SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 25.04.2022

Protokollets försättsblad 1

1 § Sammanträdets laglighet och beslutförhet 4

2 § Justering av protokollet 6

3 § Förrättande av kompletteringsval av ersättare i social- och hälsovårdsnämnden 7

4 § Förrättande av kompletteringsval av ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion 9

5 § Beviljande av avsked åt Anitta Orpana från uppdraget som till vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden och förrättande av kompletteringsval 11

6 § Beviljande av avsked åt Paula Lehmuskallio från uppdraget som ledamot i revisionsnämnden samt förrättande av kompletteringsval 13

7 § Beviljande av avsked åt Maarit Raja-Aho från uppdraget som ersättare i koncernsektionen och förrättande av kompletteringsval 16

8 § Svar på Vaula Norrenas och 18 andra ledamöters motion om en utredning av ett arbetssedelförsök för arbetslösa under 25 år 18

- Vaula Norrenan ja 18 muun valtuutetun aloite selvitys työsetelikokeilusta alle 25-vuotiaille työttömille 21

9 § Svar på Paula Lehmuskallios och Tuukka Saimens samt 18 andra ledamöters motion om att ordna en kommunal folkomröstning om spårvagnsprojektet 23

- Paula Lehmuskallion ja Tuukka Saimenin sekä 18 muun valtuutetun aloite kunnallisen kansanäänestyksen järjestämiseksi raitiovaunnuhankkeesta 27

10 § Svar på Rörelse Nus fullmäktigegrupps och 25 andra ledamöters motion om att psykiatriska sjukskötartjänster ska utgöra en del av elevvården i Vandas grundskolor 29

- Liike Nyt valtuustoryhmä ja 25 muun valtuutetun aloite psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut osaksi Vantaan peruskoulujen oppilashuoltoa 34

11 § Svar på Antero Eerolas och 17 andra ledamöters motion om att ordna med kylning vid vårdhemmen för äldre och handikappade i Vanda 36

- Allekirjoitettu Antero Eerolan ja 17 muun valtuutetun aloite viilennyksen järjestämisestä vantaalaisiin vanhusten ja vammaisten hoitokoteihin 42

12 § Svar på Antero Eerolas och 20 andra ledamöters motion om att satsa på vården av demenssjuka äldre som en del av beredningen av social- och hälsovårdsdistrikten 44

- Antero Eerolan ja 20 muun valtuutetun aloite muistisairaiden vanhusten hoitoon panostettava osana sote-alueiden valmistelua 50

13 § Svar på Minna Kuuselas och 17 andra ledamöters motion om att avstå från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel 52

- Minna Kuuselan ja 17 muun valtuutetun aloite glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytöstä luopumisesta 56

14 § Svar på Elina Nykyris och 15 andra ledamöters motion om att Vanda behöver ett program och en guide för låginkomsttagare 57

- Elina Nykyrin ja 15 muun valtuutetun aloite Vantaalle tarvitaan pienituloisuusohjelma ja -opas 61

15 § Svar på Susanna Kaijus och Heli Hakalas samt 40 andra ledamöters motion om läroavtalsplatser för barnskötarstuderande vid daghemmen 63

- Susanna Kaijun ja Heli Hakalan sekä 40 muun valtuutetun aloite oppisopimuspaikkojen tarjoaminen lastenhoitajiksi opiskeleville päiväkoteihin 66

16 § Svar på Anu Halls och 32 andra ledamöters motion om att öka användarvänligheten i Storkärr som ligger i Käinby och om att skydda kärret 68

- Anu Hallin ja 32 muun valtuutetun aloite Keimolassa sijaitsevan Isosuon käyttömukavuuden lisäämiseksi ja suon suojelemiseksi ... 71

17 § Betydande lokalitetsinvesteringsprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt som färdigställts vid serviceenheten för verksamhetslokalsledning och serviceområdet för gator och parker år 2021 ... 73

- Toimitilajohtamisen merkittävät investointihankkeet 2021 ... 75

- Kadut ja puistot palvelualueen merkittävät investointihankkeet 2021 ... 77

18 § Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 ... 78

- Osallistuva Vantaa -ohjelma 2022–2025, päiv. 13.4.2022 ... 82

- Osallistuva Vantaa -ohjelma 2022–2025 tausta-aineisto ... 100

- Osallistuva Vantaa -ohjelma 2022–2025 tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit ... 131

19 § Detaljplan och detaljplaneändring 161800 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden ... 133

- 161800 selostus, asemakaava ja asemakaavamuutos 22.3.2022, Yhtiönkuja ... 138

- 161800 muistutukset ja vastineet 22.3.2022, Yhtiönkuja ... 185

- 161800 lausunnot ja vastineet 22.3.2022, Yhtiönkuja ... 197

20 § Detaljplan och detaljplaneändring 512000 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 51 Backas / Backas upplevelsecentrum ... 204

- 512000 selostus, asemakaava ja asemakaavan muutos 22.3.2022, Backaksen elämyskeskus ... 219

- 512000 muistutukset ja vastineet 22.3.2022, Backaksen elämyskeskus ... 331

- 512000 lausunnot ja vastineet 22.3.2022, Backaksen elämyskeskus ... 385

21 § Detaljplaneändring 002423, 40 Övitsböle/ Bergpassvägen 7 ... 411

- 002423 selostus, asemakaavamuutos 22.3.2022, Kalliosolantie 7 ... 415

- 002423 Lausunnot ja vastineet 22.3.2022, Kalliosolantie 7 ... 440

22 § Reija Frimans och Jussi Särkeläs samt 21 andra ledamöters motion om att grunda konstnärsresidens i Vanda ... 452

- Reija Frimanin ja Jussi Särkelän sekä 21 muun valtuutetun aloite taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle ... 453

23 § Jussi Särkeläs och 21 andra ledamöters motion om att stärka organisationernas inflytande ... 454

- Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloite järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen ... 455

24 § Centerns fullmäktigegrupps och 22 andra ledamöters motion om mer attraktionskraft och livskraft i Vanda genom en smidigare bygglovsprocess ... 456

- Keskustan valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite ketterämmällä rakennuslupaprosessilla lisää vetovoimaa ja elinvoimaa Vantaalle ... 458

25 § Mikko Viilos och 34 andra ledamöters motion om att göra Petikko till ett centralt natur- och rekreationsmål ... 460

- Mikko Viilon ja 34 muun valtuutetun aloite Petikosta virkistyksen ja luonnon kärkikohde ... 461

26 § Anssi Auras och 26 andra ledamöters motion att trafiksäkerheten i Helsinge kyrkobys område måste förbättras ... 463

- Anssi Auran ja 26 muun valtuutetun aloite Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava ... 464

27 § Eve Rämös och 26 andra ledamöters motion om att det bör utarbetas anvisningar för identifiering av och ingripande i sexuella trakasserier och sexuellt ofredande ... 465

- Eve Rämön ja 26 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungille laadittava seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun tunnistamisen ja puuttumisen toimintaohjeet 467

28 § Tuomas Mutanens och 23 andra ledamöters motion om en elektronisk planuppföljningsservice för att förbättra delaktiggörandet av invånarna i stadsplaneringen 470

- Tuomas Mutasen ja 23 muun valtuutetun aloite sähköinen kaavanseurantapalvelu parantamaan asukkaiden osallistamista kaupunkisuunnitteluun 472

29 § Vänsterförbundets fullmäktigegrupps och 13 andra ledamöters motion om parkeringsregler för elsparkcyklar 474

- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 13 muun valtuutetun aloite sähköpotkulautojen paikoitussäännöksi 475

30 § Sammanträdet avslutat 476

Anvisningar för sökande av ändring 1. Besvärsanvisning 477

Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende 480

Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen 481

Anvisningar för sökande av ändring 4. Besvärsförbud 485

Stadsfullmäktiges sammanträde

Tid 25.4.2022, kl. 18.00–22.35
Plats **Stadshuset, Dickursby**

Deltagare

Ledamöter	Närvarande	Ledamöter	Närvarande
Lindtman Antti, ordförande	x (ordf. kl. 18.00–20.20 & 21.50–22.35, § 1–13 & 20–21)	Luokkala Pirjo	x
Kaira Lauri, I vice ordförande	x (ordf. kl. 20.20–21.50, § 13–20)	Multala Sari	x
Veltheim Erika, II vice ordförande	x	Niikko Mika	x
Abdi Faysal	x (kl. 18.00–20.30, § 1–16)	Norrena Vaula	x
Ahokas Siri	x	Norres Lasse	-
Aidanjuuri Tanja	x	Nummela Nina	x
Aura Anssi	x	Orlando Carita	x
Dehghan Milad	x	Orpana Anitta	x
Demiri Funda	x	Phull Manav	x (kl. 18.00–21.40, § 1–20)
Eerola Antero	x	Raja-Aho Maarit	x
Eklund Tarja	x	Rautavaara Maija	x
Friman Reija	x	Rokkanen Sakari	x
Hakala Heli	x	Rämö Eve	x
Hall Anu	x	Räsänen Minna	x
Hartikainen Janne	x	Saimen Tuukka	x (kl. 18.00–21.10, § 1–18)
Iivarinen Oskari	x	Sainio Jari	x
el Issaoui Naima	x	Saramo Jussi	x (kl. 18.00–22.05, § 1–20)
Järä Juha	x	Sillanpää Minttu	x
Jääskeläinen Jouko	x	Siniketo-Pietilä Katja	-
Kaiju Susanna	x	Stirkkinen Matilda	x
Kaimio Tuire	x	Suoniemi Juha	x
Kanerva Sami	x (kl. 19.20–22.35, § 9–21)	Särkelä Jussi	x
Karhu Suvi	x	al-Taee Hussein	-
Karlsson Patrik	x	Tahvanainen Säde	x
Kasonen Mika	x	Tamminen Ida	x
Kaukola Ulla	x	Tawasoli Eva	x
Kauppinen Sirpa	x	Tikkanen Eeva	x
Kiljunen Kimmo	x	Tuomela Tiina	x
Kivimäki Otso	x	Vacker Marjo	x
Kähärä Sirkka-Liisa	x	Valtanen Hanna	-
Kärki Niilo	x (kl. 18.00–	Weckman Markku	x

	22.10, § 1–20)		
Lehmuskallio Paula	x	Viilo Mikko	x
Letto Pirkko	-	Åstrand Stefan	x
Lundell Kai-Ari	x		
Ersättare		**Närvarande**	
Erkkilä Minna		x	
Nevala Jukka		x	
Kärkkäinen Riku		x (kl. 18.00–19.20, § 1–9)	
Ranbir Sodhi		x	
Hynninen Mari		x	
Mutanen Tuomas		x	
Haapalainen Tuija		x (kl. 20.50–22.35, § 18–21)	
Heikkinen Minna		x (kl. 22.00–22.35, § 20–21)	
Stadsstyrelsens ledamöter		**Närvarande**	
Karinen Ville		x	
Tammi Visa		x	
Ungdomsfullmäktiges representant		**Ungdomsfullmäktiges ersättare**	
Julius Reinhardt	x (kl. 18.00–22.15, §1–20)		
Övriga deltagare		**Närvarande**	
Kalske Katri, tf. stadsdirektör		x	
Mäkelä Mikko, tf. biträdande stadsdirektör		x	
Åstrand Riikka, biträdande stadsdirektör		x	
Tero Anttila, biträdande stadsdirektör		x (kl. 18.15–22.35, §3–21)	
Westlin Henri, tf. biträdande stadsdirektör		x (kl. 18.00–18.15, §1–2)	
Lahnalampi-Lahtinen Minna, tf. biträdande stadsdirektör		x	
Tikkanen Elisa, tf. informationsdirektör		x	
Pennanen Sari-Anna, stadsjurist		x	
Tala Lotta, förvaltningssekreterare		x	
Toivonen Janne, förvaltningssakkunnig, protokollförare		x	
Tammelin Emma, förvaltningspraktikant		x (kl. 18.00–21.05, § 1–18)	

Sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Konstaterades

Underskrifter

Ordförande	Antti Lindtman	Lauri Kaira
Protokollförare	Janne Toivonen	

Justering av protokollet

Tid och plats	2.5.2022, elektroniskt	
	Susanna Kaiju	Tuire Kaimio

Protokollet hålls framlagt

Tid och plats	4.5.2022, Vanda stads webbsidor, paatokset.vantaa.fi.

1 §

Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Kungörelsen om stadsfullmäktiges sammanträde har publicerats på stadens webbsidor 19.4.2022 och varje fullmäktigeledamot har tillsänts en personlig sammanträdeskallelse per e-post.

Stadsfullmäktige 25.4 2022 § 1

Förslag:
Stadsfullmäktige konstaterar
a) vilka ledamöter som är närvarande och
b) att sammanträdet är lagligt och beslutfört.

Behandling:
Ordföranden konstaterade att ledamöterna Katja Siniketo-Pietilä, Sami Kanerva, Lasse Norres, Hussein al-Taee, Pirkko Letto och Hanna Valtanen begärt befrielse från att närvara vid detta sammanträde på grund av arbets-, reseförhinder eller av personliga skäl.

I stället för de förhindrade ledamöterna har i samma ordning Minna Erkkilä, Jukka Nevala, Riku Kärkkäinen, Ranbir Sodhi, Mari Hynninen och Tuomas Mutanen kallats till sammanträdet

Ordföranden konstaterade att 67 ledamöter var närvarande

Beslut:
Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat, lagligt och beslutfört.

Ordföranden konstaterade följande ändringar i stadsfullmäktiges sammansättning under sammanträdet:

under behandlingen av § 9 kl. 19.20 anlände ledamoten Sami Kanerva till sammanträdet och befriade ersättaren Riku Kärkkäinen, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 16 kl. 20.30 avlägsnade sig ledamoten Faysal Abdi från sammanträdet av personliga skäl, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 18 kl. 20.50 anlände ersättaren Tuija Haapalainen till sammanträdet i stället för ledamoten Faysal Abdi, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 18 kl. 21.10 avlägsnade sig ledamoten Tuukka Saimen från sammanträdet av personliga skäl, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 20 kl. 21.40 avlägsnade sig ledamoten Manav Phull från sammanträdet av personliga skäl, varefter 65 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 20 kl. 22.00 anlände ersättaren Minna Heikkinen till sammanträdet i stället för ledamoten Tuukka Saimen, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 20 kl. 22.05 avlägsnade sig ledamoten Jussi Saramo från sammanträdet av personliga skäl, varefter 65 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 20 kl. 22.10 avlägsnade sig ledamoten Niilo Kärki från sammanträdet av personliga skäl, varefter 64 ledamöter var närvarande.

2 §

Justering av protokollet

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 2

Förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att
a) välja två protokolljusterare till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 2 maj 2022 kl. 16.00 och
b) lägga fram det sålunda justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/paatoksenteko) från och med onsdagen den 4 maj 2022.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att
a) välja Susanna Kaiju och Tuire Kaimio till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 2 maj 2022 kl. 16.00 och att
b) lägga fram det sålunda justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/paatoksenteko) från och med onsdagen 4 maj 2022.

3 § Förrättande av kompletteringsval av ersättare i social- och hälsovårdsnämnden

VD/6999/00.00.01.00/2021

RV/EJ/KW

Med anledning av **Lasse Evans** bortgång förrättas kompletteringsval av ersättare i social- och hälsovårdsnämnden.

Enligt 10 kap. 9 § i förvaltningsstadgan sörjer social- och hälsovårdsnämnden för de social- och hälsovårdsuppgifter som enligt lagen ankommer på staden, om inget annat bestämts separat i fråga om dessa uppgifter samt för de uppgifter som fastställts i de av stadsfullmäktige godkända stadgarna för Vanda stads fond för social kreditgivning.

Inom sitt uppgiftsområde beslutar **social- och hälsovårdsnämnden** om:
1) allokeringen av arbetskraft och andra resurser till de olika serviceområdena,
2) klientavgifterna, medräknat munhälsovårdens klientavgifter, och om
3) att grunda eller lägga ner ett verksamhetsställe.

Enligt 8 kap. 4 § i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige för stadsfullmäktiges mandattid samtidigt minst nio ledamöter och lika många personliga ersättare till nämnden.
Av en nämnds ordinarie ledamöter ska minst 40 procent vara fullmäktigeledamöter. Stadsfullmäktige utser en av nämndens ledamöter till ordförande och en till vice ordförande. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Enligt 74 § i kommunallagen är den valbar till nämnden som är valbar till fullmäktige, dock inte:
1) den som är anställd hos kommunen och lyder under nämnden;
2) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom nämndens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande;
3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i nämnden.

Enligt 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera.

Stadsfullmäktige har genom sitt beslut 23.8.2021 § 17 valt följande personer till ledamöter och ersättare i social- och hälsovårdsnämnden för mandattiden 2021–2025:

Ledamot	**Personlig ersättare**
Pirkko Letto, ordförande	Salla Lindblad-Palo
Anitta Orpana, vice ordförande	Markus Lustig
Heli Hakala	Lucas Lumberg
Xhemail Jashanica	Taava Leppänen
Patrik Karlsson	Sirpa Peura
Aadan Ibrahim	Miikku Nieminen

Kalle Eklund	Kari Hokkanen
Ari Siponen	Anja Evans
Sari Linnansalmi	Lasse Eva
Eva Tawasoli	Minna Varpula
Reija Friman	Riku Romppainen
Marja Airaksinen	Noora Pitkänen

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 4

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar föreslå för fullmäktige att det förrättas kompletteringsval av ersättare i social- och hälsovårdsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.
Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 3

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att förrätta kompletteringsval av ersättare i social- och hälsovårdsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att välja Marko Kosonen till ersättare i social- och hälsovårdsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

4 § Förrättande av kompletteringsval av ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion

VD/7000/00.00.01.00/2021

RV/ EJ/KW

Med anledning av **Lasse Evans** bortgång förrättas kompletteringsval av ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion.

Enligt **8 kap. 7 § i förvaltningsstadgan** har social- och hälsovårdsnämnden en sektion. Stadsfullmäktige utser för sin mandattid minst fem ledamöter och lika många personliga ersättare av social- och hälsovårdsnämndens ledamöter eller ersättare till sektionen.

Fullmäktige utser en av sektionens ledamöter till ordförande och en till vice ordförande.

Enligt 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera.

Stadsfullmäktige har genom sitt beslut 28.3.2021 § 18 valt följande personer till ledamöter och ersättare i social- och hälsovårdsnämndens sektion för mandattiden 2021–2025:

Ledamot	**Personlig ersättare**
Sirpa Peura, ordförande	Xhemail Jashanica
Miikku Nieminen, vice ordförande	Aadan Ibrahim
Markus Lustig	Anitta Orpana
Lasse Eva	Ari Siponen
Minna Varpula	Reija Friman

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 5

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar föreslå för fullmäktige att det förrättas kompletteringsval av ledamot till social- och hälsovårdsnämndens sektion för återstoden av mandattiden 2021–2025.
Beslut:
Förslaget godkändes.

———

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 4

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att förrätta kompletteringsval av ledamot till social- och hälsovårdsnämndens sektion för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att välja Sari Linnansalmi till ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

5 § **Beviljande av avsked åt Anitta Orpana från uppdraget som till vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden och förrättande av kompletteringsval**

VD/6999/00.00.01.00/2021

RV/EJ/KW

Anitta Orpana har med ett e-postmeddelande som anlände 22.3.2022 begärt avsked från uppdraget som till vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden.

Enligt 10 kap. 9 § i förvaltningsstadgan sörjer social- och hälsovårdsnämnden för de social- och hälsovårdsuppgifter som enligt lagen ankommer på staden, om inget annat bestämts separat i fråga om dessa uppgifter samt för de uppgifter som fastställts i de av stadsfullmäktige godkända stadgarna för Vanda stads fond för social kreditgivning.

Inom sitt uppgiftsområde beslutar **social- och hälsovårdsnämnden** om:
1) allokeringen av arbetskraft och andra resurser till de olika serviceområdena,
2) klientavgifterna, medräknat munhälsovårdens klientavgifter, och om
3) att grunda eller lägga ner ett verksamhetsställe.

Enligt 8 kap. 4 § i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige för stadsfullmäktiges mandattid samtidigt minst nio ledamöter och lika många personliga ersättare till nämnden.
Av en nämnds ordinarie ledamöter ska minst 40 procent vara fullmäktigeledamöter.

Stadsfullmäktige utser en av nämndens ledamöter till ordförande och en till vice ordförande. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Enligt 74 § i kommunallagen är den valbar till nämnden som är valbar till fullmäktige, dock inte:
1) den som är anställd hos kommunen och lyder under nämnden;
2) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom nämndens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande;
3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i nämnden.

Enligt 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera.

Stadsfullmäktige har genom sitt beslut 23.8.2021 § 17 valt följande personer till ledamöter och ersättare i social- och hälsovårdsnämnden för mandattiden 2021–2025:

Ledamot	**Personlig ersättare**
Pirkko Letto, ordförande	Salla Lindblad-Palo
Anitta Orpana, vice ordförande	Markus Lustig
Heli Hakala	Lucas Lumberg
Xhemail Jashanica	Taava Leppänen

Patrik Karlsson	Sirpa Peura
Aadan Ibrahim	Miikku Nieminen
Kalle Eklund	Kari Hokkanen
Ari Siponen	Anja Evans
Sari Linnansalmi	Lasse Eva
Eva Tawasoli	Minna Varpula
Reija Friman	Riku Romppainen
Marja Airaksinen	Noora Pitkänen

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 7

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

a) Anitta Orpana beviljas avsked från uppdraget som till vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden, och
b) det förrättas kompletteringsval av vice ordförande till social- och hälsovårdsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 5

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att

a) bevilja Anitta Orpana avsked från uppdraget som vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden, och
b) förrätta kompletteringsval av vice ordförande till social- och hälsovårdsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Behandling:
Det antecknades att ledamoten Anitta Orpana avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid detta ärende behandlades och beslut fattades.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att

a) bevilja Anitta Orpana avsked från uppdraget som vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden, och
b) välja Heli Hakala till vice ordförande i social- och hälsovårdsnämnden, Sirpa Peura till ledamot i social- och hälsovårdsnämnden och Terhi Salminen till ersättare i social- och hälsovårdsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

6 § Beviljande av avsked åt Paula Lehmuskallio från uppdraget som ledamot i revisionsnämnden samt förrättande av kompletteringsval

VD/6980/00.00.01.00/2021

RV/EJ/KW

Paula Lehmuskallio har med ett 24.3.2022 inkommet e-postmeddelande begärt avsked från uppdraget som ledamot i revisionsnämnden.

Enligt **121 § i kommunallagen** tillsätter fullmäktige en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämndens uppgift är att:
1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om;
2) bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och om verksamheten är ordnad på ett ändamålsenligt sätt som ger resultat;
3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden och om den gällande ekonomiplanen är tillräcklig, ifall kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning;
4) svara för att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas; övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige;
5) för kommunstyrelsen bereda förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga.

Enligt 75 § i kommunallagen är följande personer inte valbara till revisionsnämnden:
1) en ledamot av kommunstyrelsen;
2) borgmästaren och en biträdande borgmästare;
3) den som i enlighet med bestämmelserna om jävsgrunder i 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) är närstående till en ledamot av kommunstyrelsen eller till kommundirektören, borgmästaren eller en biträdande borgmästare;
4) den som är anställd hos kommunen eller hos en sammanslutning eller stiftelse där kommunen har bestämmande inflytande;
5) den som inte är valbar till kommunstyrelsen.

Enligt kapitel 8 § 3 i förvaltningsstadgan hör till revisionsnämnden, utöver ordförande och vice ordförande minst tre ledamöter samt lika många personliga ersättare. Nämndens ledamöter och ersättare ska vara fullmäktigeledamöter. Nämnden kan i sitt utvärderingsarbete dela in sig i arbetsgrupper. Arbetsgrupperna rapporterar om sitt arbete till nämnden.

Enligt 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män ska i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för kommunfullmäktige, kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera.

Stadsfullmäktige har genom sitt beslut 23.8.2021 § 7 valt följande personer till revisionsnämnden för mandattiden 2021–2025:

Ledamöter	**Ersättare**
Tuire Kaimio, ordförande	Mikko Viilo
Markku Weckman, vice ordförande	Suvi Karhu
Paula Lehmuskallio	Lasse Norres
Manav Phull	Carita Orlando
Oskari Iivarinen	Katja Siniketo-Pietilä
Siri Ahokas	Stefan Åstrand
Naima el Issaoui	Kimmo Kiljunen
Hussein al-Taee	Tarja Eklund
Jussi Särkelä	Ida Tamminen
Juha Suoniemi	Juha Järä
Reija Friman	Maija Rautavaara
Jouko Jääskeläinen	Tiina Tuomela
Minttu Sillanpää	Antero Eerola

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 7

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att
a) bevilja Paula Lehmuskallio avsked från uppdraget som ledamot i revisionsnämnden, och att
b) förrätta kompletteringsval av ledamot till revisionsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025 att

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 6

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att
a) bevilja Paula Lehmuskallio avsked från uppdraget som ledamot i revisionsnämnden, och att
b) förrätta kompletteringsval av ledamot till revisionsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Behandling:
Det antecknades att ledamoten Paula Lehmuskallio avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid detta ärende behandlades och beslut fattades.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att

a) bevilja Paula Lehmuskallio avsked från uppdraget som ledamot i revisionsnämnden, och att
b) välja Maarit Raja-Aho till ledamot i revisionsnämnden för återstoden av mandattiden 2021–2025.

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

7 § Beviljande av avsked åt Maarit Raja-Aho från uppdraget som ersättare i koncernsektionen och förrättande av kompletteringsval

VD/6979/00.00.01.00/2021

RV/EJ/KW

Maarit Raja-Aho har beviljats avsked från uppdraget som ledamot i stadsstyrelsen vid stadsfullmäktiges sammanträde 28.3.2022 § 6. I och med beviljandet av avsked är Maarit Raja-Aho inte valbar till uppdraget som ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion.

Enligt 8 kap. 2 § i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige till stadsstyrelsen för en mandatperiod om två år samtidigt minst nio ledamöter, varav en till ordförande och två till vice ordförande, samt lika många personliga ersättare.

Stadsstyrelsen har en koncernsektion. För en mandattid som motsvarar stadsstyrelsens väljer stadsfullmäktige minst sju av stadsstyrelsens ledamöter eller ersättare till ledamöter i koncernsektionen och utser en av dessa till ordförande och två till vice ordförande, samt lika många personliga ersättare.

Enligt 9 kap. 4 § i förvaltningsstadgan svarar koncernsektionen för att tillsammans med stadsstyrelsen organisera koncernförvaltningen på det sätt som avses i den av stadsfullmäktige godkända stadens ägarpolitik samt i andra anvisningar och bestämmelser som getts av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen.

Stadsfullmäktige har genom sitt beslut 23.8.2021 § 9 valt följande personer till ledamöter i stadsstyrelsens koncernsektion för mandattiden 2021–2023:

Ledamöter	**Ersättare**
Säde Tahvanainen, ordförande	Joni Hilden
Sami Kanerva, I vice ordförande	Maarit Raja-Aho
Kai-Ari Lundell, II vice ordförande	Pekka Virkamäki
Anitta Orpana	Sakari Rokkanen
Mika Kasonen	Heli Hakala (fge 20.9.2021 § 3)
Kristian Rehnström	Sari Multala
Ulla Kaukola	Tiina Vesa
Faysal Abdi	Osmo Kähkönen
Tuukka Saimen	Niilo Kärki
Minna Kuusela	Hanna Valtanen
Nina Nummela	Pirjo Luokkala

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 8

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

a) bevilja Maarit Raja-Aho avsked från uppdraget som ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion, och

b) förrätta kompletteringsval av ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion för återstoden av mandattiden 2021–2023.

Beslut:
Förslaget godkändes.

———

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 7

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att
a) bevilja Maarit Raja-Aho avsked från uppdraget som ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion, och
b) förrätta kompletteringsval av ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion för återstoden av mandattiden 2021–2023.

Behandling:
Det antecknades att ledamoten Maarit Raja-Aho avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid detta ärende behandlades och beslut fattades.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutar att
a) bevilja Maarit Raja-Aho avsked från uppdraget som ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion, och
b) välja Susanna Kaiju till ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion för återstoden av mandattiden 2021–2023.

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

8 § **Svar på Vaula Norrenas och 18 andra ledamöters motion om en utredning av ett arbetssedelförsök för arbetslösa under 25 år**

VD/3775/00.02.00.03/2021

RV/JN/KA/HY-L/KW

Vaula Norrena och 18 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Ungdomsarbetslösheten i Vanda har stigit till en rekordhög nivå i och med coronan. Andelen arbetslösa unga under 25 år i Vanda är redan över 20 % dvs. fler än 2000 personer. Redan före coronan år 2019 uppnådde Vanda inte fullmäktigeperiodens strategiska mål om att minska ungdomsarbetslösheten.

I Vandas välfärdsberättelse redogörs det för hur arbetslösheten utsätter unga för permanent marginalisering. Arbetslösheten och bristande utbildning utsätter unga för hälsoproblem och psykiska problem, vilket igen leder till stora svårigheter att komma in på någon utbildning eller få ett jobb.

Vanda är med i det kommunala sysselsättningsförsöket där bland annat olika sätt att erbjuda sysselsättningsservice testas i pilotprojekt. Vanda fick nyligen finansiering av Nylands NTM-central för anställning av 10 så kallade medvandrare (på finska rinnalla kulkija). Detta ska hjälpa 400 unga under två års tid. Det här ger ändå inte arbetsplatser för alla de 2000 ungdomar som är arbetslösa.

Vi föreslår nu att ett av Vandas pilotprojekt inom det kommunala försöket kunde vara en så kallad arbetssedel för unga arbetslösa under 25 år. Enligt sysselsättningsservicen är en arbetssedel möjlig ifall det inte finns legislativa hinder för arbetssedlar när det gäller personer under 30 år.

Arbetssedeln skulle fungera på samma sätt som en sommarjobbssedel och ge både ungdomarna och arbetsgivarna en lätt och flexibel möjlighet att prova på arbetslivet och se hur anställningen fungerar. En arbetslös ung person kunde med hjälp av sedeln eventuellt också utföra utbildningsrelaterad praktik redan innan hen fått en studieplats.

Priset för en arbetssedel kunde vara t.ex. 500 euro (Vandatillägget var väl en gång i tiden 800 euro) per månad och den skulle betalas till arbetsgivaren i efterhand på samma sätt som en sommarjobbssedel.

Kravet skulle vara att en ung person åtminstone får branschspecifik praktik- eller minimilön för arbetet. Arbetsperioden som skulle ersättas med en arbetssedel kunde vara t.ex. 1–3 månader. Med hjälp av arbetssedeln kunde också arbetskraftsservicen på ett mer flexibelt sätt ordna arbetsplatser för ungdomsarbetslösa jämfört med de vanliga och styvare lönesubventionsarrangemangen.

Vi föreslår att Vanda utreder möjligheterna till en arbetssedelmodell för ungdomsarbetslösa inom det kommunala sysselsättningsförsöket.”

Stadsfullmäktige 12.04.2021 § 25

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

_____

Serviceområdet för tillväxttjänster konstaterar följande i sitt svar:

Det huvudsakligen ekonomiska stödet för att främja sysselsättandet av personer under 25 år som antecknats som arbetslösa (t. ex. nyutexaminerade) är statens lönesubvention. En person under 25 år är i praktiken ofta berättigad till lönesubvention redan utgående från en dags arbetslöshet. Då arbetslösheten har pågått i mindre än ett år är lönesubventionen högst 30 % av lönekostnaderna och perioden då det betalas lönesubvention högst 6 månader. I tillägg till lönestödet kan stadens sysselsättningsstöd, som är 500 eller 300 euro i månaden beroende på om det är fråga om ett företag eller en förening, användas för att sporra arbetsgivaren. En ung person kan efter att ha registrerat sig som arbetslös också få ett lönesubventionskort som hen kan visa upp och därigenom lätt kan bevisa för arbetsgivaren att det finns ekonomiskt stöd för stödjandet av sysselsättningen.

I Vanda används också ett rekryteringsstöd för unga som beviljas av staden och är avsett för de arbetsgivare som anställer en arbetssökande person under 30 år som registrerat sig som arbetslös, i ett arbetsförhållande på viss tid eller som gäller tillsvidare och för vilket det inte beviljats lönesubvention. Stödet är 50 % av lönekostnaderna, högst 800 euro/mån. Rekryteringsstödet kan beviljas för en tid på 6 månader. Efterfrågan på rekryteringsstödet har varit väldigt liten, utan tvivel att lönesubventioner i praktiken beviljas till de flesta ungdomar.

Serviceområdet för tillväxttjänster konstaterar med hänvisning till ovan nämnda existerande serviceutbud att man med de arbetssedlar för unga som föreslås i motionen förmodligen inte uppnår en sådan effekt som de som lämnat in motionen eftersträvar med sitt förslag. En enklare lösning för att testa sedeln kunde vara en synlig marknadsföringskampanj av rekryteringsstödet. Villkoren för att få lönesubvention, särskilt när man sysselsätter unga arbetslösa, är ändå förmånliga, varför en kraftig marknadsföring inte nödvändigtvis är någon garanti för att sedeln kommer att användas i större omfattning.

Vanda bör dra nytta av det kommunala sysselsättningsförsöket genom att utveckla nya, effektiva åtgärder särskilt för att sköta arbetslösheten bland unga. Olika former av sysselsättningsstöd bör också marknadsföras tydligt både till arbetsgivare och arbetstagare. I samband med utarbetandet av Vandas livskraftsprogram bedöms utvecklingen av sysselsättningen i sin helhet.

Stadsstyrelsen 14.3.2022 § 17

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge Markku Weckman samt de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med serviceområdets förslag och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Stadsstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

———

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 10

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge Markku Weckman samt de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med serviceområdets förslag och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:
Stadsdirektören kompletterade sitt förslag genom att lägga till följande i slutet på fullmäktigemotionssvaret:

Vanda bör dra nytta av det kommunala sysselsättningsförsöket genom att utveckla nya, effektiva åtgärder särskilt för att sköta arbetslösheten bland unga. Olika former av sysselsättningsstöd bör också marknadsföras tydligt både till arbetsgivare och arbetstagare. I samband med utarbetandet av Vandas livskraftsprogram bedöms utvecklingen av sysselsättningen i sin helhet.

Beslut:
Det kompletterade förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 8

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilaga:
- Vaula Norrenas och 18 andra ledamöters undertecknade motion om en utredning av ett arbetssedelförsök för arbetslösa under 25 år

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Selvitys työsetelikokeilusta alle 25-vuotiaille työttömille Nuorisotyöttömyys on pompannut koronan myötä Vantaalla ennätyskorkealle. Jo yli 20% eli yli 2000 alle 25-vuotiasta on työttömänä Vantaalla. Jo ennen koronaa vuonna 2019 Vantaa jäi jälkeen valtuustokauden strategisesta tavoitteesta vähentää nuorisotyöttömyyttä. Vantaan hyvinvointikertomuksessa 2020 kerrotaan, kuinka työttömyys altistaa nuoria pysyvään syrjäytymiseen. Työttömyys ja koulutuksen puute altistaa nuoria terveys- ja mielenterveysongelmille, mistä puolestaan seuraa suuria vaikeuksia päästä koulutukseen tai työhön. Vantaa on nyt mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jossa mm. pilotoidaan erilaisia tapoja tarjota työllisyyspalveluja. Vantaa sai juuri äsken Uudenmaan ELY-keskukselta rahoituksen 10 ns. rinnallakulkijan palkkaamiseen. Tällä on tarkoitus auttaa 400 nuorta kahden vuoden ajan. Tämä ei kuitenkaan vielä tuo työpaikkoja kaikille 2000 nuorisotyöttömälle. Esitämme nyt, että yksi Vantaan kuntakokeilun piloteista voisi olla ns. työseteli alle 25-vuotiaille työttömille. Työllisyyspalvelujen mukaan tällainen on mahdollinen sikäli, että ei ole lainsäädännöllistä estettä työsetelille alle 30-vuotiaiden kohdalla. Työseteli toimisi kesätyösetelin tavoin antaen sekä nuorille että työnantajille joustavan ja helpon tavan kokeilla nuorta työelämässä. Työtön nuori voisi ehkä tehdä setelillä myös koulutukseen liittyvää työharjoittelua jo ennen kuin on saanut opiskelupaikan. Työsetelin hinta voisi olla esim. 500 euroa (Vantaa-lisä taisi aikoinaan olla 800 euroa) kuukautta kohden ja se maksettaisiin työnantajalle jälkikäteen samalla tavoin kuin kesätyöseteli.	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset** Aloitteen tekijän nimi: Vaula Norrena <u>Allekirjoittajat:</u> 1. Eve Rämö 2. Joel Linnainmäki 3. Minna Kuusela 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Tiina Tuomela 6. Mika Kasonen 7. Jari Jääskeläinen 8. Tanja Vahvelainen 9. Minna Atiye 10. Jarno Eskelinen 11. Juha Malmi 12. Emmi Pajunen 13. Sveta Silvennoinen-Hiisku 14. Anniina Kostilainen 15. Maija Rautavaara 16. Timo Juurikkala 17. Antero Eerola 18. Anssi Aura 19.

Edellytyksenä olisi, että nuori saa työstä vähintään alakohtaista harjoittelu- tai minimipalkkaa. Työsetelillä korvattava työjakso voisi olla esim. 1 - 3 kuukautta. Työseteli voisi olla myös työvoimapalveluille joustavampi tapa hankkia nuorisotyöttömille työpaikkoja kuin perinteisesti kankeammat palkkatukijärjestelyt ovat. Esitämme, että Vantaa tutkii työllisyyden kuntakokeilussa työsetelimallia nuorisotyöttömille. Vaula Norrena	

9 § Svar på Paula Lehmuskallios och Tuukka Saimens samt 18 andra ledamöters motion om att ordna en kommunal folkomröstning om spårvagnsprojektet

VD/12771/00.02.00.03/2021

RV/S-AP/JT/KW

Paula Lehmuskallio och **Tuukka Saimen** samt 18 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi undertecknade ledamöter föreslår att Vanda stad så fort som möjligt ordnar en rådgivande kommunal folkomröstning om spårvagnsprojektet.

Spårvagnsprojektet är som investering det största projektet i Vandas historia. Bland annat av den anledningen är det nödvändigt att Vanda stads ledning och de beslutsfattande politikerna får kommuninvånarnas uppriktiga åsikt om möjligheterna att förverkliga spårvagnsprojektet, som stöd för beslutsfattandet.

Frågan till kommuninvånarna bör vara tydlig: Understöder du eller motsätter du dig att det byggs en spårvagnslinje i Vanda?

Vanda stad har satsat en del på att informera kommuninvånarna om spårvagnsprojektet men åtgärderna har inte väckt något påtagligt intresse. Bland annat har man bara sett cirka 10 000 gånger på den spårvagnsvideo som finansierats av Vanda (7.12.2021). Detta motsvarar cirka 4 % av hela Vandas befolkning. Kommuninvånarnas brist på intresse kan tänkas bero på brist på information. Eftersom kostnaderna för projektet uppgår till hundratals miljoner, måste nivån på informationsgivningen förbättras rejält och både ledamöternas och kommuninvånarnas information om kostnaderna och planerna uppriktigt ökas.

Vi föreslår att Vanda stad genast börjar bereda ordnandet av en rådgivande kommunal folkomröstning om spårvagnsprojektet.”

Stadsfullmäktige 13.12.2021 § 11

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

———

Serviceområdet för kommunal demokrati och serviceområdet för gator och parker konstaterar följande i sitt gemensamma svar:

Enligt 24 § i kommunallagen kan fullmäktige besluta att en folkomröstning ska ordnas i en fråga som hör till kommunen. Ändring i fullmäktiges beslut om att ordna folkomröstning får inte sökas genom besvär. Folkomröstningen är rådgivande. Alla röstberättigade har lika rösträtt. Omröstningen är hemlig. Om ordnande av folkomröstning föreskrivs också i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner (i forts. förfaringslagen).

Enligt 3 § 2 mom. i förfaringslagen ska fullmäktige, när fullmäktige beslutar att anordna en folkomröstning, samtidigt besluta om föremålet och tidpunkten för omröstningen och om de alternativ som ska föreläggas de röstande.

Enligt 2 a § i förfaringslagen genomförs den kommunala folkomröstningen förutom enligt förfarandet i vallagen också som brevröstning. Stadsfullmäktige kan också besluta att omröstningen genomförs endast som brevröstning. Omröstningen får inte ordnas i samband med statliga val eller en statlig folkomröstning.

För brevröstning ska den kommunala centralvalnämnden senast den 19 dagen före röstningsdagen till varje röstberättigad vars adress är känd sända de röstsedlar som det bestämts att ska användas, ett valkuvert och följebrev åtföljda av röstningsanvisningar. Röstberättigade som inte per post har fått de brevröstningshandlingar som nämns i 1 mom. eller som saknar dem av någon annan orsak skall beredas möjlighet att få dem hos den kommunala centralvalnämnden eller på ett ställe som den har angett.

Enligt 10 § 3 mom. i förfaringslagen kan den röstberättigade i stället för att sända brevröstningshandlingarna per post, inom den tid som stadgas i 2 mom. också returnera dem under den adress som centralvalnämnden har angett.

Omfattningen på de kostnader som uppkommer av omröstningen är beroende av vilket förfaringssätt som väljs. Prisspannet är omkring 200 000–500 000 euro beroende på olika förfaringssätt. Vilka de exakta kostnaderna är för brevröstning är svårt att bedöma, eftersom det inte finns några tidigare erfarenheter av brevröstning. Hur som helst medför brevröstningen mycket arbete, först när röstningshandlingarna sänds till väljarna och sedan dessutom när rösterna tas emot, utöver att rösterna också ska räknas. Det mest arbetsdryga är om den röstberättigade har möjlighet att välja mellan brevröstning, traditionell förhandsröstning och röstning på valdagen och det inte samtidigt ordnas kommunalval.

I en kommunal folkomröstning är det kommunen som ansvarar för alla de kostnader som röstningen medför. Med beaktande av omfattningen på kostnaderna bör man noggrant överväga, vilka frågor det är motiverat att ordna en folkomröstning om, då grundpelaren för den kommunala demokratin är den representativa demokratin, där beslutanderätten i första hand innehas av de förtroendevalda som valts av kommuninvånarna. Därför föreskrivs det i lagen att en folkomröstning endast är rådgivande. Beslutanderätten ligger ändå i sista hand hos kommunens behöriga organ eller tjänsteinnehavare.

Vandas generalplan 2020 som godkändes av stadsfullmäktige år 2020 styr kraftigt Vandas tillväxt till den tillväxtkorridor som ligger utmed spårvägen och denna tillväxtkorridor kan inte ändras genom en folkomröstning utan en ny generalplaneprocess.

Vandaspåran är ett av Vandas strategiska spetsprojekt, som motsvarar Ringbaneprojektet både när det gäller investeringskostnader och de positiva effekter som eftersträvas. Det ordnades ingen folkomröstning om Ringbanan i tiderna, liksom inte heller om några andra investeringsprojekt som förverkligats och planerats i Vanda. Den avgörande frågan i det investeringsbeslut som fattas i nästa år 2023 är om staden med bl. a. avtalsinkomster från markanvändningen och ökningen i skatteinkomster på lång sikt kan täcka den skuld med räntor som uppkommer av spårvägsinvesteringarna. Därför kommer projektbeslutet om Vandaspåran år 2023 att basera sig på ett flera hundra sidor omfattande material, som grundar sig på detaljerade teknisk-ekonomiska planer och utredningar. Materialet är avsett som bakgrundsmaterial för beslutsfattandet i olika organ och man kommer att redogöra för materialet och gå igenom det grundligt vid flera olika tillfällen. Att producera hela materialet i en komprimerad form som ger enskilda

kommuninvånare tillräckligt med information för att kunna bedöma fördelar och nackdelar med olika lösningar med tanke på stadens utveckling på lång sikt är däremot en mycket stor utmaning.

De som lämnat in motionen har alldeles rätt i att kommuninvånarna inte ännu upplever Vandaspåran som hela stadens gemensamma spetsprojekt. Därför är det meningen att informationen om Vandaspåran ska effektiveras betydligt under år 2022, när olika planer läggs fram och tas upp till beslut i olika organ. Att pandemisituationen lättat och restriktionerna för möten upphört gör det möjligt att i fortsättningen också ordna möten för allmänheten. Den allmänna videon om Vandaspåran har setts omkring 25 000 gånger och i tillägg till det har till exempel Vandaspårans webbsidor och planeringskartan som uppdateras setts sammanlagt cirka 60 000 gånger.

Ett ärende som gäller folkomröstning bereds för fullmäktige på samma sätt som alla andra ärenden som kommer till fullmäktige för beslut. Stadens tjänsteinnehavare svarar för beredningen av ärendet medan stadsdirektören beslutar om föredragningen i stadsstyrelsen. Stadsstyrelsen beslutar om ärendet ska föras vidare för beslut i fullmäktige. Stadsdirektören tänker inte föreslå för stadsstyrelsen att det ordnas en kommunal folkomröstning i ärendet, eftersom fullmäktige redan har fattat beslut om hur man framskrider i ärendet.

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 15

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge Paula Lehmuskallio och Tuukka Saimen samt de 18 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med serviceområdets förslag, och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

———

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 9

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Behandling:
Under behandlingen av ärendet föreslog ledamoten Tuukka Saimen att ärendet återremitteras för beredning. Ledamoten Paula Lehmuskallio understödde Saimens förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder en fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder Saimens förslag om återremittering röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 44 ja-röster, 19 nej-röster medan 4 röstade blankt, varvid ordföranden konstaterade att förslaget om återremittering förkastats.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Det antecknades att ledamoten Paula Lehmuskallio lämnade in en avvikande åsikt till ärendet:
”Jag är av annan åsikt i det beslut som fullmäktige fattat. Jag understöder fortfarande att det ordnas en rådgivande folkomröstning.”

Dessutom antecknades ett protokollsuttalande av sannfinländarnas fullmäktigegrupp:
”Vi är av annan åsikt i det beslut som fullmäktige fattat. Vi understöder fortfarande att det ordnas en rådgivande folkomröstning.”

Bilagor:
– Paula Lehmuskallios och Tuukka Saimens samt 18 andra ledamöters undertecknade motion om att ordna en kommunal folkomröstning om spårvagnsprojektet
– Omröstningsrapport FGE 25.4.2022 § 9

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Sari-Anna Pennanen, stadsjurist, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite **VALTUUSTOALOITE 8.12.2021**	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
KUNNALLISEN KANSANÄÄNESTYKSEN JÄRJESTÄMISEKSI RAITIOVAUNUHANKKEESTA Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki järjestää neuvoa-antavan kunnallisen kansanäänestyksen raitiovaunuhankkeesta mahdollisimman pian. Raitiovaunuhanke on investoinniltaan Vantaan historian suurin projekti. Mm. tästä johtuen on välttämätöntä, että Vantaan kaupungin johto ja päättävät poliitikot saavat päätöksenteon tueksi kuntalaisten rehellisen näkemyksen raitiovaunuhankkeen toteutettavuudesta. **Kysymys kuntalaisille on oltavat selkeä: Kannatatko tai vastustatko raitiovaunutien rakentamista Vantaalle?** Vantaan kaupunki on panostanut jonkin verran kuntalaisille raitiovaunuhankkeesta tiedottamiseen, mutta toimenpiteet eivät ole herättänyt näkyvää mielenkiintoa. Mm. Vantaan kustantamaa Ratikka- videota on katsottu vain noin 10 th. kertaa (7.12.2021). Tämä on n.4 % koko Vantaan väestöstä. Kuntalaisten mielenkiinnon puute johtunee tiedonpuutteesta. Koska hanke on kustannuksiltaan satojen miljoonien suuruinen, on tiedottamisen tasoa parannettava roimasti ja valtuutettujen sekä kuntalaisten tietoa kustannuksista ja suunnitelmista lisättävä avoimesti. Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi valmistelemaan raitiovaunuhankkeen neuvoa-antavaa kunnallista kansanäänestyksen järjestämistä. *13.12.2021*	Aloitteen tekijän nimi: *Paula Lehmuskallio(kok)* *Tuukka Saimen (PS)* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Juha Järä 2. Milad Dehghan 3. Markku Weckman 4. Nina Nummela 5. Kai-Ari Lundell 6. Janne Hartikainen 7. Marjo Vacker 8. Niilo Kärki 9. Tiina Tuomela 10. Mika Kasonen 11. Erika Veltheim 12. Tanja Aidanjuuri-Niemi

	13. Kaira Lauri 14. Jouko Jääskeläine 15. Katja Siniketo-Pietilä 16. Juha Suoniemi 17. Suvi Karhu 18. Mika Niikko

10 § **Svar på Rörelse Nus fullmäktigegrupps och 25 andra ledamöters motion om att psykiatriska sjukskötartjänster ska utgöra en del av elevvården i Vandas grundskolor**

VD/9420/00.02.00.03/2021

RV/ML-L/KK/PN-M/MV/TH/JT/KW

Rörelse Nu och 25 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi undertecknade ledamöter föreslår följande:

Enligt Institutet för hälsa och välfärd THL:s statistikuppgifter lider till och med vart fjärde barn och ungdom av psykiska problem. En del av eleverna har så svåra problem att de påverkar skolgången negativt. Covid-19-pandemin har ökat dessa problem till en mer oroväckande nivå än tidigare.

En tjänst med låg tröskel utan tidsbokning borde finnas till hands där var barnen och ungdomarna befinner sig, dvs. i skolorna.
Barnen och ungdomarna borde ha möjlighet att under skoldagen få kontakt med en yrkesperson utan någon egentlig tidsbokning. Situationen hos elevvården vid skolorna är mycket belastad och ofta behöver man boka en tid för ett möte.

Med denna psykiatriska sjukskötarmodell kunde vi möjliggöra en servicemodell utan tröskel för att förebygga psykiska problem hos barn och unga och ta itu med akuta situationer.
Hjälpen borde finnas nära till hands och det borde vara möjligt att söka hjälp utan att väcka uppmärksamhet. Alla har inte någon att tala med eller ett ställe där man kan prata. Det är också skrämmande att tala om svåra saker.

Vi känner redan till att mentalvårdstjänsterna är belastade och inte kan svara på behovet inom önskad tidsram. Särskilt om det inte finns tider eller om de bokade tiderna skjuts framåt kan frustationen hos barn och unga öka, vilket medför bristande förtroende och en osäkerhet i att söka sig till tjänsterna, även om kännedomen om psykisk hälsa har ökat. Det är också vår uppgift att få bort det ”gamla stigmat”, det skamliga tänkesättet, genom att vidta rätt slags åtgärder.

En psykiatrisk sjukskötare borde också kunna nås till exempel via en chattjänst och/eller Whatsapp, ifall barnen eller ungdomarna upplever att det till en början är ett lättare sätt att ta kontakt. På så sätt kunde en yrkesperson bedöma situationen redan på förhand, och uppmuntra barnet/den unga att söka sig till mottagningen. Tjänsten med en psykiatrisk sjukskötare i skolorna kunde delvis genomföras som en ambulerande verksamhet.

Då samhället satsar på den generation som nu växer upp går det också att påverka möjligheten till att de får en sund och hel grund till livet också när det gäller psykisk hälsa. Också genom att satsa på förebyggande av psykisk ohälsa hos barn och unga motverkar vi en kedjereaktion. Om ett barn eller en ung person mår dåligt inverkar det också på familjen och omgivningen, vilket senare eventuellt kan leda till psykiska problem och missbruksproblem hos vårdnadshavarna.

I en del städer/kommuner har man redan använt sig av denna tjänst en tid och den har visat sig vara till stor nytta.

Om man delar alla Vandas grundskolor, inklusive de svenskspråkiga skolorna, med 10 psykiatriska sjukskötarvakanser blir det i genomsnitt 4,6 skolor per vakans, förutsatt att man räknat med alla 46 grundskolor i Vanda. Detta innebär att en psykiatrisk sjukskötare kunde vara närvarande varje vecka åtminstone en dag i varje skola. Ärendet måste givetvis utredas noggrannare och frågan är om tjänsten till en början borde gälla bara vissa årskurser och sådana storområden med utmaningar som man känner till?

Utan tvivel vill så gott som största delen av oss att barnen och ungdomarna ska få en hel och harmonisk uppväxt också i Vanda, Finlands fjärde största stad, och vi som bor här har nu möjlighet att utföra konkreta handlingar och satsa på välfärden hos stadens invånare och den generation som nu växer upp. Det här är en av de viktigaste investeringarna som kommer att betala sig mångfalt tillbaka."

Stadsfullmäktige 20.09.2021 § 18

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård och **verksamhetsområdet för fostran och lärande** konstaterar följande som sitt svar:

Det är känt att de psykiska problemen hos barn och ungdomar har ökat. Den nyaste enkäten om hälsa i skolan (THL 2021) visar att betydligt fler ungdomar i Vanda än tidigare känner sig ångestfyllda och ensamma. Coronatidens verkningar syns särskilt i att flickors välbefinnande har försämrats. Största delen av barnen och ungdomarna i Vanda är ändå fortfarande nöjda med sitt liv.

Vanda stads social- och hälsovårdsservice har i sina mål för år 2022 förbundit sig till att förbättra barns och ungas välbefinnande genom att erbjuda mentalvårdstjänster med låg tröskel. Inom den förebyggande hälsovården utvidgas de evidensbaserade metoderna som främjar ungas psykiska hälsa, som IPC (Interpersonal counselling, dvs. korttidsintervention för lindrig och högst medelsvår depression hos unga). Vidare utökas de psykiatriska sjukskötarnas mottagningar inom studerandehälsovården.

För år 2022 har man också fått tjänster, genom vilka mentalvårdstjänsterna för barn och ungdomar kan förbättras: en hälsovårdare till skolhälsovården, en läkare till den förebyggande hälsovården, tre psykiatriska sjukskötare till skolor och läroanstalter, tolv kuratorer och sex psykologer. Under år 2022 utvidgas verksamheten vid ungdomscentralen Nuppi och i västra Vanda grundas ytterligare ett Nuppi-verksamhetsställe. För utvidgningen fick man 14 nya tjänster till Nuppi: tre psykologer, tre socialarbetare, tre socialhandledare, en sjukvårdare, en familjeterapeut, en läkare och en ny chefstjänst och tjänst som byråsekreterare.

Lagstadgad service
Skolhälsovårdens, skolpsykologens och kuratorernas tjänster är lagstadgade och i uppgifterna ingår också tjänster med låg tröskel. Skol- och studerandehälsovårdarna har öppna mottagningar under skoldagarna enligt överenskommelse, varvid barn och ungdomar kan få kontakt med hälsovårdaren utan tidsbokning. Om tidtabellerna för de öppna mottagningarna informeras skolvis. Skol- och studerandehälsovårdens rådgivningstelefon betjänar också grundskoleelever, studerande och deras

familjer i frågor som anknyter sig till hälsa och välmående. I hälso- och sjukvårdslagen bestäms det om skolhälsovården (Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010 - Ursprungliga författningar - FINLEX ®).

I brådskande situationer får man i regel kontakt med en psykolog eller kurator antingen samma dag eller nästa arbetsdag i enlighet med lagen om elev- och studerandevård (Lag om elev- och studerandevård 1287/2013 - Ursprungliga författningar - FINLEX ®). I situationer som bedöms vara icke brådskande kan man bli tvungen att vänta på en tid. Enligt lagen erbjuds dock ett första besök till kurator eller psykolog i allmänhet senast den sjunde arbetsdagen vid läroanstalten.

Psykiatriska sjukskötare i skolor och läroanstalter
Utöver de lagstadgade tjänster som erbjuds av skol- och studerandehälsovården och studerandevårdens psykologer och kuratorer har man identifierat ett behov av starka stödtjänster, som psykiatriska sjukskötares tjänster, för tryggandet av barns och ungdomars välmående.

Vid läroanstalterna i Vanda arbetar för närvarande fyra psykiatriska sjukskötare inom andra stadiets läroanstalter och en psykiatrisk sjukskötare i högstadiet, vilka administreras av hälsovårdsservicen. Verksamheten har fokuserat på service med låg tröskel utan tidsbokning och eleverna har i allmänhet själva sökt sig till servicen. Man har positiva erfarenheter av servicen och verksamheten utvecklas kontinuerligt. De psykiatriska sjukskötarnas verksamhet i skolor och läroanstalter som administreras av hälsovårdsservicen har inletts år 2019.

De finskspråkiga skolorna i Vanda har redan i cirka tio års tid också haft en verksamhet som kallas jalkautuva etappitoiminta. I verksamheten arbetar en psykiatrisk sjukskötare och en speciallärare som ett arbetspar i skolorna i elevens klass och har som arbetspar ett tätt samarbete med barnet, hens familj, olika myndigheter och skolans personal. I Vanda har verksamheten för närvarande fyra sjukskötare och administrativt hör sjukskötarnas till familje- och socialservicen och är underställda de psykosociala tjänsterna för unga. Verksamheten genomförs i nära samarbete med verksamhetsområdet för fostran och lärande och familje- och socialtjänster. Barnen som hänvisas till verksamheten är i åldern 7–12 år, och de har beslut om särskilt stöd. Deras skolgång försvåras av olika beteendesvårigheter och känslomässiga svårigheter.

De psykiatriska sjukskötarnas tjänster medför ytterligare kompetens inom tjänsterna för barn och ungdomar. Mentalvårdstjänsterna för barn och unga utvecklas som en helhet, så att barn och unga får högklassiga mentalvårdstjänster i rätt tid och i ett tidigt skede. Fungerande vårdkedjor skapas genom att lagstadgad service och service som stöder arbetet beaktas i samarbete med den specialiserade sjukvården. En klar arbetsfördelning mellan olika yrkesgrupper och en smidig servicehelhet hjälper också de yrkesfolk som jobbar i skolan att vägleda ungdomarna direkt till den rätta servicen.

Chat-service och WhatsApp
Ett verktyg när det gäller servicen med låg tröskel är den Chat-tjänst som riktar sig till barn och ungdomar. I Vanda erbjuds en Chat-tjänst för ungdomar av Ungdomscentralen Nuppi. Nuppis Chat togs i bruk i januari 2022. Inom studerandehälsovården har man också haft planer på att utveckla en Chat-tjänst.

Inför den nära förestående övergången till välfärdsområdet är det viktigt att fortsätta utveckla servicen i samarbete med Kervo. Till exempel i Esbo har man positiva erfarenheter av studerandevårdens chat och det kommer många frågor till servicen. Vår uppfattning är att chatten är en mycket bra och fungerande serviceform för barn och ungdomar. Verksamheten bör utvecklas tillsammans med barn och ungdomar.

Aktörer inom tredje sektorn erbjuder barn och ungdomar samtalsstöd utanför tjänstetid. WhatsApp som kontaktkanal används av studerandevårdens aktörer.

Servicebehov och resurser
De psykiatriska sjukskötarnas tjänster stöder den lagstadgade service som riktas till barn och ungdomar. Verksamheten bör utvecklas i samarbete med barn, ungdomar, studerandevården och övriga aktörer. Man måste dock beakta att den service som de psykiatriska sjukskötarna erbjuder inte minskar eller ersätter behovet av lagstadgad service. Man bör se till att personalresurserna i den lagstadgade servicen är tillräckliga i förhållande till de riksomfattande rekommendationerna och servicebehovet.

I Vanda har antalet psykologer och kuratorer inom studerandevården stärkts med 18 tjänster från och med 1.1.2022 i och med de bindande dimensioneringarna i hela landet och på grund av det ökade stödbehov som coronapandemin gett upphov till. Även om man på hela Vandas nivå antalsmässigt har kommit upp till de bindande dimensioneringarna är många arbetsområden fortfarande för omfattande, särskilt inom den grundläggande utbildningen. Med tanke på att eleverna snabbt ska få service finns det således fortfarande ett behov av att förstärka också dessa tjänster. Med dessa utökade resurser kan psykologerna och kuratorerna bättre svara på elevernas stödbehov med låg tröskel. De stora svårigheterna att rekrytera psykologer, vilket gäller i hela landet, har gjort att en del av tjänsterna är obesatta också i Vanda.

De psykiatriska sjukskötarnas tjänster är redan för närvarande en del av den helhet som mentalvårdsarbetet bland barn och unga utgör. Sjukskötarnas uppgiftsbeskrivning kan utvecklas genom att man beaktar behovet av tjänster med låg tröskel för barn och ungdomar. Planmässigheten kan också ökas genom tätt samarbete med olika verksamhets- och serviceområden samt skol- och studerandevården, skolpsykologerna och kuratorerna och andra aktörer inom studerandevården.

I fullmäktigemotionen föreslås att de psykiatriska sjukskötarnas tjänster med låg tröskel ska utökas för att stödja barns och ungdomars mentala hälsa. Inom verksamhetsområdet för social- och hälsovård i Vanda har man redan delvis kunnat svara på detta behov. I fortsättningen kommer behovet av tilläggsresursering för psykiatriska sjukskötare vid behov att bedömas som en del av välfärdsområdets budgetberedning.

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 16

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att
a) ge Rörelse Nu och de 25 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 10

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:
- Rörelse Nus fullmäktigegrupps och 25 andra ledamöters undertecknade motion om att psykiatriska sjukskötartjänster ska utgöra en del av elevvården i Vandas grundskolor

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Piia Niemi-Mustonen, tf. direktör för hälsovårdsservicen
Anni Paaskoski, tf. servicechef, förebyggande hälsovård,
Tuija Harakka, chef för studerandevården
Henna Niskanen, tf. chef, Psykosociala tjänster för unga/Ungdomscentralen Nuppi

E-postadresserna har formen fornamn.efternamn(at)vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
PSYKIATRISEN SAIRAANHOITAJAN PALVELUT OSAKSI VANTAAN PERUSKOULUJEN OPPILASHUOLTOA Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme seuraavaa: Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen tilastojen mukaan jopa joka neljäs lapsi ja nuori kärsii mielenterveysongelmista. Osalla oppilaista ongelmat ovat niin pahoja, ettei koulunkäynnistä tule mitään. Covid-19 pandemia on nostanut nämä ongelmat jo aiempaa huolestuttavammalle tasolle. Matalankynnyksen palveluna, ilman ajanvarausta toteutettava palvelu tulisi saada juuri sinne missä lapset ja nuoret ovat, kouluihin. Lapsella ja nuorella tulisi olla kesken päivän mahdollista saada kontakti ammattihenkilöön ilman varsinaista ajanvarausta. Tilanteet kouluissa ovat oppilashuollon tiimoilta erittäin kuormittuneita ja usein myös ajanvarausta tarvitaan kohtaamiseen. Tällä psykiatrisen sairaanhoitajan mallilla mahdollistaisimme kynnyksettömän palvelumallin lasten ja nuorten mielenterveyden ennaltaehkäisyyn ja akuuttitilanteiden tavoittamiseen. Avun saamisen tulisi olla käden ulottuvilla ja apua tulisi olla mahdollista hakea ilman huomion herättämistä. Kaikilla ei ole ihmistä tai paikkaa missä tai kenelle puhua. Puhuminen vaikeista asioista on pelottavaakin. Tiedämme jo entuudestaan kuormittuneista mielenterveydenpalveluista, joihin emme pysty vastaamaan halutun aikaikkunan sisällä. Erityisesti aikojen saamattomuus tai pitkittyminen lisää lasten ja nuorten turhautumista, tämä tuo mukanaan	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Liike Nyt valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Niilo Kärki 2. Jussi Särkelä 3. Carita Orlando 4. Markku Weckman 5. Tiina Tuomela 6. Anu Hall 7. Naima El Issaoui 8. Juha Järä 9. Patrik Karlsson 10. Jouko Jääskeläinen 11. Stefan Åstrand 12. Sami Kanerva 13. Oskari Iivarinen 14. Tanja Aidanjuuri-Niemi 15. Vaula Norrena 16. Siri Ahokas 17. Antero Eerola 18. Eeva Tikkanen 19. Kai-Ari Lundell 20. Funda Demiri 21. Maija Rautavaara 22. Hanna Valtanen 23. Reija Friman 24. Tuire Kaimio 25. Sirpa Siru Kauppinen

luottamuspulaa sekä palveluiden piiriin hakeutumisessa pyörii vielä epätietoisuus, vaikkakin mielenterveyden tietoisuutta on lisätty. ”Vanha stigma”, häpeällinen ajattelumalli on myös meidän tehtävänämme poistaa, oikeanlaisilla toimilla.

Psykiatrinen sairaanhoitaja tulisi olla myös esimerkiksi chat- ja/tai whatsapp-palvelun kautta tavoitettavissa, mikäli lapsi tai nuori kokee sen olevan mieluisampi yhteydenottotapa alkuun. Tämän kautta ammattilainen pystyisi arvioimaan tilannetta jo ennakkoon, rohkaisemaan lasta/nuorta hakeutumaan vastaanotolleen. Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelu kouluissa voitaisiin toteuttaa osittain kiertävänä toimintamallina.

Kun yhteiskunnassa panostetaan kasvavaan sukupolveen, voidaan vaikuttaa siihen, että he saavat mahdollisuuden ehjään ja terveeseen pohjaan elämälle myös mielenterveydessä. Myös lasten ja nuorten mielenterveyden ennaltaehkäisyyn panostamisella ehkäisemme ketjureaktiota. Jos lapsi tai nuori voi huonosti, vaikuttaa se myös perheeseen ja ympäristöön, jolloin vastassa saattaa olla myöhemmin myös huoltajien mielenterveys -ja/tai päihdeongelmat.

Muutamissa kaupungeissa/kunnissa tämä ollut jo käytössä jonkun aikaa ja tämän on osoitettu olevan erittäin tarpeellinen.

Vantaan peruskouluihin myös ruotsinkieliset koulut mukaan laskettuna, jakautuminen kymmenellä (10) psykiatrisen sairaanhoitajan vakanssilla saataisiin keskimäärin 4,6 koulua yhtä vakanssia kohti, mikäli laskennassa on käytetty yhteensä 46 Vantaan peruskoulua. Tämä tarkoittaisi sitä, että jokaisessa koulussa olisi viikoittain, ainakin yhtenä päivänä psykiatrisen sairaanhoitajan läsnäolo. Toki tämä vaatii tarkempaa tarkastelua asian edetessään sekä tulisiko palvelu lisätä alkuun tietyille luokka-asteille ja tiedossa oleville haastaville suuralueille?

Varmastikin lähes jokainen meistä haluaa turvata lasten ja nuorten ehjän kasvun myös Vantaalla, Suomen 4. suurimmassa kaupungissa on nyt mahdollisuus tehdä konkreettisia tekoja ja panostaa väestömme hyvinvointiin, kasvavaan sukupolveen.
Tämä on yksi tärkeimmistä investoinneista, mikä maksaa itsensä takaisin moninkertaisesti.

20.9.2021

11 § Svar på Antero Eerolas och 17 andra ledamöters motion om att ordna med kylning vid vårdhemmen för äldre och handikappade i Vanda

VD/8387/00.02.00.03/2021

TA/ML-L/EP/JT/KW

Antero Eerola och 17 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Under sommaren fick vi uppleva långa värmeperioder i Finland, som kändes av kraftigt också i huvudstadsregionen. I Finland var till exempel juni den varmaste i hela mätningens historia. Även på annat håll i världen kunde man se rekordvarma, rentav förödande värmeperioder. Bakgrunden till fenomenen är klimatförändringar som är en påfrestning för hela jordklotet.

Även om klimatförändringen inte bara ger upphov till att temperaturerna stiger – utan i ett större perspektiv extrema väderfenomen – är det mer än sannolikt att vi i Finland kommer att få uppleva varma somrar också i framtiden. Därför bör man i framtiden fästa stor uppmärksamhet vid att lindra värmen inne i lokaler. Detta borde gälla allt offentligt byggande och det existerande byggnadsbeståndet, även i Vanda.

Särskilt viktigt är det att kyla ner utrymmena i de serviceboenden för äldre och handikappade som samhället ansvarar för att ordna. Inomhustemperaturer på till och med 30 grader är mycket ansträngande, rentav outhärdliga för äldre och handikappade som rör sig dåligt eller eventuellt är helt oförmögna att röra på sig. De har inte möjlighet att söka sig ut i svalare väderförhållanden. För hög värme kan till och med vara farlig för äldre personer. Möjligheten att gå ut med människor som bor på vårdhem försvåras också av den fortsatta bristen på vårdare.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård i Vanda har berättat att det installerats kylmaskiner i flera verksamhetsenheter under sommaren och att det också beställts installeringar. Takten har ändå varit långsam, varför kylning har saknats på flera ställen.

I framtiden räcker det inte heller att social- och hälsovårdsväsendet inser behovet av kylning först när värmeperioderna har börjat. Man måste förbereda sig för dessa i god tid på förhand. Samtidigt måste Vanda stad kräva att privata vårdhem följer samma praxis i fråga om kylningen när staden upphandlar tjänster av dessa.

Kylningen kan också förverkligas med hjälp av energisparande och klimatneutrala lösningar. Å andra sidan kan man inte säga till äldre personer som ligger i värmen att detta är er insats i arbetet för att stävja klimatförändringen – särskilt eftersom bakgrunden till den kvävande värmen just är klimatförändringen.

På basis av ovanstående med hänvisning till kapitel 22 punkt 1 i Vanda stads förvaltningsstadga lämnar vi, undertecknade ledamöter, in en motion med följande innehåll:

* Staden gör en utredning om att ordna med kylning i de kommunala och privata vårdhem för äldre och handikappade som finns i Vanda. Utgående från utredningen sätter man igång med en övergripande plan för att ordna med kylning redan till nästa sommar. Det eventuella behovet av anslag när det gäller

att ordna kylning tas upp vid höstens budgetförhandlingar.”

Stadsfullmäktige 23.08.2021 § 36

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

_____

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar följande i sitt svar:

Värmebölja är en särskilt stor risk vid social- och hälsovårdens vårdinrättningar, eftersom äldre personer och långtidssjuka är mer känsliga för hettans skadliga inverkan. Under sommaren 2021 rådde det en exceptionellt lång värmebölja i Finland. På många håll blev inomhustemperaturen i byggnaderna höga och värmen var påfrestande för vårdhemmens invånare.

Vid de olika boendeenheterna inom äldre- och handikappservicens resultatenhet för specialboende följde man effektivt med inomhustemperaturerna under sommaren 2021. Till enheterna skaffades många flyttbara fläktar och kylare, särskilt till de gemensamma utrymmena men också till invånarnas rum och pausrummen för anställda. Deras effekt är ändå otillräcklig för att kyla ner rumsluften i stora lokaliteter. Spjälgardinerna hölls huvudsakligen stängda i de rum där det fanns sådana. Personalen fäste särskild uppmärksamhet vid bland annat att lokalerna vädrades, invånarna var lätt klädda, vistades utomhus och fick tillräckligt med vätska. Särskild uppmärksamhet fästes vid de utrymmen där läkemedel förvarades. Värmen påverkar läkemedelsbehandlingen: medicineringen kan öka de hälsorisker som orsakas av hettan och varmare förhållanden än normal rumstemperatur kan försämra läkemedlens kvalitet.

Värme och kyla kan med tanke på boendehälsan orsaka eventuella sanitära olägenheter vid sidan av bland annat buller, mögel och luftföroreningar. Rumstemperaturen på inomhusluften i servicehus, vårdhem och andra motsvarande lokaliteter ska utanför uppvärmningsperioden vara + 20 °C – + 30 °C. För temperaturen på inomhusluften har fastställts en åtgärdsgräns (+ 30 grader) i social- och hälsovårdsministeriets förordning, vilket betyder att den som har ansvar för olägenheten ska börja vidta åtgärder enligt 27 § eller 51 § i hälsoskyddslagen för att utreda den sanitära olägenheten och vid behov avlägsna eller begränsa den. Om olägenheten orsakas av konstruktionerna eller isoleringen i den byggnad där bostadslägenheten eller vistelseutrymmet finns eller av grundläggande system som byggnadens ägare är ansvarig för, är det i första hand byggnadens ägare som svarar för att olägenheten avhjälps. Vidare kan den kommunala hälsoskyddsmyndigheten enligt 27 § förelägga den som är ansvarig för olägenheten att utan dröjsmål vidta de åtgärder som behövs för att utreda, avhjälpa eller begränsa den sanitära olägenheten och de faktorer som har föranlett den.

Vanda stad har sex egna äldrecenter som erbjuder långtidsvård: Simonsböle äldrecenter, Myras (3 vån.), Korso äldrecenter, Malmängens boende- och aktivitetscenter, Myrbacka äldrecenter och Tavastby äldrecenter. Dygnetruntboende för personer med funktionsnedsättning som stadens egen verksamhet erbjuds vid Mårtensdalsgrändens boendeenhet, i Ruusuhaka, Keltamokoti i Dickursby, Kyttlandsvägens boendeenhet, Kerogrändens boendeenhet, Tavastbyvägens boendeenhet och Myras (4 våningen Björkhemmet, i samma våning verkar också enheten för korttidsvård av barn och ungdomar med funktionsnedsättning). Till Resultatenheten för specialboende hör dessutom sex servicehus

(Hasselbacken, Getpors, Hästbrinken, Björkby, Metsotie och Myrbacka). I en del av dessa är personalen på plats dygnet runt.

Existerande kylningslösningar och reparationskostnader

En stor del av ovan nämnda boendeenheter administreras för närvarande av bolag inom VAV-koncernen (VAV Hoiva-asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy). Ruusuhaka, Keltamokoti, Kyttlandsvägens boendeenhet och Tavastby äldrecenter ägs av aktörer utanför staden. VAV-koncernen har kartlagt vilka kylsystem det finns i objekt med omsorgsboende dygnet runt. Boningsrummen i objekten i Myrbacka färdigställdes år 2019 har ingen kylning, med undantag för äldrecentret (Krukgränden 7). I Myras (Krukgränden 5) har en del gemensamma utrymmen och matsalsutrymmen ett kylsystem för tilluften.

En byggnadsspecifik behovsutredning-projektplan om kylningsbehoven har tillsvidare bara gjorts för Korso äldrecenters del (Delreparation kylningsbehov, 25.1.2021). Enligt behovsuredningen är de reparationsåtgärder som nämns brådskande. Hösten 2021 installerades luftvärmepumpar i vistelse- och läkemedelsummen, vilka man ännu inte har någon långvarig användningserfarenhet av. Det installerades också solskyddsfilm på en del av boenderummens fönster för att minska värmebelastningen. De genomförda reparationerna förverkligades med stadens anslag för lokalinvesteringar. Korso äldrecenter är en av Vanda stads fyra servicehusbyggnader som såldes till VAV Hoiva-Asunnot Oy (tekniska nämnden 31.5.2021, 3 §).

Enligt uppgifter från VAV-koncernen har det genomförts kylningslösningar av olika grad i fastigheterna. Alternativen är a) en utrymmesspecifik kylningsenhet (användaren har regleringsmöjlighet/med centraliserad styrning), b) kylning endast i de gemensamma utrymmena (de öppna utrymmena), sålunda att regleringsmöjligheten i fastigheten beror på systemet och c) att förse tilluften i de gemensamma utrymmena och bostäderna med kylning, sålunda att regleringen utförs av fastigheten. Av dessa alternativ är A det mest utvecklade sättet att ordna kylningen.

Under vintern 2021–2022 har det gjorts en preliminär utredning över kostnaderna för att genomföra eventuella reparationsarbeten och ytterligare kylningssystem i objekt som ägs av VAV-koncernen. Kostnaderna för utrymmesspecifika kylningsenheter (alternativ A) i en boendeenhet med femton platser har uppskattats vara cirka 75 000 euro. De lösningar som bygger på nerkylning av tilluften (alternativ C) ligger på en kostnadsnivå av 210 000–320 000 euro, beroende på objektets storlek.

VAV-koncernen har hyrt ovan nämnda objekt till staden enligt den så kallade principen om självkostnadshyra, varvid man måste komma överens med hyresgästen, dvs. Vanda stad, om möjligheterna att genomföra en eventuell kylning av utrymmena, typen av genomförande för respektive objekt och omfattningen på genomförandet. Utgångspunkten för principen om självkostnadshyra är att de kostnader som uppkommer tas ut av hyresgästen till sitt fulla belopp i hyran. Staden har åter hyrt bostäderna till omsorgsboendets invånare, eftersom boendet i fastigheter med dygnetruntomsorg bygger på ett hyresförhållande. Eventuella reparationskostnader kan inverka på invånarnas hyra. Höjningen av hyresnivån måste vara rimlig.

Om att ordna kylning i privata vårdhem

I motionen om att ordna med kylning förutsätts det att utredningen också ska gälla de privata vårdhem för äldre och handikappade som finns i Vanda. I den boendeservice dygnet runt som gäller äldre är andelen köpta tjänster 71 procent medan den är 88 procent när det gäller boendeservicen för

utvecklingsstörda. Verksamhetsområdet för social- och hälsovård har under vintern 2022 också varit i kontakt med privata serviceproducenter och samlat uppgifter om kylningsbehovet i olika objekt och om vilka metoder som använts för kylningen. Utgående från de svar som man fått av serviceproducenterna används särskilt fläktar (i 80–90 % av objekten) och flyttbara luftkonditioneringsapparater för att svalka och kyla ner inomhusluften. I över hälften av objekten (cirka 60 %) används också luftvärmepumpar. I nästan hälften av objekten har inomhusluften sporadiskt överstigit 30 grader. Åtgärder har särskilt riktats för kylning av gemensamma utrymmen och läkemedelsrum. Före utgången av januari månad har man bara fått in uppgifter från en del av verksamhetsställena.

Staden förutsätter att serviceproducenterna följer riksomfattande anvisningar och författningar och övervakar att dessa följs. Det är viktigt att ordna kylning när det är varmt och till det har producenterna samma metoder och hjälpmedel till sitt förfogande som stadens egen serviceproduktion. De privata serviceproducenternas enheter är annorlunda och ofta hyr även producenten i fastigheten. Att ordna kylning i en fastighet är en stor investering som i praktiken höjer hyrorna också i de privata serviceproducenternas enheter. Staden kan inte kräva att serviceproducenterna eller fastighetsägarna gör sådana investeringar som inverkar på invånarnas hyresnivå och försvagar deras utkomst.

Privata serviceproducenters verksamhet regleras av lagen om privat socialservice, i vilken det bestäms om övervakning och vid behov om sanktioner mot serviceproducenter. Enligt den här lagen kan regionförvaltningsverket utfärda sanktioner för privata vårdhem om de inte börjar vidta behövliga åtgärder på grund av hetta.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Valvira, har ett riksomfattande koordinationsansvar i övervakningen av social- och hälsovården. Regionförvaltningsverket (AVI) har det huvudsakliga ansvaret för övervakningen av servicen. I kommunen svarar social- och hälsovårdsväsendet eller något annat motsvarande organ för övervakningen av den privata servicen.

Åtgärder inför den kommande sommaren

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har gett vårdinrättningarna anvisningar om hur man vidtar skyddsåtgärder mot negativa hälsoeffekter av svårt hetta. Anvisningarna innehåller både förhandsåtgärder för värmebölja och åtgärder vid värmebölja. Inom verksamhetsområdet för social- och hälsovård planeras åtgärderna utgående från landsomfattande anvisningar. Uppföljningen av temperaturer dygnet runt fortsätter och effekterna av vidtagna åtgärder utvärderas.

Enligt stadens förvaltningsstadga svarar stadsmiljöns verksamhetsområde för stadens verksamhetslokaler. Verksamhetsområdet för social- och hälsovård verkar i rollen som användare av lokalerna och fortsätter samarbetet med stadsmiljöns verksamhetsområde, VAV-koncernen Oy och de övriga fastighetsägarna för att prioritera och planera reparationsbehoven vid de enskilda objekten inför den kommande sommaren. Verksamhetsområdet anser att det finns behov av att lagenligt granska kylningsbehovet i olika objekt tillsammans med fastighetsägaren, med hjälp av en så kallad årsklocka. Behovet bör också alltid granskas vid planeringen av andra, större reparationsprojekt.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar vidare att alla på vårdhemmen bör ha möjlighet att vistas i ett öppet och svalt utrymme när det är varmt och att det därför är särskilt viktigt att kyla ner de gemensamma utrymmena. Man kommer också att utreda möjligheten att använda solskyddsfilm som fästs på fönstren och minskar värmebelastningen, särskilt när det gäller de lokaler och rum som lätt blir varma under sommaren.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande utöver det som föreslås ovan:

Kontrollen av temperaturerna i social- och hälsovårdens lokaler och möjligheterna att ordna kylning har utretts utgående från social- och hälsovårdsväsendets prioriteringar med början i äldrecentren. För installeringen av kylning i objekt som ägs av staden har det funnits ett oriktat anslag reserverat i investeringsprogrammet för reparationsbyggande från och med år 2020. Hittills har anslaget närmast använts för planering och ändringsarbeten i Korso äldrecenter. Då äldrecentren övergick i VAV Hoiva-Asunnot Oy:s ägo och med beaktande av välfärdsområdesreformen minskades den anslagsreservering som var avsedd för kylning till 100 000 euro/år under ekonomiplaneåren 2023–2025. I det investeringsprogram som godkänts av stadsfullmäktige är anslagsreserveringen för år 2022 fortfarande 500 000 euro. Utöver detta kan åtgärder som inriktas på att förbättra förhållandena genomföras med objektspecifika anslag, på det sätt som fastställs i behovs- och projektplanerna.

Vid samarbetsförhandlingarna år 2022 mellan verksamhetsområdet för social- och hälsovård, stadsmiljöns verksamhetsområde och VAV-koncernen Oy har man kommit överens om att börja främja olika kylningslösningar i Simonsböle äldrecenters och Malmängens boende- och verksamhetscenters lokaler. Kylningen av de allmänna utrymmena i tredje våningen i Myras äldrecenter förbättras i samband med ändringsarbetena under våren 2022.

Serviceenheten för lokalledning som hör till stadsmiljöns verksamhetsområde svarar i första hand för förhållandena i de lokaler som ägs av staden och de åtgärder som krävs för att reparera dessa. Koncernbolagen och de externa fastighetsägarna ansvarar på motsvarande sätt för dessa saker när det gäller de fastigheter som ägs av dessa. Förhållandena och eventuella reparationsbehov bedöms från fall till fall. Genomförandet och de ekonomiska effekterna fattas det beslut om mellan fastighetsägaren och användarna.

Utöver detta påskyndar stadsstyrelsen arbetet med att få luftkonditioneringen i skick inom serviceenheterna, för att man redan under sommarperioden 2022 ska kunna trygga lagenliga värmeförhållanden i lägenheterna.

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 17

Biträdande stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge Antero Eerola och de 17 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:
Stadsstyrelsen kompletterade svaret på fullmäktigemotionen genom att lägga till följande i slutet:

Utöver detta påskyndar stadsstyrelsen arbetet med att få luftkonditioneringen i skick inom serviceenheterna, för att man redan under sommarperioden 2022 ska kunna trygga lagenliga värmeförhållanden i lägenheterna.

Beslut:
Stadsstyrelsens godkände det kompletterade förslaget.

———

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 11

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilaga:
- Antero Eerolas och 17 andra ledamöters undertecknade motion om att ordna med kylning vid vårdhemmen för äldre och handikappade i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Minna Lahnalampi-Lahtinen, direktör för äldre- och handikappservicen, tfn 050 3121815
Pekka Wallenius, direktör för fastighetscentralen, tfn 040 7492592

E-postadresserna har formen fornamn.efternamn(at)vantaa.fi

VALTUUSTOALOITE **KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 23.8.2021**	
Viilennyksen järjestäminen vantaalaisiin vanhusten ja vammaisten hoitokoteihin	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Kesällä Suomessa koettiin pitkiä hellejaksoja, jotka tuntuivat voimakkaana myös pääkaupunkiseudulla. Suomessa esimerkiksi kesäkuu oli koko mittaushistorian kuumin. Myös muualla maailmassa nähtiin ennätyksellisiä, jopa tuhoisia helteitä. Ilmiöiden taustalla on koko maapalloa koetteleva ilmastonmuutos. Vaikka ilmastonmuutos ei aiheuta vain lämpötilojen nousua - vaan laajemminkin sään ääri-ilmiöitä - on enemmän kuin todennäköistä, että Suomessa koetaan kuumia kesiä myös tulevaisuudessa. Siksi kuumuuden lieventämiseen sisätiloissa on tulevaisuudessa kiinnitettävä vakavaa huomiota. Tämän pitäisi koskea kaikkea julkista rakentamista sekä olemassa olevaa rakennuskantaa, myös Vantaalla. Erityisen tärkeää sisätilojen viilentäminen on vanhusten ja vammaisten palveluasumisessa, jonka järjestäminen on yhteiskunnan vastuulla. Jopa 30 asteen sisälämpötilat ovat heikosti liikkuville tai mahdollisesti kokonaan liikuntakyvyttömille vanhuksille ja vammaisille erittäin tukalia, jopa sietämättömiä. Heillä ei ole mahdollisuuksia hakeutua ulos viileämpään ilmanalaan. Liiallinen lämpö voi olla vanhuksille jopa vaarallista. Hoitokodeissa asuvien ihmisten ulkoiluttamista vaikeuttaa myös jatkuva pula hoitajista. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala Vantaalla on kertonut, että jäähdytyslaitteistoja olisi kesällä asennettu useaan kohteeseen ja että myös tilauksia asennuksista olisi tehty. Tahti on kuitenkin ollut hidas, minkä takia jäähdytys on puuttunut useasta paikasta. Tulevaisuudessa ei myöskään riitä, että sosiaali- ja terveystoimi herää viilennyksen tarpeeseen vasta helteiden alettua. Niihin pitää varautua hyvissä ajoin etukäteen. Samalla Vantaan kaupungin	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Antero Eerola (vas.)* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tuukka Saimen 2. Tiina Tuomela 3. Marjo Vacker 4. Juha Suoniemi 5. Minttu Sillanpää 6. Jussi Saramo 7. Funda Demiri 8. Susanna Kaiju 9. Eva Tawasoli 10. Mikko Viilo 11. Sirpa Siru Kauppinen 12. Mika Kasonen 13. Reija Friman 14. Tuire Kaimio 15. Markku Weckman 16. Juha Järä 17. Erika Veltheim

pitää vaatia samanlaisia käytäntöjä viilentämiseen yksityisiltä hoitokodeilta hankkiessaan niiltä palveluita. Viilennys voidaan toteuttaa myös energiaa säästävillä, hiilineutraaleilla ratkaisuilla. Toisaalta kuumuudessa viruville vanhuksille ei voi sanoa, että tämä on teidän panoksenne ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi - etenkin kun tukahduttavan kuumuuden taustalla on juuri ilmastonmuutos. Edellä olevan perusteella Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen: * Kaupunki tekee selvityksen viilennyksen järjestämisestä Vantaalla sijaitseviin kunnallisiin ja yksityisiin vanhusten ja vammaisten hoitokoteihin. Selvityksen perusteella käynnistetään kokonaisvaltainen suunnitelma viilennyksen järjestämiseksi jo ensi kesäksi. Viilennyksen järjestämiseen liittyvä mahdollinen määrärahojen tarve otetaan esiin syksyn talousarvioneuvotteluissa. Vantaalla 23.8.2021 Antero Eerola kaupunginvaltuutettu (vas.)	

12 § **Svar på Antero Eerolas och 20 andra ledamöters motion om att satsa på vården av demenssjuka äldre som en del av beredningen av social- och hälsovårdsdistrikten**

VD/10678/00.02.00.03/2021

TA/ML-L/PN-M/ST/JT/EA/KW

Antero Eerola och 20 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Antalet äldre invånare växer kraftigt i Vanda. Trots att en stor del av de äldre är i god form också i hög ålder innebär den växande mängden äldre också att servicebehovet ökar.

Tyvärr har inte serviceresurserna, dvs. antalet anställda och finansieringen, ökat i samma mån. Detta gäller särskilt vården av och omsorgen om människor som lider av en demenssjukdom.

Enligt uppgifter i offentligheten (Vantaan Sanomat 13.10 och 23.10.2021) ser det ut som att Vanda inte har tillräckligt med resurser för att bedöma funktionsförmågan och vårdbehovet hos demenssjuka som bor i sitt eget hem.

Vanda har inte heller tillräckligt med platser för demenssjuka inom det effektiverade serviceboendet. Direktören för äldre- och handikappservicen Minna Lahnalampi-Lahtinen har i offentligheten berättat att över 150 äldre stod i kö till vårdplatserna i oktober. En plats kan ordnas åt ca 30 personer i månaden. Således är köerna potentiellt upp till fem månader långa.

Otillräcklig vård och omsorg äventyrar också säkerheten för demenssjuka äldre. Enligt polisen försvinner 3000–4000 demenssjuka varje år i Finland. Verksamhetsområdet för polisen i östra Nyland, dit också Vanda hör, får årligen ca 400 anmälningar om försvunna personer. Oftast hittas den försvunna äldre, men ibland får försvinnandena en tråkig utgång.

I Vanda godkänner fullmäktige i år den sista budgeten för social- och hälsovårdsväsendet. Efter det överförs tjänsterna till Vandas och Kervos välfärdsområde. Beredningen av området pågår dock som bäst. I beredningen ska särskild uppmärksamhet ägnas åt de tjänster som behövs för vården i anslutning till demenssjukdomar.

Utgående från ovanstående lämnar vi undertecknade ledamöter en motion med följande innehåll:

* Som en del av beredningen av välfärdsområdet gör social- och hälsovårdsväsendet i Vanda särskilda satsningar på bedömningen av funktionsförmågan och vårdbehovet hos demenssjuka äldre, stödet för boende i hemmet, vården och platserna inom det effektiverade serviceboendet.”

Stadsfullmäktige 25.10.2021 § 17

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

_____

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar följande i sitt svar:

Vanda hör till de städer i Finland där befolkningen åldras snabbast. Andelen personer över 75 år av befolkningen beräknas öka till närmare 8000 invånare före utgången av år 2030, vilket betyder en ökning på cirka 50 %. Andelen personer över 85 år förutspås på motsvarande sätt öka till 70 % före utgången av år 2030. Förekomsten av demenssjukdomar ökar då befolkningen åldras. För personer över 75–84 år har förekomsten beräknats vara 12,5 % och för personer över 85 år 36,3 %.

Servicekedjan för personer med demenssjukdom och stöd för boende i hemmet

På mottagningsbesök vid hälsostationerna beaktar man aktivt möjligheten att äldre personer kan lida av någon demenssjukdom. Om man misstänker en eventuell demenssjukdom gör man de undersökningar som behövs. Personalens kompetens utvecklas och upprätthålls kontinuerligt.

Vandas servicekedja för personer med en demenssjukdom styr stödjandet av demenssjuka i Vanda. En regelbunden uppföljning och stödjande av demensfamiljer sker efter ställd diagnos vid klienthandledningsenheten för äldre. För klienten utses en egen kontaktperson vid klienthandledningsenheten som svarar för uppföljningen. Demenssjuka Vandabors behov av service bedöms vid regelbundna möten, boendet i hemmet stöds genom handledning och genom inledning och koordinering av den service som behövs. Servicehandledarna konsulterar hälsostationens husläkare i medicineringsfrågor eller i svåra situationer den geriatriska mottagningens geriatriker. En demenssjuk klient och hens närstående fortsätter att vara klienthandledningens klienter tills klienten eventuellt överförs i regelbunden hemvård eller effektiverat serviceboende. Då övergår uppföljningsansvaret för den demenssjuka klienten till den egenvårdare som känner klienten bäst inom den regelbundna servicen.

Klienthandledningen har för närvarande sex servicehandledare för demensfamiljer och de ytterligare två servicehandledarvakanser som man fått för år 2022 riktas till servicehandledningen av demenssjuka Vandabor. Det stöd som servicehandledarna för demensfamiljer ger riktas till demenssjuka personer som behöver särskilt stöd och deras närstående. De övriga servicehandledarna inom klienthandledningen stöder också demenssjuka klienter och deras närstående. I familjerna inom närståendevården finns många demenssjuka personer.

Utöver klienthandledningen stöds demenssjuka Vandabors boende i hemmet av hela servicepaletten för äldre personer, t. ex. den rehabiliterande dagverksamheten, hemvården, rehabiliteringen i hemmet, de stödtjänster som stöder boende i hemmet samt den kortvariga boendeservicen dygnet runt. Utöver de tjänster som ordnas av staden hänvisar klienthandledningen demenssjuka klienter och deras närstående till olika organisationsaktörers tjänster, som till exempel Muistiluotsitoiminta eller evenemang som ordnas av Minnesförbundet.

Den ökande andelen demenssjuka bland klienterna har uppmärksammats och behovet att utveckla servicen fastställts särskilt inom hemvården, där människan och ökad trygghet när det gäller boende i hemmet lyfts fram vid utvecklingen av verksamheten. I utvecklingen av hemvården satsar man också på att stärka den sektorsövergripande kompetensen genom att i framtiden rekrytera också fysioterapeuter och geronomer till hemvården, genom vilkas kunnande man bättre kan svara på de särskilda behov som demenssjuka personer har. Helheten när det gäller hemvården för demenssjuka planeras alltid

individuellt i enlighet med klientens behov och servicen kan vid behov produceras hem till klienten dygnet runt. Beredningen av upphandlingen av hemvård pågår inom serviceområdet för äldre och handikappservicen. Den egna serviceproduktionen kompletteras med köpta tjänster och på det sättet kan man bättre svara på klienternas servicebehov. Att ordna natthemvård också för området Kervo ingår i välfärdsområdesberedningen och utvecklingsarbetet.

Vanda stad har fått statsunderstöd för att utveckla de tjänster som i framtiden stöder boendet i hemmet i Vanda och Kervo. I utvecklingsprojektet kommer det att utarbetas en servicebeskrivning för distanstjänster som stöder boendet i hemmet, en verksamhetsmodell och ett förslag om att etablera verksamheten. En ny tjänst som genomförs som pilotprojekt är distanshemvården. Med hjälp av den teknologi som används i projektet kan man också erbjuda demenssjuka en mångsidig rehabiliterande och trygg verksamhet som stöder boendet i hemmet. Trygghetsteknologi utnyttjas redan nu så att den ökar tryggheten i hemmet för demenssjuka, bl. a. som en trygghetsservice, som också möjliggör tilläggsanordningar av olika slag (bl. a. spisvakt, dörrlarm).

Sjukhustjänster som förs till hemmet dvs. ett hemsjukhus och verksamhetsmodellen med ett mobilt sjukhus (LiiSa)

Sjukhustjänster som förs till hemmet är ett av Vanda sjukhus viktigaste sätt att försöka svara på det ökande servicebehovet. Syftet är att främja vård på sjukhusnivå i patienternas egen livsmiljö, påskynda inledningen av vården, påskynda utskrivningen från sjukhuset och återhämtningen och särskilt när det gäller äldre minska de risker som är förknippade med förflyttningen för vård vid en annan enhet.

Hemsjukhuset erbjuder vård på sjukhusnivå för Vandabor som bor hemma, med undantag för barn. Servicen omfattar huvudsakligen palliativ vård, vård i livets slutskede och vård av infektioner. Hemsjukhuset förverkligar bland annat medicinbehandling som ges på annat sätt än via munnen, näringsintag, vätskeintag, administration av blodpreparat och behandling med lokalt negativt tryck.

I utvecklingen av vården i akutvårdssituationer har man förbättrat förmågan att lösa sådana överraskande och akuta situationer hos äldre personer som bor hemma, där vården inte kräver att man kommer till sjukhuset och stannar där. En standardisering av verksamheten, stärkande av kompetensen, ökade möjligheter till konsultation, mobila tjänster och stödjande av närståendevårdarna ökar möjligheterna att lösa jourproblem när det gäller äldre, på rätt plats och i rätt tid.

Genom det mobila sjukhuset har beredskapen i joursituationer förbättrats och en större del av dessa situationer kan skötas hemma och vid enheter för specialboende. Sjukskötaren i det mobila sjukhuset LiiSa har med sig bland annat undersökningsutrustning och mediciner, och med hjälp av utrustning för snabbdiagnostik kan sjukskötaren mäta bland annat infektionsvärden och blodsocker hemma hos klienten. Sjukskötaren konsulterar vid behov en läkare och klienten förs alltid vid behov i sjukhusvård.

Geriatriska polikliniken, utveckling av verksamheten

Vanda sjukhus har en geriatrisk mottagning som svarar för undersökningar, diagnostik och inledning av vården när det gäller Vandabor över 70 år med minnesproblem. Den geriatriska mottagningen verkar som en remisspoliklinik, dvs. man kommer oftast till mottagningen genom remiss från en läkare på hälsostationen. Uppföljningen av vården av demenssjuka sker på hälsostationerna i enlighet med Vandas vårdkedja för demenssjukdomar och på initiativ av servicehandledarna för demensfamiljer inom klienthandledningen. Läkarna och skötarna vid den geriatriska mottagningen ger konsultationshjälp till olika vårdinstanser, också i de senare skedena av en demenssjukdom.

Den åldrande befolkningen och ökningen i antalet demenssjuka ökar också servicebehovet och har medfört ett behov av att utveckla verksamheten. Utvecklingen av verksamheten vid den geriatriska mottagningen och Vanda sjukhus dagsjukhus till en gemensam geriatrisk poliklinik har varit aktuell redan under några års tid. Målsättningen är att utvidga bedömningen och stödjandet av äldre Vandabors funktionsförmåga till att också gälla andra geriatriska utmaningar och sjukdomsgrupper utöver minnessjukdomarna. Utgående från en övergripande och mångprofessionell geriatrisk helhetsbedömning kan stöd- och rehabiliteringsåtgärder riktas och äldre personer stödjas i boendet i hemmet. Den geriatriska polikliniken kommer i svåra situationer att fungera som en kompletterande verksamhet till hälsostationsmottagningen på basnivå samt utgöra ett geriatriskt kompetenscenter och ge konsultationsstöd, handledning och utbildning till andra aktörer. Specialfrågor i vården av demenssjukdomar kommer också i fortsättningen att vara huvudmålgruppen för den geriatriska polikliniken.

Rehabiliterings- och bedömningsenheter samt effektiverat serviceboende

Demenssjuka personers funktionsförmåga och närståendevårdarnas ork stöds vid bedömnings- och rehabiliteringsenheter för specialboende inom äldre och handikappservicen genom planerade korta vårdperioder. Vid dessa enheter följs klienternas mående upp av en mångprofessionell arbetsgrupp som också sköter klienterna rehabilitering. Vid behov samarbetar enheten med hemvården och/eller husläkaren.

Effektiverat serviceboende ordnas när klienten i fråga inte heller med omfattande service och stödåtgärder längre klarar sig i hemmet, då blir serviceenheten personens hem för den resterande delen av livet. För närvarande omfattas cirka 1260 klienter av servicen. Det årliga tilläggsbehovet uppskattas till cirka 70 platser. Servicen ordnas både som stadens egen serviceverksamhet (29 %) och genom att köpa tjänster av privata serviceproducenter (71 %). Vid enheterna för effektiverat serviceboende finns många personer som lider av någon demenssjukdom, personalen är mångprofessionell och van att ge service åt demenssjuka personer.

Strategiskt ordnande av tjänster i välfärdsområdet

Kommunens – i framtiden välfärdsområdets – uppgift är att ordna social- och hälsovårdstjänster för de invånare som behöver social- och hälsovårdstjänster och sörja för tillgången på dem och serviceproduktionens tillräcklighet. Kommunen kan antingen själv producera tjänsterna eller köpa dem av andra kommuner, organisationer och privata serviceproducenter. En viktig sak i arbetet med beredningen av välfärdsområdet har också varit det förberedande arbetet inför utarbetandet av en strategi för ordnandet av servicen, att skapa ramar för att garantera effektiva och ansvarsfulla upphandlingar samt utforma ett analysunderlag för en optimal helhet för produktionssätten. Vid beredningen beaktas behovet av tillräcklig upphandlingskompetens och delaktiggörandet av serviceanvändare och andra intressegrupper. Strategiskt ordnande av tjänster betyder att det före upphandlingen görs en bedömning av det verkliga behovet av upphandlingen och vilket förhållande mellan olika organisationssätt som är det mest optimala med tanke på tillgången och tillräckligheten på service i framtiden.

Genom kvalitetsövervakning garanteras att servicen ordnas effektivt. Vid övervakningen på individnivå görs en kontroll av hur servicen förverkligas för en enskild klient och servicens kvalitet. På detta sätt ser man till att den service klienten får enligt sitt behov förverkligas som man kommit överens om. Särskilt stor roll spelar den egna kontaktpersonen och övervakningen när en person, till exempel på grund av en

demenssjukdom, inte själv har förmågan att samordna sin servichelhet och/eller kvaliteten på den service som hen får. Genom övervakningen på enhetsnivå tryggas kvaliteten på den verksamhet som de serviceproducerande enheterna producerar och möjliggörs en utveckling av serviceverksamheten samt en jämförelse mellan olika enheters verksamhet och kostnader över hela linjen – både för den egna och den köpta verksamhetens del, eftersom samma kvalitetskrav gäller för båda och båda har en enhetlig servicebeskrivning. Vid övervakningen av producentnivån ligger fokus på den stora bilden och övervakningsuppgiften kan gälla en eller flera tjänster.

Inom välfärdsområdet fastställs ett mångprofessionellt arbetsgrepp, för att det ska vara möjligt att i ett allt tidigare skede hänvisa demenssjuka personer och deras anhöriga till att omfattas av servicen. Tillgången till information och samarbetet med olika organisationer utvecklas, så att det stöd som behövs i ett tidigt skede av sjukdomen når invånarna i välfärdsområdet. Den psykiska hälsan och stärkandet av rusmedelskompetensen inom hemvården har fastställts i beredningen av välfärdsområdet. Kompetensen hos de anställda inom äldre- och handikappservicen när det gäller psykisk hälsa och missbruk kommer att ökas och upprätthållandet av kunnandet planeras på lång sikt. Utmaningarna med att hitta personal och få personalen att stanna kvar gör att man också inom välfärdsområdet kontinuerligt måste söka nya lösningar och bygga upp en mer mångsidig personalstruktur, förändra verksamhetskulturen och ta i bruk ny teknologi.

Vårdkedjan för en demenssjuk person i Vanda:
http://www.socca.fi/files/5087/Muistisairaan_hoitopolku_juliste_Vantaa.pdf

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 18

Förslag av biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge Antero Eerola och de 20 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 12

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilaga:
– motion undertecknad av Antero Eerola och 20 andra ledamöter om att satsa på vården av demenssjuka äldre som en del av beredningen av social- och hälsovårdsdistrikten

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Minna Lahnalampi-Lahtinen, direktör för äldre- och handikappservicen, tfn 050 312 1815
tf. direktör för hälsovårdsservicen Piia Niemi-Mustonen, tfn 050 312 1774

E-postadresserna har formen fornamn.efternamn(at)vantaa.fi

	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
VALTUUSTOALOITE **Muistisairaiden vanhusten hoitoon panostettava osana sote-alueiden valmistelua** **I**kääntyneen väestön määrä Vantaalla on kovassa kasvussa. Vaikka suuri osa ikäihmisistä on korkeassakin iässä hyväkuntoisia, tarkoittaa vanhusten määrän kasvu myös lisääntyvää palvelutarvetta. Valitettavasti palveluiden resurssit eli työntekijämäärä ja rahoitus eivät ole kasvaneet samassa suhteessa. Erityisesti tämä koskee muistisairaiden ihmisten hoitoa ja huolenpitoa. Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan (Vantaan Sanomat 13.10. ja 23.10.2021) vaikuttaa siltä, että Vantaalla ei ole riittävästi resursseja kotona asuvien muistisairaiden toimintakyvyn ja hoitotarpeen arviointiin. Vantaalla ei ole myöskään riittävästi tehostetun palveluasumisen paikkoja muistisairaille. Vanhus- ja vammaispalvelujohtaja Minna Lahnalampi-Lahtisen on kertonut julkisuudessa, että lokakuussa hoitopaikkojen jonoissa oli yli 150 ikäihmistä. Paikka pystytään järjestämään noin 30 henkilölle kuukaudessa. Näin jonot ovat potentiaalisesti jopa viisi kuukautta. Riittämätön hoito ja huolenpito myös vaarantavat muistisairaiden vanhusten turvallisuuden. Poliisin mukaan Suomessa katoaa joka vuosi 3000 – 4000 muistisairasta. Itä-Uudenmaan poliisin toiminta-alueella, johon Vantaakin kuuluu, katoamisilmoituksia tulee noin 400 vuodessa. Useimmiten kadonnut vanhus löydetään, mutta joskus tapaukset eivät pääty hyvin. Vantaalla valtuuston hyväksyy tänä vuonna sosiaali- ja terveystoimen viimeisen talousarvion. Sen jälkeen palvelut siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueille. Niiden valmistelu on kuitenkin parhaillaan käynnissä. Muistisairauksien hoitoon tarvittavat palvelut pitää ottaa valmistelussa erityisen huomion kohteeksi. Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan sisältöisen aloitteen:	Aloitteen tekijän nimi: *Antero Eerola* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Tiina Tuomela 2. Funda Demiri 3. Marjo Vacker 4. Suvi Karhu 5. Markku Weckman 6. Elina Nykyri 7. Anu Hall 8. Jussi Saramo 9. Minna Heikkinen 10. Niilo Kärki 11. Sirpa Siru Kauppinen 12. Reija Friman 13. Eva Tawasoli 14. Vaula Norrena 16. Tuire Kaimio 17. Maija Rautavaara 18. Hanna Valtanen 19. Nina Nummela 20. Jouko Jääskeläinen

* Vantaan sosiaali- ja terveystoimi panostaa erityisellä tavalla osana hyvinvointialueen valmistelua muistisairaiden ikäihmisten toimintakyvyn ja hoidon tarpeen arviointiin, kotona asumisen tukeen, hoitoon ja tehostetun palveluasumisen paikkoihin. Vantaalla 25.10.2021 Antero Eerola kaupunginvaltuutettu (vas.)	

13 § **Svar på Minna Kuuselas och 17 andra ledamöters motion om att avstå från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel**

VD/5561/00.02.00.03/2020

TeA/HW/HB/SN/LS/JT/KW

Minna Kuusela och 17 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Användningen av glyfosat leder till en radikal minskning av antalet pollinerande insekter. Minskningen av pollinerande insekter har i flera undersökningar konstaterats vara ett av de största problemen i nuläget. För att pollineras är 90 % av jordens alla växter och 75 % av alla grödor beroende av djur. Minskningen av pollinerande insekter innebär en direkt minskning av föda. Glyfosat lagras också i organen hos husdjur och människor och bidrar därmed direkt och indirekt till uppkomsten av ett flertal sjukdomar.

Glyfosat är Finlands mest populära medel för ogräsbekämpning och det används ca 850 ton om året. Vanda stad använder tyvärr fortfarande det på till exempel trafikgrönområden, också vid gång- och cykelleder som används av människor och sällskapsdjur, samt i bekämpningen av jätteloka. I städer kan användningen av glyfosat dock ersättas med mekaniska och termiska metoder. Termiska metoder är bland annat svedning, hett vatten, het ånga och het luft. Vi är medvetna om att en del metoder är dyrare än glyfosat, men teknikerna och medlen utvecklas hela tiden. Vanda stad bör i denna oroväckande situation också på nytt se över tidigare jämförelser och undersöka nya möjligheter.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad helt avstår från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel och i all ogräsbekämpning går över till mekaniska och termiska metoder samt miljövänligare preparat.”

Stadsfullmäktige 15.06.2020 § 24

———

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

I Vanda stad finns omkring 1600 kilometer gator och leder och omkring 860 hektar parker. Utmed gatorna finns s.k. gatugrönområden och i parkerna omfattande gröna ytor som kräver skötsel.

På riksomfattande nivå rör sig mängden glyfosat som används på grönområden i tätorter kring en procent av den totala mängden glyfosat som används årligen. Mängden bekämpningsmedel som används på Vandas grönområden är endast liten och man strävar också hela tiden efter att minska deras användning. Ogräsbekämpningen inleds redan då grönområdena planeras och anläggs genom att det används sådana växtarter som klarar sig bra, friskt plantmaterial och ogräsfria växtunderlag övertäckta med bark. I underhållsskedet rensas ogräset i parkernas busk- och perenngrupper i huvudsak bort för hand och gräsområdenas ogräs bekämpas inte alls. Växtsjukdomar eller -skadegörare bekämpas inte i grönområdena.

I gatugrönområdena måste man ändå använda en del bekämpningsmedel, eftersom ogräsvegetationen ofta täcker utsikten i korsnings- och skyddsvägsområdena och försvårar skräpinsamlingen i gatugrönområdena och det övriga underhållet och renhållningen. En del av dem som rör sig på gång-

och cykeltrafiklederna upplever också de fästingar som kan finnas i igenvuxna stenläggningsområden och eventuellt fastna i fötterna eller i pälsen på sällskapsdjur som obehagliga, till och med skrämmande. Ogräsbekämpningen på gatugrönområdenas stenläggningar kan inte ersättas med ogräsrensning, eftersom det är mycket dyrt och ineffektivt att rensa ogräs på stenläggning för hand (ogräsväxterna växer upp på nytt till och med på några dagar) och är förknippat med betydande risker vad gäller arbetssäkerheten (trafiken och avgaserna).

I parkområdena används glyfosatbaserade bekämpningsmedel endast för att bekämpa jättelokan. Jättelokan är en invasiv främmande art som orsakar allvarliga allergiska hudreaktioner. För tillfället är bekämpningsmedel den enda fungerande metoden för att bekämpa jättelokan. Att upphöra med bekämpningen anses leda till att den här främmande invasiva arten kommer åt sprida sig okontrollerat.

Alternativa bekämpningsmedel, till exempel ättiksyra och pelargonsyra, har visat sig vara mindre effektiva växtskyddsmedel än glyfosat i stadsmiljön. Dessutom kan vissa gifthalter i dessa medel vara starkare än glyfosat. Alternativa bekämpningsmetoder, som varmvattenbehandling eller bränning kunde tillämpas i en del områden, men dessa metoder är dyra och lämpar sig inte som åtgärder i områden, där det kan förekomma annan trafik och/eller människor under den tid som åtgärderna genomförs. Dessutom måste till exempel varmvattenbehandling utföras flera gånger under växtperioden. Priset för de alternativa metoderna blir lätt omkring tiofalt högre jämfört med glyfosatåtgärder. Det här skulle betyda ett årligt tilläggsfinansieringsbehov på över en halv miljon euro för Vandas underhåll av grönområden. Om man avstod från användningen av glyfosat skulle det samtidigt betyda att kostnaderna för underhållet av gatugrönområden skulle öka oproportionerligt, med uppskattningsvis till och med 50 %.

Dessutom lämpar sig de alternativa metoderna tyvärr inte för bekämpningen av jättelokan, eftersom bränningen av vegetationen får jordstammarna att förgrena sig och växtligheten skulle troligtvis spridas sig till ett allt större område. Att avlägsna jordstammarna är ingen effektiv bekämpningsmetod, eftersom jättelokan börjar växa på nytt också från en liten rotbit som blivit kvar i jorden och grävningsarbetet förbättrar möjligheterna för den fröbank som redan finns i jorden att bilda nya plantor. Dessutom skulle fler massiva grävningsarbeten på olika håll i Vanda vara en ytterst stor belastning för miljön och förstöra den naturliga växtligheten och djurvärlden. Det finns också en risk för att jättelokan sprider sig till allt fler områden med schaktmassor.

Vanda stad använder glyfosatbaserade växtbekämpningsmedel i mycken liten skala och utgående från noggrant övervägande i den egna verksamheten. Vid underhållet inom Vanda stad förstår man problemet med bekämpningsmetoder som inriktas på ogräsväxter, men är tillsvidare inte helt färdig att avstå helt från användningen av glyfocatbaserade växtbekämpningsmedel. Underhållet följer hela tiden med utvecklingen av nya bekämpningsmedel och bekämpningsmetoder. Alla bekämpningsmedel som används av underhållet i Vanda är godkända för detta användningsändamål både av myndigheterna i Finland och EU. Alla personer som genomför besprutningar med bekämpningsmedel och övervakar arbetet har avlagt en växtskyddsexamen.

Stadsstyrelsen 8.2.2021 § 24

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsfullmäktige beslutar att

a) ge ledamoten Minna Kuusela och de 17 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag,
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att remittera ärendet för beredning.

_____

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

På Vandas gatu- och grönområden används bekämpningsmedel endast i liten skala och man försöker fortfarande systematiskt minska deras användning. EU har för tillfället tillåtit användningen av glyfosat fram till 15.12.2022. Tillsvidare har det inte funnits något tekniskt-ekonomiskt alternativ som skulle lämpa sig för bekämpningen av invasiva främmande arter i gatugrönområden och parkområden, med beaktande av de ytterst begränsade anslag som står till förfogande för underhållet av det offentliga stadsrummet.

I parkområdena används glyfosat endast vid bekämpningen av jättelokan (som orsakar allvarliga allergiska reaktioner), eftersom användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel är den enda metoden som åtminstone i någon mån fungerar. Varmvattenbehandlingarna eller de alternativa bekämpningsmedlen har inte visat sig fungera och att helt upphöra med bekämpningen skulle leda till att jättelokan som klassats som en invasiv främmande art skulle breda ut sig okontrollerat i stadens område.

De bekämpningsmedel som kallas naturenliga, till exempel pelargonsyra, har tyvärr utgående från försök inte visat sig fungera och som bekämpningsmedel är de dessutom giftigare än glyfosat. Utgående från försök är varmvattenbehandling en fungerande metod vid bekämpningen av ogräs i gatugrönområden och den används på vissa ställen, men dess nackdel är den höga prisnivån. En mer omfattande användning av metoden skulle kräva en tilläggsfinansiering på över en halv miljon euro årligen för gatugrönområdenas underhåll och tillsvidare kan denna tilläggskostnad inte kompenseras med anslag från serviceområdets för gator och parker driftsekonomi. Möjligheterna att öka användningen av varmvattenbehandling utreds ändå fortfarande.

Enligt Vandas nya stadsstrategi som just godkänts sörjer man för naturens mångfald och stadsmiljöns verksamhetsområde tar detta på fullt allvar. Därför försöker vi aktivt öka användningen av varmvattenbehandling i gatugrönområdena samtidigt som vi följer med både EU-lagstiftningen och utvecklingen när det gäller bekämpningsmetoder och bekämpningsteknologier.

Vanda måste göra upp en noggrannare plan som innehåller metoder och kostnadsberäkningar, ifall det blir aktuellt att avstå från glyfosat.

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 20

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsfullmäktige beslutar att

a) ge ledamoten Minna Kuusela och de 17 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag,
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:
Biträdande stadsdirektören för stadsmiljön kompletterade sitt förslag genom att lägga till följande i slutet på fullmäktigemotionssvaret:

Vanda måste göra upp en noggrannare plan som innehåller metoder och kostnadsberäkningar, ifall det blir aktuellt att avstå från glyfosat.

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

———

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Minna Kuuselas och 17 andra ledamöters motion om att avstå från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417436, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytöstä luopumisesta Glyfosaattien käyttö aiheuttaa pölyttäjien määrän radikaalia vähenemistä. Pölyttäjäkato on monessa tutkimuksessa todettu yhdeksi tämän hetken isoimmista ongelmista. Kaikista maailman kasveista 90% ja viljelykasveista 75% tarvitsee eläimiä pölyttyäkseen. Pölyttäjähyönteisten kato merkitsee suoraan ruuan vähenemistä. Glyfosaatit myös kertyvät kotieläinten ja ihmisten elimistöön ollen suoraan ja välillisesti vaikuttamassa monen sairauden syntyyn. Glyfosaatti on Suomen suosituin rikkakasvien torjunta-aine, jota käytetään noin 850 tonnia vuodessa. Vantaan kaupunki käyttää sitä myös valitettavasti edelleen esimerkiksi liikenneviheralueilla, myös kevyen liikenteen väylillä, joita käyttävät ihmiset ja lemmikkieläimet, sekä jättiukonputken torjumisessa. Kaupungeissa glyfosaatin käyttöä voidaan kuitenkin korvata mekaanisilla sekä termisillä menetelmillä. Termisiä menetelmiä ovat muun muassa liekitys, kuuma vesi, höyry ja kuuma ilma. On tiedossa, että jotkut menetelmät ovat glyfosaattia hintavampia, mutta tekniikat ja aineet kehittyvät koko ajan. Vantaan kaupungin on tässä huolestuttavassa tilanteessa tehtävä myös uudelleen tarkistuksia aiempiin vertailuihin, ja selvitettävä uusia mahdollisuuksia. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki luopuu kokonaan glyfosaattipohjaisten torjunta-aineiden käytöstä ja siirtyy käyttämään kaikessa rikkakasvien torjunnassa mekaanisia ja termisiä menetelmiä, sekä ympäristöystävällisempiä valmisteita. 15.6.2020	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Minna Kuusela <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Emmi Pajunen 3. Maija Rautavaara 4. Anssi Aura 5. Anniina Kostilainen 6. Eve Rämö 7. Siri Ahokas 8. Jari Jääskeläinen 9. Minna Atiye 10. Jussi Saramo 11. Minttu Sillanpää 12. Sveta Silvennoinen-Hiisku 13. Vaula Norrena 14. Ulla Kaukola 15. Kati Tyystjärvi 16. Timo Juurikkala 17. Pirkko Kotila

14 § Svar på Elina Nykyris och 15 andra ledamöters motion om att Vanda behöver ett program och en guide för låginkomsttagare

VD/10675/00.02.00.03/2021

TA/ML-L/MV/MR/MT/TV/JT/KW

Elina Nykyri och 15 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi fullmäktigeledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad, tillsammans med andra lokala aktörer, utarbetar ett övergripande program och en guide för låginkomsttagare i Vanda för att kunna hänvisa Vandabor med små inkomster till tjänster. För beredningen av programmet och guiden för låginkomsttagare ska en arbetsgrupp inrättas. I den ska representanter finnas för bl.a. invånare med små inkomster, FPA, samtliga fullmäktigegrupper, handikapp- och äldreråden, patient-, pensionärs- och medborgarorganisationer, läroanstalter och församlingarna.

I låginkomsttagarprogrammet ska metoder sammanställas med vilka vi kan underlätta vardagen för Vandabor med små inkomster och stödja dem i svåra livssituationer. Eftersom vårt servicesystem är utspritt är det svårt att nå tjänster och stöd. Alla Vandabor som har det dåligt ställt har inte resurser eller möjligheter att hitta de tjänster eller stöd som hen omfattas av. En svår livssituation eller bristfälliga it-färdigheter står ofta i vägen för tillgången till tjänster och stöd.

I låginkomsttagarguiden bör de tjänster och stöd som produceras av staden och övriga aktörer för Vandaborna beskrivas. I guiden ska det tydligt framgå vilka villkor som finns för att få tillgång till olika tjänster och stöd och hur man ansöker om dem. Guiden ska gå att läsa på lokala aktörers, som kommunens, webbsidor. Eftersom inte alla Vandabor kommer in på Internet ska guiden dessutom tryckas i tillräckligt stor upplaga till dem som är i behov av den. Guiden kan delas ut av organisationer och Vandainfo.

Trots att ansvaret för Vandabornas social- och hälsovårdstjänster 1.1.2023 flyttas över till välfärdsområdet Vanda-Kervo ska staden också i fortsättningen främja Vandabornas välfärd. Kommunallagen ändras inte. Vanda kan främja välbefinnandet hos sina invånare genom att rikta mer resurser till verksamhetsområdena för fostran och lärande och stadskultur. Vi kan satsa på t.ex. ungdomsarbetet och hanteringen av sysselsättningen och införa ett aktivitetspass och Kaikukortti.

Uppskattningsvis är var tionde Vandabo låginkomsttagare, det vill säga tjänar mindre än 1280 euro i månaden (siffrorna är från år 2019). I fattigdomsrapporten 2021 konstateras att i bakgrunden för små inkomster ligger ofta ett missbruks- och/eller psykiskt problem, arbetslöshet, arbetsoförmåga eller partiell arbetsförmåga på grund av skada eller kronisk sjukdom, utslagning som går i arv, låg utbildningsnivå, man har många barn, är ensamförsörjare, ensamboende eller studerar.

I Tammerfors har man använt sig av ett fattigdomsprogram under flera fullmäktigeperioder. Det har lett till en avsevärd förbättring av Tammerforsbornas välbefinnande och förebyggt problem. Programåtgärderna har bestått av bl.a. satsningar på det förebyggande och kompletterande utkomststödet samt elev-, studerande- och skolhälsovården, ett aktivitetspass, mathjälp och en utökning av avgiftsfria hobbyverksamheter. Fattigdomsprogrammet i Tammerfors utarbetades av en fattigdomsarbetsgrupp som består av ledamöter från alla fullmäktigegrupper.

Vi som undertecknat motionen föreslår således att Vanda utarbetar ett övergripande program och en guide för låginkomsttagare, vilka bereds av en arbetsgrupp bestående av lokala aktörer och invånare med små inkomster.”

Stadsfullmäktige 25.10.2021 § 15

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

_____

Vanda Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar i sitt svar följande:

De sociala tjänsterna för vuxna och unga känner ur sitt perspektiv igen den oro över de skadliga och negativa följderna och livshanteringsriskerna för personer med låga inkomster. Definitionen på låginkomsttagare har många dimensioner och det är bra att lägga märke till att en granskning av de genomsnittliga löneinkomsterna inte ger en tillräcklig bild av begreppet låginkomsttagare, eftersom en betydande del av olika inkomst- och förmånstagare lämnas utanför granskningen. De sociala tjänsterna för vuxna och ungas syn är att en person med låga inkomster är en person som är beroende av de förvärvsinkomster eller sociala förmåner som hen får (bl. a. arbetsmarknadsstöd, allmänt bostadsstöd, rehabiliteringspenning, studiestöd, folkpension o. dyl.) och i sista hand av utkomststöd.

Kommunens socialservice utgörs av lagstadgat socialarbete och en del av det finländska socialskyddssystemet som kompletteras med såväl kompletterande och förebyggande inkomststöd som socialvårdens tjänster. De tjänster som klienterna behöver bedöms vid bedömningen av servicebehovet, utgående från vilken klienten ges planmässigt socialarbete eller planmässig social handledning. En person med låga inkomster kan antingen få ekonomiskt stöd eller konkret service som hjälper personen att ekonomiskt sett klara sig på egen hand.

Socialtjänster som erbjuds är

- Socialarbete som utförs av en socialarbetare och är ett planenligt, målinriktat och tidsbestämt arbete som baserar sig på en bedömning av vårdbehovet, för att stödja en klient i en svår livssituation. Vid behov kan det också utses en egen kontaktperson för klienten.
- Socialhandledning som även innefattar handledning som gäller boende. Omfattar till exempel betalning av hyra eller fastställande av elavtal.
- Social rehabilitering. I de sociala rehabiliteringstjänsterna beaktas ekonomin som en viktig faktor för att en klient ska klara sig på egen hand. Med hjälp av rehabiliteringen ökas klienternas sätt eller kunnande att behärska sin ekonomi rent konkret, till exempel genom att man lär ut ekonomisk matlagning.
- Handledning och rådgivning. Omfattar både hänvisning till den rätta servicen samt rådgivning och information. I Vanda används och delas det bland annat ut ett informationspaket om att ha kontroll över ekonomin ”talouden hallinnan infopaketti”. Tjänsten Neuvova Vantaa (https://www.neuvovavantaa.fi/) som inleddes i början av år 2022, erbjuder hjälp också till kommuninvånare med låga inkomster.

Konkreta stödformer och/eller verksamhetsmodeller som erbjuds inom socialservicen är

- Förebyggande utkomststöd, som övervägs när målsättningen är att förhindra en person eller en familj från att marginaliseras och från långvarigt beroende av utkomststöd.
- Det kompletterande utkomststödet kompletterar det grundläggande utkomststöd som beviljas av FPA, då det grundläggande utkomststödet inte täcker en persons eller familjs särskilda utgifter, till exempel vårdkostnaderna för långvarig sjukdom eller utgifter i anslutning till barnens hobbyverksamheter.
- Den sociala kreditgivningen är särskilt avsedd för lågavlönade och mindre bemedlade kommuninvånare som till exempel på grund av bristande säkerheter eller anteckningar om kreditstörningar inte har möjlighet att få någon annan kredit till rimliga kostnad.
- Utredningar om arbetsförmågan. Klienter hänvisas från socialarbetet till utredningar om arbetsförmågan, med hjälp av vilka klientens rätta primära förmån, till exempel pension i stället för utkomststöd säkras.
- Professionell stödpersonverksamhet, där målsättningen kan vara till exempel budgetering av en familjs utgifter och inkomster, utredning av skulder o. dyl. tillsammans med klienten.
- Verksamhet med förmedlingskonto. Om klienten är oförmögen att själv sköta sina inkomster och utgifter, så att inkomsterna räcker till att leva på, kan man på klientens begäran och/eller genom samtycke sköta användningen av klientens tillgångar, så att räkningarna blir betalda.
- Den ekonomiska rådgivningens mottagningar. Verksamhetsmodellen är ett gemensamt projekt för handledningen och rådgivningen, utsökningsverket och östra Nylands rättshjälpsbyrås ekonomi- och skuldrådgivning, inom vilket ett mångprofessionellt team av yrkeskunniga i ekonomiska frågor är anträffbara för klienten utan tidsbokning.

De sociala tjänsterna för vuxna och unga har som målsättning att främja klientens möjligheter till sysselsättning, genom vilket den ekonomiska situationen blir bättre. Stödformerna utvecklas som bäst också inom olika projekt:

- I projektet ”Teot” främjar man sysselsättningen av partiellt arbetsföra och försöker hitta alternativa sätt att få sysselsättning.
- I samarbete med sysselsättningsservicen förverkligas projektet ”Rinnalla kulkien nuorisotyöttömyys laskuun”, inom vilket Vandabor i åldern 18–29 år erbjuds individuellt stöd i sökandet efter en arbets- och studieplats.

Tredje sektorn, organisationer, församlingar och religiösa samfund kan på olika sätt erbjuda stöd till personer med låga inkomster. Som exempel på betydande projekt inom tredje sektorn kan nämnas mathjälpsverksamheten och församlingens diakoniverksamhet. I Vanda erbjuds familjer med låga inkomster också ett stort antal avgiftsfria hobbyverksamheter. (https://hobihobi.fi/)

Inom de sociala tjänsterna för vuxna och unga ser man det som viktigt att fullmäktigeledamöterna har lyft fram utvecklingsbehov och utvecklingsförslag i anslutning till låga inkomster, inom ramen för den här motionen. Såsom det beskrivs i motionen är det viktigt att främja dessa frågor i ett övergripande samarbete med olika aktörer.

När det gäller förslaget om att grunda ett program och utarbeta en guide för låginkomsttagare måste det i det här skedet konstateras att beslutet om att inleda olika program i Vanda fattas under budgetförhandlingarna. Budgeten och ekonomiplanen för åren 2022–2025 har godkänts i stadsfullmäktige 13.12. 2021. Enligt detta inleds ingen beredning av ett program för låginkomsttagare under detta år, eftersom programmet inte ingår i budgeten för år 2022 och verksamhetsområdet för social- och hälsovård inte förberett sig på att utarbeta ett dylikt program. Behovet finns dock och det är

bra att i framtiden främja utarbetandet av ett program för låginkomsttagare som ett sektorsövergripande samarbete.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 19

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för social- och hälsovård:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge ledamoten Elina Nykyri de 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 14

Stadsstyrelsens översikt:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilaga:
– motion undertecknad av Elina Nykyri och 15 andra ledamöter om att Vanda behöver ett program och en guide för låginkomsttagare

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:
Mirja Varis, tf. direktör för familje- och socialtjänster 050 303 6691
Minna Ryhänen, servicechef, sociala tjänster för vuxna och unga, tfn 040 518 3488

E-postadresserna har formen fornamn.efternamn(at)vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle tarvitaan pienituloisuusohjelma ja -opas Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki, yhdessä muiden paikallisten toimijoiden kanssa, laatii Vantaalle laajan pienituloisuusohjelman ja -oppaan vähävaraisten vantaalaisten ohjaamiseksi palveluiden pariin. Pienituloisuusohjelman ja -oppaan valmistelua varten tulee perustaa työryhmä. Siinä pitää olla mm. pienituloisten asukkaiden, Kelan, kaikkien valtuustoryhmien, vammais- ja vanhusneuvostojen, potilas-, eläkeläis- ja kansalaisjärjestöjen, oppilaitosten ja seurakuntien edustus. Pienituloisuusohjelmaan tulee koota keinoja, joilla voimme helpottaa pienituloisten vantaalaisten arkea ja tukea heitä vaikeissa elämäntilanteissa. Koska palvelujärjestelmämme on hajanainen, on palveluiden ja tukien saavutettavuus huono. Jokaisella vähävaraisella vantaalaisella ei ole voimavaroja tai mahdollisuuksia löytää hänelle kuuluvia palveluita tai tukia. Vaikea elämäntilanne tai puutteelliset tietotekniikkataidot ovat usein esteenä palveluiden ja tukien saavuttamiselle. Pienituloisuusoppaassa on syytä kuvata kaupungin ja muiden toimijoiden vantaalaisille tuottamia palveluita ja tukia. Oppaassa pitää kertoa selvästi, millaisia ehtoja erilaisten palveluiden ja tukien saamiselle on, ja miten niitä haetaan. Oppaan on syytä olla luettavissa paikallisten toimijoiden, kuten kunnan, verkkosivuilta. Koska kaikki vantaalaiset eivät pääse Internettiin, on opasta lisäksi painettava riittävästi sitä tarvitseville. Järjestöt ja Vantaa-infot voivat jakaa opasta. Vaikka vantaalaisten sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät 1.1.2023 Vantaa-Kerava hyvinvointialueen vastuulle, tulee kaupungin jatkossakin edistää vantaalaisten hyvinvointia. Kuntalaki ei muutu. Vantaan on mahdollista edistää asukkaidensa hyvinvointia ohjaamalla enemmän resursseja kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin toimialoille. Voimme mm. panostaa nuorisotyöhön ja työllisyyden hoitoon sekä ottaa käyttöön aktiivipassin ja kaikukortin. Arviolta joka kymmenes vantaalainen on pienituloinen, eli ansaitsee alle 1280 euroa kuukaudessa (luvut vuodelta 2019). Vuoden 2021 köyhyysraportti toteaa, että pienituloisuuden taustalla on usein päihde- ja/tai	Aloitteen tekijän nimi: *Elina Nykyri* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Reija Friman 4. Mikko Viilo 5. Antero Eerola 6. Funda Demiri 7. Marjo Vacker 8. Jussi Saramo 9. Tuire Kaimio 10. Eva Tawasoli 11. Vaula Norrena 12. Minna Heikkinen 13. Maija Rautavaara 14.Naima El Issaoui 15. Hanna Valtanen

mielenterveysongelma, työttömyys, vammasta tai pitkäaikaissairaudesta johtuva työkyvyttömyys tai osatyökykyisyys, sukupolvelta toiselle periytyvä huono-osaisuus, matala koulutustaso, monilapsisuus, yksinhuoltajuus, yksin asuminen tai opiskelut.

Tampereella köyhyysohjelma on ollut käytössä monta valtuustokautta. Se on tuntuvasti parantanut tamperelaisten hyvinvointia ja ennaltaehkäissyt ongelmia. Ohjelman toimenpiteitä ovat olleet mm. panostukset ehkäisevään ja täydentävään toimeentulotukeen sekä oppilas-, opiskelija- ja kouluterveydenhuoltoon, aktiivipassi, ruokajakelu ja maksuttoman harrastamisen laajentaminen. Tampereen köyhyysohjelman laati kaikista valtuustoryhmistä koostunut köyhyystyöryhmä.

Me allekirjoittaneet siis esitämme, että Vantaalle laaditaan laaja pienituloisuusohjelma ja -opas, jonka valmistelee paikallisista toimijoista ja pienituloisista asukkaista koostuva työryhmä.

Lähteet:
Suomen köyhyysraportti 2021: http://www.eapn.fi/wp-content/uploads/2021/10/EAPN-FIN-Koyhyysvahti-2021-Suomen-koyhyysraportti.pdf, Vantaan Hyvinvointikertomus 2020: https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156962_Vantaan_hyvinvointikertomus_2020.pdf, Tampereen köyhyysohjelma 2018–2021: https://www.tampere.fi/tiedostot/k/pdaEKMINf/Koyhyysohjelma.pdf, Turussa asiasta tehty valtuustoaloite ja juttuja aiheesta: https://www.turku.fi/paatoksenteko/kaupunginvaltuusto/aloite/hae/1768723, http://merviuusitalo.fi/aloitteeni-turun-koyhyysohjelma/ sekä Tampereella tehty valtuustoaloite ja tiedotteita asiasta: https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginvaltuusto/Kokous_2812019/Valtuustoaloitenbspkoyhyysoppaan_saamise(73149), https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Sosiaali_ja_terveyslautakunta/Kokous_10102019/Valtuustoaloite_koyhyysoppaan_saamiseksi(109452), https://demokraatti.fi/kaupunginvaltuusto-hyvaksyi-koyhyysohjelman-tampereella/, https://kuntalehti.fi/uutiset/sote/maria-ohisalo-tampereen-koyhyysohjelma-esimerkki-muille-kunnille/ ja https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/ajankohtaista/tiedotteet/2018/11/26112018_9.html.

25.10.2021
Elina Nykyri

15 § **Svar på Susanna Kaijus och Heli Hakalas samt 40 andra ledamöters motion om läroavtalsplatser för barnskötarstuderande vid daghemmen**

VD/11581/00.02.00.03/2021

KK/MM/JT/ALS

Susanna Kaiju och **Heli Hakala** samt 40 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi undertecknade ledamöter föreslår att Vanda stad börjar erbjuda läroavtalsplatser för personer som studerar till barnskötare.

Tillgången till personal inom småbarnspedagogiken väcker oro. Utöver bristen på lärare inom småbarnspedagogiken råder det även brist på barnskötare. I detta nu finns det i Vanda hundratals personer som arbetar som barnskötare utan att ha den behörighet som krävs för uppgiften.

Att erbjuda dem som studerar till barnskötare en läroavtalsplats är ett snabbt sätt att få fler hjälpande händer i småbarnspedagogiken eftersom inlärningen i arbetet inleds omedelbart, vid sidan av de teoretiska studierna. De studerande får troligtvis anställning vid den arbetsplats där de gått sin läroavtalsutbildning och modellen främjar därmed möjligheterna att kunna anställa behöriga barnskötare i Vanda stads tjänst på mer bestående basis. (1) Det är därför viktigt att staden själv erbjuder läroavtalsplatser och inte endast skjuter över ansvaret på bemanningsföretagen.

I Vanda utbildar Varia närvårdare inom kompetensområdet för pedagogisk verksamhet och vård av barn och unga, och studierna ger behörighet för arbete som barnskötare vid ett daghem. Ett läroanstaltssamarbete går troligtvis lätt att ordna med Varia, även om samarbetet också kan anordnas med någon annan läroanstaltsaktör. Inom läroavtalsutbildningen utser läroanstalten en arbetslivsansvarig vars uppgift är att svara för den studerandes studieperioder i arbetslivet, vilket underlättar stadens roll i egenskap av arbetsgivare rätt märkbart.

Att erbjuda läroavtalsplatser kan också vara ett utmärkt sätt att hjälpa dem som söker sin egen plats i samhället att dessutom hitta sin roll inom något ytterst nödvändigt.”

Stadsfullmäktige 15.11.2021 § 18

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Personalsituationen inom småbarnspedagogiken är svår och framför allt råder det brist på behöriga lärare inom småbarnspedagogiken, och precis som det konstateras i motionen arbetar som barnskötare i detta nu i någon mån även personer som inte uppfyller behörighetsvillkoren. Ändringen av personalstrukturen som skrivits in i lagen om småbarnspedagogik, med en övergångsperiod fram till år 2030, leder i framtiden till att det behövs ännu fler lärare i småbarnspedagogik och socionomer än vad som nu är fallet medan behovet av barnskötare kommer att minska något. Barnskötarbefattningar kommer framöver i tilltagande grad att enligt planerna omvandlas till lärar- och socionombefattningar

framför allt i samband med pensioneringar. Om behöriga arbetstagare söker sig till uppgifter som lärare och socionom finns det inte längre något egentligt behov av ett stort antal nya barnskötare efter övergångsperioden.

Inom småbarnspedagogiken har man identifierat ett behov av att fortbilda nuvarande barnskötare till lärare och socionomer med specialisering på småbarnspedagogik. Fortbildningsvägar av detta slag har redan startat eller kommer inom kort att köra igång i samarbete med universiteten och högskolorna. För barnskötarnas del är det främsta behovet att finna en lösning för hur de personer som arbetat i barnskötaruppgifter inom småbarnspedagogiken i Vanda, men utan formell behörighet, kunde studera för att bli behöriga för den nuvarande uppgiften.

Staden har i januari 2022 i samarbete med Seure startat en läroavtalsutbildning där anställda som arbetar som barnskötare studerar för att avlägga examen som barnledare, som också ger behörighet för uppgiften som barnskötare inom småbarnspedagogiken. Arrangör för utbildningen är Järvenpään seurakuntaopisto. En grupp på 26 studerande inledde sina studier i januari och man har preliminärt kommit överens om en ny grupp med start i januari 2023. Läroavtalsstuderande ingår med avseende på personaldimensioneringen i personalen och de studerande som kommer via Seure är en del av gruppstrukturen och fungerar beroende på lämplighet även som ersättare vid enheterna. Inom ramen för detta samarbete ordnar Seure också för de dagar de studerande har närstudier enligt behov vikarier till de grupper där de studerande arbetar. Studietiden inom denna samarbetsform är 1,5–2 år.

Det har förts diskussioner med Varia om att utsträcka möjligheterna till läroavtalsutbildning inom småbarnspedagogiken i Vanda till att omfatta närvårdare. De studerande skulle avlägga grundexamen inom social- och hälsovård vid Varia inom kompetensområdet för pedagogisk verksamhet och vård av barn och unga, det vill säga närvårdarexamen. Utbildningen beräknas starta i augusti 2022 och man strävar efter att till utbildningen i främsta hand locka sådana anställda som i detta nu är anställda på viss tid som barnskötare utan den behörighet som lagen ställer på uppgiften i fråga. Man har diskuterat både möjligheten att grunda en egen grupp för anställda inom småbarnspedagogiken i Vanda liksom också möjligheten att delta i en vanlig läroavtalsgrupp, som oberoende arrangeras vid Varia. Hur utbildningen arrangeras beror på antalet intresserade och lämpliga studerande, vilket man strävar efter att lösa under våren 2022. En annan fråga som måste lösas är behovet av vikarier i barngruppens verksamhet eftersom de studerande under utbildningen har en närstudiedag per vecka.

Verksamhetsområdet anser dock att ett genomförande av de ovan nämnda läroavtalsutbildningarna som helhet är värt att understödjas. Framöver bör man dock framför allt satsa på fortbildning som leder till högre examina.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 22

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:
Fullmäktige beslutar att
a) ge Susanna Kaiju och Heli Hakala samt de 40 andra ledamöterna som undertecknat motionen svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

———

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 15

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Susanna Kaijus och Heli Hakalas samt 40 andra ledamöters motion om läroavtalsplatser för barnskötarstuderande vid daghemmen

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Mikko Mäkelä, tfn 050 3417386 fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

VALTUUSTOALOITTEET **KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 15.11.2021**	
Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite **Oppisopimuspaikkojen tarjoaminen lastenhoitajiksi opiskeleville päiväkoteihin**	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Oppisopimuspaikkojen tarjoaminen lastenhoitajiksi opiskeleville päiväkoteihin Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki alkaa tarjota oppisopimuspaikkoja lastenhoitajiksi opiskeleville. Henkilöstön saatavuus varhaiskasvatuksessa aiheuttaa huolta. Pulaa on paitsi varhaiskasvatuksen opettajista myös lastenhoitajista. Tällä hetkellä Vantaalla satoja lastenhoitajan tehtäviä hoitavat henkilöt, joilla ei ole tehtävään vaadittua kelpoisuutta. Oppisopimuspaikkojen tarjoaminen lastenhoitajiksi opiskeleville on nopea keino saada lisää käsipareja varhaiskasvatukseen, koska työssäoppiminen aloitetaan heti teoriaopintojen ohella. Opiskelijat työllistyvät todennäköisesti juuri oppisopimustyöpaikkaansa, joten tämä malli edesauttaa pysyvämmin pätevien lastenhoitajien saamista Vantaan kaupungin palvelukseen. (1) Siksi on tärkeää, että kaupunki tarjoaa itse oppisopimuspaikkoja, eikä jätä asiaa pelkästään henkilöstövuokrausyritysten harteille. Vantaalla Varia kouluttaa lähihoitajia, joiden osaamisalana voi olla Lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisala, jolloin he pätevöityvät työskentelemään päiväkodissa lastenhoitajana. Varian kanssa oppilaitosyhteistyö on todennäköisesti helposti järjestettävissä, vaikkakin se voidaan järjestää jonkin muunkin oppilaitostoimijan kanssa. Oppisopimuskoulutuksessa oppilaitos tarjoaa työelämävastuuhenkilön, joka vastaa opiskelijan työelämäjaksojen aikaisesta työskentelystä, jolloin kaupungin rooli työnantajana jää kohtuullisen kevyeksi. Oppisopimuspaikkojen tarjoaminen voi olla myös oiva keino auttaa yhteiskunnassa paikkaansa etsiviä löytämään roolinsa äärimmäisen tarpeellisella tavalla.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Susanna Kaiju Heli Hakala <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Paula Lehmuskallio 2. Kai-Ari Lundell 3. Markku Weckman 4. Tuukka Saimen 5. Manav Phull 6. Janne Hartikainen 7. Tiina Tuomela 8. Reija Friman 9. Juha Suoniemi 10. Eeva Tikkanen 11. Pirjo Luokkala 12. Erika Veltheim 13. Otso Kivimäki 14. Anu Hall 15. Tanja Aidanjuuri-Niemi 16. Juha Järä

Lähteet: (1) Lähde: Väitöskirja oppisopimuskoulutuksesta | (oppisopimuskummit.com) *15.11.2021*	17. Mika Kasonen 18. Niilo Kärki 19. Milad Dehghan 20. Jussi Särkelä 21. Vaula Norrena 22. Sirpa Kauppinen 23. Marjo Vacker 24. Jouko Jääskeläinen 25. Nina Nummela 26. Faysal Abdi 27. Suvi Karhu 28. Naima EL ISsaoui 29. Pirkko Letto 30. Minttu Sillanpää 31 Tarja Eklund 32.Funda Demiri 33. Tia Seppänen 34. Eva Tawasoli 35. Oskari Iivarinen 36. Antero Eerola 37. Hanna Valtanen 38. Matilda Stirkkinen 39. Katja Siniketo-Pietilä 40. Tuire Kaimio

16 § **Svar på Anu Halls och 32 andra ledamöters motion om att öka användarvänligheten i Storkärr som ligger i Käinby och om att skydda kärret**

VD/12748/00.02.00.03/2021

TeA/JV/HB/SN/JT/EA

Anu Hall och 32 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Storkärr som ligger i västra Vanda är 40 hektar stort och är det mest omfattande och mångsidiga myrområdet i huvudstadsregionen. I området finns olika myrtyper, som mosse, tallmyr och kärr. Myren är i sin helhet ett Naturaområde och mittenpartiet är ett naturskyddsområde. Floran är mångsidig och naturlig.

Bredvid området har storområdet Kivistö utvecklats, där Käinby ligger vid gränsen till myrområdet. Till följd av att området vuxit och att det är populärt att röra sig i naturen har motionärer av olika slag hittat stället och dess användningsgrad har ökat markant. Storkärr ligger cirka 1,5 km från Kivistö station och med lokaltåg är det enkelt att ta sig dit på utflykt från vilket ställe som helst i huvudstadsregionen.

Till följd av att användningsgraden har ökat hotas ytan i olika områden av myren av slitage. På dessa ställen måste vandringen i området styras med spänger. Utmed rutterna måste det sättas ut skyltar som beskriver myren och växtligheten. På detta sätt fungerar den också som en ypperlig plats för lärande för skolgrupper. Utvecklingen av området har inte nästan alls framskridit, trots den restaureringsplan som gjordes upp år 2008. Det måste bli en förändring på detta och man måste börja vidta åtgärderna i planen och dessa måste genomföras varje år.

Det är kommunens uppgift att stödja invånarnas välbefinnande genom olika former av motion och rörelse. Det har också många gånger konstaterats vilken positiv inverkan det har på vårt psykiska välbefinnande att röra sig ute i naturen. Genom att förbättra förhållandena i Storkärr garanterar vi invånarna en allt bättre möjlighet att röra sig i naturen.

Jag föreslår att områdets nät av spänger utvidgas enligt restaureringsplanen, både för att skydda naturen och för att göra det behändigare att röra sig i området. En del av spängerna ska vara tillgängliga. **Jag föreslår också** att det byggs en eldstad vid startpunkten i området, som fungerar enligt principen ”Egen ved”. Det bör också byggas ett torrdass där.

Keimolan Isosuon, Myyraksen suon, Slåttmossenin ja Vestran korven ennallistamissuunnitelmat, Koskinen & Mikkola 2008
https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/119013_Keimolan_Isosuon_ennallistamissuunnitelmat.

Stadsfullmäktige 13.12.2021 § 9

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

_____

Serviceområdet för gator och parker vid stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

I enlighet med skötselplanen för Storkärret i Käinby har det planerats en 2 m bred friluftsled med stenmjölsbeläggning och 2 m breda tillgänglighetsanpassade spänger i området. Planeringen har skett i samarbete med miljöcentralen i Vanda.

De tillgänglighetsanpassade spängerna som har sin början i slutet av stenmjölsgången anläggs så att de är två meter breda och på högra sidan av gången byggs en ledstång längs hela sträckan. På spängernas andra kant installeras ett kanthinder som hindrar rullstolar och barnvagnar från att falla ner från leden. Spångavsnittet förses med två mötes- och vändplatser. I slutet av spängerna byggs en inhägnad rastplats med bänkar. Informationstavlor sätts upp där stenmjölsgången börjar och där spängerna slutar.

Till den stenmjölsbelagda stigen som leder till spängerna kommer man lättast via Målflaggsgränden där det också finns möjlighet till korttidsparkering för bilar.

Stenmjölsstigen ligger på mark som ägs av Sponda Oy. Om byggandet och underhållet av friluftsleden har ett förvaltnings- och skötselavtal gjorts upp med Kiinteistö oy Keimolan Radioasema.

Serviceområdet för gator och parker inledde redan hösten 2021 anläggandet av den stenmjölsbelagda stigen. Byggandet av spänger pågår som bäst och arbetet kommer att vara färdigt våren 2022.

Eftersom det handlar om ett naturskyddsområde som ligger i den omedelbara närheten till tätbefolkade områden ska placeringen av alla nya funktioner i området, som en eldplats och ett torrdass, utredas noggrant. De måste också kunna gå att underhålla året runt. Efter det att spångförbindelsen blivit färdig kommer vi att följa områdets användning och dess påverkan på miljön. Vi fattar beslut om eventuella nya funktioner utifrån användarnas erfarenheter.

Miljöcentralens serviceenhet vid stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Syftet är att Storkärr i Käinby återställs. Hösten 2021 gjordes ett terrängbesök till kärret tillsammans med representanter för miljöcentralen i Vanda och Forststyrelsen och de diken undersöktes på platsen som föreslagits bli undersökta i restaureringsplanen. Det bästa alternativet konstaterades vara att täcka dikena genom maskinarbete.

Vanda stad ansökte i november 2021 om Kommun-Helmi-understöd för restaureringsåtgärderna. Om stadens understödsansökan godkänns kan restaureringsåtgärderna inledas redan i år eller senast år 2023. Samtidigt skulle man också undersöka kärrdikena i det område av Storkärret i Käinby som ägs av staten. För finansieringen av åtgärder som utförs på statens mark ansvarar Forststyrelsen.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 24

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

a) ge Anu Hall och de 32 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 16

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilaga:
- Anu Halls och 32 andra ledamöters motion om att öka användarvänligheten i Storkärr som ligger i Käinby och om att skydda kärret

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Heidi Burjam, parkplaneringschef, tfn 043 825 2343, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

VALTUUSTOALOITTEET
KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 13.12.2021

Aloite Keimolassa sijaitsevan Isosuon käyttömukavuuden lisäämiseksi ja suon suojelemiseksi

Anu Hall (sd.)

Keimolan Isosuo monipuolisesti ja turvallisesti käyttöön

Länsi-Vantaalla sijaitseva Isosuo on 40 hehtaarin kokoinen pääkaupunkiseudun laajin ja monipuolisin suoalue. Alueelta löytyy eri suotyyppejä, kuten nevaa, rämeitä ja korpea. Suo on kokonaisuudessaan Natura-aluetta ja sen keskiosa on luonnonsuojelualuetta. Kasvisto on monipuolista ja luonnonmukaista.

Alueen viereen on kehittynyt Kivistön suuralue, joista Keimola sijaitsee aivan suoalueen rajalla. Alueen kasvun ja luonnossa liikkumisen suosiosta johtuen, on paikan löytäneet erilaiset ulkoilijat ja sen käyttöaste on kasvanut runsaasti. Isosuolle on matkaa Kivistön asemalta n. 1,5km, näin ollen sinne on helppo tulla retkelle mistä tahansa pääkaupunkiseudulta lähijunalla.

Käyttöasteen noususta johtuen suon eri alueita uhkaa pinnan kuluminen ja siellä kulkua tulisi ohjata pitkospuilla. Reittien varteen tulee asettaa suosta ja kasvillisuudesta kertovia opastekylttejä. Näin se toimii myös erinomaisena oppimispaikkana koululaisryhmille. Alueen kehittäminen ei ole edistynyt vuonna 2008 tehdystä ennallistamissuunnitelmasta huolimatta juuri lainkaan. Tähän tulee saada muutos ja suunnitelman mukaisiin toimiin on ryhdyttävä ja niitä on toteutettava vuosittain.

Kunnan tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin tukeminen liikunnan eri muodoin. Luonnossa liikkumisen positiivinen vaikutus mielen hyvinvointiin on myös moneen kertaan tunnistettu. Parantamalla Isosuon puitteita, takaamme asukkaille entistä paremman mahdollisuuden luonnossa liikkumiseen.

Esitän, että alueen pitkospuuverkostoa on laajennettava ennallistamissuunnitelman mukaisesti, niin luonnon suojelemiseksi kuin myös liikkumismukavuuden lisäämiseksi. Osa pitkospuista tulee olla esteettömiä. **Lisäksi esitän**, että alueen lähtöpaikalle rakennetaan tulipaikka, joka toimii ”Omat puut” – periaatteella. Tämän lisäksi sinne tulee rakentaa kuivakäymälä.

Keimolan Isosuon, Myyraksen suon, Slåttmossenin ja Vestran korven ennallistamissuunnitelmat, Koskinen & Mikkola 2008
https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/119013_Keimolan_Isosuon_ennallistamissuunnitelmat.pdf

13.12.2021

Aloitteen tekijän nimi:
Anu Hall (sd.)

Aloitteen allekirjoittajat:

1. Jari Sainio
2. Jussi Särkelä
3. Tarja Eklund
4. Vaula Norrena
5. Juha Järä
6. Milad Dehghan
7. Paula Lehmuskallio
8. Eve Rämö
9. Susanna Kaiju
10. Faysal Abdi
11. Ida Tamminen
12. Pirkko Letto
13. Elina Nykyri
14. Tiina Tuomela
15. Mikko Viilo
16. Minna Räsänen
17. Anssi Aura
18. Reija Friman
19. Ranbir Sodhi

	20. Hanna Valtanen 21. Matilda Stirkkinen 22. Minttu Sillanpää 23. Erika Veltheim 24. Funda Demiri 25. Antero Eerola 26. Ulla Kaukola 27. Eva Tawasoli 28. Marjo Vacker 29. Tuire Kaimio 30. Katja Siniketo-Pietilä 31. Heli Hakala 32. Suvi Karhu

17 § **Betydande lokalitetsinvesteringsprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt som färdigställts vid serviceenheten för verksamhetslokalsledning och serviceområdet för gator och parker år 2021**

VD/1470/10.03.02.00/2022

TeA/HW/AK/PW/JV/JK/JR/JT/KW

I rapporterna om lokalitetsinvesteringsprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt beskrivs de betydande lokalitetsprojekt och betydande kommunaltekniska investeringsprojekt som färdigställts under året. Vidare redogörs det i rapporterna för om projekten hållit sig inom ramen för den kostnadskalkyl som godkänts i projektplanen och till den tidtabell som fastställts för byggandet. Det föreslås att rapporterna om lokalitetsinvesteringsprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt år 2021 antecknas för kännedom.

Stadsstyrelsen beslutade 19.11.2012 § 16 att nybyggnads- och ombyggnadsprojekt och de viktigaste gatuanläggnings- och kommunalteknikprojekten som genomförts under det föregående året samt uppgifter om de slutliga kostnaderna för de genomförda projekten årligen presenteras för stadsfullmäktiges kännedom. Om den kostnadskalkyl som godkänts i projektplanen har överskridits eller byggnadstidtabellen fördröjts, utreds det vilka faktorer som lett till överskridningarna eller fördröjningarna.

Serviceenheten för verksamhetslokalsledning och serviceområdet för gator och parker rapporterar till stadsfullmäktige om sina mest betydande projekt under det gångna året efter det att stadens bokslutsuppgifter blivit färdiga.

Nybyggnads- och ombyggnadsprojekt för vilka nämnden har godkänt projektplaner klassas som betydande lokalprojekt. Som betydande kommunaltekniska investeringsprojekt klassas å sin sida trafikområden, idrottsplatser och parker med ett kostnadsvärde på minst 500 000 euro.

Enligt 10 kapitlet 4 § 6 punkten i Vanda stads förvaltningsstadga svarar stadsrumsnämnden för beredningen av investeringsprogram för kommunalteknik, nybyggnation och ombyggnad samt framläggningen för stadsstyrelsens godkännande

Stadsrumsnämnden 23.3.2022 § 7

Biträdande stadsdirektörens förslag:
Stadsrumsnämnden beslutar att
a) anteckna 2021 års rapporter om betydande lokalitetsinvesteringsprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt för kännedom, och att
b) föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att anteckna rapporterna för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

———

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 23

Biträdande stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att
a) anteckna 2021 års rapporter om betydande lokalitetsinvesteringsprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt för kännedom, och att
b) föreslå för stadsfullmäktige att rapporterna antecknas för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 17

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilagor:
– Betydande investeringsprojekt vid verksamhetslokalsledningen 2021
– Betydande investeringsprojekt inom serviceområdet för gator och parker år 2021

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417436
Juha Vuorenmaa, byggherrechef, tfn 040 534 6960
(fornamn.efternamn(at)vantaa.fi)

KIINTEISTÖT JA TILAT / TOIMITILAJOHTAMINEN

Raportti vuonna 2021 valmistuneiden toimitilahankkeiden merkittävimmistä kustannus- ja aikataulupoikkeamista

Hanke	Pinta-ala (brm2)	Tavoitehinta (alv 0 %) korjattu tarjoushetken kustannustasoon	Loppukustannus (alv 0 %)	ero (eur)	ero %	Selvitys poikkeamista
Maatutkimuksen tukikohta	564 brm2	2 370 000 €	1 700 000 €	670 000 €	28,3 %	Valmistui rakennuslupakäsittelyn ennakoitua pidemmän keston takia noin 2 kk tavoiteaikataulusta myöhässä. Kustannukset alittuivat onnistuneen kilpailutuksen takia.
Leppäkorven koulun laajennus ja muutostyöt	4140 brm2 (laajennusosa)	19 455 000 €	16 915 000 €	2 540 000 €	13,1 %	Valmistui noin 3 kk myöhästyneenä, viivästyksen perusteena lisääntynyt louhintatarve, suunnitelmamuutosten aikavaikutus sekä osin koronan aiheuttama viive toimituksiin. Kustannukset alittuivat onnistuneen hankeohjauksen ja onnistuneen kilpailutuksen takia.
Kulttuurikeskus Orvokki	2785 brm2	6 530 000 €	7 510 000 €	-980 000 €	-15,0 %	Tavoitehinta ylittui jo saatujen tarjousten perusteella arvioituna. Toteutuksen aikana vanhoissa rakenteissa ja suunnitelmissa erittäin runsaasti töitä hidastaneita suunnitelmien muokkaustarpeita mm. lisääntyneet asbestipurut, jotka aiheuttivat hankkeen valmistumisen viivästymisen noin 5 kk. Viivästymisestä käyttäjälle aiheutuvaa haittaa vähennettiin kohteen vaiheistuksella.

Toteutetut vuokra-/leasinghankkeet:

	pinta-ala	valmistumista voite	valmistumisa ika	
Koivukylän paviljonkikoulu	3877 brm2	1.8.2021	17.8.2021	Valmistui hieman myöhässä tavoitteesta, mutta käyttö alkoi suunnitellun mukaan syyslukukauden -21 alussa.
Kaivokselan paviljonkikoulu	1170 brm2	1.8.2021	2.8.2021	Valmistui suunnitellusti.
Vierumäen paviljonkikoulu	314 brm2	26.3.2021	26.3.2021	Valmistui suunnitellusti.
Rajakylän paviljonkipäiväkoti	1576 brm2	31.12.2021	7.1.2022	Valmistui hieman myöhässä tavoitteesta, mutta käyttö alkoi suunnitellun mukaan vuoden 2022 alussa.

Tavoitehinta = hankkeella laskettu/hyväksytty tavoitehinta korjattuna tarjoushetken suhdannetasoon

Loppukustannus= hankkeen toteutuneet kustannukset sisältäen varauksen vielä laskuttamatta olevien kustannusten osalta.

1.2.2022
Juha Vuorenmaa

VUONNA 2021 VALMISTUNEET MERKITTÄVÄT KT- INVESTOINTIHANKKEET

Liikennealueet (931)	**Kust.arvio (1000 €)**	**Tot. Kust. (1000 €)**	**Ero (1000 €)**	**Ero-% (tot./suunnittelija)**	***) Suunnitelmien kustannusarvioista puuttuu monissa tapauksissa katuvalaistuksen osuus sekä mahdolliset kaapelien siirrot. Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.**
Koivukylänväylä jkpp	2 894	2 588	-306	-10,6 %	Toteuma sisältää 1,116 Meur laskutuksen ELYltä.
Leppäkorventien jkpp	836	839	3	0,4 %	
Vernissan silta	1 576	1 978	402	25,5 %	Lisätyönä tehtiin tukimuuria rataa varten.
Ylästö 7	3 211	3 636	425	13,2 %	
Koivuhaantie ja Koivulehdontie	2 207	2 336	129	5,8 %	
Urheilualueet (932)	**Kust.arvio (1000 €)**	**Tot. Kust. (1000 €)**	**Ero (1000 €)**	**Ero-% (tot./suunnittelija)**	***) Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.**
Myyrmäen urheilupuisto 3.vaihe	977	1 064	87	8,9 %	
Ilolan skeittipaikka	798	978	180	22,6 %	Maaperäolosuhteet eivät vastanneet suunnitelmia.
Hakunilan yleisurheilukenttä	919	966	47	5,1 %	
Puistot (934)	**Kust.arvio (1000 €)**	**Tot. Kust. (1000 €)**	**Ero (1000 €)**	**Ero-% (tot./suunnittelija)**	***) Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.**
Ankkapuisto 3.vaihe	715	603	-112	-15,7 %	
Väritehtaanranta	628	810	182	29,0 %	Suunnitelmamuutoksia maatiilien ja lammen osalta.

18 § **Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025**

VD/265/00.01.02.06/2022

RV/ML/EJ/KW

Enligt 22 § i kommunallagen har kommuninvånarna och de som utnyttjar kommunens tjänster rätt att delta i och påverka kommunens verksamhet. Fullmäktige ska se till att det finns tillgång till mångsidiga och effektiva möjligheter till deltagande. Enligt kommunallagen kan deltagande och påverkan främjas i synnerhet genom att:

1) ordna diskussionsmöten och invånarråd,
2) utreda invånarnas åsikter innan beslut fattas,
3) välja in företrädare för dem som utnyttjar tjänsterna i kommunens organ,
4) ordna möjligheter att delta i ekonomiplaneringen
5) planera och utveckla tjänsterna tillsammans med dem som utnyttjar tjänsterna,
6) stödja invånare, organisationer och andra sammanslutningar när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.

Enligt Vanda stads förvaltningsstadgan som godkänts av stadsfullmäktige 31.1.2022 ser verksamhetsområdena planmässigt till att i sin egen verksamhet ordna så att kommuninvånarna bereds möjlighet att påverka Vanda stads verksamhet i rätt tid och i växelverkan.

Vanda stad har haft modellen Delaktig i Vanda sedan år 2013. Modellen Delaktig i Vanda ersätter den Delaktig i Vanda-modell som godkänts 22.1.2018 och fortsätter att utveckla invånardelaktigheten i Vanda utgående från strategitemat för delaktighet som var gällande i Vanda under åren 2020–2021.

I det nya programmet Delaktig i Vanda är delaktigheten en princip som genomsyrar staden och styr verksamheten och den utvecklas, utvärderas och mäts. För samordningen av arbetet med att utveckla programmet delaktig i Vanda och invånardelaktigheten grundas en samordningsgrupp för delaktighet. Programmet förverkligas via verksamhetsområdenas normala årsplanering och resultatkort. Programmet innehåller en arbetsfördelning i stadsorganisationen, enligt vilken verksamhetsområdena har hand om ordnandet av deltagande i sin egen verksamhet och får vid behov sakkunnigstöd av stadskulturens team för information och växelverkan, dvs. delaktighetsteamet. Delaktighetsteamet sammanställer också information och rapporterar om hur Delaktig i Vanda förverkligas.

Programmet Delaktig i Vanda har följande fyra huvudmål:
1) Vandaborna upplever delaktighet.
2) Vandaborna är nöjda med sina möjligheter till delaktighet och påverkan.
3) Röstningsprocenten i Vanda ökar i kommunalvalen.
4) Kanalerna för invånarväxelverkan är bekanta.

Programmets mål och åtgärder har delats in i fem teman:
1) Vi stärker delaktigheten i områdena
2) Vi prövar och utvecklar digitala lösningar för delaktighet
3) Vi stöder tysta gruppers delaktighet
4) Vi möts och för deliberativa diskussioner
5) Ett direkt deltagande kompletterar den representativa demokratin

För invånarna tar sig programmet Delaktig i Vanda uttryck i mångsidiga möjligheter till direkt och representativt deltagande, allt bättre elektroniska och mobila delaktighetsverktyg och allt bättre information. Med hjälp av programmet Delaktig i Vanda får man tysta gruppers röst att bli hörd och kan man bidra till att motarbeta ojämlikhet och förbättra dialogen mellan invånarna, stadens personal och de förtroendevalda. Staden stödjer medborgarsamhällets och invånarnas egen aktivitet genom att vid behov agera som partner och skapa möjligheter samt genom att utveckla den lokala delaktigheten. Programmet Delaktig i Vanda har beretts i växelverkan med invånarna, personalen och de förtroendevalda. Beredningen leddes av ledningsgruppen för strategitemat delaktighet och samordnades och förverkligades av Delaktighetsteamet.

Enkäterna i anslutning till programmet besvarades under våren 2021 av sammanlagt 912 invånare, förtroendevalda och stadsanställda i Vanda. Ett invånarråd som sammanställdes genom slumpmässigt val deltog i beredningen i maj–augusti 2021. Beredningen behandlades vården 2021 i påverkansorganen, stadens ledningsgrupp, stadsstyrelsen och fritidsnämnden.

Programmet var under sommaren 2021 öppet för kommentarer på plattformen OsallistuvaVantaa.fi. De ordnades också särskilda möten för intressegrupper, en webbdiskussion och ett seminarium om ämnena i programmet. Programutkastet behandlades i stadens ledningsgrupp och i verksamhetsområdenas ledningsgrupper hösten 2021. Vid beredningen av programmet beaktades dessutom verksamhetsområdenas delaktighetsplaner, årsrapporteringen över verksamhetsområdenas delaktighets- och påverkningsmöjligheter, kommuninvånarenkäter som utförts i Vanda, Kommunförbundets invånarundersökning och aktuella diskussioner och undersökningar om delaktighet. Vid beredningen beaktades också övriga program, där det förekommer riktlinjer om delaktigheten.

Stadsstyrelsen 14.3.2022 § 14

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) godkänna programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, som ersätter den Delaktig i Vanda-modell som godkänts tidigare genom fullmäktiges beslut 22.1.2018 § 9, och
b) föreslå för stadsfullmäktige att programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 antecknas för kännedom.

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att återremittera ärendet för beredning.

_____

Stadskulturens verksamhetsområde kompletterade programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 efter stadsstyrelsens sammanträde 14.3.2022 vad gäller teman, mål och åtgärder *enligt följande:*

Vi stärker delaktigheten i områdena
Mål 1: Mer lokalt deltagande genom samarbete

Åtgärd: Vi utvecklar konceptet med invånarforum till att bli mer växelverkande.
Åtgärd: Vi stöder lokal invånaraktivitet. Vi samlar in bra verksamhetssätt de nuvarande invånarrörelserna, skapar en modell för stadens deltagande och stöd samt prövar nya sätt att främja delaktigheten i områdena och *delaktigheten i stadsdelarna*.
Åtgärd: Vi förnyar konceptet Områdesdagen.

Vi möts och för deliberativa diskussioner

Mål 2: Metoder för kvalitativa och konstruktiva samtal används i servicen och det gemensamma utvecklingsarbetet
Åtgärd: Vi utnyttjar Erätauko-dialoger.
Åtgärd: Vi bevarar det dialogiska kunnandet i nätverkssamarbetet.
Åtgärd: Vi främjar ibruktagandet av metoden för socialt lyssnande.
Åtgärd: Vi utbildar personalen i att dra nytta av invånarnas respons och innovationer i vardagen med hjälp av dialogiska metoder och metoder för servicedesign.

Vi stöder tysta gruppers delaktighet
Mål 1: Barns och ungas delaktighet stärks

Åtgärd: Vi stärker barns och ungas delaktighet enligt verksamhetsplanen Barnvänlig kommun, *till exempel genom att intensifiera samarbetet mellan hemmet och småbarnspedagogiken och hemmet och skolan.*

Ett direkt deltagande kompletterar den representativa demokratin
Mål 1: Växelverkan med invånarna är planenlig

Åtgärd: Vi uppmuntrar till planering och förverkligande av växelverkan med invånarna.
Åtgärd: Vi lägger till invånardelaktigheten som en del i besluten.
Åtgärd: Uppdateringsprocesserna för verksamhetsområdenas delaktighetsplaner görs klarare och målsättningen är att i fortsättningen föra dem för behandling i organ som nämnder.

_____

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 14

Stadsdirektörens förslag:
Stadsstyrelsen beslutar att
a) godkänna programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, som ersätter den Delaktig i Vanda-modell som godkänts tidigare genom fullmäktiges beslut 22.1.2018 § 9, och
b) föreslå för stadsfullmäktige att programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 antecknas för kännedom.

Behandling:
Under behandlingen av ärendet kompletterade stadsstyrelsen programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 för målens och åtgärdernas del med ett texttillägg som lyder *enligt följande*:

Vi stöder tysta gruppers delaktighet
Mål 3: Stödjande av delaktigheten för personer som riskerar att marginaliseras.
Åtgärd: Vi skapar nya verksamhetsmodeller.
Åtgärd: Vi främjar användningen av erfarenhetsexperter.
Åtgärd: Vi ökar kompetensen i att ordna evenemang som är tillgängliga och *åtkomliga*.

Beslut:
Stadsstyrelsen godkände förslaget med det tillägg som framgår i behandlingsdelen.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 18

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att anteckna programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 för kännedom.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilagor:
- Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025
- Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, bakgrundsmaterial
- Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, mål, åtgärder och mätare

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:
Mari Lehtoruusu, delaktighetssakkunnig, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

OSALLISTUVA VANTAA -OHJELMA

Hyväksytty XX.XX.2022

Ohjelman tavoite

Haluamme, että kaikilla vantaalaisilla on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kokea osallisuutta. Kaupungin työntekijöiden, johdon ja luottamushenkilöiden tulee edistää hyvinvointia ja luottamusta, ja siinä osallisuustyö voi olla merkittäväksi avuksi. Osallistuminen ei ole pelkkää äänestämistä ja vaikuttamista, vaan myös omaehtoista aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä ja kuulumisen tunnetta.

Visiomme on, että Vantaan asukkaat kokevat osallisuutta omassa elämässään ja kuuluvuutta kaupunkiin ja lähiympäristöönsä. Heillä on yhteisöjä, joissa toimia ja tulla arvostetuiksi. He vaikuttavat aktiivisesti kaupunkiin ja yhteiskuntaan.

Erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja tarvitaan täydentämään edustuksellista demokratiaa, lisäämään turvallisuutta ja rakentamaan kuilut ylittävää keskusteluilmapiiriä. Yhdenvertaisen osallisuuden toteutuminen vaatii kaikille saavutettavia osallistumisen mahdollisuuksia ja tukea erilaisille asukasryhmille. Osallistuva Vantaa -ohjelman tavoitteena on tuoda osallisuuden edistäminen osaksi kaikkien työntekijöiden toimintaa ja näkökulmaksi kaikkeen tekemiseen.

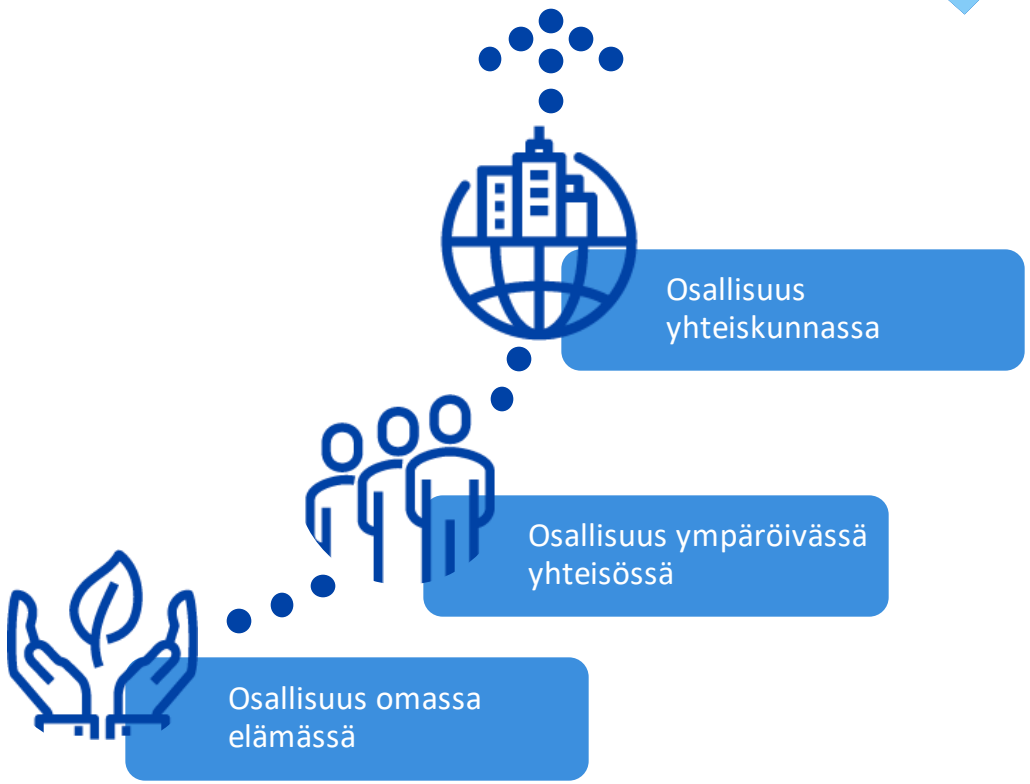

Jokainen kaupungin työntekijä voi arkisissakin asukkaiden kohtaamisissa vaikuttaa osallisuuden kokemuksiin!

Ohjelman sisältö

Osallistuva Vantaa –ohjelma koostuu tästä visuaalisesta, tiiviistä ohjelmasta ja pidemmästä taustoittavasti dokumentista.

1. Esipuhe
2. Johdanto
3. Muuttuva vaikuttaminen
4. Osallistuva Vantaa –malli
    1. Osallisuuden johtaminen
    2. Osallisuuspalveluiden tehtävät
5. Osallistuva Vantaa ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet
    1. Päätavoitteet
    2. Vahvistamme alueellista osallisuutta
    3. Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja
    4. Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua
    5. Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta
    6. Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa
6. Valmisteluprosessi
7. Liitteet

Esipuhe

Me Vantaalla suunnittelemme ja kehitämme palveluita yhdessä vantaalaisten kanssa. Haluamme olla kaupunki, jossa asukkaiden on hyvä olla ja kaupunki, joka antaa tulevaisuuden näkymiä asukkailleen.

Osallisuus ei ole itsestään selvää, vaan vaatii onnistuakseen järjestelmällistä ja pitkäjaksoista tukea sekä erilaisia vuorovaikutuskeinoja. Toki äänestäminen on tärkeä keino vaikuttaa, mutta tänä päivänä tarvitaan monipuolisia ja erilaisia osallisuuden keinoja. Myös kaupunkimme kansainvälistyminen edellyttää uusia osallisuuden muotoja. Lisäksi on tärkeää voida vaikuttaa tässä ja nyt, eikä vain määrävuosin.

Osallisuuden vahvistamisessa on kyse ennen kaikkea luottamuksen rakentamisesta. Jotta kuntaorganisaation ja kuntalaisten välille voi syntyä luottamuksellinen suhde, on vuorovaikutuksen oltava tiivistä ja tasapuolista.

Osallisuutta kehittäessä on tärkeää muistaa, että kyse ei ole vain lakisääteisen velvollisuuden täyttämisestä vaan aidon vaikuttamismahdollisuuden tarjoamisesta, ja se tarkoittaa myös vallan antamista kuntalaisille. Ei siis olla vain kuuntelevinaan, vaan aidosti kuunnellaan ja etsitään yhdessä ratkaisua.

Kunnalla on myös tärkeä tehtävä toimia asukkaan tukena elämän vaikeissa tilanteissa ja erilaisilla tavoilla edistää vantaalaisten osallisuutta omassa elämässään. Paljon tästä merkittävästä työstä tapahtuu osana arkista puurtamista eikä sitä välttämättä edes havaita osallisuuden edistämiseksi.

Osallisuuden pitää olla myös helppoa ja iloa tuottavaa. Yhteistyön ja luottamuksen kulttuuri on meille vantaalaisille kaiken toiminnan kivijalka. Rento ja rohkea Vantaa haluaa olla tässäkin asiassa edellä muita.

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

Johdanto

Vantaalla osallistumisella on pitkät juuret

Vantaan kaupungin ensimmäinen osallisuusmalli on vuodelta 2013. Se päivitettiin 2017 Osallistuva Vantaa –malliksi.

Mallin myötä Vantaalle syntyi osallisuutta koordinoiva tiimi.

2019 luotiin poikkihallinnolliset strategiateemat vuosille 2020–2021. Niistä yksi oli osallisuus.

Osallisuuden edistämisen perusta

Osallisuuden perusta on lakisääteinen.

Suomen perustuslaissa säädetään yksilön oikeudesta osallistua yhteiskunnan ja elinympäristön kehittämiseen ja itseään koskevaan päätöksentekoon.

Kuntalain mukaan valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista kunnan toimintaan.

Mitä tarkoitamme osallisuudella?

Osallisuutta voi tarkastella hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja vaikuttamisen näkökulmasta, portaina tai erilaisten muotojen kautta.

Tässä ohjelmassa käsittelemme osallisuutta ensisijaisesti osallisuutena kunnassa ja yhteisöissä, vaikuttamisena kaupungin palveluihin ja lähiympäristöön sekä osattomuuden ehkäisynä.

Muuttuva vaikuttaminen

Osallistuva Vantaa -ohjelman valmistelussa osallisuuteen vaikuttaviksi tulevaisuuden trendeiksi nousivat:

Vaikuttamisen tulee olla helppoa

- Matalasta äänestysprosentista huolimatta vantaalaisia kiinnostaa lähiympäristöön ja arjen valintojen kautta vaikuttaminen. Yli puolet vantaalaisista on kiinnostunut vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueensa kehittämiseen, mutta alle kolmannes tiesi, miten voi osallistua. Enemmistö haluaa vaikuttaa ja ottaa kantaa, jos he voivat tehdä sen helposti kotoa tai arkisten valintojen kautta

Vuorovaikutus rakentaa luottamusta

- Luottamus julkisiin instituutioihin on Suomessa verrattain korkea, mutta niiden ihmisten osuus, jotka uskovat voivansa vaikuttaa poliittisiin prosesseihin, pieni verrattuna muihin korkean luottamuksen maihin. Myös Vantaalla valtaosa luottaa kunnan toimivan asukkaiden, mutta alle viidennes koki, että kuntalaisten mielipiteitä kuunnellaan. Suurimmaksi osallistumisen esteeksi koettiin tiedotuksen riittämättömyys.

Näennäisosallistumisesta aitoon vaikuttamiseen

- Asukkaiden ajatusten ja mielipiteiden näkyminen päätöksissä motivoi osallistumaan. Motivaatiota ylläpitää myös nopea reagointi palautteisiin ja perustelut, kun mielipide hylätään. Huonosti toteutettu osallistuminen ja etenkin näennäinen osallistuminen voi heikentää kuntalaisten luottamusta kuntaan.

Asukasliikkeet kumppaneina

- Järjestöjen ulkopuolella tapahtuvan yhteisöllisen toiminnan suosio on kasvanut ja haastaa vakiintuneita organisaatiota ja instituutiota. Kaupunkien ja kuntien on tulevaisuudessa mietittävä tapoja olla vuoropuhelussa kansalaisliikkeiden kanssa sekä tukea järjestöjen ulkopuolista asukasaktiivisuutta ja innostusta.

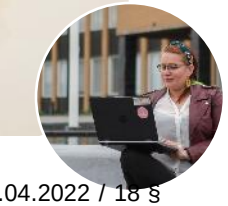

Muuttuva kunta

- Hyvinvointialueiden syntyminen muuttaa radikaalisti kunnan tehtäviä ja toimintaympäristöä. Jatkossakin kuntalaisten ja hyvinvointialueen asukkaiden tulee voida vaikuttaa omaan sekä oman palveluunsa että palveluiden kehittämiseen ja arviointiin.

Osallisuuden johtaminen

Seuraavalla sivulla on kuvattu osallisuuden johtaminen ja koordinaatiorakenne. Kuvion yläosassa näkyvät tärkeimmät ohjaavat dokumentit ja kunkin pääasiallinen käyttöalue.

Kaupungin hallitus päättää osallisuustyöstä Osallistuva Vantaa -ohjelmassa ja muissa ohjelmissa sekä strategiassa. Hallitukselle raportoidaan Osallistuva Vantaa ohjelman etenemisestä. **Kaupungin johtoryhmä** vastaa osallisuuden strategisesta johtamisesta eli seuraa toteutumista ja päättää operatiivisista kysymyksistä ohjelmakauden aikana.

Osallisuuden koordinointiryhmä vastaa Osallistuva Vantaa -ohjelman valmistelusta, toteuttamisen koordinoinnista, seurannasta ja raportoinnista. Lisäksi ryhmä koordinoi toimialojen osallisuussuunnitelmien päivittämistä. Koordinointiryhmän valmistelijana toimivat **Osallisuuspalvelut**.

Toimialojen johtoryhmät osallistuvat Osallistuva Vantaa -ohjelman valmisteluun sekä päättävät oman toimialansa osallisuussuunnitelmista. Johtoryhmien vastuulla on myös osallisuuden johtaminen omalla toimialallaan esimerkiksi henkilö- ja muiden resurssien kautta.

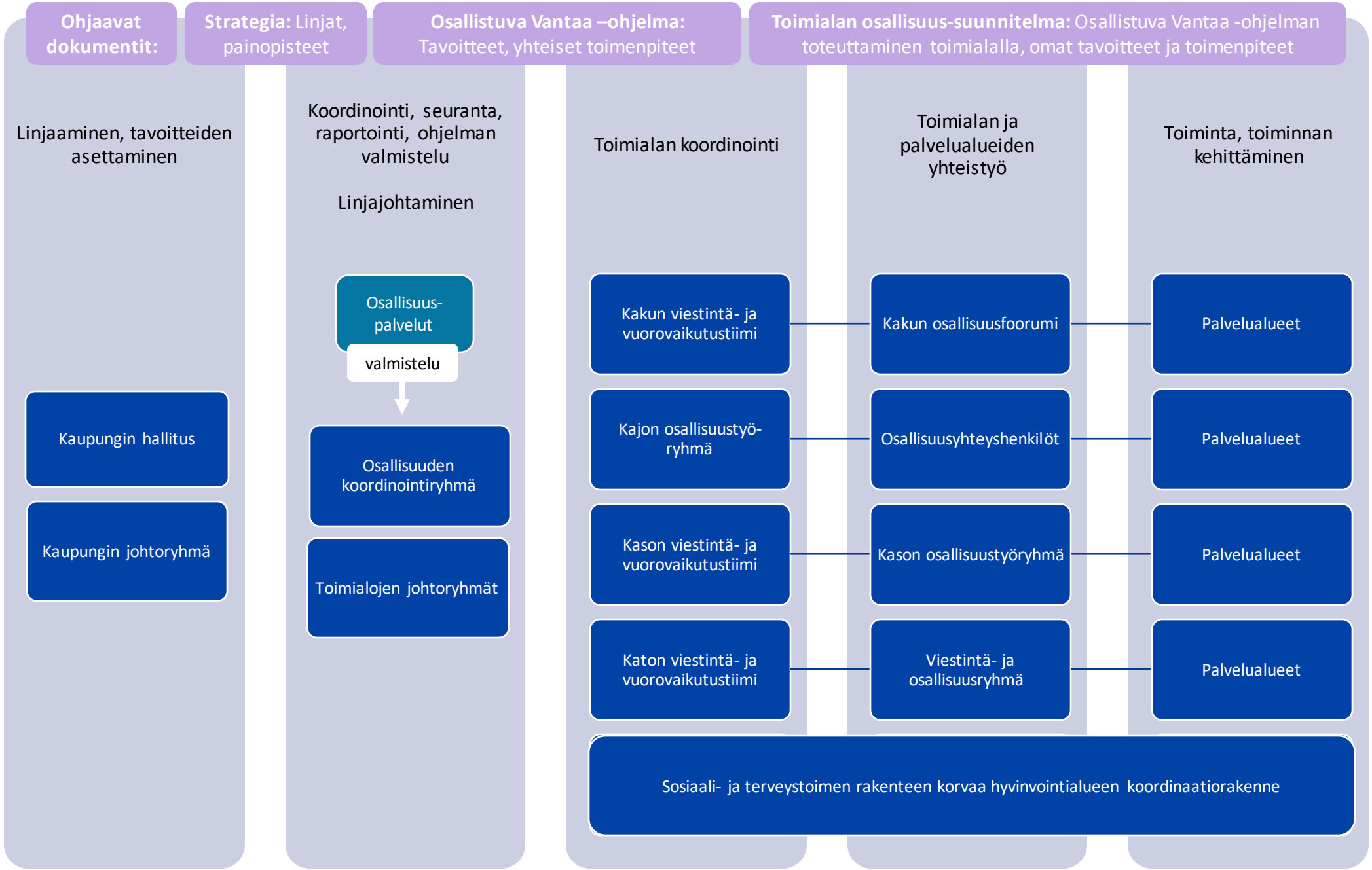
Ohjaavat dokumentit:
Strategia: Linjat, painopisteet
Osallistuva Vantaa –ohjelma: Tavoitteet, yhteiset toimenpiteet
Toimialan osallisuus-suunnitelma: Osallistuva Vantaa -ohjelman toteuttaminen toimialalla, omat tavoitteet ja toimenpiteet
Linjaaminen, tavoitteiden asettaminen
Koordinointi, seuranta, raportointi, ohjelman valmistelu
Linjajohtaminen
Toimialan koordinointi
Toimialan ja palvelualueiden yhteistyö
Toiminta, toiminnan kehittäminen
Osallisuus-palvelut
valmistelu
Kaupungin hallitus
Kaupungin johtoryhmä
Osallisuuden koordinointiryhmä
Toimialojen johtoryhmät
Kakun viestintä- ja vuorovaikutustiimi
Kakun osallisuusfoorumi
Palvelualueet
Kajon osallisuustyö-ryhmä
Osallisuusyhteyshenkilöt
Palvelualueet
Kason viestintä- ja vuorovaikutustiimi
Kason osallisuustyöryhmä
Palvelualueet
Katon viestintä- ja vuorovaikutustiimi
Viestintä- ja osallisuusryhmä
Palvelualueet
Sosiaali- ja terveystoimen rakenteen korvaa hyvinvointialueen koordinaatiorakenne

Osallisuuspalvelujen tehtävät

Osallisuuspalvelut on osallisuustyötä kaupunkitasoisesti koordinoiva tiimi, joka toimii osana Kaupunkikulttuurin viestintä- ja vuorovaikutustiimiä.

Kehittäminen

- Kuntademokratian ja osallisuuden kehittämistyö (esim. kansallinen kuntademokratiaverkosto)
- Kaupunkitasoiset osallistumisen prosessit (esim. kaupungin strategia)
- Uusien menetelmien pilotointi ja käytön tuki
- Mittaaminen ja arviointi

Koordinointi

- Osallistuva Vantaa – ohjelma ja toimialojen osallisuussuunnitelmat
- Tapahtumat
  - Kaupungin johdon asukasfoorumit
  - Alueen päivät
- Menetelmät
  - Asukasraadit
  - Osallisuuspuhelin
  - Erätauko-dialogi

Palvelut

- Osallisuuden suunnittelun tuki
- Asukastilaisuuksien suunnittelun ja fasilitoinnin tuki
- Asukkaiden tavoittamisen tuki
- Sähköinen osallisuusympäristö
- Alueelliset uutiskirjeet
- Koulutukset henkilöstölle
- Osallisuusverkosto
- Osallisuuspalvelut-sivusto intrassa

Yhteistyökumppani

- Paikalliset verkostot
- Asukastilat ja kylätapahtumat matalan kynnyksen osallistumisen paikkoina
- Avustukset kansalaistoimintaan
- Tilat kansalaistoimintaan

Osallistuva Vantaa – ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Osallistuva Vantaa ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltu päätavoitteisiin ja viiden teeman alle. Päätavoitteilla ei ole erillisiä toimenpiteitä, sillä teemojen tavoitteet toteuttavat kaikki niitä.

Ohjelman teemat ovat:

- Vahvistamme alueellista osallisuutta
- Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja
- Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua
- Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta
- Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa

Päätavoitteet

Osallistuva Vantaa -ohjelman päätavoitteet ja niiden mittarit ohjaavat ja mittaavat paitsi ohjelmakauden tavoitteita myös jatkuvaa toimintaa. Päätavoitteilla ei ole erillisiä toimenpiteitä, sillä teemojen alta löytyvät toimenpiteet edistävät niistä jokaista.

Tavoite 1: Vantaalaiset kokevat osallisuutta.

Mittari: Osallisuuskyselyn tulokset osallisuusindikaattorista.

Tavoite 2: Vantaalaiset ovat tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa.

Mittari: Osallisuuskyselyn tyytyväisten ja melko tyytyväisten osuus.

Tavoite 3: Vantaan äänestysprosentti nousee kuntavaaleissa.

Mittari: Kuntavaalien äänestysprosentti.

Tavoite 4: Asukasvuorovaikutuksen kanavat ovat tunnettuja.

Mittari: Osallisuuskyselyn tulokset viestintäkanavien tunnettuudesta.

Vahvistamme alueellista osallisuutta

Tavoite 1: Paikallisempaa osallistumista yhteistyössä

Toimenpide: Kehitämme asukasfoorumikonseptia vuorovaikutteisemmaksi.

Toimenpide: Tuemme paikallista asukasaktiivisuutta. Kerämme hyviä toimintatapoja nykyisistä asukasliikkeistä, luomme mallin kaupungin osallistumiselle ja tuelle sekä kokeillemme uusia tapoja edistää alueellista ja kaupunginosissa tapahtuvaa osallisuutta.

Toimenpide: Uudistamme Alueen päivä -konseptin.

Tavoite 2: Osallistuva budjetointi lisää asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia

Toimenpide: Vakiinnutamme osallistuvan budjetoinnin osaksi kaupungin jatkuvaa toimintaa ja laajennamme sen poikkitoimialaiseksi.

Tavoite 3: Viestinnästä paikallisempaa

Toimenpide: Parannamme alueellisia uutiskirjeitä.

Toimenpide: Menemme mukaan some-ryhmiin.

Toimenpide: Näymme paikallislehdissä.

Tavoite 4: Kaupungin avoimet kohtaamistilat luovat osallisuutta

Toimenpide: Kartoitamme kohtaamistilat.

Tavoite 5: Omaehtoisen toiminnan tukeminen

Toimenpide: Tutkimme kumppanuusrahoitusmallin mahdollisuuksia.

Toimenpide: Tuemme tapahtumien järjestämistä.

Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja

Tavoite 1: Käyttäjälähtöiset ja matalan kynnyksen osallistumisen digipalvelut

Toimenpide: Parannamme sähköistä osallisuusympäristöä yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

Toimenpide: Kehitämme monipuolista, kattavaa ja vilkasta sähköistä osallisuusympäristöä yhdessä työntekijöiden kanssa.

Toimenpide: Luomme yhteisiä digiratkaisuja hyvinvointialueen kanssa.

Tavoite 2: Edistämme digikokeiluja

Toimenpide: Kokeilemme pelillistämistä.

Toimenpide: Kokeilemme digitaalisia kaupunkimalleja.

Tavoite 3: Vuorovaikutteinen etäosallistuminen

Toimenpide: Kehitämme ja jatkamme koronapandemian aikana opittua etävuorovaikutusta.

Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua

Tavoite 1: Puntaroiva keskustelu vakiintunut osa päätösten valmistelua

Toimenpide: Hyödynnämme asukasraateja päätösten valmistelussa.

Tavoite 2: Laadukkaan ja rakentavan keskustelun menetelmät käytössä palveluissa ja yhteiskehittämisessä

Toimenpide: Hyödynnämme Erätauko-dialogeja.

Toimenpide: Säilytämme dialogisen verkostotyön osaamisen.

Toimenpide: Edistämme sosiaalisen kuuntelun menetelmän käyttöönottoa.

Toimenpide: Koulutamme henkilöstöä hyödyntämään asukkaiden palautteita ja arjen innovaatiota dialogisten ja palvelumuotoilun menetelmien avulla.

Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta

Tavoite 1: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen

Toimenpide: Vahvistamme lasten ja nuorten osallisuutta Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelman mukaan, esimerkiksi tiivistämällä kodin ja varhaiskasvatuksen sekä kodin ja koulun yhteistyötä.

Tavoite 2: Vieraskielisten osallisuuden vahvistaminen

Toimenpide: Panostamme selkokielisiin ja vieraskielisiin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

Toimenpide: Luomme uusia menetelmiä ja toimintatapoja.

Tavoite 3: Syrjäytymisvaarassa olevien osallisuuden tukeminen

Toimenpide: Luomme uusia toimintamalleja.

Toimenpide: Edistämme kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä.

Toimenpide: Lisäämme osaamista esteettömien ja saavutettavien tilaisuuksien järjestämisestä.

Tavoite 4: Digiosallistumisen esteiden poistaminen.

Toimenpide: Kehittämme osallisuuspuhelimesta sujuvan vaihtoehdon digiosallistumiselle.

Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa

Tavoite 1: Asukasvuorovaikutus on suunnitelmallista

Toimenpide: Kannustamme asukasvuorovaikutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Toimenpide: Lisäämme asukasosallisuuden osaksi päätöksiä.

Toimenpide: Selkiytetään toimialojen osallisuussuunnitelmien päivitysprosessit ja tavoitteena on viedä ne jatkossa toimielimien kuten lautakuntien käsittelyyn

Tavoite 2: Luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelu vahvistuu

Toimenpide: Otamme käyttöön uusia paikkoja ja tapoja luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelulle.

Toimenpide: Kokeilemme verkkokeskusteluja.

Tavoite 3: Päätöksenteon avoimuuden lisääminen

Toimenpide: Teemme avoimempaa viestintää kaupunkitasoisesta päätöksenteosta.

Toimenpide: Parannamme palautepalvelun käyttämistä.

Tavoite 4: Vaikuttamistoimielinten vaikuttavuus kasvaa

Toimenpiteet: Järjestämme vähintään yhden kokouksen vuodessa avoimena kuntalaisille.

Toimenpiteet: Kehitämme vaikuttamistoimielinten viestintää näkyvämmäksi sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla.

Valmisteluprosessi ja liitteet

Osallistuva Vantaa -ohjelma on valmisteltu vuorovaikutteisesti asukkaiden, henkilökunnan ja luottamushenkilöiden kanssa. Valmistelua johti osallisuusstrategiateeman johtoryhmä sekä koordinoi ja toteutti Osallisuuspalvelut.

Ohjelmaan liittyviin kyselyihin vastasi keväällä 2021 yhteensä 912 vantaalaista asukasta, luottamushenkilöä ja kaupungin työntekijää. Satunnaisotannalla koostettu asukasraati oli mukana valmistelussa touko-elokuussa 2021. Valmistelua käsiteltiin keväällä 2021 vaikuttamistoimielimissä, kaupungin johtoryhmässä, kaupunginhallituksessa sekä vapaa-ajan lautakunnassa.

Ohjelma oli avoimella kommentoinnilla OsallistuvaVantaa.fi-alustalla kesällä 2021. Ohjelman aiheista järjestettiin myös erillisiä sidosryhmäpalavereita, verkkokeskustelu ja seminaari. Ohjelman valmistelussa huomioitiin lisäksi toimialojen osallisuussuunnitelmat, toimialojen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vuosiraportointi, Vantaalla tehdyt kuntalaiskyselyt, Kuntaliiton Kuntalaistutkimus sekä ajankohtaista osallisuuskeskustelua ja -tutkimusta. Valmistelussa huomioituun myös muut ohjelmat, joissa on linjauksia osallisuudesta

Liitteet

Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet taulukossa

Osallistuva Vantaa –ohjelman taustoittava dokumentti

Toimialojen osallisuussuunnitelmat 2021

- Kaupunkikulttuuri
- Kaupunkistrategia ja johto
- Kasvatus ja oppiminen
- Kaupunkiympäristö
- Sosiaali- ja terveystoimi

Osallistuva Vantaa-ohjelma 2021–2025 LUONNOS

Osallistuva Vantaa -ohjelma kuvaa strategiakauden 2021–2025 osallisuuden kehittämisen kehittämisteemat, tavoitteet ja toimenpiteet Vantaalla. Tämä pidempi tekstidokumentti taustoittaa ohjelmaa, jonka tavoitteet on tiivistetty myös esitysmuotoon.

Sisällys

1. Esipuhe: Vantaata kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa 2
2. Johdanto 3
2.1. Vantaalla osallistumisella ja osallisuudella on pitkät juuret 3
2.2. Osallisuuden edistämisen perusta 4
2.3. Mitä tarkoitamme osallisuudella? 5
3. Muuttuva vaikuttaminen 7
3.1. Vaikuttamisen tulee olla helppoa 7
3.2. Vuorovaikutus rakentaa luottamusta 8
3.3. Näennäisosallistumisesta aitoon vaikuttamiseen 9
3.4. Asukasliikkeet kumppaneina 10
3.5. Muuttuva kunta 11
4. Osallistuva Vantaa –malli 11
4.1. Osallisuuden johtaminen 12
4.2. Osallisuuspalvelut koordinoivat osallisuutta kaupunkitasoisesti 13
4.3. Osallisuustyö toimialoilla 14
4.4. Osallisuustyötä tukevat toiminnot 14
5. Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet 15
5.1. Päätavoitteet 15
5.2. Vahvistamme alueellista osallisuutta 16
5.3. Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja 20
5.4. Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua 22
5.5. Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta 24
5.6. Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa 27
6. Valmisteluprosessi 30
7. Liitteet 31

1. Esipuhe: Vantaata kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa

Sosiaalisesti kestävä kaupunki ottaa kaikki mukaan kaupungin kehittämiseen. Me Vantaalla suunnittelemme ja kehitämme palveluita yhdessä vantaalaisten kanssa. Haluamme olla kaupunki, jossa asukkaiden on hyvä olla ja kaupunki, joka antaa tulevaisuuden näkymiä asukkailleen. Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet tukevat heidän hyvinvointiaan, ja rakentavat luottamusta kunnan ja kuntalaisten välille. Kehittämiseen kutsutaan mukaan myös järjestöt, yhteisöt ja yritykset. Lisäksi asukkaiden omaehtoista aktiivisuutta ja toimintaa tuetaan. Vantaa haluaa kaikki mukaan rakentamaan yhteistä kaupunkia!

Osallisuus ei ole itsestään selvää, vaan vaatii onnistuakseen järjestelmällistä ja pitkäjaksoista tukea sekä erilaisia vuorovaikutuskeinoja. Toki äänestäminen on tärkeä keino vaikuttaa, mutta tänä päivänä tarvitaan monipuolisia ja erilaisia osallisuuden keinoja. Myös kaupunkimme kansainvälistyminen edellyttää uusia osallisuuden muotoja. Lisäksi on tärkeää voida vaikuttaa tässä ja nyt, eikä vain määrävuosin.

Osallisuuden vahvistamisessa on kyse ennen kaikkea luottamuksen rakentamisesta. Jotta kuntaorganisaation ja kuntalaisten välille voi syntyä luottamuksellinen suhde, on vuorovaikutuksen oltava tiivistä ja tasapuolista. Näin kuntalaiset voivat varmistua, että heidän mielipiteensä ja hyvinvointinsa otetaan huomioon päätöksenteossa, lähiympäristön rakentamisessa ja palveluiden tuottamisessa. Kunnan näkökulmasta tämä tarkoittaa hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista eli avointa valmistelu- ja päätöksentekotyötä, riittävän ja ajantasaisen tiedon tuottamista sekä kuntalaisten kuulemista erilaisia osallistumistapoja hyödyntäen.

Osallisuus on tapahtumaketju, joka ei voi koskaan olla ainoastaan yksisuuntainen. Osallisuus edellyttää välineitä ja keinoja kuntalaisille tuoda erilaisia näkemyksiään esiin sekä mahdollisuuksia kaupungin johdolle ja työntekijöille hyödyntää tätä tietoa. Kaikilta vaaditaan kykyä ja tahtoa vastaanottaa muiden ajatuksia. Osallisuutta kehittäessä on tärkeää muistaa, että kyse ei ole vain lakisääteisen velvollisuuden täyttämisestä vaan aidon vaikuttamismahdollisuuden tarjoamisesta, ja se tarkoittaa myös vallan antamista kuntalaisille. Ei siis olla vain kuuntelevinaan, vaan aidosti kuunnellaan ja etsitään yhdessä ratkaisua.

Kunnalla on myös tärkeä tehtävä toimia asukkaan tukena elämän vaikeissa tilanteissa ja erilaisilla tavoilla edistää vantaalaisten osallisuutta omassa elämässään. Paljon tästä merkittävästä työstä tapahtuu osana arkista puurtamista eikä sitä välttämättä edes havaita osallisuuden edistämiseksi. Se, että jokainen asukas voi vaikuttaa elämänsä kulkuun, nauttia yhteisestä hyvästä ja kuulua yhteisöön, joka arvostaa häntä omana itsenään, on edellytys myös vaikuttamiselle.

Kaikki vantaalaiset ovat monin eri tavoin kosketuksissa kuntaan palvelujen ja lähiympäristönsä kautta. Siksi asukkaiden osallistumista palveluita ja lähiympäristöä koskevaan suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon voidaan pitää tärkeimpänä suoran osallistumisen väylänä. Osallistuminen voi saada erilaisia muotoja paikallisesti ja kaupunkitasoisesti. Lähiympäristöä kehittävät ja palveluja suunnittelevat ja tuottavat tahot ovat avainasemassa sen mahdollistamisessa. Paikallinen asukastoiminta on myös tärkeä osa vantaalaista osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikuttamista.

Osallisuuden pitää olla myös helppoa ja iloa tuottavaa. Yhteistyön ja luottamuksen kulttuuri on meille vantaalaisille kaiken toiminnan kivijalka. Rento ja rohkea Vantaa haluaa olla tässäkin asiassa edellä muita.

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

2. Johdanto

Tässä luvussa taustoitetaan Vantaan osallisuustyön historiaa sekä edeltävän strategiakauden tuloksia. Luvussa käydään läpi osallisuuden edistämisen lakisääteinen ja kansalliseen ohjelmatyöhön liittyvä perusta. Lisäksi tarkennetaan osallisuuden määritelmä tämän ohjelman näkökulmasta.

2.1. Vantaalla osallistumisella ja osallisuudella on pitkät juuret

Suomessa kuntalaki on vuodesta 1995 lähtien korostanut voimakkaasti kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia. Osallisuutta on edistetty monin hankkein ja projektein niin kunnissa, valtionhallinnossa kuin järjestöissäkin. 2000-luvulla erityisesti lasten ja nuorten osallisuus on ollut huomion keskipisteenä.[1] Laskeva trendi äänestysaktiivisuudessa ja kansalaisten vieraantuminen puolueista on herättänyt tarpeen luoda edustuksellisen demokratian rinnalle suoran osallistumisen kanavia.

Vantaalla osallisuuteen on panostettu jo pitkään. **Vantaan hallintosääntöön** on kirjattu, että toimialojen on huolehdittava suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

Vantaan kaupungin ensimmäinen osallisuusmalli on vuodelta 2013. Siinä on kuvattu silloin käytössä olleet merkittävimmät osallisuuden menetelmät ja toimenpide-ehdotukset osallisuuden kehittämiselle. Osallisuusmallia ovat edeltäneet mm. Lasten ja nuorten Vantaa -ohjelma, jossa kehitettiin heidän osallisuuttaan sekä aluekoordinaattorien toteuttama lähidemokratian malli.

Vuoden 2013 osallisuusmalli päivitettiin valtuustokaudelle 2017–2021 strategian liitteeksi, nimellä Osallistuva Vantaa -malli, jossa kuvattiin osallisuuden muotojen lisäksi osallisuuden kaupunkitasoinen koordinointi ja asiantuntijapalvelun roolit. Osallistuva Vantaa -mallin myötä Vantaan kaupunkiorganisaatioon syntyi osallisuutta koordinoiva tiimi vuonna 2017. Sitä ennen asukasosallisuutta koordinoitiin osana aluepalveluita aluekoordinaattorien tiimin kautta.

Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksessa 2019 haluttiin vahvistaa strategian poikkihallinnollisten teemojen painoarvoa ja luotiin strategian toteuttamista tukevat strategiateemat vuosille 2020–2021. Yksi näistä oli osallisuus. Strategiateeman tavoitteiden mukaisesti jokaiselle Vantaan toimialalle rakennettiin osallisuussuunnitelmat keväällä 2021 ja myös muut teeman tavoitteet näyttävät toteutuvan joko erinomaisesti tai kohtuullisesti. Osallisuus-strategiateemaa koordinoi johtoryhmä ja sen toteuttamista edisti projektiryhmä.

Valtuustokauden 2017–2021 strategiassa osallisuus näkyi erityisen vahvasti tavoitteessa: Asukkaiden mahdollisuudet osallistua aktiivisesti kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen lisääntyvät. Osana tavoitteen arviointia Vantaan toimialoilta on vuodesta 2018 on kerätty tieto asukkaille tarjotuista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Vuosina 2018–2020 uusia vaikuttamismahdollisuuksia kertyi yli 400. Vuoden 2020 raportointi kattaa mm. kyselyitä, asukastilaisuuksia ja oppilaskunta- ja kokemusasiantuntijatoimintaa. Sekä sähköisiä että kasvokkaisia menetelmiä on hyödynnetty asukasvuorovaikutuksessa. Valitettavasti eri vuosien tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia organisaatiouudistuksen ja kattavuusongelmien takia. Raportointimalli oli myös toimialoille hyvin raskas toteuttaa, sillä tieto ei kertynyt automaattisesti vaan piti kerätä erikseen.

Vuonna 2020 vantaalaiset tarttuivat osallistumismahdollisuuksiin arviolta 74 000 kertaa. Määrä ei kuitenkaan kerro, onko sama aktiivinen ihminen osallistunut monta kertaa eri tavoin vai vain kerran.

[1] Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia, Elina Nivala & Sanna Ryynänen, *Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2013, vol. 14*

Osallistumismahdollisuuksia määrällisesti eniten tarjosivat Kasvatuksen ja opetuksen, Kaupunkiympäristön ja Kaupunkikulttuurin toimialat. Kaikki osallisuutta edistävä työ ei kuitenkaan näy tässä raportoinnissa, esimerkiksi monet sosiaali- ja terveysalan palvelut sisältävät asiakkaan osallisuuden edistämisen jo itsessään.

Kaupunkilaisten mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen mitattiin myös tutkimalla osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksiin tyytyväisten osuus vuosittaisella kyselyllä. Vuonna 2019 tieto kerättiin Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan asukasbarometrissä. Sen jälkeen on toteutettu vuonna 2020 ja 2021 erillinen osallisuusteemainen asukaskysely. Asukasbarometrissä tyytyväisten osuus oli 23 % ja viimeisimmässä osallisuusteemaisessa kyselyssä 31 %.

Vantaalla osallisuuden kanaviksi ja keinoiksi ovat vakiintuneet mm. kaupunkitasoiset asukasfoorumit, alueen päivät, projektikohtaiset asukastilaisuudet, työpajat ja kyselyt, asukasraadit sekä osallistuva budjetointi. Toiminnallisen osallistumisen muotoja ovat mm. vapaaehtoistyö ja asukasliikkeissä toimiminen. Uusia kokeiluja tehdään jatkuvasti ja toimivat vakiinnutetaan osaksi toimintavalikkoa. Pääviestintäkanavina osallistumismahdollisuuksista toimivat OsallistuvaVantaa.fi sekä alueelliset uutiskirjeet.

2.2. Osallisuuden edistämisen perusta

Osallisuuden edistäminen on kansallinen tavoite. Sanna Marinin **hallitusohjelmassa 2019** yhtenä strategisena kokonaisuutena on Turvallinen oikeusvaltio Suomi. Sen tavoite 3 kuuluu “Demokratia, osallisuus ja luottamus yhteiskunnan instituutioihin vahvistuvat”. Keinoina mainitaan mm. kansalaistoiminnan edellytysten vahvistaminen, syrjäytymisen riskien kartoittaminen sekä viranomaisten välisen palveluohjauksen kehittäminen.[2]

Osallisuuden perusta on lakisääteinen. **Suomen perustuslaissa** (11.6.1999/731) säädetään yksilön oikeudesta osallistua yhteiskunnan ja elinympäristön kehittämiseen (2§) ja itseään koskevaan päätöksentekoon (14§). **Kuntalain** (10.4.2015/410, luku 5) mukaan valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista kunnan toimintaan. Laissa linjataan myös, että kunnissa on oltava nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvostot. Lisäksi suunnitelmista ja päätöksistä on annettava riittävästi tietoa asukkaille ja viestinnässä käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

Muita osallisuudesta säätäviä lakeja ovat:

- Maankäyttö- ja rakennuslaki
- Sosiaali- ja terveydenhuollossa asiakkaan osallisuutta määrittävät terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki, laki potilaan asemasta ja oikeuksista, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista sekä laki kehitysvammaisten erityishuollosta.
- Yhdenvertaisuuslaki
- Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta
- Laki kotoutumisen edistämisestä

Osallisuutta määrittävät myös erilaiset sopimukset ja ohjelmat kuten YK:n Lapsen oikeuksien sopimus, kansallinen lapsistrategia, Oikeusministeriön kansallinen demokratiaohjelma 2025,

[2] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://valtioneuvosto.fi/marinin-hallitus/hallitusohjelma/oikeudenmukainen-yhdenvertainen-ja-mukaan-ottava-suomi

Avoimen hallinnon kansallisen strategia 2030, Valtioneuvoston periaatepäätös ja toimeenpanosuunnitelma Terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi ja YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030.

2.3. Mitä tarkoitamme osallisuudella?

Osallisuus on käsite, jolla ei ole vain yhtä määritelmää vaan se saa erilaisia sävyjä ja painotuksia riippuen näkökulmasta. Osallisuuden eri määritelmiä yhdistää se, että kyse on aina tavalla tai toisella kuulumisen ja mukanaolon tunteesta.

Osallisuuden käsitettä voi tarkastella ainakin kolmesta näkökulmasta eli hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta. Hyvinvoinnin näkökulmasta osallisuus tarkoittaa sitä, että yksilöllä on sellaiset fyysiset ja henkiset resurssit, että hän voi elää oman näköistään elämää ja vaikuttaa omaan elämäänsä. Tästä näkökulmasta osallisuuden vastakohtana on syrjäytyminen ja osallisuuden edistäminen on myös syrjäytymisen ehkäisyä.

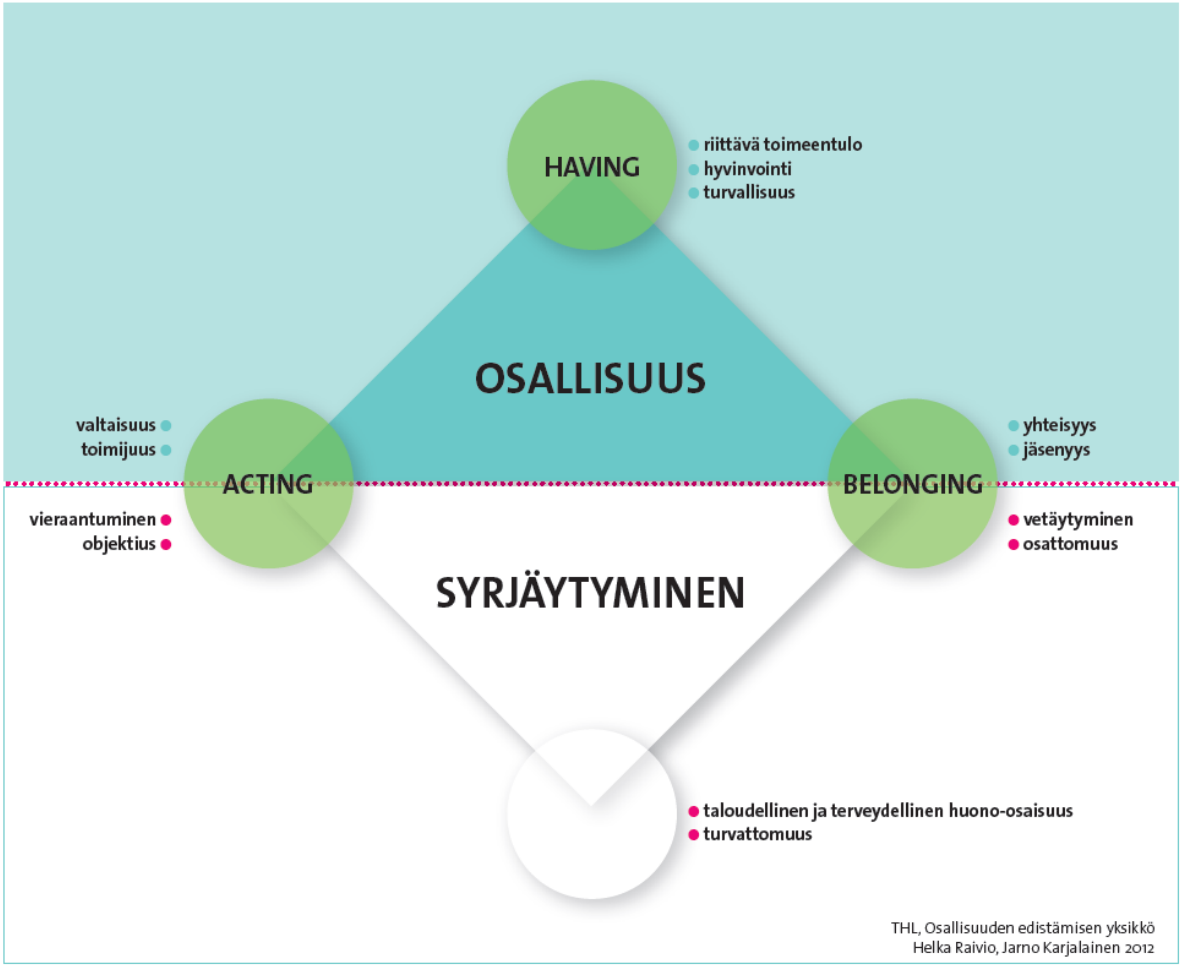

Yhteisöllisyyden näkökulmasta osallisuus tarkoittaa kuuluvuuden tunnetta. Ihmisellä on tunne siitä, että hän on osa jotakin – yhteisöä tai ympäröivää yhteiskuntaa – jolloin hän haluaa sitoutua, ottaa omalta osaltaan vastuun toiminnasta ja usein myös vaikuttaa. Kuuluvuuden tunne voi syntyä omaan perheeseen, lähiyhteisöön tai kuntaan.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen näkökulmasta osallisuus tarkoittaa yksilön oikeutta ja mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon niin lähiympäristössään kuin laajemmin yhteiskunnassa.

Osallistuminen voi tapahtua suoran vaikuttamisen kautta esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin keinoin tai epäsuorasti kuten edustuksellisessa demokratiassa.

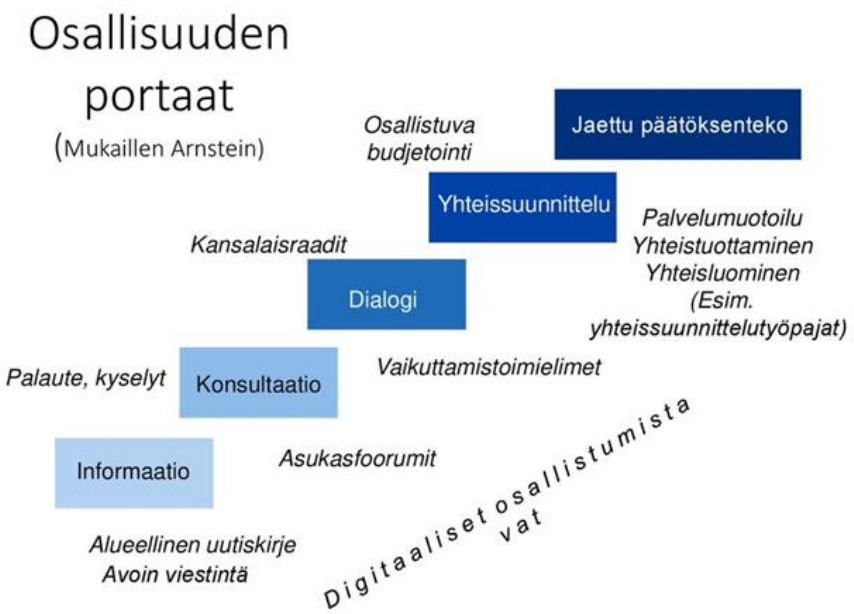

Osallisuuden nähdään usein liittyvän omaehtoiseen kansalaistoimintaan, kuten kansalaisaktivismiin tai järjestötoimintaan. Osallisuuden tunne on kuitenkin oleellista myös edustuksselliselle demokratialle. Jos kuntalaiset eivät tunne olevansa osa kunnan toimintaa ja edustuksellista päätöksentekoa, heidän mielenkiintonsa loppuu. Osallisuus pitää sisällään ymmärryksen siitä, että asioita valmistellaan ja toteutetaan yhdessä. Se tarkoittaa, että päätöksenteossa huomioidaan erilaiset näkökulmat ja erilaisten toimijoiden resurssit sekä se, miten toimintaa voidaan tukea kestävästi. Osallisuuden voi nähdä julkishallinnon toimijoiden velvollisuudeksi varmistaa ja mahdollistaa kansalaisten osallistuminen yhteiskuntaan.

Tieto-osallisuus

Suunnitteluosallisuus

Päätösosallisuus

Toimintaosallisuus

Osallisuutta voi tarkastella, ja sen toteutumista arvioida, erilaisten osallisuuden muotojen kautta. Tieto-osallisuus tarkoittaa asukkaan oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. Suunnitteluosallisuus tarkoittaa asukkaan mahdollisuuksia vaikuttaa itseään koskevan toiminnan suunnitteluun ja kertoa mielipiteitään esimerkiksi asukasraatien, kyselyjen ja yhteiskehittämisen kautta. Päätösosallisuus tarkoittaa asukkaan mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon itseä tai vaikkapa omaa asuinaluettaan koskevissa asioissa. Verrattuna suunnitteluosallisuuteen asukkaalla on enemmän valtaa. Toimintaosallisuus tarkoittaa asukkaan mahdollisuuksia osallistua ja järjestää itse toimintaa kaupungissa.

Tässä ohjelmassa käsittelemme osallisuutta ensisijaisesti osallisuutena kunnassa ja yhteisöissä, vaikuttamisena kaupungin palveluihin ja lähiympäristöön sekä osattomuuden ehkäisynä.

3. Muuttuva vaikuttaminen

Tässä luvussa käsitellään osallisuustyöhön vaikuttavia trendejä. Työssä on hyödynnetty Osallistuva Vantaa –ohjelman valmistelussa toteutettua asukaskyselyä ja asukasraadin julkilausumaa. Tietoa on koottu myös vuosittain toteutettavasta osallisuusteemaisesta asukaskyselystä sekä ajankohtaisesta osallisuuteen liittyvästä tutkimuksesta.

Osallistumisen ja vaikuttaminen tavat ovat jatkuvassa muutoksessa. Jukka Vahti ja Hannu-Pekka Ikäheimo Sitrasta näkevät osallisuuden tulevaisuudessa digitalisaation, keskustelun kärjistymisen, likaisten vaikuttamisyritysten ja disinformaation yleistymisen sekä osallisuuden muotojen eriytymisen ja moninaistumisen. Sosiaalinen media sisältää sekä demokratiaa edistäviä että hajottavia piirteitä. Valta on verkostomaisempaa, mutta ei aina edistä kansanvaltaa. Nuoret käyttävät aivan eri medioita kuin keski-ikäiset ja iäkkäämmät.

Osallistuva Vantaa -ohjelman valmistelussa osallisuuteen vaikuttaviksi tulevaisuuden trendeiksi nousivat:

- Halu vaikuttaa helposti ja nopeasti
- Luottamuksen rakentaminen kunnan ja kuntalaisten välille hyvällä viestinnällä
- Kaipuu aitoihin vaikuttamismahdollisuuksiin näennäisosallistumisen sijaan
- Asukasliikkeiden synty ja järjestöjen merkityksen muuttuminen
- Kunnan muuttuminen hyvinvointialueiden perustamisen myötä

3.1. Vaikuttamisen tulee olla helppoa

"Yritän mahdollisuuksieni mukaan olla ajan tasalla kunnan asioista, haen tietoa ja yritän vaikuttaa mieluummin netissä." Asukaskyselyn vastaaja

"Lapsiperheenä on tärkeää, että arjen kiireissä pystyy nopeasti ja vaivattomasti vaikuttaa ja tehdä asioita mitä haluaa" Asukaskyselyn vastaaja

"Monesti liian vaikeata ja monimutkaista vaikuttaa. Sen pitäisi olla helppoa ja yksinkertaista. Aika ei muuten riitä." Asukaskyselyn vastaaja

Kuntademokratian ongelmaksi on jo pidempään tunnistettu alhainen äänestysprosentti. Kuinka legitiiminä edustuksellista demokratiaa voi pitää, jos alle puolet vantaalaisista äänestää? Poliittisen päätöksenteon koetaan olevan kaukana arjesta. Tarvitaan edustuksellista demokratiaa täydentävää vaikuttamista ja mahdollisuuksia keskustelulle ja osallistumiselle.

Matalahkosta äänestysprosentista huolimatta vantaalaisia kiinnostaa erityisesti lähiympäristöön ja arjen valintojen kautta vaikuttaminen. 54 % vantaalaisista on kiinnostunut vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueensa kehittämiseen (Kuntalaiskysely 2021).[3] Kuitenkin vain 27 % tiesi, miten voi osallistua. Vain omaan asuinympäristöön vaikuttamisesta oli kiinnostunut 22 % (Kuntaliiton kuntalaistutkimus 2020), useampi kuin tutkimuksen verrokkikunnissa. Kuntalaiskyselyssä noin kolmannes oli tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin Vantaalla.

[3] Verkkosivulla käyty 18.11.2021: https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/157330_kuntalaiskysely_kooste_2021.pdf

Osallistuva Vantaa -ohjelman valmisteluun liittyvässä asukaskyselyssä (n=649) useimmat vastaajista (43 %) kertoivat haluavansa vaikuttaa ja ottaa kantaa, jos he voivat tehdä sen helposti kotoa tai arkisten valintojen kautta. Huomattava osa kuvaili itseään myös järjestö- ja vapaaehtoistoimijaksi. Halu osallistua helposti ja kevyesti näkyi kyselyn vastauksissa laajasti eri kysymyksissä, ei ainoastaan vaikuttajatyypin itsearvioinnissa. Syitä kevytvaikuttamisen suosimiselle on monia: kiireinen arki, introverttius, verkko-osallistumisen nykyaikaisuus ja koettu vaikuttavuus, sekä kyselyn ajankohdalle odotetusti myös korona.

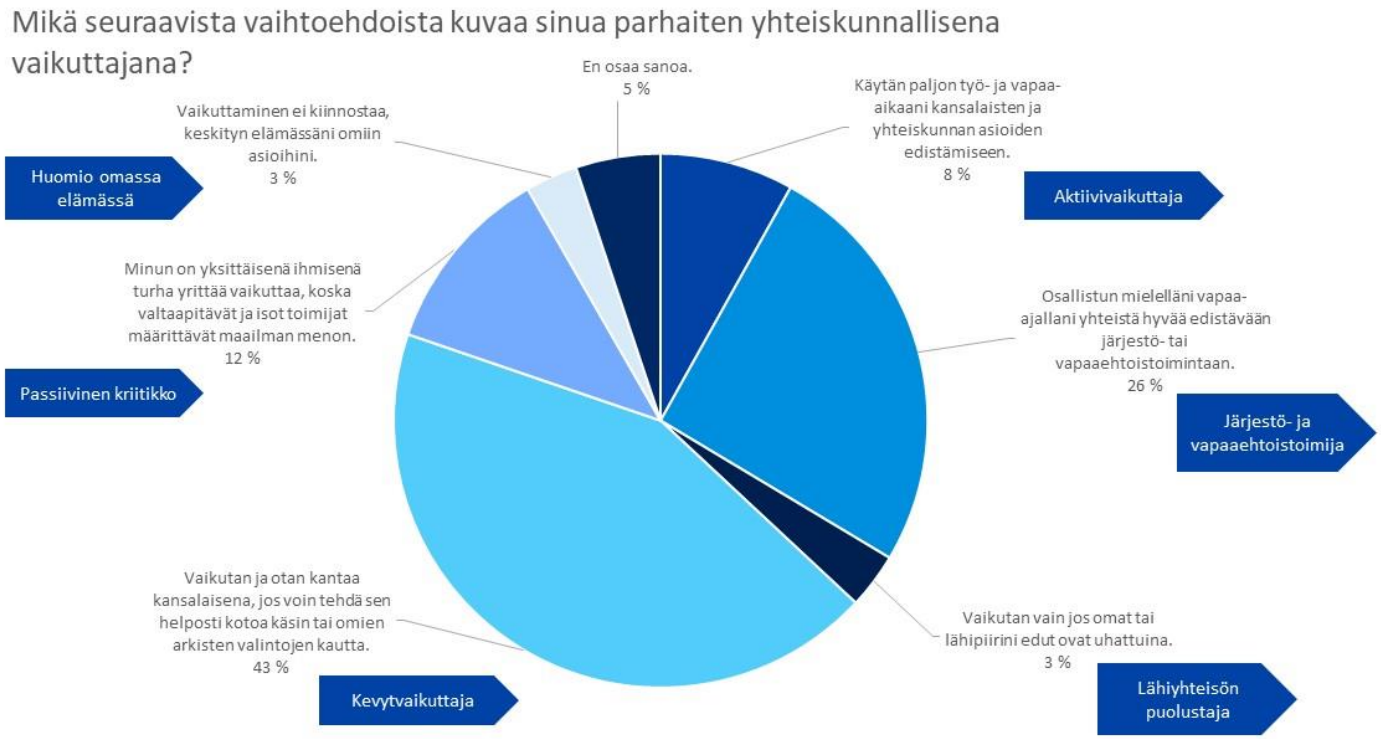

3.2. Vuorovaikutus rakentaa luottamusta

”Asioiden informointi asukkaille helppotajuisesti ja ajoissa, niin että ymmärtäisin ja mielipiteeni ehtisi vaikuttaa. Nytkin asioita esitellään asukkaille, mutta niin sirpaleisesti, etten maallikkona saa käsitystä kokonaisuuksista.” Asukaskyselyn vastaaja

”Tiedon saaminen helpoksi. Tarjoillaan suoraan asukkaille, ilman että tarvitsee erikseen älytä kaivaa esim. kaupungin verkkosivuilta.” Asukaskyselyn vastaaja

OECD:n Suomelle tekemä luottamusarviointi (julkaistu 4.5.2021) näyttää, että kansalaisten luottamus instituutioihin vaihtelee. Kuntahallintoon luottaa 52 %. Luottamus on matalampaa maaseudulla, matalammin koulutetuilla ja alemman tulotason kotitalouksissa. OECD:n raportti toteaa, että jos luottamuksen eriytymiskehitys syvenee, se saattaa heikentää yhteenkuuluvuutta ja

Suomen kykyä selviytyä väestön ikääntymisestä, ilmastonmuutoksesta, digitalisaatiosta ja työn muutoksista johtuvista haasteista.[4]

Luottamus julkisiin instituutioihin on Suomessa verrattain korkea, mutta niiden ihmisten osuus, jotka uskovat voivansa vaikuttaa poliittisiin prosesseihin, pieni verrattuna muihin korkean luottamuksen maihin. OECD:n suosittaa Suomelle mm. luottamuksen mittaamisen parantamista, kansalaislähtöisiä palveluita, osallistavampaa valmistelua ja päätöksentekoa, avoimuuden lisäämistä.

Suurin osa vantaalaisista luottaa kaupunkiin Kuntalaiskyselyn mukaan. Eniten vastaajat allekirjoittivat väitteen siitä, että kaupunki toimii kaupunkilaisten parhaaksi (48 %). Kuntalaisten mielipiteitä koki kuunneltavan Vantaalla vain 17 %. Asukaskyselyssä osallistumisen esteissä korostui tiedonsaannin puute. Liki puolet vastaajista koki, ettei saanut tarpeeksi tietoa kaupungin toiminnasta ja suunnitelmista. Osallistumismahdollisuuksien löytäminen, mutta myös viestinnän ymmärtäminen koettiin hankalaksi.

Myös Kuntaliiton Kuntalaistutkimuksen 2020 mukaan vain kolmasosa vantaalaisista koki, että Vantaan palveluista tiedotetaan riittävästi. Muissa tutkimuskunnissa luku oli korkeampi. Vajaa neljäsosa koki, että päätöksistä tiedotetaan riittävästi. Luku on kuitenkin kasvanut vuodesta 2017. Kunnan toimintaa ja päätöksentekoa seurattiin eniten paikallisen sanomalehden/ilmaisjakelulehden kautta, radiosta ja TV:stä sekä kunnan oman lehden kautta. Vantaan omista kanavista seuratuimpia ovat asukaslehti ja vantaa.fi.

Asukkaiden ja henkilöstön käsitykset riittävästä viestinnästä eivät kohtaa. Ohjelman valmistelun henkilöstökyselyssä keväällä 2021 (n=434) reilu puolet vastaajista oli sitä mieltä, että palveluiden kehittämisen suunnitelmista ja päätöksistä viestitään asukkaille riittävästi.

3.3. Näennäisosallistumisesta aitoon vaikuttamiseen

“Muutoksia olen vuosien aikana ehdottanut, ihan konkreettisia asioita, tapahtumia. Hyvä idea, mutta asia ei mihinkään etene.” Asukaskyselyn vastaaja

”Oman kädenjäljen ja vaikuttamistyön tulosten näkeminen esimerkiksi katukuvassa tai omassa arjessa suoraa.” Asukaskyselyn vastaaja, kysyttäessä mikä motivoisi osallistumaan.

Kurkela ja Jäntti korostavat, että jos osallisuutta ei toteuteta laadukkaasti, se voi heikentää kuntalaisten luottamusta.[5] Vantaan henkilöstön mielestä suunnitelmien kommentointi valmisteluvaiheessa oli paras tapa tukea asukkaiden osallisuutta. Paikalliset tapahtumat ja verkkokyselyt nähtiin lähes yhtä hyvinä. Avovastauksissa mainittiin mm. yhdenvertaisten (digi)osallistumismahdollisuuksien edistäminen sekä työntekijöiden kannustaminen osallistumismahdollisuuksien tarjoamiseen. Kuitenkin vajaa 40 % mielestä palveluja ei suunnitella yhdessä asukkaiden kanssa. Vain neljäsosan mielestä asukkaat otettiin mukaan päätöksentekoon.

Asukaskyselyssä huoli ns. näennäisosallistamisesta näkyi osassa vastauksista. Oman osallistumisen vaikuttavuus kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon nousi vastauksista esille tärkeänä tekijänä motivaation kannalta – omien ajatusten ja mielipiteiden halutaan näkyvän päätöksissä, mutta toisaalta myös perustelut kommenttien hylkäämiselle ja nopea reaktio palautteeseen koettiin

[4] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.oecd.org/publications/drivers-of-trust-in-public-institutions-in-finland-52600c9e-en.htm
[5] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2021/osallistumisen-mahdollistaminen-laajaa-yhteistyota-vaativa-kuntajohtamisen-ydinkysymys

tukevan motivaatiota osallistua. Teema nousi esiin myös Osallistuva Vantaa -seminaarin 30.8.2021 työpajoissa, joissa toivottiin vaikuttamismahdollisuuksia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Asukaskyselyssä niin sanottuja ”passiivisia kriitikoita” kuvaili olevansa 12 % asukaskyselyn vastaajista. Heidän valitsemansa väittämän mukaan vaikuttaminen koetaan turhaksi, sillä isot toimijat ja valtaapitävät määrittelevät maailman menon. Avoimissa vastauksissa näkyi näissäkin valinnoissa vahva halu vaikuttaa, mutta vastaajilla on ollut negatiivisia kokemuksia vaikuttamisyritystensä käsittelystä ja asioiden edistymisestä kaupungissa.

Vuodenvaihteessa 2020–2021 toteutetussa osallisuusteemaisessa asukaskyselyssä äänestäminen kunnallisvaaleissa koettiin sekä vaikuttavimmaksi että mieluisammaksi osallistumisen tavaksi. Liki 90 % vastaajista valitsi äänestämisen mieluisaksi tavaksi osallistua Vantaalla. Seuraavaksi suosituimpia tapoja olivat sähköiset kyselyt (yli 50 % piti mieluisana) sekä palautteen anto verkkosivuilla (liki 40 %). Vaikuttavimpina tapoina osallistua pidettiin luottamustehtävissä toimimista, sähköisiä kyselyitä ja kuntalaisaloitteita. Mieluisaksi koetut vaikuttamistavat eivät siis aina olleet vaikuttavimmiksi koettuja. Joistain kyselyn vastauksista voidaan tulkita, ettei annettu osallistumiskanava ole tuttu. Esimerkiksi asukas-, asiakas- ja käyttäjäraadit 40 % oli arvioinut ei hyväksi eikä huonoksi vaikuttamistavaksi, mikä voi johtua siitä, että menetelmä ei ole tuttu.

Ohjelman valmistelussa toteutetussa asukaskyselyssä kysyttiin erilaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien riittävyyttä Vantaalla. Vastaajien mukaan ei ole tarpeeksi mahdollisuuksia osallistua vastaamalla paperisiin kyselyihin, osallistuvaan budjetointiin tai keskustelemalla vapaamuotoisesti kaupungin johdon ja viranhaltijoiden kanssa. Neljänneksi riittämättömäksi koettiin mahdollisuudet kommentoida suunnitelmia valmistelu vaiheessa esimerkiksi netin kautta tai työpajoissa.

3.4. Asukasliikkeet kumppaneina

“Vaikutan kyläyhdistyksen hallituksessa, jolla voi vaikuttaa alueen kehittymiseen.” Asukaskyselyn vastaaja

“Haluan kehittää omaa asuinaluetta viihtyisäksi ja kaikille oman kiinnostuksen kohteen mukaista toimintaa mikäli mahdollista. Kuulun nyt kahteen eri järjestöön, jotka toimivat asuinalueeni hyväksi.” Asukaskyselyn vastaaja

“En kuulu esim. järjestöihin. Mutta olen kyllä tarvittaessa aktiivinen edistämään erilaisia asioita tai ottamaan kantaa erilaisiin tärkeiksi katsomiini asioihin kalenterini puitteissa.” Asukaskyselyn vastaaja

Neljännen sektorin eli järjestöjen ulkopuolella tapahtuvan yhteisöllisen toiminnan suosio on kasvanut. Pasi Mäenpään ja Maija Faehnlen mukaan neljäs sektori muuttaa yhteiskuntia ja vaikuttaa monin eri tavoin vakiintuneisiin organisaatioihin ja niiden instituutioihin haastaen kaupunkien hallinnan aloittein ja toimintamallein. Kaupungin tulee omaksua tapoja osallistua kansalaisverkostoihin. Heidän mukaansa neljäs sektori edustaa suoraa tekemisen demokratiaa, jonka tunnistaminen ja tunnustaminen merkitsee demokratian ymmärtämistä aiempaa laajemmin.6 Tutkijoiden Faehnle, Isola ja Tuomisto mukaan kaupunkilaisten omaa innostusta ja projekteja tulee tukea esimerkiksi pedagogisella työllä tai joukkorahoituksella.7

[6] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/M%C3%A4enp%C3%A4%C3%A4_Faehnle_Neljas_sektori_kirjan_esittely.pdf

[7] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/kaupunkisymposium-faehnle-isola-tuominen

Vapaamuotoisten asukasliikkeiden nousu näkyy myös ehdotuksessa uudeksi toimintaryhmälaiksi, jossa säädetään yhteisömuotoisessa kansalaistoiminnassa käytettävästä vaihtoehtoisesta uudesta oikeushenkilömuodosta, joka soveltuu erityisesti määräaikaiseen, tilapäiseen tai pienimuotoiseen kansalaistoimintaan.[8] Grönlundin ja Mäenpään mukaan kumppanuudet viranomaisten ja yhteisöjen kesken ovat myös olennaisia tehokkaalle toiminnalle ja toipumiselle erilaisten kriisien yhteydessä.[9]

3.5. Muuttuva kunta

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteena on laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoaminen yhdenvertaisesti sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen. Tulevaisuuden sote-keskushankkeessa on tarkoitus perustaa hyvinvointialueet, jotka vastaavat sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen tuottamisesta. Kunnille jäävät mm. koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuotanto, joissa korostuu ennaltaehkäisevien palveluiden merkitys.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus 2020–2022 ohjelma ja hankeopas listaa, että ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi on varmistettava asiakkaiden ja potilaiden osallistuminen ja vaikuttaminen sekä oman palvelun että palveluiden kehittämiseen ja arviointiin. Asiakasosallisuuden menetelmien käyttöönottoon on panostettava yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden ja oikea-aikaisuuden parantamiseksi. Uudistuksen toteutuminen riippuu lakien voimaantulosta. Jos aikataulu pitää, sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden tuotettaviksi vuoden 2023 alusta.[10]

Uudistuksessa on tärkeä huomioida kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö asiakkaiden osallisuuden edistämiseksi. Vantaa – Kerava sote-hankkeelle on perustettu osallisuuden koordinaatioryhmä. Hyvinvointialueen osallisuuden rakenteiden, toimintatapojen ja tavoitteiden määritteleminen tulee vaikuttamaan myös Vantaan kaupungin osallisuustyöhön. Yhteistyö on avainasemassa, jotta asukkaat voivat kokea kuuluvansa sekä kuntaan että hyvinvointialueeseen ja löytävät palvelut vaivatta.

4. Osallistuva Vantaa –malli

Tässä luvussa kuvataan osallisuustyön johtaminen ja koordinointijärjestelmä sekä tukipalvelujen tehtävät. Luvussa esitellään myös toimialojen rooli sekä osallisuustyöhön olennaisesti liittyvät kunnan palvelut ja yksiköt.

[8] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162854.
[9] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/kaupunkisymposium-gronlund-maenpaa
[10] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162004/STM_2020_3_j.pdf?sequence=1&isAllowed=y

4.1. Osallisuuden johtaminen

Asukkaan oikeus osallistua ja vaikuttaa kuntaan ja lähiympäristöönsä perustuu lakiin ja Vantaalla oikeus on myös kirjattu hallintosääntöön. Lainsäädännön ja hallintosäännön ohella osallisuustyötä ohjaa kaupungin laajuisesti strategia ja Osallistuva Vantaa -ohjelma. Toimialojen osallisuussuunnitelmat toteuttavat osaltaan ohjelman tavoitteita sekä tarkentavat osallisuuden tavoitteita toimialojen erityiskysymyksissä. Toimialojen ja palvelualueiden tuloskortit ovat myös tärkeä väline osallisuuden edistämiseen.

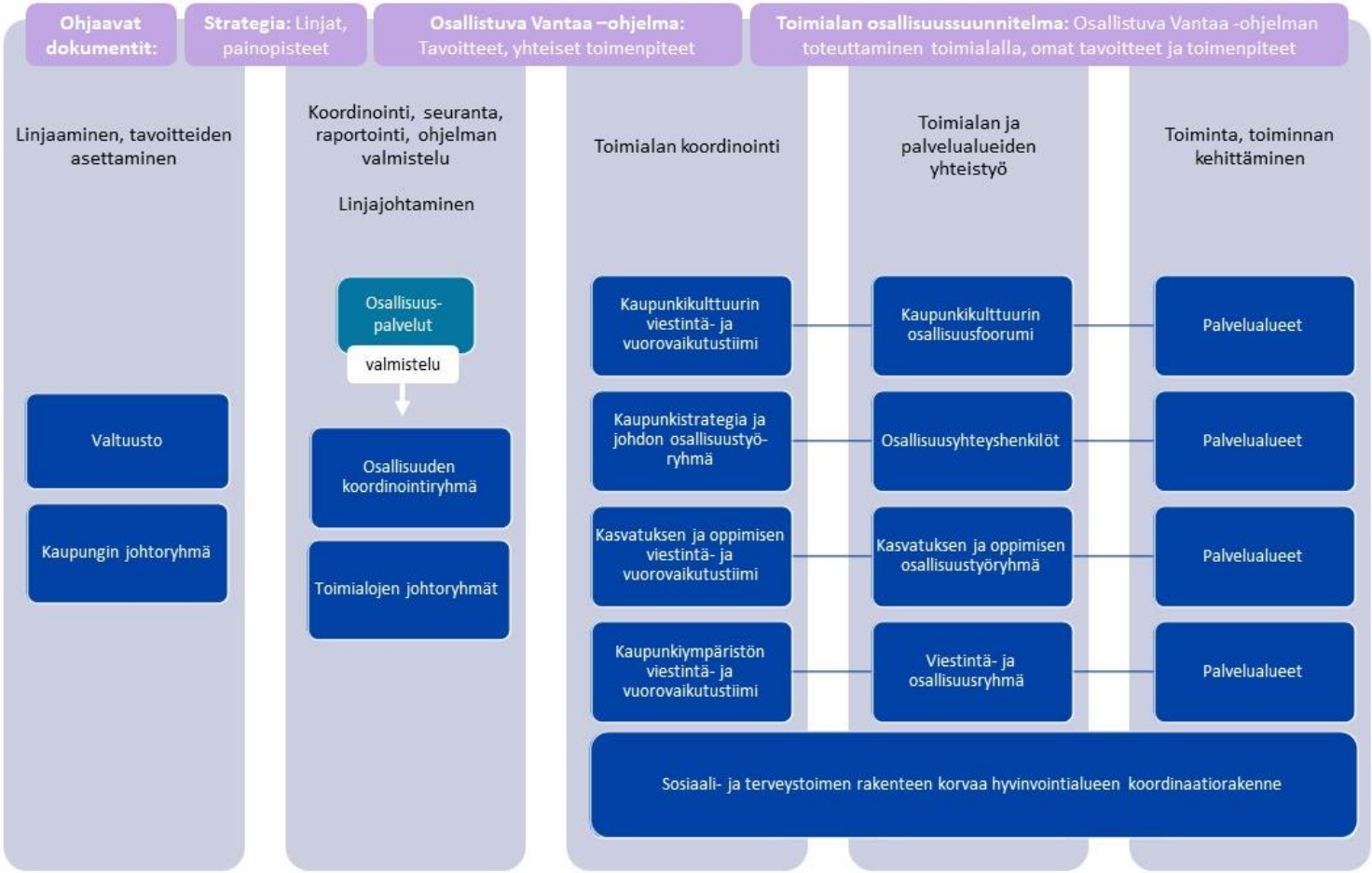

Osallisuuden koordinaatiojärjestelmä on esitetty oheisessa kuvassa. **Kaupungin valtuusto** päättää osallisuustyöstä Osallistuva Vantaa -ohjelmassa ja muissa ohjelmissa sekä strategiassa. Valtuustolle raportoidaan Osallistuva Vantaa ohjelman etenemisestä. **Kaupungin johtoryhmä** vastaa osallisuuden strategisesta johtamisesta eli seuraa toteutumista ja päättää operatiivisista kysymyksistä ohjelmakauden aikana.

Osallisuuden koordinointiryhmä vastaa Osallistuva Vantaa -ohjelman valmistelusta, toteuttamisen koordinoinnista, seurannasta ja raportoinnista. Lisäksi ryhmä koordinoi toimialojen osallisuussuunnitelmien päivittämistä. Koordinointiryhmän valmistelijana toimivat **Osallisuuspalvelut**. Kaupungin johtaja nimittää osallisuuden koordinointiryhmän ja kokoonpanoon kuuluvat Osallisuuspalveluiden asiantuntijat sekä toimialojen osallisuuden asiantuntijat ja koordinaattorit, jotka vastaavat oman toimialansa osallisuustyöstä.

Toimialojen johtoryhmät osallistuvat Osallistuva Vantaa -ohjelman valmisteluun sekä päättävät oman toimialansa osallisuussuunnitelmista. Johtoryhmien vastuulla on myös osallisuuden johtaminen omalla toimialallaan esimerkiksi henkilö- ja muiden resurssien kautta.

Kullakin toimialalla osallisuutta koordinoi osallisuusasiantuntija, viestintä- ja vuorovaikutustiimi tai erikseen koottu ryhmä. He toimivat linkkinä palvelualueiden ja kaupunkitasoisen koordinointiryhmän välillä.

Konkreettinen ja asukkaalle näkyvin osallisuustyö tapahtuu palvelualueilla, jossa yksiköt ja tiimin toteuttavat toimialan osallisuussuunnitelmaa, kehittävät omaa työtään ja asettavat tavoitteita.

Osallistuva Vantaa -ohjelman mittareita seurataan osallisuuden koordinaatioryhmässä. Koordinaatioryhmä raportoi vuosittain kaupungin johtoryhmälle. Valtuustolle tuodaan käsiteltäväksi väliarviointi ohjelmakauden puolivälissä sekä loppuarviointi. Koordinaatioryhmä kehittää osallisuuden vaikuttavuuden arviointia.

4.2. Osallisuuspalvelut koordinoivat osallisuutta kaupunkitasoisesti

Osallistuva Vantaa -ohjelman kirjoitushetkellä Vantaan osallisuuspalveluita järjestää Kaupunkikulttuurin Yhteisten palveluiden Viestintä ja vuorovaikutustiimi, tuttavallisemmin Osallisuuspalvelut. Kaupunkikulttuurin toimialalta käsin se koordinoi koko kaupungin osallisuustyötä ja tukee henkilöstöä asukasosallisuuden ja -vuorovaikutuksen toteuttamisessa. Osallisuuspalveluiden tehtäviin kuuluu kaupunkitasoisten osallistumismahdollisuuksien, osallisuuskoulutusten sekä osallisuusverkoston koordinointi sekä toimialojen konsultointi ja tuki sekä kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin osallistuminen.

Osallisuuspalvelut toimivat valmistelijana osallisuuden koordinaatioryhmälle eli vastaavat Osallistuva Vantaa -ohjelman valmistelusta, toteutuksen koordinoinnista ja raportoinnista. Osallisuuspalvelut tuottavat tietoa osallisuustyön tueksi esimerkiksi vuosittaisen osallisuusteemaisen asukaskyselyn avulla ja kehittävät osallisuuden vaikuttavuuden mittaamista, arviointia ja seurantaa yhteistyössä muiden kaupunkien kanssa.

Toimialoille, yksiköille ja hankkeille tarjottavan tuen keskiössä on asukasvuorovaikutuksen suunnittelussa konsultoiminen. Osallisuustiimin tarjoama tuki voi olla esimerkiksi tukea osallisuussuunnitelman laatimisessa, ohjausta, neuvontaa, konsultointia tai kumppanina työskentelyä.

Osallisuuspalvelut koordinoivat Vantaan kaupungin yhteisiä asukasvuorovaikutuksen menetelmiä. Osallisuuspalvelut koordinoivat sähköistä osallisuusympäristöä ja kouluttaa sivuston pääkäyttäjiä samoin kuin osallistuvan budjetoinnin verkkopalvelua. Osallisuuspalvelut kokoavat ja kehittävät alueellisia uutiskirjeitä. Osallisuuspalvelut tukevat asukastilaisuuksien järjestämisessä ja koordinoivat asukasfoorumeja ja alueen päiviin osallistumista. Lisäksi Osallisuuspalvelut pilotoivat ja kehittävät uusia osallisuuden menetelmiä kuten strategiakaudella 2017–2021 käyttöön otettuja asukasraateja ja osallisuuspuhelinta.

Osallisuuspalvelut järjestävät Vantaan henkilöstölle koulutuksia asukasosallisuuden tueksi sekä koordinoivat osallisuusverkostoa on Vantaan henkilöstölle tarkoitettu verkosto, joka kokoaa yhteen osallisuudesta kiinnostuneita ja sen parissa työskenteleviä. Osallisuusverkostossa jaetaan tietoa ajankohtaisesta osallisuustyöstä ja inspiroidutaan osallisuuden teemojen äärellä. Osallisuusverkosto

tukee henkilöstölle tarjottavia koulutuksia tarjoamalla mahdollisuuden itsenäiseen osaamisen ja

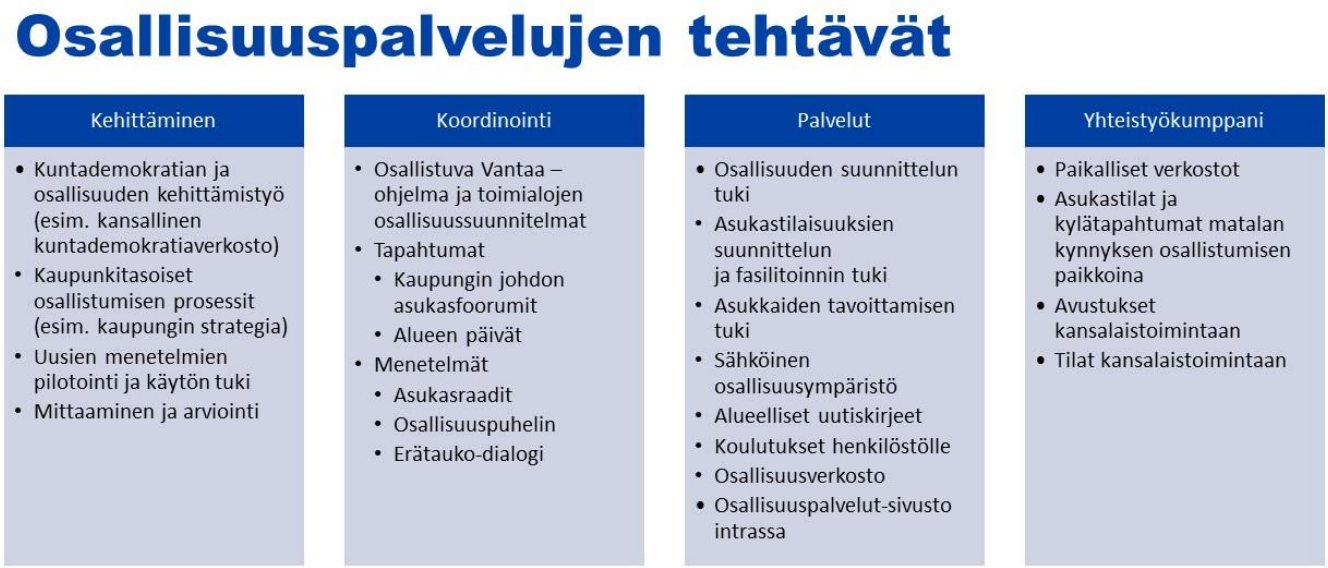

oman työn kehittämiseen.

4.3. Osallisuustyö toimialoilla

Vastuu osallistumisen järjestämisestä kuuluu koko kuntaorganisaatiolle. Osallistuva Vantaa -mallissa erilaisia palvelumuotoiluprosesseja, asukastilaisuuksia, sähköisiä kyselyitä, käyttäjäraateja ja asiakaspalautetta hyödynnetään toimialojen suunnittelussa ja päätöksenteossa. Toimialoilla suunnitellaan, toteutetaan, arvioidaan ja kehitetään oman toimialan osallisuustyötä.

Toimialan osallisuustyötä ohjaa toimialan osallisuussuunnitelma, joka määrittää toimialan sisäisen koordinointi ja johtamisrakenteen. Osallisuussuunnitelmassa kuvataan toimialan osallisuustyötä eri näkökulmista, määritellään erityisiä kohderyhmiä ja asetetaan tavoitteita.

Toimialojen osallisuustyössä on toimialakohtaisia erityispiirteitä. Esimerkiksi Kaupunkiympäristön toimialalla kaavoituksen asukasvuorovaikutusta koskevat erityiset Maankäyttö- ja rakennuslain säädökset. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla puolestaan korostuu kasvatuskumppanuuden rakentaminen ja lapsia koskevat erityiskysymykset.

4.4. Osallisuustyötä tukevat toiminnot

Osallisuus on koko kaupungin läpäisevä periaate. Asukkaan osallisuuden edistämiseen voivat omasta roolistaan osallistua kaikki kaupungin työntekijät. Lisäksi on erityisiä tehtäviä, joissa asukasosallisuuden merkitys ja rooli korostuu.

Vaikuttamistoimielimet ovat tärkeä osa kuntalaisten edustuksellista osallistumista päätöksen tekoon. Kuntalain mukaan kunnassa on oltava nuorisovaltuusto ja vammais- sekä vanhusneuvosto. Vantaalla toimii lisäksi Svenska Kommittén ja monikulttuurisuusneuvottelukunta.

Kaupungin tarjoamien osallistumiskanavien lisäksi huomioidaan **kansalaisyhteiskunnasta kumpuava osallistuminen**. Vantaalla tuetaan asukkaiden omaehtoista toimintaa ja yhteisöjen ja yhdistysten työtä monimuotoisesti avustuksilla, tiloilla, koulutuksilla ja verkostoitumisen mahdollisuuksia

tarjoamalla. Järjestöt ovat myös tärkeitä kumppaneita kaupungille niin alueellisen osallisuuden toteuttamisessa kuin esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoajina.

Vantaalla on myös toimintaa, joka tähtää yhteisöllisyyden luomiseen ja tukee siten kaupunkilaisten osallisuutta. **Yhteisöpalvelut** järjestävät tapahtumia, koordinoivat Yhteinen pöytä -ruoka-apua ja ylläpitävät asukastiloja, jotka ovat tärkeitä kohtaamispaikkoja. Yhteisöpalvelut myös kehittävät kaupungin vapaaehtoistoimintaa poikki toimialojen.

Osallisuus linkittyy voimakkaasti hyvinvointiin ja osallistumisen edistäminen on osaltaan syrjäytymisen ehkäisemistä. Osallisuus linkittyy siten osaksi monen toimialan perustehtäviä ja erityisesti hyvinvointityötä.

5. Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Tässä luvussa esitetään osallisuuteen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet valtuustokaudelle 2021–2025.

Haluamme, että kaikilla vantaalaisilla on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kokea osallisuutta. Kaupungin työntekijöiden, johdon ja luottamushenkilöiden tulee edistää hyvinvointia ja luottamusta, ja siinä osallisuustyö voi olla merkittäväksi avuksi. Osallistuminen ei ole pelkkää äänestämistä ja vaikuttamista, vaan myös omaehtoista aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä ja kuulumisen tunnetta.

Visiomme on, että Vantaan asukkaat kokevat osallisuutta omassa elämässään ja kuuluvuutta kaupunkiin ja lähiympäristöönsä. Heillä on yhteisöjä, joissa toimia ja tulla arvostetuiksi. He vaikuttavat aktiivisesti kaupunkiin ja yhteiskuntaan.

Erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja tarvitaan täydentämään edustuksellista demokratiaa, lisäämään turvallisuutta ja rakentamaan kuilut ylittävää keskusteluilmapiiriä. Yhdenvertaisen osallisuuden toteutuminen vaatii kaikille saavutettavia osallistumisen mahdollisuuksia ja tukea erilaisille asukasryhmille. Osallistuva Vantaa -ohjelman tavoitteena on tuoda osallisuuden edistäminen osaksi kaikkien työntekijöiden toimintaa ja näkökulmaksi kaikkeen tekemiseen.

Osallistuva Vantaa -ohjelman päätavoitteet ovat lisätä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kuuluvuuden tunnetta kotikuntaansa. Muut ohjelman tavoitteet on koottu viiden teeman alle. Teemat ovat painopistealueita, joiden kehittämiseen halutaan keskittyä. Ne ovat syntyneet taustaselvityksen sekä asukas-, henkilöstö- ja luottamushenkilöstökyselyjen pohjalta.

Ohjelman teemat ovat

- Vahvistamme alueellista osallisuutta
- Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja
- Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta
- Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua
- Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa

5.1. Päätavoitteet

Osallistuva Vantaa -ohjelman päätavoitteet ja niiden mittarit ohjaavat ja mittaavat paitsi ohjelmakauden tavoitteita myös jatkuvaa toimintaa. Päätavoitteilla ei ole erillisiä toimenpiteitä, sillä teemojen alta löytyvät toimenpiteet edistävät niistä jokaista.

Päätavoitteet ja mittarit

Tavoite 1: Vantaalaiset kokevat osallisuutta.

Mittari: Osallisuuskyselyn tulokset osallisuusindikaattorista.

Tavoite 2: Vantaalaiset ovat tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa.

Mittari: Osallisuuskyselyn tyytyväisten ja melko tyytyväisten osuus.

Tavoite 3: Vantaan äänestysprosentti nousee kuntavaaleissa.

Mittari: Kuntavaalien äänestysprosentti.

Tavoite 4: Asukasvuorovaikutuksen kanavat ovat tunnettuja.

Mittari: Osallisuuskyselyn tulokset viestintäkanavien tunnettuudesta.

5.2. Vahvistamme alueellista osallisuutta

"Olen kiinnostunut lähinnä oman asuinalueen kehittämisestä. Se on konkreettista ja siitä saa myös hyvää paikallista palautetta." Asukaskyselyn vastaaja

Vantaa koostuu useista vahvoista kaupunkialueista. Vantaalla kiinnittyminen kuntaan on selvästi matalampaa kuin kunnissa keskimäärin. Sen sijaan kylään tai kunnan osaan sekä asuinalueeseen kuuluminen on Vantaalla samaa tasoa muun Suomen kanssa. 54 % vantaalaisista on kiinnostunut vaikuttamaan kaupungin ja oman asuinalueensa kehittämiseen. Vaikuttavimmiksi osallistumisen tavoiksi vantaalaiset kokivat oman lähiympäristön kehittämisen, talkoot, suorat kontaktit päättäjiin ja viranhaltijoihin sekä vanhempainillat. (Kuntalaiskysely 2021 ja Kuntaliiton Kuntalaistutkimus 2020.) Paikalliset tilaisuudet, kyselyt, paneelit ja katselmukset sekä monikielinen viestintä eri kanavissa ovat Vantaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden mielestä parhaita keinoja tukea paikallista osallistumista. Myös viestintää osallistumisen vaikutuksista kaupunkiin pidettiin tärkeänä.

Asukasraati ehdotti julkilausumassaan alueellisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä erilaisten kokeilujen kautta. Raati totesi paikallisidentiteettien olevan merkityksellisiä ja tärkeitä osallisuuden kokemukselle. Lisäksi tärkeänä pidettiin kaupungin tukea yhteisöille ja harrastusryhmille sekä tapahtumien järjestämiselle. Raati näki, että matalan kynnyksen tilaisuudet ja tapahtumat ovat tärkeä väylä osallistumiseen. Asukasraati toivoi myös kaupungilta sosiaalisen median hyödyntämistä viestinnässä ja yhteisötyössä.

Osallistuva Vantaa -seminaarissa 30.8.2021 osallistujat kehittivät työpajassa alueellisen osallisuuden tavoitteita. Työpajoissa nousi esiin erilaisten asukkaiden tavoittaminen. Viestinnän toivottiin olevan alueellista, selkeää ja monimediaista esimerkiksi sähköisiä ilmoitustauluja toivottiin lisää. Viestinnän pirstaloituminen eri kanaviin nähtiin yhtäältä ongelmallisena, mutta toisaalta todettiin eri kanavien tavoittavan eri ihmisiä. Myös kaupunkilaisten oman toiminnan tukeminen puhututti. Toivottiin byrokratian helpottamista, selkeitä ohjeita ja mentorointia tai koulutusta alueellisesti. Lisäksi ehdotettiin viestintämahdollisuuksien lisäämistä paikallisille toimijoille. Aluefoorumeihin ehdotettiin mukaan info-osiota Vantaan päätöksenteosta ja toivottiin vuorovaikutteisuutta.

Vantaalla on paikallisdemokratian tukena kokeiltu aluetoimikuntia ja alueellisia kehittämistoimikuntia, molemmissa jäseninä olivat poliittiset luottamushenkilöt. Aluetoimikunnat oli järjestetty suuralueittain, ja ne päättivät aluerahan jakamisesta paikallisille yhdistyksille. Merkitys alueellisen osallisuuden edistämisessä jäi vähäiseksi. Nyt paikallisen kansalaistoiminnan avustuksista päätetään vapaa-ajan lautakunnassa.

Alueelliset kehittämistoimikunnat syntyivät aluetoimikuntien jatkeena, kolmelle vielä suuremmalle alueelle. Tehtävänä oli keskustella ja kommentoida maankäytön ja ympäristön ajankohtaisia asioita. Päätäntävallan puuttuminen nähtiin ongelmallisena. Informaation saaminen jäi päällimmäiseksi

tehtäväksi. Uusi Vantaa -toimikunta päätti vuonna 2019, etteivät toimikunnat jatka uudella strategiakaudella. Kehittämistoimikuntien jäsenet totesivat viimeisissä kokouksissaan, että alueen asukkaita ja järjestöjä tulisi saada mukaan alueellisen osallisuuden edistämiseksi. Vantaalla toimii useita aktiivisia alueellisia asukasjärjestöjä ja -liikkeitä, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä. Paikalliset toimijat lisäävät alueidensa yhteisöllisyyttä ja asukkaiden toimintamahdollisuuksia.

Osallistuva Vantaa -mallin mukaan aloitettiin 2018 asukkaiden ehdotuksesta Alueen päivät. Niissä kaupunki jalkautui osaksi alueiden kylä- ja tapahtumapäiviä kertomaan ajankohtaisista suunnitelmista ja vaikuttamismahdollisuuksista. Päivät saivat hyvää palautetta, mutta olivat koronan takia tauolla. Alueelliset uutiskirjeet tuovat tietoa paikallisista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista ja tapahtumista. Lukijakyselyn (2020) vastaajista 60 % piti alueellisia uutiskirjeitä ja Vanda Nyttiä kiinnostavina.

Vantaalla on kokeiltu osallistuvaa budjetointia sosiaali- ja terveystoimessa 2017 ja Meidän Korso -hankkeessa 2018. Laajemmat osallistuvat budjetoinnit toteutuivat osana Myönteisen erityiskohtelun hanketta Martinlaaksossa, Hakunilassa, Havukoskella, Mikkolassa ja Länsimäessä 2020–2022. Kokemukset ovat olleet myönteisiä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite 1: Paikallisempaa osallistumista yhteistyössä

Toimenpide: Kehitämme asukasfoorumikonseptia vuorovaikutteisemmaksi.

Kutsumme asukasfoorumeihin alueen järjestöt, asukkaat, luottamushenkilöt ja viranhaltijat keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja suunnitelmista ja vaikuttamaan niihin ennen päätöksentekoa. Valmistelemme asukasfoorumit yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Hyödynnämme Asukasfoorumeissa erilaisia keskustelumenetelmiä ja otamme käyttöön monipuolisia tapoja vuorovaikuttaa ja osallistua.

Mittari: Arviointi ohjelmakauden puolivälissä ja lopussa, foorumien palaute.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Tuemme paikallista asukasaktiivisuutta.

Keräämme hyviä toimintatapoja nykyisistä asukasliikkeistä, luomme mallin kaupungin osallistumiselle ja tuelle sekä kokeillemme uusia tapoja edistää alueellista ja kaupunginosissa tapahtuvaa osallisuutta.

Kaupungin päämääränä on tukea asukkaiden aktiivisuudesta syntyvää paikallista yhteistyötä kaupunkilaisten, virkahenkilöiden ja luottamushenkilöiden välille. Yhteistyön tavoitteena on tuottaa kiinnostusta vaikuttamiseen omaan lähiympäristöön ja kaupunkiin. Keräämme hyviä toimintatapoja nykyisistä asukasliikkeistä kuten Korson Kyläneuvostosta, Myyrmäki-liikkeestä ja MarjaVerkosta (Kivistö). Kartoitamme ja kontaktoimme paikallisia asukasliikkeitä myös muilla alueille.

Kehitämme mallin kaupungin osallistumiselle ja tuelle. Mallissa kuvaamme prosessit ja roolit kaupungin osallistumiselle, tunnistamme resurssitarpeet sekä listaamme hyviä toimintatapoja ja kuvailemme paikallista yhteistyötä edistävät ja mahdollistavat tekijät.

Teemme pieniä kokeiluja olemassa olevien asukasliikkeiden kanssa. Esimerkiksi tuemme Korsossa luottamushenkilöiden ja asukkaiden verkoston - Korson Kyläneuvoston - vakiintumista ja luomme vuorovaikutuspinnan kyläneuvoston ja viranhaltijoiden välille.

Mittarit: Kokeilujen arviointi. Malli toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Toimialojen viestintä- ja vuorovaikutustiimit, yhteisöpalvelut, järjestöt

Toimenpide: Uudistamme Alueen päivä -konseptin.

Käynnistämme Alueen päivä -konseptin eli osallistumisen paikallistapahtumiin uudelleen koronapandemiasta johtuneelta tauolta. Varmistamme kaupungin monipuolisen ja aktiivisen osallistumisen. Teemme myös yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta kaikki asukkaalle olennaiset palvelut ja kehittämishankkeet ovat mukana riippumatta organisaatiorajoista.

Mittari: Toteutuneiden Alueen päivien määrä. Mukana olevien toimialojen määrä.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Toimialojen viestintä- ja vuorovaikutustiimit

Tavoite 2: Osallistuva budjetointi lisää asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia

Toimenpide: Vakiinnutamme osallistuvan budjetoinnin osaksi kaupungin jatkuvaa toimintaa ja laajennamme sen poikkitoimialaiseksi.

Vuonna 2022 toteutamme yhden alueellisen osallistuvan budjetoinnin projektin, jossa testataan OsallistuvaVantaa.fi-verkkoympäristöön tuotettua osallistuvan budjetoinnin työkalua. Vuodesta 2023 eteenpäin varaamme kaupungin talousarviossa rahaa ja henkilöresurssin alueellisesti toteutettaviin osallistuvan budjetoinnin projekteihin. Vuoteen 2025 mennessä olemme toteuttaneet osallistuvaa budjetointia jokaisella suuralueella. Projekteihin valitaan esimerkiksi kaupunginosat positiivisen erityiskohtelun indikaattorien mukaan. Strategiakaudella vakiinnutamme ja levitämme aiemmista osallistuvan budjetoinnin projekteista kertynyttä osaamista ja hyviä käytänteitä sekä laajennamme osallistuvan budjetointi kattamaan Kaupunkiympäristön ja Kaupunkikulttuurin toimialojen lisäksi myös muut toimialat.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei. Jätettyjen ideoiden määrä, ideoiden jatkokehittämiseen osallistuneiden asukkaiden määrä, äänestäneiden asukkaiden määrä.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Toimialojen viestintä- ja vuorovaikutustiimit, palvelualueet

Tavoite 3: Viestinnästä paikallisempaa

Toimenpide: Parannamme alueellisia uutiskirjeitä.

Kehitämme alueellisten uutiskirjeiden sisältöä entistäkin kiinnostavammaksi ja kasvatamme niiden levikkiä esimerkiksi markkinoinnilla.

Mittari: Kirjeiden tilaajamäärät ja avausprosentit. Lukijakyselyn tulokset

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Menemme mukaan some-ryhmiin.

Edistämme kaupungin aktiivista osallistumista paikallisissa ja ruotsinkielisessä Facebook-ryhmissä. Teemme yhteistyötä ryhmien moderaattorien kesken ja keräämme heidän toiveensa kaupungin osallistumistavoista. Luomme käytännöt, vastuut ja rakenteet läsnäololle sosiaalisessa mediassa yhteistyössä toimialojen viestintä ja vuorovaikutustiimien kanssa.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei, hyödynnettyjen ryhmien määrä

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Toimialojen viestintä- ja vuorovaikutustiimit

Toimenpide: Näymme paikallislehdissä.

Vantaan osallistumismahdollisuudet näkyvät paikallislehdissä. Tarjoamme paikallislehdille säännöllisesti juttuvinkkejä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Mittari: Julkaistujen uutisten ja artikkelien määrä.

Vastuu: Kaupunkikulttuurin viestintä- ja vuorovaikutustiimi

Tavoite 4: Kaupungin avoimet kohtaamistilat luovat osallisuutta

Toimenpide: Kartoitamme kohtaamistilat.

Kartoitamme erilaiset avoimet kohtaamistilat, joita kaupungilla ovat kirjastojen, asukastilojen ja Vantaa-infojen lisäksi esimerkiksi avoimet päiväkodit. Tuemme tilojen vuorovaikutteisuutta ja asukaslähtöistä aktiivisuutta.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Yhteisöpalvelut, järjestöt

Tavoite 5: Omaehtoisen toiminnan tukeminen

Toimenpide: Tutkimme kumppanuusrahoitusmallin mahdollisuuksia.

Selvitämme kumppanuusrahoitusmallin käyttöä omaehtoisen toiminnan tukemiseksi. Kumppanuusrahoitusmallissa toimintaa rahoittaa kunnan lisäksi muu paikallinen toimija tai rahoitusta kerätään esimerkiksi joukkorahoituksella. Selvityksessä hyödynnämme muiden kuntien esimerkkejä.

Mittari: Selvitys toteutunut kyllä/osittain/ei

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Tuemme tapahtumien järjestämistä.

Tuemme avointen, yhteisöllisten ja asukaslähtöisten tapahtumien järjestämistä. Varmistamme, että ohjeet ja tuki tapahtumien järjestämiseen löytyy helposti yhdestä paikasta ja tapahtuman järjestämisestä kiinnostuneet löytävät myös oikeat tahot auttamaan. Helpotamme ohjeistuksella tapahtumien järjestämistä ja niihin liittyvästä byrokratiasta selviämistä.

Mittari: Tapahtumien määrä

Vastuu: Kaupunkikulttuurin viestinnän ja vuorovaikutuksen tiimi

5.3. Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja

"Matalampi kynnys osallistua, osallistumisen epävirallisuus." Asukaskyselyn vastaaja kysyttäessä mikä motivoisi osallistumaan

Vantaalaisten suosituimpia osallistumisen tapoja ovat äänestäminen, sähköiset kyselyt ja palautteen jättäminen verkkosivuilla. (Kuntalaiskysely 2021 ja Kuntaliiton Kuntalaistutkimus 2020) Luottamustehtävässä toimimista ja kuntalaisaloitteen tekemistä pidettiin sähköistä osallistumista vaikuttavampana, mutta ei niin mieluisana. Verrattuna muihin kuntiin, merkittävästi pienempi osa vantaalaisista piti palautekanavaa toimivana (Kuntaliiton Kuntalaistutkimus 2020).

Asukasraati korosti julkilausumassaan, että palautteen jättämisen kaupungin palveluista tulee olla sujuvaa ja vuorovaikutteista. Palautetta tulee voida jättää digitaalisesti yhdessä paikassa ja palautteisiin tulee saada vastaus. Raati ehdotti chat-palvelun käyttöönottoa.

OsallistuvaVantaa.fi -sivuston tarkoitus on koota kaikki kaupungin sähköiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä niistä viestintä yhteen paikkaan. Sivusto aukesi loppuvuonna 2019 ja tavoitti ensimmäisenä vuonnaan noin 20 000 kävijää. Kuitenkin 70 % kuntalaiskyselyn vastaajista ei ollut kuullut sivustosta.

Poikkeukselliset olosuhteet koronapandemian aikana ovat myös havahduttaneet kehittämään uusia osallistumisen muotoja, jotka eivät ole aika- tai paikkasidonnaisia. Samalla huomattiin, että digitaaliset ratkaisut tuovat vanhoihinkin konsepteihin mukaan uusia osallistujaryhmiä. Esimerkiksi Asukasfoorumeihin osallistui etänä enemmän ja erilaisia vantaalaisia kuin aiempiin vain lähitilaisuutena järjestettyihin tilaisuuksiin.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite 1: Käyttäjälähtöiset ja matalan kynnyksen osallistumisen digipalvelut

Toimenpide: Parannamme sähköistä osallisuusympäristöä yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

Arvioimme OsallistuvaVantaa.fi käytettävyyttä ja kehitämme osallisuusympäristöä yhdessä asukkaiden kanssa. Lisäämme OsallistuvaVantaa.fi tunnettuutta kaupunkilaisten keskuudessa.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei. Osallisuuskyselystä tunnettuusprosentti.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Kehitämme monipuolista, kattavaa ja vilkasta sähköistä osallisuusympäristöä yhdessä työntekijöiden kanssa.

Kehitämme OsallistuvaVantaa.fi:stä osallistumisen ja vaikuttamisen kotipesän, jonka kautta kaupunkilainen löytää kaikki osallistumisen ja vaikuttamisen kanavat. Esimerkiksi linkitämme muita vaikuttamisen palveluita osaksi sivustoa. Varmistamme, että OsallistuvaVantaa.fi:ssä on esillä monipuolisesti erilaisia osallistumismahdollisuuksia ja koulutamme Vantaan työntekijät käyttämään sivustoa jouhevasti.

Mittari: Koulutettujen työtekijöiden määrä. Projektien jakautuminen toimialoittain.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Luomme yhteisiä digiratkaisuja hyvinvointialueen kanssa

Kehitämme Vantaan ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueen osallistumisen digipalveluita yhdessä hyvinvointialueen kanssa, jotta osallistuminen, vaikuttaminen ja palautteen antaminen on asukkaille mahdollisimman helppoa.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Hyvinvointialue

Tavoite 2: Edistämme digikokeiluja

Toimenpide: Kokeilemme pelillistämistä.

Selvitämme erilaisia pelillistämisen vaihtoehtoja lasten ja nuorten osallistumisen tukemiseksi. Teemme pelillistämisen kokeiluja.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Kasvatuksen ja oppimisen viestintä- ja vuorovaikutustiimi

Toimenpide: Kokeilemme digitaalisia kaupunkimalleja.

Selvitämme ja testaamme helppokäyttöisten 3D-5D -kaupunkimallien käyttöä vuorovaikutusprosesseissa.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei

Vastuu: Kaupunkiympäristön viestintä- ja vuorovaikutustiimi

Tavoite 3: Vuorovaikutteinen etäosallistuminen

Toimenpide: Kehitämme ja jatkamme koronapandemian aikana opittua etävuorovaikutusta.

Kannustamme ja koulutamme työntekijöitä vuorovaikutteisten etä- ja hybriditilaisuuksien järjestämiseen. Järjestämme Asukasfoorumit hybridimallilla.

Mittari: Koulutusten määrä. Asukasfoorumit toteutuneet hybridimallilla kyllä/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Pilviagentit, HR

5.4. Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua

"Monesti kuunneltu kauniisti ja sitten sanottu, ettei käy tuommoinen edes keskustelematta tarkemmin. Siis tilaisuuksien pitää olla oikeasti keskusteluja, joiden anti myös vaikuttaa."
Asukaskyselyn vastaaja

Eri näkökulmat huomioiva vuorovaikutus rakentaa ymmärrystä ja luottamusta sekä luo pohjaa päätöksenteolle. Deliberaatiolla tarkoitetaan puntaroivaa demokratiaa, joka edellyttää keskenään tasa-arvoisten ihmisten käymää keskustelua.[11] OECD:n suositusten mukaan kansalaisyhteiskunnan toimijoille olisi annettava säännöllisemmin palautetta heidän osallistumisestaan ja erityisen tärkeää olisi edistää edustuksellisten deliberatiivisten osallistumismenetelmien ja dialogien käyttöä sekä varmistaa, että myös erityisen haavoittuvassa asemassa olevilla on mahdollisuus osallistua.[12]

Keskustelun ja yhteisten asioiden harkinnan tueksi on muodostettu esimerkiksi kansalaispaneeleja. Asukkaista satunnaisotannalla muodostetut paneelit ovat mm. Saksassa, Yhdysvalloissa ja Espanjassa täydentäneet tai valvoneet poliittista päätöksentekoa tai pyrkineet ratkomaan monimutkaisia ja pidempikestoisia haasteita. Osa on institutionalisoitu pysyviksi rakenteiksi, joskin vaihtuvin satunnaisotannalla valituin jäsenin.[13] Deliberatiivisen demokratian instituutin mukaan eri kantojen huolellinen puntaroiminen voi auttaa erityisesti, kun päätösasia on vaikea ja monimutkainen. Lisäksi raadit lisäävät osallistujien harkintakykyä ja yhteisen hyvän ajattelua, ymmärrystä erilaisista mielipiteistä ja päätöksenteon vaikeuksista, demokratiataitoja ja uskoa omiin vaikutusmahdollisuuksiin ja saattavat myös muuttaa mielipiteitä.[14] Kansalaiskeskustelujen vakiinnuttaminen edistää tutkimusten mukaan kansalaisten mielipiteiden rakentavaa kanavoimista päätöksentekoon, vahvistamaan osapuolten luottamusta ja sujuvoittaa päätöksenteon prosesseja.[15]

Asukasraati on esimerkki deliberatiivisesta demokratiasta. Grönlundin mukaan asukkaita monipuolisesti edustavien puntaroivien kansalaisraatien tarkoituksena on 1) edistää julkista keskustelua, 2) kouluttaa osallistujia politiikan sisältöjen ja demokratian toimintatapojen suhteen ja 3) tuottaa tietoa poliittisten päätösten tueksi. Myös deliberatiivinen mielipidemittaus edistää näitä.[16] Käytännössä raadit täydentävät usein virallista päätöksentekoa, jolloin päätösvalta säilyy valtuustolla.

[11] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://paloresearch.fi/blogs/mita-on-deliberatiivinen-demokratia/
[12] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://avoinhallinto.fi/oecdn-luottamusarviointi/
[13] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://carnegieeurope.eu/2019/11/26/new-wave-of-deliberative-democracy-pub-80422?fbclid=IwAR18f3xtVZ24rbdFaHI9aLvp4aew2PzXyS4xI1fh3TTOe2mK6FhFLMtq6Dk
[14] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. http://www.deliberaatio.org/~delibero/wordpress/?p=1909
[15] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.oecd.org/gov/innovative-citizen-participation-and-new-democratic-institutions-339306da-en.htm
[16] Verkkosivulla käyty 18.11.2021. https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/kaupunkisymposium-gronlund

Asukasraateja on kokeiltu Vantaalla mm. strategiaprosessin yhteydessä. Vantaalle perustettiin vuonna 2021 Vantaan vaikuttajat -asukaskehittäjäryhmä, josta muodostettavien projektikohtaisten asukasraatien avulla eri taustoista tulevien vantaalaisten ääni ja mielipiteet saadaan monipuolisesti kuuluviin. Asukasraadit työstävät omia teemakokonaisuuksiaan ja tuottavat valmistelutyön tueksi esimerkiksi julkilausuman, johon on tiivistetty keskusteluissa esille nousseet raadin tärkeänä pitämät asiat.

Toinen rakentavan kohtaamisen menetelmä on Erätauko-dialogi, joka tuo eri taustaisia ihmisiä keskustelemaan rakentavasti. Erätaukoa voi hyödyntää, kun halutaan lisätä ymmärrystä jostain asiasta, esimerkiksi osana prosessin alkukartoitusta ennen toimenpiteiden ja ratkaisujen etsimistä. Vantaan henkilökuntaa on koulutettu käyttämään Erätauko-menetelmää 2019 ja 2020–2021.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite 1: Puntaroiva keskustelu vakiintunut osa päätösten valmistelua

Toimenpide: Hyödynnämme asukasraateja päätösten valmistelussa.

Hyödynnämme asukasraateja kaikilla toimialoilla päätösten valmistelussa esimerkiksi strategia- ja ohjelmatyössä sekä palveluiden kehittämisessä. Osallisuuspalvelut kouluttavat työntekijöitä asukasraatimenetelmän käyttöön ja tiedottavat menetelmän mahdollisuuksista. Varmistamme, että asukasraatien keskustelu on laadukasta, edustavaa ja vaikuttavaa. Arvioimme ja kehitämme asukasraatien julkilausumien käsittelyä valtuustossa ohjelmakauden aikana.

Mittari: Toteutuneiden raatien määrä ja jakautuminen toimialoille, valtuuston käsittelemien julkilauselmien määrä.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Toimialojen viestintä- ja vuorovaikutustiimit

Tavoite 2: Laadukkaan ja rakentavan keskustelun menetelmät käytössä palveluissa ja yhteiskehittämisessä

Toimenpide: Hyödynnämme Erätauko-dialogeja.

Osallisuuspalvelut järjestävät Erätauko-menetelmän koulutuksia. Hyödynnämme menetelmää toimialoilla asukasvuorovaikutuksessa.

Mittari: Koulutettujen Erätauko-ohjaajien määrä ja jakautuminen toimialoittain.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Säilytämme dialogisen verkostotyön osaamisen.

Varmistamme Sosiaali- ja terveystoimen siirtyessä hyvinvointialueelle, että siellä oleva osaaminen verkostokonsulttien ja dialogisen verkostotyön[17] käytöstä säilyy kaupungin käytössä. Hyödynnämme verkostokonsultteja useilla toimialoilla asukkaiden osallisuuden edistämiseen.

[17] Dialogisessa verkostotyössä asukkaan kanssa toimivat ammattilaiset ja hänen läheisensä kokoontuvat verkostokonsulttien johdolla keskustelemaan ja etsimään ratkaisuja.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Dialogisen verkostotyön ohjausryhmä

Toimenpide: Edistämme sosiaalisen kuuntelun menetelmän käyttöönottoa.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei

Vastuu: Sosiaalisen kuuntelun työryhmä

Kumppanit: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Koulutamme henkilöstöä hyödyntämään asukkaiden palautteita ja arjen innovaatiota dialogisten ja palvelumuotoilun menetelmien avulla.

Mittari: Järjestettyjen koulutusten määrä

Vastuu: Henkilöstöpalvelut

Kumppanit: Osallisuuspalvelut

5.5. Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta

"I would like to say yes to many of these, but I feel actively excluded as a non-Finnish speaking resident. Only signs forbidding things are in English. […] This just tells me that the Finnish speaking community doesn't want me to engage in any activities in society but wants to tell me what not to do." ("Haluaisin sanoa kyllä moniin näistä, mutta tunnen itseni aktiivisesti poissuljetuksi ei-suomea puhuvana asukkaana. Vain kieltokylttejä on englanniksi … Tämä vain kertoo minulle ettei suomea puhuva yhteisö halua minun osallistuvan yhteiskunnallisiin aktiviteetteihin mutta haluaa kertoa minulle, mitä ei saa tehdä") Asukaskyselyn vastaaja

Osallisuus on vahvasti yhteydessä hyvinvointiin. Matalan osallisuuden kokemuksen on THL:n mukaan todettu liittyvän muun muassa vakavaan psyykkiseen kuormittuneisuuteen, yksinäisyyteen ja huonoksi koettuun työkykyyn. Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta, uskoa tulevaisuuteen ja omiin mahdollisuuksiin.

Vantaan kyselyissä ja asukastilaisuuksissa ovat useimmin edustettuina työssäkäyvät ja korkeasti koulutetut, jotka puhuvat äidinkielenään suomea. Omistusasujat osallistuvat vuokra-asujia useammin. Eläkeläiset ja opiskelijat vastaavat, mutta nuoria ei tavoiteta edustavasti ilman erillistä painotusta. Työttömien ja vieraskielisten osallistuminen jää usein myös alhaiseksi ilman erityishuomiota. Miehet ovat kyselyissä usein aliedustettuina. Kaikille avoimet kyselyt ja tilaisuudet tarvitsevat rinnalleen kohdennetumpaa viestintää ja satunnaistettua otantaa.

Kiinnostus vaikuttaa lähiympäristöön on ikäryhmissä suurinta 60–69-vuotiaiden ja vähäisintä alle 30-vuotiaiden keskuudessa Asuinalueen kehittämiseen osallistumisesta olivat eniten kiinnostuneita Hakunilan ja Aviapoliksen suuralueiden asukkaat. Vähiten kiinnostuneita olivat Korson ja Koivukylän asukkaat (Vantaan Asukasbarometri 2020).

Jotta yhä useampi saisi tietoa kaupungin palveluista ja useamman ääni tulisi kuulluksi kunnan kehittämisessä ja päätöksenteossa, vaatii heikosti edustettujen osallisuuden tukeminen toimia. Jos on huoli perustoimeentulosta, energiaa ja kiinnostusta vaikuttamiseen ei välttämättä ole. Yhteisen pöydän hävikkiruoka-apu, joka toteutetaan yleensä yhteisöruokailuina esimerkiksi asukastiloissa, on hyvä tapa tukea osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja tavoittaa heikoiten edustettuja.

Vantaan henkilöstökyselyssä kysyttiin keiden osallisuutta tulisi tukea enemmän. Vastauksissa toistuivat kymmeniä kertoja lapset, nuoret, maahanmuuttajat/vieraskieliset sekä hiljaiset äänet ja (digi)syrjäytyneet. Myös vanhusten ja vammaisten, ja toisaalta aivan kaikkien osallisuuden tukeminen mainittiin useamman kerran. Osallistumisen tapojen saavutettavuus ja esteettömyys ovat ensisijaisen tärkeitä.

Vantaalaiset vaikuttamistoimielimet edustavat eri asukkaiden ryhmiä. Vanhus- ja vammaisneuvostot, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta, nuorisovaltuusto sekä Svenska kommittén tuovat viiteryhmänsä ajatukset ja kannat esiin valmistelussa. Nekään eivät tavoita kaikkia: esimerkiksi ei-kotoutumisprosessissa olevat maahanmuuttajat, kehitysvammaiset ihmiset itse (ei järjestöedustajat) ja ammattikoululaiset tarvitsevat enemmän osallistumismahdollisuuksia.

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kunta. Vieraskielisiä väestöstä on 20,2 %. Vuonna 2019 Cultura ry teki selvitystyön venäjän- ja arabiankielisten vantaalaisten kokemuksista. Raportti sisältää useita kehittämisehdotuksia vieraskielisten vantaalaisten huomioimiseksi. Muun muassa selkokielisen palveluviestinnän tarve ja monikulttuuristen asukastilaisuuksien toteuttaminen nousivat esiin kehittämiskohteina. Tutkimukseen osallistuneiden osallisuuden kokemus oli alhaisempaa kuin vantaalaisilla keskimäärin. Culturan selvityksen vastaajat tunsivat kaupungin virallisia tiedotuskanavia heikommin kuin vantaalaiset keskimäärin. Ystävät ja tutut olivat merkittävin tiedonsaannin lähde kaupungin asioista venäjän- ja arabiankielisillä vastaajilla ja luotettavan tiedon puute tunnistettiin yhtenä ongelmakohtana selvityksessä.

Lapset ja nuoret ovat erityisryhmä, joka tarvitsee tukea osallisuuden toteutumiseen. Kouluterveyskysely 2019 kertoo Vantaan lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja osallisuudesta. Eniten samaa mieltä vastaajat olivat väittämistä "Pystyn vaikuttamaan elämäni kulkuun" ja "Koen että minuun luotetaan". Vähiten samaa mieltä oltiin "Koen päivittäiset tekemiset mielekkäiksi" ja "Koen, että elämälläni on tarkoitus" väittämien kanssa. Viikoittainen harrastus on lähes kaikilla, mutta liikkuvien osuus on vähentynyt.[18] Lasten oikeuksien ja osallisuuden paremmaksi tukemiseksi Vantaa on liittynyt mukaan Unicefin Lapsiystävällinen kunta -ohjelmaan.

Luottamushenkilöt tarjosivat kyselyvastauksissaan heikoimmin edustettujen tavoittamiseen vastaajat ratkaisuiksi erityisesti jalkautumista sinne, missä ihmiset ovat ja suoraa vuorovaikutusta. Lisäksi mainittiin otantakirjeet, yhteistyö järjestöjen kanssa sekä vuorovaikutuskanavien tunnettuuden parantaminen ja sosiaalisen median hyödyntäminen.

Asukasraati nosti julkilausumassaan syrjään jäävien ryhmien huomioinnin erityisen tärkeäksi teemaksi. Hiljaiset ryhmät tulisi huomioida hyvin palveluiden suunnittelussa ja kiinnittää huomiota syrjäytymisen ennalta ehkäisyyn. Raati nosti hiljaisista ryhmistä esiin lapset ja toivoi, että Vantaan koulut ja oppilaitokset voimauttavat osallisuuteen yhteiskunnassa. Raati ehdotti kouluihin demokratiakasvatuksen sekä vapaaehtoistyön mahdollisuuksien lisäämistä.

[18] Verkkosivuilla käyty 18.11.2021. https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/147883_Kouluterveyskyselyn_2019_kooste.pdf

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite 1: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen

Toimenpide: Vahvistamme lasten ja nuorten osallisuutta Lapsiystävällinen kunta – toimintasuunnitelman mukaan, esimerkiksi tiivistämällä kodin ja varhaiskasvatuksen sekä kodin ja koulun yhteistyötä.

Vahvistamme lasten ja nuorten osallisuutta lisäämällä yhteistyötä toimialojen välille ja kehittämällä osallisuuden menetelmiä lasten ja nuorten näkökulmasta. Kehitämme Lasten ja nuorten osallisuutta Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toimenpiteiden mukaisesti 2022–2023.

Mittari: Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen kyllä/osittain/ei. Osallisuuden menetelmien lapsiystävällisyyden arviointi ohjelmakauden alussa, puolivälissä ja lopussa.

Vastuu: Osallisuuspalvelut, Lapsi ystävällinen kunta -asiantuntijatyöryhmä ja koordinaatioryhmä, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osallisuustyöryhmä

Tavoite 2: Vieraskielisten osallisuuden vahvistaminen

Toimenpide: Panostamme selkokielisiin ja vieraskielisiin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

Kannustamme ja koulutamme selko- ja monikielisyyteen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien suunnittelussa.

Mittari: OsallistuvaVantaa.fi:ssä käännettyjen projektisivujen ja kyselyjen määrä. Kaupunkitasoisten vieraskielisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien määrä.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Luomme uusia menetelmiä ja toimintatapoja.

Kehitämme yhteistyössä monikulttuuristen järjestöjen kanssa osallisuuden menetelmiä ja toimintatapoja, jotka luovat luottamusta vieraskielisten asukkaiden ja kaupungin välille sekä lisäävät vieraskielisten osallisuutta.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Monikulttuurisuus asiainneuvottelukunta, yhteisöpalvelut, järjestöt

Tavoite 3: Syrjäytymisvaarassa olevien osallisuuden tukeminen

Toimenpide: Luomme uusia toimintamalleja.

Tuomme osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lähemmäs syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia vantaalaisia. Osallisuuspalvelut käynnistävät yhteistyön näiden ryhmien kanssa työskentelevien kaupungin ammattilaisten ja sidosryhmien kanssa uusien toimintamallien kehittämiseksi.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: esimerkiksi etsivä nuorisotyö, Yhteinen pöytä, sosiaalipalvelut, järjestöt

Toimenpide: Edistämme kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä.

Edistämme kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä suunnittelussa ja kehittämisessä. Sosiaali- ja terveystoimen siirtyessä hyvinvointialueelle varmistetaan, että siellä oleva osaaminen kokemusasiantuntijoiden hyödyntämisestä säilyy kaupungin käytössä. Vahvistetaan KAP-Vantaan toimintaa osallisuuden menetelmänä ja viestitään sen mahdollisuuksista työntekijöille.

Mittari: Kehittämisprojekteihin tilattujen kokemusasiantuntijoiden määrä

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: KAP-Vantaa hanke

Toimenpide: Lisäämme osaamista esteettömien tilaisuuksien järjestämisestä.

Vahvistetaan työntekijöiden osaamista esteettömien asukastilaisuuksien järjestämiseen ja varmistetaan tarvittavat välineet ja resurssit. Järjestetään induktiosilmukka ja viittomakielen tulkkaus asukasfoorumeihin.

Mittari: Koulutusten määrä. Asukasfoorumeissa toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Tavoite 4: Digiosallistumisen esteiden poistaminen.

Toimenpide: Kehitämme osallisuuspuhelimesta sujuvan vaihtoehdon digiosallistumiselle.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Osallisuuspalvelut

5.6. Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa

“Asioiden esittelyn lisäksi avoin keskustelufoorumi määräajaksi ennen päätöksentekoa asiaan liittyen. Jokaiseen asiaan voi avata oman keskustelun, jonka sitten sulkee ennen päätöksentekoa.” Asukaskyselyn vastaaja

Kuntavaalien äänestysprosentti jäi Vantaalla matalaksi. Suoraa osallistumista tarvitaan täydentämään edustuksellista demokratiaa. Asukkaiden, luottamushenkilöiden ja kaupunkiorganisaation välisen dialogin kehittäminen voi tuoda uusia ulottuvuuksia osallisuustyöhön sekä parantaa tiedonkulkua ja luottamuksen rakentamista. Edustuksellinen ja suora demokratia täydentävät toisiaan.

Kuntaliiton Kuntapäättäjätutkimuksessa 2020 kohderyhmänä olivat kunnanvaltuutetut, hallituksen jäsenet, lautakuntien puheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat. Osallisuuden ja vaikuttamisen kehittämiseen liittyen vantaalaiset vastaajat (n=36) suhtautuivat myönteisimmin yhteiskehittämisen

lisäämiseen yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa. Myös kunnan asukkaiden mielipiteiden selvittäminen ennen päätöksentekoa ja raatien ja paneelien käyttö isojen kokonaisuuksien valmistelussa sai kannatusta. Näissä Vantaa suhtautui myönteisemmin tai yhtä myönteisesti kuin verrokkikunnat. Sen sijaan päätösten valmisteluun liittyvissä väittämissä Vantaa erottui toiseen suuntaan. Verrokkikuntia harvemmin koettiin asioiden valmistelu avoimena ja läpinäkyvänä tai valmistelussa olevista asioista keskustelu tai viranhaltijoilta saatavat lisätiedot riittävinä. Ennakkovaikutusten arviointia käytettiin myös vähemmän.

Vantaan luottamushenkilöille maaliskuussa 2021 tehdyssä kyselyssä (n=29) suurin osa piti keskustelutilaisuuksia ja kyselytunteja hyvänä tapana parantaa vuorovaikutusta asukkaiden kanssa. Vähintään puolet vastaajista valitsi myös jalkautumisen asuinalueille ja aktiivisemman läsnäolon sosiaalisessa mediassa keinona tukea vuorovaikutusta. Muina keinoina mainittiin mm. parempi viestintä kuntalaisaloitteista sekä Vantaa-kanavalle valtuustoryhmien infot.

Henkilöstökyselyssä päätöksenteon avoimuutta nähtiin lisättävän parhaiten näin: avoin ja riittävän varhainen viestintä valmistelussa olevista asioista, joka tapahtuu monikanavaisesti ja kaikille ymmärrettävästi. Asiakirjojen löydettävyys nettisivuilla sekä päätöksenteon striimaus Vantaa-kanavalle mainittiin useamman kerran.

Vantaan vaikuttamistoimielimille tehtiin kysely vaikuttamisesta syksyllä 2019. 23 vastaajasta 65 % koki, että toimielin pystyy vaikuttamaan hyvin. 48 % koki, että pystyy itse vaikuttamaan hyvin toimielimen jäsenenä. Vastaajat pitivät suoria kontakteja, palautteen antoa tai oman taustajärjestön kautta vaikuttamista vaikuttamistoimielintä vaikuttavampana. Lisää tietoa kaupungin organisaatiosta/päätöksenteosta ja hyvistä käytännöistä kaivattiin.

Kuntalaiskyselyn vastaajista Vantaan päätöksenteon koki oikeudenmukaiseksi 21 %, mikä on linjassa muiden kuntien kanssa. Luottamus päättäjiin oli tasaista, 27 % (kaikki kunnat 28 %). Jo kolmasosa uskoi luottamushenkilöiden ajavan vilpittömästi kunnan parasta (2017 17,1 %). Kiinnostus kunnallispolitiikkaan on Vantaalla hieman korkeampaa kuin muissa kunnissa. Kunnallinen luottamustehtävä kiinnostaa 6 % vantaalaisista. Suoran vaikuttamisen kannatus nousi. Liki puolet oli samaa mieltä väittämän “Tärkeimmistä asioista tulisi järjestää kunnallinen kansanäänestys” kanssa ja internetäänestyksen kannatti melkein 60 %. Äänestysiän laskua 16 vuoteen kannatti melkein neljännes.

2017 kysyttiin myös järjestötoimintaan osallistumista ja sen vaikuttavuutta. 18,8 % vantaalaisista vastaajista osallistui liikuntaseuran, 12,9 % asukasyhdistyksen ja 11,8 % ammattiyhdistyksen toimintaan. Vaikuttavammiksi sen sijaan arvioitiin poliittiseen puolueeseen (39,8 %) ja kaupunginosayhdistykseen (36,8 %) kuuluminen. Asukasyhdistys arvioitiin 3. vaikuttavimmaksi (33,8 %).

Asukasraati esitti julkilausumassaan, että asukaslähtöinen toiminta ja yhteistyöasukkaiden kanssa ovat valmistelun peruspilareita. Raati toivoi erityisesti, että kaupungin palveluja kehitetään yhteistyössä asukkaiden kanssa. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien viestinnässä sekä päätösviestinnässä tulisi raadin mukaan panostaa tavoitteen selkeään ilmaisuun. Raati ehdotti, että kaupungissa tulisi järjestää matalan kynnyksen tilaisuuksia, joissa tavata päätöksentekijöitä ja työntekijöitä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite 1: Asukasvuorovaikutus on suunnitelmallista

Toimenpide: Kannustamme asukasvuorovaikutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Edistämme osallisuussuunnitelman käyttöä hankkeiden, projektien ja palveluiden kehittämisen osallisuuden suunnittelussa koulutuksin ja konsultoinnein.

Mittari: Koulutetun henkilökunnan määrä, osallisuuspalvelujen saamat tukipyynnöt

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Toimenpide: Lisäämme asukasosallisuuden osaksi päätöksiä.

Teemme asukasvuorovaikutuksesta näkyvän osan päätösten valmistelua. Ohjeistamme esittelijät kertomaan, miten asukkaita on kuultu valmisteluprosessissa. Selvitämme mahdollisuutta lisätä päätösasiakirjoihin tietoa asukkaiden kuulemisesta. Selvityksessä tunnistetaan ne päätöstyypit, joissa asukkaiden kuuleminen on tehtävä.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei

Vastuu: Kaupunkistrategian ja johdon toimialan osallisuusvastaavat

Toimenpide: Selkiytetään toimialojen osallisuussuunnitelmien päivitysprosessit ja tavoitteena on viedä ne jatkossa toimielimien kuten lautakuntien käsittelyyn

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei

Vastuu: Osallisuuspalvelut

Kumppanit: Toimialojen viestintä- ja vuorovaikutustiimit

Tavoite 2: Luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelu vahvistuu

Toimenpide: Otamme käyttöön uusia paikkoja ja tapoja luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelulle.

Edistämme luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelua asukasfoorumeissa ja Alueen päivissä.

Mittari: Palautekyselyt luottamushenkilöille.

Vastuu: Kaupunkistrategian ja johdon toimialan osallisuusvastaavat

Toimenpide: Kokeilemme verkkokeskusteluja.

Luomme mallin, jolla luottamushenkilöt ja asiantuntijat voivat ennen päätöksentekoa keskustella verkossa asukkaiden kanssa.

Mittari: Toteutunut kyllä/osittain/ei.

Vastuu: Kaupunkistrategian ja johdon toimialan osallisuusvastaavat, Osallisuuspalvelut

Tavoite 3: Päätöksenteon avoimuuden lisääminen

Toimenpide: Teemme avoimempaa viestintää kaupunkitasoisesta päätöksenteosta.

Kehitämme viestimistä avoimemmaksi, kiinnostavammaksi ja tavoittavammaksi esimerkiksi hyödyntäen sosiaalista mediaa. Luomme vuoden 2022 aikana suunnitelman toteutuksesta ja edistämme sitä ohjelmakauden ajan.

Mittari: Suunnitelma tehty kyllä/osittain/ei. Suunnitelman toteutumisen arviointi.

Vastuu: Kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestintätiimi

Toimenpide: Parannamme palautepalvelun käyttämistä.

Teemme palautepalvelusta ja kuntalaisaloitteesta markkinointikampanjan, jossa selvennetään mihin tarkoituksiin ne sopivat ja edistetään palautejärjestelmän käyttöä. Tavoitteena on kohdentaa aloitteet ja palautteet oikein.

Mittari: Aloitteiden ja palautteiden määrä ennen ja jälkeen kampanjan.

Vastuu: Kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestintätiimi

Tavoite 4: Vaikuttamistoimielinten vaikuttavuus kasvaa

Toimenpiteet: Järjestämme vähintään yhden kokouksen vuodessa avoimena kuntalaisille.

Mittari: Avoimet kokoukset/vaikuttamistoimielin.

Vastuu: Vaikuttamistoimielinten koordinaattorit ja puheenjohtajat

Toimenpiteet: Kehitämme vaikuttamistoimielinten viestintää näkyvämmäksi sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla.

Mittari: Toimielinten tunnettuus vaikuttamiskanavana.

Vastuu: Vaikuttamistoimielinten koordinaattorit

Kumppanit: Kaupunkikulttuurin sekä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan viestintätiimit

6. Valmisteluprosessi

Osallistuva Vantaa -ohjelma on valmisteltu vuorovaikutteisesti asukkaiden, henkilökunnan ja luottamushenkilöiden kanssa. Valmistelua johti osallisuusstrategiateeman johtoryhmä sekä koordinoi ja toteutti Osallisuuspalvelut.

Ohjelmaan liittyviin kyselyihin vastasi keväällä 2021 yhteensä 912 vantaalaista asukasta, luottamushenkilöä ja kaupungin työntekijää. Satunnaisotannalla koostettu asukasraati oli mukana valmistelussa touko-elokuussa 2021. Valmistelua käsiteltiin keväällä 2021 vaikuttamistoimielimissä, kaupungin johtoryhmässä, kaupunginhallituksessa sekä vapaa-ajan lautakunnassa.

Ohjelma oli avoimella kommentoinnilla OsallistuvaVantaa.fi-alustalla kesällä 2021. Ohjelman aiheista järjestettiin myös erillisiä sidosryhmäpalavereita, verkkokeskustelu ja seminaari. Ohjelman valmistelussa huomioitiin lisäksi toimialojen osallisuussuunnitelmat, toimialojen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vuosiraportointi, Vantaalla tehdyt kuntalaiskyselyt, Kuntaliiton

Kuntalaistutkimus sekä ajankohtaista osallisuuskeskustelua ja -tutkimusta. Valmistelussa huomioituun myös muut ohjelmat, joissa on linjauksia osallisuudesta

- Järjestöyhteistyön ohjelma
- Vantaan asukastilaohjelma
- Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2019–2021 (MEK)
- Lähiöohjelmassa 2020–2022
- Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa
- Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030
- Kirjasto 2030
- Vantaan Hyvinvointiohjelma 2018–2022
- Resurssiviisauden tiekartta

7. Liitteet

- Osallistuva Vantaa -ohjelma
- Osallistuva Vantaa - tavoitteet ja toimenpiteet taulukossa
- Toimialojen osallisuussuunnitelmat 2021
    - Kaupunkikulttuuri
    - Kaupunkistrategia ja johto
    - Kasvatus ja oppiminen
    - Kaupunkiympäristö
    - Sosiaali- ja terveystoimi

Teema	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Mittarin lähtötaso	Toteutus
Päätavoitteet					
	Tavoite 1: Vantaalaiset kokevat osallisuutta.		Osallisuusindikaattori	77 (0-100, vuosi 2020)	
	Tavoite 2: Vantaalaiset ovat tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa.		Tyytyväisten ja melko tyytyväisten osuus	31% (vuosi 2020)	
	Tavoite 3: Vantaan äänestysprosentti nousee kuntavaaleissa.		Äänestysprosentti	48,4 % (kuntavaalit 2021)	
	Tavoite 4: Asukasvuorovaikutuksen kanavat ovat tunnettuja.		Tunnettuus	uusi mittari	
Vahvistamme alueellista osallisuutta					
	Tavoite 1: Paikallisempaa osallistumista yhteistyössä				
		Toimenpide: Kehitämme asukasfoorumikonseptia vuorovaikutteisemmaksi.	Arviointi ohjelmakauden puoliväliissä ja lopussa, foorumien palaute.		2023
		Toimenpide: Tuemme paikallista asukasaktiivisuutta.	Kokeilujen arviointi. Malli toteutunut kyllä/osittain/ei.		Koko kausi
		Toimenpide: Uudistamme Alueen päivä -konseptin.	Toteutuneiden Alueen päivien määrä. Mukana olevien toimialojen määrä.	uusi mittari	2022
	Tavoite 2: Osallistuva budjetointi lisää asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia				
		Toimenpide: Vakiinnutamme osallistuva budjetointi osaksi kaupungin jatkuvaa toimintaa ja laajennamme sen poikkitoimialaiseksi.	Toteutunut kyllä/osittain/ei. Jätettyjen ideoiden määrä, ideoiden jatkokehittämiseen osallistuneiden asukkaiden määrä, äänestäneiden asukkaiden määrä.	Havukoski, Länsimäki, Mikkola 2021: ideoita 277, jatkokehittämiseen osallistuneita 28, ääniä 671	Koko kausi
	Tavoite 3: Viestinnästä paikallisempaa				
		Toimenpide: Parannamme alueellisia uutiskirjeitä.	Kirjeiden tilaajamäärät ja avausprosentit. Lukijakyselyn tulokset	uusi mittari	2023
		Toimenpide: Menemme mukaan some-ryhmiin.	Toteutunut kyllä/osittain/ei, hyödynnettyjen ryhmien määrä	uusi mittari	2022
		Toimenpide: Näymme paikallislehdissä.	Julkaistujen uutisten ja artikkelien määrä.	uusi mittari	Koko kausi
	Tavoite 4: Kaupungin avoimet kohtaamistilat luovat osallisuutta				
		Toimenpide: Kartoitamme kohtaamistilat.			2024
	Tavoite 5: Omaehtoisen toiminnan tukeminen		Toteutunut kyllä/osittain/ei.		
		Toimenpide: Tutkimme kumppanuusrahoitusmallin mahdollisuuksia.	Selvitys toteutunut kyllä/osittain/ei		2024
		Toimenpide: Tuemme tapahtumien järjestämistä.	Tapahtumien määrä	Ilmoituksia Vantaan tapahtumakalenterissa 969 kpl (vuosi 2020)	2022
Kokeilemme ja kehitämme osallisuuden digiratkaisuja					
	Tavoite 1: Käyttäjälähtöiset ja matalan kynnyksen osallistumisen digipalvelut				
		Toimenpide: Parannamme sähköistä osallisuusympäristöä yhdessä kaupunkilaisten kanssa.	Toteutunut kyllä/osittain/ei. Osallisuuskyselystä tunnettuusprosentti.	29 % (vuosi 2020)	2023 alkaen
		Toimenpide: Kehitämme monipuolista, kattavaa ja viikasta sähköistä osallisuusympäristöä.	Koulutettujen työntekijöiden määrä. Projektien jakautuminen toimialoittain.	uusi mittari	Koko kausi
		Toimenpide: Luomme yhteisiä digiratkaisuja hyvinvointialueen kanssa.	Toteutunut kyllä/osittain/ei.		2024
	Tavoite 2: Edistämme digikokeiluja				
		Toimenpide: Kokeilemme pelillistämistä.	Toteutunut kyllä/osittain/ei.		2024
		Toimenpide: Kokeilemme digitaalisia kaupunkimalleja.	Toteutunut kyllä/osittain/ei		2025
	Tavoite 3: Vuorovaikutteinen etäosallistuminen				
		Toimenpide: Kehitämme ja jatkamme koronapandemian aikana opittua etävuorovaikutusta.	Koulutusten määrä. Asukasfoorumit toteutuneet hybridimalilla kyllä/ei.	uusi mittari	2022
Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua					
	Tavoite 1: Puntaroiva keskustelu vakiintunut osa päätösten valmistelua.				
		Toimenpide: Hyödynnämme asukasraateja päätösten valmistelussa.	Toteutuneiden raatien määrä ja jakautuminen toimialoille, valtuuston käsittelemien julkilauselmien määrä.	3 (vuosi 2020)	Koko kausi
	Tavoite 2: Laadukkaan ja rakentavan keskustelun menetelmät käytössä palveluissa ja yhteiskehittämisessä.				
		Toimenpide: Hyödynnämme Erätauko-dialogeja.	Koulutettujen Erätauko-ohjaajien määrä ja jakautuminen toimialoittain.	uusi mittari, vuonna 2021 koulutettuja 53	2023
		Toimenpide: Säilytämme dialogisen verkostotyön osaamisen.	Toteutunut kyllä/osittain/ei		2023
		Toimenpide: Edistämme sosiaalisen kuuntelun menetelmän käyttöönottoa.	Toteutunut kyllä/osittain/ei		
		Toimenpide: Koulutamme henkilöstöä hyödyntämään asukkaiden palautteita ja arjen innovaatiota dialogisten ja palvelumuotoilun menetelmien avulla	Järjestettyjen koulutusten määrä	Uusi mittari, vuonna 2021 1 koulutus	Koko kausi
Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta					

Tavoite 1: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen				
Toimenpide: Vahvistamme lasten ja nuorten osallisuutta Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman mukaan, esimerkiksi tiivistämällä kodin ja varhaiskasvatuksen sekä kodin ja koulun yhteistyötä.	Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen kyllä/osittain/ei. Osallisuuden menetelmien lapsiystävällisyyden arviointi ohjelmakauden alussa, puolivälissä ja lopussa.		Koko kausi	
Tavoite 2: Vieraskielisten osallisuuden vahvistaminen				
Toimenpide: Panostamme selkokielisiin ja vieraskielisiin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin.	OsallistuvaVantaa.fi:ssä käännettyjen projektisivujen ja kyselyjen määrä. Kaupunkitasoisten vieraskielisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien määrä.	Käännetyt projektisivut 10/47.	2022	
Toimenpide: Luomme uusia menetelmiä ja toimintatapoja.	Toteutunut kyllä/osittain/ei.		2024	
Tavoite 3: Syrjäytymisvaarassa olevien osallisuuden tukeminen				
Toimenpide: Luomme uusia toimintamalleja.	Toteutunut kyllä/osittain/ei.		2024	
Toimenpide: Edistämme kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä.	Kehittämisprojekteihin tilattujen kokemusasiantuntijoiden määrä	300	2022	
Toimenpide: Lisäämme osaamista esteettömien tilaisuuksien järjestämisestä.	Koulutusten määrä. Asukasfoorumeissa toteutunut kyllä/osittain/ei	uusi mittari	2024	
Tavoite 4: Digiosallistumisen esteiden poistaminen.				
Toimenpide: Kehittämme osallisuuspuhelimesta sujuvan vaihtoehdon digiosallistumiselle.	Toteutunut kyllä/osittain/ei.		2023	
Suora osallistuminen täydentää edustuksellista demokratiaa				
Tavoite 1: Asukasvuorovaikutus on suunnitelmallista				
Toimenpide: Kannustamme asukasvuorovaikutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen.	Koulutetun henkilökunnan määrä, osallisuuspalvelujen saamat tukipyynnöt	uusi mittari	Koko kausi	
Toimenpide: Lisäämme asukasosallisuuden osaksi päätöksiä.	Toteutunut kyllä/osittain/ei		2025	
Selkeytetään toimialojen osallisuussuunnitelmien päivitysprosessit ja tavoitteena on viedä ne jatkossa toimielimien kuten lautakuntien käsittelyyn	Toteutunut kyllä/osittain/ei		Koko kausi	
Tavoite 2: Luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelu vahvistuu				
Toimenpide: Otamme käyttöön uusia paikkoja ja tapoja luottamushenkilöiden ja asukkaiden vuoropuhelulle.	Palautekyselyt luottamushenkilöille	uusi mittari	2022	
Toimenpide: Kokeilemme verkkokeskusteluja.	Toteutunut kyllä/osittain/ei.		2023	
Tavoite 3: Päätöksenteon avoimuuden lisääminen				
Toimenpide: Teemme avoimempaa viestintää kaupunkitasoisesta päätöksenteosta.	Suunnitelma tehty kyllä/osittain/ei. Suunnitelman toteutumisen arviointi.		2022	
Toimenpide: Parannamme palautepalvelun käyttämistä.	Aloitteiden ja palauttteiden määrä ennen ja jälkeen kampanjan.	uusi mittari	2024	
Tavoite 4: Vaikuttamistoimielinten vaikuttavuus kasvaa				
Toimenpiteet: Järjestämme vähintään yhden kokouksen vuodessa avoimena kuntalaisille.	Avoimet kokoukset/vaikuttamistoimielin	uusi mittari	Koko kausi	
Toimenpiteet: Kehitämme vaikuttamistoimielinten viestintää näkyvämmäksi sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla.	Toimielinten tunnettuus vaikuttamiskanavana.	65 % (vuosi 2020)	2023	

19 § **Detaljplan och detaljplaneändring 161800 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden**

VD/3476/10.02.04.00/2020

TeA/TLA/TKA/VIK/JT/KW

Detaljplanen omfattar en förbättring av Tavastehusleden, Bolagsgränden som ska skyddas och två företagstomter. Toyotas tomt utvidgas in på ett område som tidigare reserverats som vägområde.

Detaljplanen gäller en del kvarter 16136 samt gatu- och trafikområden, i stadsdel 16 Gruvsta.

Detaljplaneändringen gäller del kvarter, 16136, 16137 samt gatu- och trafikområden, i stadsdel 16 Gruvsta.

Tomtindelningen och ändringen av tomtindelningen gäller en del av kvarteret 16136.

Området ligger mellan Helsingfors stadsgräns och Gamla Kårbölevägen samt

Sökande
Vanda stad.

Markägare
Vanda stad, finska staten och privata.

Beredning
Planen har utarbetats som stadens interna arbete.
Väg- och gatuutkasten samt bullerutredningen har utarbetats av Ramboll Finland Oy.

Den gällande Generalplan
I den generalplan med rättsverkningar som godkänts av stadsfullmäktige 17.12.2007 är området ett område för lågt och tätt bostadsbyggande (A2) och områden för vägtrafik.

Godkänt i generalplanen
I den av stadsfullmäktige 25.1.2021 godkända generalplanen finns det ett bostadsområde (A), ett trafikområde (L) och trafikförbindelser i området.

Detaljplanen och detaljplaneändringen
I planläggningsområdet finns gamla vägar och två tomter.

I den gällande detaljplanen har området gatu- och vägområden samt två tomter (TK, Y/k), men största delen av området saknar detaljplan.

I landskapsplanen 2020 och den godkända Generalplan för Vanda 2021 har man avstått från Ring II. I stället planläggs Tavastehusledens vägområde och en ny förbindelsegata (Kungseksbranten) från Gamla Kårbölevägen till Tavastehusledens nya planskilda korsning och vidare till Kungseken.

På Vandas sida ligger det nya Kungseksbranten i skärningen, varvid det behövs ändringar även för Brandvägen och Letalavägen. Gamla Kårbölevägen skulle förses med en rondell.

I detaljplanen och detaljplaneändringen anvisas ett landsvägsområde (LT) för Tavastehusleden och gator i anslutning till detta.

Samtidigt utvidgas kvartersområdet för industri- samt affärs- och kontorsbyggnader (TK) in på det område som tidigare reserverats som vägområde och ändras i enlighet med den nuvarande lagen och tomtens huvudanvändningsändamål till ett kvartersområde för affärsbyggnader, i vilket det får placeras stor detaljhandelsenhet (KM). På tomten får finnas en en affär för specialvaror som kräver utrymme. På tomten finns också Toyotas bilaffär.

Dessutom ändras kvarteret för allmänna byggnader för kommunens bruk Y/k, i vilket det privata vårdhemmet Azalea ligger, till ett kvartersområde för servicebyggnader (P) i enlighet med det faktiska användningsändamålet

Gamla Bolagsgränden (Bolagsgränden), som är Nurmijärvis gamla landsväg och riksväg 3 till Vasa, skyddas som byggnadsarvsobjekt. För Gamla Kårbölevägen, Letalavägen och Kårbölestråket (nu första avsnittet av Brandvägen) föreslås däremot inga skyddsmarkeringar på grund av de betydande gatuändringar som behövs.

De övriga områden som hört till planläggningsområdet planläggs senare genom detaljplanen 161900 Brandvägen.

Deltagande och växelverkan
Ett program för deltagande och bedömning gjordes upp 27.1.2021.
I Vanda stads Sanomat meddelades 13.2.2021 och i Vantaan I invånartidningen 6.3.2021 att planen var aktuell.
Utgångspunkterna för planen presenterades på området Myrbackas utvecklingskväll via ett Teams Live-möte 16.3.2021.
Under planläggningsarbetet har man varit i växelverkan med invånarna per brev, e-post och telefon. De åsikter som lämnats in om planen och svaren presenteras i planbeskrivningen.
Särskilt har man motsatt sig den planskilda korsningen i Kungseken och breddningen av Tavastehusleden.

Utkasten till väg- och gatuplaner har hållits framlagda i december 2020.

Myndighetssamråd
Ett myndighetssamråd i enlighet med MBL 66 § hölls 16.3.2021.

Avtal
Till detaljplanen hänför sig ett markanvändningsavtal när det gäller utvidgningen av Toyotas tomt.

Stadsmiljönämnden 9.11.2021 § 5

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

a) detaljplanen och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden, som daterats 12.10.2021, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden.

Behandling:
Det antecknades att stadsplaneringsdirektören ändrade sitt förslag enligt följande: Datumet under punkt a) korrigeras som en teknisk justering så att det stämmer. Den korrigerade punkt a är följande (ändringen med kursiv):

a) detaljplanen och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden, som daterats *9.11.2021*, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,

Beslut:
Det justerade förslaget godkändes. Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen, att

a) detaljplanen och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden, som daterats 9.11.2021, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,

_____

Stadsstyrelsen 13.12.2021 § 27

Förslag framlagt av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) lägga fram detaljplanen och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgrändens, som daterats 9.11.2021, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Framläggning
Förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 12.1–10.2.2022 med stöd av MBF 27 §.

Under den tiden inlämnades tre anmärningar. I dessa anmärkte man på Kungseksbrantens behov, skyddandet av vägar, planen bör återremitteras för ny beredning, breddningen av Tavastehusleden och minskningen av Kårböle fbk:s tomt.

Utlåtanden
Stadsstyrelsen beslutade 13.12.2021 berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Det begärdes fyra utlåtanden och tre lämnades in.

- Helsingfors stad hade ingenting att anmärka.
- NTM-centralen i Nyland anmärkte på planbestämmelserna och dragningen av gränserna för grundvattenområdet, dessa har justerats.

- Vanda stadsmuseum ansåg att Gamla Kårbölevägen, Brandvägen och Letalavägen inte kan skyddas efter ändringen. Detta behandlas i plan 162000, Kungseksbranten.
- Från trafikledsverket inkom inget utlåtande.

Justeringar
I planen har det gjorts följande justeringar till följd av utlåtandena och anmärkningarna

- placeringen av gränsen för grundvattenområdet,
- planbestämmelser
- avgränsningen av planläggningsområdet

Justeringarna i är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning av planen.

Avgränsningen och delningen av planen samt meddelande om detta
Under den tid som planen är framlagd behandlas den södra delen som har hört till samma planläggningsområde 161800 Bolagsgränden i fortsättningen separat som detaljplan 162000 Kungseksbranten på grund av skyddsfrågan.

Den avgränsade detaljplanen och detaljplaneändringen samt tomtindelningen och förslag till ändring av tomtindelningen 161800 Bolagsgränden gäller en del av kvarteren 16136, 16137 samt gatu och trafikområden i stadsdel 16, Gruvsta.

Det avgränsade planläggningsområdet gränsar i söder till Helsingfors stadsgräns och gäller Tavastehusleden, Bolagsgränden samt tomterna på Bolagsgränden 2 och Gamla Kårbölevägen 26.

Avgränsningen och delningen av planen för fortsatta behandlingar har meddelats per brev till områdets och grannområdenas markaägare och på webben på sidorna för planen 10.3.2022, i Vantaan Sanomat 12.3.2022, samt meddelas i svaren till dem som lämnat in utlåtanden och anmärkningar.

Stadsmiljönämnden 22.3.2022 § 10

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar enligt bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
c) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden som daterats 22.3.2022 förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Avtal
Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplanen undertecknades 24.3.2022.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 27

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) svar ges på anmärkningarna och utlåtandena i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
c) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden som daterats 22.3.2022 förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 19

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 161800 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 16 Gruvsta/Bolagsgränden som daterats 22.3.2022.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilagor
– Detaljplanebeskrivning 22.3.2022
– Anmärkningar och svar 22.3.2022
– Utlåtanden och svar 22.3.2022

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:
Timo Kallaluoto, områdesarkitekt, tfn 050 312 2132, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

161800 YHTIÖNKUJA

KAIVOKSELA

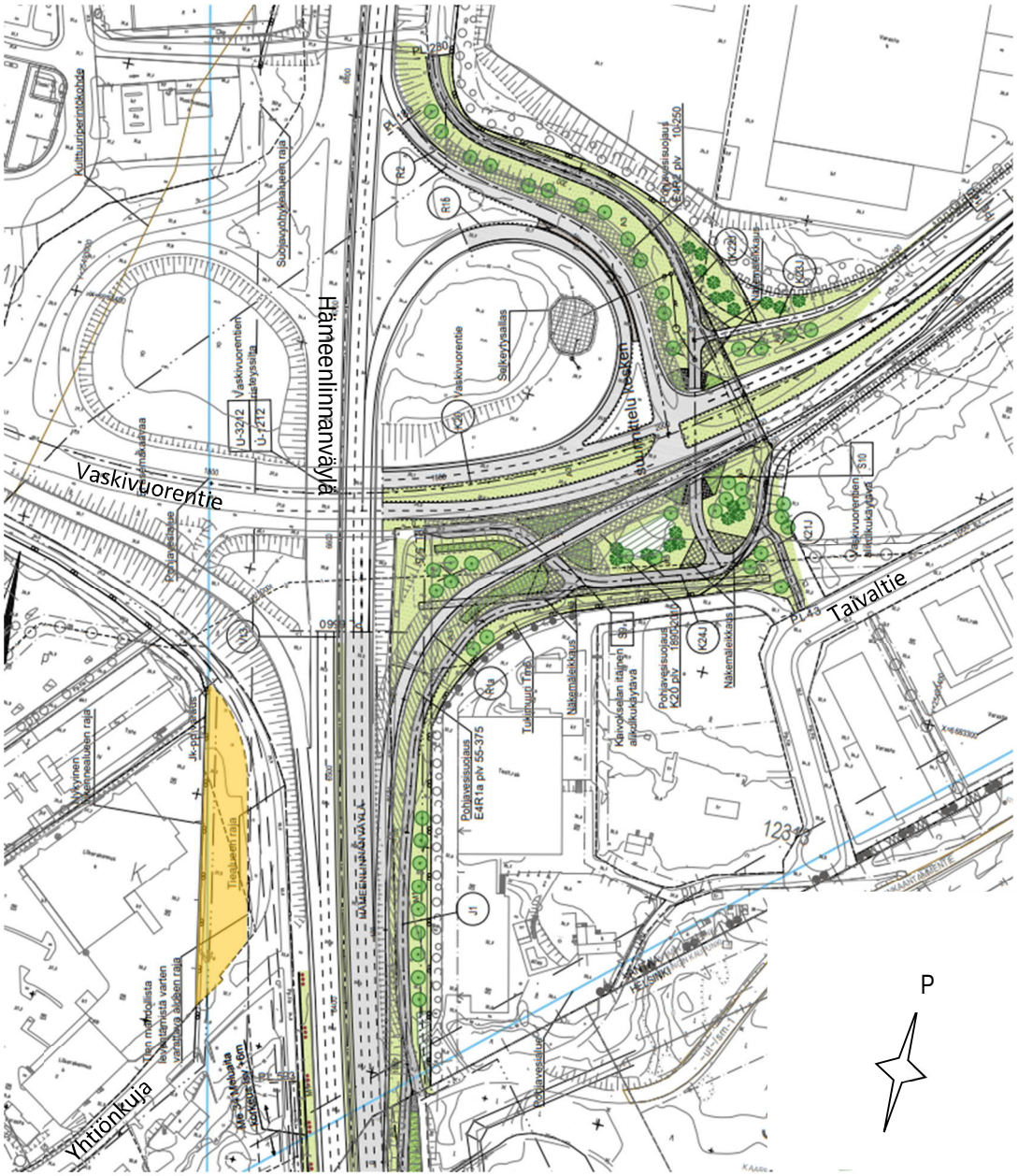

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, joka koskee 22.3.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 161800

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava ja asemakaavamuutos käsittää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan ja kaksi yritystonttia.

Kaava-alueiden sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaava

kaupunginosa 16 Kaivoksela
osa korttelista 16136 sekä katu- ja liikennealueita

Asemakaavamuutos

kaupunginosa 16 Kaivoksela
osa kortteleista 16136, 16137 sekä katu- ja liikennealueita

Tonttijako ja tonttijaon muutos

osa korttelia 16136

Alueen sijainti

Alue on Helsingin kaupungin rajan ja Vanhan Kaarelantien välissä sekä Hämeenlinnanväylä, Kaivokselan eritasoliittymä, Yhtiönkuja ja Vanha Kaarelantie 26.

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	12
4	Asemakaavan kuvaus	31
5	Asemakaavan toteutus	39

1. TIIVISTELMÄ

Yhtiönkuja on ollut vanhaa Nurmijärven maantietä ja valtatietä 3 Vaasaan. TKa 18.3.2020

Asemakaavan tarkoituksena on kaavoittaa Hämeenlinnanväylän tiealue, siihen liittyviä katualueita, Toyotan tontin laajennus ja hoivakoti Azalean tontin asemakaavan ajantasaistus.

Alueella on vanha maantie (Yhtiönkuja), Toyotan liikerakennuksia ja hoivakoti Azalea.

Kehä II:sta on luovuttu Uudenmaan maakuntakaavassa 2020 ja hyväksytyssä Vantaan yleiskaavassa 2021, joten Hämeenlinnanväylälle tarvittava alue on pienentynyt.

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on tieliikenteen alueita, Toyotan tontin osalta työpaikka-aluetta TP ja Azalean tontin osalta matalaa ja tiivistä asuntoaluetta A2.

Hyväksytyssä yleiskaavassa alueella on asuinaluetta A, liikennealuetta L ja liikenneyhteyksiä.

Voimassa olevassa asemakaavassa alueella on katu- ja tiealueita sekä kaksi tonttia (TK, Y/k), mutta pääosa alueesta on asemakaavoittamatta.

Asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa kaavoitetaan Hämeenlinnanväylän maantien alue LT ja siihen liittyviä katuja sekä nykyisen rakentamisen mukaisesti liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM, ja palvelurakennusten korttelialue P.

Rakennusperintökohteena Vanha Yhtiönkuja (nyt Yhtiönkuja) suojellaan.

Samaan kaava-alueeseen kuuluneet muut alueet kaavoitetaan asemakaavoilla 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne.

2. LÄHTÖKOHDAT

Kaava-alue lännestä. Google earth 2022

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue on osa Hämeenlinnanväylään tukeutuvaa kaupunkirakennetta.

Luonnonympäristö

Vanha Kaarelantie seurailee vanhaa pellonreunaa. Hämeenlinnanväylä halkaisee Helsingin rajalla kallioisen metsämäen. Kaava-alueella ei ole inventoituja arvokkaita luontokohteita.

Kulttuurihistoriaa

Vanha Kaarelantie ja Yhtiönkuja ovat olleet vanhaa Nurmijärven maantietä, jonka on yhdistänyt toisiinsa jo 1400-luvulla mainittuja kyliä. Kårbölen kylä mainitaan 1417 Magnus i Karisbola. Vanha kylänosa (1695 Gambelby) on sijainnut Helsingin Runonlaulajantiellä ja uusi kylänosa (1540 Nyby, 1695 Hussbacka) Vantaan Pohjois-Kaarelantiellä.

Tämä kaava-alue on Silvolan kylää.

Ennen Helsingin kaupungin siirtoa Vironniemelle 1640, maantie lienee alkanut meren rannalta Talista (1524 talleghe buw). Tie parannettiin 1917–1923 viertotieksi eli soratieksi Vantaankoskelle asti. 1938 alkaen 1950-luvulle tie on ollut valtatietä 3 Helsingistä Vaasaan.

Kuninkaan kartassa 1700-luvulla Palotie on vanha tie Kuninkaantammentielle ja edelleen Helsingin pitäjän kirkolle ja Laitilantie esiintyy Gamlakseen menevänä tienä. Senaatin kartassa 1870-luvulla näkyy asutusta Vanhan Kaarelantien varrella.

Kaava-alue rajautuu Vanhaan Kaarelantiehen ja Helsingin kaupunkiin. Helsingin kaupungin raja siirtyi nykyiselle paikalleen 1946.

Kuninkaan kartta 1785–1805. Vanhat kylät ja tiet.

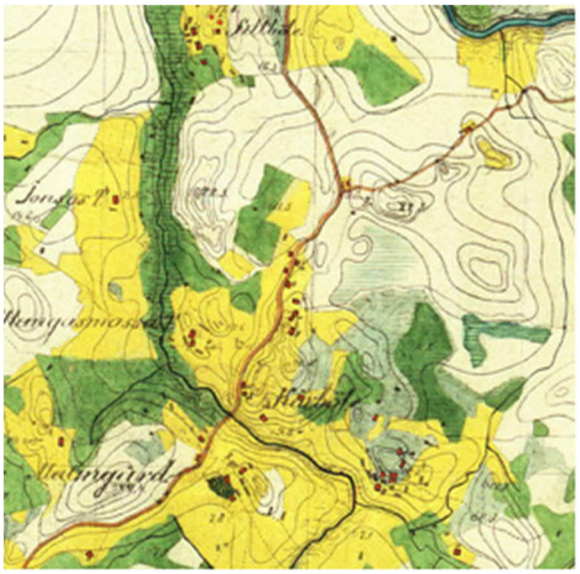
Senaatin kartta 1870-luvulta. Asutusta.

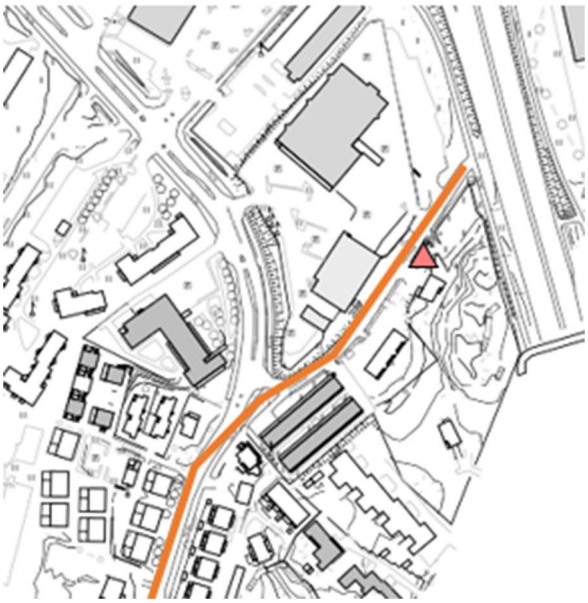

Kulttuurihistorialliset kohteet

Kårbölen kylä mainitaan 1417 Karisbola. Sillböle mainitaan 1517 Selbuw, Sylbuw ja ssijl buw. Näiden välimaastossa on ollut myös 1556 Kåtte böl, 1564 Kåttby. Nimien alkuosana on miehen nimi. Loppuosa -böle tarkoittaa uudistaloa.

Kaava-alueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä.

Rakennusperintökohteet

A. Tiet
- Vanha Kaarelantie ja Yhtiönkuja ovat keskiaikaista Nurmijärven maantietä. Tie näkyy Broteruksen kartassa 1695/1711. Luokitus R2.

B. Rakennelmat
- Kilometripylväs, kivipaasi. Luokitus R2.

Rakennettu ympäristö

Kaava-alueella on Toyotan toimitiloja (1960, 1992) ja hoivakoti Azalea (2013).

Vanha Kaarelantie Yhtiönkujasta etelään, Yhtiönkuja ja Yhtiönkuja 5:n tontilla oleva kilometripylväs ovat rakennusperintökohteita, joilla on paikallisia erityisiä arvoja.

Vanha Kaarelantie – Yhtiönkuja on Nurmijärvelle ja Hämeenlinnaan menneen tien varhaisia reittejä. Tie on tullut Pitäjänmäeltä Kaarelaan ja jatkunut Vantaankoskelle ja edelleen Klaukkalaan. Tie on ollut 1930-luvulta 1950-luvulle valtatietä 3 Vaasaan. Yhtiönkuja on kuusi metriä leveä asfalttitie ja on säilyttänyt vanhan maantien luonteensa. Yhtiönkuja 5:n tontilla on kilometripylväs, kivipaasi, joka näkyy pensasaidan takaa vain lehdettömänä aikana. Tästä eteenpäin tie on jäänyt Hämeenlinnenväylän alle ja on jatkunut pohjoiseen Kaivokselantielle. Tieosuus näkyy Broteruksen kartassa 1695/1711.

Hämeenlinnanväylä rakennettiin 1950-luvulla yksiajorataiseksi Nurmijärventieksi ja parannettiin 1980-luvulla kaksiajorataiseksi Hämeenlinnanväyläksi, jolla on eritasoliittymiä ja bussipysäkkejä.

Liikenne

- Hämeenlinnanväylä (valtatie 3) on vilkasliikenteinen maantie ja pääkaupunkiseudulla tärkeä sisääntuloväylä. Se on osa kansainvälistä E12-tietä ja kuuluu valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen runkotieverkkoon. Tie on tärkeä myös seudun bussi- ja jakeluliikenteelle. Hämeenlinnanväylällä liikkuu tällä kohdalla noin 58 000 ajoneuvoa vuorokaudessa (2019). Raskaan liikenteen osuus on 6 %. Liikennemäärä on kasvanut vuosittain noin 3–4 %. Liikenne-ennuste vuodelle 2050 on 86 200 ajon/vrk.

Helsingin puolella Palotien päässä on kevyen liikenteen silta Hämeenlinnanväylän yli Maria Wiikin puistoon.

Suomen valtio / Uudenmaan ELY-keskus.
Vantaan kaupungin kiinteistöt.
Vantaan kaupungin määräalat.
Yksityiset ja yhtiöt.

Maanomistus.

Hämeenlinnanväylä on paikoitellen erittäin ruuhkautunut. Yksi pullonkauloista on Kannelmäen ja Kaivokselan eritasoliittymien väli. Kuninkaantammen ja Myyrmäen alueen rakentaminen sekä Silvolan yritysalueen kehittäminen asuinalueeksi synnyttävät uutta liikennettä. Lisäksi Hämeenlinnanväylän varrella on alueita, joiden melusuojausta ei ole vielä toteutettu.

Hämeenlinnanväylän molemmin puolin on jalankulku- ja pyörätiet, joista itäpuoleinen on jatkuva. Palotien kohdalla on ylikulkusilta ja Louhijanpolun kohdalla on alikulkutunneli.

- Kehä II on pääkaupunkiseudun poikittaisväylä, jota on suunniteltu 1960-luvulta alkaen ja jonka osuus Länsiväylältä Turuntielle avattiin syksyllä 2000. Kehä II:n jatkamisesta on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA) 2002. Kehä II:n yleissuunnitelma valmistui 2009 (Pöyry & Ramboll) ja se oli nähtävillä 26.5. – 24.6.2010. Hanke sisälsi uuden kaksiajorataisen tien välille Turuntie – Hämeenlinnanväylä sekä kaista- ja liittymäjärjestelyjä Hämeenlinnanväylällä. Hankkeen kustannusarvio tunneleineen oli 565 milj. euroa (2010). Kehä II:sta tutkittiin myös katumainen vaihtoehto (Sito Oy ja A-konsultit 2012), mutta se välitti lähinnä paikallista liikennettä. Kehä II:sta on luovuttu Uudenmaan maakuntakaavassa 2020 ja Vantaan hyväksytyssä yleiskaavassa 2021.

- Vanha Kaarelantie on kaupungin katu, jolla on jatkuva jalankulku- ja pyörätie kadun itäpuolella. Kadun liikennemäärä on 8 750 ajon/vrk (2017).

- Yhtiönkuja on nykyisin kaupungin tonttikatu.

- Joukkoliikenne
Vanhaa Kaarelantietä kulkee runkobussilinja 30 Eira –Munkkiniemi –Konala –Myyrmäki.

Vaskivuorentiellä kulkee syksystä 2022 alkaen bussit 311 Kaivoksela – Myyrmäki – Hämeenkylä, 400 Elielinaukio – Myyrmäki – Martinlaakso – Vantaankoski ja 560 Myyrmäki – Malmi – Vuosaari.

Hämeenlinnanväylällä Palotien kohdalla on Kamppiin ja Elielinaukiolle kulkevien bussien pysäkit.

Myyrmäen ja Malminkartanon rautatieasemille on kävellen tai polkupyörällä noin 1,6–1,9 km.

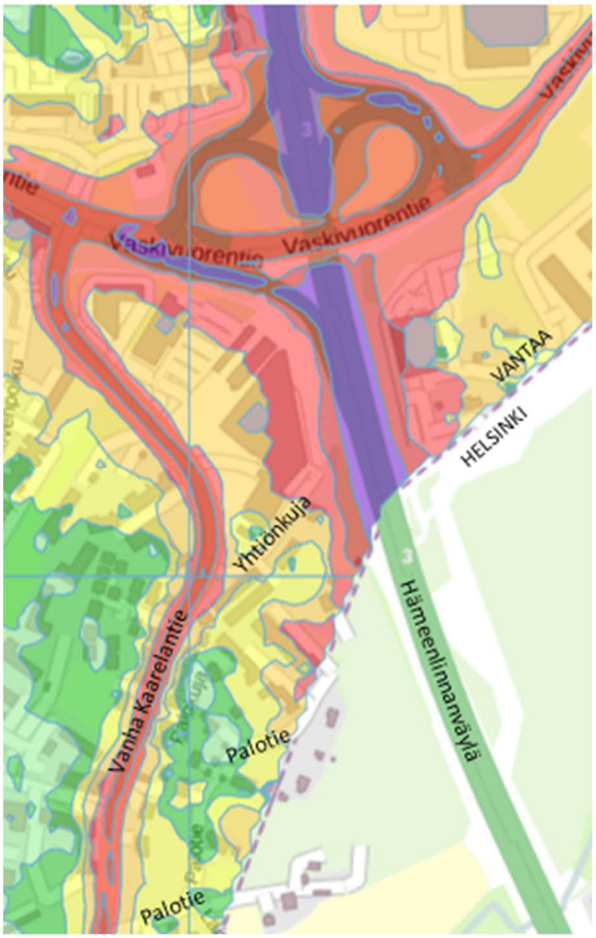

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

- Lentomelu

Kaava-alueen lentomelutaso Lden on 50–55 dB, mikä edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ja toimistoilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä. Ääneneristävyydestä määrätään rakennus-järjestyksessä.

- Tiemelu

Tiemelutaso Aeq, päivä (2016)

45–50	65–70
50–55	70–75
55–60	yli 75 dB
60–65	

Vantaan ympäristökeskus 2016.

Tiemelun huomioon ottaminen		
Tiemelu-vyöhyke dB	Äänitasoero asunnoissa ΔL dB	Äänitasoero toimistoissa ΔL dB
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...55,9	30	25
50...54,9	30*	–

Vantaan rakennusjärjestys 57 §, Kv 15.11.2010.
*) YM asetus 796/2017.

- Pohjavesialue

Tiealue ja korttelin 16136 itäosa ovat Kaivokselan pohjavesialuetta. Myös Kaivokselan veden-ottamon vahvistettu kaukosuoja-alue (Länsi-Suomen vesioikeus, No 83/1986/1) ulottuu korttelin 16136 itäosaan, kaukosuojavyöhykkeen raja mukailee pohjavesialueen rajaa.

Tekninen huolto

Tonteille on valmis kunnallistekniikka: vesijohdot, jätevesiviemärit, hulevesiviemärit, kaukolämpö, sähkö ja tietoliikennekaapelit.

Alueella voidaan hyödyntää myös maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

Tontit on liitetty HSY:n vesi- ja viemäriverkkoon. Vesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitok-selta. Painetaso vaihtelee välillä +92.00 ... + 96.00. Jätevedet johdetaan Vanhan Kaarelantien jätevedenpumppaamolle ja edelleen Suomenojan jätevedenpuhdistamolle. Yleisiä johtoja kulkee tonttien läpi.

Pintavedet johdetaan hulevesiviemäreihin, jotka laskevat Vaskipellonojaan ja siitä Mätäojaan ja mereen. Mätäojaan johdetaan lisävettä Päijännetunnelista.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) on annettu

1. toimivista yhdyskunnista ja kestävästä liikkumisesta,
2. tehokkaasta liikennejärjestelmästä,
3. terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä,
4. elinvoimaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä, luonnonvaroista ja
5. uusiutumiskykyisestä energiahuollosta. (VN 14.12.2017)

Tavoitteena on mm., että suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

=> Asemakaava on tavoitteiden mukainen.

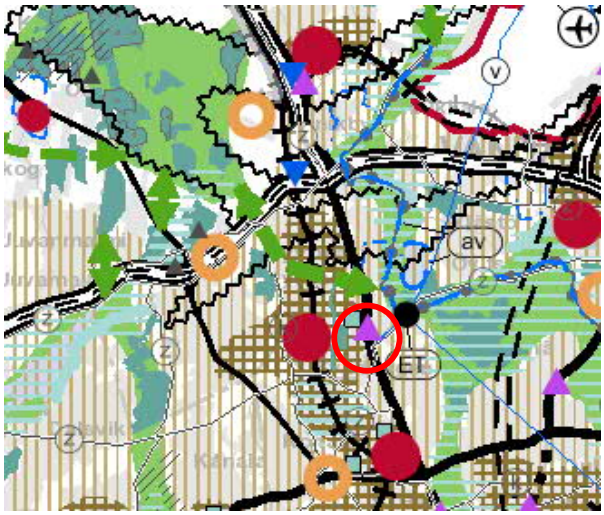

Maakuntakaava

Uusimaa 2050 -kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Kaivoksela kuuluu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen. Kehä II on poistettu.
(Maakuntavaltuusto 25.8.2020, HHO 24.9.2021)
=> Asemakaava on maakuntakaavan mukainen.

Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
Keskustatoimintojen alue, keskus.
Kaupan alue.
Viheryhteystarve.
Joukkoliikenteen vaihtopaikka.
Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä kohde.

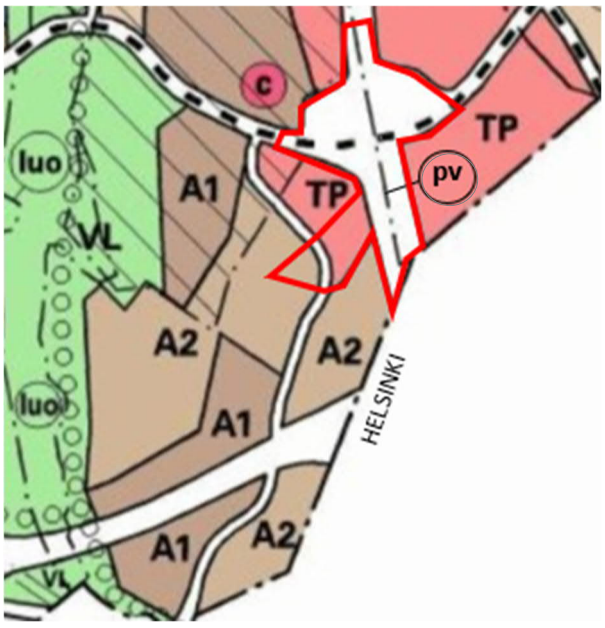

Vantaan yleiskaava 2007, voimassa

Vantaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja uudistaminen. Alue on matalaa ja tiivistä asuntoaluetta A2, työpaikka-aluetta TP ja tieliikenteen aluetta.
(Kv 17.12.2007)
=> Asemakaava on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

A1 Tehokas asuntoalue.
A2 Matala ja tiivis asuntoalue.
c Keskustatoimintojen alakeskus.
TP Työpaikka-alue.
VL Lähivirkistysalue.
(pv)- Tärkeä pohjavesialue.
Ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys.
Asemakaava-alueen sijainti.

Katso Vantaan karttoja, kaavoja ja paikkatietoja tarkemmin: kartta.vantaa.fi

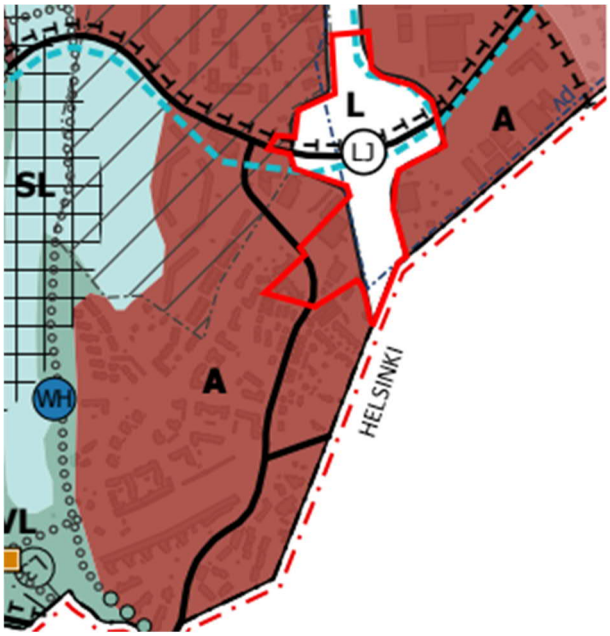

Vantaan yleiskaava 2020, hyväksytty

Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen tiivistäen ja uudistaen. Alueelle on osoitettu asuinaluetta A, liikennealuetta L ja liikenneyhteyksiä.
(Kv 25.1.2021, valitettu)
=> Asemakaava on hyväksytyn yleiskaavan mukainen.

A	Asuinalue.
L	Liikennealue.
SL	Luonnonsuojelualue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Arvokas kulttuuriympäristö.
	Liikenneyhteys.
U	Tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
oooooo	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Pyöräilyn baana.
pv	Pohjavesialue.
	Asemakaava-alueen sijainti.

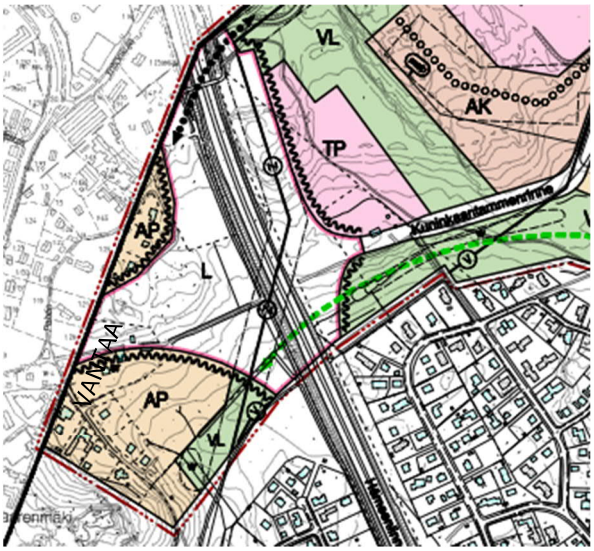

Helsingin Kuninkaantammen osayleiskaava 2008

Helsingin voimassa olevassa osayleiskaavassa Hämeenlinnanväylä ja Kuninkaantammen eritaso-liittymä ovat liikennealuetta L. (Kvsto 4.6.2008)

AK	Kerrostalovaltainen asuntoalue.
AP	Pientalovaltainen asuntoalue.
L	Liikennealue.
TP	Työpaikka-alue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Kevyen liikenteen yhteystarve.
	Viheryhteystarve.

Helsingin yleiskaava 2016 ei ole kumonnut osayleiskaavoja.

Katso tarkemmin: kartta.hel.fi

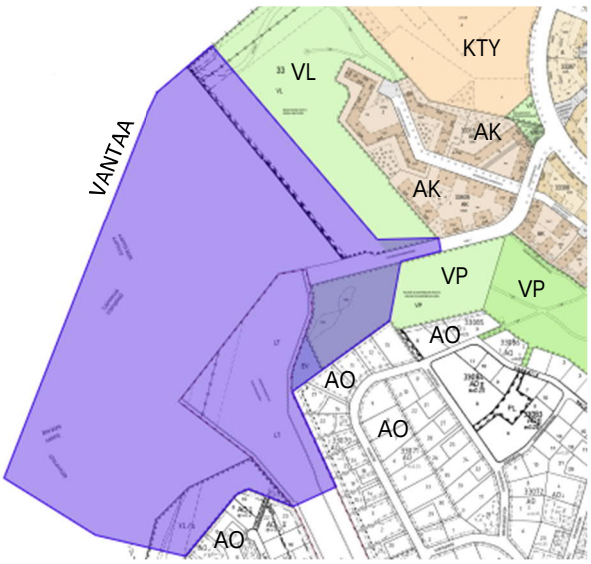

Helsingin ajantasa-asemakaava

Vantaan rajalla on vireillä asemakaava Kaarela, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja ympäristö.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
AO	Erillispientalojen korttelialue.
KTY	Toimitilarakennusten korttelialue.
VL	Lähivirkistysalue.
VP	Puisto.
	Valmisteilla oleva asemakaava, osallistuminen ollut 4.6. – 25.6.2020, luonnosaineisto esillä 9. – 22.12.2020.

Katso tarkemmin: kartta.hel.fi

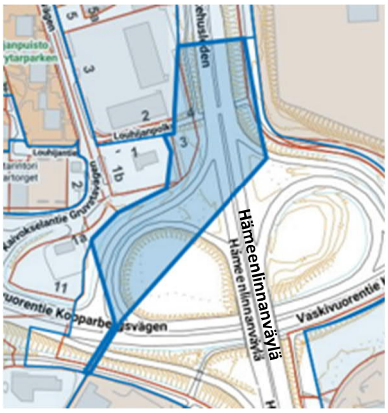

Kaivokselan rakennuskaavan alue.

Vantaan ajantasa-asemakaava

Alue on pääosin asemakaavoittamaton.
Alueella on voimassa seuraavat asemakaavat:

Kaivokselan rakennuskaava (LH 22.8.1961)
160100 Silvolan teollisuusalue (SM 12.6.1978)
160600 Kaivoksela 2 (YM 23.1.1990)
000977 (YM 11.10.1991)
001435 (Kv 17.4.2000)
001436 (Kv 17.4.2000)
001489 (Kv 28.2.2000)

Katso alueet kartta.vantaa.fi.
Rakennuskaavasta on tullut asemakaava lakimuutoksessa 1.1.2000.

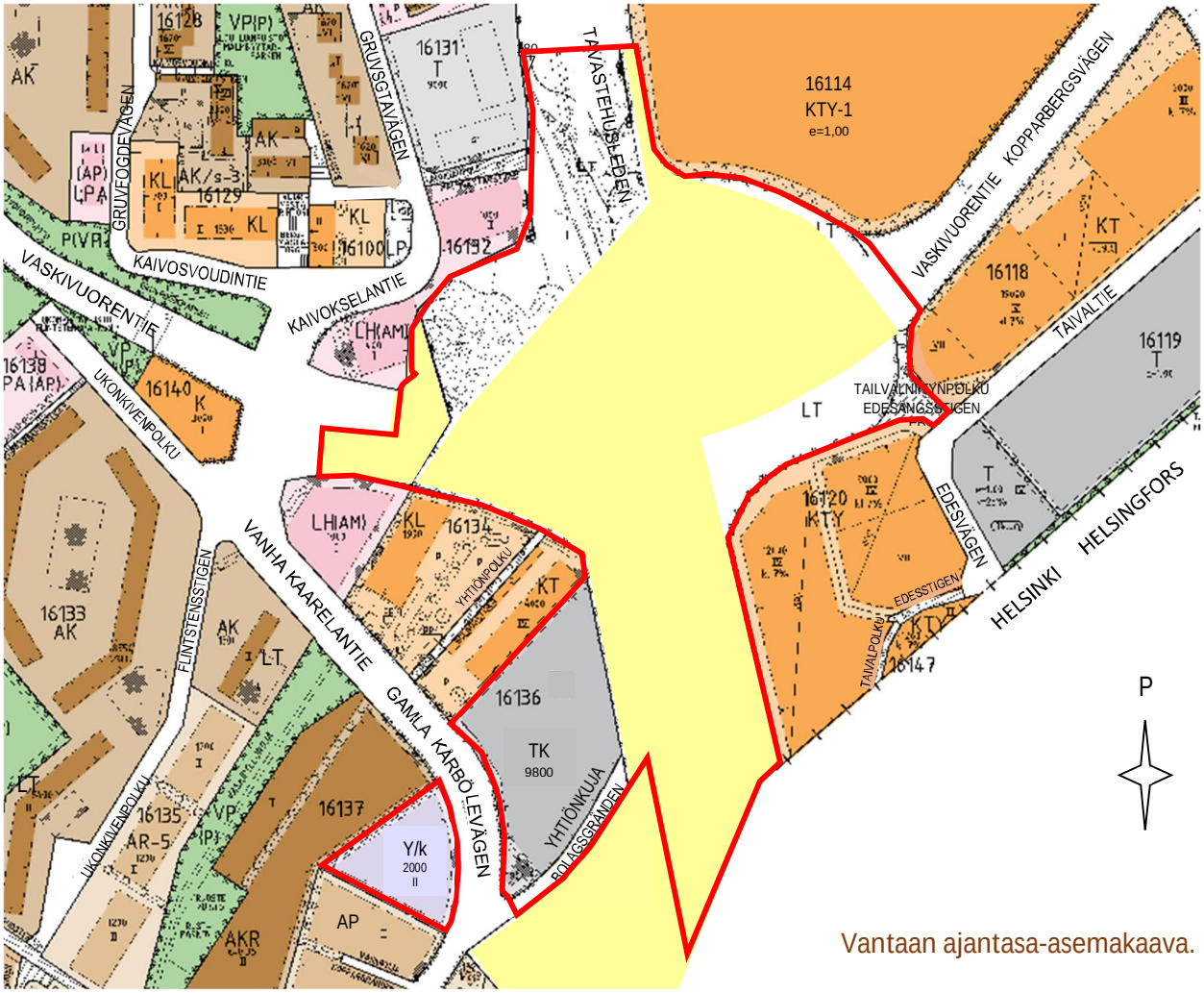

Vantaan ajantasa-asemakaava.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
AKR	Asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialue.
AP	Asuinpientalojen korttelialue.
AR-5	Rivitalojen korttelialue.
K	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
KL	Liikerakennusten korttelialue.
KT	Toimistorakennusten korttelialue.
KTY	Toimitilarakennusten korttelialue.
LH(AM)	Huoltoasemarakennusten korttelialue.
LPA(AP)	Autopaikkojen korttelialue.
LT	Kauttakulku- tai sisääntulotie.

T	Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
TK	Teollisuus- sekä liike- ja toimistorakennusten k.
VP	Puisto.
Y	Yleisten rakennusten korttelialue.
	Asemakaavoittamaton alue.
16136	Korttelin numero.
9800	Rakennusoikeus kerrosneliömetreinä.
e=0,25	Tonttitehokkuus eli kerrosala / tontin ala.
II	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
	Rakennusalat on tummennettu.
	Asemakaava-alueen rajaus.

Hämeenlinnanväylä Palotien sillalta pohjoiseen. TKa 12.2.2022

Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne, MAL 2019

Seutu kasvaa 2 miljoonaan asukkaaseen 2050. Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen. Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Hämeenlinnanväylän parantaminen sisältyvät ennen vuotta 2030 toteutettaviin hankkeisiin. Kartalla on esitetty maankäytön kehittämisen ensisijaiset vyöhykkeet, joille kohdistuu vähintään 90 % asuntotuotannosta. (HSL 26.3.2019; Helsingin seudun yhteistyökokous 28.3.2019; Kv 20.5.2019)

=> Asemakaava kuuluu ensisijaisesti kehitettävään vyöhykkeeseen ja edistää MAL-suunnitelman tie- ja katuhanketta.

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon sekä elinkeinoelämän ja työpaikkarakentamisen edellytysten luomiseen. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018)

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot

Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Toyotan kiinteistö Hämeenlinnanväylän suuntaan. TKa 20.2.2022

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

Hämeenlinnanväylän tiesuunnitelman taustaa

Edellinen vuonna 1998 hyväksytty tiesuunnitelma ei ole enää lainvoimainen. Hankkeesta on laadittu rakennussuunnitelma 2008 ja kehittämisselvitys 2018.

Tie- ja katusuunnittelun aloitusvaihe

Tie- ja katusuunnittelun aloitus kuulutettiin Helsingin Uutisissa, Vantaan Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa 29.5.2019. Suunnittelun lähtökohtia esiteltiin Kuninkaantammen aluerakentamisen asukastilaisuudessa 6.6.2019.

Tie- ja katusuunnittelun ensimmäinen luonnosvaihe

Tie- ja katusuunnitelmaluonnokset olivat nähtävillä 4.6. - 25.6.2020, mistä ilmoitettiin Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa 3.6.2020 sekä Helsingin Uutisissa ja Vantaan Sanomissa 6.6.2020. Tiedote ja aineistot julkaistiin Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, Helsingin kaupungin ja Vantaan kaupungin uutisissa ja suunnitelmien esittelysivuilla 4.6.2020. Koronapandemian aiheuttamien kokoontumisrajoitusten takia ei järjestetty asukastilaisuutta vaan suunnitelmaluonnoksia esiteltiin visualisointivideolla. Samalla esiteltiin Helsingin puoleisen asemakaavan aloitusvaihetta. Palautteet pyydettiin 25.6.2020 mennessä.

Tie- ja katusuunnittelun toinen luonnosvaihe

Toisesta tie- ja katusuunnitelmaluonnosten nähtävillä olosta 9.12. - 22.12.2020 ilmoitettiin Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa, Helsingin Uutisissa ja Vantaan Sanomissa 5.12.2020. Tiedote ja aineistot julkaistiin Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, Helsingin kaupungin ja Vantaan kaupungin uutisissa ja suunnitelmien esittelysivuilla 9.12.2020. Koronapandemian aiheuttamien kokoontumisrajoitusten takia asukastilaisuus järjestettiin verkossa Teams Live

-tapahtumana 16.12.2020, jossa esiteltiin myös Helsingin asemakaavan aineistoa. Palautteet pyydettiin 30.12.2020 mennessä. Lisätietoa tiehankkeesta: https://vayla.fi/uudellamaalla-suunnitteilla/vt-3-kannelmaen-ja-kaivokselan-valilla-ja-kuninkaantammen-etl

Helsingin kaupunki laatii puolelleen asemakaavaa Kuninkaantammen eritasoliittymä ja ympäristö, josta on järjestetty osallistuminen 4.6. – 25.6.2020, luonnosaineisto on ollut esillä 9. – 22.12.2020 ja MRL 66 § viranomaisneuvottelu on pidetty 18.8.2021.

Vantaan kaupunginhallitus 19.10.2020 § 18 antoi seuraavan lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2021–2024: --- ”Hämeenlinnanväylälle suunniteltu uusi Kuninkaantammen eritasoliittymä on välttämätön Helsingin Kuninkaantammen alueen rakentamisen johdosta, jotta jo nyt ruuhkaisen Kaivokselan liittymän toimivuus voidaan turvata. Tämän lisäksi Kaivokselan eritasoliittymä vaatii nopeita parantamistoimenpiteitä liikenteen toimivuuden parantamiseksi. Vantaa on varautunut Kuninkaantammen eritasoliittymän toteuttamisen yhteydessä rakentamaan katuyhteydet Vanhalle Kaarelantielle.” ---

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta 12.1.2021 § 8 hyväksyi kaavoitusohjelman 2021.

Vantaan kaupunginvaltuusto 25.1.2021 § 15 hyväksyi Vantaan yleiskaavan 2020.

Vantaan kaupunkiympäristölautakunta 18.1.2022 § 8 hyväksyi kaavoitusohjelman 2022.

3.2 ASEMAKAAVAN OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset

Kaavoituksessa osallisia olivat

- ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat, kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia, sekä
- ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea: Uudenmaan ELY-keskus, Uudenmaan liitto, Helsingin kaupunki, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL ja Vantaan kaupunki.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) julkaistiin internetissä, postitettiin osallisille ja jaettiin kaava-alueella 27.1.2021, tarkistettu OAS 5.2.2021, täydennys 1.3.2021, tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 16.2.2021 ja 9.3.2021. Mielipiteet ja tontinkäyttösuunnitelmat pyydettiin kirjaamoon 31.3.2021 mennessä.
- Kaavan vireille tulo ilmoitettiin Uutta Länsi-Helsinkiä Teams Live -tilaisuudessa 27.1.2021, Vantaan Sanomissa 13.2.2021 ja kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 6.3.2021.
- Kaavaa esiteltiin Myyrmäen alueen kehittämisillassa Teams Live -tilaisuudessa 16.3.2021 klo 17.00, jossa oli enimmillään 229 osallistujaa. Muuta yleisötilaisuutta ei järjestetty perustuen valitseviin koronapandemian rajoituksiin ja suosituksiin, koska yleisötilaisuuden järjestämiselle ei ole lakiin perustuvaa pakottavaa syytä.
- Aluearkkitehti oli tavattavissa puhelimitse (varmimmin 17.2. klo 15–18, 8.–12.3. klo 16–17 ja 17.3.2021 klo 15–18) sekä sähköpostilla.
- Kuulutukset julkaistaan www.vantaa.fi > Asuminen ja ympäristö > Kaavoitus ja maankäyttö > Ajankohtaiset kaavat > Kaupunkisuunnittelun kuulutukset https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/kaavoitus_ja_maankaytto/ajankohtaiset_kaavat/nahtavilla_olevat_kaavat/kaupunkisuunnittelun_viralliset_kuulutukset

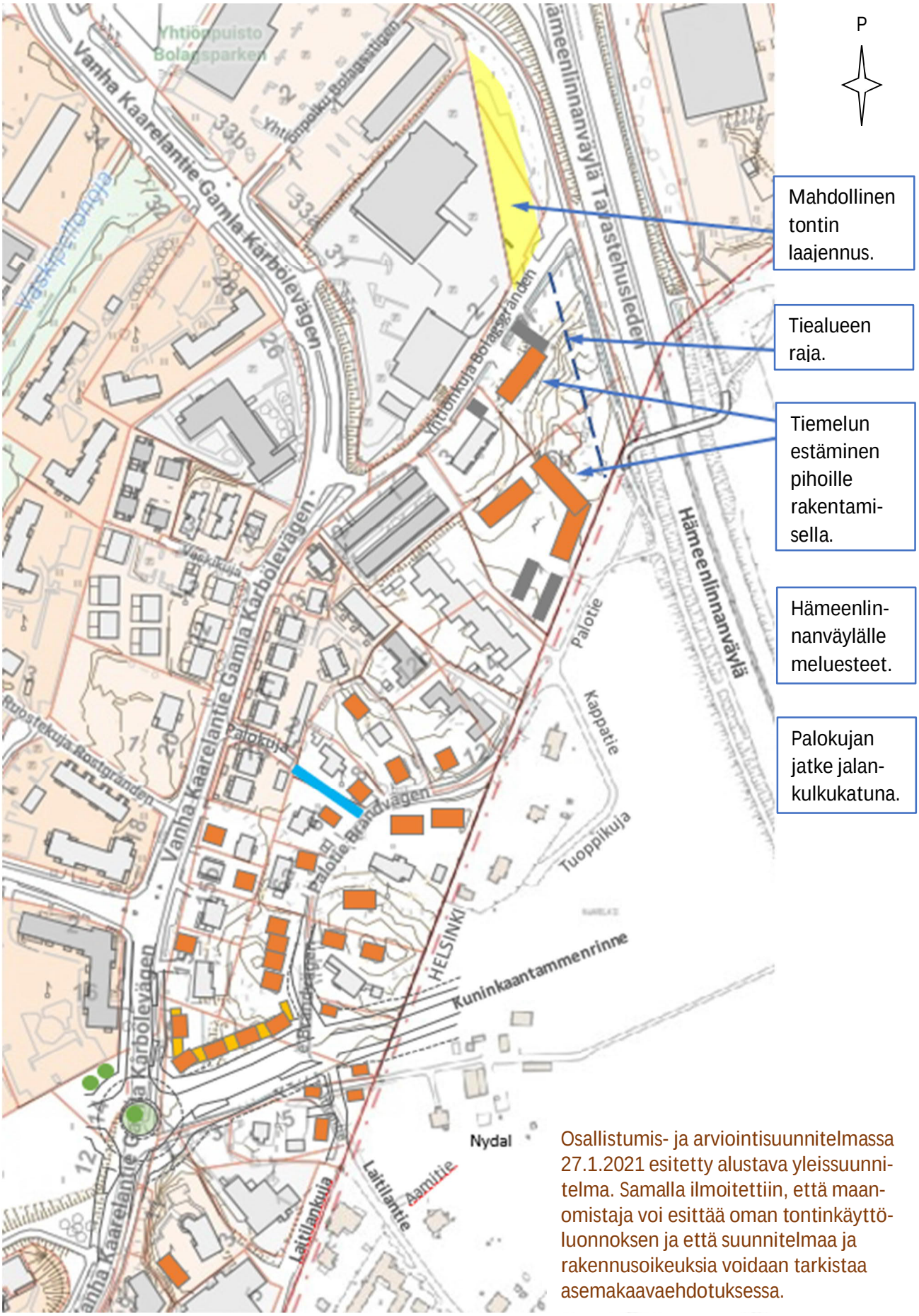

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 27.1.2021 esitetty alustava yleissuunnitelma. Samalla ilmoitettiin, että maanomistaja voi esittää oman tontinkäyttöluonnoksen ja että suunnitelmaa ja rakennusoikeuksia voidaan tarkistaa asemakaavaehdotuksessa.

Osallistumisessa saadut kysymykset ja mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen tämän asemakaavan osalta

Tämä asemakaava sisältää Hämeenlinnanväylän tiealueen ja katualueita sekä hoivakoti Azalean (Vanha Kaarelantie 26) ja Toyotan (Yhtiönkuja 2) tontit. Muut alueet, tontit ja kadut käsitellään asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne.

1. Yksityishenkilö, 1.2.2021:
”Hei, Olen saanut useampia yhteydenottoja otsikossa olevaan asemakaava suunnitelmaan. Ensiksi muutama yleinen toteamus asemakaavasta ja tavasta sen käynnistämisessä. Yleiskaava hyväksyttiin valtuustossa 26.1. Heti seuraavana päivän toimitatte asiakirjat asukkaille sekä tieto suunnitelmista tulee puskista alueen maanomistajille. Olisin odottanut että ymmärrätte ja teillä on pelisilmää siitä että asukkaat voivat olla(ja ovat) pettyneitä siihen että yleiskaava hyväksyttiin niin että suunnitelmissa on pilata ja rakentaa tieliittymä idyllisen maiseman läpi. Siitä oli tehty yleiskaavassa muutospyyntöjä. Ei, vaan se oli heti laitettava liikkeelle. Toinen asia jonka puolesta olen puhunut. MIKSi ETTE OTA yksityisiä maanomistajia mukaan suunnittelemaan näitä alueita etukäteen, kun se koskee heidän alueita. Heillä voi ja on varmasti ajatuksia näiden omistamiensa alueidensa tulevaisuuden suhteen. Kolmas asia, miten voitte tehdä asemakaava suunnitelmaa vaikka tuleva tieliittymä ei ole vielä hyväksytty tarvittavissa elimissä? Sitten alla kysymyspatteri tähän suunnitelmaan liittyen alueella olevilta asukkailta.

1. Onko tämä asemakaavan mahdollisten rakennusten paikkojen merkitseminen (oranssit palikat) kaavaan uusi tapa.
2. Pitääkö rakennusoikeus olla samansuuruinen kuin esitetty rakennusoikeus eli voiko sitä pienentää mahdollisesti suurentaa? Eli mikä on suurin/pienin rakennusoikeuskoefisientti?
3. Voiko AR-merkinnän vaihtaa esim AO-merkintään?
4. Koska sanotaan että tontinomistaja voi esittää oman tontinkäyttöluonnoksen ym pitääkö se olla ammattilaisen tekemä tai miten on ajateltu että maallikko ymmärtää ja osaa tämän?
5. Voiko tontin muodostaa kuntarajan ylitse eli Vantaan ja Helsingin puolella sijaitsevista osista?
6. Mitä edustaa Kaarelan VPK:n oranssi palikka, asuntoa tai muuta?”

=> Asukkaat ovat toivoneet asemakaavaa, mutta Kehä II on estänyt asemakaavoitusta. Myös Hämeenlinnanväylän tiealue on pienentynyt, joten nyt saadaan parempi lopputulos. Tie- ja katusuunnitelmaluonnokset olivat jo olleet nähtävillä. Kaupunginhallitus on antanut lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2021–2024 ja vastineet muistutuksiin. Lautakunta hyväksyi kaavoitusohjelman. Hyväksytyssä yleiskaavassa on esitetty yhdyskatu. Eritasoliittymä sijoittuu Helsingin puolelle. Kaavoituksesta tiedotettiin ensin asukkaille ja naapureille.

Kaavoitus alkoi OAS:illa, jossa on esitetty alustava luonnos ja asukkailta pyydettiin omia tontinkäyttöluonnoksia, joten asukkaat otettiin mukaan suunnittelemaan aluetta.

Eri suunnitelmia voidaan valmistella yhtä aikaa. Helsingin puolella valmistellaan asemakaavaa, johon oli jo suoritettu osallistuminen. Tie- ja katusuunnitelmien tulee olla asemakaavan mukaisia.

1. Alustavassa yleissuunnitelmassa oranssit palikat tarkoittivat uusia asuinrakennuksia.
2. OAS:issa ilmoitettiin, että rakennusoikeuksia voidaan muuttaa asemakaavaehdotukseen.
3. Voi olla AP, mutta Palotie 16:n ja Yhtiönkuja 5:n tonteilla rakentamisella on saatava riittävän alhainen melutaso (<55 dB) oleskelupihalle tai lasitetulle terassille tai lasitetulle parvekkeelle.
4. Aluearkkitehdille saattoi lähettää sähköpostia. Oli myös mahdollista käyttää ammattilaista.
5. Ei, eikä maanomistajat ole samat, eikä pientaloalueen kaavoitus ole vireillä Helsingin puolella.
6. Vpk:n tontilla oranssi palikka voi edustaa joko asuntoa tai uutta paloasemaa tai autotallia.

Pientalotontit ja paloaseman tontti ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

2. As Oy Vantaan Professorinrinne, 2.2.2021:
”Mielipiteemme Palokujan jatkeesta” --- jne.

=> Palokujan jatkaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie. Katso mielipide 31.

3. Yksityishenkilö, 2.2.2021:
”Sain eilen postissa OAS-suunnitelman / Palotie ja Yhtiönkuja. Se ei ole hyväksyttävissä ja sitä on korjattava ja täydennettävä seuraavista syistä:

1. Toisaalta sanotaan että alue on pääosin asemakaavoittamaton ja toisaalta sanotaan että rakennuskaavasta on tullut asemakaava. Hyvin epämääräisesti todettu asia. OAS:aan on korjattava mikä on mitäkin!

2. Lisäksi todetaan että Kuninkaantammen eritasoliittymä on välttämätön Kuninkaantammen rakentamisen johdosta. Ei asiaa voi eikä saa näin puolueellisesti ilmaista. On OSA:aan kirjoitettava kenen mielestä se on välttämätön, liikennesuunnittelijoidenko?

Lisäksi olisi reilua kertoa että Kuninkaantammessa ja sekä Helsingin että Vantaan puoleisilla pientaloalueilla asukkaat vastustavat voimallisesti uutta tielinjausta Vanhalle Kaarelantielle ja myös Kuninkaantammen eristasoliittymää.

Koska tiesuunnitelmista ei ole virallisia päätöksiä olisi viisainta toistaiseksi olla viemästä kaavaa eteenpäin ja yhdessä alueen asukkaiden kanssa (sekä Helsingin että Vantaan puolella) pohtia yhdessä miten asuinalue säilyttää viihtyisyytensä ja ominaispiirteensä parhaiten.

3. Kirjoitusvirheet paljastavat välinpitämättömyyttä ja asemakaava-alueen asukkaiden melkoista väheksymistä kun suunnitelmat tulevat aivan yllättäen heidän eteensä ilman kuulutuksia tms.”

=> 1. Asemakaavoittamaton alue on esitetty ajantasa-asemakaavassa keltaisella. Muulla alueella on voimassa asemakaava. Vanhasta rakennuskaavasta on tullut lakimuutoksessa 1.1.2000 asemakaava. (Kartat s. 10)

2a. Kuninkaantammen eritasoliittymä tarvitaan, koska Kaivokselan liittymä on ylikuormitettu eikä sen laajempi kehittäminen ole mahdollista, sillä ympäristö on rakennettu. Myös Kuninkaantammen bussiliikenne (431 Elielinaukiolle) tarvitsee eritasoliittymää (HSL 26.3.2021).

2b. Eritasoliittymä sijoittuu Helsingin puolelle. Tie- ja katusuunnitelmien luonnoksiin ja Helsingin asemakaavaan on järjestetty omat osallistumisensa 2020. Mielipiteet tähän asemakaavaan pyydettiin kirjaamoon.

2c. Eritasoliittymä sisältyy MAL-suunnitelmaan 2019 (Kv 20.5.2019). Vantaan kaupunginhallitus 19.10.2020 antoi lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2021–2024 (s. 15). Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.1.2021 hyväksyi kaavoitusohjelman. Kaupunginvaltuusto 25.1.2021 hyväksyi yleiskaavan, jossa on esitetty yhdyskatu Vanhalle Kaarelantielle. Asemakaavaa on laadittu alueen asukkaiden kanssa, mutta pientalotonttien rakentaminen, kadut ja muut alueet ratkaistaan erillisissä asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne.

3. Asemakaavoituksen alkaminen ilmoitettiin ensin kaava-alueen asukkaille ja naapureille. OAS postitettiin suomeksi ja ruotsiksi 27.1.2021 ja ruotsiksi korjattuna 28.1.2021. Kaavan vireille tulo ilmoitettiin myös internetissä 27.1.2021 ja Vantaan Sanomissa 13.2.2021.

4. Caruna Oy, 4.2.2021:
”kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.”

5. Yksityishenkilö, 4.2.2021:
--- ”Suunnitelman mukaan halutaan tiivistää aluetta kovasti ja rakentaa liittymä palotien läpi Kuninkaantammeen, niin pitihän sekin rakentaa ensin ja sitten vasta miettiä miten sieltä liikutaan. Olen edelleen sitä mieltä että avaisivat Perhekunnantien jotta voisivat käyttää Kannelmäen liittymää. Toki näin saadaan Helsingin "city-vihreiden" ajatus kaupunkibulevardeista toteutettua.

Ensin kehä I:en liittymä, sitten Kannelmäen, Kuninkaantammen ja Kaivokselan... kaikki pienessä sumpussa peräkkäin. Siitä syntyy sellainen sotku että nopeusrajoitus on laskettava 60km/h ja sehän taas antaa mahdollisuuden rakentaa taloja tiehen kiinni. Jos nyt Keskuspuistosta on vielä jotain jäljellä niin ei enään pitkään...

Kysymyksiä: Jos hyväksyy uudet rakennusoikeudet pihallaan, onko pakko alkaa suunnitella taloja piha täyteen vai voiko antaa olla mikäli ei niitä halua? Tähän --- oli piirretty joku ilmeisesti rivitalo nykyisen kotini päälle, miksi?

- Jos en halua lisää rakennusoikeutta saati taloja pihalle, miten silloin toimitaan? Miten tämä kaikki vaikuttaa kiinteistöveroon? Jos hyväksyn rakennusoikeudet enkä myy rakennusmaata ... - Onko Vantaa jo niin "venäläinen" paikka että viedään lopulta vaikka väkisin alueet jos ei muuten saada alueita pilattua?

Haluaisitte yli 700m2 viedä pihaa tiealueeksi... kartalla ei kyllä näkynyt mitään siinä joten mistä on kyse ja mitä ajattelitte korvata alueesta?

- Tässä nyt jotain näin ensihätään, yritin kyllä soittaa mutta turhaan. Sitten toivon ettei näistä sovita mitään missään Teams-life- video-kokouksissa, jo se tuosta Palotien -Kuninkaantammenrinteestä oli naurettavaa... Yritä nyt sitten jonkun chatti-palstan kautta kertoa ja vaihtaa näkemyksiä, ei sen puolen että mielipiteillä olisi mitään merkitystä mutta kuitenkin.

--- kotini on minulle kallisarvoinen paikka. Tähän on vuosien varrella sijoitettu paljon remotointiin ym.ym... joten mieti omalle kohdalle miltä tuntuu kun laatikkoon yhtäkkiä ilmestyy moinen paperinivaska suunnitelmia mallia haluamme viedä kotisi. Sanottakoon näistä touhuista nyt mitä vaan mutta tällainen vie kyllä pohjan kaikesta, näin Ei mielestäni toimita mikäli halutaan edes jonkinlaisesta sivistysvaltiosta tässä puhua. Ymmärrän kyllä että Suomi on rakennettu täyteen tuolla Kehä III:n ulkopuolella ja tänne on pakko sulloa loput ja jos kartassa näkyy hiukan liikaa pihamaata niin siihen täytyy piirrellä rakennuksia, teitä ym. jotta viihyisyys saadaan alueelta hävitettyä.

- Mielestäni Vantaa sahaa jo omaa oksaansa tällä liiallisella tiivistämisellä. Ihmiset on tänne aikoinaan muuttaneet väljyyden ja viihtyisyyden takia ja jotkut yrittävät sitä vieläkin, mutta tällaisilla toimilla viedään pohja tältä asialta. Näillä hinnoilla luulisi että voisi ikkunasta nähdä muutakin kuin naapuritalon seinän, mutta ei... esim. Ylästöä katsoessa herää kyllä ihmettelyä, valtavan kokoisia omakotitaloja jonka pihalle ei mahdu kuin puolet autosta eikä edes lumivaraa ole oman pihan lumelle... Mitä tässäkin oikein ajateltiin?

Jossain vaiheessa täällä käy kuin Espoossa... Ne jotka pystyvät lähtevät muualle ja jäljelle jää... paljon ongelmia.”

=> Kehä II:n liittymää on suunniteltu 1960-luvulta asti. Kuninkaantammen eritasoliittymä kuuluu Helsingin osayleiskaavaan 2008 ja on tulossa Helsingin puolelle. Helsinki järjesti eritasoliittymän asemakaavaan osallistumisen ja tiesuunnitelmaluonnokset olivat nähtävillä 2020. Vantaan hyväksytyssä yleiskaavassa (Kv 25.1.2021) on esitetty yhdyskatu Hämeenlinnanväylälle.

Tiealue perustuu tiesuunnitelmaluonnokseen ja tiealueen lunastaa valtio. Kevyen liikenteen raitti tulee jalankulkukaduksi, jonka lunastaa kaupunki. Tiealueessa on varauduttu Hämeenlinnanväylän kolmansiin kaistoihin luiskineen. Tiealue on huomattavasti supistunut siitä, mitä Kehä II olisi vaatinut. Asemakaavan tulee vastata tie- ja katusuunnitelmia.

Teams Live -tilaisuudessa ei sovita mitään vaan esiteltiin Myyrmäen alueen kehittämishankkeita, myös tätä asemakaavaa. Mielipiteet pyydettiin kirjaamoon ja niistä on keskusteltu.

Kotia ei viedä, kuten jos Kehä II olisi tullut, eikä kiinteistölle ei ole pakko rakentaa mitään. Pientalotonttien rakentaminen, kadut ja muut alueet ratkaistaan erillisissä asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne. Katso mielipiteet 13 ja 25.

Vantaan väestö kasvaa. Uusi yleiskaava lähtee täydennysrakentamisesta, ei asutun kaupunkirakenteen laajentamisesta, jolloin voidaan säilyttää laajoja virkistys- ja luonnonsuojelualueita.

Hämeenlinnanväylän bulevardisointi ei sisälly Helsingin yleiskaavaan 2016.

Hämeenlinnanväylän parantamisen luonnos etelästä Kaivokselan kohdalta. Ramboll 3.6.2020

6. Yksityishenkilö, 8.2.2021:
”Itse taidan kuulua niihin harvoihin, joka on odottanut tätä kaavoitusta. Mutta tietenkin pieni huoli nousee tietyistä asioista. Osaatko ottaa kantaa muutamaan kysymykseen? Noin oletuksena --- haluaisi lohkoa tonttia ---. Tässä olisi muutama kysymys joka askarruttaa:” --- jne.

”11. Onko mahdollista että Helsingin kaavoitus tuo mukanaan yhteyden --- nykyisen tontin läpi?”

=> Pientalotonttien rakentaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.
11. Ei, koska Palotie jatkuu Helsingin puolelle ja Helsinki voi kaavoittaa vain omaa puoltaan.

7. Yksityishenkilö, 9.2.2021:
Ilmoitus virheestä kiinteistön pinta-alasta. --- jne.

=> Pientalotonttien rakentaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

8. Toyota Tsusho Nordic Oy, 10.2.2021:
--- ”Tarpeemme olisi --- jatkaa parkkipaikkaamme (alue 1) Vantaan omistamaan alueeseen 3. Tarpeemme ei ehkä olisi noin laaja jonka Vantaa omistaa. --- Kysyisin myös --- meluaidasta? --- miten Ely on sitä ajatellut Hämeenlinnantien ja tonttimme väliin.” ---

=> Vantaan maa-aluetta voi ostaa tarvittavilta osin. Meluaita näkyy tiesuunnitelmassa vihreällä viivalla, se tulee vain asutuksen kohdalle, alkaa Yhtiönkujasta etelään eikä tule Toyotan tontin kohdalle. Meluesteen korkeus on tällä kohdalla 6 metriä tien tasausviivasta.

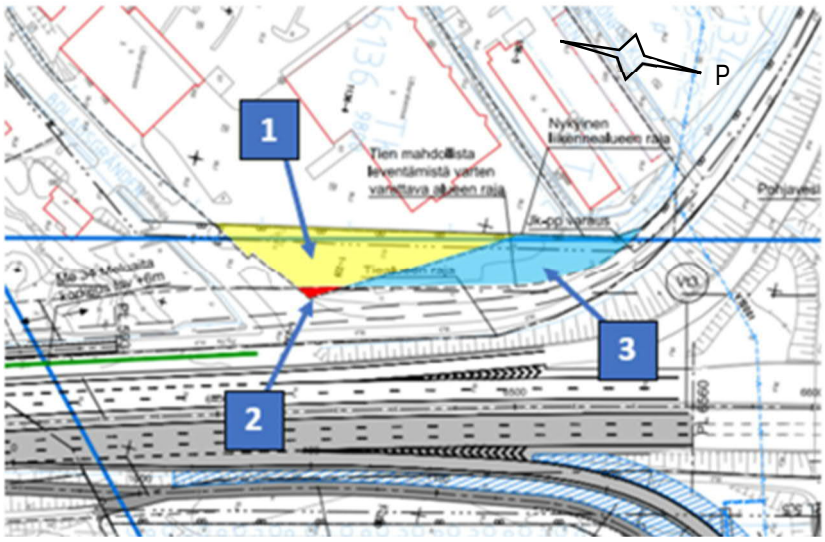

Maakauppa Toyotan kanssa:
1. Toyotan maata liitetään Toyotan tonttiin 1 221 m2.
2. Toyotan maata liitetään katualueeksi 47 m2.
3. Kaupunki myy Toyotalle lisämaata tonttiin 703 m2.

Maakaupasta tehdään maankäyttösopimus, joka käsitellään erikseen.

9. Helsingin kaupunki, 11.2.2021:
”Vantaan Palotien alueen naapurissa Helsingin puolella on vireillä Kuninkaantammen eritasoliittymän ja ympäristön asemakaava ja asemakaavan muutos. Kaavalla mahdollistetaan esitasoliittymän rakentaminen Hämeenlinnanväylälle ja siihen liittyvän yhdyskadun (Kuninkaantammenrinne) rakentaminen liittymästä Vantaan rajalle. Kadun jatkaminen Vanhalle Kaarelantielle edellyttää asemakaavoitusta Vantaan puolella, joten asemakaavan 161800 vireilletulo on kokonaisuuden kannalta hyvä asia.

Helsingin puolella osa lähialueen kiinteistöistä liittyy nykyiseen ja rakennettavaan katuverkkoon kaupungin rajan yli. Vastaavasti Palotien ja Yhtiönkujan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan osa Vantaan puolelle suunnitteilla olevasta rakentamisesta liittyy katuverkkoon Helsingin puolelta. Alueen kehittäminen ja täydennysrakentaminen edellyttävät tiivistä yhteystyötä kaupunkien välillä. Tähän mennessä tehty yhteistyö on ollut erinomaista.

Helsingin kaupungilla ei ole osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan huomautettavaa.”

10. Yksityishenkilö, 15.2.2021:
”Yhdystien tarpeesta Kaarelan suuntaan olemme eri mieltä ja sen olemme myös yleiskaava prosessissa ilmoittaneet. Toki siellä hyväksytty. En ymmärrä miksi ajatamme ison määrän autoja kylän läpi,vaan kehittäisimme kaivokselan tietä ympyrällä jne. Edelleen olen sitä mieltä että huonosti ajoitettu heti yleiskaavan hyväksynnän jälkeen. En usko ja kokemuksesta tiedän ettei nuo ehdotukset hevillä muutu, mitä olette sinne yksityisten tonteille suunnitelleet. Tämän takia nämä asukkaat ovat todella epäröiviä tuon suhteen. Nouseeko kiintestövero näiden palikoiden takia? Tässä tärkeässä asiassa olisi syytä löytää mahdollisuus järjestää yleisötilaisuus. Teams ei riitä.”

=> Kaivokselan risteys on ylikuormitettu eikä kiertoliittymä riitä liikennemäärille, koska sivukaduilta ei pääsisi mukaan liikennevirtaan. Helsinki kaavoittaa tiealueen ja eritasoliittymän omalla puolellaan.

Pientalotontit ja muut kadut ratkaistaan myöhemmin asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne. Kiinteistöveroa peritään tontista ja rakennuksesta.

Koronavirus oli leviämisvaiheessa Uudellamaalla. Yleisötilaisuutta ei järjestetty koronarajoitusten ja suositusten vuoksi. Pakottavaa lakisääteistä syytä ei ollut, koska maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä yleisötilaisuuden järjestämistä. Kaavaan oli mahdollista jättää mielipiteitä suullisesti ja kirjallisesti. Kirjaamoon pyydettiin ilmoittamaan, haluaako rakennusoikeutta vai ei.

11. Kaarelan VPK - Kårböle FBK, 18.2.2021:
”--- Meillä on edelleen suuri tarve uudelle korkeammalle autotallille” --- jne.

=> Paloaseman tontti ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

12. Neljä kirjettä, yhteensä 24 yksityishenkilöä, kirjattu 22.2.2021:
Fyra brev, tillsammans 24 privata personer, registrerad 22.2.2021:

”Vaatimus keskeyttää ja siirtää asemakaavan suunnitteleminen ---
Me tämän Kaivokselan 161800 asemakaavasuunnittelun keskeyttämisen vaatimuksen allekirjoittaneet perustamme näkemyksemme seuraavasti:

1. Yksittäisille tontinomistajille asemakaavalla on suuri merkitys ja siksi se vaatii perusteellisen analyysin eri asemakaavavaihtoehtojen seurauksista. Joissakin tapauksissa on apua haettava ammattitaitoisilta arkkitehdeilta ja juristeilta parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi. Lisäksi on vaikeaa erityisesti riskiryhmiä ajatellen vastaanottaa ja käsitellä informaatiota ja saada perusteellinen kuva suunnittelusta koronaepidemian aikana.
2. Tiesuunnitelma nk. Kuninkaanrinne, joka on ainoastaan suunnitelmavaiheessa ilman oikeusvaikutteisia päätöksiä sisältyy Kaivokselan asemakaavaan 161800 eikä siksi voi olettaa lopulliseksi. Tässä vaiheessa asemakaavalla päättäminen asuntojen sijoittelusta tiesuunnitelman ympäristössä on ennenaikaista.

3. Nk. Kuninkaanrinteen ympäristövaikutusten arviointi on tekemättä ja maastoon korkealle sijoittuvalla tiesuunnitelmalla Helsingin kaupungin alueella on pitkälle menevät vaikutukset myös Kaivoksela 161800 kaava-alueelle kaikkine ympäristöhaittoineen, nykyhetkellä niin viihtyisään ja rauhalliseen alueeseen."

=> 1. Aluearkkitehtiin on voinut ottaa yhteyttä ja hän on laatinut tontinkäyttöluonnoksia. Aikaa on annettu kaksi kuukautta. Pientalotontit ja muut kadut ratkaistaan erillisissä asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne.
2. Uusi tie on osoitettu sekä voimassa olevassa yleiskaavassa (2007) että hyväksytyssä yleiskaavassa (2021). Tie- ja katusuunnitelmat on laadittu tie- ja katualueiden rajojen määrittämiseksi, mutta niiden hyväksyminen edellyttää asemakaavaa sekä Helsinkiin että Vantaalle.
3. Tie- ja katusuunnitelmat eivät edellytä YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia. Tämä asemakaavaselostus sisältää asemakaavan merkittävien vaikutusten arvioinnin. Kuninkaantammenrinne sijoittuu Vantaalla leikkaukseen.

"Yrkande för att avbryta och uppskjuta detaljplaneringen ---
Vi undertecknade till detta yrkande önskar att detaljplaneringen av Gruvsta 161800 avbryts omedelbart. Vårt yrkande baseras vi på följande grunder:

1. För enskilda tomtägare är detaljplanen av stor betydelse och den kräver därför en grundlig analys av följderna av olika detaljplanealternativ. I vissa fall krävs anlitande av yrkeskunniga arkitekter och jurister för att nå bästa resultat.
   Dessutom är det svårt speciellt med tanke på riskgruppernas möjligheter att motta och bearbeta information och få en grundlig bild av planeringen under coronaepidemin.
2. Vägplanen den sk Kungseksbranten som endast är i planeringsstadium utan beslut med laga kraft ingår i Gruvsta detaljplan 161800 och kan därför inte beaktas som ett reellt slutlig alternativ. Att i detta skede fastställa planering för husbyggen kring vägplanen är förhastat.
3. Miljökonsekvensbedömningen av den sk Kungseksbranden har inte gjorts och den enligt planerna högt belägna vägen på Helsingfors stads område har otvivelaktig långtgående konsekvenser med tillkommande miljöolägenheter också för Gruvsta detaljplaneområde 161800, på det för tillfället trivsamma och lugna området."

=> 1. Områdesarkitekten har kunnat kontaktas och han har utarbetat tomtplaner. Tidsfristen har varit två månader. Småhustomterna och andra gatorna kommer att lösas senare i detaljplaner 161900 Brandvägen och 162000 Kungseksbranten.
2. Den nya vägen anges i både den nuvarande generalplanen (2007) och den godkända generalplanen (2021). Väg- och gatuplaner har utarbetats för att bestämma gränserna för väg- och gatuområden, men fastställandet av dem förutsätter en detaljplan både i Helsingfors och Vanda.
3. Väg- och gatuplaner förutsätter ingen miljökonsekvensbedömning i enlighet MKB-lagen (lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning). Denna detaljplanbeskrivning innehåller en arkivering av de betydande effekterna av detaljplanen. Kungseksbranten ligger i en skärning i Vanda.

13. Yksityishenkilö, 24.2.2021:
"Pari asiaa jäi vielä hiukan askarruttamaan, eli kuka on valtio? Onko olemassa nimeä tai osoitetta kehen voisi olla yhteydessä koskien lunastusta --- ja millä aikataululla..ym..mitään lisäkaistoja ollaan tuskin heti rakentamassa vai onko vielä paljonkin yllätyksiä tulossa mistä emme tiedä?
Mikäli ei nyt halua lisätä rakennusoikeutta , onko sitä mahdollista esim. 10vuoden päästä saada vai onko tämä nyt joko tai juttu?
Mikäli ei halua rakennusoikeutta tarkoittaako se että aluetta voidaan lunastaa pienempään hintaan jos sellaiseen päädytään?

ollaan saatu suhteellisen erillaisia lausuntoja paljonko kiinteistövero nousisi/neliö rakennusoikeutta, verotoimisto sanoi ettei nouse ollenkaan ennenkuin on rakennettu jne. joten tämä hiukan sekavaa vielä, mutta osaatko arvioida jos esim vero olisi nyt 1000e/vuosi niin jos lisätään 500m2 rakennusoikeuden mihin sitten päädyttäisiin??

Olisiko mahdoton ajatus lykätä koko suunnitelmaa tämän koronan ajan?? On aika haastavaa kokooontua edes naapureiden kanssa pohtimaan tätä juttua joten miksi tämä kiire nyt??"

=> Tiealuetta hallinnoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Osallistumisessa tiealueeksi esitetty kevyen liikenteen raitti tulee jalankulkukaduksi, jonka lunastaa kaupunki.

Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

Kiinteistöverotukseen vastaa verotoimisto.

Tie- ja katuluonnokset ja asemakaava ovat tarpeen tie- ja katualueiden määrittämiseksi, vaikka hankkeet toteutettaisiin myöhemmin. Asemakaavaa on laadittu yhtä aikaa Helsingin asemakaavan kanssa. Vahvistettavien tie- ja katusuunnitelmien tulee olla asemakaavan mukaisia. Kaupunginhallitus 19.10.2020 lausui, että Kuninkaantammen eritasoliittymä on välttämätön ja Vantaa on varautunut Kuninkaantammen eritasoliittymän toteuttamisen yhteydessä rakentamaan katuyhteydet Vanhalle Kaarelantielle.

Valtion yhteyshenkilö ja tiealueen lunastamisesta: Uudenmaan ELY-keskus / Sami Mankonen.

Jalankulkukadun lunastamisesta: Vantaan kaupunki / Jorma Hopponen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman täydennys 1.3.2021

Tämä osallistuminen koski keskialueen pientalorakentamista, ei tätä asemakaavaa. Keskialueen pientalorakentaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) täydennys julkaistiin internetissä, postitettiin osallisille ja jaettiin kaava-alueella 1.3.2021, tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 9.3.2021. Mielipiteet ja tontinkäyttösuunnitelmat pyydettiin kirjaamoon 31.3.2021 mennessä.
- Aluearkkitehti oli tavattavissa sähköpostilla, ja puhelimitse varmimmin 8.–12.3. ja 17.3.2021.
- Kaavaa esiteltiin Myyrmäen alueen kehittämisillassa Teams Live -tilaisuudessa 16.3.2021 klo 17.00. Muuta yleisötilaisuutta ei järjestetty perustuen valitseviin koronapandemian rajoituksiin ja suosituksiin ja koska yleisötilaisuuden järjestämiselle ei ole lakiin perustuvaa pakottavaa syytä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman täydennyksessä 1.3.2021 esitetyt rakentamismahdollisuudet alueen keskiosaan. Tontin lisärakentaminen tuli hyväksyä ilmoittamalla siitä kirjaamoon.

Nykyinen rakennus.
Uudisrakennus, kerrosala.
Autopaikka.
Havu- ja lehtipuita.

14. Yksityishenkilö, 1.3.2021:
”Pyydän poistamaan tämän ehdotuksen kokonaan alustavasta luonnoksesta johtuen näistä vastineista:
1. Palokujalla oleva yhtiö Professorinrinne on pieni yhtiö. Vastustan turhaa jalankulun jatkeen rakentamista,” --- jne.

=> Palokujan jatkaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

15. Asunto Oy Kaarviita, 2.3.2021:
”tiedustelen taloyhtiön puolesta paria vaihtoehtoa koskien ko. kaavaehdotusta. Kyse on siis --- tontista, jolle on ehdotettu viimeisimmässä kaavaehdotuksessa lisärakennusoikeudeksi 2 x 145 neliötä, eli tontista lohkottaisiin kaksi uutta tonttia.” --- jne.

=> Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

16. Helsingin kaupunki, 5.3.2021:
”Helsingin kaupungilla ei ole asemakaavan 161800 osallistumis- ja arviointisuunnitelman täydennykseen (1.3.2021) huomautettavaa.”

17. Caruna Oy, 10.3.2021:
”Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.”

18. Doventus Oy, 11.3.2021:

”Ohessa luonnostasoisena alueen kaava-muutokseen liittyvä Toyotan tonttia koskeva alue-esitys. Pohjakartta ei ole erityisen tarkka, siksi osa aloista noin arvioina. Kokonaisrakennusoikeus olisi yhdistetyllä tontilla 10 000 m2, josta nyt käytetyn rakennusoikeuden jälkeen rakennusoikeutta jää n.1045 m2.” ---

=> Asemakaavaehdotus on laadittu esityksen mukaisesti niin, että tontti laajenee osin Toyotan jo omistamalle maalle ja osin kaupungin maalle alueelle, jota ei tarvita tie- eikä katualueeksi.

19. Yksityishenkilö, 16.3.2021:
1. ”Vastustan edelleen Kuninkaantammen liittymän rakentamista. Kuninkaantammeen ei tarvita omaa liittymää aivan Kaivokselan liittymän kupeeseen, vaan jo olemassa olevaa Kaivokselan liittymää tulisi muuttaa niin, että Kuninkaantammen suuntaan on sujuvampi ajaa. Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa eritasoliittymää kuvataan ”välttämättömänä”, mikä on mielestäni ihmisten ajatuksia johdattelevaa eikä totta. Kuninkaantammen oli tarkoitus olla ”autoton asuinalue”, jossa alueen sisällä pyöräillään tai kävellään paikasta toiseen. Silti tämän ”autottoman alueen” vuoksi olette valmiit pilaamaan vanhan ja viihtyisän alueen (Palotie) toisella puolella Hämeenlinnantietä vain sen vuoksi, että Kuninkaantammeen pääsisi sujuvammin autolla. Kyseenalaistan todella paljon Vantaan kaupungin arvoja. Huvittavaa on, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa yleiskaavamääräyksessä määritellään, että ”alueen kehittämisessä ja täydennysrakentamisessa tulee parantaa kaupunkitilan viihtyisyyttä sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia”. Silti alueen viihtyisyys ei todellakaan kiinnosta asemakaavan suunnittelijoita, eikä liittymä paranna kävelyn tai pyöräilyn mahdollisuuksia.”
2. ”Mielestäni on törkeää, että Vantaalla ollaan valmiita hakkaamaan kaikki mahdolliset pienet metsäalueet ja muuttamaan ne asuinalueiksi ja teiksi. Palotien alue on juuri sen takia niin viihtyisä, että talojen välissä ja takana on puita ja tilaa. Nyt haluatte täyttää koko alueen taloilla. Palotiellä on tällä hetkellä kaksitoista asuttua taloa, mutta haluatte sinne rakennutettavan 24 lisää. Viereisille entisille pelloille on rakennettu jo suuri määrä kerrostaloja. Aluetta on tiivistetty jo muutenkin, mutta nyt toivotte, että viimeinenkin väljä omakotitaloalue saadaan rakennettua

äärimmilleen täyteen. Palotiellä ja Laitilantiellä käy paljon kävelijöitä ja lenkkeilijöitä, koska alue on esteettisesti viihtyisä eikä ahtaanpaikankammoa herättävän täyteen ahdettu. Mielipiteeni Palotie 16:n tontin (täyttämis-) suunnitelmasta: ihmettelen, minne tontilla sijaitseva nykyinen talo on mennyt? Alustavan tontinkäytön luonnoksen vaihtoehtoista vähemmän huono on A, jos niistä on valittava."

3. "Haluatte tuhota alueen myös lisäämällä jo entisestään kovaa liikennemelua rakentamalla sillan ja tien, joka kulkee alueen läpi. Vaikka suunnitelmassa Palotien liikennemelua pyritään vähentämään meluestein, onko suunnittelijoiden mielestä hyväksyttävää, että 2050 vuoden ennusteen perusteella nykyisistä 12 talosta seitsemän sijaitsee 55-60 desibelin alueella? Tällä hetkellä klo 10 arkipäivänä Palotiellä mitatut desibelilukemat ovat 60 desibelin luokkaa. Olemme toivoneet asiaan parannusta jo pitkään, mutta tulevaisuuden ennusteessa tilanne pysyisi samana. Jos liittymähanke toteutuu, mitä en todellakaan toivo, meluaidat on saatava sekä Hämeenlinnantien että eritasoliittymän puolelle. Hämeenlinnantien (ja mahdollisen uuden liittymän) meluaitojen suunnittelussa toivon otettavan huomioon sen, että alue ei kaipaa graffitiseiniä talojemme läheisyyteen – niitä on jo viereisellä kerrostaloalueella, koska tällaista artisteille aiheutuvaa kiusausta ei ole otettu huomioon naapuruston aidan suunnittelussa. Meluaidan eteen tulisi kasvattaa esim. tuijia tai muuta kasvustoa, etteivät spray-artistit pääse siihen käsiksi."

4. "Ja ihmettelen, mitä alueen kannalta tarkoittaa maininta yritysalueen täydentämisestä kaavoituksessa. Onko suunnitteilla lisää yritystontteja? "Alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikkörajan alittavaa lähialueen asukkaita palvelevaa kauppaa." Ainakaan päivittäistavarakauppaa alue ei tarvitse. Lidl on kirjaimellisesti 550 m päässä Palotie 1:stä, S Market 800 m:n Alue on aiemmin ollut suhteellisen syrjäinen ja hiljainen. Toivon, että alue pyritään pitämään mahdollisimman rauhallisena ja turvallisena, mistä hyötyvät niin alueen asukkaat kuin teillä viihtyvät ulkoilijatkin."

=> 1. Kaivokselan eritasoliittymä sekä Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien risteys ovat jo nyt ylikuormittuneita ja kaupunkiseutu kasvaa. Yhdyskatu parantaa myös kävely- ja pyöräily-yhteyttä kahden asuntoalueen välillä, Vaskipellon ja Kuninkaantammen. 2. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan pääperiaatteita. Pientalotontit ja muut kadut ratkaistaan erikseen asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne. 3. Uusi ramppi ja meluaita luovat meluesteen, mutta Palotien kaikilla tonteilla ei saavuteta alle 55 dB melutasoa eikä meluaidan korottaminen enää parantaisi melutilannetta. Kuninkaantammenrinne sijoittuu Vantaalla leikkaukseen. 4. Toyotan tontilla on autokauppa, joka on vähittäiskaupan suuryksikkö, mutta tontilla ei sallita päivittäistavarakauppaa. Tontilla on käyttämättä rakennusoikeutta.

20. Myyrmäen alueen kehittämisilta, Teams Live -tilaisuus 16.3.2021:
Tilaisuudessa oli enimmillään 229 osallistujaa. Kysymyksiä saatiin ennakkoon 29 ja tilaisuudessa 224. Tähän asemakaavaan saadut kysymykset vastauksineen:

1. "Kaivokselan Palotien kohdalle suunnitteilla olevan eritasoliittymän rakentaminen.Onko otettu huomioon lähiasukkaille kohdistuvat terveyshaitat pakokaasut,autojen aiheuttamat rengaspölyt, melutasojen nousu jne.On kohtuutonta,kun näin jälkijunaan rakennetaan valtaväyliä tiheään valmiiksi rakennetulle alueelle.Eikö saavuteta sama lopputulos parantamalla jo olemassa olevia liittymiä."

=> Kuninkaantammenrinteen ja Vanhan Kaarelantien liikennemäärillä pienhiukkasvaatimus täyttyy. Hämeenlinnanväylää vastaan rakennetaan 6 metriä korkea meluaita. Meluesteet ja uusi ramppi vähentävät melun ja pienhiukkasten leviämistä Palotielle, vaikka liikennemäärä kasvaa. Kuninkaantammenrinne sijoittuu Vantaan puolella leikkaukseen. Meluselvitys on jäljempänä. Kaivokselan eritasoliittymä ja katuristeys ovat jo nyt kapasiteettinsa ylärajalla.

2. "Miten on mahdollista, että autofirma saa lisää maa-aluetta ja yksityinen joutuu luovuttamaan? Ja taas yksityishenkilö luopuu maistaan liikenteen hyväksi"

=> Tiealueen raja määritellään tiesuunnitelmassa. Hämeenlinnanväylän parantaminen ja leventäminen tarvitsee lisää tiealuetta nykyiseen tiealueeseen verrattuna. Mutta Toyotan nykykaavassa oli otettu huomioon Kehä II:n rinnakkaisrampit, joita ei tarvita, joten tonttia voidaan laajentaa. Myös yksityisiltä tarvittavat tiealueet ovat pienentyneet Kehä II:n tilatarpeeseen verrattuna.

3. ”Keneen pitäsi olla yhteydessä kun kaupungille taas pitäisi luovuttaa tiealuetta eli kolmas kerta ja laki sallii vain kerran?”

=> Teitä ja katuja voidaan leventää useita kertoja, muuten liikennettä ei voitaisi kehittää.

4. ”Haluaisin kuulla meluaitasuunnitelmista jatkossa. Aikoinaan, noin 10 vuotta sitten on tehty suunnitelmat, mutta edistystä emme ole huomanneet. Koska meluaitoja aletaan rakentamaan?”

=> Valtio rakentaa Hämeenlinnanväylän meluesteet tien parantamisen yhteydessä.

21. Yksityishenkilö, 16.3.2021:
”1. Kiinteistöön oleellisesti kuuluva kiviaita tulee kaavoituksessa säilyttää.” --- jne.

=> Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

22. Yksityishenkilö, 17.3.2021:
”Omistan kiinteistön osoitteessa --- ja haluaisin tiedustella mahdollisuutta muuttaa tontin käyttötarkoitusta.” --- jne.

Myöhemmin: --- ”Kerrostalotontin voi unohtaa --- Onko mahdollista erottaa pientalotontti” --- jne.

=> Teollisuustontti ja pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

23. Yksityishenkilö, 19.3.2021:
Kysymyksiä Hämeenlinnanväylän meluesteistä.

=> Meluesteet on esitetty tiesuunnitelmassa, jonka löytää googlella: vt3 Kannelmäki Kaivoksela.

24. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, HSL, 26.3.2021:
”Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Hämeenlinnanväylän lisäkaistat ovat yksi MAL 2019 -suunnitelman maankäytön edellyttämiä tieverkon muutoksia. Tiesuunnitelma-alue sijaitsee kahden eri kaupungin alueella ja siksi HSL tähdentää, että yhteistyö kaupunkien kesken alueen kaavoituksessa on erittäin tärkeää parhaan suunnitteluratkaisun saavuttamiseksi. Asemakaava mahdollistuu mainitun Hämeenlinnanväylän tiesuunnitelman ratkaisujen pohjalta.

Alueella on hyvät joukkoliikenneyhteydet. HSL palvelee alueella Hämeenlinnanväylää ja Vaskivuorentietä pitkin liikennöivillä seutulinjoilla 411, 435 ja 436 sekä Vanhaa Kaarelantietä pitkin linjalla 39. Kyseiset linjat tarjoavat yhteyden Helsingin keskustaan, Myyrmäkeen, Martinlaaksoon ja Pohjois-Espoon pientalo- ja teollisuusalueille. Vaskivuorentietä pitkin liikennöivä runkolinja 560 palvelee tiheästi Myyrmäen ja Itä-Helsingin välisessä liikenteessä. Alueella liikennöi myös ikäihmisiä palveleva lähibussi 313.

Vuoden 2021 elokuusta alkaen linja 39 muutetaan runkolinjaksi 30 ja sitä aletaan liikennöidä nykyistä kalustoa pidemmillä sähkönivelbusseilla. Vuoden 2022 elokuussa otetaan käyttöön Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelman mukainen uusi linjasto, jossa suurin osa Hämeenlinnanväylän seutulinjoista yhdistetään uudeksi runkolinjaksi 400 välille Elielinaukio – Vantaankoski. Uusi yhdyskatu Hämeenlinnanväylältä Vanhalle Kaarelantielle liittyy Helsingin puolella rakennettavaan uuteen Kuninkaantammen eritasoliittymään. Uuden eritasoliittymän kautta kulkee linja 431 tarjoamaan suoran joukkoliikenneyhteyden Hämeenlinnanväylältä Kuninkaantammeen.

Uusi Kuninkaantammenrinteen katuyhteys ja Vanhan Kaarelantien uusi liikenneympyrä tulee myös tarjoamaan uusia mahdollisuuksia tuleviin linjastosuunnitelmiin. Vaikka nykyisissä linjasto-

suunnitelmissamme uutta tieyhteyttä ei ole vielä otettu huomioon, HSL pitää erittäin tärkeänä, että Kuninkaantammenrinne ja Vanhan Kaarelantien uusi kiertoliittymä suunnitellaan joukkoliikenteen tarpeet huomioiden. Kiertoliittymän yhteyteen tulee toteuttaa esitetyt pysäkit Vanhan Kaarelantien sekä Kuninkaantammentien varteen. Katusuunnitelmissa ja erityisesti pysäkkien mitoituksessa tulee huomioida nivelbussien vaatima tilantarve, ja kaikki kaava-alueen pysäkit tulee mitoittaa nivelbusseille sopiviksi.

HSL haluaa olla mukana alueen jatkosuunnittelussa."

=> Kuninkaantammenrinne ratkaistaan erikseen asemakaavassa 162000 Kuninkaantammenrinne.

25. Yksityishenkilö, 28.3.2021:

1. "Mielestäni --- voisi vastaanottaa 300m2 uutta rakennusoikeutta tulevaisuutta ajatellen, mikäli se ei velvoita rakentamaan tai aiheuta muita toimenpidevaatimuksia tulevaisuudessa. Tällä hetkellä en pysty kuvittelemaan pihalle rivi- saati muuta taloa mutta nykyään ei voi varmuudella sanoa mitä tulevaisuus tuo mukanaan."

2. "Suunnitelma, että pihalta lunastettaisiin (taas) n.700m2 tiealueeksi, ei ole mielestäni mitenkään välttämätön. Oletan että asiasta ja alueen laajuudesta voidaan keskustella. Olen toki kuullut sellaistakin ettei samasta syystä voisi useampaan kertaan lunastaa, mutta asiaa selvitetään."

3. "Mitä muuhun kaavaehdotukseen tulee, niin näkisin mielelläni että Kuninkaantammenrinne poistuisi suunnitelmista Vantaan osalta. On mielestäni aika ala-arvoista Helsingiltä ensin rakentaa asuinalue ja sitten vaatia Vantaata mukaan jotta saisivat yhteydet sinne, varsinkin kun Helsingin puolella on jo olemassa valmiit yhteydet. Perhekunnantien avaaminen muillekin kuin busseille olisi halvin ja paras ratkaisu mutta ei... joku poliittinen päätös estää tämän - Palotien asukkaat kärsiköot seurauksista sekä kaikki VT3:n autoilijat. Neljä liittymää (Kehä I, Kannelmäki, Kuninkaantammi ja Kaivoksela) olisivat liian lähekkäin - ei tule toimimaan, alueesta tulee valtava sumppu. Kuninkaantammenrinne ei muutenkaan sovi alueen ympäristöön ja toisi alueelle melua sekä päästöjä entistä enemmän, joten toivon että Vantaalla löytyisi rohkeutta sanoa Helsingille EI tässä asiassa. Liittymä lisäisi liikennettä myös Vanhalla Kaarelantiellä huomattavasti."

4. "Mitä kaavaan muuten tulee, toivon ettei aluetta rakenneta täyteen - se on mielestäni vihtyisä niin kuin se on. Lisäksi toivoisin ettei aleta teiden nimiä vaihtamaan alueella. Olkoonkin jossain muuallakin saman nimisiä katuja, näin on ollut todella pitkään eikä siitä kummempaa haittaa ole ollut. Lähes jokaisesta puhelimesta tulisi löytyä 112 sovellus joka kertoo metrin tarkkuudella sijaintisi, joten hädän tullen apu kyllä löytää perille. Jos osoitteita aletaan vaihtamaan tietää se valtavasti töitä uuden osoitteen ilmoittamisesta niin virallisille kuin yksityisillekin tahoille. Ja jo nykyisin huonosti toimiva postin jakelu vaarantuisi kokonaan..."

=> 1. Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

2. Tämä on alueen ensimmäinen asemakaava. Tiesuunnitelmassa varaudutaan kolmansiin kaistoihin myös välille Kaivoksela – Klaukkala, jolloin nyt suunnitellut kolmannet kaistat jatkuvat pohjoiseen ja Kaivokselan liittymä tarvitsee uudet liittymiskaistat. Tietä voidaan leventää tarpeen mukaan useampaan kertaan, muuten liikennettä ei voitaisi kehittää. Kevyen liikenteen raitti merkitään jalankulkukaduksi.

3. Kuninkaantammenrinne perustuu Helsingin osayleiskaavaan (2008), Helsingin seudun MAL-suunnitelmaan (2019) ja Vantaan yleiskaavaan (2007, 2021). Kaivokselan eritasoliittymä ja Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien risteys ovat jo nyt ylikuormitettuja. Kuninkaantammenrinne ratkaistaan myöhemmin asemakaavassa 162000 Kuninkaantammenrinne.

4. Kadunnimeksi esitetään Vanha Yhtiönkuja.

26. Yksityishenkilö, 29.3.2021:

1. "Pitkän pohdinnan jälkeen olen tullut siihen päätökseen että --- vastaanottaa 400k-m2 sillä varauksella että rakennusvelvoitetta ei ole ja jo olemassa oleva asuinrakennus säilyy ennallaan. Toivottavasti alueesta kaavamuutoksen myötä ei muutu epämukavaksi lähiöksi."

2. ”Kaupungille taas luovutettava maa-alue 648m2 tiealueeksi ei ole välttämätön. Tästä asiasta toivon keskustelua. Olen kuullut että lain mukaan maata saisi ottaa ainoastaan kerran yksityisomistuksessa olevasta tontista (tämä olisi 4 kerta).”

3. ”Kuninkaantammenliitymä on turha liittymä jolla on ympäristöhaitallisia vaikutuksia. Avatkaa Perhekunnantie autoliikenteelle. Miten poliitinen päätös voi vaikuttaa suunnitelmiin ja suunnittelijoihin? Vai onko se niin että Helsinki määrää tahdin ja Vantaa tanssii?”

=> 1. Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

2. Tiesuunnitelmassa varaudutaan kolmansiin kaistoihin myös välille Kaivoksela – Klaukkala, jolloin nyt suunnitellut kolmannet kaistat jatkuvat pohjoiseen ja Kaivokselan liittymä tarvitsee uudet liittymiskaistat. Tietä voidaan leventää tarpeen mukaan useampaan kertaan, muuten liikennettä ei voitaisi kehittää. Tämä on alueen ensimmäinen asemakaava. Maantien alueen lunastaa valtio. Kevyen liikenteen raitti merkitään jalankulkukaduksi, jonka lunastaa kaupunki.

3. Kuninkaantammenrinne perustuu Helsingin osayleiskaavaan (2008), Helsingin seudun MAL-suunnitelmaan (2019) ja Vantaan yleiskaavaan (2007, 2021). Kaivokselan eritasoliittymä ja Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien risteys ovat jo nyt ylikuormitettuja. Kuninkaantammenrinne ratkaistaan myöhemmin asemakaavassa 162000 Kuninkaantammenrinne.

27. Vantaan kaupunginmuseo, 30.3.2021:
”Alueella ei ole todettu kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja, eikä sieltä tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kaava-alueella sijaitsee useita inventoituja rakennusperintökohteita, joiden suojeluperusteet on selvitettävä kaavatyön yhteydessä. Rakennuskohteita --- [koskee Palotie 5, 9 ja 10:n rakennuksia].

Kaava-alueella on myös arvokkaita tielinjauksia. Palotie --- [koskee Palotietä].

Yhtiönkuja kuuluu yhdessä Vanhan Kaarelantien kanssa kokonaisuuteen, joka on ollut Hämeenlinnaan suuntautuneen tien varhaisia reittejä. Tie on merkitty Kuninkaankartastoon ja nykyisellä paikallaan se on kulkenut ainakin 1800-luvun lopulta lähtien. Tie on tullut Konalan suunnasta Kaarelaan ja siitä se on edelleen jatkunut Martinkylän kautta Vantaanlaaksoon. Tie on kulkenut Keimolan ja Luhtaanmäen kylien kautta kohti Klaukkalaa. Vanhan tiereitin nykyinen tiestö on seuraava: Vanha Kaarelantie, Yhtiönkuja, Kaivokselantie, Vanha Nurmijärventie, Nybackankuja, Kauppalaivurintie, Vantaankoskentie, Vantaanpuistontie, Kivistönkorventie, Keimolantie, Luhtaanmäentie [, Kuhajoentie] ja Klaukkalantie. Yhtiönkujan varrella on säilynyt tiehistoriasta kertova kilometripylväs (Yhtiönkuja 5)

Kaikkien mainittujen kohteiden luokitustunnus on kaupunginmuseon kulttuuriympäristötietokannassa R2, mikä tarkoittaa, että kohteiden rakennusperintöarvot on todettu inventoinneissa merkittäviksi. Museon tavoitteena kaavatyöhön on selvittää tarkemmin näiden kolmen rakennuskohteen, kahden tiekohteen ja kilometripylvään suojeluperusteet ja siirtää mahdolliset suojelutarpeet kaavakartalle asianmukaisin suojelumerkinnöin sekä niihin liittyvin määräyksin. Suojeltavien rakennusten kohdalla tulee myös uudisrakentamisen määrää, massoittelua ja sijoittelua tontilla miettiä siten, että uudisrakentaminen ei heikennä vanhojen rakennusten suojeluperusteita. Näkymälinjat ja mittakaavallinen yhteneväisyys ovat tärkeitä huomioida.”

=> Vanha Kaarelantie näkyy myös Broteruksen kyläkartassa 1695/1711. Yhtiönkujaa lukuun ottamatta mainitut kohteet sijaitsevat tämän kaava-alueen ulkopuolella. Niiden suojelukysymykset ratkaistaan asemakaavoissa 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne.

28. As Oy Kaarviita, 31.3.2021:
”määritellään asemakaavaan rakennusoikeudeksi” --- jne.

=> Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

29. Yksityishenkilöt (4), 31.3.2021:
--- ”kiinteistöjen omistajina haluamme tuoda esiin mielipiteenämme asemakaavan alustavista luonnoksista Kuninkaantammenrinteen kohdalla seuraavaa:” --- jne.

=> Tonttien rakentaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie tai laajempana kokonaisuutena myöhemmässä asemakaavassa.

30. Yksityishenkilö, 31.3.2021:
”Alustava kaavaluonnos kelpaa meille --- osoitteessa. Eli 500m2 uutta rakennusoikeutta, mahdollistaen kolme uutta asuinrakennusta.” --- jne.

=> Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

31. Yksityishenkilö, 31.3.2021:
”Palokujan asukkaana ja pienen lapsen äitinä koen arvelluttavana suunnitelmana rakentaa kevyenliikenteen väylä vanhan omakotialueen tonttien” --- jne.

=> Palokujan mahdollinen jatkaminen ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

32. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 31.3.2021:
– ”Sähköverkko: Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannusten osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

– ”Kaukolämpöverkko: Ei huomautettavaa. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannusten osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

33. Yksityishenkilöt (4), 31.3.2021:
”Kaavassa on alustavasti suunnitelma Palokujan jatkamisesta Palotielle tonttien --- kautta.” --- jne.

=> Palokujan jatkaminen ja pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

34. Yksityishenkilö, 31.3.2021:

1. ”Yleistä
Asemakaavaehdotus sijoittuu alueelle, joka on valtaosin pientalovaltaista aluetta ja joka on vuosikymmenten aikana orgaanisesti kehittynyt omaleimaiseksi ja kaupunkikuvallisesti” --- jne.

2. ”Lisärakentaminen Palotiellä
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman s. 7-9 on esitetty luonnos uusien rakennuspaikkojen ja rakennusoikeuksien jakautumisesta (oranssit kuviot).” --- jne.

3. ”Kuninkaantammenrinteen ympäristö
Kaavaehdotuksen selvästi heikoin osa on Kuninkaantammenrinteen ympäristön esitetyt järjestelyt. Kaavassa on sijoitettu runsaasti rakennuksia” --- jne.

=> Pientalotontit ja Kuninkaantammenrinne rakentaminen ratkaistaan erikseen asemakaavoissa 161900 Palotie ja 161200 Kuninkaantammenrinne.

35. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 12.8.2021:
”Kaivokselan eritasoliittymän kohdalla kulkee itä-länsisuunnassa tärkeä päävesijohto DN 1000. Koska asemakaavan toteuttaminen ja päävesijohdon läheisyydessä rakentaminen voivat aiheuttaa johdolle vaurioriskin, tulee suunnitella tarvittavat johdon siirto- ja suojaustoimenpiteet. Toimen-

piteiden suunnittelusta, toteutuksesta ja kustannuksista tulee neuvotella HSY:n vesihuollon kanssa hyvissä ajoin ennen kaavan toteutusta.

Kyseiselle päävesijohdolle tulee tonteille tai muille yksityisille alueille merkitä vähintään 12 metriä leveä johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee lisäksi mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai syväjuurisia pensaita.

Asemakaava Kuninkaantammenrinteen ja Vanha Kaarelantien kiertoliittymällä saattavat vaatia hulevesiverkoston laajentumista. Muilta osin aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Jatkosuunnittelussa tulisi esittää yleisen vesihuollon alustava suunnitelma ja määrä- ja kustannusarvio."

=> Kannanotto on lähetetty tiedoksi Uudenmaan ELY-keskukselle ja Väylävirastolle. Päävesijohto DN 1000 kulkee kaava-alueella vain maantien ja jalankulkukadun alueilla. Yleisille alueille ei merkitä johtorasitteita. Tiesuunnitelmaluonnoksen mukaan johtoa siirretään Hämeenlinnanväylän LT-alueella. Tiealueen rakentaminen ratkaistaan tiesuunnitelmassa. Tonteille sijoittuu muita johtorasitteita. Tonteille annetaan mainittu kaavamääräys. Alueella on valmis kunnallistekniikka, joten vesihuollon esisuunnitelma ja kustannusarvio eivät ole tarpeen.

Neuvottelut viranomaisten kanssa

Asemakaavan tavoitteista on neuvoteltu Väyläviraston, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Helsingin kaupungin kanssa Hämeenlinnanväylän tie- ja katusuunnittelun yhteydessä vuonna 2020.

MRL 66 §:n viranomaisneuvottelussa 16.3.2021 Helsingin kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa todettiin, että asemakaava on tie- ja katusuunnitelmien mukainen ja että Vantaan voimassa oleva yleiskaava on Kehä II:n osalta MRL 42 §:n nojalla ilmeisen vanhentunut. Lisäksi on huomioitava melutilanne.

Uudenmaan ELY-keskus 26.3.2021: [Kaupan] seudullisuuden rajat tulevat 2. vaihemaakuntakaavasta. Vantaalla ne ovat TIVA 30 000 k-m^2, muu erikoistavarakauppa 10 000 k-m^2 ja päivittäistavarakauppa 5 000 k-m^2. Olemassa olevaa toimintaa voi esittämälläsi tavalla laajentaa. Kaavamääräyksissä on oltava kaupan laadusta määräys eli se voi olla vain TIVA-kauppaa [tilaa vaativaa kauppaa].

Erillinen kuuleminen / Palotie 12

Asemakaavaa piirrettäessä ilmeni, että tulevan tontin koko on 2818 m2. Siten tonttitehokkuudella e = 0,25 tontille voidaan osoittaa 700 k-m2 rakennusoikeus. Kiinteistölle lähetettiin sähköposti 21.7.2021, johon pyydettiin vastaus 16.8.2021 mennessä. Kiinteistö hyväksyi rakennussoikeuden 23.7.2021.

=> Pientalotontit ratkaistaan asemakaavassa 161900 Palotie.

Kaavan nähtävillä olo ja lausunnot

Kaupunginhallitus 13.12.2021 päätti asettaa kaavan nähtäville ja se oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 12.1. – 10.2.2022. Tällöin jätettiin kolme muistutusta. Lausuntoja saatiin kolme. Näistä on erilliset asiakirjat. Nähtävillä olon jälkeen tästä kaavasta on rajattu pois Kuninkaantammenrinteen alue. Kaavamääräyksiä ja kaavaselostus on tarkistettu.

Kaavan vaihe ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 5.3.2022.

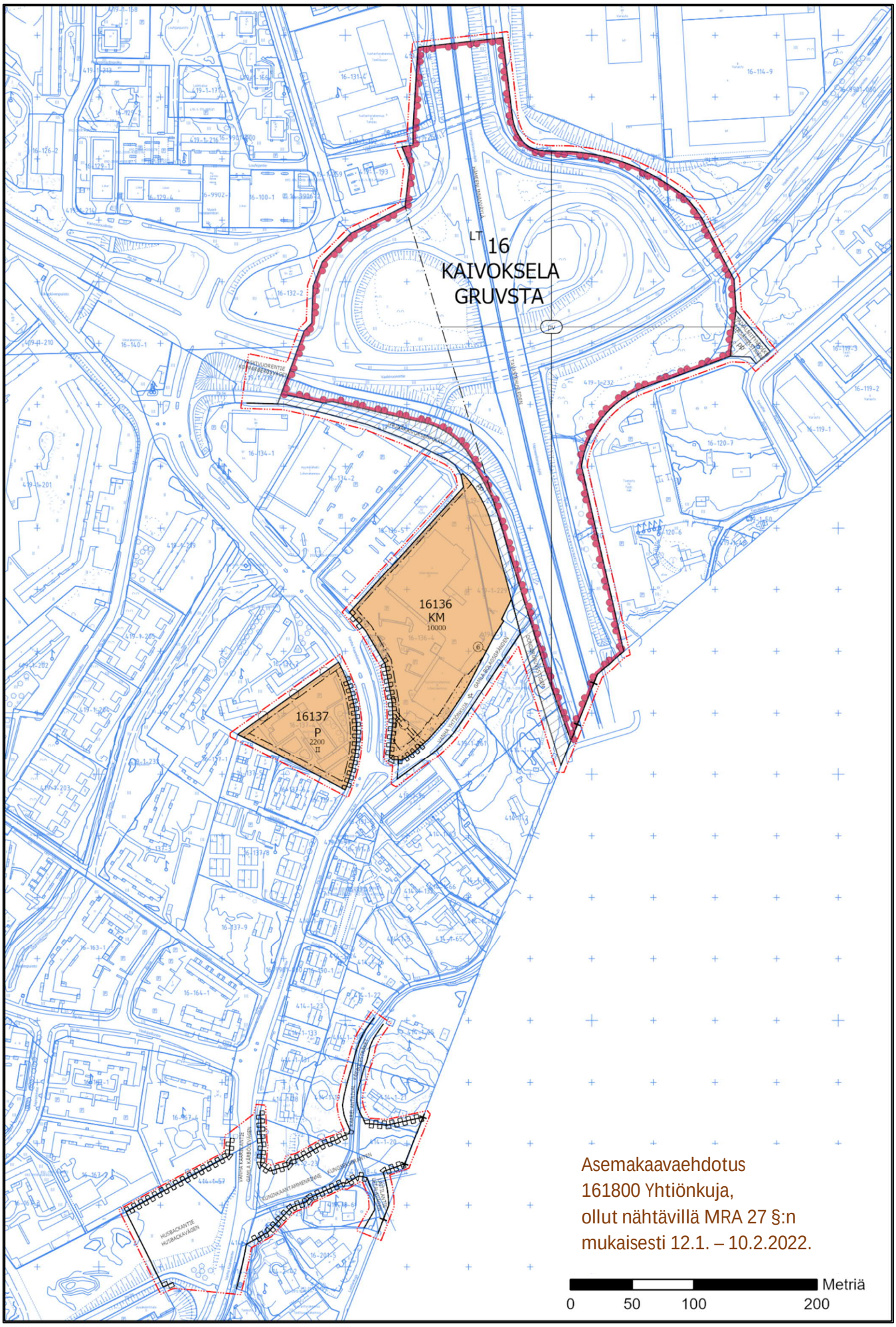
LT
16
KAIVOKSELA
GRUVSTA
16136
KM
10000
16137
P
2200
II
Asemakaavaehdotus
161800 Yhtiönkuja,
ollut nähtävillä MRA 27 §:n
mukaisesti 12.1. – 10.2.2022.
Metriä
0
50
100
200

Kaava-alueen rajaaminen ja jakaminen ja kaavoituksen jatkuminen

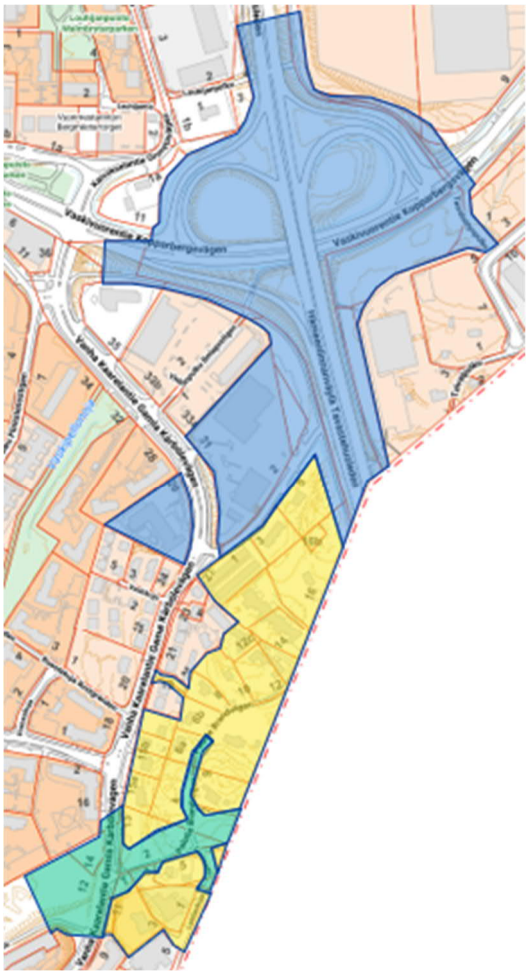

Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi kaavaksi:

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2021 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue on ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Kaava-alueen rajaamisesta ja jakamisesta ilmoittaminen

Nähtävillä olon jälkeen asemakaavan 161800 Yhtiönkuja pohjoisosa käsitellään tässä asemakaavassa ja eteläosa asemakaavassa 162000 Kuninkaantammenrinne. Tästä on ilmoitettu kaava-alueen maanomistajille ja naapureille kirjeellä 10.3.2022, internetissä kaavan sivulla 10.3.2022, Vantaan Sanomissa 12.3.2022, sekä lausuntojen ja muistutusten vastineissa 22.3.2022. Kaavaselostukset on tarkistettu. Kumpikin asemakaava käsitellään samassa kaupunkiympäristölautakunnassa 22.3.2022.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

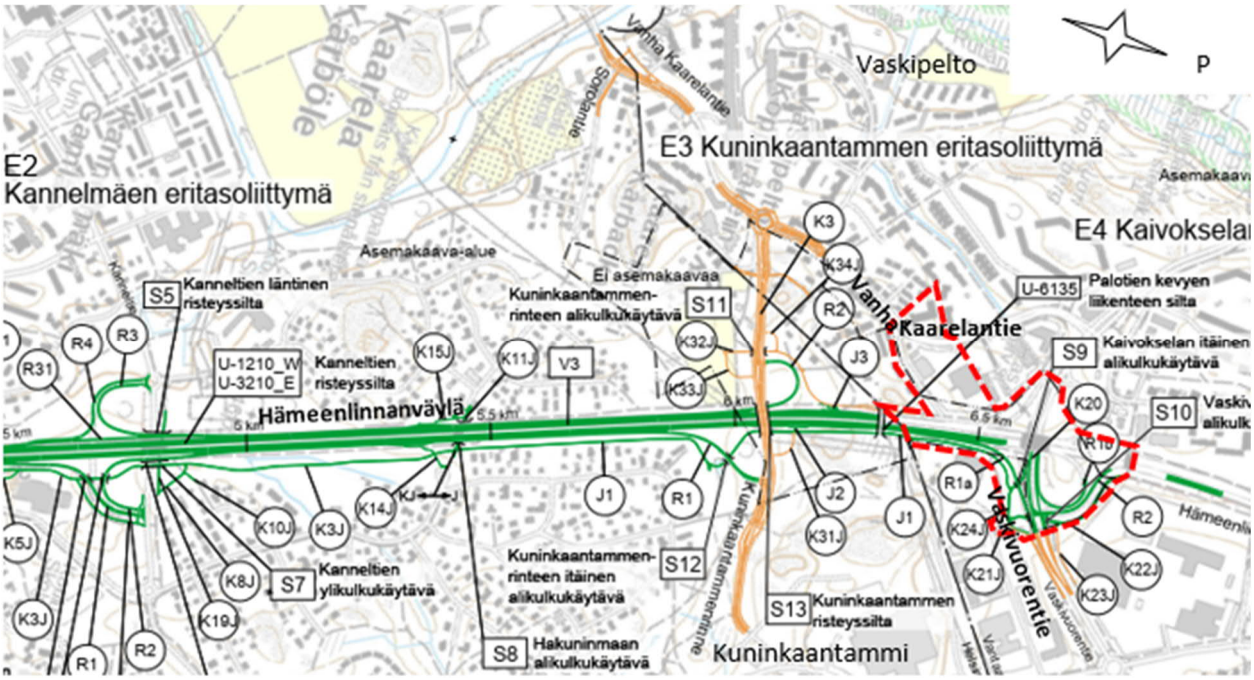

Valtatie 3:n (Hämeenlinnanväylä) Kannelmäki – Kaivoksela tiesuunnitelman yleiskartta. Ramboll 21.1.2021

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa kaavoitetaan Hämeenlinnanväylän maantien alue LT ja siihen liittyviä katuja sekä nykyisen rakentamisen mukaisesti liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM, ja palvelurakennusten korttelialue P. Näistä tarkemmin jäljempänä.

Rakennusperintökohteena Vanha Yhtiönkuja (nyt Yhtiönkuja) suojellaan.

Asemakaava-alueeseen kuuluneet muut alueet kaavoitetaan asemakaavoilla 161900 Palotie ja 162000 Kuninkaantammenrinne.

Hämeenlinnanväylälle toteutetaan kolmannet kaistat meluaitoineen ja Helsingin puolelle uusi Kuninkaantammen eritasoliittymä. Kaivokselan eritasoliittymää parannetaan rakentamalla uusi ramppi Helsingistä Silvolan suuntaan. Suunnitelma sisältää myös parannuksia bussipysäkeille sekä jalankululle ja pyöräilylle. Aiemmin Kehä II:ta varten varattua tiealuetta voidaan pienentää.

Kaavaratkaisun perustelut

Hämeenlinnanväylän parantaminen, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Kuninkaantammenrinne ovat välttämättömiä kaupunkiseudun kasvun, kasvaneen ja yhä kasvavan liikenteen vuoksi ja jotta Helsingin ja Vantaan yleiskaavojen mukainen maankäyttö voidaan toteuttaa.

Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Kaivokselan eritasoliittymän uusi ramppi Silvolan suuntaan ovat välttämättömiä Helsingin Kuninkaantammen rakentamisen johdosta, jotta jo nyt ruuhkaisten Kaivokselan liittymän ja Vaskivuorentien toimivuus voidaan turvata.

Hämeenlinnanväylän parantaminen ja uudet katujärjestelyt tarvitaan myös pääkaupunkiseudun ja liikenteen jatkuvan kasvun vuoksi.

Asemakaava perustuu voimassa olevaan maakuntakaavaan (2020) ja voimassa olevaan yleiskaavaan (2007) ja on hyväksytyn yleiskaavan (2021) mukainen, tarkemmin sivuilla 8–9.

Hämeenlinnanväylän tiealueen ja katualueiden rajaukset perustuvat valtatien 3 tie- ja katusuunnitelmaluonnoksiin (2021).

Vanha Yhtiönkuja (Yhtiönkuja) on Vantaan kaupunginmuseon inventoima rakennusperintökohde, joka esitetään suojeltavaksi tässä asemakaavassa.

Toyotan tonttia (Yhtiönkuja 2) voidaan laajentaa aiemmin Kehä II:n rampia varten tiealueeksi varatulle alueelle. Samalla hoivakoti Azalean (Vanha Kaarelantie 26) asemakaava ajantasaistetaan.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tie- ja katumelua torjutaan tiesuunnitelman mukaisilla Hämeenlinnanväylän meluaidoilla. Meluaidan korkeus on Palotien kohdalla 5 metriä ja Palotien sillan pohjoispuolella 6 metriä.

Hämeenlinnanväylän tiesuunnittelun tavoitteena on ollut, ettei nykyisillä oleskelupihoilla ylity 60 dB melutaso ennustetilanteessa vuonna 2050, kun Hämeenlinnanväylällä on meluesteet.

Rakennusten ääneneristävyydestä ja hulevesien viivyttämisestä määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

4.3 ALUEVARAUKSET

KM, liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön

Nykyinen teollisuus- sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialue TK, jolla on rakennusoikeutta 9 980 k-m2, laajenee aiemmin tiealueeksi varatulle alueelle 1 924 m2, siitä kiinteistön omalle maalle 1 221 m2 ja kaupungin maalle 703 m2. Kiinteistöstä 47 m2 muutetaan jalankulkukaduksi.

Alue kaavoitetaan nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain ja nykyisen tontin pääkäyttötarkoituksen mukaisesti liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM. Kaavamääräyksellä alueelle sallitaan paljon tilaa vaativa erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikkö, joka ei kilpaile keskustahakuisen kaupan kassa. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan myymälätiloja. Asemakaavamääräykset ajantasaistetaan.

Tontilla on autokauppa. Voimassa olevan lain mukaan yli 4 000 m2:n suuruinen vähittäiskauppa on vähittäiskaupan suuryksikkö, jota ei saa sijoittaa maakuntakaavan tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten; tämä ei kuitenkaan koske vähittäiskaupan myymälän, vähittäiskaupan suuryksikön tai myymäläkeskittymän laajentamista, joka ei ole merkittävä (MRL 71 a-d §). Autokaupan laajuus on 8 903 k-m2, ja sitä voisi tontin rakennusoikeuden puitteissa vielä laajentaa 1 097 k-m2 (12 %), kun rakennusoikeus 9 980 k-m2 pyöristetään 10 000 k-m2:iin (+ 20 k-m2).

Tontin uusi pinta-ala on 15 370 m2, rakennusoikeus 10 000 k-m2 ja tonttitehokkuus e = 0,65.

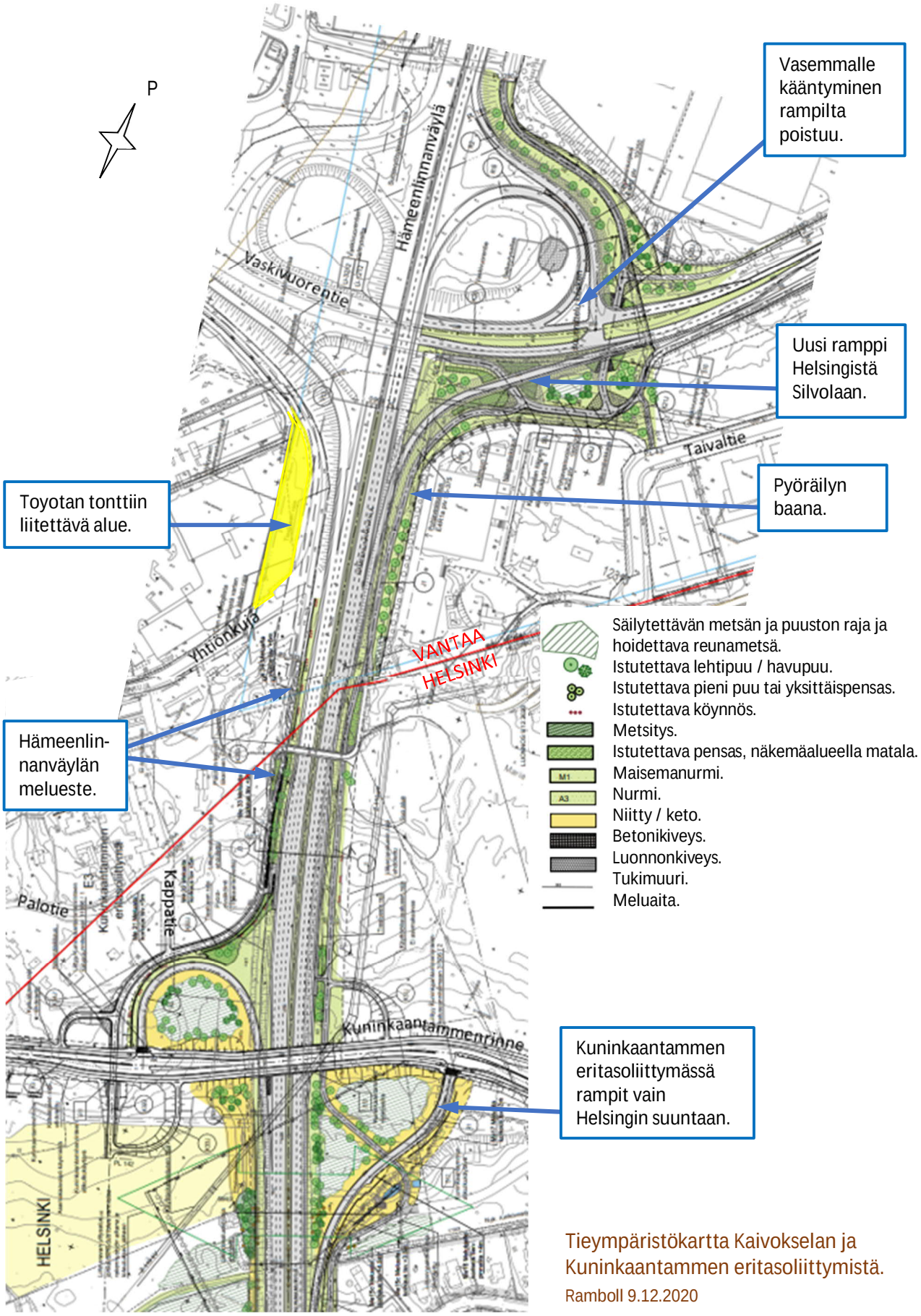

Tieympäristökartta Kaivokselan ja Kuninkaantammen eritasoliittymistä.
Ramboll 9.12.2020

Vähittäiskaupan seudullisuuden raja ilmenee Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavasta, jossa se on Vantaalla tilaa vaativa erikoistavarakauppa 30 000 k-m^2, muu erikoistavarakauppa 10 000 k-m^2 ja päivittäistavarakauppa 5 000 k-m^2. Siten olevaa toimintaa voi laajentaa esitetyllä tavalla. Kaavamääräyksissä on kaupan laadusta määräys, joka sallii vain tilaa vaativaa kauppaa.

Toyotan tontilla ollut asuintalo on purettu eikä tontille enää sallita asuntojen rakentamista tiemelutilanteen vuoksi. Rakennuksen suurin sallittu korkeusasema (+40,00 mpy) muutetaan nykyiseen korkeusjärjestelmään (+40,3 mpy). Kaavaan merkitään pohjavesialue.

LT, maantien alue

Hämeenlinnanväylällä on ruuhkia ja välityskykyongelmia etenkin Kannelmäen ja Kaivokselan välillä. Helsingissä Kuninkaantammen rakentaminen ja Vantaalla Myyrmäen ja Silvolan kehittäminen sekä pääkaupunkiseudun yleinen kasvu tulevat lisäämään Hämeenlinnanväylän ja sen ympäristön liikennettä tulevaisuudessa.

Hämeenlinnanväylän maantien alue kaavoitetaan laaditun tiesuunnitelmaluonnoksen mukaisesti. Tiealueen rajaus on huomattavasti suppeampi kuin jos Kehä II olisi toteutunut.

Hämeenlinnanväylän (vt3) tiesuunnitelman Kannelmäki – Kaivoksela luonnos 2021 sisältää
- lisäkaistat
- Kannelmäen ja Kaivokselan eritasoliittymien parantamisen
- Kuninkaantammen uuden eritasoliittymän Helsingin puolelle
- meluntorjunnan asutuksen kohdalle
- pysäkkijärjestelyt
- jalankulun ja pyöräilyn yhteydet
- arvokkaiden luontokohteiden huomioimisen Helsingin puolella

Hämeenlinnanväylän ennusteliikennemäärä on 86 200 ajon/arkivuorokaudessa vuonna 2050. Kuninkaantammen eritasoliittymä palvelee paitsi Kuninkaantammea, myös seudun rakentamista. Tiesuunnitelma sisältää myös uuden rampin Helsingistä itään Silvolan yritysalueen suuntaan. Tällöin poistuu vasemmalle kääntyminen nykyiseltä Hämeenlinnanväylän itäpuoliselta rampilta. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille rakennetaan Vaskivuorentien alittava alikulku. Pyöräilyjärjestelyt suunnitellaan Vantaan baanamitoituksella.

Maantielain mukaan hyväksyttävän tiesuunnitelman tulee olla asemakaavan mukainen.

Pohjavesialue merkitään asemakaavaan.

Tiealueella olevaa HSY:n päävesijohtoa DN 1000 siirretään tiesuunnitelman mukaisesti.

P, palvelurakennusten korttelialue

Palvelurakennusten korttelialueilla voi olla julkisia ja yksityisiä palveluita.

Hoivakoti Azalean tontin (Vanha Kaarelantie 26) asemakaavaa ajantasaistetaan rakennetun tilanteen mukaisesti. Tällöin nykyinen yleisten rakennusten korttelialue kunnan tarpeisiin Y/k muuttuu palvelurakennusten korttelialueeksi P. Tontilla on yksityinen hoivakoti 2 152 k-m2, joten tontin uusi rakennusoikeus on 2 200 k-m2 (nyt 2 000 k-m2). Suurin kerrosluku on yhä kaksi (II). Tontin pinta-ala on 5 206 m2 ja uusi tonttitehokkuus e = 0,42.

Kadut

Vanha Yhtiönkuja (nyt Yhtiönkuja) merkitään suojelluksi tieksi. Kilometripylväs sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella tontilla, joten sitä ei voida suojella tässä asemakaavassa.

Jyrinäkaivoksenpolku on Hämeenlinnanväylän länsipuolinen jalankulku- ja pyöräkatu, joka ei kuulu valtion maantien alueeseen, vaan lunastetaan kaupungille. Katu kaavoitetaan Hämeenlinnanväylän yleissuunnitelmaluonnoksen mukaisesti, mikä sisältää lumitilat.

Tekninen huolto

Vesihuolto

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi (HSY 12.8.2021). Nykyiset tonteilla kulkevat yleiset johdot merkitään asemakaavaan johtorasitteina.

Hulevesien hallinta

Vantaan kaupunki on laatinut hulevesiohjelman 2009 ja hulevesienhallinnan toimintamallin 2014. Hulevesien viivyttämisestä määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

Vantaalla hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Hulevesiä viivytetään paikallisesti ja alueellisesti niin, että alueelta purkautuva virtaama säilyy nykytilanteen tasossa myös suunnitellun maankäytön toteuduttua.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Tonttien rakentaminen säilyy voimassa olevan asemakaavan mukaisena.
Vanha Yhtiönkuja (nyt Yhtiönkuja) säilyy rakennusperintökohteena.

Vaikutukset luonnonympäristöön

Tontit on jo rakennettu. Tie- ja katualueet ovat jo nyt liikennekäytössä Yhtiönkuja 5:n kohdalla tehtävää tiealueen laajennusta lukuun ottamatta. Alueella ei ole inventoituja luontokohteita.

Liikenteelliset vaikutukset

Hämeenlinnanväylän liikennemäärä kasvaa nykyisestä 58 800 ajoneuvosta/vrk (2020) 86 200 ajoneuvoon/vrk (2050), mikä tarvitsee toimenpiteitä liikenteen toimivuuden varmistamiseksi.

Asemakaava mahdollistaa Hämeenlinnanväylän parantamisen Vantaan osuudella. Kaivokselan eritasoliittymä vaatii nopeita parantamistoimenpiteitä liikenteen toimivuuden parantamiseksi.

Hämeenlinnanväylän lisäkaistat parantavat Hämeenlinnanväylän välityskykyä ja vähentävät ruuhkautumista, mikä nopeuttaa matka-aikoja. Matka-ajan ennustettavuus paranee ruuhka-aikoina. Myös raskaan liikenteen ja joukkoliikenteen sujuvuus paranee ja matka-ajat nopeutuvat. Pidemmät liittymiskaistat helpottavat bussien liittymistä Hämeenlinnanväylälle. Melusuojaus-toimenpiteet vähentävät liikenteen aiheuttamia meluhaittoja asutukselle.

Liikennemäärät

Tie- tai katuosuus	Nopeus km/h	2020*	Ennuste 2050*
Hämeenlinnanväylä Kannelmäki – Kaivoksela	80	58 800	86 200
Vaskivuorentie Kaivokselantien liittymän itäpuolella	40	18 300	21 500

* Keskivuorokausiliikenne, Ramboll 1.10.2021.

Myös jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ja turvallisuus paranevat. Hämeenlinnanväylän tie-suunnitelma sisältää jalankulun ja pyöräilyn pääväylät Hämeenlinnanväylän itäpuolelle ja Vaski-vuorentien eteläpuolelle.

Uusi tie- ja katusuunnitelma vie huomattavasti vähemmän maata, kuin mitä Kehä II:n vaatimat ramppi- ja eritasojärjestelyt olisivat vieneet. Myös Palotien kävelysilta säilyy paikallaan.

Tässä asemakaavassa esitettävät tiet ja kadut liittyvät saumattomasti Helsingin puolen tie- ja katu-suunnitelmiin, mikä on tutkittu tie- ja katusuunnitelmien yhteisen laatimisen yhteydessä.

Suhde Helsingin puolen kaavoitukseen

Helsingin Kuninkaantammen osayleiskaavassa 2008 Hämeenlinnanväylä ja Kuninkaantammen eritasoliittymä ovat liikennealuetta. Lisäksi yleiskaavassa on esitetty pientaloaluitta Vantaan rajaa vastaan. Ne liittyvät Vantaan pientaloalueisiin.

Helsinki laatii asemakaavaa Kuninkaantammen eritasoliittymää ja sen liikenne- ja katujärjestelyjä varten. Lisäksi tutkitaan maankäytön mahdollisuuksia liittymän ympäristössä. Yhteys Helsingin pientaloalueille kulkee Palotien ja Laitilantien kautta, jotka jatkuvat Helsingin puolelle. Palotieltä on Helsingin kautta tonttiliittymiä myös Vantaan tonteille (Palotie 12, 14 ja 16).

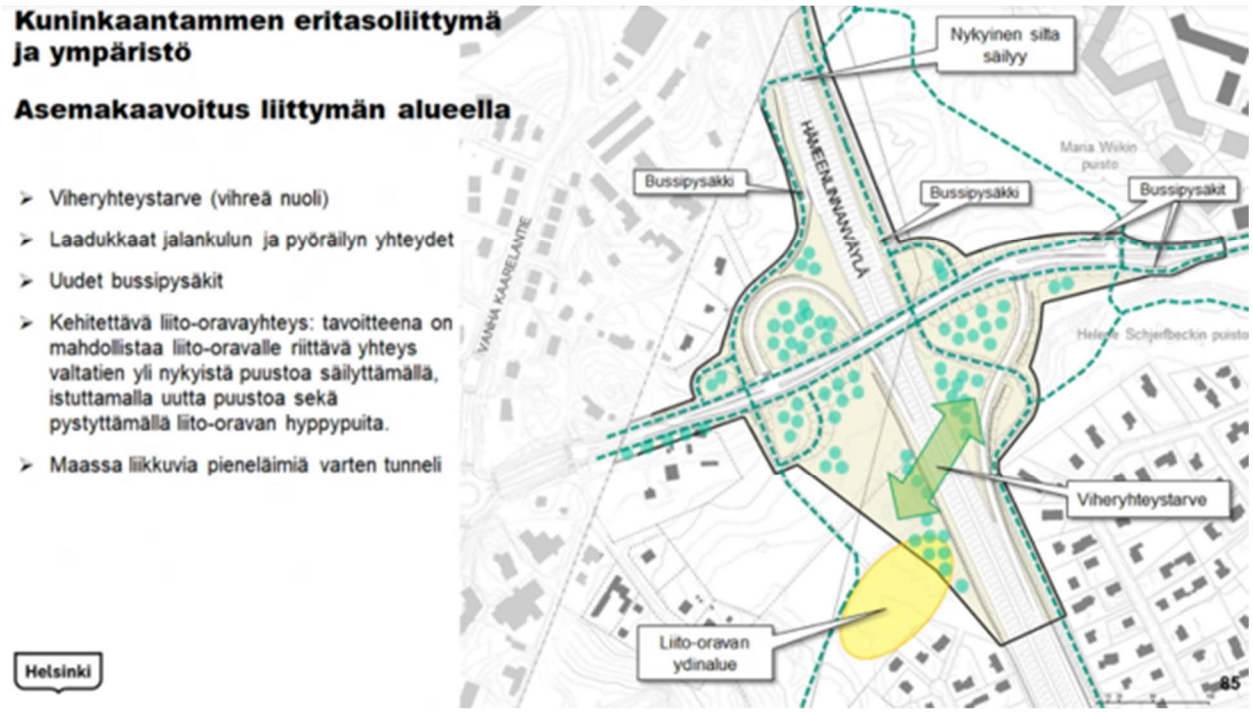

Suhde Helsingin puolen asemakaavasuunnitelmiin. Uutta Länsi-Helsinkiä, Ulla Jaakonaho 27.1.2021

Sosiaaliset vaikutukset
Asemakaava vastaa kasvavan kaupungin jatkuvaan väestön ja liikenteen kasvuun. Uudet tie- ja katuratkaisut helpottavat liikkumista ja vähentävät liikenteeseen käytettyä aikaa.

Ilmastovaikutukset
Rakentaminen vaatii resursseja, sekä varoja että materiaaleja, mikä lisää rakentamisen aikaista hiilijalanjälkeä. Liikenteen sähköistyminen kuitenkin vähentää päästöjä ja ilmastovaikutuksia. Liikkumisen helpottuminen vähentää ajosuoritetta ja päästöjä. Tonteilla voidaan hyödyntää kaukolämpöä, maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

- Varautuminen ilmastonmuutokseen: Ilmaston lämpeneminen lisää kasvillisuutta, se varjoisuutta. Lumien lisääntymiseen varaudutaan katujen lumitiloilla ja Ylästöön kaavoitetulla lumen vastaanottopaikalla. Runsaisiin sateisiin varaudutaan hulevesien hallinnalla. Tulvavedet vähentävät lisäveden tarvetta Päijännetunnelista Mätäojaan.

Kaavan laajemmat vaikutukset
Tie- ja katuverkon parantamisen laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenteeseen ja ilmastoon on tutkittu yleiskaavassa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja katumelu
Hämeenlinnanväylän parantamisen yhteydessä meluntorjunta paranee huomattavasti Palotien alueella, kun Palotien kohdalle rakennetaan 5–6 metriä korkea meluaita. Meluaidan korotus 8 metriin ei enää olennaisesti parantaisi melutilannetta.

Asemakaavassa sovelletaan Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 melutasojen ohjearvoja. Asemakaava on olevan asuinalueen täydennysrakentamista, jolloin yöajan ohjearvo on 50 dB.

Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan 2/2013, Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa, tavoitteena on, että melun ohjearvot täyttyisivät koko asumiseen varatulla alueella. Mikäli tähän ei ole mahdollista päästä, tulisi varmistaa, että ohjearvot alitetaan ainakin asuntojen pihoilla oleskeluun ja leikkiin tarkoitetuilla alueilla. Asuinrakennusten oleskeluparvekkeet ja terassit rinnastetaan ulko-oleskelualueisiin.

P-korttelissa asuinrakennukset suojataan 32 dB:n ääneneristävyysvaatimuksella, mikä kattaa sekä lento- että tie- ja katumelun. Myös pihamelun ja yöajan ohjearvot täyttyvät.

KM-korttelissa rakennusala kattaa tontista laajan alueen, jolloin ääneneristävyysvaatimus vaihtelee suuresti tontin eri osissa sekä olevien että mahdollisesti joskus tulevaisuudessa rakennettavien rakennusten eri julkisivuilla ja myös niiden eri osissa. Rakennusten ääneneristävyydestä määrätään rakennusjärjestyksessä, jonka määräyksiä ei toisteta asemakaavassa. Rakennusten ääneneristävyys tarkastetaan rakennuslupien yhteydessä.

Kaavaan on laadittu meluselvitykset sekä tietä että kaavaa suunniteltaessa (Ramboll tiesuunnitelmaan 11.5. – 7.12.2020, kaavaan 1.10.2021). Näiden tulos on luonnollisesti sama.

Pienhiukkaset
Hämeenlinnanväylän melueste rajoittaa sekä melun että pienhiukkasten leviämistä. Asuntojen minimietäisyydet katujen ajoratojen reunoista täyttyvät. Bussilinjaa 30 ajetaan sähköbusseilla.

Pienhiukkasmäärät ovat laskeneet sekä pitkällä aikavälillä että viime vuosina huomattavasti. Kehitys jatkuu, kun autokanta uusiutuu. Uudet myytävät autot ovat sähköautoja 2030. Autojen keski-ikä on Uudellamaalla 10 vuotta (2019), joten autokanta on uusiutunut ennustevuonna 2050.

1. Nykytilanne, tie- ja katumelu. Nykyinen meluntorjunta. Päiväajan klo 7–22 keskiäänitaso (Laeq) 2 m korkeudella maanpinnasta. Ramboll 11.5.2020

2. Ennustetilanne 2030, tie- ja katumelu. Nykyiset liikennejärjestelyt ja nykyinen meluntorjunta. Päiväajan klo 7–22 keskiäänitaso (Laeq) 2 m korkeudella maanpinnasta. Ramboll 22.5.2020

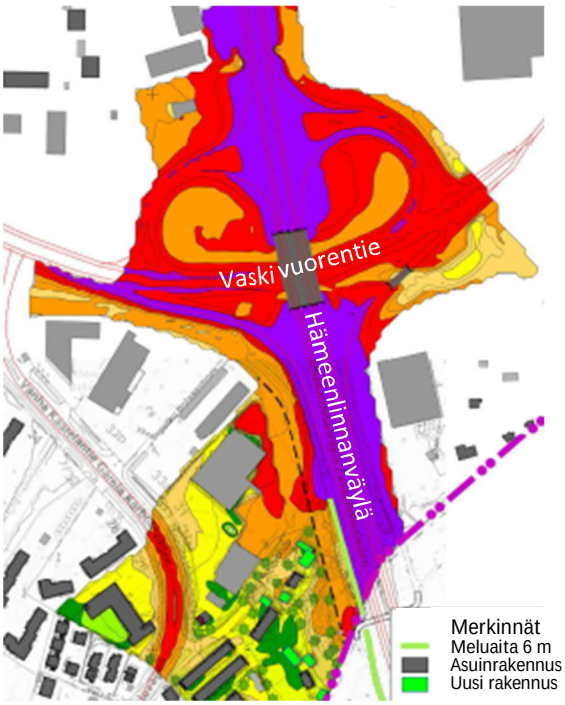

3. Ennustetilanne 2050, tie- ja katumelu. Tiesuunnitelman järjestelyt ja suunniteltu meluntorjunta. Päiväajan klo 7–22 keskiäänitaso (Laeq) 2 m korkeudella maanpinnasta. Ramboll 1.10.2021

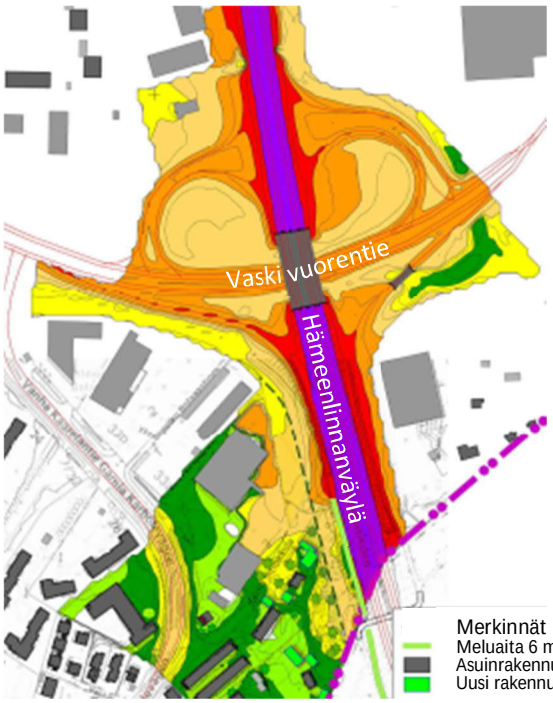

4. Ennustetilanne 2050, tie- ja katumelu. Tiesuunnitelman järjestelyt ja suunniteltu meluntorjunta. Yöajan klo 22–7 keskiäänitaso (Laeq) 2 m korkeudella maanpinnasta. Ramboll 1.10.2021

< 45 | 45–50 | 50–55 | 55–60 | 60–65 | 65–70 | 70–75 | 75– dB

4.6 NIMISTÖ

Kylän nimi Kaarela / Kårböle, esiintyy 1417 Magnus i Karisbola. Helsingin puolella on kaupunginosa Kaarela / Kårböle (1990), Vantaan puolella kylä Pohjois-Kaarela / Norra Kårböle (1946).

Kaupunginosan nimi Kaivoksela / Gruvsta (1961) johtuu 1700-luvun rautakaivoksista. Ruotsalaisen nimen loppuosa -sta merkitsee paikkaa ja kaupunkia (stad).

Tiet ja kadut

- Hämeenlinnanväylä, Tavastehusleden Tie rakennettiin maalaiskunnan osalta 1955 – 1960. Helsingissä 1949 Nurmijärventie, Nurmijärvivägen, Helsingin maalaiskunnassa 1958 Hämeenlinnan pikatie, 1959 Helsinki – Tampere pikatie, Tampereentie, 1966 eteläosa Nurmijärventie, Nurmijärvivägen, Kistolantiestä pohjoiseen Hämeenlinnantie, Tavastehusvägen, 1974 Helsingissä ja Vantaalla Hämeenlinnanväylä, Tavastehusleden.
- Jyrinäkaivoksenpolku, Dundergruvsstigen, Sillbölen rautakaivosten Jyrinäkaivoksen, Dundergruvan, mukaan. Jalankulkukatu sijaitsee Hämeenlinnanväylän vieressä. Helsingissä on Jyrinäpolku, Dunderstigen (1975), se rautatien lähellä. (Nr 25.5.2021)
- Taivalniitynpolku, Edesängsstigen, 2000, tiealueelle jääneen Taivalniitty, Edesängen, nimisen puiston (1976 – 2000) mukaan. Se Taivaltie, Edesvägen (1974), mukaan, tämä taas vanhasta paikannimestä 1640 Wadhängz råå … 1974 Kahluuniitty, Vaddängen.
- Vaskivuorentie, Kopparbergsvägen, 1961, läheisen Vaskivuoren (1933 Kopparberg) mukaan.
- Vanha Yhtiönkuja, Gamla Bolagsgränden, ollut vanhaa Hämeenlinnan maantietä, 1966-76 Vanhaa Kaarelantietä, sen jälkeen nimetön. Asemakaavassa 1981 Yhtiönkuja, Bolagsgränden, mikä jätettiin tältä osin vahvistamatta, mutta tuli asemakaavaan 1990. Nimi johtuu Sillbölen rautakaivoksista: Yhtiönkaivos, Bolagsgruvan, avattiin 1845 ja sen syvyys oli 40 metriä. Kauniaisissa on Yhtiönkuja, Bolagsgränden. Päällekkäisiä kadunnimiä poistetaan pelastusturvallisuuden vuoksi. (Nr 25.5.2021)

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus lisämaan ostosta Vantaan kaupungilta Toyotan tonttiin.

Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Hämeenlinnanväylän parantaminen esiintyy ennen vuotta 2030 aloitettavana liikenneinvestointina Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL 2019, s. 24, 38, 82), joka on hyväksytty Helsingin seudun yhteistyökokouksessa 28.3.2019.

Valtio lunastaa Hämeenlinnanväylän tiealueen. Kaupunki lunastaa katualueet.

Hämeenlinnanväylän tiesuunnitelman eteneminen:
- Valmis tiesuunnitelma asetetaan nähtäville, jolloin siitä on mahdollisuus jättää muistutus. Samaan aikaan tiesuunnitelmasta pyydetään lausunto eri viranomaisilta ja muilta tahoilta.
- ELY-keskus lähettää tiesuunnitelman hyväksyttäväksi Traficomille.
- Traficom tekee päätöksen tiesuunnitelman hyväksymisestä. Päätös asetetaan nähtäville ja siitä voi tehdä valituksen.

Uusille katualueille laaditaan katusuunnitelma, jonka luonnos on ollut nähtävillä 9.–22.12.2020.

Mahdollisista tonttien rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Kaavan valmisteluun osallistuneet			
Vantaan kaupunki			
	Asemakaavoitus	asemakaavapäällikkö	Ilkka Laine
		aluearkkitehti	Timo Kallaluoto
		asemakaava-arkkitehti	Annakaisa Haanpää
		asemakaava-arkkitehti	Anna Hakamäki
		asemakaava-arkkitehti	Anders Hedman
		kaavoitusinsinööri	Mikko Järvi
		kaavatekninen koordinaattori	Marko Hoffren
	Kiinteistöt ja tilat	tonttipäällikkö	Armi Vähä-Piikkiö
		tonttiasiamies	Jari Sainio
		kiinteistökehityspäällikkö.	Tomi Henriksson
		maankäyttöinsinööri	Juho Lumme
		maankäyttöinsinööri	Marja Hannikainen
		maanäyttöteknikko	Jorma Hopponen
		paikkatietoasiantuntija	Natalia Lindström
		lakimies	Heino Pitkänen
	Kadut ja puistot	liikenteen alueinsinööri	Teemu Vihervaara
		liikenneinsinööri	Pirjo Salo
		liikennetietoasiantuntija	Suvi Rytkönen-Halonen
		Alueinsinööri	Mikko Kettunen
		suunnitteluinsinööri	Henri Hyttinen
	Rakennusvalvonta	lupa-arkkitehti	Timo Tamminen
	Talous- ja hallintopalvelut	vuorovaikutusasiantuntija	Pia Tasanko-Lavinkainen
	Yleiskaavoitus	yleiskaavapäällikkö	Mari Siivola
		johtava maisema-arkkitehti	Laura Muukka
		maisema-arkkitehti	Elina Ekroos
		yleiskaavasuunnittelija	Jonna Kurittu
	Ympäristökeskus	ympäristösuunnittelija	Jarmo Honkanen
Helsingin kaupunki			
	Jukka Tarkkala	Ulla Jaakonaho	Taina Toiviainen
	Tiina Falck	Raimo Pakarinen	Olli-Pekka Aalto
	Petra Rantalainen		
Väylävirasto			
	Matti Ryynänen		
Uudenmaan ELY-keskus			
	Juha Noeskoski	Arto Kärkkäinen	Tuomas Autere
	Sami Mankonen	Eeva Kopposela	
Ramboll Finland Oy			
	Lotta-Maija Salmelin	Topi Vuorio	Emilia Vainikainen
	Maija Musto	Meri Lampinen	Annukka Kylmälä
	Eeva Elmnäinen	Timo Korkee	Nico Id

Vantaa 22.3.2022

VANTAAN KAUPUNKI
Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
timo.kallaluoto@vantaa.fi, p. 050 3122 132, Kielotie 28, PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

Poistettavat merkinnät

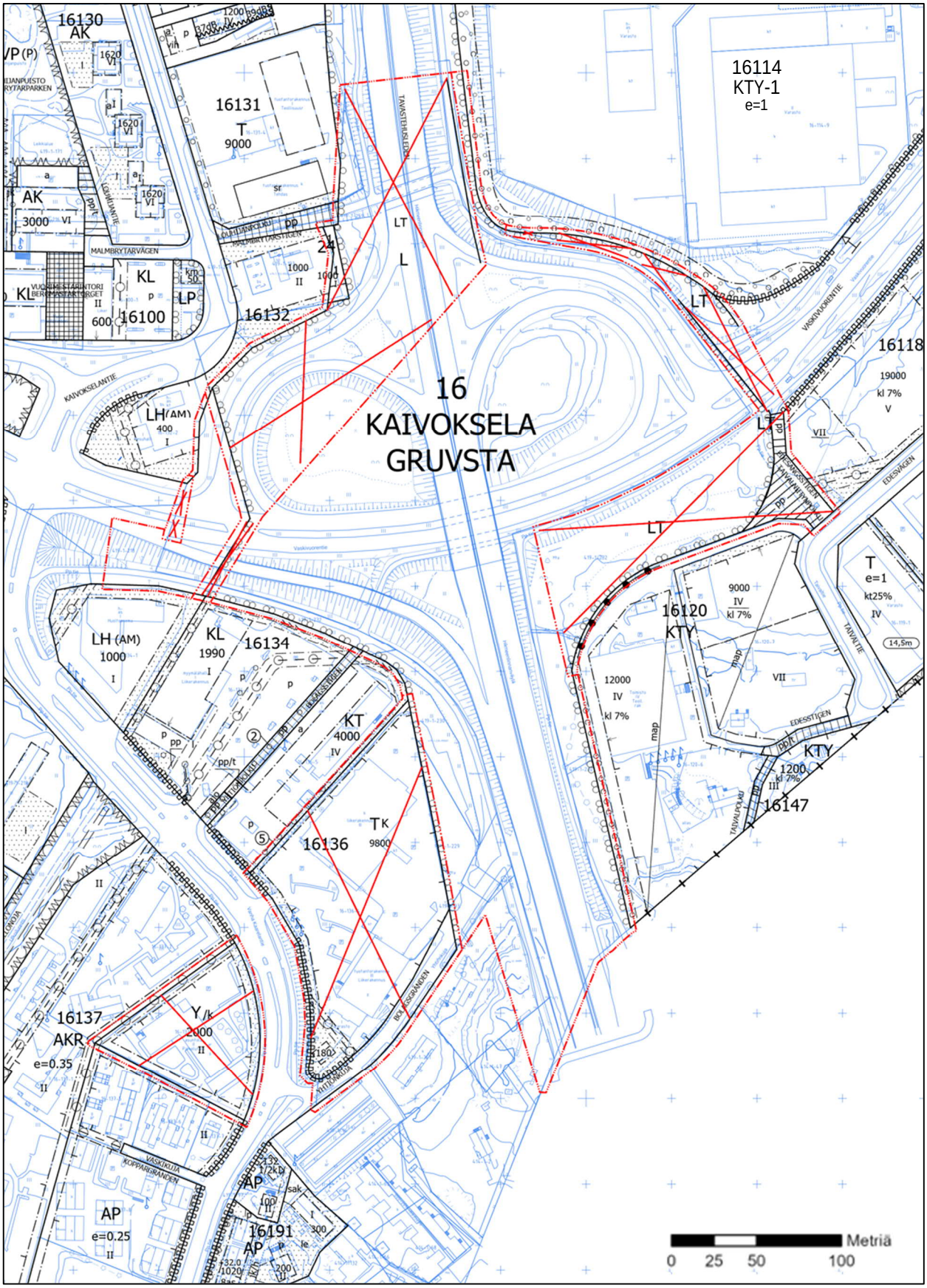

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

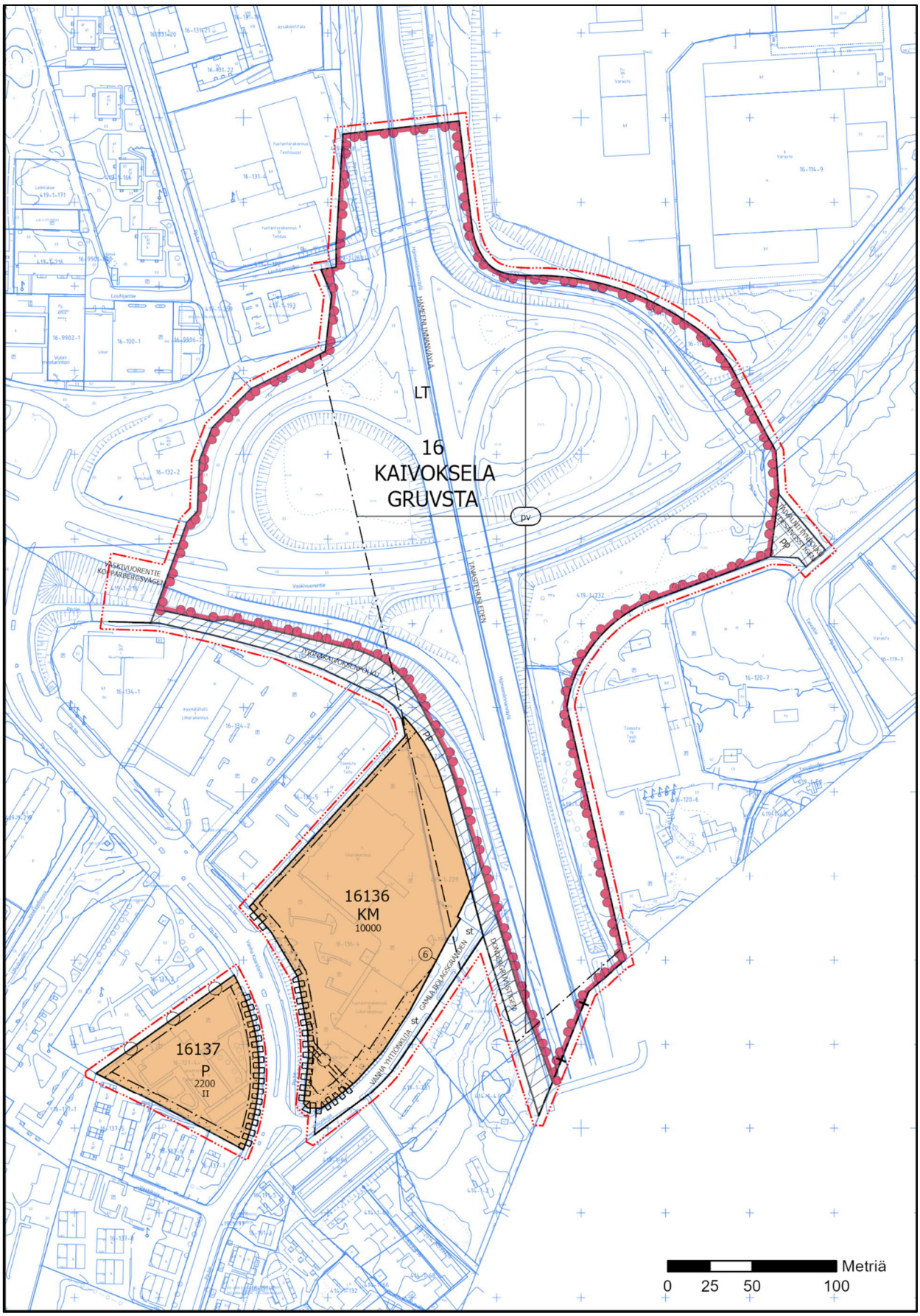

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
161800	22.3.2022

Vantaan kaupunki

YHTIÖNKUJA

Kaupunginosa 16, Kaivoksela

Vanda stad

BOLAGSGRÄNDEN

Stadsdel 16, Gruvsta

Asemakaava

Osa korttelia 16136 sekä katu- ja liikennealuetta.

Detaljplan

Del av kvarteret 16136 samt gatu- och trafikområde.

Asemakaavan muutos

Osat kortteleista 16136 ja 16137 sekä katu- ja liikennealuetta.

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteren 16136 och 16137 samt gatu- och trafikområde.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 16136.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Del av kvarteret 16136.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
P	**Palvelurakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för servicebyggnader.**
	Alueella saa olla julkisia ja yksityisiä palveluja.	På området får vara allmänna och privata service.
	Alueelle saa sijoittaa vanhusten palvelukeskuksen tai hoivakodin siihen liittyvine asuntoineen.	På området får placeras servicecenter eller vårdhem för åldringar med därtill anslutande bostäder.
	Rakennuksen ääneneristävyys tie- ja lentomelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.	Byggnadens ljudisolering mot väg- och flygbuller ska presenteras i samband med bygglov.
	Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita ja pensaita.	Den del av området som ska planteras ska ha träd och buskar.
	Johtoalueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita, muuttaa maanpinnan tasoa eikä istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.	På ledningsområdet får inte placeras fasta eller tunga strukturer, ändras marknivån eller planteras träd och djuprotade buskar.
	Autopaikkoja on varattava vähintään 1 autopaikkaa / 150 k-m².	Bilplatser ska reserveras minst 1 bilplats / 150 m²-vy.
KM	**Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.**	**Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.**
	Alueelle saa sijoittaa paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustahakuisen kaupan kanssa.	På området får placeras en stor detaljhandelsenhet som kräver mycket utrymme, vilken inte konkurrerar med de affärer som placeras i centrum.
	Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan myymälätiloja.	På området får lokaler för dagligvaruhandel inte placeras.
	Enintään 50 % rakennusoikeudesta saa käyttää toimisto- ja palvelutiloja varten.	Högst 50 % av byggrätten får användas för kontors- och serviceutrymmen.
	Alueelle saa sijoittaa ympäristöä häiritsemättömiä teollisuustiloja.	På området får placeras industriutrymmen som inte stör omgivningen.
	Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema on +40,3 metriä meren pinnasta.	Högsta höjd för skärningspunkt mellan fasad och vattentak är +40,3 meter över havsytan.
	Suurimman sallitun rakennuskorkeuden korkeintaan 2,0 metriä ylittäviä, kerrosalaan luettaviin tiloihin kuuluvia rakennusosia saa rakentaa enintään 10 % tontin rakennetusta kerrosalasta.	Byggnadsdelar, som överstiger den högsta tillåtna byggnadshöjden med högst 2,0 meter och som räknas in i våningsytan, får byggas till högst 10 % av den våningsyta som byggts på tomten.
	Autopaikat voidaan rakennusoikeuden estämättä sijoittaa talleihin tai pysäköintilaitokseen, jonka ylimmän tason korkeusasema on enintään +38,3 metriä meren pinnasta.	Bilplatserna kan utan hinder av byggrätten placeras i garage eller i parkeringsanläggning vars översta plans höjdläge är högst +38,3 meter över havsytan.

Rakennusten ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.	Byggnadernas ljudisolering mot flyg- och vägbuller ska presenteras i samband med bygglov.
Lastaukseen käytettävä tontin osa on näkösuojattava.	Den del av tomten som används för lastning, ska förses med insynsskydd.
Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita ja pensaita.	Den del av området som ska planteras ska ha träd och buskar.
Hämeenlinnanväylää vastaan on istutettava pensasaita.	Mot Tavastehusleden ska planteras en häck.
Johtoalueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita, muuttaa maanpinnan tasoa eikä istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.	På ledningsområdet får inte placeras fasta eller tunga strukturer, ändras marknivån eller planteras träd och djuprotade buskar.
Autopaikkoja on varattava vähintään: paljon tilaa vaativa erikoistavaran kauppa 1 ap / 50 k-m² toimistot 1 ap / 50 k-m² teollisuus 1 ap / 150 k-m²	Bilplatser ska reserveras minst: affärer för specialvaror som kräver mycket utrymme 1 bp / 50 m²-vy kontorer 1 bp / 50 m²-vy industri 1 bp / 150 m²-vy
Maantien alue.	**Område för landsväg.**
Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
Kaupunginosan numero.	**Stadsdelsnummer.**
Kaupunginosan nimi.	**Stadsdelens namn.**
Korttelin numero.	**Kvartersnummer.**
Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
Katu.	**Gata.**
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Johtoalueelle ei saa istuttaa puita eikä syväjuurisia pensaita.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.** På ledningsområdet får inte planteras träd eller djuprotiga buskar.
Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**

st

Suojeltava tie.

Historiallisesti merkittävä tie, jonka nykyinen linjaus on säilytettävä. Alueen rakentamis- ja hoitosuunnitelmista on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Väg som skall skyddas.

Vägavsnitt av historisk betydelse, vars nuvarande dragning ska bevaras. Över områdets byggnads- och underhållsplaner ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

pv

Tärkeä pohjavesialue.

Alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa alueen pohjaveden laadun.

Pysäköintialueet ja vastaavat alueet tulee päällystää läpäisemättömällä materiaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella. Näiden alueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai vastaavien rakenteiden kautta pois pohjavesialueelta. Pohjavesialueella maaperään saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä.

Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjavedelle voidaan minimoida.

Pohjavesialueella ei sallita maalämpökaivoja.

Rakentamisesta tai maankaivusta ei saa aiheutua haitallisia vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun.

Viktigt grundvattensområde.

I området får inte placeras funktioner som kan riskera kvaliteten på områdets grundvatten.

Parkeringsområden och motsvarande områden ska beläggas med ogenomsläppligt material eller en konstruktion som inbegriper grundvattenskydd. Dagvattnet i dessa områden ska ledas bort från grundvattenområdet via oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller motsvarande konstruktioner. På grundvattenområdet får endast rent dagvatten infiltreras i marken.

Gatu- och trafikområdena ska planeras så att trafikens eventuella olägenheter för grundvattnet kan minimeras.

I grundvattenområdet tillåts inte jordvärmebrunnar.

Byggnads- eller markgrävningsarbetena får inte orsaka skadeverkningar på grundvattnets kvalitet eller kvantitet.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda __.__.20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	**092 Vantaa**	Täyttämispvm	**03.03.2022**
Kaavan nimi	**161800 Yhtiönkuja**		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	**27.01.2021**
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	**092161800**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**11,5733**	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	**6,7621**
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	**4,8112**

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**11,5733**	**100,0**	**12200**	**0,11**	**6,7621**	**220**
A yhteensä						
P yhteensä	0,5206	4,5	2200	0,42	0,5206	2200
Y yhteensä	0,0000		0		-0,5206	-2000
C yhteensä						
K yhteensä	1,5370	13,3	10000	0,65	1,5370	10000
T yhteensä	0,0000		0		-1,3405	-9980
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	9,5157	82,2	0		6,5656	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**11,5733**	**100,0**	**12200**	**0,11**	**6,7621**	**220**
A yhteensä						
P yhteensä	0,5206	4,5	2200	0,42	0,5206	2200
P	0,5206	100,0	2200	0,42	0,5206	2200
Y yhteensä	0,0000		0		-0,5206	-2000
Y	0,0000		0		-0,5206	-2000
C yhteensä						
K yhteensä	1,5370	13,3	10000	0,65	1,5370	10000
KM	1,5370	100,0	10000	0,65	1,5370	10000
T yhteensä	0,0000		0		-1,3405	-9980
TK	0,0000		0		-1,3405	-9980
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	9,5157	82,2	0		6,5656	0
L	0,0000		0		-1,7279	0
Kadut	0,2967	3,1	0		0,0441	0
Kev.liik.kadut	0,5348	5,6	0		0,4102	0
LT	8,6842	91,3	0		7,8691	0
LH	0,0000		0		-0,0299	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAMUUTOS 161800 YHTIÖNKUJA, KAIVOKSELA
ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAMUUTOS 162000 KUNINNKAANTAMMENRINNE, KAIVOKSELA

Kaupunginhallitus 13.12.2021 päätti asettaa nähtäville asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen 161800 Yhtiönkuja, joka on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Tällöin jätettiin kolme muistutusta.

Jatkokäsittelyissä alueen pohjoisosa käsitellään asemakaavana 161800 Yhtiönkuja ja eteläosa asemakaavana 162000 Kuninkaantammenrinne.

Muistuttaja	Muistutuksen tiivistelmä	Tarkistukset
NRO 1 **Yksityishenkilö 1**	Kuninkaantammenrinteen katualue rajattava kaava-alueen ulkopuolelle ja kaavaehdotus palautettava uudelleen valmisteltavaksi.	Lisätään selostukseen luonnos rakentamisesta Helsingin puolelle.
NRO 2 **Yksityishenkilö 2**	Osa kiinteistöstä menee Hämeenlinnanväylän tie- ja katualueiksi, mutta naapurin tontti laajenee.	–
NRO 3 **Kaarelan VPK ry**	Vpk:n tontti pienenee. Tarvitaan uusi paloasema ja harjoitustilaa.	–

MUISTUTUS NRO 1
YKSITYISHENKILÖ 1

Muistutus

Osallisuus

xxx omistaa kaava-alueen naapurissa olevan Nydalin tilan maa-alueet, jotka sijaitsevat Helsingin puolella. Kaavaehdotus vaikuttaa olennaisesti Nydalin tilan maa-alueiden maankäyttöön.

Vaatimus

Kaavoitusprosessi ja kaavan sisältö eivät täytä maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia. xxx vaatii, että kaavaa muutetaan siten, että Kuninkaantammenrinteelle varattu katualue rajataan kokonaan kaava-alueen ulkopuolelle ja että kaavaehdotus joka tapauksessa palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Perustelut

1. Ns. Kuninkaantammenrinteelle tehty katualuevaraus ei palvele Vantaan kaupungin maankäyttöä, vaan päinvastoin hankaloittaa sitä ja aiheuttaa tarpeetonta ja peruuttamatonta suojeltavan rakennetun ympäristön tuhoamista. Kaavaselostuksessa todetaan: ”Rakennusperintökohteena Vanha Yhtiönkuja (nyt Yhtiönkuja) suojellaan. Vanhalle Kaarelantielle, Laitilantielle ja Kaarelantaipaleelle (nyt Palotien alkuosa) ei anneta suojelumerkintöjä merkittävien katumuutosten vuoksi. Kaava-alueeseen kuuluneet muut alueet kaavoitetaan suojelukysymysten vuoksi myöhemmin asemakaavalla 161900 Palotie.”. Katsomme, että kaavassa ei ole otettu huomioon lain edellyttämällä tavalla rakennetun ympäristön suojelua koskevia vaatimuksia.

2. Edellä yksilöity katualuevaraus perustuu olettamukseen, että Helsingin kaupungin alueelle rakennetaan ”yhdyskatu” Hämeenlinnanväylän liittymään ja Kuninkaantammen kaupunginosaan. Yhdyskadusta on laadittu Helsingin puolella luonnoksia, mutta mitään hyväksyttyä statusta kadulla ei ole. Tämän vuoksi edellytyksiä laatia kadusta yleissuunnitelma, jossa kadun tarkempi linjaus pituus- ja poikkileikkauksineen määriteltäisiin, ei ole olemassa. Vantaan kaupunki ei voi laatia asemakaavaa spekulaatioiden varaan siitä, mitä toisen kunnan alueella mahdollisesti tapahtuu.

Kaupunkien välisen rajan kohdalla kaavaselostuksessa esitetyn katusuunnitelmaluonnoksen mukainen poikkileikkaus, sisältäen yhden puurivikaistan, vastaa Helsingin kaupungin ’Katutilaohjeen’ (Helsingin kaupunki: Katutilan mitoitus, suunnitteluohjeet Helsingin kaupungille 05/2014) mukaista 19 m ratkaisua. Siihen voidaan tarvittaessa lisätä mahdolliset luiskaukset, mutta nämä voidaan tarkemman suunnittelun pohjalta sisällyttää osittain tai kokonaan korttelialueisiin. Tässä vaiheessa ei kuitenkaan ole mahdollista määrittää kadun korkeusasemaa suhteessa olevaan maastoon eikä luiskaustarvetta eikä edellytyksiä järjestää tasoeroja rakenteellisesti viereiseen maankäyttöön ja rakentamiseen nähden. Nydalin alueen kohdalla katualueen leveys on n. 35 m eli lähes kaksinkertainen katutilaohjeen mukaiseen verrattuna. Tämä tarkoittaa kohtuutonta ja tarpeetonta epävarmuustekijää ja tilanhaaskausta Nydalin tilan nykyistä ja suunniteltua maankäyttöä ajatellen.

Kaavoitusprosessissa ei siten ole otettu huomioon lain edellyttämällä tavalla tehtyjen ratkaisujen vaikutuksia muuhun suunnitteluun ja päätöksentekoon. Esitetyssä muodossa katuvaraus aiheuttaa Nydalin tilan alueen maankäytölle niin kohtuutonta rajoitusta ja haittaa, ettei sitä voida pitää lain mukaisena.

3. Maankäyttöä ja liikennettä on suunniteltava erottamattomana kokonaisuutena siten, että katu palvelee maankäyttöä eikä toisin päin – kyseessähän ei ole yleinen, valtakunnallista tai seudullista tarvetta palveleva tie, vaan kaupunginosien sisäistä liikkumista palveleva kokoojakatu. Katu tulee suunnitella nimenomaan osaksi tulevaa maankäyttöä eikä irrallisena ”moottoritien liittymäramppina”. Tämän vuoksi nyt toteutuneessa kaavoitusprosessissa ei katualuevarauksen osalta ole voitu mitenkään päästä koko alueen käytön järjestämisen ja rakentamisen yksityiskohtaisuudessa sellaiselle tasolle, jota maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttävät asemakaavalta.

Vastine

1.
Hämeenlinnanväylän parantaminen, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Kuninkaantammenrinne ovat välttämättömiä kaupunkiseudun kasvun, kasvaneen ja yhä kasvavan liikenteen vuoksi ja jotta Helsingin ja Vantaan yleiskaavojen mukainen maankäyttö voidaan toteuttaa. Kuninkaantammenrinne tarvitaan paitsi yhdyskaduksi Hämeenlinnanväylälle, myös Nydal–Storkensin pientaloalueen rakentamiseksi Helsinkiin.

Kuninkaantammenrinne on Vantaan voimassa olevassa yleiskaavassa tiealuetta (Kv 17.12.2007) ja Vantaan hyväksytyssä yleiskaavassa yhdyskatu (Kv 25.1.2021). Vaskivuorentie on jo nyt ylikuormittunut Kaivokselan eritasoliittymässä ja Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien risteyksessä ja kaupunkiseutu kasvaa. Myös Nydal–Storkensin maalle on esitetty asuntorakentamista yli 10.000 k-m2, mikä lisää liikennettä.

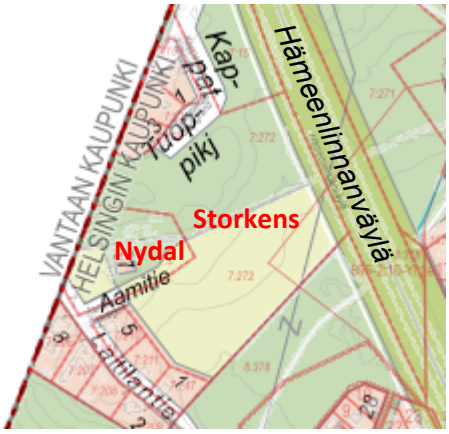

Muistuttaja vastustaa Kuninkaantammenrinteen rakentamista Vantaan puolelle, vaikka sama katu esiintyy myös maanomistajien omassa luonnoksessa (A-konsultit / Staffan Lodenius 10.8.2021), jossa Helsingin Nydalin ja Storkensin tiloille on esitetty runsaasti rakentamista. Luonnoksessa Vantaan puolen rakentaminen on esitetty lähes sellaisenaan niin kuin sitä on käsitelty Vantaan Palotien asemakaavan osallistumisessa 27.1. – 31.3.2021.

Maanomistajan luonnos 10.8.2021:

Maanomistajan luonnos Helsingin Nydalin ja Storkensin tiloille, pientalo- ja pienkerrostalo-rakentamista 10 750 k-m2, A-konsultit / Staffan Lodenius 10.8.2021.

Luonnoksessa Nydal–Storkensin liikenne on esitetty tulevaksi Vantaalle Laitilantielle ja Kuninkaantammenrinteelle laadittujen katusuunnitelmaluonnosten (9.12.2020) mukaisesti.

Vanhaa Kaarelantietä, Palotietä ja Laitilantietä ei ole suojeltu lailla eikä asemakaavalla, vaan suojelukysymys harkitaan tässä asemakaavassa.

Vantaan kaupunginmuseon lausunnossa 15.2.2022 todetaan: ”Vanhan Kaarelantien ja Palotien tieosuudet ovat jätetty suojelun ulkopuolelle. Asemakaavaselostuksessa tuodaan ilmi, että suojelua ei voida näillä katualueilla toteuttaa, koska Kuninkaantammenrinteen uusi katulinjaus vaatii oleellisten muutosten tekemistä vanhojen teiden linjauksiin ja luonteeseen. Suojelu ei uuden kadun rakentamisen jälkeen ole enää perusteltua kyseisillä linjauksilla.”

Maankäyttö- ja rakennuslain rakennetun ympäristön suojelua koskevat vaatimukset eivät ole ehdottomia. Suojelukysymysten lisäksi asemakaavassa on otettava huomioon muun ohella asemakaavan tarkoitus ja ylemmän asteinen kaavoitus. Kun asemakaavan sisältövaatimukset ovat osin ristiriitaisia, tulee eri vaatimusten välillä pyrkiä optimaaliseen ratkaisuun. Asemakaava vastaa Vantaan ja Helsingin yleiskaavoja ja kaupunkien kehittämisen tavoitteita, joihin Vantaan ja Helsingin kaupungit ovat sitoutuneet yhdessä osana MAL-sopimusta.

Vaihtoehtoisena ratkaisuna Kaivokselan eritasoliittymän ja Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien liittymien kehittäminen ei ole mahdollista, koska siihen ei ole jäljellä enää tilaa eikä liittymien kapasiteetti voi enää kasvaa liikennemäärien kasvaessa.

Kuninkaantammenrinteen asemakaava on joka tapauksessa tarpeen liikenteen hoitamiseksi, jotta Helsingin puolelle luonnosteltu rakentaminen voidaan toteuttaa.

2.
Hämeenlinnanväylän parantamiseksi ja yhdyskadun toteuttamiseksi tarvitaan asemakaavat sekä Vantaan että Helsingin puolelle. Laaditut *tie- ja katusuunnitelmaluonnokset* (9.12.2020) voidaan lain mukaan asettaa *tie- ja katusuunnitelmina* nähtäville ja hyväksyä vasta, kun asemakaava on tullut voimaan. Tie- ja katusuunnitelmia ja asemakaavaa on laadittu yhtä aikaa ja yhteistyössä Väyläviraston, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Helsingin kaupungin

kanssa ja perustuu Kuninkaantammenrinteen osalta Vantaan kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymään yleiskaavaan. Vantaa ei voi kaavoittaa Helsinkiä.

Helsingin puolella Kuninkaantammen eritasoliittymä ja liikenneyhteys Vantaalle on esitetty Kuninkaantammen osayleiskaavassa, jonka Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 4.6.2008 ja on voimassa. Helsingin yleiskaava 2016 ei kumonnut osayleiskaavoja.

Lisäksi Helsingin puolella on vireillä asemakaavan Kaarela, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja ympäristö, laatiminen, josta on suoritettu osallistuminen 4.6. – 25.6.2020 ja jonka luonnos oli esillä 9.12. – 22.12.2020. Asemakaava voidaan hyväksyä kaupunginvaltuustossa vasta, kun se on valmisteltu.

Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Hämeenlinnanväylän parantaminen esiintyy myös ennen vuotta 2030 aloitettavana liikenneinvestointina Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL 2019), joka on hyväksytty Helsingin seudun yhteistyökokouksessa 28.3.2019.

Vantaan puolella katujen luiskat sisältyvät asemakaavan katualueeseen, jonka mitoitus on suunniteltu ja ollut mahdollista määrittää myös tulevien korkeustasojen ja luiskien leveyksien osalta. Luiskat voidaan liittää tuleviin tontteihin asemakaavassa 161900 Palotie. Vantaan asemakaava ei koske Helsinkiä eikä Nydalin tilaa eikä estä sen rakentamista.

3.
Maankäyttö ja liikenne on suunniteltu sekä yleiskaavassa että asemakaavassa yhtäaikaisesti, kuten kaavaselostuksesta ilmenee. Tämä asemakaava sisältää kokonaisuudesta yleissuunnitelman mukaisen katualueen.

Kuninkaantammenrinteen asemakaava ei estä Helsingin puolella Nydalin ja Storkensin tilojen rakentamista, vaan päinvastoin edistää sitä. Ilman Vantaan katuja tiloille luonnosteltu rakentaminen ei olisi mahdollista kasvavan liikennemäärän vuoksi.

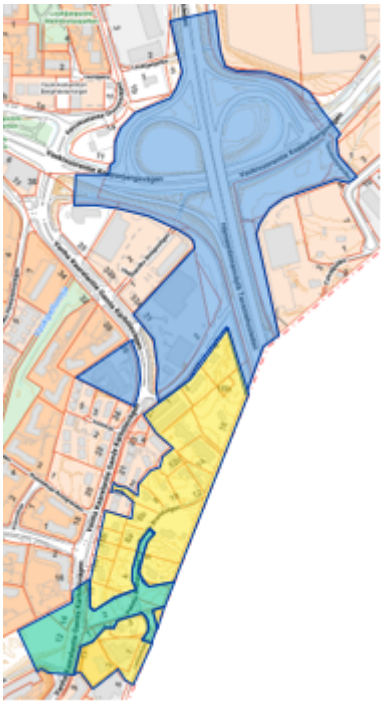

Kaavoituksen jatkaminen
Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi alueeksi

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan ja Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2022 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Tarkistukset

Kaava-alue on erotettu Yhtiönkujan asemakaavasta ja asetetaan uudelleen nähtäville. Lisätään kaavaselostukseen luonnokset rakentamisesta Vantaan ja Helsingin puolelle.

MUISTUTUS NRO 2
YKSITYISHENKILÖ 2

Muistutus

1.
Sain kuulla huhuja, että tämä kaava olisi nyt nähtävillä, mutta en ole nähnyt infoa lehdissä tai muussakaan vastaavassa. Hiukan outoa mielestäni, enkä edes tiedä pitääkö tässä vaiheessa kommentoida kaavaa vai ei? Muutama sana kuitenkin tästä:

2.
Olen kuullut että Yhtiönkuja tulisi ns. suojelukohteeksi... mikä ei tietenkään koske ely-keskusta tai Yhtiönkujalla toimivaa liikettä, nehän kyllä saavat laajentaa ja ottaa kujalta alueita? Ei ole mitään selvitystä tullut asiaan mitä liike aikoo tällä niille tarjottavalla laajennuksella tehdä?? Milloin siihenkin asiaan saadaan selvyyttä?

3.
Sitten Hämeenlinnanväylän raja tulisi viemään pihalta (Yhtiönkuja 5) suuren osan. Kukaan ei ole ollut asiasta yhteydessä millään lailla. Kuinka paljon lopulta haluavat, saati miten aikovat asian korvata? Jotenkin tästä koko touhusta alkaa muodostumaan sellainen kuva, että kaavaa pyöritetään täysin venäläis-tyyppisellä sanelupolitiikalla.

4.
Tämä Kuninkaantammenrinne väitetään ehdottoman tarpeelliseksi... miksi? Kukaan ei ole kertonut minkä takia ei Perhekunnantietä tai Paloheinän tunnelia voida avata sen sijaan että heitetään miljoonia uuteen liittymään.

5.
Minkä takia koko Kuninkaantammi piti rakentaa jos se ei kuitenkaan toimi, eikö asia tiedetty? Ei muuten toimi 4 liittymää Hämeenlinnanväylälläkään (Kehä1, Kannelmäki, Kuninkaantammi ja Kaivoksela) niin pienellä matkalla - liikenne puuroutuu täysin. Jollei se olekin tarkoitus - kun liikenne muutenkin matelee voidaan Hämeenlinnanväylä muuttaa bulevardiksi ja taas voidaan työntää reunat täyteen kerrostaloja!!

6.
Nyt mielestäni olisi aika ottaa aikalisä tässä kaavoituksessa - sekä Vantaalla että Helsingissä. Aloittakaa sillä että menette katsomaan kuinka nämä tiheään rakennetut alueet toimivat. Ei tarvitse kummoista lumisadetta niin tilanne muuttuu vaaralliseksi. Näillä tiiviillä alueilla ei ole edes ajateltu mahdollisuutta että sataa lunta. Suunnitellaan pensaita, kivetyksiä, ties mitä ihmeellisyyksiä jotka jonkun suunnittelijan mielestä on niin hienoja, mutta todellisuudessa ne tekevät auraamisesta ja kunnossapidosta lähes mahdotonta. Lumivara on täysin unohdettu asia, kunhan on tiheästi rakennettu... Kiinteistöjen lumet työnnetään kaduille ja jalkakäytä-ville surutta - koska muualle ei mahdu - joten ihmisten on käveltävä ajoradoilla sen takia... Eikä sillä auraajallakaan ole paikkaa mihin lumet laittaa... Koska sellaista paikkaa ei ole piirretty mihinkään! On tietty helppoa sanoa että ajakaa lumet pois, mutta kaikki tiedämme ettei sellainen hetkessä onnistu. Koneita ja kuorma-autoja on rajoitettu määrä, eikä rahaa-kaan moiseen tahdo löytyä. Mutta kuka vastaa kun alkaa sattumaan onnettomuuksia?????

7.
Minkä takia tällaiselle kaavoitukselle annetaan lupa?? Autot saati lumet eivät mahdu pihoille. Kaupungin säännöissä ihan mainitaan, että lunta ei saa työntää pihalta ulos... NO KUKA VALVOO?? Vantaakin voisi tienata miljoonia jos parkki-pate pysäköinnin lisäksi sakottaisi näitä kiinteistöjä jotka rikkovat lakia. Mutta niinkään ei voi tehdä - on riski että herää lopulta kysymys onko kaavoituksessa vikaa...

8.
Nyt on kohta viikko mennyt edellisestä lumisateesta ja Kuninkaantammi on edelleen kaaoksen vallassa... Ei parkkipaikkoja, bussit pohjastaan kiinni... mikään ei oikein toimi. Mutta ei hätää... Havainne-kuvassa aurinko paistaa, hörpitään kahvia ja luetaan kirjoja siellä puiston penkillä - sehän riittää! Eikä Helsinki lopeta rakentamista ennenkuin kaikki maa Haltialaan asti on vallattu kerrostaloilla. Ei tuommoista isoa liittymää vain nykyisen Kuninkaantammen takia rakenneta, luultavasti vihreiden toive toteutetaan ja rakennetaan koko keskuspuisto täyteen... Viihtykää sitten siinä ihmiset!

Ja valitettavasti Myyrmäen tilanne ei ole yhtään parempi. Kunhan ns. MYYR-York valmistuu aion ainakin minä yrittää välttää kyseistä paikkaa.

9.
Nyt kun vauhtiin päästiin niin täytyy muistaa kiittää Kaivokselan alueen tiivistämisestä. Nykyisin meillä pyörii varkaita nurkissa harva se yö - ja joskus myös päivisin. Kaikki irrallinen kelpaa, jopa puutarhaletku. Liikennettä on niin ettei paremmasta väliä ja huumeiden myynti kukoistaa. Voi tätä onnea...

10.
Kun somessa lukee ryhmien julkaisuja kommentteineen (Myyrmäki,Kuninkaantammi) tulee hyvin selväksi, että tiivistäminen ei tee ketään onnelliseksi. Viihtyisyys kärsii jo nyt pahasti ja uutisissakin mainittiin että hyvin suuri määrä ihmisiä aikoo muuttaa tai harkitsee vakavissaan muuttoa pois pääkaupunki-seudulta. Luulisi jo että jossakin syttyisi ajatus että jotain on pielessä! Mutta ehkä määrä korvaa laadun? Onhan se parempi että saadaan sullottua tuhansia ihmisiä pienelle alueelle - sen sijaan että alue olisi hiukan harvempaan asuttua ja asukkaat saattaisivat jopa viihtyä, välittää ja pitää huolta ympäristöstä. Mutta ei. Ehkä se slummiutuminen sentään on mukavampaa. Sotkuisia seiniä, roskia, ruuhkia, jengiväkivaltaa, ihmisiä jatkuvasti pahalla päällä ja stressaantuneina. Kyllä kyllä - näillä eväillä varmaan rakennetaan toimivia ja onnellisia asuin-alueita.

Toivon nyt kaikilta osapuolilta tässä asiassa aika-lisää ennenkuin viimeisetkin metsät on kaadettu alueelta, ja nehän ovat muuten niitä paikallisia hiilinieluja(HUOM!) Olisiko jo aika yrittää poistua tästä rakennusliikkeiden vallasta ja mantrasta että jokaisen on asuttava Kehä III:n etelä-puolella ja ajatella asioita hiukan tämän kuplan ulkopuoleltakin....

Vastine

1.
Ilmoitukset kaavan vireille tulosta olivat Vantaan Sanomissa 13.2.2021 ja kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 6.3.2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ilmoitetaan, että kuulutukset julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Kuulutus kaavan nähtävillä olosta on julkaistu 12.1.2022.

2.
Yhtiönkuja on ollut vanhaa Nurmijärven maantietä. Suojelu ei estä tien käyttämistä. Toyotan tontti ei laajene Yhtiönkujalle vaan osin omalle ja osin kaupungin maalle Hämeenlinnanväylän suuntaan alueelle, jota ei tarvita tiealueeksi. Tonteille voidaan hakea rakennuslupia asemakaavan mukaisiin käyttötarkoituksiin.

3.
Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmat on jaettu muistuttajan postilaatikkoon 27.1.2021, 5.2.2021 ja 1.3.2021. Muistuttaja on jättänyt kaavaan mielipiteet 4.2.2021, 24.2.2021 ja 28.3.2021 ja on saanut niihin aluearkkitehdin vastauksia ja vastineet kaavaselostuksessa. Osallistuminen tie- ja katusuunnitelmista on kuvattu kaavaselostuksen sivuilla 12–13. Tie- ja katualueet on osoitettu nähtävillä olleessa asemakaavaehdotuksessa. Tie- ja katualueet lunastetaan erillisissä lunastustoimituksissa. Hämeenlinnanväylän leventäminen perustuu liikennemäärien tapahtuneeseen ja tulevaan kasvuun.

4.
Hämeenlinnanväylän parantaminen, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Kuninkaantammenrinne ovat välttämättömiä kaupunkiseudun kasvun, kasvaneen ja yhä kasvavan liikenteen vuoksi ja jotta Helsingin ja Vantaan yleiskaavojen mukainen maankäyttö voidaan toteuttaa. Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien/Hämeenlinnanväylän liittymät ovat jo nyt ylikuormittuneita. Tavoitteena on liikenteen keskittäminen isoille pääteille, kuten Hämeenlinnanväylälle, ei asuntoalueiden kokoojakaduille. Kuninkaantammenrinteellä on arvioitu kulkevan 5 100 ajoneuvoa/vrk.

Myöskään vaihtoehtoisena ratkaisuna Kaivokselan eritasoliittymän ja Vaskivuorentien liittymien kehittäminen ei ole mahdollista, koska siihen ei ole jäljellä enää tilaa eikä liittymien kapasiteetti voi enää kasvaa liikennemäärien kasvaessa.

5.
Kuninkaantammen eritasoliittymä on esitetty jo Kuninkaantammen osayleiskaavassa 2008. Hämeenlinnanväylän toimivuutta parannetaan tietä leventämällä, uudella eritasoliittymällä ja uudella rampilla Silvolan suuntaan. Helsingin yleiskaavassa 2016 ei ole esitetty Hämeenlinnanväylän bulevardisointia.

6–8.
Alueita on käyty katsomassa usein. Kaavaselostuksessa on valokuvia. Asemakaava koskee Hämeenlinnanväylää, Yhtiönkujaa ja Kuninkaantammenrinnettä, joilla on riittävät lumitilat.

Asemakaava perustuu Vantaan ja Helsingin yleiskaavoihin ja Helsingin seudun MAL-sopimukseen tiehankkeiden toteuttamisesta. Kaupunkiseutu kasvaa, joten asuntorakentamiselle tarvitaan jatkuvasti uusia tontteja.

9.
Asemakaavalla ei voi vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen.

10.
Asuntoja tarvitaan, koska pääkaupunkiseutu kasvaa vuosittain 10 000 asukkaalla (2020). Tiivistäminen ja täydentäminen ovat Vantaan yleiskaavan pääperiaatteita. Näin säästetään rakentamiselta laajoja virkistys- ja luonnonsuojelualueita.

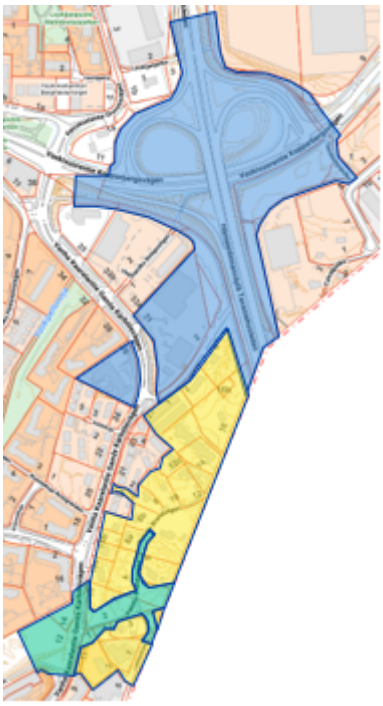

Kaavoituksen jatkaminen
Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi alueeksi

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan ja Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2022 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Tarkistukset –

MUISTUTUS NRO 3
KAARELAN VPK RY

Muistutus

1.
Kaarelan VPK on huolissaan tonttinsa pienennyssuunnitelmista.

Esitetyn arvion mukaan VPK:n tonttia ollaan leikkaamassa noin 300 m2, mikä on lähes viidennes tontin koosta. Ymmärtääksemme nämä leikkaukset johtuvat tontin ympärillä olevista tiesuunnitelmista eli osaltaan tonttia leikkaa yhdystie Kuninkaantammen suuntaan ja osaltaan Laitilantien muutossuunnitelma.

2.
Perusteluna huolillemme on tuotava esiin toimintamme Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen yhtenä sopimuskumppanina. Jotta voisimme omaa toimintakykyämme ylläpitää ja kehittää, tarvitsemme riittävät tilat kalustollemme, harjoittelullemme ja myös nuorisotoiminnallemme. Ajoneuvokalustomme on kasvanut Pelastuslaitoksen sijoitettua yhden kärkiyksikön Kaarelaan. Lisäksi on käynyt selväksi, että kun nykyinen sammutusautomme tulee uusittavaksi, laitoksen kiertoon asettamat sammutusautot ovat niin suurikokoisia, etteivät mahdu enää meidän vanhaan talliin. Tämä johtaa tarpeeseen saada uusia tiloja ajoneuvoillemme, joita on siis tällä hetkellä kolme eli sammutusauto, kärkiyksikkö ja miehistön kuljetusauto. Keskusteluja on käyty jo aiemminkin uusista rakennushankkeista tontillemme.

Lisäksi toimintamme tarvitsee aluetta jokaviikkoisiin hälytysosastomme harjoituksiin eikä voi vähätellä toimintaamme nuorisotoiminnan edistäjinä. Kaarelan VPK harjoittaa vireää nuorisotoimintaa harjoituttamalla alueen nuorisoa palokunta-aatteen mukaiseen osaamiseen ja käyttäytymiseen. Nuorisonkin monipuoliset harjoitukset käydään oman tonttimme alueella.

Kun yhdystiesuunnitelmat Kuninkaantammen suuntaan on jo päätetty, siinä on otettu huomioon, että sammutusautomme pääsee kääntymään tallista Laitilantien suuntaan. Tällöin tonttimme käyttö keskittyy enemmän juuri Laitilantien suuntaan muutenkin. Tulevat rakennushankkeet ja liikennöinti tulevat keskittymään juuri siihen suuntaan, josta nyt aiotaan leikata merkittävä osa tontistamme.

3.
Jos “yleinen” etu vaatii ko. leikkauksia, tiedustelemme kantaa siihen, voisiko leikkauksia mahdollisesti korvata nostamalla tonttitehokkuutta. Se voisi auttaa hankkeitamme, koska aiotut leikkaukset merkitsisivät runsaan 70 kerrosneliömetrin pienennyksiä.

4.
Viimeiseksi vielä talomme suojelusuunnitelmasta. Palokunnan talo on katsottu olevan merkittävä suojelukohde (R2-luokassa). Talomme ei varsinaisesti ole alkuperäisessä kunnossa. Talossa on tehty isojakin uudistuksia toimintamme ja rakennuksen kunnon vaatimusten mukaisesti. Ulkonäköön vaikuttavia muutoksia ovat uusitut ovet, ikkunat ja valaistus. Huolemme tässäkin asiassa on, että tulevan toimintamme vaatimat kunnostukset talossa tulevat yhdistyksellemme kalliimmiksi ja Pelastuslaitos suhtautuu korkeampiin kiinteistökustannuksiin todennäköisimmin niukkenevin korvauksin.

Vastine

1.
Hämeenlinnanväylän parantaminen, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Kuninkaantammenrinne on välttämättömiä kaupunkiseudun kasvun, kasvaneen ja yhä kasvavan liikenteen vuoksi ja jotta Helsingin ja Vantaan yleiskaavojen mukainen maankäyttö voidaan toteuttaa. Nykysuunnitelmat vievät maata huomattavasti vähemmän, kuin jos Kehä II olisi toteutettu.

Kuninkaantammenrinne helpottaa pääsyä vpk:n tontilta Kuninkaantammen ja Silvolan suuntaan ja Hämeenlinnanväylälle etelään. Lisäksi tie- ja katusuunnitelmat helpottavat Vaskivuorentien liittymien toimivuutta.

Suunnittelussa vpk:n tonttia on mahdollisuuksien mukaan vältetty. Vpk:n tontti on digitaalisessa mittauksessa nyt 1 597,4 m2 ja myös kiinteistörekisterissä 1597 m2. Tontti pienenisi 75,9 m2 (4,8 %), jolloin jäljelle jäävän tontin pinta-ala tulisi olemaan 1 521,5 m2. Kuninkaantammenrinteeseen menisi 25,7 m2 (A). Laitilantiehen ja Laitilankujaan menisi 50,2 m2 (B).

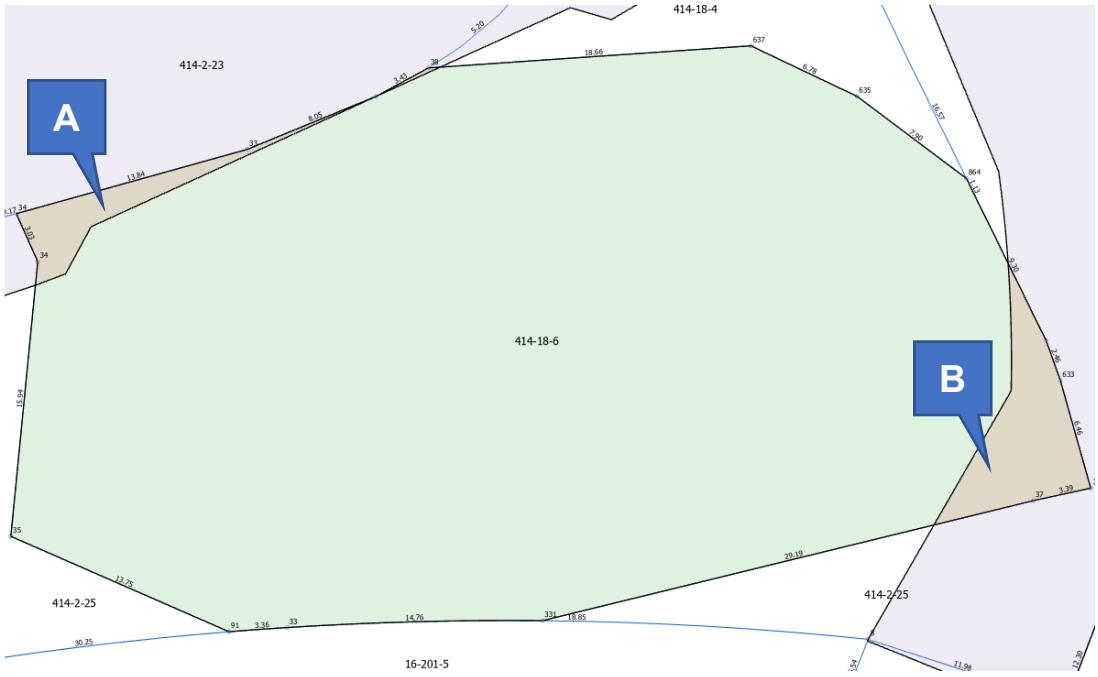

Tontilla on nyt Palotien ja Laitilantien tierasitealueet, jotka ovat enemmän kuin katualueiksi tulevat alueet. Palotien tierasitealue on 78,5 m2 (C), Laitilantien tierasitealue on 40,6 m2 (D), yhteensä 119,1 m2. Kartta tierasitealueista:

2.
Kaarelan vpk on Palotien kaavaan annetussa mielipiteessään 18.2.2021 esittänyt uuden autotallin sijoittamista tontilleen seuraavasti:

Yllä esitetty sijoittelu ja ajosuunnat eivät toimi käytännössä.

Kaupungin liikenneinsinööri on tutkinut paloauton ajouria:

Vpk:n tontti, paloauton (8 m) ajourat lännestä…

ja pohjoisesta.

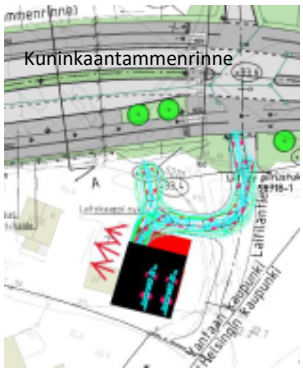

Yllä tutkitut ajourat eivät mahdu tontille eivätkä toimi hälytyksessä. Ajouratarkastelussa paloauto ei mahdu kääntymään tontilla, jos ovet avautuvat länteen tai pohjoiseen. Sen sijaan paloaseman autotalli voi avautua itään suoraan Laitilantielle.

Lisäksi tontilta ei voi ajaa jatkossa suoraan Kuninkaantammenrinteelle, koska Palotien mäkeä madalletaan, Kuninkaantammenrinteelle tulee tasoero ja paloaseman kohdalle bussipysäkki. Tällöin tonttiliittymä Kuninkaantammenrinteelle poistuu. Jatkossa tontille ajo ja lähtö paloasemalta tulee järjestää suoraan Laitilantielle, jonka liikenne on vähäistä. Laitilantielle on myös mahdollista järjestää leveä tonttiliittymä paloaseman autotallin eteen.

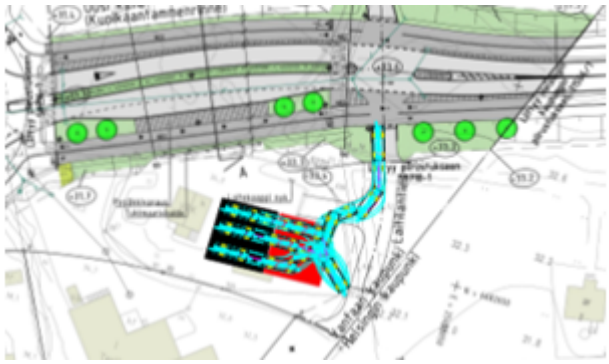

Liikenneinsinöörin ehdotus.
Autotalli mahtuu hyvin tontille.

Nykyinen Palotien mäki.

3.
Tontille voidaan kaavoittaa tarvittava rakennusoikeus asemakaavassa 161900 Palotie. Uuden paloaseman autotallin voisi mahdollisesti toteuttaa myös suunnittelutarveratkaisulla ennen tonttia koskevan asemakaavan laatimista, kun katualueet on määritelty.

4.
Tässä asemakaavassa ei ratkaista rakennuksen suojelukysymyksiä.

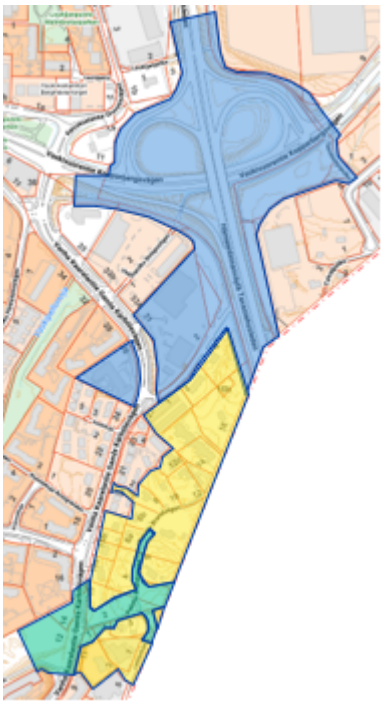

Kaavoituksen jatkaminen
Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi alueeksi

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan ja Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2022 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Vpk:n tontin rakentaminen ratkaistaan myöhemmin asemakaavassa 161900 Palotie.

Tarkistukset

–

ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAMUUTOS 161800 YHTIÖNKUJA, KAIVOKSELA
ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAMUUTOS 162000 KUNINNKAANTAMMENRINNE, KAIVOKSELA

Kaupunginhallitus 13.12.2021 päätti pyytää tarvittavat lausunnot asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta 161800 Yhtiönkuja. Lausuntoja pyydettiin 4 kpl ja saatiin 3 kpl.

Jatkokäsittelyissä alueen pohjoisosa käsitellään asemakaavana 161800 Yhtiönkuja ja eteläosa asemakaavana 162000 Kuninkaantammenrinne.

Lausuja	Lausuntojen tiivistelmä	Tarkistukset
NRO 1 **Helsingin kaupunki-ympäristön toimialan maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus**	Asemakaava mahdollistaa osaltaan suunnitellun Kuninkaantammen eritasoliittymän ympäristön liikennejärjestelyt ja kaupunkirakenteen kaupunkien rajalla.	Selostukseen tarkistettu Helsingin kaavatilanne.
NRO 2 **Uudenmaan ELY-keskus**	Esitetty tarkistuksia kaupan, pohjavesialueen ja meluntorjunnan kaavamääräyksiin.	Kaavamääräyksiä ja selostusta tarkistettu.
NRO 2 **Vantaan kaupunginmuseo**	Suojelu on liitetty ainoastaan Yhtiönkujan linjaukselle. Suojelu ei Kuninkaantammenrinteen rakentamisen jälkeen ole enää perusteltua Vanhan Kaarelantien, Palotien ja Laitilantien linjauksilla.	–

LAUSUNTO NRO 1
HELSINGIN KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN MAANKÄYTTÖ- JA KAUPUNKIRAKENNE -PALVELUKOKONAISUUS

Lausunto

Helsingin Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden lausunto Vantaan asemakaavoitukselle Kaivokselan asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta 161800 sekä tonttijaosta ja tonttijaon muutoksesta
HEL 2021-014441 T 10 03 01

Vantaan kaupunginhallituksen 13.12.2021 tekemän päätöksen perusteella Vantaan asemakaavoitus on pyytänyt Kaivokselaan sijoittuvasta asemakaavasta ja tonttijaosta lausuntoa. Asemakaava käsittää Hämeenlinnanväylän, yhdyskadun Hämeenlinnanväylälle ja Kuninkaantammeen, näihin liittyvät kadut ja kaksi yritystonttia. Asemakaavan tarkoituksena on kaavoittaa Hämeenlinnanväylän tiealue, siihen liittyviä katualueita, liikerakennustontin laajennus ja hoivakotitontin asemakaavan ajantasaistus. Alueella on vanhoja teitä, Toyotan liikerakennuksia ja hoivakoti Azalea. Kehä II:sta on luovuttu Uudenmaan maakuntakaavassa 2020 ja hyväksytyssä Vantaan yleiskaavassa 2021. Sen sijaan kaavoitetaan yhdyskatu Vanhalta Kaarelantieltä Hämeenlinnanväylän uuteen eritasoliittymään ja edelleen Kuninkaantammeen sekä Hämeenlinnanväylän tiealue.

Asemakaava on Helsingin ja Vantaan kaupunkien suunnitteluyhteistyön tulosta ja mahdollistaa osaltaan tulevan Kuninkaantammen eritasoliittymän ympäristön liikennejärjestelyt ja suunnitellun kaupunkirakenteen kaupunkien rajalla. Helsingin kannalta merkittävää on Kuninkaantammenrinne-kadun jatkaminen kaupunginrajan yli Vanhalle Kaarelantielle sekä uuden rampin rakentaminen Hämeenlinnanväylältä Silvolan suuntaan, mikä vähentää Kaivokselan risteyksen vaikeaa ruuhkautumista. Tonttijakoasiaan ei Helsingin kaupungilla ole lausuttavaa.

Vastine

Kaavaselostukseen on tarkistettu Helsingin kaavatilanne: Helsingin yleiskaava 2016 ei ole kumonnut Kuninkaantammen osayleiskaavaa 2008, joka on voimassa ja jossa on esitetty Kuninkaantammen eritasoliittymän liikennealue.

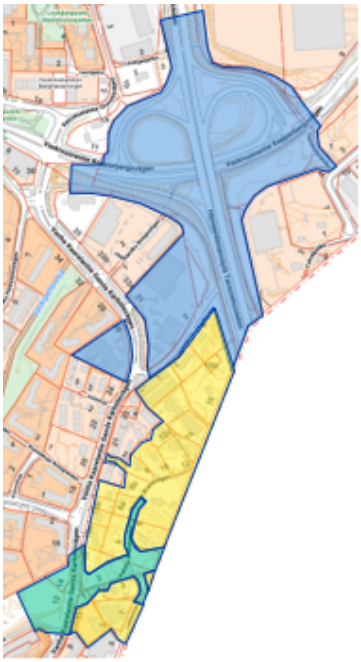

Kaavoituksen jatkaminen
Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi alueeksi

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan ja Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2022 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Tarkistukset

Tarkistettu selostukseen Helsingin kaavatilanne.

LAUSUNTO NRO 2
UUDENMAAN ELY-KESKUS

Lausunto

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Palotien ja Yhtiökujan asemakaavaehdotuksesta (nro 161800). Asemakaavan tarkoituksena on kaavoittaa Hämeenlinnanväylän tiealue, siihen liittyviä katualueita, Toyotan tontin laajennus ja hoivakoti Azalean tontin asemakaavan ajantasaisuus.

Kaupan määräykset

Asemakaavaehdotuksessa on seuraava KM-korttelialuetta koskeva määräys: ”Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita.” Määräystä tulee selventää seuraavaan muotoon: ”Alueelle saa sijoittaa paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustahakuisen kaupan kassa. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan myymälätiloja.” Määräys vastaa tällöin kaavassa asetettuja tavoitteita.

Pohjavesi

Kaavakartalla esitetty pohjavesialuerajaus tulee tarkistaa. Kaavaselostuksen mukaan pohjavesialueen rajauksena on käytetty yleiskaavan pohjavesialuerajausta. Rajaus ei kaikilta osin vastaa Kaivokselan pohjavesialueen virallista aluerajausta. Tiealue on kokonaisuudessaan Kaivokselan pohjavesialuetta, pohjavesialueen raja ulottuu korttelin 16136 itäosaan siten, että osa korttelista sijoittuu pohjavesialueelle. Myös Kaivokselan vedenottamon vahvistettu kaukosuoja-alue (Länsi-Suomen vesioikeus, No 83/1986/1) ulottuu korttelin 16136 itäosaan, kaukosuojavyöhykkeen raja mukailee pohjavesialueen rajaa. Kaivokselan vedenottamon vesioikeudellinen suoja-alue ja viittaus suoja-aluepäätökseen tulee esittää kaavakartalla ja kaavamerkinnöissä. Suoja-aluemääräykset tulee huomioida.

Kaavamääräyksissä tulee esittää pohjavesialuetta koskevat kaavamääräykset:

Alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa alueen pohjaveden laadun.

Pysäköintialueet ja vastaavat alueet tulee päällystää läpäisemättömällä materiaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella. Näiden alueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai vastaavien rakenteiden kautta pois pohjavesialueelta. Pohjavesialueella maaperään saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä.

Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjavedelle voidaan minimoida.

Pohjavesialueella ei sallita maalämpökaivoja.

Rakentamisesta tai maankaivusta ei saa aiheutua haitallisia vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun.

Meluntorjunta

Kaavassa P-kortteliin 16137 on annettu seuraava määräys:
"Ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee olla asunnoissa vähintään 32 dB sekä toimisto- ja työtiloissa vähintään 28 dB"

Kaava-aineistoon ei ole liitetty sellaista liikennemeluselvitystä, jonka perusteella palvelu- ja asuinrakennusten julkisivuille määrättyjen ääneneristävyysvaatimusten tarkoituksenmukaisuutta voisi arvioida.

Edellä mainittu kaavamääräys on annettu myös P-kortteliin 16201. Kortteliin saisi kaavamääräysten mukaan sijoittaa enintään kaksi asuntoa. Korttelia 16201 ei ole esitetty asemakaavaehdotuksessa ja määräys tulee tältä osin korjata.

KM-korttelille on annettu seuraava määräys: "Rakennusten ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä." Meluselvityksiä ja melusuojaustarpeen arviointia ei tule jättää tehtäväksi rakennuslupavaiheessa, vaan tarvittavat selvitykset tulee tehdä ja kaavamääräykset tulee niiden perusteella antaa kaavoitusvaiheessa.

Kaavaselostuksessa olevien melukarttojen perusteella muutamien asuinrakennusten melutilanne heikkenee kaava-alueella olevan uuden tien (Kuninkaantammenrinne) vuoksi. Uuden tien meluvaikutuksia ja meluntorjuntatarvetta tulee avata kaava-aineistoon ja esittää toimenpiteet olemassa olevien asuinrakennusten melutorjuntatoimenpiteistä.

Vastine

Asemakaava mahdollistaa Hämeenlinnanväylän ja Kaivokselan eritasoliittymän parantamisen. Asemakaava on nähtävillä olleen tiesuunnitelmaluonnoksen 9.12.2020 mukainen.

Kaupan ja pohjavesialueen kaavamääräykset tarkistetaan esitetyllä tavalla. Rakennusvalvonta ei tosin muutenkaan enää myönnä lupia maalämpökaivoille pohjavesialueelle. Asuinkiinteistöille pysäköintialueen määräys on melko tiukka, mutta tässä asemakaavassa pohjavesialue ei ulotu asuinkiinteistöille.

Kaavaan on laadittu liikennemeluselvitykset sekä tien että kaavan suunnittelun yhteydessä (Ramboll tiesuunnitelmaan 11.5. – 7.12.2020, ne nähtäville 9.12.2020, kaavaan 1.10.2021). Näiden samoilla lähtökohdilla tehtyjen selvitysten lopputulos on luonnollisesti sama. Asiaa selvennetään kaavaselostukseen.

P-korttelissa ääneneristävyysmääräys kattaa sekä lentomelun että tiemelun, kuten kaavaselostuksessa on esitetty (161800, 9.11.2021 s. 41–42 / 22.3.2022 s. 37–38). Lisäksi täyttyvät pihamelun ja yömelun vaatimukset. Asiaa selvennetään kaavaselostukseen.

KM-korttelissa on laaja rakennusala. Siten ääneneristävyysvaatimus vaihtelee tontin eri osissa, olevien ja joskus rakennettavien rakennusten eri julkisivuilla ja julkisivujen eri osissa. Siksi yksilöityä ja yksiselitteistä kaavamääräystä eri rakennusten osille ei voida kirjoittaa eikä kaavoihin voida ryhtyä piirtämään ajassa muuttuvia tiemelukäyriäkään. Tontille laadittava kaava on myös ilmeisen pitkäikäinen – yli tutkitun vuoden 2050, jonka senkin liikennemäärä on suuresti epävarma. Nykykaavakin on ollut voimassa 30 vuotta. Rakennusten ääneneristävyydestä määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä, jonka määräyksiä ei toisteta asemakaavassa. Rakennusten ääneneristävyys tarkastetaan joka tapauksessa rakennuslupien hakemisen yhteydessä. Asiaa selvennetään kaavaselostukseen.

P-korttelin 16201 kaavamääräykset ovat kaavan luonnosvaiheesta ja poistetaan.

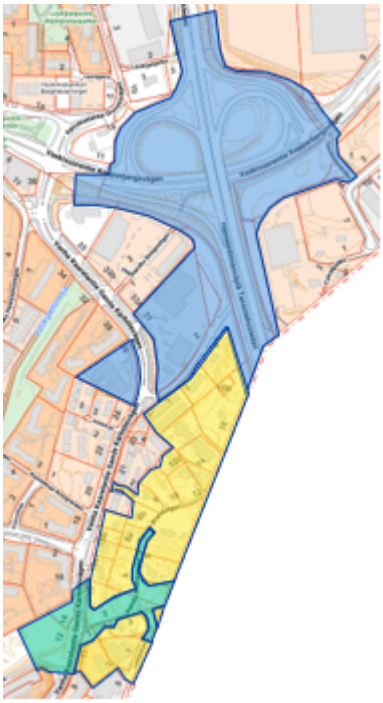

Kaavoituksen jatkaminen
Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi alueeksi

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan ja Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2022 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Tarkistukset

Tarkistettu kaupan ja pohjavesialueen kaavamääräykset. Selvennetty meluntorjuntaa kaavaselostukseen ja vaihdettu vuoden 2050 tiemelukuvat (Ramboll 1.10.2021).
Poistetaan P-korttelin 16201 kaavamääräykset.
Tarkistettu selostukseen pohjavesialueen kuvaus.

LAUSUNTO NRO 3
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavasta ja asemakaavamuutoksesta 161800 Yhtiönkuja. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on kaavoittaa Hämeenlinnanväylän tiealue, siihen liittyviä katualueita, Toyotan tontin laajennus ja hoivakoti Azalean tontin asemakaavan ajantasaistus. Museo on lausunut mielipiteensä kaavamuutoksesta 27.1.2021 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/034/2021). Kaava-aluetta on tämän jälkeen pienennetty siten, että Palotien varren kiinteistöt ovat jätetty kaava-alueen uokopuolelle.

Pienennettyyn kaava-alueeseen liittyen museo toi mielipiteessään esiin arvokkaat tielinjaukset, Palotien ja Vanhan Kaarelantien-Yhtiönkujan linjauksen. Museo on esittänyt näille linjauksille suojelumerkintää ja niihin liittyvää suojelumääräystä. Asemakaavaluonnoksessa on suojelumerkintä ja -määräys ovat liitetty ainoastaan Yhtiönkujan linjaukselle. Yhtiönkuja on Vanhan Kaarelantien jatke kohti Hämeenlinnanväylää. Tämä on noin kuusi metriä leveä asfalttitie, jonka varrella on omakotitaloja ja rivitaloja sekä iso autokauppa. Yksittäisenä suojelukohteena tämän tienpätkän kulttuurihistoriallinen merkitys jää vähäiseksi. Museo pitäisi hyvänä tulevissa kaavoissa, jotka koskevat Vanhan Kaarelantien linjausta (tulevan Kuninkaantammentien pohjoispuolella) sekä Yhtiönkuja 5:ssä sijaitsevaa kilometripylvästä, että suojelu pystyttäisiin toteuttamaan nyt esitettyä laajemmalla alueella ja että suojeltavaksi tulisi myös kilometripylväs, joka kertoo osaltaan Vantaan tiehistorian kehityksestä.

Vanhan Kaarelantien ja Palotien tieosuudet ovat jätetty suojelun ulkopuolelle. Asemakaavaselostuksessa tuodaan ilmi, että suojelua ei voida näillä katualueilla toteuttaa, koska Kuninkaantammenrinteen uusi katulinjaus vaatii oleellisten muutosten tekemistä vanhojen teiden linjauksiin ja luonteeseen. Suojelu ei uuden kadun rakentamisen jälkeen ole enää perusteltua kyseisillä linjauksilla.

Vastine

Hämeenlinnanväylän parantaminen, Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Kuninkaantammenrinne ovat välttämättömiä kaupunkiseudun kasvun sekä kasvaneen ja yhä kasvavan liikenteen vuoksi ja jotta Vantaan ja Helsingin yleiskaavojen mukainen maankäyttö ja liikenneyhteydet voidaan toteuttaa. Kuninkaantammen eritasoliittymä ja Hämeenlinnanväylä kuuluu myös maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2019 -suunnitelmaan. Hanketta on suunniteltu yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Vaihtoehtoisena ratkaisuna Kaivokselan eritasoliittymän ja Vaskivuorentien / Kaivokselantien / Vanhan Kaarelantien liittymien kehittäminen ei ole mahdollista, koska siihen ei ole jäljellä enää tilaa eikä liittymien kapasiteetti voi enää kasvaa liikennemäärien kasvaessa.

Vanha Kaarelantie ei ole ollut tämän kaavan kohdalla vanhaa maantietä.

Yhtiönkuja 5:n kilometripylväs sijaitsee tontilla kaava-alueen ulkopuolella.

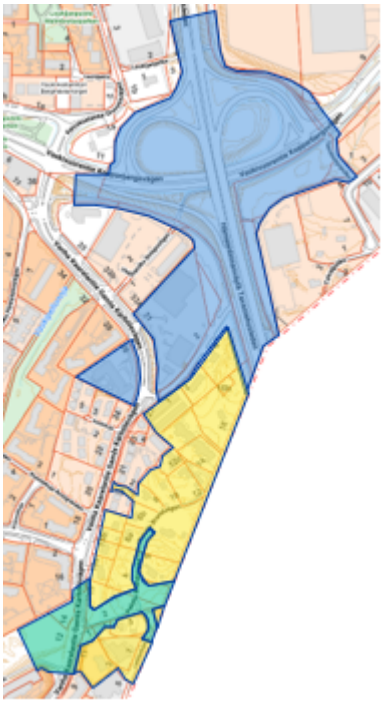

Kaavoituksen jatkaminen
Asemakaava on jaettu jatkokäsittelyihin kolmeksi alueeksi

161800 Yhtiönkuja
Sisältää Hämeenlinnanväylän, Yhtiönkujan, Yhtiönkuja 2 ja Vanha Kaarelantie 26. Ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022. Kaavaan jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

161900 Palotie
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan ja Vanha Kaarelantie 11–17b, Yhtiönkuja 1–5, tontit ja kadut. Järjestetty osallistuminen 27.1. – 31.3.2022 kaavassa 161800. Kaavoitus jatkuu myöhemmin.

162000 Kuninkaantammenrinne
Sisältää Palotien, Laitilantien, Laitilankujan, Vanhan Kaarelantien ja uuden Kuninkaantammenrinteen katualueita. Alue ollut nähtävillä 12.1. – 10.2.2022 osana kaavaa 161800, johon jätetyt mielipiteet, lausunnot ja muistutukset huomioidaan jatkokäsittelyissä.

Tarkistukset

–

20 § **Detaljplan och detaljplaneändring 512000 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 51 Backas / Backas upplevelsecentrum**

VD/9541/10.02.04.00/2019

TeA/TLA/JOR/MHÄ/VIK/JT/AP

Backas herrgårdshistoria går in i ett nytt skede bestående av rekreation och upplevelser utan att för den skull glömma de historiska skikten. I Vanda skapas ett nytt betydande resmål både internationellt sett och med tanke på stadens livskraft. Ett resmål där den finländska naturen, kulturhistorien och internationellt intressanta varumärken förenas. Upplevelsecentrumet byggs på Backas gårds kulle, vid kullens yttre kanter, och alldeles intill byggs ett bostadskvarter med egen särprägel. Den nya byggrätten uppgår sammanlagt till 19 510 m2-vy. Naturen är starkt närvarande, med bland annat Skrakabäckens naturskyddsområde, stora rekreationsområden, hög gröneffektivitet och gröntak.

Detaljplanen gäller kvartersområde för bostadsvåningshus, radhus och andra kopplade bostadshus, kvartersområde i sambruk som betjänar boendet, kvartersområde för bilplatser och servicebyggnader i kvarteret 51164, naturskyddsområde, närrekreationsområde, park och gatuområde i stadsdel 51, Backas, samt naturskyddsområde, närrekreationsområde och gatuområde i stadsdel 40, Övitsböle.

Detaljplaneändringen gäller i den detaljplan som upphävs kvartersområde för affärsbyggnader i kvarteret 51157, byggnadsskyddsområde, park och obebyggd gatuområdesreservering i stadsdel 51, Backas.

Tomtindelningen och ändringen av tomtindelningen gäller kvartersområde för bostadsvåningshus, radhus och andra kopplade bostadshus, kvartersområde i sambruk som betjänar boendet, kvartersområde för bilplatser, servicebyggnader och affärsbyggnader i kvarteren 51164 och 51157.

Området ligger i stadsdelarna Backas och en aning också i Övitsböle till största delen söder om Övitsbölevägen. Området avgränsas i norr av Övitsbölevägen och Sandbacka bostadsområde, i öster till Herrgårdsforsens bostadsområde, i väster av ett åkerområde som används för odling och i söder av Herrgårdsforsens idrottsparks område.

Sökande
Helsingin Osuuskauppa Elanto

Markägoförhållanden
Herrgårdsområdets marker ägs av HOK-Elanto. Övitsbölevägen ägs av finska staten /NTM-centralen. Ringsparken ägs av Vanda stad. På Övitsbölesidan och delvis norr om Övitsbölevägen finns det privat markegendom.

Beredning
Utöver stadens sakkunniga har Avanto Arkkitehdit Oy, WSP Finland Oy, Maisema-arkkitehtitoimisto Studio Terra Oy, Sitowise Oy /Helimäki Akustikot och A-Insinöörit deltagit som HOK-Elantos konsulter i beredningen av planen. Aktör i projektet är Livson Group Oy.

Generalplanen

I den generalplan med rättsverkningar som stadsfullmäktige godkände 17.12.2007 är gårdsbacken med närområde för service som reserveras för privat och offentlig service. I området kan bostads-, inkvarterings- och förplägningslokaler samt utställnings-, utbildnings-, rekreations- och kulturlokaler tillåtas. Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området. Väster och söder om backen finns ett område för idrotts- och rekreationstjänster och en riktgivande friluftsled. I den västra delen finns Skrakabäcken som betecknats som naturskyddsområde. Planområdet har betecknats som landskapsmässigt värdefullt område, vars landskapsbild ska skyddas. Övitsbölevägen är en historisk väg.

Generalplanen 2020 som stadsfullmäktige godkände 25.1.2021 har inte än trätt i kraft. I den är området ett område för service och förvaltning, närrekreationsområde och en värdefull kulturmiljö. Stora Strandvägen (Övitsbölevägen), en riktgivande dragning av tunnel för tung trafik samt en bana för cykeltrafik går i området. Planeringsområdet gränsar bland annat till en zon för hållbar tillväxt, ett stadscentrumområde och bostadsområden. Riktgivande friluftsleder har anvisats utmed Skrakabäcken och Illebäcken. Skrakabäckens område är ett naturskyddsområde. Flygbullerzonen L3 (Lden 50–55 dB) korsar området.

Den detaljplanemässiga lösningen följer både generalplanen för år 2007 och generalplanen för år 2020. Lösningen stöder sig på Sandbacka bostadsområde och generalplanernas centrumbeteckningar. Den andel av området som används för rekreation ändras nästan inte alls i förhållande till generalplanens områdesreservering.

Detaljplanen och detaljplaneändringen
Avsikten är att bygga Backas evenemangs- och upplevelsepark samt ett nytt bostadsområde längs med Övitsbölevägen. Upplevelseparken är ett viktigt projekt för Vanda stad. Genom projektet förverkligas Aviapolis vision om en levande och internationell flygplatsstad. I projektet ingår bland annat en Muminpark inomhus, ett evenemangscentrum för olika föreställningar och evenemang, utomhusområden t.ex. för slädhundskörning och en annan inomhuspark vars tema utgår från den finländska naturen.

Genom detaljplanen bildas kvartersområde för bostadsvåningshus (AK), radhus och andra kopplade bostadshus (AR), kvartersområde i sambruk som betjänar boendet (AH), kvartersområde för bilplatser (LPA) och servicebyggnader (P) i kvarteret 51164, och anvisas ett naturskyddsområde (SL), ett närrekreationsområde (VL), en park (VP) och ett gatuområde.

Genom detaljplaneändringen blir kvarterets 51157 kvartersområde för affärsbyggnader (KL) något mindre, våningsytan för byggnadsskyddsområdets (SR) nybyggnad ökar och läget preciseras, den obebyggda gatuområdesreserveringen avlägsnas och för cykelbanan anvisas ett gatuområde samt ett stråk genom parken. Affärsbyggnaden i KL-området håller på att få ett bygglov enligt den gällande detaljplanen.

Herrgårdsområdets skydd ändras inte i förhållande till den gällande detaljplanen. Nybyggnationen runt Backas gård placeras på sådana ställen där det tidigare funnits byggnader eller där byggnader har planerats under Backas gårds guldålder. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt nybyggnadernas formspråk och material. Det öppna landskapsrummet omger gårdsbacken fortfarande från varje håll och framhäver gårdskullen i landskapet.

Planläggningsområdet omfattar 31,81 ha. Av det är 41,1 % rekreationsområden (VL, VP), 32,7 % skyddsområden (SR, SL), 14,3 % område för servicebyggnader (P), 6,1 % parkerings- (LPA) och

gatuområden, 3,9 % områden för boende (AK, AR, AH) samt 2 % kvarter för affärer (KL). Byggrätten för boende uppgår till sammanlagt 8 810 m^2-vy och ekonomibyggnader i anslutning till boende 400 m^2-vy. För upplevelseparken anvisas 7 400 m^2-vy till kvartersområdet för servicebyggnader och 3 600 m^2-vy till byggnadsskyddsområdet. Den byggrätt på 700 m^2-vy som inte förverkligats i byggnadsskyddsområdet avlägsnas. Övrig andel nybyggande enligt den gällande detaljplanen bevaras. Planen ökar nybyggandet med 19 510 m2-vy.

Bostadskvarterets byggnadsmängd har minskat betydligt jämfört med 15 000 m^2-vy som föreslogs i programmet för deltagande och bedömning. Bostadsbyggnader med sadeltak omger det gemensamma gårdsområdet. Byggnadernas takkupor ger kvarteret en egen personlig framtoning. I flervåningshusen, ovanför fjärde våningen på vinden finns bostadslokaler, vilket gör att de översta bostäderna är unika och personliga. Kvarteret gränsar smidigt in i landskapet med sina radhus och låga häckar. De växter som används är traditionella trädgårdsväxter. Det uppskattas att inemot 250 invånare flyttar till bostadskvarteret och de närmare hundra bostäderna. Den preliminära bostadsfördelningen följer Vandas markpolitiska riktlinjer.

I kvartersområdet för servicebyggnader och byggnadsskyddsområdet får man placera mycket varierande verksamhet för att få Backas gårds helhet att betjäna människor i alla åldrar. Detaljplanebestämmelserna säkerställer mångsidiga verksamhetsmöjligheter, bl.a. också ”Fiskarsliknande” verksamhetsmöjligheter, och att upplevelseparkbyggnaderna är representativa och passar in i miljön. De kuperade gröntaken på backens västra kant förlänger herrgårdsbackens form. Norr om gårdskullen bildar byggnaderna en ny ”mangård”, och deras utseende kan jämföras med det traditionella byggnadssättet, men återspeglar ändå tydligt vår tid. Parkeringsområdet påminner om en fruktträdgård, eftersom det ska planeras rikligt med blommande träd mellan bilplatserna. Det reserveras plats för abonnerade bussar längs med Övitsbölevägen.

Området utmed Skrakabäcken anvisas som naturskyddsområde. Hela planområdet hålls mycket grönskande bland annat tack vare vidsträckta grönområden och gröntak samt högre krav på gröneffektiviteten än normalt.

Detaljplanen och detaljplaneändringen har utarbetats för Backas upplevelseparkprojekt. Om det kommer ett projekt till området som inte kan utföras genom denna detaljplan, måste man överväga att ändra detaljplanen. Byggandet av det nya bostadsområdet är kopplat till uppförandet av upplevelseparken. Byggandet av ett parkeringsområde för bostadskvarteret och upplevelseparken förutsätter att Backasbäcken flyttas.

Deltagande och växelverkan
Ett program för deltagande och bedömning gjordes upp 26.5.2020. I Vantaan Sanomat har det meddelats att planen blivit aktuell och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Det lämnades in 93 åsikter.

Fem myndighetsåsikter lämnades in. Caruna och Fingrid meddelade att deras nät inte finns i området. HRT påminde om goda kollektivtrafikförbindelser. Vanda stadsmuseum meddela bland annat att fornminnesområden ska markeras på plankartan med en sm-beteckning och att en bestämmelse ska bifogas till områdesbeteckningarna. Vanda Energi Ab vill att jordkablarnas placering beaktas.

Invånarna lämnade in 88 åsikter. Åsikterna gällde bland annat landskap, historia och kulturlandskap, natur och friluftsliv, trafik och parkering, nybyggande, funktioner som införs i området och

miljöstörningar. I åsikterna understöddes utvecklingen av Backasområdet, det trädgårdsliknande parkeringsområdet, mindre bostadsbyggande än vad som föreslagits i programmet för deltagande och bedömning, ökning av olika funktioner och de skatteinkomster som projektet medför i Vanda. Det fanns en oro över åkerlandskapen, att herrgårdsidyllen försvinner, naturen och djurlivet samt att trafiken ökar. I åsikterna önskades bland annat gång- och cykelvägar, familjebostäder i småhusen, små butiker, uteområden för hobbyverksamhet och verksamhet för alla. En del av åsikterna var sinsemellan motstridiga: man både gillade och ogillade mumin, de föreslagna funktionerna och bostadsbyggandet. Dessutom antog man att projektet både ökar och minskar det omgivande områdets värde och attraktivitet.

Den 26 november 2020 ordnade Vanda stad och markägaren samt konsulterna ett virtuellt möte för allmänheten. Mötet och inspelningen av mötet sågs av totalt 120 personer.

Åsikterna och kommentarerna har beaktats vid utarbetandet av detaljplaneförslaget. Man har bland annat sett till att viktiga vyer bevaras, landskapet hålls öppet, herrgårdsområdet kan användas av allmänheten också i fortsättningen och att asfaltsområden anpassas till landskapet. Djurens levnadsförhållanden tryggas genom planbestämmelser (bl.a. fåglar, fiskar, fladdermöss, pollinerande insekter). Antalet gång- och cykelvägar utökas, bland annat en friluftsled och cykelbana i Skrakabäckens riktning. Andelen nybyggande i bostadskvarteret har minskat betydligt jämfört med den andel som presenterades för allmänheten, och man har skapat en s.k. mänsklig skala med hjälp av gårdsbyggnader och radhus. I fråga om bostadsbyggnaderna lånar man följande element från Herrgårdsforsens formspråk: sadeltaken av tegel eller plåt och den traditionella byggstilen med fasader av trä eller renmurat tegel. I detaljplanebestämmelserna har man strävat efter att säkerställa mångsidiga användningsmöjligheter för området bland annat också möjlighet till ”Fiskarsliknande verksamhet”. Parkeringen förläggs till markplanet och anpassas till markytan. Det skulle vara svårt att placera en stor parkeringsanläggning i kulturlandskapet. Upplevelsecentrumets parkeringsområde anpassas till landskapet i form av en fruktträdgård. Trafikens inverkan har undersökts inom ett område som är mycket större än det egentliga planområdet medräknat det stadscentrumområde som den nya generalplanen möjliggör. Upplevelsecentrumets parkeringsområde är endast avsett för kortvarig kundparkering. Långvarig parkering kommer att begränsas med åtgärder som man kommer överens om med markägaren.

Myndigheternas samråd
Ett myndighetssamråd i enlighet med MBL 66 § hölls 19.10.2020.

Avtal
Till detaljplanen hänför sig ett markanvändningsavtal.

Stadsplaneringsnämnden 17.8.2021 § 6

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen, att

a) det 17.8.2021 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 512000, samt förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas upplevelsecentrum läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,

c) avgiftsklass 4 fastställs och det konstateras att sökanden Helsingin Osuuskauppa Elanto betalar ändringskostnaderna (20 000 €), plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (3 440 €), sammanlagt 23 440 €.

Behandling:
Det antecknades att stadsplaneringsnämndens ledamot Tarja Eklund och stadsstyrelsens representant Lauri Kaira avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid som detta ärende behandlades och beslutet fattades.

Stadsplaneringsnämndens ledamot Mikko Merelä föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning med följande motivering:
”Stadsstyrelsens ståndpunkt har inte beaktats, med hänvisning till stadsstyrelsens protokollsuttalande i januari, ”2. På grund av ökat kundparkeringsbehov och för att skydda personalparkeringen i Backasområdet behövs det förutsättningar för att bygga en centraliserad parkering för herrgårdsområdet, till exempel i anslutning till företagsområdet Leija eller köpcentret Jumbo.”

Stadsplaneringsnämndens ledamot Minna Räsänen understödde förslaget om återremittering.

Beslut:
Nämnden beslutade enhälligt att återremittera ärendet för beredning.

Det antecknades att stadsplaneringsnämnden lämnade in följande kläm i ärendet:
”Projektet ska behandlas i rask takt så att det livskraftiga projektet för området fås i gång.”

Det antecknades att De grönas nämndgrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:
”De grönas grupp föreslår att det bostadsbyggande som planerats i grönområdet och som strider mot generalplanen ska avlägsnas.”

———

Utförda justeringar:
Det beräknade bilplatsbehovet för upplevelsecentrumet är 354 bilplatser. Under planeringen söktes olika alternativ till parkeringen, vilka granskades på nytt efter inlämningen.

I det första alternativet var parkeringsområdet en vidsträckt, rektangelformad parkeringsträdgård placerad på ett utfallsdike. Det konstaterades att en trädgårdsmässig lösning med fruktträd skulle vara en lämplig modell för ett parkeringsområde på denna plats, men den standardiserade formen och angivna storleken framstod som främmande.

Det andra alternativet var att placera parkeringen på parkeringsområdet för de växthus som tidigare funnits i området. Det konstaterades att körtrafiken genom upplevelsecentrumområdet till och från parkeringsområdet skulle äventyra säkerheten särskilt hos barnbesökare. Därför finns det skäl att placera parkeringen nära Övitsbölevägen.

I det tredje alternativet diskuterades ett parkeringshus. Det konstaterades att ett parkeringshus skulle utgöra ett främmande element i det kulturhistoriska landskapet. Parkeringshuset skulle också ständigt och varaktigt utgöra ett sikthinder från Övitsbölevägen mot det öppna landskapet. Om ett parkeringshus eller -område placeras någon annanstans än inom planförslagets område, skulle det förutsätta att en detaljplan med tillhörande utredningar också borde utarbetas för det andra området i fråga.

Lösningen för upplevelsecentrumets parkering var att bygga parkeringen i markplan, eftersom bilarna i det fallet utgör en del av landskapet endast ibland. Parkeringen i markplan utvecklades till att bättre passa in i landskapet genom att dela in den i tre delar, och få den att bättre följer kullens former. Mellan parkeringsdelarna finns en grönzon som infiltrerar dagvatten. Det föreslagna parkeringsområdet placeras nära Övitsbölevägen och påminner om en fruktträdgård, eftersom det ska planteras rikligt med blommande träd mellan bilplatserna. Ytmaterialet är inte asfalt. Det reserveras plats för abonnerade bussar längs med Övitsbölevägen.

Det beräknade bilplatsbehovet för bostadskvarteret är 105 bilplatser. Bilplatserna förlades också först mellan flervåningshusen, men det konstaterades att parkeringstrafiken stör funktionerna på den lugna gården och att trafikbuller ”sipprar in” på gården mellan byggnaderna. Därför placerades de endast mellan Övitsbölevägen och bostadsbyggnaderna. Båda alternativen till bostadskvarteret parkeringsområde förutsätter planteringar längs med Övitsbölevägen, men på så sätt att vyerna från Övitsbölevägen mot åkerlandskapet bevaras.

Beskrivningen har kompletterats genom att mer omfattande beskriva trafikutredningen och parkeringslösningen, och uppgifterna om jordmånen har justerats inom Skrakabäckens verkningsområde.

Detaljplanekartan och -bestämmelserna har kompletterats bland annat vad gäller parkeringsområdets ytmaterial i kvartersområdet för servicebyggnader, och uppgifterna om jordmånen har justerats med planbeteckningar och en planbestämmelse.

Stadsmiljönämnden 12.10.2021 § 8

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen, att

a) det 12.10.2021 daterade förslaget till detaljplan 512000 samt förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 52 Backas/Backas upplevelsecentrum, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,
c) avgiftsklass 4 fastställs och det konstateras att sökanden Helsingin Osuuskauppa Elanto betalar ändringskostnaderna (20 000 €), plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (3 440 €), sammanlagt 23 440 €.

Behandling:
Det antecknades att stadsmiljönämndens vice ordförande Tarja Eklund avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid ärendet behandlades och beslutades och ersättaren Maiju Atzmon intog hennes plats vid sammanträdet.

Stadsmiljönämndens ledamot Anniina Kostilainen föreslog att detaljplaneförslaget återremitteras för ny beredning. Ledamoten Tuomas Mutanen understödde förslaget om återremittering.

Stadsmiljönämndens ledamot Mikko Merelä understödde stadsplaneringsdirektörens förslag.

Ordföranden konstaterade att det getts ett återremitteringsförslag som fått understöd, och man måste hålla omröstning om förslaget. Ordföranden föreslog följande omröstningsförfarande: de som

understöder fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder att ärendet återremitteras röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 15 ja-röster (Linnakangas, Atzmon, Erkkilä, Hartikainen, Haverinen, Iivarinen, Jääskeläinen, Karhu, Merelä, Rahkala, Suni, Tamminen, Virkamäki, Åstrand, Aura) och 2 nej-röster (Kostilainen, Mutanen). Ordföranden konstaterade att remitteringsförslaget förkastats. Behandlingen av ärendet fortsatte.

Beslut:
Stadsplaneringsdirektörens förslag godkändes.

Det antecknades att stadsmiljönämndens ledamot Soili Haverinen lämnade följande uttalande till protokollet som understöddes av den borgerliga gruppen samt Sannfinländarnas, Vänsterförbundets, Rörelse Nus och De grönas grupper.
”Backas är ett historiskt värdefullt område, vars särskilda karaktär ska skyddas noga vid byggandet av upplevelseparkerna. Det ökade parkeringsbehovet i området och de ökade trafikmängderna ska beaktas vid planläggningen av området norr om Övitsbölevägen för att säkerställa fridfullhet och smidig trafik i de närliggande bostadsområdena.
I planeringen av cykelbanan ska dessutom barnens säkerhet beaktas på de ställen där gångtrafiken korsar cykelbanan.

Det antecknades att SDP:s grupp lämnade in följande uttalande till protokollet:
”Parkeringsområdet för temaparken i Backasområdet är avsett för Backasområdets och temaparkens besökare och kunder. Kundparkering dygnet runt ska inte tillåtas i området. Parkeringen ska begränsas till temaparkens öppettider och öppettiderna för andra tjänster i herrgårdsområdet. Nattparkering ska förbjudas i planen.”

Det antecknades att De grönas grupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:
”Det finns ett klart behov av att utveckla området. Detaljplanen för Backas upplevelsecentrum är ändå alldeles för massiv både i förhållande till byggnadernas skala och de funktioner som placerats i området, och beaktar inte Backas kulturhistoriskt värdefulla herrgårdsmiljö. Det att detaljplanen strider mot generalplanen 2020 kan betraktas som särskilt problematiskt vad gäller planläggningen. I rekreationsområdet väster om Backas gård planeras byggande i omfattande grad. Utöver detta definierar generalplanebilaga 1 med rättsverkningar området som en värdefull kulturmiljö och ett kulturhistoriskt mycket värdefullt byalandskap. Detaljplanen respekterar inte dessa särdrag. Trafiklösningarna för Backas upplevelsecentrum är bristfälliga och utgår från den kraftigt ökade privatbilismen i området. Detta stöder inte Vandas ambitiösa planer för resurssmarthet.”

———

Stadsstyrelsen 25.10.2021 § 21

Förslag framlagt av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) lägga fram det 12.10.2021 daterade förslaget till detaljplan 512000 samt förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 52 Backas/Backas upplevelsecentrum, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden,

c) fastställa avgiftsklass 4 och konstatera att sökanden Helsingin Osuuskauppa Elanto betalar ändringskostnaderna (20 000 €), plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (3 440 €), sammanlagt 23 440 €.

Behandling:
Det antecknades att stadsstyrelsens ledamot Lauri Kaira avlägsnade sig från sammanträdesrummet på grund av samfundsjäv för den tid som detta ärende behandlades och beslutet fattades.
Beslut:
Stadsstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

_____

Stadsstyrelsen 1.11.2021 § 20

Förslag framlagt av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att
a) lägga fram det 12.10.2021 daterade förslaget till detaljplan 512000 samt förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 52 Backas/Backas upplevelsecentrum, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden,
c) fastställa avgiftsklass 4 och konstatera att sökanden Helsingin Osuuskauppa Elanto betalar ändringskostnaderna (20 000 €), plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (3 440 €), sammanlagt 23 440 €.

Behandling:
Under behandlingen av ärendet lade tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde till följande meningar i föredragningstextens sista stycke:
Upplevelsecentrumets parkeringsområde är endast avsett för kortvarig kundparkering. Långvarig parkering kommer att begränsas med åtgärder som man kommer överens om med markägaren.

Det antecknades dessutom att stadsfullmäktiges I vice ordförande Lauri Kaira avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid ärendet behandlades och beslutet fattades.
Beslut:
Det ändrade förslaget godkändes.

Det antecknades att följande protokollsuttalanden lämnades i ärendet:

Stadsstyrelsens gemensamma protokollsuttalande**:**
”God tillgänglighet med kollektivtrafik till upplevelsecentrumet ska säkerställas. I det fortsatta arbetet ska man fästa särskild uppmärksamhet vid att gång- och cykeltrafiken anvisas till naturenliga, smidiga och trygga leder. De leder som anläggs ska vara högklassiga, så raka och smidiga som möjligt både inom planeringsområdet och i den omedelbara närheten av området.
Dessutom föreslår stadsstyrelsen för den som genomför projektet en stark önskan om att det i området byggs så många familjebostäder som möjligt i området och främst bostäder som är avsedda för större familjer. Behovet kunde utredas med hjälp av en marknadsundersökning eller en tidig förhandsmarknadsföring.”

Protokollsuttalande av De grönas grupp:
”Det finns ett klart behov av att utveckla området. Detaljplanen för Backas upplevelsecentrum är ändå för massiv både i förhållande till byggnadernas skala och de funktioner som placerats i området, och

beaktar inte tillräckligt Backas kulturhistoriskt värdefulla herrgårdsmiljö som skyddas i generalplanen 2020.”

Stadsstyrelsens I vice ordförande Säde Tahvanainens protokollsuttalande:
”Att placera ett parkeringsområde i herrgårdsområdet är en ohållbar lösning. I den fortsatta beredningen av planen borde parkeringen genomföras som centraliserad parkering utanför herrgårdsområdet.”

_____

Framläggning
Förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 10.11–9.12.2021 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades 11 anmärkningar och en anmärkning som var försenad. Under framläggningstiden hölls ett möte för allmänheten 17.11.2021 via Teams, med 54 deltagare.

I anmärkningarna ville man också att en sådan trafikutredning undersöks, där Vandaspåran inte ingår och som också utreder andra trafikformer än biltrafik, och binder samman godkännandet av planen med beslutet om godkännandet av Vandaspåran. Man ville t.ex. också att upplevelseparken flyttas till tågstationens närhet, alla föreslagna parkeringsplatser avlägsnas och använda det nuvarande asfaltsområdet för parkering eller undersöka om parkeringen kan ordnas utanför detta planområde, bygga lägre bostadshus samt renovera de gamla byggnaderna utan tilläggsbyggande. I anmärkningarna var man bland annat bekymrad över att trafiken på Övitsbölevägen ökar, trygga gångvägar, buller från eventuella konserter som ordnas utomhus, att det värdefulla området med tanke på kultur och natur förstörs, djurens välbefinnande, utstakningen av cykelbanan, att landskapen i Sandbacka försvinner och den stora mängden nybyggnationer. Man misstänkte också att bostadsbyggandet inte följer generalplanen; att verksamheten som planförslaget tillåter inte är till nytta för invånarna; att nybyggandet förstör området och gör att de gamla byggnaderna inte syns; att områdets trivsel och rekreationsbruk försämras; att byggandet och flyttandet av Backasbäcken är ett hot för djuren och att invånarnas åsikter inte har beaktats.

Planutlåtanden
Stadsstyrelsen beslutade 25.10.2021 berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Det begärdes 11 utlåtanden och 7 lämnades in.

Servicehelheten för stadsstruktur och miljö inom stadsmiljöns verksamhetsområde i Helsingfors understödde att området utvecklas till ett mångsidigt upplevelsecentrum och föreslog att man som ett kommunalt samarbete undersöker möjligheten till en ny broförbindelse över Vanda å.

HRT fäste uppmärksamhet vid planeringen av parkeringen för abonnerade bussar invid Övitsbölevägen, och det faktum att parkeringen inte ska försvåra HRT:s kollektivtrafikverksamhet.

HRM konstaterade att planändringen inte förutsätter att nya vattentjänster byggs eller att ledningar flyttas.

Vanda Energi sade i sitt utlåtande att om jordkablar måste flyttas ska flyttningskostnaderna ordnas enligt Vanda stads och Vanda Energi Ab:s samarbetsavtal. Området kan anslutas till fjärrvärme via Övitsbölevägen och Ålandsvägen.

Ylästön kotiseutuyhdistys ry bekymrade sig över att trafiken ökar på Övitsbölevägen, särskilt på veckosluten, och över Backas anslutningar till huvudlederna, skyddet av Skrakabäckens naturvärden och djurliv samt bevarandet av Backas gårds särskilda karaktär och historiska identitet.

Vanda stadsmuseum konstaterade att fornminnesobjekten har märkts ut på ett ändamålsenligt sätt och den gällande detaljplanens skyddsbestämmelser och kulturhistoriska utredningar har beaktats. Områdets särdrag och särart har beaktats. Det är möjligt att trygga den nationellt värdefulla kulturmiljöns värden genom de lösningar som föreslagits. Nybyggnationen placeras så att man med hjälp av den kan stödja renoveringen och återanvändningen av de gamla byggnaderna.

Nylands NTM-central begärde att beskrivningen kompletteras med hur detaljplanen uppfyller den generalplan som styr planläggningen samt generalplanens mål, att dagvattenhanteringen beaktas som en helhet, vattenbelastningen i Vanda ås Naturaområde och dess verkningar på den tjockskaliga målarmusslan bedöms. Bostadskvarterets bullersituation ska också kompletteras och bland annat säkerställa att bostadslägenheterna öppnas upp mot den riktning där riktnivåerna för bullernivåerna uppfylls. NTM begärde också att komplettera bestämmelserna för förläggningen av konstruktionerna för hanteringen av dagvatten och hanteringen av dagvattnet i parkeringsområdena samt lägga till en bullerbestämmelse som gäller kontorslokalerna och stryka en mening ur bestämmelsen som gäller hanteringen av byggplatsvatten.

Elisa Abp, Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk, Omakotiyhdistys Tammisto, Pakkalan asukasyhdistys och Vantaan ympäristöyhdistys lämnade inga utlåtanden.

Utförda justeringar
Justeringar har gjorts i detaljplanebestämmelserna till följd av anmärkningarna.
Följande läggs till i bestämmelserna för P- och SR-områdena: ”Vid arrangemang av musikframträdanden som eventuellt hålls utomhus ska bullerspridningen utredas i förväg och *nödvändiga åtgärder ska vidtas för att minska olägenheterna från buller*. *Utomhuskonserter ska arrangeras, hållas och placeras så att de orsakar så lite bullerolägenheter som möjligt för områdets invånare, skola och daghem*.”

På grund av utlåtandena har beskrivningen kompletterats och bestämmelserna har kompletterats och preciserats.

Beskrivningens punkt ”1.5 Förteckning över övriga handlingar, bakgrundsutredningar och källmaterial som gäller planen” kompletteras med två publikationer.
Beskrivningens punkt 3 Utgångspunkter /Utredning över förhållandena i planeringsområdet / 3.1.2 Naturmiljön kompletteras för vattendjurens del.
I beskrivningen i punkt 4.5 Detaljplanelösningens alternativ och motiveringar för den valda lösningen / Alternativa detaljplanelösningar och förhållande till generalplanen / Den valda lösningen i förhållande till generalplanen / Nybyggande / Bostadskvarter / Planlösningens motiveringar, hur detaljplaneförslaget och förslaget till detaljplaneändring beaktar generalplanen, samt bullerperspektivet kompletteras.
Beskrivningens punkt 5.4. Planens konsekvenser /5.4.2. Verkningar på naturmiljön kompletteras med planens inverkan på områdets vattendrag och vattendragens djurliv.

Till följd av utlåtandena har bestämmelserna kompletterats:
- Planbestämmelserna för AK-, AR-, AH-, P- och LPA-områdena kompletteras vad gäller konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet: Dagvatten:

”*Konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet ska vara färdiga innan byggarbetena påbörjas*.”

- Bestämmelsen för LPA-, P- och SR-områdena om noggrannare hantering av parkeringsområdenas dagvatten: Gårdsplaner: ”*Parkeringsområdenas dagvatten ska hanteras med en filtrerande metod eller en oljeavskiljare innan de leds vidare*.”
- Bestämmelsen i P-kvartersområdet preciseras: Gårdsplaner: ”Parkeringsområdets körvägar ska bestå av stenmjöl eller motsvarande *halvgenomsläpplig* beläggning och parkeringsrutorna ska vara gräsarmerade.”
- Bestämmelsen för C- och SR-områdena om att beakta ljudnivån vid utomhuskonserter samt den maximala bullernivån i affärs- och kontorsrum: ”*Vid arrangemang av musikframträdanden som eventuellt hålls utomhus ska bullerspridningen utredas i förväg och nödvändiga åtgärder ska vidtas för att minska olägenheterna från buller*. *Utomhuskonserter ska arrangeras, hållas och placeras så att de orsakar så lite bullerolägenheter som möjligt för områdets invånare, skola och daghem.*” och ”*Bullernivån i affärs- och kontorsrum får inte överskrida riktvärdet för den A-vägda ekvivalentnivån (Laeq)-dagtid (kl. 07–22) 45 dB (A).*”
- Planbeteckningen wh, dagvattenområde, kompletteras med tilläggsbeteckningen *”Dagvattenområdet ska anläggas som en konstruktion ovan jord”.*
- Planbeteckningen wr, riktgivande dagvattenområde, kompletteras med tilläggsbeteckningen *”Det riktgivande dagvattenområdet ska anläggas som en konstruktion ovan jord”.*
- NTM:s föreslagna mening har strukits från dagvattenbestämmelserna.

Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadens mark- och bostadspolitiska riktlinjer
Detaljplanen följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Planen gäller mark som ägs av Vanda stad och endast Ringhinsparken, delvis Övitsbölevägen och delvis Skrakaparken.

Stadsmiljönämnden 22.3.2022 § 6

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen, att

a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
b) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 512000 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 51 Backas/Backas upplevelsecentrum, som daterats 22.3.2022 förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Behandling:
Det antecknades att stadsmiljönämndens vice ordförande Tarja Eklund avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid detta ärende behandlades och beslutades och ersättaren Maiju Atzmon intog hennes plats vid sammanträdet.

Stadsmiljönämndens ordförande Anssi Aura föreslog att en punkt c läggs till i beslutsförslaget: ”Nämnden beslutar också att en utredning om hur trafikarrangemangen fungerar i planområdet och dess närmiljö förs till stadsmiljönämnden senast ett år efter att det upplevelsecentrum som planen möjliggör har färdigställts och öppnats för allmänheten.”

Ändringsförslaget godkändes enhälligt.

Beslut:
Nämnden beslutade att enligt det ändrade förslaget föreslå för stadsstyrelsen att
a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs, och att
b) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 512000 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 51 Backas/Backas upplevelsecentrum, som daterats 22.3.2022 förs till stadsfullmäktige för godkännande.
c) Nämnden beslutade också att en utredning om hur trafikarrangemangen fungerar i planområdet och dess närmiljö förs till stadsmiljönämnden senast ett år efter att det upplevelsecentrum som planen möjliggör har färdigställts och öppnats för allmänheten.

Det antecknades att De grönas nämndgrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet: ”Invånarnas oro över riskerna i planen för Backasområdet är motiverad. Flera utlåtanden har lämnats i ärendet och i dem framgår tydligt vilka frågor som oroar invånarna. Staden har ändå i sitt svar förhållit sig likgiltigt till invånarnas oro. Invånarna har inte haft någon reell möjlighet att påverka i en situation, där den som genomför projektet tydligt dikterat villkoren för genomförandet av projektet. Detta är inte ett hållbart sätt att förverkliga invånarväxelverkan.

_____

Avtal
Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplanen undertecknades 1.4.2022.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 28

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
b) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 512000 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 51 Backas/Backas upplevelsecentrum, som daterats 22.3.2022 förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Det antecknades att följande protokollsuttalanden lämnades i ärendet:

Stadsstyrelsens gemensamma uttalande till protokollet:

”I området Herrgårdsforsen-Rosendal-Backas lider det brist på stora familjebostäder med 4–5 rum och kök. Invånarna önskar att de kan bo i området också när familjens storlek ökar. I nuläget måste de ofta flytta från området. Det behövs fler stora familjebostäder. Därför måste det i planläggningen för bostäder i Backasområdet och markanvändningsavtalen förutsättas att det byggs ett tillräckligt antal stora familjebostäder.”

De grönas protokollsuttalande:
”Planen för Backas upplevelsepark stöder sig i hög grad på utländsk turism. I den förändrade situationen i världen verkar det ursprungligen beräknade antalet utländska besökare vara svårt att nå och därför kan det planerade byggandet av upplevelseparken ifrågasättas. Planen och markanvändningsavtalen binder inte samman byggnadernas slutliga användningsändamål med upplevelseparken.

Vanda lider av ett stort utflyttningsöverskott och det är sannolikt att en orsak är bristen på lämpliga familjebostäder. Det skulle vara till Vandas fördel att få familjebostäder till Backasområdet. Det att högst 30 % av det totala antalet bostäder (st.) enligt markanvändningsavtalet får vara enrummare per bostadshus och minst 30 % ska vara trerummare eller större bostäder per bostadshus, garanterar inte att bostäderna blir tillräckligt stora.

Invånarnas oro över riskerna i planen för Backasområdet är motiverad. Flera utlåtanden har lämnats i ärendet och i dem framgår tydligt vilka frågor som oroar invånarna. Staden har ändå i sitt svar förhållit sig likgiltigt till invånarnas oro. Invånarna har inte haft någon reell möjlighet att påverka i en situation, där den som genomför projektet tydligt dikterat villkoren för genomförandet av projektet. Detta är inte ett hållbart sätt att förverkliga invånarväxelverkan.”

———

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 20

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar godkänna förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 512000 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 40 Övitsböle, 51 Backas/Backas upplevelsecentrum, som daterats 22.3.2022.

Behandling:
Ledamoten Tuire Kaimio föreslog följande under behandlingen av ärendet:
”Jag föreslår att ärendet återremitteras för ny beredning. I planeringen ska man på ett realistiskt och trovärdigt sätt beakta andelen som kommer med personbil till området, och inte underskatta invånarnas oro över trafikens påverkan. Exempelvis kommer cirka 70 % med bil till Heureka även om det ligger precis intill järnvägen. Områdets nuvarande trafikproblem måste lösas innan upplevelsecentrumet byggs i området.”
Kaimios förslag om återremittering understöddes av ledamoten Sirpa Kauppinen.

Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder Kaimios förslag om återremittering röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 57 ja-röster och 8 nej-röster, varvid ordföranden konstaterade att förslaget om återremittering förkastats.

Beslut:
Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att följande protokollsuttalanden lämnades i ärendet:

Protokollsuttalande av **Rörelse Nus** fullmäktigegrupp som understöddes av **kristdemokraternas** och **centerns** fullmäktigegrupper:
”Med hänsyn till områdets särdrag finns det många omständigheter där planeringen och byggandet av upplevelsecentrumet kan gå fel. Därför vill vi betona att områdets historiska miljö, naturen och andra särdrag ska beaktas särskilt väl både när det gäller nybyggandet, trafikförbindelserna och parkeringen. Dessutom ska särskild vikt fästas vid nybyggnadernas utseende.”

Samlingspartiets och SFP:s (borgerliga gruppen) gemensamma protokollsuttalande:
“Den borgerliga gruppen understöder Backasområdets utveckling och önskar Muminfamiljen välkommen till det nya upplevelsecentrumet. Vi delar ändå oron över säkerställandet av trafikens smidighet i området. Av denna anledning beslutade stadsmiljönämnden att en utredning om hur trafikarrangemangen fungerar i planområdet och dess närmiljö förs till nämnden senast ett år efter att det upplevelsecentrum som planen möjliggör har färdigställts och öppnats för allmänheten.”

Den socialdemokratiska fullmäktigegruppens protokollsuttalande som understöddes av **vänsterförbundets** fullmäktigegrupp:
”Den socialdemokratiska fullmäktigegruppen anser det som viktigt att kulturmiljöns värden i det nationellt sett värdefulla Backasområdet skyddas och att man följer upp att trafiken löper smidigt.

En utredning om hur trafikarrangemangen fungerar i planområdet och dess närmiljö förs till stadsmiljönämnden, stadsrumsnämnden och stadsstyrelsen senast ett år efter att det upplevelsecentrum som planen möjliggör har färdigställts och öppnats för allmänheten. Trafikarrangemangens smidighet ska säkerställas redan i samband med byggandet av området bland annat genom att förnya Övitsbölevägens rondeller för att genomströmningen ska fungera smidigt.

Upplevelsecentrumets parkeringsområde är endast avsett för kortvarig kundparkering. Vid verkställandet av planen ska tjänsteinnehavarna se till att långvarig parkering begränsas med åtgärder som man kommer överens om med markägaren, på så sätt att nattparkering inte tillåts. Inom bostadsbyggandets bostadsfördelning ska antalet större familjebostäder utökas i tillräcklig utsträckning.”

De grönas fullmäktigegrupps protokollsuttalande:
”Trafiklösningarna för Backas upplevelsecentrum är bristfälliga och leder till att privatbilismen i området ökar. Detta stöder inte Vandas ambitiösa planer för resurssmarthet. Upplevelsecentrumets trafik riktar sig till ett mycket litet område, vars anslutningar är mycket begränsade. Redan i nuläget stockar trafiken sig ordentligt under rusningstid på Övitsbölevägen före Flygstationsvägens rondell när man kommer från Övitsbölehållet. Den enda möjligheten att köra från Övitsböle är via Övitsbölevägen (österut eller västerut), och det finns inte heller någon smidig kollektivtrafikförbindelse varken österut/till Dickursby eller direkt till Helsingfors centrum. Enligt trafikutredningen skulle trafiken på Övitsbölevägen stocka sig ytterligare vid upplevelsecentrumet. Områdets biltrafik ska ledas så att Övitsbölevägen där trafiken lätt stockar sig, används så lite som möjligt. Säkerställandet av trafiksäkerheten kräver

hastighetsbegränsningar och övervakning att de följs eller trafikarrangemang som stöd för begränsningarna.

När det gäller parkeringen utanför planområdet bör man hitta en lösning som säkerställer att besökarna inte parkerar i de intilliggande bostadsområdena.

God tillgänglighet med kollektivtrafik till upplevelsecentrumet ska säkerställas.
I den fortsatta planeringen ska man fästa särskild uppmärksamhet vid att gång- och cykeltrafiken anvisas till naturenliga, smidiga och trygga leder. De leder som anläggs ska vara högklassiga, så raka och smidiga som möjligt både inom planeringsområdet och i den omedelbara närheten av området.

Vanda lider av ett stort utflyttningsöverskott och det är sannolikt att en orsak är bristen på lämpliga familjebostäder. Planläggningsområdet skulle vara särskilt lämpligt för familjebostäder. Enligt markanvändningsavtalet får högst 30 % av det totala antalet bostäder (st.) vara enrummare per bostadshus och minst 30 % ska vara trerummare eller större bostäder per bostadshus. Avtalsvillkoret garanterar inte att bostäderna som byggs är tillräckligt stora familjebostäder. Staden ska se till att de bostäder som byggs i Backas bidrar till att fördelningen av antalet rum gynnar Vanda på lång sikt.

Invånarnas oro över riskerna i planen för Backasområdet är motiverad. Flera utlåtanden har lämnats i ärendet och i dem framgår tydligt vilka frågor som oroar invånarna. Staden har ändå i sitt svar förhållit sig likgiltigt till invånarnas oro. Invånarna har inte ens på invånarmötena haft någon reell möjlighet att påverka i en situation, där den som genomför projektet tydligt dikterat villkoren för genomförandet av projektet. Detta är inte ett hållbart sätt att förverkliga invånarväxelverkan.”

Bilagor:
– Detaljplanebeskrivning 22.3.2022
– Anmärkningar och svar 22.3.2022
– Utlåtanden och svar 22.3.2022
– Omröstningsrapport FGE 25.4.2022 § 20

Följande kompletterande material kan läsas på Vanda stads webbsidor
https://beta.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/backaksen-kartanon-alueelle-elamyspuisto
- 512000 Backas riktgivande plan, 19.5.2021,
- 512000 Backas miljöplan, 7.5.2021,
- 512000 Backas klimatneutralitetsutredning, 9.6.2021,
- 512000 Backas klimatneutralitetsutredning, 16.11.2020,
- 512000 program för deltagande och bedömning 26.5.2020,

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:
Johanna Rajala, områdesarkitekt, tfn 050 3028975,
Merja Häsänen, detaljplanerare, tfn 050 3028958
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

512000 PAKKALA, YLÄSTÖ

BACKAKSEN ELÄMYSKESKUS

Kuva: Avanto Arkkitehdit Oy

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 22.3.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 512000. Kaavoitus on tullut vireille 26.5.2020.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava: Kortteli 51164, suojelualue sekä katu- ja virkistysalueet kaupunginosassa 51, Pakkala.
Suojelualue kaupunginosassa 40, Ylästö.

Asemakaavan muutos: Kortteli 51157, suojelualue sekä katu- ja virkistysalueet kaupunginosassa 51, Pakkala.

Tonttijako: Kortteli 51164 kaupunginosassa 51, Pakkala.

Tonttijaon muutos: Kortteli 51157 kaupunginosassa 51, Pakkala.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella suojellaan kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas Backaksen kartanokukkula, osoitetaan luonnonsuojelualuetta, lähivirkistysaluetta sekä puistoa ja sallitaan uudisrakentamista kukkulan ympärille. Uudisrakentaminen on asuntorakentamista 8 810 k-m^2:n ja elämyspuistorakentamista 11 000 k-m^2:n verran ja 380 k-m^2:n verran rakennussuojelualueen voimassa olevan kaavan mukaisia uudisrakennuksia. Asuinkortteliin sallitaan lisäksi yhteensä 400 k-m^2 talousrakennuksia. Liikerakennuksen (950 k-m^2) korttelialueen ja rakennussuojelualueen asemakaavamerkintöjä tarkistetaan. Asemakaavaa laaditaan osalle Ylästöntietä.

Kaavan laatija:

Merja Häsänen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Asemakaavoitettava alue sijaitsee Pakkalan ja hieman myös Ylästön kaupunginosissa pääosin Ylästöntien eteläpuolella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Ylästöntie ja Sandbackan asuinalue, idässä Kartanonkosken asuinalue, lännessä viljelykäytössä oleva peltoalue ja etelässä Kartanonkosken liikuntapuiston alue. Alueen koko on noin

1.2 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Helsingin Osuuskauppa Elannon 28.11.2019 päivätty asemakaavahakemus kirjattiin saapuneeksi 28.11.2019.

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tehtiin 26.5.2020.
- Mielipiteet pyydettiin 18.6.2020 mennessä (MRL 62§). Mielipiteitä saatiin 93 kappaletta.
- 26.11.2020 pidettiin virtuaalinen yleisötilaisuus. Tilaisuutta ja sen tallennetta katsoi yhteensä 120 henkilöä.
- Kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittely 17.8.2021. Lautakunta palautti asemakaavan ja asemakaavan luonnoksen valmisteluun.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.10.2021.
- Kaupunginhallitus 1.11.2021 päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville 10.11. – 9.12.2021.
- Nähtävilläoloaikana saapui 11 muistutusta ja yksi myöhässä tullut sekä 7 lausuntoa.
- Hakijan konsultteina ovat olleet Avanto Arkkitehdit Oy, WSP Finland Oy, Maisema-arkkitehtitoimisto Studio Terra Oy, Sitowise /Helimäki Akustikot, A-Insinöörit.

1.3 SISÄLLYSLUETTELO

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT 2
2 TIIVISTELMÄ 6
3 LÄHTÖKOHDAT....8
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET....30
5 ASEMAKAAVAN KUVAUS 54
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS....73
7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET 73

1.4 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

Seuraavat erilliset liiteasiakirjat ovat luettavissa netissä https://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/aviapoliksen_kaavat/aviapoliksen_kaavat_arkisto/101/0/151184 :

- Backas Village, viitesuunnitelma, Avanto Arkitehdit Oy, 19.5.2021
- Backaksen tila, Ympäristösuunnitelma, viitesuunnitelma, Studio Terra Oy, 7.5.2021
- Backaksen hiilineutraaliusselvitys ja kaavamääräysehdotukset, A-Insinöörit, 9.6.2021
- Backaksen liikenneselvitys, WSP Oy 16.11.2020

1.5 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vantaankosken mylly, asemakaavamuutoksen natura-arviointi. Vaikutukset Vantaanjoen NATURA-alueeseen. Ramboll, 30.11.2021.
- Meluselvitys, Backaksen kartanon asemakaava, Vantaa (kaavanro 512000), Helimäki Akustikot /Sitowise Oy 22.1.2021.
- Vantaan Ratikan suunnitelmat asemakaavan laadinnan tilanteen mukaisina.

- 511800 Backaksen kartano, asemakaava, KV 18.5.2020.
- Lindblom, K (2020). Vantaan linnusto 2010-luvulla avomaaympäristöissä. Vantaan kaupunki. Ympäristökeskus. Julkaisematon.
- Backaksen alueen maisemasuunnittelu. Luonnos/ Tilannekatsaus 30.1.2018. Kokouksia varten tuotettu materiaali koottu raporttimuotoon. Loci Maisema-arkkitehdit Oy.
- Tringa (2017). Lintutiedot 2012–2017. Paikkatietoaineisto Vantaan ympäristökeskukselle. Julkaisematon.
- Ramboll (2016). Myyrmäen-Kivistön-Ylästön alueen liito-oravaselvitys 2016. Vantaan kaupunki. Julkaisematon.
- Solonen, T. (2015). Päiväpetolintujen ja pöllöjen esiintyminen Vantaalla vuosina 2001–2014. Vantaan kaupunki. Ympäristökeskus. Julkaisematon.
- Ulkoilureittien yleissuunnitelmaluonnos, Vantaan kaupunki 2015.
- Backaksen tila, maisemaselvitys ja kartanopuiston puut -selvitys, Ark-Byroo, 31.8.2015.
- Vantaan Backaksen kartanon arkeologinen koetutkimus 29.6. – 3.7.2015 -raportti.
- Rakennetekninen kuntoarvio. Backaksen kartanoalue. Vahanen Oy, 15.4.2014.
- Faunatica Oy (2013). Vantaan Krakanojan saukkoselvitys 2012/2013. Vantaan kaupunki. Julkaisematon.
- Lindblom, K. (2013). Eteläisen Vantaanjokilaakson pesimälinnusto ja luontoympäristöinä monimuotoiset viheralueet. Vantaan kaupunki. Ympäristökeskus. Julkaisematon.
- Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma 17.10.2012. Serum Arkkitehdit Oy, Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson Oy, Arkkitehdit Mona Schalin ja Kati Salonen Oy, Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy ja Ramboll Finland Oy.
- Aviapolis-alueen kävely- ja pyöräilyselvitys, Kuntatekniikan keskus, muistio 28.2.2012.
- Uhanalaisen keltamataran kasvupaikat, Vantaan Ympäristökeskus 2011.
- Vantaan virtavesiselvitys 2010-2011, Vantaan Ympäristökeskus, Aki Janatuinen.
- Backaksen kauppapuutarha. Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi ja pilaantuneen maaperän kunnostussuunnitelma. 30144-D3459. HOK-Elanto Liiketoiminta Oy. FCG Planeco Oy, 6.4.2010.
- Backaksen kauppapuutarha. Loppuraportti sekä riskinarvio. 11144-D3459. HOK-Elanto Liiketoiminta Oy. Finnish Consulting Group, 6.4.2010.
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristökohteet, RKY 2009.
- Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkainventointi 2004-2007. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Eläinmuseo ja Maailman Luonnon Säätiö (WWF). Valovirta, I. 2008.
- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, 2005.
- Backaksen tila, rakennushistoriallinen selvitys ja inventointi, säilyneisyyden arviointi ja arvottaminen 18.4.2004, Arkkitehtitoimisto Ark-Byroo.
- Vantaanjoen ja Keravanjoen virkistyskäytön yleissuunnitelma, Vantaa 2003.
- Backaksen kartanon työväenasunnot 31.8.1992, Vantaan Kaupunginmuseo. Rakennuskulttuuri Vantaalla, inventointi 1981, Vantaan kaupunki.

Suunnittelualueen rajaus.

2 TIIVISTELMÄ

Asemakaava koskee Backaksen kartanon viereen sijoittuvaa elämyskeskuskokonaisuutta. Vantaalle luodaan sekä kansainvälisesti että kaupungin elinvoiman kannalta merkittävä matkakohde, jossa yhdistyvät suomalainen luonto, kulttuurihistoria ja kansainvälisesti kiinnostavat brändit. Hanke tuo Vantaalle kymmeniä uusia työpaikkoja sekä lukuisia työpaikkoja kausityöntekijöille. Hanke myös toteuttaa Aviapoliksen visiota elävästä ja kansainvälisestä lentokenttäkaupungista. Alue on valtakunnallisesti kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta.

Asemakaavalla muodostetaan asuinkerrostalojen (AK), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten (AR), asumista palvelevan yhteiskäyttöalueen (AH), autopaikkojen (LPA) ja palvelurakennusten (P) korttelialueet kortteliin 51164, osoitetaan luonnonsuojelualuetta (SL), lähivirkistysaluetta (VL), puistoa (VP) ja katualuetta. Kaava-alueen koko on 31,81 ha.

Asemakaavan muutoksella korttelin 51157 liikerakennusten korttelialue (KL) pienenee hieman, rakennussuojelualueen (SR) uudisrakennuksen kerrosalamäärä kasvaa ja sijainti tarkentuu, rakentamaton katualuevaraus poistuu ja baanalle osoitetaan katualuetta sekä reitti (ppl) puiston halki.

Asumiseen rakennusoikeutta tulee yhteensä 8810 k-m^2 ja asumiseen liittyville talousrakennuksille 400 k-m^2. Elämyspuistoa varten osoitetaan palvelurakennusten korttelialueelle 7400 k-m^2 ja rakennussuojelualueelle 3600 k-m^2. Rakennussuojelualueella toteutumaton 700 k-m^2:n rakennusoikeus poistuu, muut uudisrakennusmerkinnät (yht. 380 k-m^2) sekä KL-korttelialueen 950 k-m^2 pysyvät voimassa olevan kaavan mukaisina. Kaava lisää uudisrakentamista 19 810 k-m^2.

OAS-vaiheessa saatiin 93 mielipidettä. Syksyllä 2020 pidettyä nettiyleisötilaisuutta seurasi 120 ihmistä. Mielipiteitä on otettu huomioon asemakaavaehdotusta laadittaessa. On huolehdittu mm. tärkeiden näkymien säilymisestä, maiseman avoimuudesta ja kartanoalueen säilymisestä yleisön käytössä. Eläinten elinoloja turvataan kaavamääräyksin (mm. linnut, kalat, lepakot, pölyttäjät). Krakanojan varsi osoitetaan luonnonsuojelualueeksi. Koko alue pysyy erittäin vehreänä mm. laajojen viheralueiden ja kasvikattojen sekä tavallista suurempien vihertehokkuusvaatimusten ansiosta. Jalankulun ja pyöräilyn reittejä lisätään, mm. Krakanojan suuntainen ulkoilureitti sekä baana.

Nähtävilläolon vaiheessa saatiin 12 mielipidettä ja 7 lausuntoa, joiden vuoksi määräyksiä ja selostusta on täydennetty mm. ulkokonserttitapahtumien ja luonnonympäristön osalta sekä tarkennettu kaavaratkaisun perusteluja.

Kartanoalueen suojelu ei muutu voimassa olevaan asemakaavaan nähden. Kartanon ympärillä uudisrakentaminen sijoittuu paikkoihin, joissa on aiemmin ollut tai niihin on Backaksen tilan kulta-aikoina suunniteltu rakennuksia. Uudisrakennusten muotokieleen ja materiaaleihin on kiinnitetty erityistä huomiota. Avoin maisematila ympäröi kartanomäkeä edelleen joka puolelta korostaen kartanokukkulan hallitsevaa asemaa maisemassa.

Asuinkorttelin rakentamisen määrää on pienennetty huomattavasti OAS:ssa esitetystä 15 000 k-m^2:sta. Harjakattoiset asuinrakennukset ympäröivät yhteistä piha-aluetta. Rakennusten kattolyhdyt antavat korttelille omanlaisensa ilmeen. Kerrostaloissa neljännen kerroksen yläpuolella on ullakolla asuintiloja, mikä tekee ylimmistä asunnoista persoonallisia. Kortteli rajautuu pehmeästi maisemaan rivitaloin ja matalin pensasaidoin. Käytettävä kasvillisuus on perinteistä puutarhakasvillisuutta. Asuinkorttelin lähes sataan asuntoon muuttanee noin 250 asukasta.

Palvelurakennusten korttelialueelle ja rakennussuojelualueelle saa sijoittaa hyvin monenlaista toimintaa, jolla kartanokokonaisuus saadaan palvelemaan kaikenikäisiä ihmisiä.

Asemakaavamääräyksin varmistetaan monipuoliset toimintamahdollisuudet myös mm. ”fiskarsmaisuuteen” sekä se, että elämyspuistorakennukset ovat näyttäviä ja paikoilleen sopivia. Mäen länsilaidalla kumpuilevat kasvikatot jatkavat kartanomäen muotoa. Kukkulan pohjoispuolella rakennukset muodostavat uuden ”miespihan” ja vertautuvat ulkomuodoiltaan perinteiseen rakentamistapaan, mutta kuvastavat selvästi aikaamme. Pysäköintialue viittaa hedelmätarhoihin, kun autopaikkojen väliin istutetaan runsaasti kukkivia puita. Tilausbusseille on tilaa Ylästöntien varressa.

Asemakaava ja asemakaavan muutos on laadittu Backaksen elämyspuistohanketta varten. Jos alueelle tulisi hanke, jota ei voisi toteuttaa tällä asemakaavalla, on harkittava asemakaavan muuttamista. Uuden asuinkorttelin toteuttaminen on sidoksissa elämyspuiston toteutukseen. Asuinkorttelin ja elämyspuiston pysäköintialueen toteuttaminen edellyttää Backaksenojan siirtoa.

Ympäristösuunnitelma /Studio Terra Oy 7.5.2021

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Backaksen kartano ja sen lähiympäristö muodostavat merkittävän osan Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaa, johon kuuluvat myös Petaksen, Grotensin ja Haltialan kartanot. Backaksen kartanon miljöö on verrattain hyvin säilynyt. Puretun taimitarhan ja kasvihuoneen paikalle jääneet asvaltti- ja sorakentät luovat maisemaan särön. Kartanon lähiympäristössä sijaitsee myös Tammiston luonnonsuojelualue.

Alue sijaitsee kahden kilometrin päässä Kehäradan Aviapolis-asemalta.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Krakanojan purolaakso ja Vantaajoen laakso yhdistyvät muodostaen laajan, vuosisatoja vanhan peltomaiseman pitkine näkymineen. Laaksoa rajaavat laajemmat selänteet ovat pohjoisessa. Helsingin puolella Vantaanjokilaakson kulttuurimaisema on suhteellisen hyvin säilynyt, mutta Vantaan puolella uudisrakentaminen on voimakkaasti kaventanut viljelysmaisemaa. Maisemaa ovat muuttaneet myös aluetta halkovat voimalinjat.

Lustikullan edustan rinne ja Backaksen sikalan edusta muodostavat nykyisellään erillisenä hahmottuvan, avoimen tilan. Laajempi, avoin tila jatkuu Backaksen kartanon länsi- ja eteläpuolella peltojen viljelymaisemana. Avoin maisematila kiertyy myös Backaksen kartanon itäpuolelle, minkä vuoksi kartanonmäki kohoaa avoimesta maisemasta omana saarekkeenaan.

Kartanon komeat talousrakennukset ja jalopuuvaltainen puusto muodostavat vaikuttavan puistomaisen kokonaisuuden. Poikkeuksen muodostaa kartanonmäen etelänpuolinen rinne, missä puretusta taimitarhasta ja kasvihuoneista on jäänteenä sorakenttä, laajat pysäköintialueet ja ylikasvaneet kuusiaidat.

Kartanon lähiympäristössä sijaitsee useita luonto- ja kulttuuriarvoiltaan merkittäviä kohteita, kuten Tammiston luonnonsuojelualue, joka on ainoa pääkaupunkiseudulla säilynyt alkuperäinen tammimetsikkö, ja Ruutinkoski, jonka joenrinteiden lehtometsät kuuluvat valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan, sekä viljelymaisemaa hallitsevat Petaksen ja Grotensin vanhat kantatilat. Helsingin puolella Vantaanjoen viljelysmaisemaan kuuluvat Haltialan tila sekä Niskalan arboretum, vaikkakin joenrantojen, puronvarsien ja kuusiaidanteiden umpeenkasvu ovat heikentäneet näiden alueiden ja Backaksen välistä maisemallista yhteyttä. Kaava-alueella oleva Krakanoja on myös luontoarvoiltaan merkittävä kohde.

Rakentaminen on perinteisesti sijoitettu moreenipeitteisille kalliokumpareille, kuten Backaksen tilakeskus. Myöhemmin on alettu rakentaa myös savilaaksoon kantavien maiden käytyä vähiin.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykytilanteessa pääosin rakentamatonta peltoa ja niittyä eli vettä läpäisevää pintaa.

Kaavamuutosalue kuuluu Krakanojan valuma-alueeseen. Nykytilanteessa kaavamuutosalueelle satavat vedet osin imeytyvät maaperään ja osittain ohjautuvat ojien kautta Krakanojaan, josta vedet laskevat edelleen Vantaanjokeen.

Vantaan virtavesiselvityksessä 2010-2011 Krakanojan ala- ja keskijuoksu arvotettiin maakunnallisesti arvokkaaksi virtavesiluonnon kohteeksi. Lisäksi kaava-alueen eteläosassa kulkeva ja Krakanojaan laskeva Illenoja on myös vesilain mukainen puro.

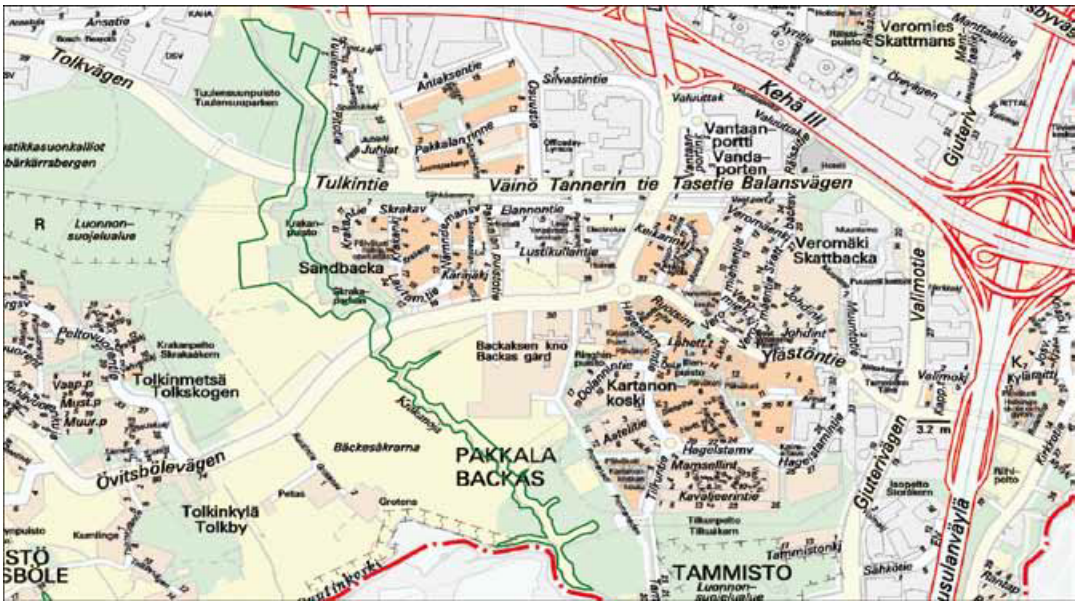

Krakanojan suojeltavaksi esitetty alue Vantaan virtavesiselvityksen 2010-2011 mukaan. /Aki Janatuinen

Maaperä ja rakennettavuus

Kaava-alue on suurimmaksi osaksi savialuetta. Kaava-alueen keskellä on moreenimäki, jonka ympärillä on silttiä. Navetan ja puimala-kuivaamon kohdalla on kallioinen moreenikumpare. Kaava-alueen länsiosassa on Krakanoja, johon laskee kaava-alueen pohjoisosan läpi kulkeva Backaksenoja.

Savialueella rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Liikennöivät piha-alueet ja kunnallistekniikka on pohjanvahvistettava, esimerkiksi stabiloimalla.

Ympäristön painumariskin takia alueella ei sallita pohjavedenpinnan pysyvää alentamista. Lähtökohtaisesti vanhojen rakennusten lähelle sijoittuviin rakennuksiin ei suositella kellareiden rakentamista.

Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

1. <u>Kartanon alue sekä navetta ja puimala-kuivaamo</u>

Alueella tehtyjen pohjatutkimusten perusteella maan pinnassa on 0-3 m pehmeä maakerros, jonka alla moreenia. Pohjavesi on alueella noin 0.5-2 m syvyydellä maanpinnasta.

Rakennukset voidaan perustaa kantavan pohjamaan varaan. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

2. <u>Kartanoa ympäröivä alue</u>

Moreenimäkeä ympäröivä alue on pääasiassa savialuetta. Alueella on myös savirinteitä. Pohjavesi on alueen pohjoisosassa sijaitsevissa pohjavesiputkissa havaittu olevan noin 0.5-1 m syvyydellä maanpinnasta ja alueen eteläosassa sijaitsevassa pohjavesiputkessa noin 2-3 m syvyydellä maanpinnasta.

Rakennukset suositellaan perustettavaksi paaluttamalla. Savirinteissä rakennuspaikan stabiliteetti tulee selvittää. Kunnallistekniset rakenteet sekä liikennöitävät alueet edellyttävät pääsääntöisesti

pohjanvahvistusta, esim. massanvaihtona tai syvästabiloimalla. Ylästöntien varteen rakennettaessa tulee ottaa huomioon tiepenkereen stabiliteetti sekä tieliikenteen aiheuttama tärinä.

Osa rakennettavista alueista vaatii alueellisen stabiliteettiselvityksen Krakanojan suhteen sekä Backaksenojan luonnollisen haaran ja mahdollisen Backaksenojan siirrettävän uoman suhteen (POV-alue) sekä mahdollisia pohjanvahvistustoimenpiteitä. POV-Alueen ulkopuolelle rakentaminen edellyttää myös stabiliteettitarkastelua Krakanojan suhteen, mikäli maapohjan nettokuormitusta lisätään.

Alustavien arvioiden mukaan F=1,8 toteutuu noin 130 metrin etäisyydellä Krakanojasta. Stabiliteettia Backaksenojan luonnollisen haaran suhteen ei ole tutkittu. Rakentaminen alueelle edellyttää stabiliteettitarkasteluja luonnollisen Backaksenojan suhteen ja tulevan Backaksenojan siirrettävän osuuden ja sen koko vaikutusalan suhteen. Mikäli F<1,8 vaadittavissa lisästabiliteettiselvityksissä, voidaan maapohjaa vahvistaa tarvittaessa stabiloinneilla tai teräspaaluseinin riittävän varmuustason (F>1,8) saavuttamiseksi.

Perustamistaparatkaisut sekä pohjanvahvistusratkaisut tulee perustua rakentamispaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin sekä riittäviin paikallisiin sekä alueellisiin lisästabiliteettianalyyseihin.

3. Krakanojan ranta-alue

Savikerros muuttuu paksummaksi kuljettaessa kohti Krakanojaa. Ojan varressa savikerroksen paksuus vaihtelee välillä 10-15 m. Saven alla on noin 1-2 m paksuudelta silttiä ja siltin alla moreenia. Saven suljettu leikkauslujuus vaihtelee välillä 7-11 kPa ja on Backaksenojan läheisyydessä alimmillaan 3-5 kPa. Pohjavesi on alueella lähellä maanpinnan tasoa.

Ranta-alueen stabiliteetti ei ole riittävä lisärakentamiselle (F<1,8). Maapohjan nettokuormitusta ei saa lisätä alueella. Mikäli alueelle suunnitellaan viherrakentamista, tulee tehdä stabiliteettilaskelmia sekä pohjanvahvistuksia. Ranta-alueen muotoiluilla ei saa aiheuttaa myöskään lisästabiliteettirasituksia kiinteistön alueille.

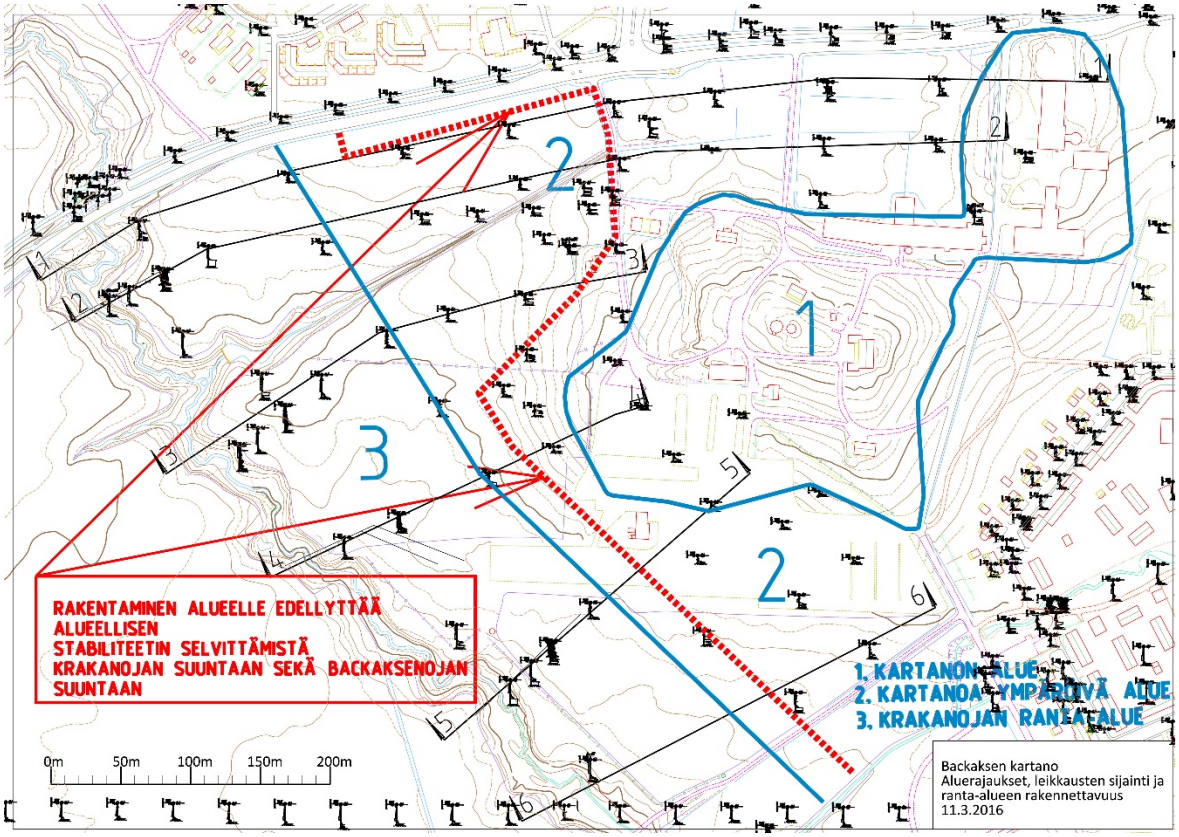

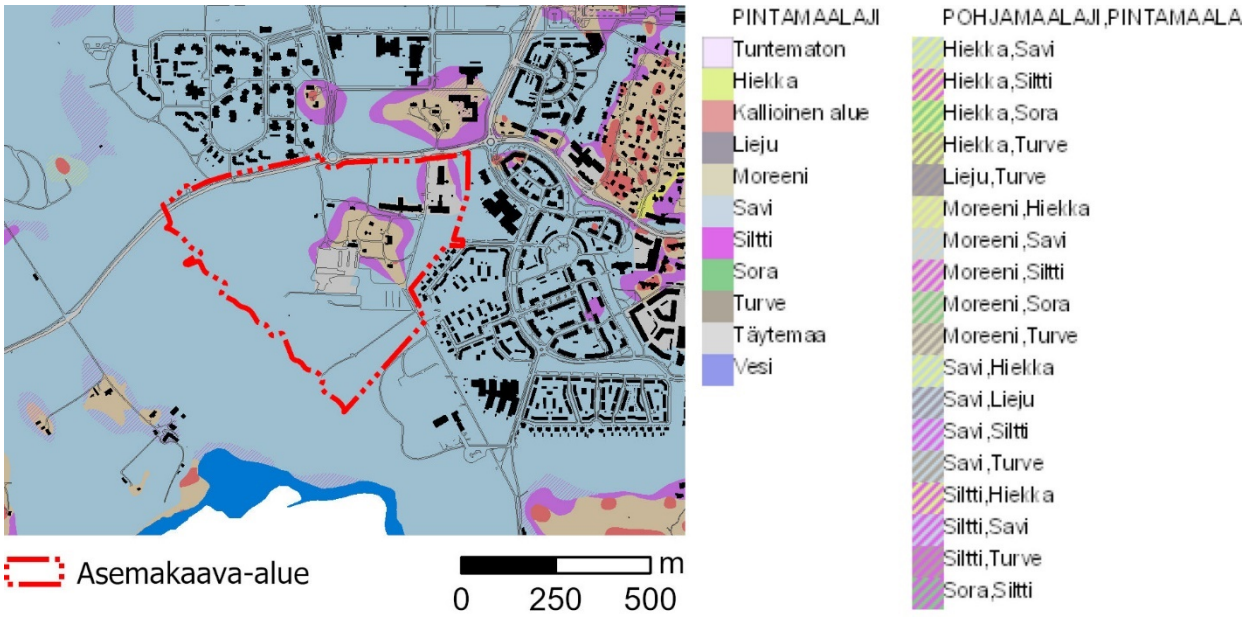

Maaperäkartta.

Eläimistö

Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) yhteydessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen (Ramboll, 30.11.2021). Vantaanjoessa elää vuollejokisimpukka (Unio crassus), joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu, valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) virtalude, jota esiintyy mm. Ruutinkoskella, sekä erittäin uhanalainen taimen, ja vaikka se ei olekaan suojeluperuste tai erityisesti suojeltu laji, on se syytä huomioida. Taimen nousee myös Krakanojaan. Vantaanjoki on todettu yksilömäärältään Suomen runsasyksilöisimmäksi suursimpukkajoeksi (Valovirta ym. 2008). Selvityksen perusteella

Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti noin 2,9 miljoonaa yksilöä ja vähintään 2,06 milj. yksilöä. Vantaanjoen alajuoksun (0–20 km jokisuulta) vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti keskimäärin 1,98 milj. yksilöä ja vähintään 1,4 milj. yksilöä. Saukkohavainnot ovat lisääntyneet Vantaalla viime vuosina ja saukkoja esiintyy mm. Vantaan- ja Keravanjoella sekä niiden suurimmissa sivupuroissa. Vantaanjoen Natura-alueen suojeluperusteena on myös saukko, joka liikkuu myös Krakanojalla.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Skattmansbyn kylän tonttimaa on sijainnut peltojen ympäröimällä mäellä, jossa nykyään sijaitsee Backaksen kartanon päärakennus sekä siihen liittyviä muita asuin- ja talousrakennuksia. Lisäksi kylään on kuulunut nykyisestä kartanorakennuksesta noin 350 m etelään sijainnut tontti, johon 1600-luvun lopun karttaan on merkitty autioituneita tonttimaita.

Pakkalan ensimmäinen rakennusvaihe sijoittuu 1950- ja 1960-luvuille, jolloin rakennettiin Veromäen asuinalue. 1990-luvulla Pakkalaan alettiin rakentaa kerrostaloja mm. Sandbackan alue ja 2000-luvulla Kartanonkosken alue. Kartanonkosken suunnittelusta järjestettiin arkkitehtikilpailu, jonka ohjelman tavoitteissa mainitaan, että alueen on sovelluttava Vantaanjoen kulttuurimaisemaan.

Vuosina 2000-2010 Pakkalassa on rakennettu selvästi enemmän kuin Vantaan muissa kaupunginosissa. Tuolloin Pakkalaan valmistui yli 3 000 asuntoa. Uudistuotanto on ollut pitkälti kerrostaloja. Lähes puolet alueen asunnoista on vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntojakin on paljon.

1990-luvun alussa asukkaita oli Pakkalassa hieman yli 400, mutta vuoden 2020 alussa asukkaita oli jo yli 10 200. Alle kouluikäisten osuus Pakkalassa on suurempi kuin missään muualla Vantaalla.

Asuinalueet muodostuvat omiksi kokonaisuuksiksi kuten Kartanonkoski, Sandbacka ja Pakkalanrinne. Kartanonkoski on lähes kokonaisuudessaan rakennettu valmiiksi alueeksi. Pakkalanrinteellä on vielä joitain tontteja rakentamatta.

Perheväestön osuus Pakkalassa on 80 % (koko Aviapolis 83 %, koko Vantaa 74 %). Väestöstä työllisiä on 53 % (koko Aviapolis 53 %, koko Vantaa 47 %). Asuntokunnan keskikoko on 2,2 henkilöä (koko Aviapolis 2,3 %, koko Vantaa 2,1 %). Asunnoista 72 % on kaksioita tai kolmioita (koko Aviapolis 62 %, koko Vantaa 60 %).

Palvelut ja työpaikat

Pakkalan sijainti Kehä III:n ja Tammiston kauppatien kupeessa on houkutellut alueelle runsasti yritystoimintaa. Vuonna 2014 työpaikkoja oli 7 200, kun vielä 1995 työpaikkoja oli alle 2000. Suurin osa työpaikoista on kaupan alalta ja joka viides työpaikka on teollisuuden parissa.

Kauppakeskus Jumbon rakentaminen aloitettiin 1990-luvulla. Jumbo on osa laajempaa Vantaanportin liikekeskusta ja yrityspuistoa. Alueella sijaitsee myös paljon hotelleja.

Väestömäärän kasvu on lisännyt Pakkalan palveluja. Lähialueella sijaitsee Kartanonkosken neuvola sekä useita päiväkoteja ja kouluja. Pakkalassa on myös mm. kirjasto ja nuorisotalo.

Backaksen kartanon remontoiduissa tiloissa avattiin kesällä 2017 ravintola ja juurrutuskellarissa

kesäkahvila kesällä 2018.

Yhdyskuntarakenne

Vilkkaan rakentamisen johdosta pellot ovat saaneet väistyä ja tilalle on tullut asuntoja sekä toimitiloja. Kaupalliset palvelut ovat keskittyneet väylien varteen ja lähettyville: Kehä III:n eteläpuolelle sekä Tammiston kauppatien varteen. Asumisen alueet ovat omaleimaisia ”kyliä”: Kartanonkoski, Sandbacka, Veromäki sekä etäämpänä olevat Ylästö ja Tammisto. Laajat peltoalueet ovat edelleen tyypillistä pakkalalaismaisemaa.

Kaupunkikuva

Pakkalan kaupunkikuva muodostuu mosaiikkimaisesti erilaisista alueista.

Backaksen kartanomiljöö on kuin häivähdys menneestä tai pala maalaismaisemaa. Se liittyy uusklassistiseen Kartanonkosken kaupunkikuvaan mm. mittakaavan, punatiilisten kattojen ja asemakaavallisten ratkaisujen, kuten näkemäakselien, välityksellä. Maisema- ja kaupunkikuvan kannalta ongelmallisimpia ovat Sandbackan Ylästöntien puoleiset asuinrakennukset, joiden kattomuodot ja massoittelu rikkovat kartanomaiseman silhuettia, sekä korkeat laatikkomaiset toimisto- ja hotellirakennukset. Jumbon kauppakeskuksen ja Flamingon vapaa-ajankeskuksen sekä HK Scanin toimitilat ovat jättimäisiä lähialueiden pienipiirteiseen ympäristöön nähden.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Varmasti Skattmansby eli Veromiehenkylä on asutettu keskiajalla, kun alueelle tuli ruotsalaissiirtolaisia. Skattmansby mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä vuonna 1480. Uudenmaan vuoden 1543 maakirjan mukaan Veromiehenkylässä oli kahdeksan taloa. Vuoden 1550 maakirjan perusteella kaksi taloa oli lisäksi ulkokyläläisten omistuksessa. Tontti on merkitty Samuel Broteruksen vuoden 1699 kartalle. Paikalla oli tuolloin neljä tilaa.

Backaksen rustholli muodostettiin 1600-luvulla Veromiehen kylän, Skattmansbyn, 1500-luvulla muodostuneesta kantatilasta ja siihen liitetystä autiotilasta. 1600–1700-luvuilla tila toimi ratsutilana ja 1800-luvun alussa se siirtyi Tomtbackan säterin, aatelisen Gustav von Boismanin omistukseen. Sen jälkeen tila oli pitkään aatelissukujen hallussa ja siitä tuli kartano. Nykyisen päärakennuksen rakennutti 1818 oletettavasti luutnantti ja nimismies Ehrenkrona. Häntä seuranneet omistajat laajensivat tilaa liittämällä siihen useita maatiloja.

1900-luvulla Backaksen kartanon historia yhdistyi suomalaisen osuusliikkeen ja Elannon tuotantotoiminnan vaiheisiin. Osuustoiminnan käynnisti Suomessa siirtyminen agraariyhteiskunnasta teolliseen ja omavaraistaloudesta kaupankäynnin yhteiskuntaan.

Osuusliike Elanto perustettiin 1905 leipomoalan tuotanto-osuuskunnaksi. Elanto rakennutti Helsingin Sörnäisiin monipuolisen elintarviketuotantoalueen ja laajeni pian kulutusosuuskunnaksi, johon kuului mm. lukuisia leipä- ja maitokauppoja. Elanto hankki 1916 Backaksesta lähes 700 hehtaaria maata turvatakseen omavaraisuutensa ja tuottaakseen elintarvikkeita myymälöihinsä ja ravintoloihinsa. Backaksen lisäksi ostettiin lähialueelta muitakin tontteja ja kiinteistöjä.

Peltoviljelyn ja kotieläintalouden lisäksi Backaksen tilalla harjoitettiin laajaa puutarhaviljelyä sekä tomaatti- ja kurkkuviljelyä, jota varten rakennettiin kolme suurkasvihuonetta. Elannon ravintoloiden, leipomon ja oluttehtaan ruokajätteet puolestaan kuljetettiin Helsingistä Backaksen sikojen ruoaksi. Vuonna 1939 sikaluku nousi yli tuhannen.

Kartanon alueelle rakennettiin 1920-luvulla punatiilinen talous- ja asuinrakennusten kokonaisuus: talli, navetta, suursikala, paja, sähkölaitos ja henkilökunnan asuintaloja. Tilalle perustettiin sepelimurskaamo ja tiilitehdas, jonka tuotteilla rakennettiin tilan ulkorakennukset. Tiiliä käytettiin myös muihin Elannon tarpeisiin, kuten Veromiehenkylän kansakoulun rakentamiseen kartanon

maalle vuonna 1926. 1930-luvulla rakennettiin kaksi kasvihuonetta tomaatin- ja kurkunviljelyä varten. Kartanon 1800-luvulta periytyvää päärakennusta käytettiin konttorina ja tilanhoitajan asuntona.

Sotien jälkeen siirtoväen asuttaminen, Helsinki-Vantaan lentokenttä, Kehä III ja teollisuusalueet pienensivät vähitellen kartanon maa-alueita. 1960-70-luvuilla Backaksen toiminta jäi taustatekijäksi Elannon kiihkeässä kaupunkikeskeisessä kasvussa. Ainoa kasvava ala oli kasvihuoneviljely, jonka toimintaa oli laajennettu 1940-luvulla käsittämään kukkien viljelyä.

Elanto luopui maa-alueista kartanon tilakeskusta ja lähipeltoja lukuun ottamatta. Backaksen mallisikalan toiminta loppui 1970-luvun lopulla. Nautakarjanhoito oli päättynyt jo 1953. 1980-luvulla Backas tuotti kukkia, viljaa ja palveluja ja päärakennuksessa toimi pitopalveluravintola.

Toukokuussa 1986 Polar ja Haka ostivat Elannolta valtaosan Backaksen maista. Elannolle jäi vain tilan ydinosa, 33 ha kartanon ja kartanonpuiston ympärillä.

Kaupunki on kasvanut kiinni Backaksen kartanoon ja sinne johtavaan puukujanteeseen. Backaksen entisille maille on rakennettu mm. Veromäen ja Kartanonkosken asuinalueet. Ylästöntien pohjoispuolelle on rakennettu Sandbackan alue, jonka asemakaava on vuodelta 1992. Backaksen mäen juurella ja rinteen lounais- ja eteläosassa 1900-luvulla ja 2000-luvun alussa sijainnut laaja puutarhamyymälä kasvihuoneineen purettiin 2010-luvun alussa.

Arkeologia

Vantaan kaupunginmuseo suoritti kesällä 2015 HOK-Elannon tilauksesta arkeologisen koekaivauksen Backaksen kartanon ympäristössä, keskiaikaisen Skattmansbyn kylän alueella. Alueelta oli löytynyt kivikautinen kivikirves, joten keskiajan lisäksi oli mahdollista, että paikalla voisi olla kivikautisia löytöjä. Koekaivausten avulla todettiin, että tutkimusalueella ei enää ollut jäljellä kulttuurikerroksia tai muita muinaiseen ihmistoimintaan liittyviä merkkejä. Vanhat maakerrokset oli todennäköisesti viety pois paikalla sijainneen kauppapuutarhan toimesta. Puutarhamullasta poikkeavia maakerroksia kaivetuissa koeojissa olivat ainoastaan vanhan pihatien sorakerrokset. Kun tiesi, mistä etsiä, hoidetulla nurmikkoalueella pystyi vieläkin erottamaan vanhan tielinjauksen, joka erottui nurmikossa hiukan koholla olevana juovana.

Lisäksi Skattmansbyn kylään on kuulunut nykyisestä kartanorakennuksesta noin 350 m etelään sijainnut tontti, johon 1600-luvun lopun karttaan on merkitty autioituneita tonttimaita.

Rakennukset

Merkinnät sr/[nro] vastaavat asemakaavakartalla 512000 olevia suojelumerkintöjä. Jos rakennusta ei asemakaavalla ole suojetu, kuvan kohdalla on (-). sra-merkintä tarkoittaa suojeltavaa rauniota.

Kartanon päärakennus, 1818, laaj. 1840-l, muutokset 1920-l, peruskorj. 2017 (sr/1)

Kellarivaja (sr/2)

Asuinrakennus (Puutarhureiden asunto), 1916 (sr/3). Tilanhoitajan asunto, 1948 (sr/4)

Asuinrakennus (Narikka), 1910-l, 1938 (sr/5)

Juurrutuskellari, 1929, 1935 (sr/6)

Paja, 1929 (sr/7)

Navetta (kivisikala) 1870-l, laaj. sikala 1927 (sr/8)

Navetta, 1928, turvesäiliö 1945 (sr/9)

Kuivaamo, puimala ja rehulato, 1920, 1934, 1958 (sr/10)

Pieni vesisäiliö, ennen v. 1918 (sra)

Iso vesisäiliö, 1958 (-)

Lantala (pihatto-sikala), 1928 (purettu)

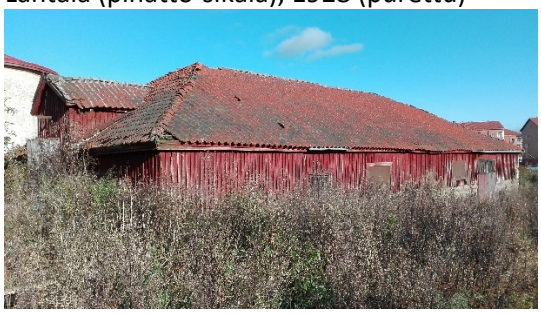

Sauna, 1955 (-)

Lämpökeskus, 1936, 1955 (purettu 2020)

Muuntaja, 1938 (sr/11)

Asuinrakennus, 1966 (-)

Sysivaja/puuliiteri, 1934 (paloi 8.6.2011)

Rakennusten kunto

HOK-Elanto on teettänyt Vahanen Oy:llä kartanoalueen rakennuksista rakenneteknisen kuntoarvion 2014. Kuntoarvio sisältää arvion rakennusten nykyisestä kunnosta ja korjaustarpeista seuraavan 10 vuoden aikana.

Suluissa olevat merkinnät (sr/[nro]) vastaavat asemakaavakartalla 512000 olevia suojelumerkintöjä. Jos rakennusta ei ole esitetty suojeltavaksi, arvion kohdalla on (-). sra-merkintä tarkoittaa suojeltavaa rauniota.

Kartanon päärakennus:	tyydyttävä kunto (sr/1)	(-> Peruskorjattu 2017)
Piharakennus:	tyydyttävä kunto (sr/2)	Vesikatteen uusiminen, julkisivun huoltomaalaus.
Tilanhoitajan asunto:	tyydyttävä kunto (sr/3)	Ikkunoiden uusiminen, kellarikerroksen ja yläkerran asunnon märkätilojen kunnostus.
Puutarhurin asunto:	tyydyttävä kunto (sr/4)	Ikkunoiden uusiminen, julkisivujen huoltomaalaus, alakerran märkätilojen ja yläkerran wc-tilojen kunnostus.
Narikka:	huono kunto (sr/5)	Purku tai raskas peruskorjaus.
Juurrutuskellari:	välttävä kunto (sr/6)	Vesikaton uusiminen, julkisivujen ja ulkoseinärakenteen peruskorjaus, betonirungon kunnostus.
Paja:	välttävä kunto (sr/7)	Vesikaton uusiminen, julkisivujen ja ikkunoiden korjaukset.
Kivisikala:	osittain heikko kunto (sr/8)	Sisärungon laaja kunnostus, julkisivuvaurioiden korjaus, ikkunoiden ja ovien sekä huoltosillan kunnostus, lantalan julkisivun kunnostus.
Kivinavetta:	välttävä kunto (sr/9)	Julkisivuvaurioiden korjaus, ikkunoiden ja ovien sekä huoltosillan kunnostus, rehutornin peltikatteen uusiminen.
Kuivaamo-puimala:	välttävä kunto (sr/10)	Vesikattojen uusiminen, julkisivukorjaukset.
Vesisäiliöt:	heikko kunto (sra, -)	Ison säiliön vesikaton ja yläpohjarakenteen uusiminen, pienen säiliön purku tai perusteellinen korjaus.
Sauna:	tyydyttävä kunto (-)	Vesikatteen uusiminen, julkisivujen ja ikkunoiden huoltokorjaukset.
Muuntaja:	(ei arvioitu) (sr/11)	

Kartanopuisto

Backaksen kartanon edellisen asemakaavan (511800) maisemaselvitysten teon yhteydessä ei ole löydetty todisteita siitä, että kartanopihalle olisi koskaan laadittu puistosuunnitelmaa. Samassa yhteydessä kartanoalueen puut inventoitiin, niiden kunto arvioitiin ja tehtiin päätelmät säilyttämisestä. Tämän kaavatyön (512000) yhteydessä on tehty hieman lisäinventointeja.

Nykytilanteessa kartanoalueella hahmottuu neljän laisia osa-alueita: (1) puurivit ja -kujanteet, (2) talouspiha, (3) kartanon mäki ja (4) vanhojen kasvihuoneiden alue (Loci maisema-arkkitehdit Oy).

Backaksen kartanon puurivit ja -kujanteet ovat eri aikakausilta. Ne ovat tärkeitä aluetta kehystäviä sekä kulkua, katsetta ja saapumista johdattavia elementtejä. Puurivit ja -kujanteet ovat hyvin eri-ikäisiä ja -kuntoisia. Alueen keskimmäinen puurivi (1B) on kartanon historiallinen saapumisreitti. Puurivit ja -kujanteet tulee säilyttää.

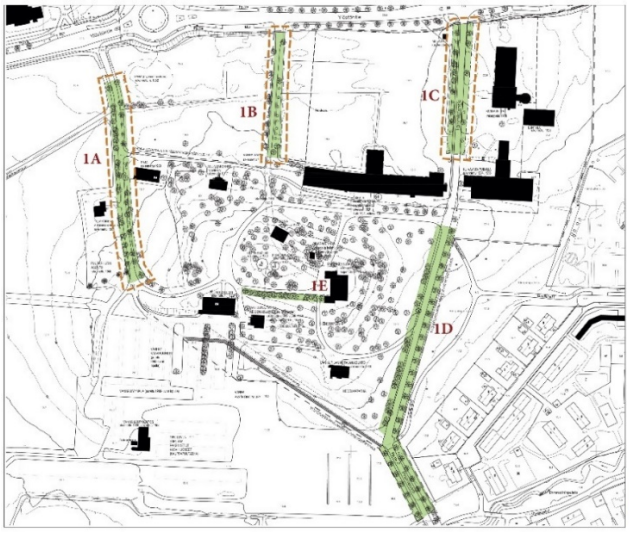

Talouspiha-alueet muodostuvat vanhoista karja- ja talouspihoista sekä laitumista ja pelloista. Maisema näillä alueilla on ollut avoimena, viljelyskäytössä ja niittyinä, jo 1500-luvulta asti ja sen avoimena hoitamista tulee jatkaa. Näiden avointen maisematilojen yli avautuvat näkymät kohti Backaksen tunnusomaisia rakennuksia, jotka toimivat alueen identiteettiä luovina maamerkkeinä

ympäröivään kaupunkiin.

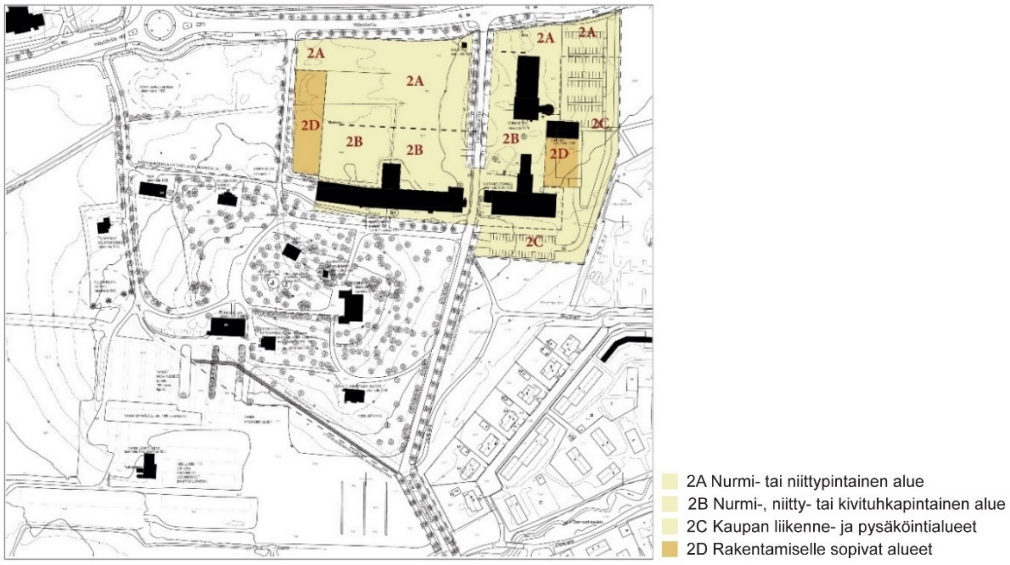

Kartanorakennuksen läheisyyteen puiston sisälle on sijoittunut muusta puistosta erottuvat alueet: hedelmätarha ja kartanopiha. Kartanonmäen eteläreunaan sijoittuu vanha tielinja, jota pitkin aikoinaan saavuttiin etelän suunnata kartanolle. Tielinja ei nykyisin erotu maisemassa. Kartanon sisäänkäynnille johtanut vanha pääkulkureitti kivisikalan ja nk. ”Narikan” välistä on poistettu. Reitti on kulkenut hieman eri tavoin eri kartoissa, joten sen todellinen linja olisi syytä tutkia.

Elannon kasvihuoneet purettiin 1980-luvun lopulla. Tätä ennen kasvihuoneiden kohdalla sijaitsi kasvimaa, taimilavoja sekä suuri kompostialue.

Yleisilmeeltään kartanonmäki on nykyisellään metsäinen, sillä puusto on paikoin tiheää. Puuston kunto on paikoin huonoa ja se siten vaatii toimenpiteitä. Kartanonmäellä on useita maisemallisesti arvokkaita yksittäispuita.

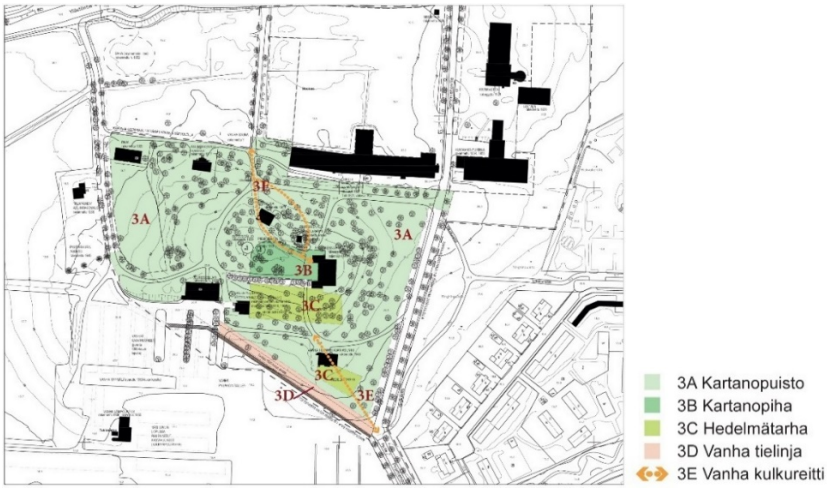

Virkistys

Vantaanjoen varren virkistysalueilla on suuri merkitys seudullisessa virkistyskäytössä ja niiden merkitys tulee edelleen kasvamaan ympäröivän maankäytön tiivistyessä. Backaksen kartanoa sivuaa eri kaupungisosia yhdistäviä ulkoilureittejä ja joki soveltuu hyvin esim. melontaan.

Vantaanjoen varteen on Vantaanjoen ja Keravanjoen virkistyskäytön yleissuunnitelmassa (2003) esitetty kevyen liikenteen reitistöjä. Joen varrella sijaitsee merkittäviä luonto-, ulkoilu- ja virkistysaluekokonaisuuksia, kuten Vantaankoski, Pitkäkoski, Ruutinkoski, Haltialan tila, Tammiston luonnonsuojelualue, Kartanonkosken liikuntapuisto ja Tuomarinkylän kartano ratsutalleineen.

Kartanon eteläpuolelle rakennettussa Kartanonkosken liikuntapuistossa on erilaisia urheilukenttiä ja skeittipaikkoja.

Liikenne

Autoliikenne ja joukkoliikenne

Kehäradan Aviapolis-asemalta Backaksen kartanolle on noin 2 kilometriä linnuntietä ja noin 2,5 kilometrin matka katuja pitkin.

Alue liittyy vanhaan Ylästöntiehen, jota on parannettu v. 2015 rakentamalla mm. uudet pysäkit ja Pakkalan puistotien kiertoliittymä.

Alueella on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Kaava-alueen lähimmät bussireitit kulkevat Ylästöntietä pitkin. Linja 415 ja 571vievät mm. Aviapoliksen asemalle ja Lentoasemalle. Lisäksi linjoja kulkee Pakkalan puistotiellä (571, mm. Tikkurilaan ja Varistoon ja 614, mm. Helsinki ja Ylästö) sekä Hagelstamintiellä (614 ja 615, mm. Helsinki, Aviapolis ja Lentoasema). Lentoasemantien kautta kulkee myös mm. linja 561 (Itäkeskus-Aviapolis).

Hämeenlinnanväylän- ja Vihdintien linjastosuunnitelma tuo muutoksia alueen joukkoliikenneverkkoon. Näillä näkymin vuonna 2022 linja 415 lakkautetaan ja bussi 574 Myyrmäki – Peijas siirtyy kulkemaan kaavoitusalueen viereen reitille Ylästöntie – Pakkalan puistotie – Väinö Tannerin tie. Linja tulee kulkemaan myös Lentoaseman rautatieaseman eteläisen sisäänkäynnin läheisyyteen, jossa se tulee palvelemaan kaavoitusalueen joukkoliikennetarjonnasta poistuvan linjan 415 Lentoaseman suuntaiset yhteydet. Linjan 571 Myyrmäki – Tikkurila reitti oikaistaan Ylästön-tielle, Kuriiritielle ja Tikkurilantielle, jonka seurauksena matka Tikkurilaan nopeutuu huomatta-vasti. Linjapari 571-574 yhteisellä runkolinjamaisella tiheydellään tulee tarjoamaan erinomaiset yhteydet Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen sekä sujuvat vaihdot Kehäradan junille Martinlaaksos-sa Helsingin keskustaan.

Jalankulku ja pyöräily

Olosuhteet jalankululle ja pyöräilylle ovat hyvät. Etelästä tulee alueen halki Promenadin jatkeena yhteys, jonka säilyminen yleisessä käytössä tulee kaavassa turvata. Ylästöntien varrella on tien pohjoispuolella yhdistetty jalankulku- ja pyörätie. Tien eteläreunalla vastaava yhteys ei ole vielä jatkuva, mutta kaavavaraus on olemassa raitin myöhemmälle toteuttamiselle. Alueelle on myös ulkoilureittiyhteyksiä eri suunnasta, mm. Kartanonkoskelta.

Kartanoalueen liikennöinti

Nykyisin kartanoalueelle ajetaan Ylästöntieltä muuntamorakennuksen ja kivinavetan välistä,

Pakkalantien liikenneympyrän länsipuolelta ja kivisikalan länsipuolitse.

Vesihuolto

Kaava-alueen pohjoisreunalla Ylästöntiellä on rakennettu vesihuoltoverkosto.

Vedenjakelu

Kaavamuutosalue on rakennetun vesijohtoverkoston piirissä. Kaava-alueen asuinkortteli voidaan liittää Lautamiehenpolun vesijohtoon (DN225, 1993). Lisäksi elämyskeskuksen ja kaupan vesihuolto voidaan liittää Ylästöntien DN225 runkovesijohtoon. Kaava-alueen tarpeisiin tehdään uudet liitoshaarat Ylästöntien eteläpuolelle.

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja LW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +66.00 … +83.00 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaavamuutosalue on rakennetun jätevesiviemäriverkon piirissä. Kaava-alueen jätevedet voidaan johtaa Ylästöntien runkoviemäriin (DN 315, 1983). Kaava-alueen tarpeisiin tehdään uudet liitospaikat Ylästöntien eteläpuolelle.

Jätevedet johdetaan rakennetun DN 315 runkoviemärin kautta Ylästöntien pumppaamoon, josta jätevedet pumpataan Vantaanportikadulle DN 600 runkoviemäriin, josta ne johtuvat kehä III sekä Tuusulanväylän alitse Köyhämäen mittausasemalle. Mittausasemalta vedet johdetaan Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaavamuutoksesta johtuen Ylästöntien kuvatusta palvelevat ojat poistuvat ja kaavamuutosta varten Ylästöntielle rakennetaan DN 600 hulevesiviemäri. Hulevesiviemäri johdetaan Krakanojaan.

Kaukolämpö ja sähköverkko

Kaukolämpö- ja sähköverkko ulottuvat alueelle.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Alue sijaitsee osittain lentomelualueen L_{den} 50 sekä uuden yleiskaavan mukaisella lentomelualueella L_{den} 50-55 dB. 55 dB:n liikennemeluvyöhyke ylettää Ylästöntien katualueen reunasta noin 30-60 metrin päähän asemakaavoitettavalle alueelle.

Pilaantuneet maat

Puretun kauppapuutarhan alueella tehtiin pilaantuneen maan kunnostustöitä syksyllä 2009 kasvihuone- ja myymälärakenteiden purun yhteydessä. Kunnostustöitä valvoi ja siitä raportoi FCG Finnish Consulting Group Oy (ent. FCG Planeco Oy). Vanhan lämpökeskuksen ympärillä oli öljyllä pilaantunutta maata, joka poistettiin nykyisen Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksen YS1215 (UUS-2009-Y-432-114, 6.10.2009) mukaisesti. Maaperään ei jäänyt tavoitearvoja ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Lisätutkimuksissa alueelta ei löydetty uusia pilaantuneita alueita tai jätealueita. Toimenpidetarvetta nykytilassa ei ole.

Kunnostuksen yhteydessä tehtiin lisätutkimuksia kauppapuutarhan eteläpuolella sijaitsevalla ojanpientareella, jonne oli historiatietojen mukaan saatettu haudata jätettä. Alueelta todettiin haitta-ainepitoista maata, johon oli paikoin haudattu runsaasti mm. kasvihuoneiden purkujätettä. Alueen maaperässä todettiin alemman ja ylemmän ohjearvon ylittäviä lyijy- ja sinkkipitoisuuksia sekä kynnysarvon ylittäviä arsenipitoisuuksia ja yksi DDT-DDD-DDE-summapitoisuuden kynnysarvon ylitys. Haitta-aineista ja jätteistä ei aiheudu merkittävää ekologista tai terveydellistä riskiä eikä kulkeutumisriskiä ympäristölleen tai ihmisille nykytilassa. Jos maaperää kunnostetaan, saattaa haitta-aineita kulkeutua kaivun aikana lähiympäristöön ja vesistöön. Raportissa arvioidaan, että kunnostamisesta olisi enemmän haittaa kuin kunnostamatta jättämisestä.

Seuraavat kuvat: Otteet tutkimuspistekartasta, 17.9.2009, FCG Finnish Consulting Group Oy.

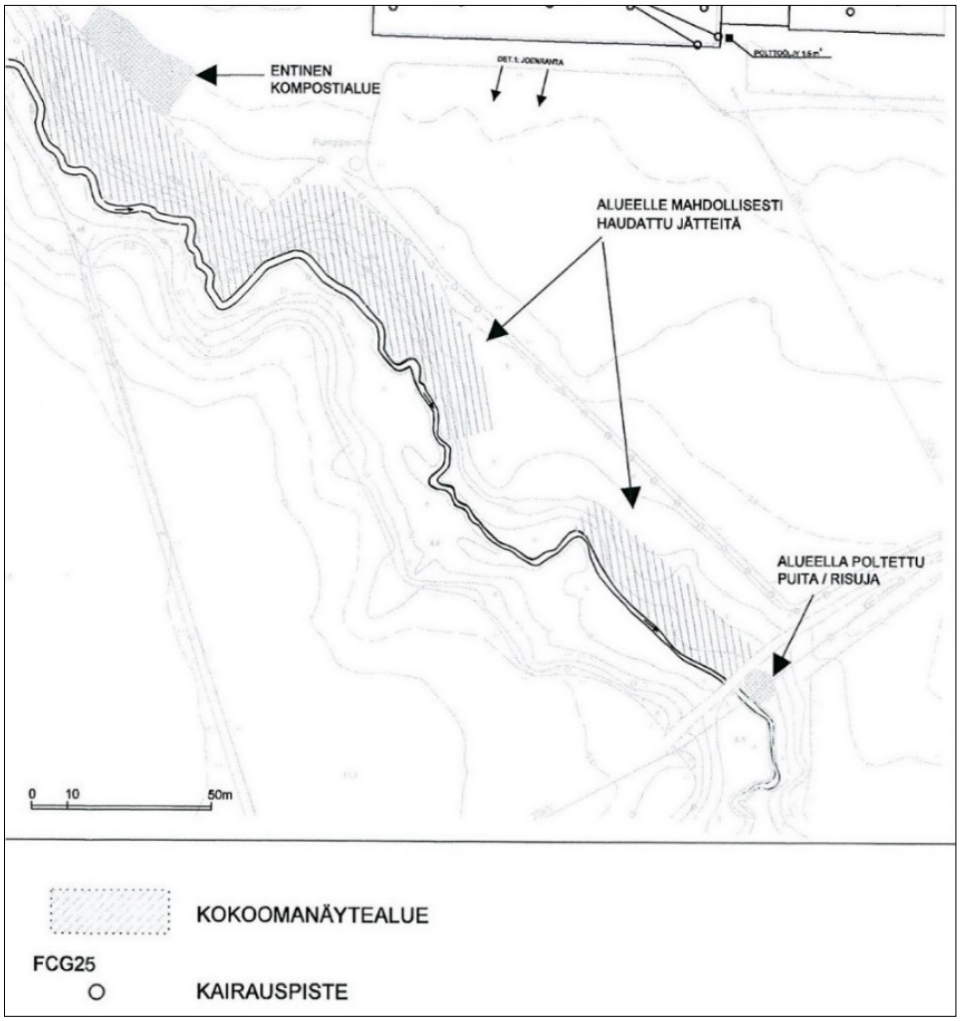

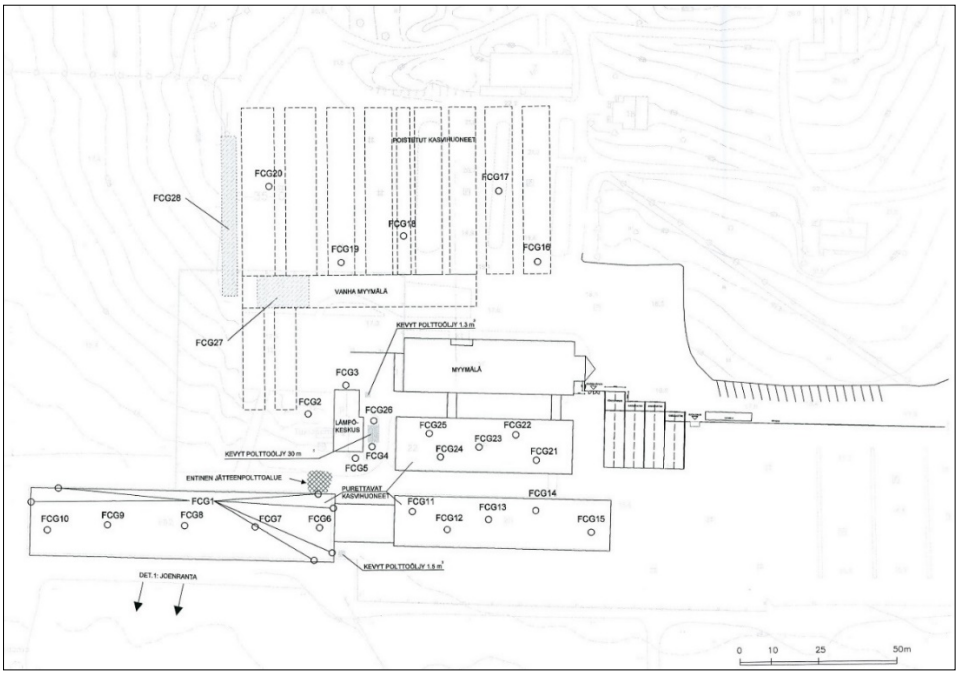

3.1.4 Maanomistus

Kartanoalueen maat omistaa HOK-Elanto. Ylästöntie on Suomen valtion /ELY-keskuksen omistuksessa. Ringhinpuisto on Vantaan kaupungin omistuksessa. Ylästön puolella sekä osin Ylästöntien pohjoispuolella on yksityistä maanomistusta.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on taajamatoimintojen aluetta (vaalean ruskea), virkistysaluetta (vihreä) ja kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeää aluetta (turkoosinvihreä raidoitus), jonka läpi kulkee myös kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeä tie (turkoosinvihreä viiva). Aluetta leikkaa myös kehäkaupungin kehittämisvyöhyke (keltaiset viivat) ja 2. vaihekaavassa liikennetunelin ohjeellinen linjaus.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Uudenmaan maakuntakaava 2050 -ehdotus

2016–2020 laadittu Uusimaa 2050 -kaavakokonaisuus koostuu Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Kaavakokonaisuus on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.8.2020, mutta päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Uudenmaan maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 Uusimaa-kaavan kokonaisuuden tulemaan voimaan, mutta Helsingin hallinto-oikeuden välipäätöksellä 22.1.2021 se asetettiin täytäntöönpanokieltoon. Se korvaisi aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua ja Östersundomin vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue (punainen rinkula) on pääosin virkistysaluetta (vihreä) ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta (turkoosi raidoitus). Alue liittyy taajamatoimintojen kehittämisalueeseen (ruskeat pystyviivat) ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeseen (ruskea ruudutus). Pakkala on merkitty keskukseksi (punainen ympyrä). Suunnittelualuetta leikkaa liikennetunneli (musta katkoviivapari).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava (Kv 17.12.2007)

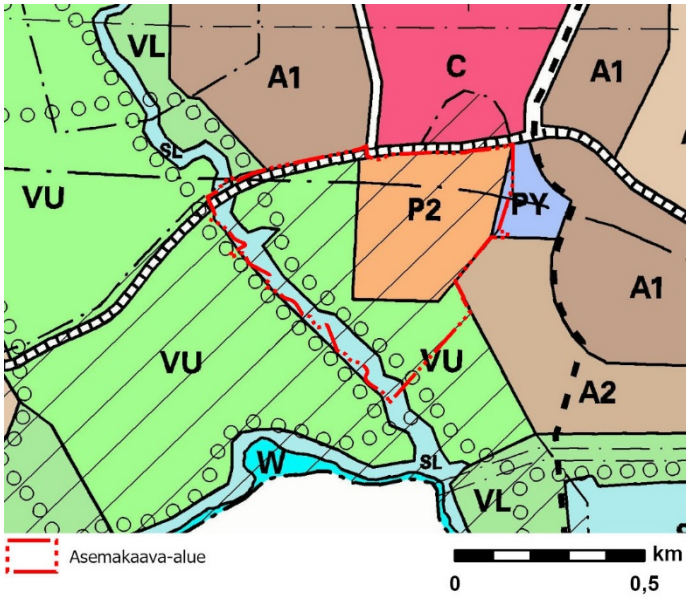

Kartanon mäki ja lähiympäristö on osoitettu palvelujen alueeksi (P2). Alue varataan yksityisille ja julkisille palveluille. Alueella voidaan sallia asuin-, majoitus- ja ravitsemustiloja sekä näyttely-, koulutus-, virkistys- ja kulttuuritiloja. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Backaksen pohjoispuolella on keskustatoimintojen aluetta (C) toimisto-, liike- ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikkatoiminnoille. Kartanokoski ja Sandbacka ovat asuntoalueita (A1 ja A2). Kartanon itäpuolella on julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY). Kartanon länsi- ja eteläpuolella on urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) sekä ohjeellinen ulkoilureitti. Länsiosassa on Krakanoja, joka on merkitty luonnonsuojelualueeksi (SL). Kaava-alue on maisemallisesti arvokasta aluetta (viivoitus), jonka maisemakuvaa on suojeltava. Ylästöntie on historiallinen tie.

Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Yleiskaava 2020

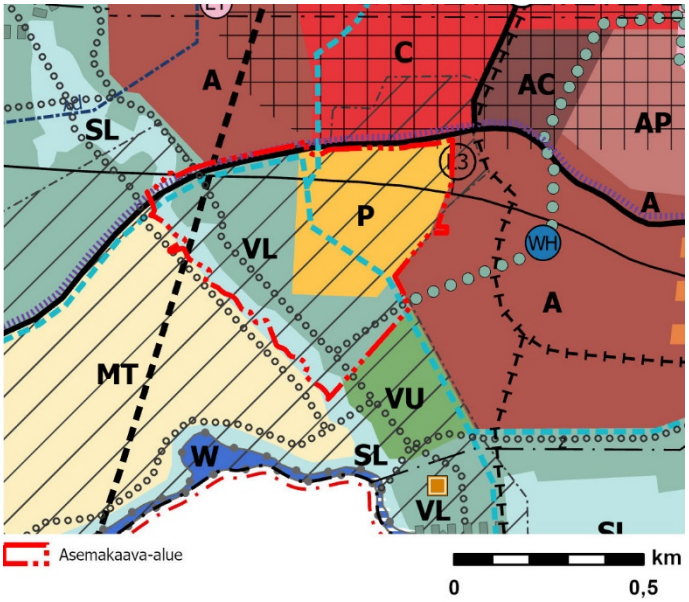

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.1.2021 yleiskaava 2020:n, mutta se ei ole vielä astunut voimaan.

Suunnittelualue on palveluiden ja hallinnon aluetta P, lähivirkistysaluetta VL ja arvokasta kulttuuriympäristöä (musta raidoitus). Alueella kulkee Suuri Rantatie (Ylästöntie, violetti palkkiviiva) ja raskaan raideliikenteen tunnelin ohjeellinen linjaus (musta katkoviiva) sekä pyöräliikenteen baana (turkoosi katkoviiva).

Suunnittelualue sivuaa kestävän kasvun vyöhykettä (ruudutus), kaupunkikeskustan aluetta C, asuinalueita A, urheilu- ja

Krakanojan ja Illenpuron varteen on osoitettu ohjeelliset ulkoilureitit (palloviiva). Krakanojan alue on luonnonsuojelualuetta SL. Aluetta leikkaa lentomeluvyöhyke L3 (Lden 50-55 dB).

Kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokkaasta kylämaisemasta yleiskaava2020 määrittelee:

Kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti arvokas kylämaisema, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä maisemakuvaa on suojeltava. Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakenteet, pihapiirit tai puistot sekä maisemallisesti merkittävät kujanteet, pensasaidanteet, yksittäispuut, pellot tai niityt on säilytettävä.

Museoviranomaisen ylläpitämän kulttuuriympäristötietokannan mukaisia merkittäviä rakennusperintökohteita ei saa purkaa ilman lupaa (maankäyttö- ja rakennuslain 127.1 §), eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- tai kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin.

Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että sekä rakennusten että ympäristön rakentaminen sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Avoimen maisematilan reunoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kaavahanke on yleiskaava 2020:n mukainen.

Asemakaavatyön suhteesta yleiskaavaan kerrotaan tarkemmin kohdassa 4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja valitun ratkaisun perustelut / Vaihtoehtoiset asemakaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan, s. 37 - 41.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa. Asemakaavattomilla alueilla on toimenpidekielto yleiskaavan perusteella (MRL § 127 ja § 128).

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa asemakaava nro 511800 (KV 18.5.2020) kartanomäen alueella ja navetan ja POINT:n välillä. Kartanonmäki rakennuksineen ja puukujineen on suojeltu.

Ringhinpuiston osalla on voimassa asemakaava nro 511400 (YM 3.9.1999).

Suuri osa alueesta on ilman asemakaavaa.

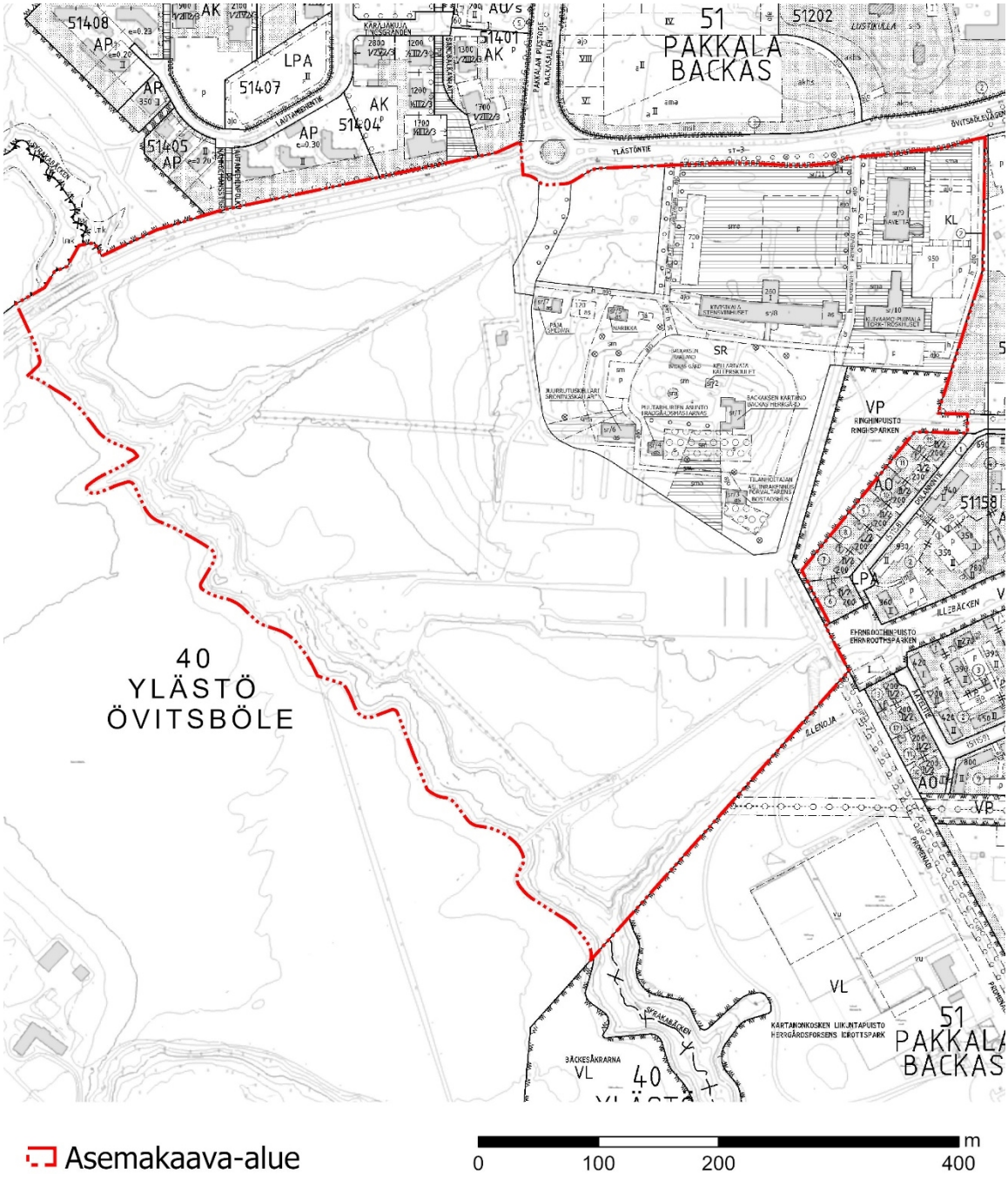

Ajantasa-asemakaava.

Museoviraston delegointipäätökset

Museovirasto on delegoinut vuonna 2008 rakennusperintöä ja maisemaa koskevat sekä vuonna 2012 arkeologiaan liittyvät asiat Vantaan kaupunginmuseolle.

Tilapäinen paviljonki: Backaksen päiväkoti-koulu

Pakkalan oppimis- ja informaatiotalon POINT:n (mm. kansainvälinen koulu ja päiväkoti) tontille Hagelstamintien varteen (Hagelstamintie 1) on vuoden 2021 alussa valmistunut tilapäinen paviljonkirakennus POINT:n pohjoispuolelle.

Rakennuslupa myymälärakennukselle

Vanhan navetan itäpuolelle on vireillä rakennuslupahakemus myymälärakennusta varten voimassa olevan asemakaavan mukaisesti.

Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma

Vuonna 2012 laadittiin Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma (Serum Arkkitehdit), joka käsitti Backaksen kartanon maat sekä Ylästöntien pohjoispuolella olevan, rakentamattoman alueen. Tavoitteena oli, että kartanon ydinalue edelleen hahmottuu omana maisemallisena kokonaisuutena. Raportissa tarkasteltiin mm. näkymiä kartanolle ja kartanolta, korostettiin tärkeitä näkymäsektoreita ja -akseleita.

Analyysikartta /Serum Arkkitehdit 2012

Vantaan ratikka

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Länsimäestä Hakunilan ja Tikkurilan kautta Aviapolikseen ja lentoasemalle. Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019, että Vantaan ratikan sunnittelua jatketaan yleissuunnitelman pohjalta. Suunnittelu toteutetaan vuosien 2020-2022 aikana. Tämänhetkisen aikataulun mukaan kaupunginvaltuusto päättää ratikan rakentamisesta noin vuonna 2023. Backaksen kartanoaluetta lähin ratikkapysäkki sijoittuu Osuustien ja Väinö Tannerin tien risteyksen lähelle, noin puolen kilometrin päähän kartanosta.

Baana

Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että Vantaalla on keskuksia yhdistävä laadukkaiden pyöräteiden baanaverkko. Verkko sisältää uusia pyörätieosuuksia mm. Backaksen kartanoympäristön kohdalla. Backaksen kohdalla tavoiteltavat pyöräilysuunnat ovat Tammistosta

kohti lentoasemaa sekä kohti Ylästöä ja edelleen Vantaan läntisimpiin osiin. Pyöräliikenteen pääreitit sisältävä Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkkotyö tähtää vuodelle 2030.

Pyöräilyn laatukäytävien laatuvaatimuksia ovat mm. riittävä leveys, sujuva ja yhtenäinen reitti, tasainen pinta, pyöräilyn ja jalankulun erottelu sekä hyvä valaistus.

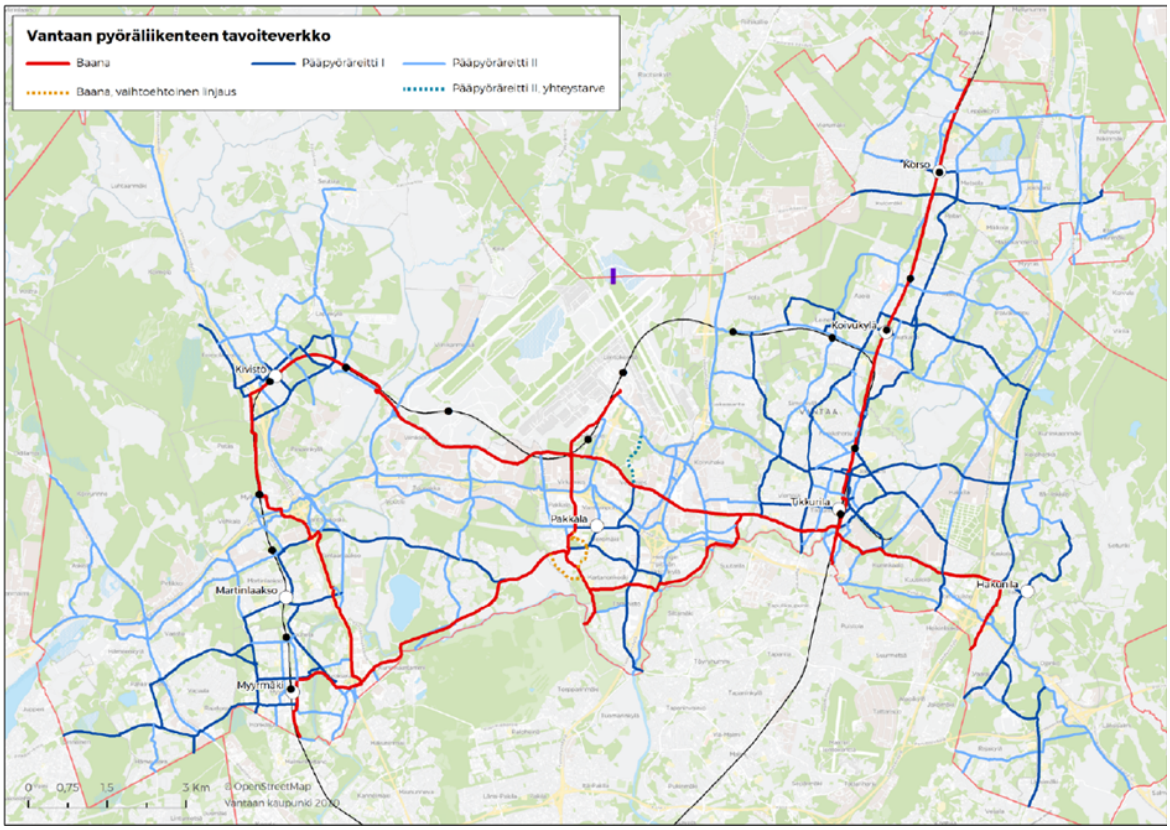

Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko, WSP Finland Oy, 1.12.2020

Hankkeeseen liittyvät selvitykset

Backaksen liikenneselvitys, WSP Oy, 16.11.2020

Vierailijoista n. 50 % oletetaan olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu omalla autolla. Autolla saapuu n. 65 % vieraista. Koska elämyskeskus on perhepainotteinen, on kussakin autossa useita matkustajia. Vieraista n. 60 % käy arkisin ja 40 % viikonloppuina.

Elämyspuiston liikennetuotos ei ole ympäröivän katuverkon suhteen ongelmallinen. Suurempi vaikutus on kauppakeskukseen suuntautuvalla ostosliikenteellä etenkin lauantaisin sekä ratikasta johtuvasta ajoittaisesta jonoutumisesta.

Backaksen alueen hiilineutraaliusselvitys, A-Insinöörit, 9.6.2021

Hiilijalanjälkilaskenta koskee koko aluetta ja sillä 50 vuoden elinkaaren aikana tapahtuvaa rakentamista, energiankulutusta ja -tuotantoa (uudet rakennukset), alueen asukkaiden ja vierailijoiden henkilöautoliikennettä sekä infra- ja esirakentamista. Lisäksi on laskettu hiilikädenjälki, joka koostuu rakennusmateriaalien hiilivarastoista ja hyödynnettävyydestä rakennusten elinkaaren jälkeen sekä alueella tuotetusta aurinkosähköstä.

Meluselvitys, Helimäki Akustikot /Sitowise Oy 22.1.2021.

Asuinkorttelissa melun ohjearvot täyttyvät pihan oleskelualueilla. Kerrostalojen pohjoisjulkisivuun kohdistuu 61 dB:n melutaso, joten ulkovaipan laskennallinen äänitasoerovaatimus olisi 26 dB. Vantaan rakennusjärjestys edellyttää 30 dB:n äänitasoeroa tieliikennemelua vastaan.

Palvelurakennusten korttelialueella majoitus-, opetus- ja kokoontumistiloilta edellytetään samaa äänitasoeroa kuin asuinrakentamisessa.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Asemakaavatyö 512000 otettiin kaupunkisuunnittelun työohjelmaan keväällä 2020. OAS on päivätty 26.5.2020.

4.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen maanomistajat,
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset),
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset,
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia,
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo,
- muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, HSL ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.

4.3.2 Vireilletulo

Ilmoitus kaavoituksen vireille tulosta tehtiin 26.5.2020 työnumerolla 512000. Asemakaavatyön aloittamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62 §) alueen maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Viranomaisyhteistyö

Asemakaavaratkaisua esiteltiin Uudenmaan ELY-keskukselle 19.10.2020. ELY totesi, että *asemakaavoituksen tulee olla yleiskaavaratkaisun mukaista ja yleiskaavan yleispiirteisyyden puitteissa voidaan todeta seuraavien seikkojen perustelevan suunnitelmaa:*

- *yleiskaavaehdotuksen tiivistysrasteri on hyvin lähellä tätä kohdetta,*
- *esitetty asuinkortteli tukeutuu Sandbackaan ja muodostaa katumaista miljöötä,*
- *kadun varressa rakennusten massoittelu voi parantaa esim. elinympäristön viihtyisyyttä, turvallisuutta yms. suojaamalla melulta,*
- *yleiskaavan VL-alueen pinta-ala ei pienene, vaan VL-aluetta ns. siirretään Ylästöntien varresta asumisen alta P-alueen eteläosaan, jolloin yleiskaavan mukainen P-alue pienenee.*

Palvelurakennusten korttelialueen P ja lähivirkistysalueen VL rajautumisesta ja koosta on suunnittelun aikana laadittu useita vaihtoehtoja, jotka esitellään selostuksen kohdassa 4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja valitun ratkaisun perustelut/ Vaihtoehtoiset asemakaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan s. 36 - 40.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 18.6.2020 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin 93 kappaletta.

Viranomaismielipiteitä saatiin viisi. Caruna ja Fingrid ilmoittivat, ettei alueella ole heidän verkkojaan. HSL muistutti hyvistä joukkoliikenneyhteyksistä. Vantaan kaupunginmuseo ilmoitti mm., että muinaisjäännösalueet tulee merkitä kaavakartalle sm-merkinnällä ja aluemerkintöihin liittää määräys. Vantaan Energia Oy haluaa, että maakaapeleiden sijainti otetaan huomioon.

Asukkailta saatiin 88 mielipidettä, jotka jakautuivat alueittain seuraavasti:

Kartanonkoski	50 mielipidettä
Sandbacka	7 mielipidettä
Pakkalanrinne	5 mielipidettä
Veromäki	2 mielipidettä
Pakkala (ei tarkemmin)	10 mielipidettä
Ylästö	4 mielipidettä
Tammisto	2 mielipidettä
Veromies	1 mielipide
asuinpaikkaa ei mainittu	7 mielipidettä

Mielipiteet jakautuivat aihepiirien mukaan seuraavasti:

1. Maisema, historia ja kulttuurimaisema

Puolesta

- Backaksesta saadaan hieno alue

Vastaan

- näkymät Ylästöntieltä säilytettävä
- tuhlausta rakentaa uusi pysäköintialue ja maisemoida nykyinen
- kulttuurihistorian säilyttäminen
- alueen kulttuuri-, virkistys- ja luontoarvot menetetään
- idylli katoaa, kartanomiljöö tuhoutuu
- pala historiaa tuhoutuu
- suunnitelma ei kunnioita historiallisia puitteitaan kuten Puimala ja Olohuone
- valittu asuinpaikaksi luonnon ja historian takia, poismuuttouhkauksia
- kartanoaluetta ei saa laittaa sileäksi, eikä täyteen asuntoja ja liiketiloja /viihdekeskusta
- elämyspuisto ei sovi kartanomiljöön henkeen

Ehdotuksia

- muumit ja elämysmaailma kauemmas kulttuurikohteista ja tiiviistä asumisesta: Ylästöntien pohjoispuolelle, lentokentän luo, Veromieheen, Aviapoliksen aseman luo, Pakkalan ja Ylästön väliin pellolle, Kivistöön
- kunnostetaan ja entisöidään vanhaa rakennuskantaa, ei tuhota uudisrakentamisella
- kartanoympäristö säilytetään mahdollisimman koskemattomana ja väljänä
- pidetään Backas entisellään, siistitään kasvihuonealue luonnontilaan /maisemoidaan

2. Luonto ja ulkoilu

Vastaan

- luonnonrauha ja pienet peltotilkut häviävät
- lähiluonto tärkeä, jos ei ole omaa pihaa
- huoli pölyttäjähyönteisistä ja eläinten hyvinvoinnista, tilaa myös eläimille
- ulkoilijat siirtyvät rasittamaan Tammiston luonnonsuojelualuetta

- suuret turistimäärät vaarantavat virkistäytymis- ja ulkoilualueen kauempaakin tuleville
- ei uudisrakennuksia/asuntoja maalais- ja puutarhamaiseen keitaaseen, jota tarvitaan jatkuvasti laajenevien asuinalueiden vastapainoksi
- nyt päiväkotien retkikohde, piknikalue, yleinen puisto, mäenlasku -> katoavatko?

Ehdotuksia

- säilytettävä avara peltomaisema, viheralue
- niitty säilytettävä biodiversiteetin takia
- entisten kasvihuoneiden asfalttikentät puistoksi
- siirtolapuutarha
- pelloista puistometsä: tammia
- jos kuusiaidat kaadetaan, korvataan ne uusilla tuulensuojaksi
- upea hopeapaju säilytetään

3. Liikenne ja pysäköinti

Puolesta

- puutarhamainen pysäköintialue on hyvä idea

Vastaan

- kasvava liikennemäärä vs. vaarantuvat koulumatkat ja muu arkiliikenne
- lasten koulutaival kulkee Backaksen alueen vierestä tai sen poikki
- ei 500 auton pysäköintialuetta
- laaja pysäköintialue ei kuulu Backakseen
- pyörätiet liian kapeita, Ylästöntietä ylitetään mistä sattuu, ei liikennevaloja
- julkisen liikenteen kuormitus; turistit + työmatkalaiset
- Ylästöntie on jo ruuhkainen
- luvaton pysäköinti mm. Oolannintiellä lisääntyy

Ehdotuksia

- kevyenliikenteen turvallisuus ensisijainen
- sujuva baanalinjaus yhdeksi päätavoitteista
- ulkoilu-, kävely- ja pyöräreittejä
- Promenadilla ajaminen tehtävä mahdottomaksi
- julkisen liikenteen kehittäminen
- pysäköintitalo? vajaakäyttöiset pysäköintialueet lähistöltä käyttöön + robottisukkulabussi
- elämyspuiston pysäköintiin nykyinen asvalttikenttä
- nykyistä pysäköintialuetta voi vähän laajentaa
- pysäköintialue sikalan ja Ylästöntien väliin
- pysäköintialueen hyödyntäminen myös urheilukentän tarpeisiin ja sijoittaminen kukkulan eteläpuolelle
- ei pysäköintialueita kartanoalueelle

4. Uudisrakentaminen

Puolesta

- asuntorakentaminen hyväksyttävää tietyssä määrin, luontoa säilyttäen

Vastaan

- ei uusia asuntoja, asuntoja on jo riittävästi
- ei täyteen asuntoja
- ei kerrostaloja, 10 000 – 15 000 k-m^2 liikaa
- ei isoa rakennusta Ylästöntien varteen peittämään sikalaa
- sikalan viereen ei sovi uudisrakennus
- asuinkerrostalot liian dominoivia ja peittävät näkymät Ylästöntieltä
- uudisrakentamista ei tule osoittaa Sandbackanraitin länsipuolelle, vaan Lustikullaan
- kartanoalueen yleisilme muuttuu

Ehdotuksia

- elämyskeskuksesta pienimuotoisempi, sovitettava vanhoihin rakennuksiin, ei uudisrakentamista
- Backaksen alueelle kartanonkoskimaisia pientaloja (harjakatto, värimaailma, muotokieli)
- ihmisenkokoista mittakaavaa
- suuria perheasuntoja pientaloihin
- korkeintaan 2-kerroksisia rivitaloja, erillistaloja ja paritaloja
- rakentaminen kukkulan eteläpuolelle nykyiselle asvalttialueelle tai lounaispuolelle, tai epäsiisteille joutomaa-alueille
- asunnot liikenneympyrän luo tai Lustikullaan, kauppa kivijalkaan
- kauppa sovitettava ympäristöön, ei korkeita valomainoksia
- kauppa lähelle Sandbackaa
- kaupan huoltopihan näköesteeksi tiivis kuusiaita

5. Toiminnat

Puolesta

- muumit tervetulleita
- muumit tuovat verorahoja Vantaalle
- tapahtumapuisto, palveluja, toimintaa
- tapahtumapuisto kuulostaa hyvälle, samoin kauppa
- ehdotetut toiminnot tervetulleita Vantaalle, mutta ei Backakseen

Vastaan

- ei muumeja, ei tapahtumapuistoa, ei viihdekeskusta
- ei satojatuhansia turisteja
- ei kauppaa, etenkään koulun viereen

Ehdotuksia

- Backaksesta ”Vantaan Fiskars”: huomioi historiallisen perinteen
- pieniä putiikkeja ja ravintola kaupan sijaan
- vanhat rakennukset food marketiksi: pk-yrittäjiä, ruokabaareja, vihannestori
- elämysmaailma oleviin rakennuksiin, uusi rakennus ravintolalle /matkamuistomyymälälle
- monimuotoista toimintaa
- kulttuuria aikuisille
- toteutetut lavatanssit ja ulkojumpat ovat olleet ihania
- pienimuotoisemmat huvi- ja viihdepalvelut riittävät
- puistoja, peltoja, pieni lähikauppa, viljelypalstoja, maauimala, suuri, ilmainen lasten ulkoleikkipaikka, pulkkamäki, kartanopuisto, kahvilat, parturi, askartelutiloja ym.
- leikkipuistotoimintaa koulun jälkeen
- koulut tarvitsevat lisää tiloja

- nuorisotiloja
- muumimaailma juna-aseman lähelle

6. Ympäristöhäiriöt

Vastaan

- melu: liikenne ja tapahtumat
- meluhaitat ja muut vaikutukset asuinviihtyvyyteen tulee huomioida
- lisääntyvä liikenne
- Ilmansaasteet
- turistivirrat, levottomuus, roskat
- häiriöitä Kartanonkosken alueelle

Ehdotuksia

- ei klo 22 jälkeen melua tuottavia tapahtumia
- nykyinen tyhjä pysäköintialue poistettava (ilkivaltaa, melua nykyisin)

7. Muita huomioita

Puolesta

- elävöittää aluetta
- elämyspuisto on tarpeellinen elinkeinohanke
- alueen arvo nousee

Vastaan

- alueen vetovoima laskee
- asumishyvinvointi laskee
- alueen ainutlaatuisuus katoaa
- alueen arvo ei lisäänny rakentamalla lisää liiketiloja

Ehdotuksia

- tuettava ulkoilua ja virkistystä
- kartanon ja Jumbon välisen ympäristön kehittämistä, yhdessä Veromiehen kanssa viihtyisäksi kaupunkiympäristöksi
- kaavavalmistelusta tulisi ilmoittaa kaikille esim. kirjastossa
- kuunneltava asukkaiden toiveita

26.11.2020 Vantaan kaupunki ja maanomistaja konsultteineen järjestivät virtuaalisen yleisötilaisuuden. Tilaisuutta ja sen tallennetta katsoi yhteensä 120 henkilöä. Tilaisuuden aihepiirit liittyivät pääosin edellä mainittuihin aiheisiin. Lisäksi kyseltiin mm. vanhojen rakennusten uusiokäytöstä ja lähialueen suunnitelmista.

Mielipiteiden huomioon ottaminen

Mielipiteitä ja kommentteja on otettu huomioon asemakaavaehdotusta laadittaessa. Suunnittelun edetessä on huolehdittu mm. siitä, että näkymät Ylästöntieltä peltomaisemaan ja kohti sikalan omaleimaisia päätyjä säilyvät, sekä siitä, että maisema säilyy avoimena, kartanoalue edelleen yleisön käytössä (mm. pulkkamäki) ja asvalttikentät maisemoidaan. Eläimet otetaan huomioon kaavamääräyksin (mm. linnut, kalat, lepakot, pölyttäjät) ja avoimeen maisemaan osoitetaan

kaavassa ulkoilureittejä. Jalankulun ja pyöräilyn reittien turvallisuuteen ja palvelevuuteen on kiinnitetty huomiota. Asuinkorttelin uudisrakentamisen määrää on pienennetty huomattavasti yleisölle esitetystä määrästä ja luotu ns. ihmisen mittakaavaa piharakennuksin ja rivitaloin. Kartanonkosken muotokielestä asuinrakennuksiin lainataan tiiliset tai peltiset harjakatot ja perinteisestä rakentamisesta julkisivujen puu tai puhtaaksimuurattu tiili. Asemakaavamääräyksin on pyritty varmistamaan alueen monipuoliset käyttömahdollisuudet myös mm. ”fiskarsmaiseen toimintaan”.

Pysäköintiä ei kartanoympäristössä sijoiteta laitokseen, sillä suuren pysäköintilaitoksen sijoittaminen kulttuurimaisemaan on haastavaa. Sen sijaan maantasopysäköinti seuraa maanpinnan muotoja. Pysäköintialue lisäksi maisemoidaan hedelmätarhamaiseksi, mikä myös viittaa kartanon historiaan.

Kaupan toteutus on voimassa olevan kaavan mukainen.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 10.11. – 9.12.2022. Ehdotuksesta pyydettiin myös lausuntoja. Muistutuksia saatiin 12 kpl ja lausuntoja 7 kpl.

Muistutuksissa oltiin huolissaan mm. liikenteen sujuvuudesta, elämyspuiston sijainnista, esitetyn ratkaisun yleiskaavan mukaisuudesta, ulkokonserttitapahtumien meluhaitoista, kulttuurisesti ja luontoarvoltaan tärkeän alueen pilaamisesta, asuinviihtyisyyden heikkenemisestä, luonnon häiriistymisestä, kävelyn ja pyöräilyn sujuvuudesta ja turvallisuudesta, ilmastonmuutokseen varautumisesta, uudisrakentamisen määrästä, asukkaiden mielipiteiden ohittamisesta, pysäköintipaikkojen riittävyydestä ja paljoudesta sekä luontoselvitysten ajantasaisuudesta.

Lausunnossaan Helsingin kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus kannatti elämyskeskusta ja piti uuden siltayhteyden tutkimista Vantaanjoen yli perusteltuna.

HSL pyysi kiinnittämään huomiota tilausbussien pysäköintiin Ylästöntiellä, jottei se haittaa joukkoliikennettä.

HSY lausui, ettei kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Vantaan Energia muistutti kaupungin ja Vantaan Energian välisestä sopimuksesta tapauksessa, jossa johtosiirrot ovat tarpeen.

Ylästön kotiseutuyhdistys oli huolissaan liikenteen sujuvuudesta, rakentamisen vaikutuksesta Krakanojaan ja Backaksenojaan (Pakkalanpuroon) sekä kartanon erityisluonteen ja identiteetin säilymisestä.

Vantaan kaupunginmuseo oli tyytyväinen esitettyyn kaavaratkaisuun.

Uudenmaan ELY-keskus pyysi täydentämään selostusta, miten asemakaava toteuttaa kaavoitusta ohjaavaa yleiskaavaa ja sen tavoitteita, huomioimaan hulevesien hallinnan kokonaisuutena, arvioimaan Vantaanjoen Natura-alueelle kohdistuvasta vesistökuormituksesta ja sen vaikutuksesta vuollejokisimpukkaan. Myös asuinkorttelin melutilannetta tulee täydentää ja mm. varmistaa, että kaikki asuinhuoneistot avautuvat myös suuntaan, jossa melutasojen ohjearvot täyttyvät. ELY pyysi lisäksi täydentämään määräyksiä hulevesien käsittelyrakenteiden ajoituksen osalta ja pysäköintialueiden hulevesien käsittelystä sekä lisäämään toimistotiloja koskevan melumääräyksen ja poistamaan yhden lauseen työmaavesien käsittelyä koskevasta määräyksestä.

Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen

Muistutuksia ja lausuntoja on otettu huomioon siten, että selostusta on täydennetty ja määräyksiä on täydennetty ja tarkennettu.

Selostuksen kohtaa ”1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista” täydennetään kahdella julkaisulla.

Selostuksen kohtaa 3 Lähtökohdat /Selvitys suunnittelualueen oloista / 3.1.2 Luonnon ympäristö täydennetään vesieläinten osalta.

Selostukseen lisätään kohtaan 4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja valitun ratkaisun perustelut /Vaihtoehtoiset asemakaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan /Valitun ratkaisun suhde yleiskaavaan /Uudisrakentaminen /Asuinkortteli /Kaavaratkaisun perustelut, miten asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus ottaa huomioon yleiskaavan, sekä täydennetään melun näkökulmaa.

Selostuksen kohtaa 5.4. Kaavan vaikutukset /5.4.2. Vaikutukset luonnon ympäristöön täydennetään kaavan vaikutuksia alueen vesistöihin ja niiden eläimistöön.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavamääräyksiin

Muistutusten johdosta määräyksiin on lisätty P- ja SR-alueiden määräyksiin:

”Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.”

Lausuntojen johdosta määräyksiä on täydennetty:

- AK-, AR-, AH-, P- ja LPA-alueiden kaavamääräyksiä täydennetään rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden osalta: Hulevedet: ”*Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.”*
- LPA-, P- ja SR-alueille määräys pysäköintialueiden hulevesien tarkemmasta käsittelystä: Pihat: ”*Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista.”*
- P-korttelialueella määräystä täsmennetään: Pihat: Pysäköintialueen ajoteiden tulee olla kivituhkaa tai vastaavaa *puoliläpäisevää* pinnoitetta ja pysäköintiruutujen tulee olla nurmikivipintaisia.
- C- ja SR-alueille määräys ulkokonserttien äänitason huomioimisesta sekä liike- ja toimistohuoneiden melutason maksimista: ”*Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.”* ja ”*Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq)-päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).”*
- Hulevesimääräyksistä on poistettu ELY:n ehdottama lause.

4.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja keskustojen tiivistämisessä joukkoliikenteen runkolinjojen varsille. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Asuntotuotanto on monipuolista ja sosiaalisesti kestävää. Asukkaille löytyy tarpeita sekä maksukykyä vastaava koti.
- Sujuva kaupunkisuunnittelu luo mahdollisuudet viihtyisille asuinalueille, monipuoliselle asuntotuotannolle ja menestyksekkäälle yritystoiminnalle.
- Rakentaminen painottuu keskuksiin, raideliikenteeseen ja olemassa olevaan infrastruktuuriin.
- Maankäyttösopimuksia käytetään aktiivisesti maa- ja asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa.
- Asuinalueet ovat turvallisia, viihtyisiä ja sisältävät asukkailleen rakkaita paikkoja. Vantaalla on hyvä elää.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Varmistamme, että työ, koti ja kauppa lomittuvat kaupunkirakenteessa.
- Säilytämme viherrakenteen vahvana osana kaupungin kehittämistä.
- Arvostamme arkkitehtuuria ja rakennusperintöä.
- Parannamme kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä ja edistämme kaupunkipyörän mahdollisuuksia.
- Varmistamme pyöräilyn laatukäytävien toteutumisen.
- Otamme maiseman antamat lähtökohdat huomioon ja säilytämme paikan henkeä luovia elementtejä kuten kallioita ja puita.
- Arvostamme luonnon monimuotoisuutta ja tuomme sen kaupunkikeskustoihin.
- Lisäämme katuestetiikkaa katupuilla ja valaistuksella.
- Säilytämme ja luonnonmukaistamme vesistöjä ja yhdistämme rannoilla ihmisten toiminnan sekä luonnon ja kulttuurimaiseman suojelun.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.
- Jatketaan laskentatyökalujen käyttöä kaavoituksessa.
- Kaavamääräyksiin lisätään vaatimus varautumisesta uusiutuvan energian tuotantoon.

Hakijan tavoitteet

HOK-Elannon tavoitteena on suojella historiallinen kartanomiljöö, rakentaa alueelle tapahtuma- ja elämyspuisto, uusi päivittäistavarakaupan myymälä sekä Ylästöntien varteen uusi asuinalue.

Asuinalue on tarkoitus suunnitella ympäristöönsä sopivaksi ja uuden rakennusoikeuden määräksi tavoitellaan noin 15 000 k-m^2.

Tapahtuma- ja elämyspuiston rakentaminen perustuisi osittain suojeltaviin, historiallisiin rakennuksiin, mutta lisäksi sille olisi tarve osoittaa 10 000 – 15 000 k-m^2 uutta rakennusoikeutta.

Päivittäistavarakauppaa varten tavoitellaan uudeksi rakennusoikeudeksi 1 000 k-m^2, joka sisältäisi samalla noin 200 – 300 k-m^2 huoltotiloja, jotka palvelisisvat tapahtuma- ja elämyspuistoa.

Asuntorakentamisella rahoitetaan kartanoalueen korjaamista ja alueen muuta toteutusta.

4.4.2 Muut tavoitteet

Suojelutavoitteet

Vanhat rakennukset, yksittäispuut ja puukujanteet suojellaan voimassa olevan asemakaavan mukaisesti.

Nykyiselä pellolla on muinaismuistoalueita, jotka otetaan jatkosuunnittelussa huomioon.

Vantaan virtavesiselvitys 2010-2011 oli Vantaan ympäristölautakunnassa 12.12.2012 (§ 8) tiedoksi. Lautakunta halusi edistää Krakanojan luonnonsuojelualuevarauksen rauhoittamista.

Vuonna 2016 tehdyssä liito-oravaselvityksessä (Ramboll 2016) Krakanojan puronvarsivyöhyke osoitettiin liito-oravan kulkuyhteydeksi lajin elinympäristöjen välille. Vantaan Krakanojan saukkoselvityksessä 2012/2013 (Faunatica 2013) todettiin Krakanojan olevan saukolle paikallisesti merkittävää elinympäristöä ja lajista tehtiin havaintoja alajuoksulta aina Kehä III:lle saakka. Suojelualuemerkinnällä turvataan tärkeän elinympäristön ja direktiivilajien elinolosuhteiden säilyminen.

Backaksen kartanon ympäristö on peltolinnuston kannalta tärkeää aluetta (Kari Lindholmin linnustoselvitykset 2013 ja 2020) ja alueen on todettu olevan myös sarvipöllön suosima pesimäympäristö. (Tapio Solonen petolintuhavainnot 2001-2014). Asemakaavalla varmistetaan linnuston elinolojen säilyminen.

On mahdollista, että vanhoissa rakennuksissa saattaa olla lepakoita. Lepakoiden esiintyvyys tulee tutkia ennen rakennuksissa tehtäviä muutos- ja korjaustöitä ja ottaa tarvittaessa huomioon.

Maisemalliset tavoitteet

Suunnittelun lähtökohtana on valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön status (RKY).

Rakentamisen näkökulmasta huomioon otettavia asioita ovat kartanomäkeä kiertävä avoin maisematila sekä näkemäakselit, jotka sitovat kartanon historialliseen kontekstiin ja valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Jälkimmäisiä ovat mm. näkymät Lustikullasta kartanolle ja kohti avointa peltomaisemaa, näkymät Backasta lähestyttäessä eri suunnilta sekä näkymät peltoaukean yli kartanoilta toisilleen (Backas, Haltiala, Petas – Grotens). Kartanonmäen tulisi edelleen hahmottua maisemassa.

Työn kuluessa selvitetään kartanomäen asema suurmaisemassa ja oleelliset, säilytettävät näkymät niin kartanolta maisemaan kuin maisemasta kartanolle. Uusi rakentaminen sovitetaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Liikenteelliset tavoitteet

Tutkitaan pyöräilyn laatukäytävän, baanan, linjaus alueen halki. Elämyskeskuksen käyttäjien turvallisuuden takia baana ei voi kulkea alueen halki kuten yleiskaavaehdotuksessa. Alueen sisäinen liikenne järjestetään niin, ettei autoliikenteestä aiheudu vaaratilanteita vieraiden kanssa.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA VALITUN RATKAISUN PERUSTELUT

Suunnittelun lähtökohtana on kartanokukkulan siluetin hallitsevan aseman säilyttäminen maisemassa, mitä harkitusti sijoitetulla rakentamisella korostetaan. Palvelurakennusten korttelialueen ja rakennussuojelualueen rakennukset sijoittuvat kartanokukkulalle ja sen ympärille siten, että avoin maisematila edelleen kiertää kokonaisuuden ympäri. Backaksen rakennukset ovat matalia, eivätkä ne erotu ympäristössä vanhaa puustoa korkeampana.Asuinkortteli sijoittuu erilleen kartanokokonaisuudesta ja liittyy Sandbackan asuinaluekokonaisuuteen.

Kohdetta suunniteltaessa on tutkittu, mitä vastaavia esimerkkejä maailmalta löytyy. Esimerkkejä on haettu uuden asumisen sijoittumisesta kulttuurimaisemaan (Hallunda, Ruotsi; Årslev bymidten, Tanska; ReGen Villages, Tanska/Hollanti), sekä alueiden transformaatiosta, kuinka alue keksii itsensä uudelleen (Fiskars Village, Raasepori; Vallilan konepaja, Helsinki; Tikkurilan Silkki, Vantaa). Sisäteemapuistoista parhaiten Backaksen elämyskeskusta vastannee Junibacken Tukholmassa.

Suunnittelualue jakautuu selvästi erilaisiin osiin: asumiseen, palveluihin ja tapahtumiin, kartanomäkeen, avoimeen maisemaan, Krakanojan varteen ja liikennekysymyksiin. Näitä koskevia vaihtoehtoja on tarkasteltu työn kuluessa.

Täydennysrakentamisella vahvistetaan olemassa olevan ympäristön ominaispiirteitä ja luodaan alueelle uusi kerrostuma. Alueelle muodostetaan kolme pihapiiriä: kartanon piha, tapahtumapiha sekä asuinpiha. Yhdessä olemassa olevien rakennusten kanssa uudisrakennukset luovat pihoille miellyttävän pienilmaston ja antavat rakenteellista suojaa liikenteen melulta. Pihoista muodostuu keskeisiä kohtaamisen paikkoja, jotka kannustavat ihmisten väliseen vuorovaikutukseen.

Asemakaavatyössä HOK-Elannon konsultteina toimivat Avanto Arkkitehdit Oy, WSP Finland Oy, Maisema-arkkitehtitoimisto Studio Terra Oy, Sitowise Oy /Helimäki Akustikot ja A-Insinöörit. Tapahtumakeskuksen rakennusten tuleva käyttäjä, Livson Group Oy, on myös ollut osa suunnitteluryhmää.

Työssä on käytetty hyväksi voimassa olevaa asemakaavaa (2018) varten laadittuja suunnitelmia, joita ovat valmistelleet mm. Loci Maisema-arkkitehdit Oy ja Serum Arkkitehdit Oy.

Vaihtoehtoiset asemakaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan

Asemakaavallinen ratkaisu on sekä vuoden 2007 että 2020 yleiskaavan mukainen yleiskaavan yleispiirteisyyden rajoissa. Niin asuinrakentaminen kuin palvelurakentaminenkin tukeutuvat keskustatoimintojen alueeseen (2007) / keskustatoimintojen alueeseen ja kestävän kasvun vyöhykkeeseen (2020). Elämyspalvelut, suojeltu kartanoalue sekä lähikauppa sijoittuvat palvelujen alueelle (2007) /palvelujen ja hallinnon alueelle (2020) sekä puisto ja virkistysalue urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle (2007) /lähivirkistysalueelle (2020). Krakanojan alue on luonnonsuojelualuetta (2007, 2020).

Asuinalue liittyy Sandbackan asuinalueeseen, vaikka itse asuintalot sijoittuvatkin pysäköintialueen verran Ylästöntiestä etelämmäs. Tällä ratkaisulla mahdollistetaan näkymien säilyminen paremmin kohti peltoaukeita niin Ylästöntieltä kuin Sandbackan asunnoista, kuin jos rakennukset

sijoittuisivat aivan Ylästöntien reunaan. Pysäköintialueen runsailla puuistutuksilla luodaan porttimaista, kapeamman katutilan tuntua Pakkalaan saapumisen ja Pakkalasta lähtemisen merkiksi. Virkistysalue jää pääosin liikenteen melualueen ulottumattomiin.

Palvelu- ja tapahtumauudisrakentaminen sijoittuu lähelle kartanokukkulaa. Kartanon lähiympäristössä ulkotilat ovat kaikkien vapaassa virkistyskäytössä. Varsinaisen virkistykseen käytettävän alueen määrä ei siis pienene yleiskaavan osoittamaan pinta-alaan nähden. Yksityistilaisuuden tai vastaavan aikana (esim. häätilaisuus) osa alueesta voi olla muulta yleisöltä suljettuna.

Vaihtoehtoja asuinkorttelin (AK + AR + AH + LPA), virkistysalueen (VL) ja palvelurakennusten korttelialueen (P) rajautumiselle

VE1: Jalankulkuyhteys asuinkorttelin ja elämyskeskuksen välissä on osa viheraluetta.

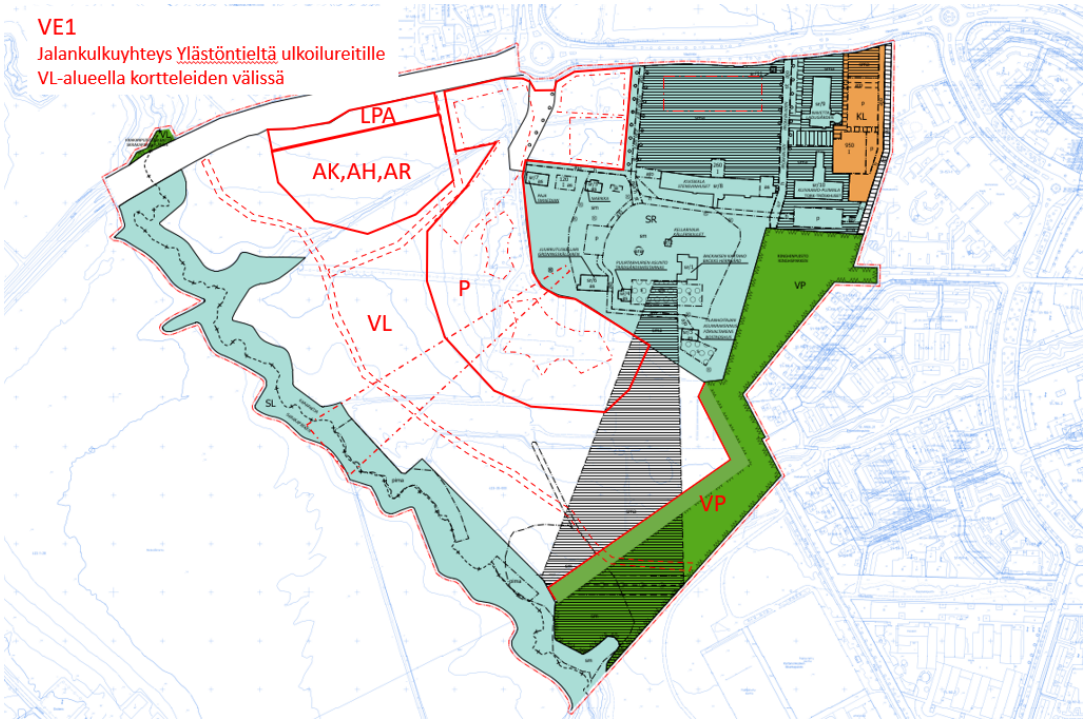

- Palvelurakennusten korttelialue on mahdollisimman pieni. Se myötäilee kukkulan muotoa.
- Elämyskeskuksen toimintoihin kuuluvat ulkoaktiviteetit, kuten koiravaljakkoajelu tai mäenlasku, eivät mahdu palvelurakennusten korttelialueelle. VL-alueelle tulisi sallia elämyskeskuksen ulkoaktiviteetteja.
- Backaksenojaa siirretään hankkeen takia.

VE2: Jalankulkuyhteys P-korttelialueella.

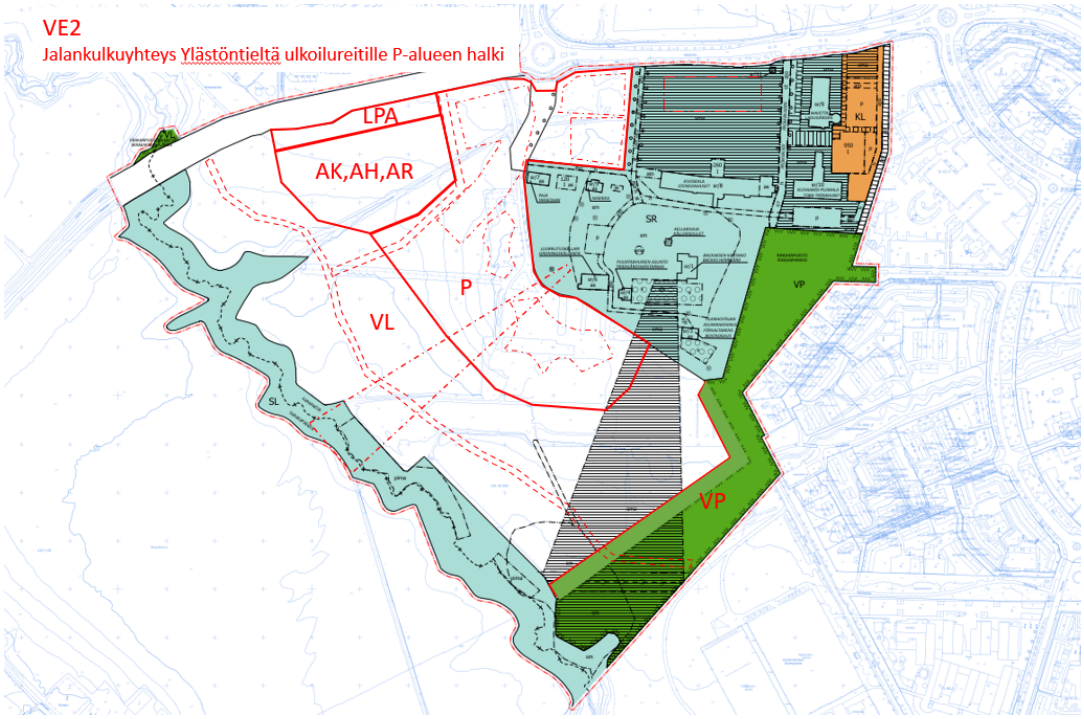

- Palvelurakennusten korttelialue on hieman suurempi, mutta edelleen pieni. Alue sisältää Backaksenojan hulevesijärjestelyt ojan sen siirron.
- Elämyskeskuksen toimintoihin kuuluvat ulkoaktiviteetit, kuten koiravaljakkoajelu tai mäenlasku, eivät edelleenkään mahdu palvelurakennusten korttelialueelle. VL-alueelle tulisi sallia elämyskeskuksen ulkoaktiviteetteja.
- Väljempi P-alueen rajaus joustaa paremmin elämyskeskuksen ulkotoimintojen sijoittelussa.

VE3: Palvelurakennusten korttelialue ulottuu Krakanojan luonnonsuojelualueeseen asti.

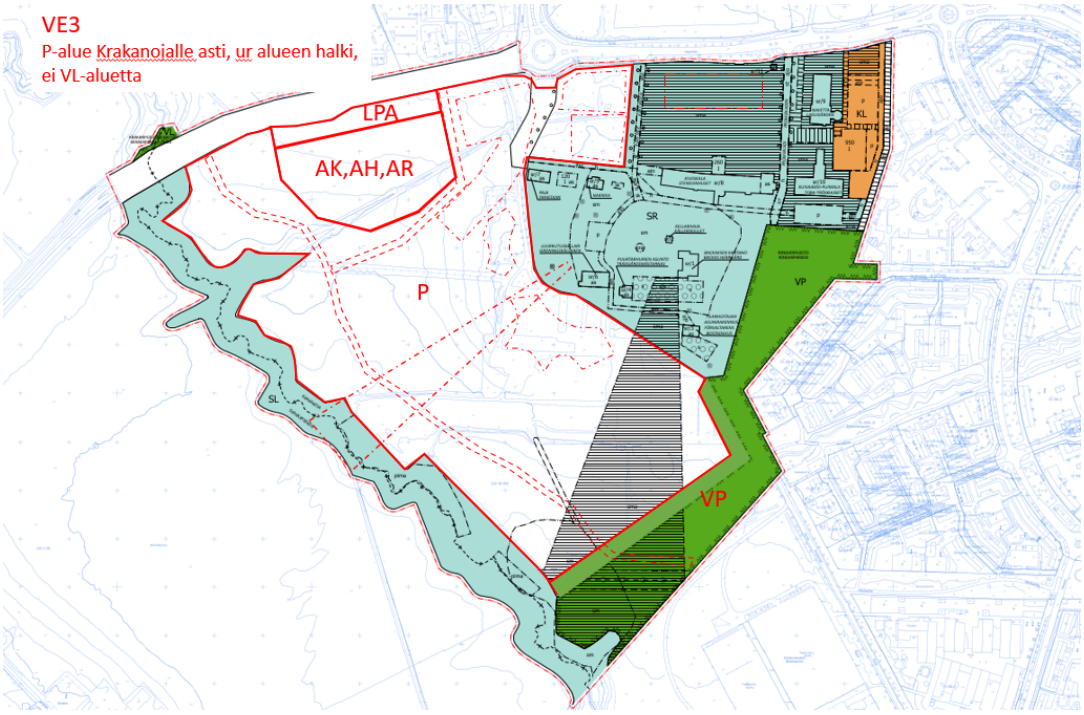

- Palvelurakennusten korttelialueen koko on suurin.

- Kaikki elämyskeskuksen ulkoaktiviteetit mahtuvat palvelurakennusten korttelialueelle.
- Ulkoilureitti jäisi yksityiselle maalle. Kaupunki hoitaa ja ylläpitää vain omalla maallaan olevia ulkoilureittejä eikä siis tätä ulkoilureittiä. Esitetty ulkoilureittiyhteys on tärkeä ja se tulee toteuttaa laadukkaana.
- Lähivirkistysaluetta ei esitetä lainkaan, minkä vuoksi vaihtoehto VE3 on suuresti ristiriidassa yleiskaavan aluemerkintöjen kanssa.

VE4 ja VE5: Palvelurakennusten korttelialue ulottuu joko ulkoilureitin reunaan tai 10-15 metrin etäisyydelle ulkoilureitistä.

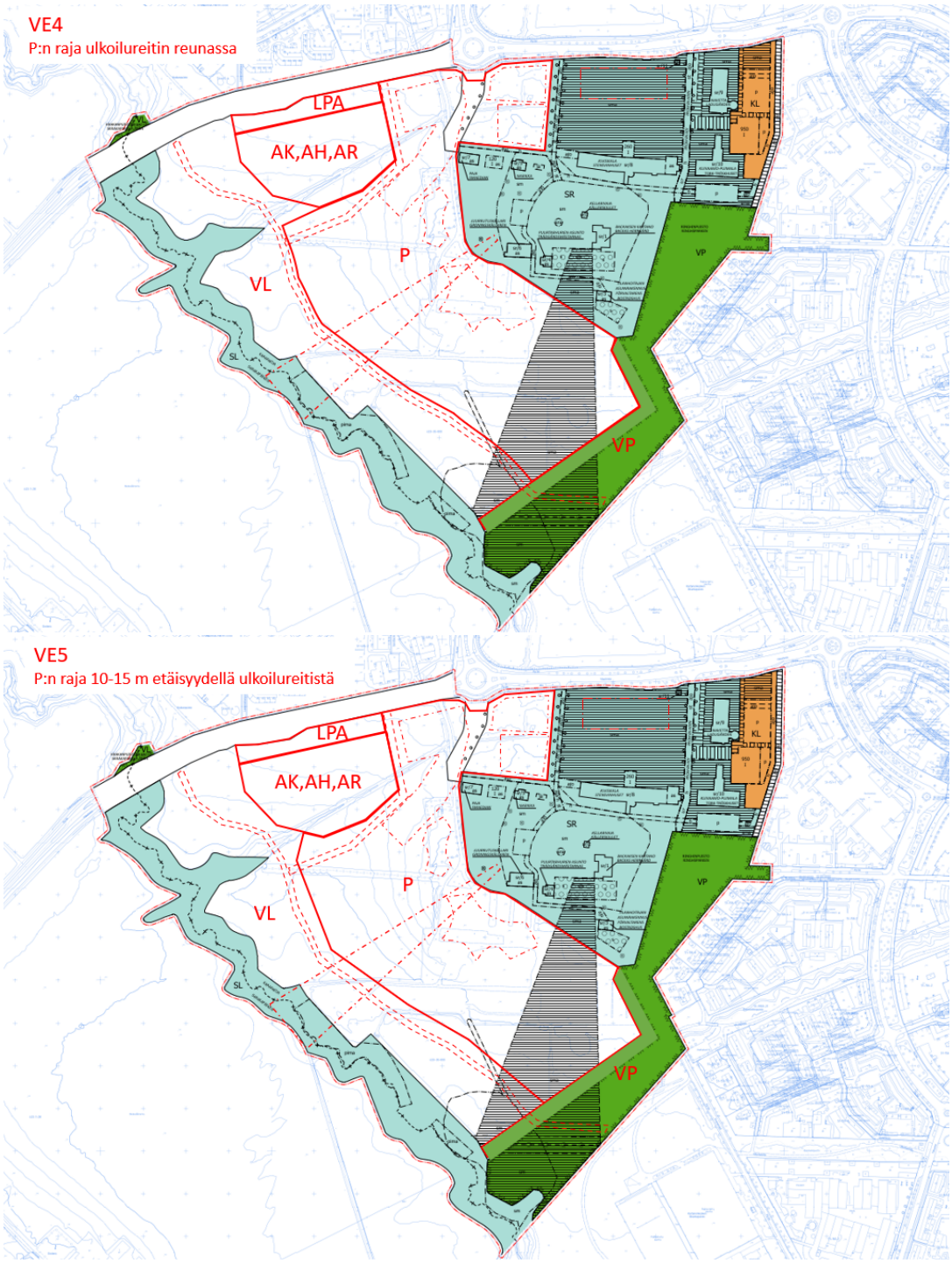

- Ulkoilureittiä ei voi kohtuullisin kustannuksin sijoittaa kovin huonolle maaperälle lähelle Krakanojaa, vaan se tulee rakentaa riittävän kantavalle maalle. Reitin viereen varataan 10-15 metriä leveä alue (VE5) reitin rakenteita, mm. valaisimia ja istuskelupaikkoja varten. Samalla varmistetaan, ettei palvelurakennusten korttelialueen ulkotoiminnoista ole vaaraa ulkoilureitillä liikkujille, esimerkiksi pallo ehtii pysähtyä ennen reitille pääsyä.
- Osa elämyskeskuksen ulkotoiminnoista sijoittuisi VL-alueelle.
- Vaihtoehdot ovat ristiriidassa yleiskaavan aluemerkintöjen kanssa.

Kaavaratkaisu päätettiin tehdä vaihtoehdon VE2 pohjalta, koska esitetyistä vaihtoehdoista se toteuttaa yleiskaavan mukaisuutta parhaiten. Lähivirkistysalueen omistus ja toteutus jäisi HOK-E:lle.

Valitun ratkaisun suhde yleiskaavaan

Yleiskaavan mukaisen korttelimaan (P) virkistysalueeksi (VL) muuttunut osa on esitetty vihreällä ja yleiskaavan mukaisen virkistysalueen korttelimaaksi muuttunut osa on esitetty oranssilla. Kuvasta nähdään, että virkistysalueen määrä asemakaavassa on lähes sama kuin yleiskaavassa.

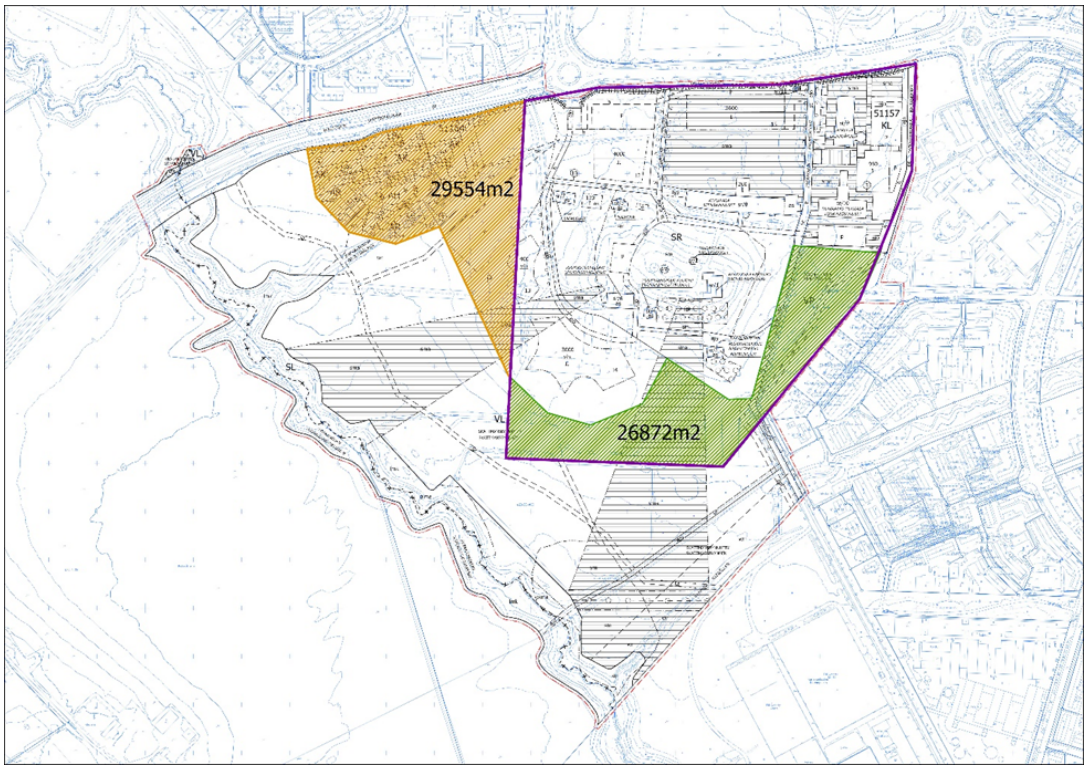

Uudisrakentaminen

Kartanon historian aikana sen alueella on ollut varsin erilaisia rakennuksia ja erilaista toimintaa sen mukaan, mitä kulloisenakin aikakautena yhteiskunnallinen tilanne on edellyttänyt ja suosinut. Tällä asemakaavalla tuodaan kartanohistoriaan uusi, virkistystä ja elämyksiä tarjoava vaihe unohtamatta kuitenkaan historian kerrostumia. Uudisrakennuksiin mahdollistetaan tapahtuma-, sisäpuisto- sekä julkista palvelutilaa. Alueelle on ideoitu mm. ravintola- ja panimotiloja sekä taidemuseota.

Rakennussuojelualueelle sijoittuva uudisrakentaminen sijoitetaan kartanonmäen läheisyyteen siten, että se tukee suojelupyrkimyksiä. Entiseen sikalaan liittyvällä lisäosalla voidaan korvata nykyinen, huonokuntoinen, puurakenteinen osa, johon tulevaisuudessa sijoittuvat toiminnot

voivat tukea sikalan uutta käyttöä. ”Narikan” ja pajaan väliin osoitetaan voimassa olevan asemakaavan mukaisesti uudisrakennuksen paikka, sillä näillä kohdin on joskus ollut rakennuksia.

Kivisikalan pohjoispuolelle sijoitetaan uudisrakennus (tapahtumakeskus) suunnilleen siihen paikkaan, johon on Backaksen tilan kulta-aikoina, toista sataa vuotta sitten, suunniteltu suuria rakennuksia. Uudisrakennus rajaa entistä talouspihaa - uutta tapahtuma-aukiota - pohjoispuolelta, mutta kuitenkin niin, että Ylästöntieltä edelleen avautuu näkymiä kartanon rakennuksille. Myös kartanokukkulan länsi- ja lounaispuolelle sijoittuvat kumpuilevakattoiset uudisrakennukset sijoittuvat likimain paikkoihin, jotka jo em. vanhassa suunnitelmassa on todettu potentiaalisiksi rakennusten paikoiksi. Itse kartanorakennuksen kannalta oleellista on, että sitä ympäröi kartanopuisto.

Pihapiirien yhteyteen sijoitettu täydennysrakentaminen asemoituu olemassa olevan ympäristön suuntien mukaan. Rakennusten sijoittelussa on huomioitu tärkeimpien näkymien säilyminen alueelta ja alueelle, kuten vanhojen talousrakennusten kaupunkikuvallisesti merkittäviin päätyihin. Rakennusten korkeudet on sovitettu ympäröivien rakennusten korkeuksiin. Uudisrakennusten julkisivujen kaariaiheet viittaavat Backaksen vanhojen maatalousrakennusten näyttäviin päätyihin ja julkisivuihin, joissa sisäänkäyntien paikkaa sekä keskinäistä hierarkiaa on korostettu eri kokoisilla kaarimuodoilla. Uudisrakennuksiin mahdollistetaan tapahtuma-, sisäpuisto- sekä julkista palvelutilaa. Alueelle on ideoitu mm. ravintola- ja panimotiloja sekä taidemuseota.

Alueen kehittäminen aktiiviseen käyttöön siistiyttää alueen ympäristöä mm. karsimalla pusikoituneisuutta ja istuttamalla tarkoituksenmukaisempaa kasvillisuutta. Näin myös vanhat rakennukset, mm. kartanon päärakennus, tulevat paremmin esille kaupunkikuvassa ja maisemassa.

Palvelurakennusten katoissa on toiminnan edellyttämiä suhteellisen pitkiä jännevälejä, jotka tulee huomioida kantavissa rakenteissa ja materiaaleissa. Tapahtumakeskuksen ja teema-sisäpuisto 1:en rakenteina voidaan käyttää esimerkiksi kaarevia kolminivel-liimapuita, joiden päälle rakennetaan kaltevat kattomuodot. Teema-sisäpuisto 2:n loivasti kaareva katto on mahdollista toteuttaa puisen kennorakenteen ja maan sisään sijoittuvien vetotankojen avulla.

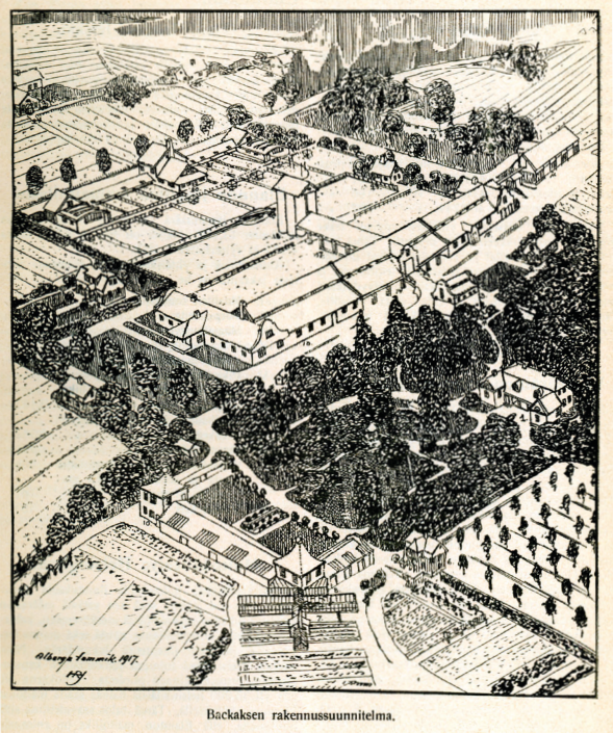

Backaksen rakennussuunnitelma.

Asuinkortteli

Asuinkorttelin sijainti maisemassa tukeutuu Sandbackan asuinaluekokonaisuuteen.

OAS:ssa esitelty ratkaisu (vaihtoehto 0)

OAS:in alustavassa maankäyttöluonnoksessa asuinrakennukset sijoittuivat nauhamaisesti Ylästöntien ja hedelmätarhamaisen pysäköintialueen väliin. Rakentamisen määrä oli 15 000 k-m^2 ja kaikki asuintalot olivat IV½-kerroksisia. Asuntojen autopaikat olivat samalla alueella elämyskeskuksen pysäköinnin kanssa.

Todettiin, että rakentamisen määrä on suuri ja melulta suojattuja pihoja ei synny ilman rakenteellisia aitoja tai muita rakenteita, jotka

Kuva Backaksen rakennussuunnitelmasta Elanto-lehdestä 2/1917. Arkkitehti A. R. Helinin havainnekuvassa kartanon pihapiirissä on enemmän rakentamista mm. Ylästöntien varressa ja kartanoa vastapäätä kuin nykytilanteessa. Pihapiirejä on rajattu rakentamisella. Aksiaalisuutta ja kartanon

olisivat maisemanäkymien esteenä. Yhteisen pysäköintialueen toimivuutta elämyskeskuksen kanssa epäiltiin.

Seuraavassa vaiheessa tutkittiin asuinkorttelille vaihtoehtoja.

Vaihtoehto 1

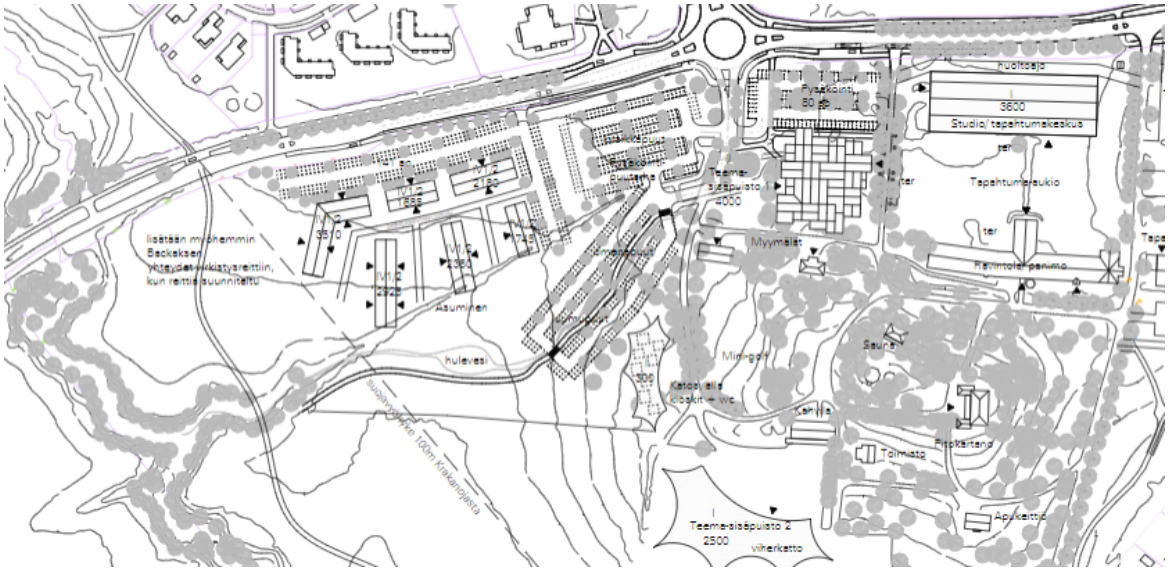

Sormimainen korttelirakenne avasi pihoja kohti peltomaisemaa. Kaikkien rakennusten kerrosluku oli edelleen IV½, mutta rakennusoikeutta oli vähemmän, hieman alle 13 000 k-m^2. Asuinkorttelilla oli oma pysäköintialueensa Ylästöntien varressa, korttelin kahdella laidalla. Ratkaisu edellyttää Backaksenojan siirtoa.

Todettiin, että asuinrakennusten on parempi sijaita hieman etäämpänä Ylästönteistä niin, että Sandbackan asunnoista näkyy paremmin pelloille myös korttelin ohi. Kun pysäköinti ei ole yhdessä elämyskeskuksen pysäköinnin kanssa, ei ole vaaraa, että elämyskeskuksen vieraat pysäköisivät asukaspaikoille.

Vaihtoehto 2

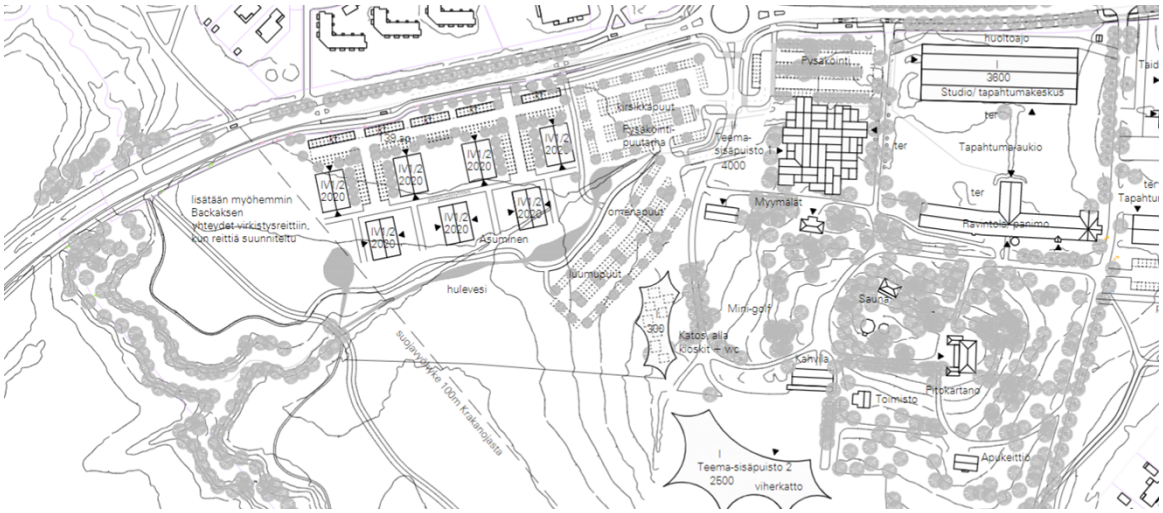

Kampamaisessa korttelirakenteessa asuinrakennusten korkeus olisi edelleen IV½, mutta rakentamisen määrä olisi hieman yli 14 000 k-m^2. Pysäköinti olisi pääasiassa Ylästöntien varressa, mutta myös rakennusten välissä. Ratkaisu edellyttäisi Backaksenojan siirtoa.

Todettiin, että piha-alueet on parempi pitää erillään pysäköintialueista. Rakentamisen määrää pidettiin edelleen suurena. Lisäksi toivottiin, että korttelirakenne olisi paremmin historialliseen ympäristöön sopiva ja umpikorttelimaisempi ”miespiha”.

Vaihtoehto 3

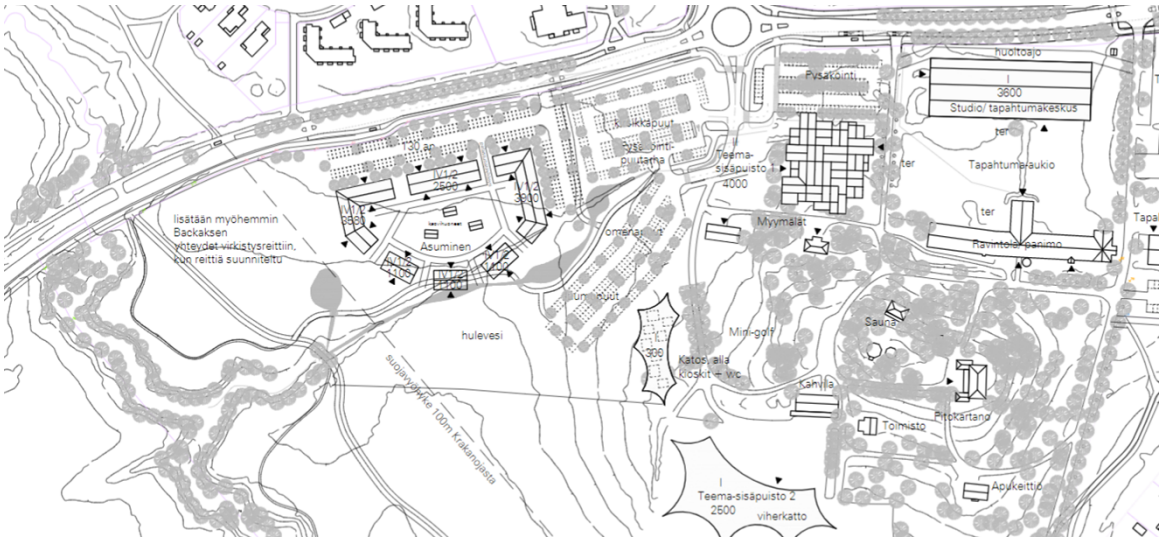

Rakennukset muodostaisivat lähes umpikorttelin. Korttelista muodostuisi selkeä, oma kokonaisuutensa, jossa olisi erityyppisiä asuintaloja ja asuntoja. Rakentamisen määrä olisi vähän yli 13 000 k-m^2. Rakennukset olisivat IV½-kerroksisia. Ratkaisu edellyttäisi Backaksenojan siirtoa.

Umpikorttelimaista ratkaisua pidettiin parhaiten tähän paikkaan sopivana. Todettiin, että maisemaan sopii paremmin malli, joka muodostaa selkeän kokonaisuuden avoimen maiseman laidalle ja jossa pellolle päin on matalampia asuinrakennuksia. Näin saadaan toivottuja pientaloja, jotka ovat tässä vaihtoehdossa townhouse-tyyppisiä rivitaloja, sekä korttelipihalle pienipiirteisyyttä. Hyvää oli myös, että eri alueiden pysäköinti oli selkeästi omilla alueillaan.

Vaihtoehtoa 3 päätettiin tutkia lisää.

Asuinkorttelin massoitteluvaihtoehtoja /Avanto Arkkitehdit Oy:

Sormimalli

Kampamalli

Umpikortteli

Avoin kortteli

Kaavaratkaisun perustelut

Asuinkortteli tukeutuu Sandbackan asuinalueeseen ja olemassa olevaan katuverkkoon sijoittumalla Ylästöntien eteläpuolelle, kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön rajalle. Kaukomaisemassa uudisrakentamisella ja sen lähiympäristön rakentamisella luodaan uusi reuna rakennetulle ympäristölle niin, että se sopeutuu kulttuuriympäristöön. Sopeutuminen toteutetaan perinteisillä rakennusten asemoimisella, rakennusmuodoilla ja -materiaaleilla sekä pihakasvillisuudella. Sijoittamalla rakennukset hieman etäämmälle Ylästöntiestä ja istuttamalla puita tien ja pysäköintialueen väliin korostetaan tien luonnetta luontoympäristön halki kulkevana Suurena Rantatienä. Jatkokehittelyyn valitussa vaihtoehdossa Sandbackasta Ylästöntielle johtavien kävelykatujen päistä ja Sandbackan asunnoista ohi uudisrakennusten näkyy avointa maisemaa.

Yleiskaava 2020:n mukaisesti asemakaavaehdotuksessa on otettu huomioon museoviranomaisen ylläpitämän kulttuuriympäristötietokannan mukaiset merkittävät rakennusperintökohteet sekä museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaiset kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet ja selvitetty niiden suojelutarve ja -edellytykset. Kaavaehdotuksessa on mm. näitä koskevia rakennuskohtaisia ja ympäristöä koskevia suojelumääräyksiä sekä olevaa ja istutettavaa kasvillisuutta koskevia määräyksiä. Uusi rakentaminen sopeutetaan perinteiseen ympäristöön, mistä myös annetaan kaavamääräyksiä.

Asuinkorttelin keskelle muodostuu yhteispiha, jossa on esimerkiksi kasvihuone, sauna ja pyörävarastoja ja jonka laidoille maantasokerroksiin sijoittuu muita yhteistiloja. Pientalojen määrää kasvatettiin kolmesta neljään ja kerrostalorakentamisen määrää vastaavasti vähennettiin. Pientaloihin kuljetaan yhteispihan puolelta, asuntokohtaisten etupihojen kautta ja ulkovarastojen ohi. Korttelista muodostuu oma naapurustonsa, jolle kerrostalot suovat suojaa liikenteen melulta ja pihan pienet rakennukset yhdessä pientalojen kanssa luovat samanhenkisyyttä kartanon historiallisten rakennusten mittakaavaan. Mittakaavaa pienentämällä alkuperäisten viitesuunnitelmien kerrosalamäärä pienentyi noin kolmanneksella.

Sijoittamalla asuinrakennukset etäämmälle Ylästöntiestä sijoittuvat ne myös kauemmas melunlähteestä. Lamellikerrostaloissa on mahdollista tehdä läpitalon asuntoja, jolloin ikkunan voi avata myös meluttomalle puolelle. Asemakaavaehdotuksessa määrätään, että jokaisessa asunnossa tulee olla parveke, viherhuone tai terassi. Lisäksi määrätään, että melutaso 55 dB ei saa päivällä ylittyä oleskeluparvekkeella. Asunnot on näin mahdollista tuulettaa parvekkeen kautta ilman meluhaittaa. L-mallisen talon koillisimman nurkan voi asuntosuunnitteluvaiheessa ratkaista esimerkiksi niin, että nurkkaan sijoitetaan asuntovarastot kerroskohtaisesti. Rakentamisen suunnittelussa, lupamenettelyissä ja valvonnassa sovelletaan rakennusvaihekohtaisesti niin asuintilojen kuin alueen muiden tilojen äänieristävyyden osalta, että rakennusmääräyskokoelman

vaatimukset rakennusten ääniympäristöstä täyttyvät, kuten on määrätty. Esitetyllä rakennusten asemoinnilla saadaan oleskelupihojen melutaso pysymään ohjearvojen alapuolella.

Palvelurakennukset

Rakennusten numerointi viittaa asemakaavakartan kohdenumerointiin.

nro 12: Teemasisäpuisto 1 /Muumitalo

Uudisrakennukseen olisi sijoittumassa muumiaiheinen sisäpuisto, jonka toiminnat eivät levittäydy ulos kartanoympäristöön. Rakennuksen tulee olla riittävän korkea, jotta Muumitalo mahtuu sen sisälle. Rakennukseen sijoittuisi myös kahvila-ravintola, jolla olisi ulkoterassi rakennuksen eteläpuolella.

Uudisrakennuksen massoittelun innoittajana ovat olleet Tove Janssoninkin rakastamat saaristokylät, joiden taloryhmät on sommiteltu vapaasti rykelminä maastoon. Ensimmäiset vaihtoehdot koostuivat pienemmistä, harjakattoisista massoista, joilla saataisiin inhimillistä, lapsillekin sopivaa mittakaavaa ja joka toistaisi pienempien Backaksen rakennusten kokoa.

Alustavia sommitteluvaihtoehtoja /Avanto Arkkitehdit Oy:

I RYPÄS 1 II RYPÄS 2 III RYHMÄ IV PINO

Esimerkkinä ”II Rypäs 2”-kokonaisuuden havainnekuva:

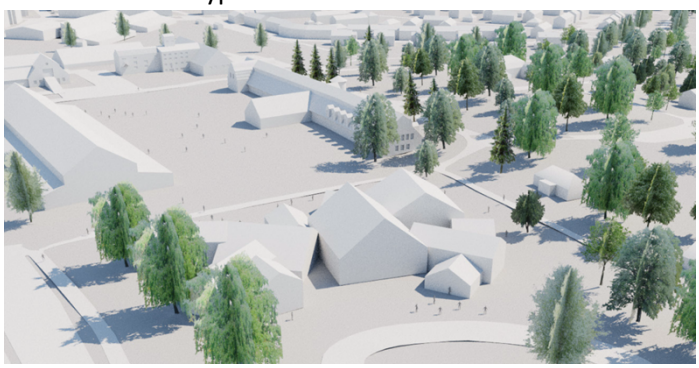

Esimerkkinä ”III Ryhmä”-kokonaisuuden havainnekuva:

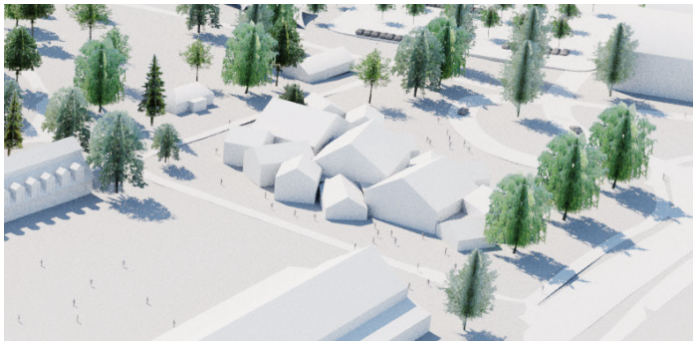

Todettiin, että harjakattoinen rakennus on sopiva valinta. Pienipiirteisyyttä pidettiin hyvänä. Rakennuksen massoittelun ei kuitenkaan sovi olla liian levoton tässä rauhallisessa ympäristössä.

Kaavaratkaisun perustelut

Rakennus sijoittuu paikkaan, jossa on aiemminkin ollut rakennuksia, viimeisimpänä vuonna 2011 palanut sysivaja/puuliiteri. Sisäpuistorakennus sijoittuu lisäksi niin, että sen ja tapahtumakeskuksen välistä Ylästöntielle näkyy kivisikalan vanhimman osan pääty ja katto kattolyhtyineen. Rakennuksen seinälinjat seuraavat sikalan länsiosan koordinaatistoa sekä tapahtumakeskuksen koordinaatistoa. Yhdessä tapahtumakeskuksen, navetan ja sikalan kanssa sisäpuistorakennus rajaa tapahtuma-aukiota miespiha-karjapiha-periaatteella kuten vanhoilla maatiloilla.

Jotta uudisrakennus ei hahmottuisi maisemassa liian suurena massana, tulee sitä jakaa osiin. Viitesuunnitelmassa päädyttiin kolmiharjaiseen malliin, jonka korkeimman harjan alle mahtuu Muumitalo. Pohjamuodoltaan lähes neliön muotoista massaa on rikottu kattomuodolla. Katon kolme epäsymmetristä harjaa muodostuvat päätyjen keskeisiksi elementeiksi ja luovat rakennukselle vahvan identiteetin. Leikkisä kattomuoto ilmentää rakennuksen toimintaa. Julkisivumateriaalien tulee olla kulttuurihistoriallisten rakennusten naapuriksi sopivia. Jyrkät katot ovat osa julkisivua kuten Backaksen vanhoissa rakennuksissa.

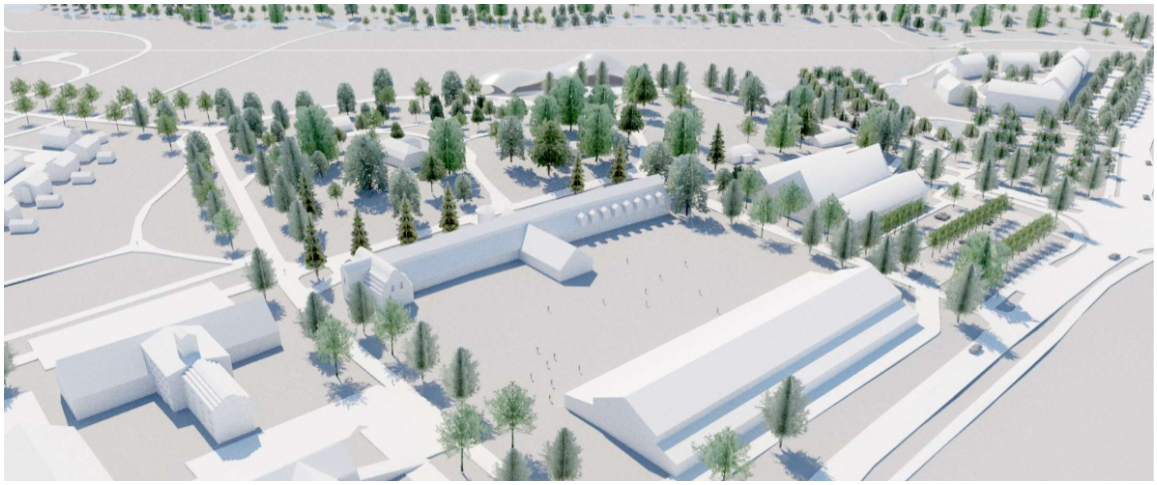

Ilmakuvanäkymä länteen päin. Etualalla tapahtumakeskus ja sen takana kolmiharjainen teemasisäpuisto 1.

nro 13: Palvelurakennus

Yleisöä palveleva rakennelma kioskeineen, wc-tiloineen ja matkatavarasäilytyksineen sijoittuu kukkulan länsilaidalle paikkaan, jossa on aiemminkin ollut pieniä rakennuksia. Viitesuunnitelmassa esitettiin yhtenäisen katon alle sijoittuvia pieniä erillisiä rakennuksia ja rakennelmia. Yleisöpalveluiden rakennuksen katto toistaa Lappi-talon muotoa pienemmässä mittakaavassa ja on myös kumpuilevasti kasvikattoinen. Sen katon ylin korkeuspiste määritellään suhteessa kartanomäkeen.

nro 14: Teemasisäpuisto 2

Uudisrakennuksen massoittelun innoittajana ovat ollet Lapin maisemat, loivapiirteiset tunturit, joiden laelle voi vaikka kiivetä. Rakennukseen sijoittuu suomalainen luonto -teemainen sisäpuisto, kahvila- ja ravintolatilat. Sisäpuisto tarvitsee korkeaa tilaa.

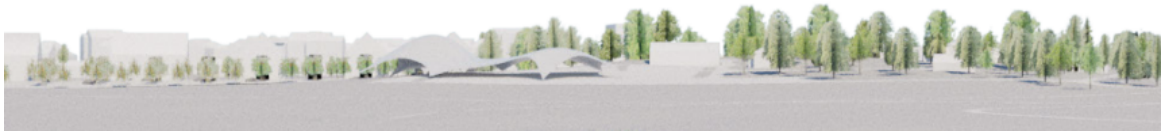

Näkymä etelästä /Avanto Arkkitehdit Oy

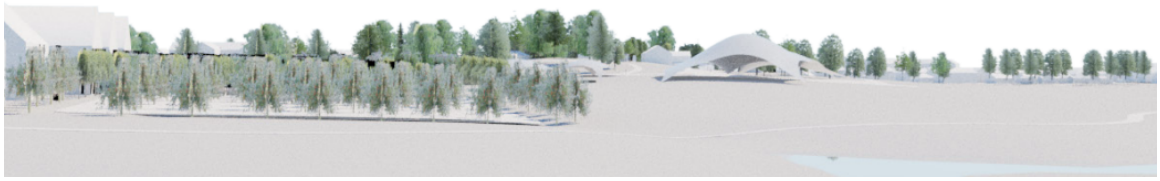

Näkymä Ylästöntieltä /Avanto Arkkitehdit Oy

Todettiin, että kumpuilevakattoinen rakennus sopii hyvin kartanomäen juurelle, sillä se ”väistyy” kaukomaisemassa ja antaa huomioarvon kartanorakennuksille. Rakennuksen lakipiste ei saa nousta liian korkealle.

Kaavaratkaisun perustelut

Toinen sisäpuistorakennus sijoittuu kartanomäen lounaispuolelle paikkaan, jossa on sijainnut kasvihuonerakennuksia ja joka nykyisin on asvalttikenttää.

Koska kartanoalue on maisemallisesti ja kultturihistoriallisesti merkittävää ympäristöä, jota katsellaan myös etelästä mm. Haltialan tilan suunnalta, uudisrakennuksesta tulisi kumpuilevan muotoisena ja kasvikattoisena osa vihreää maisemaa. On tutkittu vaihtoehtoja, joissa rakennuksen harjakorkeus ei nouse juurrutuskellarin katonharjaa korkeammalle. Laskemalla alinta lattiakorkoa hieman nykyisen maanpinnan alapuolelle saadaan rakennusta matalammaksi. Sisätilan teemat eivät levittäydy ulkotiloihin.

Puurunkoisten rakennusten rajautuminen peltomaiseman suuntaan on pehmeä ja viherkatot liittävät rakennukset maisemallisesti ympäristöön. Sisäpuisto 2:n pääsisäänkäynti sijoittuu rakennuksen pohjoispuolelle muodostuvan reitin varrelle ja rakennuksen terassilta avautuu etelään laajat näkymät pellolle.

nro 15: Tapahtumakeskus

Tapahtumakeskuksessa on tarkoitus järjestää esim. seminaareja, messuja, konsertteja, gaalaillallisia, TV-tuotantoja ja yritystapahtumia. Tilan tulee sen tähden olla riittävän korkea ja joustavasti jaettavissa ja yhdistettävissä pienemmiksi tai isommiksi tiloiksi, joissa voi olla samanaikaisesti jopa eri tilaisuuksia. Tilassa tulisi toimimaan myös ravintola, jolle on mahdollista tehdä ulkotarjoilutilaa rakennuksen aurinkoiselle eteläpuolelle.

Uudisrakennuksen massoittelun innoittajina ovat olleet Backaksen vanha navetta ja sikala. Rakennuksessa on korkeaharjainen keskitila (ns. keskilaiva) ja matalammat lappeet sivuilla (ns. sivulaivat). Keskitilaan sijoittuvat hallimaiset esiintymis- ja yleisötilat, Ylästöntien puolelle matalammat tausta- ja huoltotilat ja eteläpuolelle lämpiötilat.

Rakennuksen päädyt ovat maisemassa ja katunäkymässä keskeiset, minkä vuoksi niitä tutkittiin erityisen tarkkaan.

Nykyisten rakennusten päätyaiheita:

Tapahtumakeskuksen päädyn muotokokeiluja /Avanto Arkkitehdit Oy:

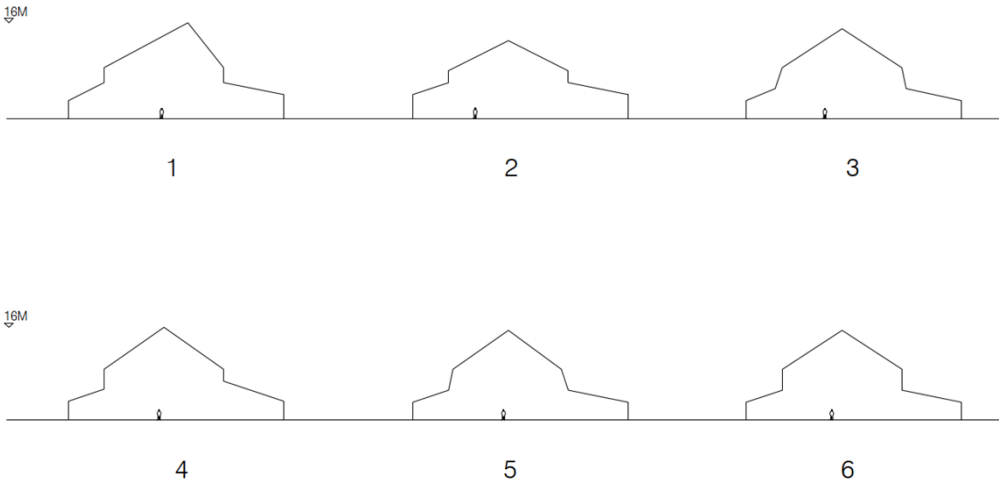

Todettiin, että perinteinen, symmetrinen harjamuoto sopii parhaiten Ylästöntien katukuvaan ja kartanoympäristöön. Rakennuksen muoto toistaa kartanon talousrakennusten, etenkin navetan, muotoa kuitenkaan kopioimatta sitä.

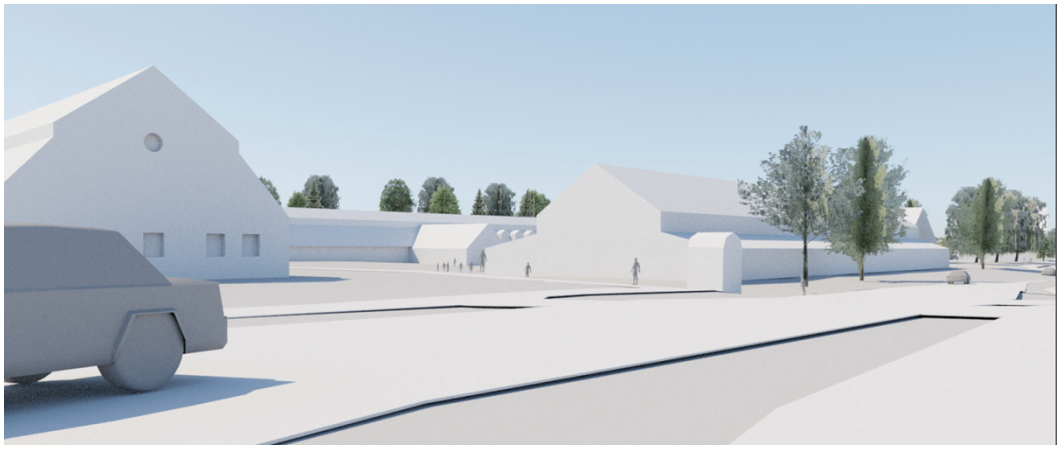

Saapumisnäkymä idästä /Avanto Arkkitehdit Oy

Kaavaratkaisun perustelut

Tapahtumakeskus on sijoitettu itä-länsi-suuntaisesti Ylästöntien varteen ja se suojaa tapahtumapihaa tien melulta. Rakennus on pituudeltaan lyhyempi kuin kivisikala eikä siten peitä näkymiä Ylästöntien ja promenadin risteyksestä kohti sikalaa. Myös näkymä Ylästöntieltä sikalan vanhimpaan osaan tulee säilyttää.

Jotta uudisrakennus ei hahmottuisi maisemassa liian suurena massana, sitä tulee jakaa erikorkuisiin osiin. Matalien osien räystäskorkeudet ovat navetan ja sikalan kanssa samankaltaiset, jotta jalankulkijan kokemus rakennuksista on pienimittakaavainen. Lopputuloksena yhdessä navetan koristeellisen pohjoispäädyn kanssa tapahtumakeskuksen pääty muodostaa komean sisääntulonäkymän kartanoalueelle.

Huolto on idän ja pohjoisen puolelta, jonne on sujuva ajoyhteys Ylästöntieltä. Koko rakennuksen pituinen terassi aktivoi pihaa ja tukee siellä järjestettäviä tapahtumia.

Myymälärakennus

Myymälärakennukselle ollaan laatimassa rakennussuunnitelmia voimassa olevan asemakaavan pohjalta. Asemakaavamuutoksessa KL-korttelialue on mukana alueen koon muuttumisen takia.

Liikenne

Baana

Baana kulkee etelästä Tammiston suunnasta ja jatkuu Backaksen kohdalla sekä kohti lentoasemaa että Ylästöä. Näistä jälkimmäinen suunta on tässä kohdin oletettu käytetymmäksi. Baanalle tutkittiin eri linjausvaihtoehtoja.

1. Aluksi tutkittiin baanavaihtoehtoa, jossa reitti linjattaisiin Krakanojan itäpuolitse. Siitä todettiin aiheutuvan vaaratilanteita elämyskeskuksen yleisön ja vauhdikkaiden pyöräilijöiden välillä.
2. Toinen baanavaihtoehto kulkisi yleiskaavaehdotuksen mukaisesti alueen halki, kartanokukkulan länsipuolelta kohti liikenneympyrää. Se todettiin elämyskeskuksen yhteydessä vielä vaarallisemmaksi vaihtoehdoksi.
3. Kolmas keskusteltu vaihtoehto kulkisi pitkin kartanon alueella olevaa Promenadia sikalan ja puimalan välistä Ylästöntielle. Tällöin pyöräilijät olisivat aivan elämyskeskuksen toimintojen ja liikenteen keskellä. Myös käytössä oleva pulkkamäki laskee kohti Promenadia. Ajatus hylättiin heti.

4. Neljäs vaihtoehto linjattiin Promenadilta myymälärakennuksen ja POINTin välistä Ylästöntielle. Tämä linjaus tekee Ylästöä kohti pyöräileville mutkan, mutta on vaarattomin elämyskeskuksen käyttäjille, mm. lapsille. Tätä kehitettiin edelleen.

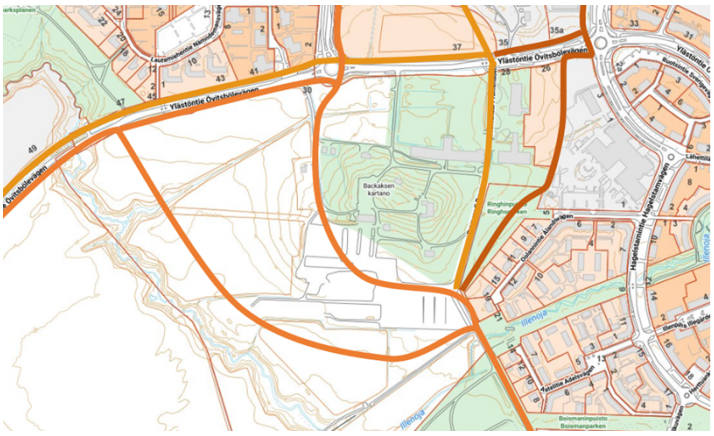

Baanan linjausvaihtoehtoja.

Todettiin, että baanan rakenteet eivät mahdu Promenadin puukujan väliin, minkä vuoksi baana esitetään puukujan länsipuolelle. Varjoisa puukuja jää jalankulkijoiden käyttöön. Pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden risteyskohtaa tutkittiin tarkaan.

Pysäköinti

Elämyskeskuksen autopaikkatarpeen on arvioitu olevan 354 ap. Elämyskeskuksen pysäköintiin haettiin suunnittelun aikana vaihtoehtoja.

1. Ensimmäisessä vaihtoehdossa pysäköintialue oli laaja, suorakaiteen muotoinen pysäköintipuutarha, joka asettui laskuojan päälle.
   Todettiin, että puutarhamainen ratkaisu hedelmäpuineen olisi tähän paikkaan sopiva pysäköintialueen malli, mutta valiomuotoisena ja esitetyn suuruisena se vaikutti vieraalta.

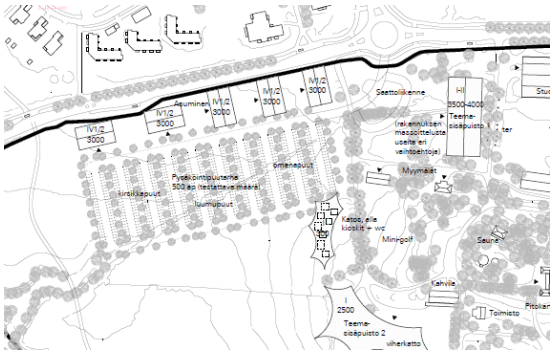

Pysäköintipuutarha-ajatus, alustava muoto.

Valokuva: Pysäköintialue, Latokartano, Helsinki. /M. Häsänen

2. Toisena vaihtoehtona keskusteltiin pysäköinnin sijoittamisesta entisten kasvihuoneiden pysäköintialueelle.

   Todettiin, että ajoliikenne elämyskeskusalueen halki pysäköintialueelle ja pois sieltä vaarantaisi erityisesti lapsivieraiden turvallisuuden.

3. Kolmantena vaihtoehtona keskusteltiin pysäköintitalosta.

   Todettiin, että se olisi kulttuurihistoriallisessa maisemassa vieras elementti. Se olisi myös koko ajan ja pysyvänä näkemäesteenä Ylästöntieltä avoimeen maisemaan. Jos

pysäköintitalo sijoitettaisiin muualle kuin kaavaehdotuksen alueelle, edellyttäisi se asemakaavan laatimista selvityksineen myös sille toiselle alueelle.

Elämyskeskuksen pysäköinti ratkaistiin maantasopysäköintinä, koska siten autot olisivat maisemassa vain ajoittain. Maantasopysäköintiä kehitettiin maisemaan soveltuvammaksi siten, että se on kolmiosainen ja noudattelee paremmin kukkulan muotoa. Pysäköintikampojen välissä on hulevesiä imeyttävä vihervyöhyke. Esitetty pysäköintialue sijoittuu lähelle Ylästöntietä ja viittaa hedelmätarhoihin, kun autopaikkojen väliin istutetaan runsaasti kukkivia puita. Pintamateriaali ei ole asvalttia. Tilausbusseille varataan tilaa Ylästöntien varteen.

Asuinkorttelin autopaikkatarpeen on arvioitu olevan 105 ap. Autopaikkoja sovitettiin aluksi myös kerrostalojen väliin, mutta todettiin, että pysäköintiliikenne häiritsee rauhallisen pihan toimintoja ja rakennusten välistä ”valuu” liikenteen melua pihalle. Näin ne sijoitettiin ainoastaan Ylästöntien ja asuinrakennusten väliin. Kumpikin asuinkorttelin pysäköintialueen vaihtoehto edellyttää istutuksia Ylästöntien varteen, mutta niin, että näkymät Ylästöntieltä kohti peltomaisemaa säilyvät.

Bussit

Elämyskeskuksen tilausbussien saatto- ja pysäköintipaikat sijoittuvat Ylästöntien varteen eivätkä elämyskeskuksen tai kartanon alueelle, sillä bussit eivät mahdu liikkumaan kartanoalueella ilman huomattavia muutoksia ajoreitteihin. Lisäksi ne olisivat liian vieras elementti historiallisten kartanorakennusten joukossa. Kadun varrella bussit ovat siellä, missä autojen kuuluukin olla: kadulla. Tarvittaessa elämyskeskuksen toimija voi sopia bussien tilapäisestä pysäköinnistä muullakin kyseisen alueen maanomistajan kanssa.

Huolto

Elämyskeskuksen ja kartanoalueen huoltoliikenne pyritään hoitamaan mm. ajoituksella niin, ettei siitä aiheudu häiriötä ja vaaratilanteita yleisön kanssa. Myymälän ja kartanon päärakennuksen huoltoliikennereitit eivät muutu nykytilanteeseen nähden.

Ylästöntien varressa olevan uudisrakennuksen (nro 15, tapahtumakeskus) huolto, mm. mahdollisten lavasteiden kuljetus, sijoittuu rakennuksen pohjoissivulle ja itäpäätyyn. Liikenne kulkee liikenneympyrän ja pysäköintialueen kautta Promenadin pohjoisosaan ja navetan ja muuntajan välistä Ylästöntielle. Teemasisäpuisto 1:n /Muumitalon (uudisrakennus nro 12) tilojen huolto tapahtuu mahdollisimman läheltä ajoreittejä. Teemasisäpuisto 2:n /Lappi-talon ja palvelurakennuksen (uudisrakennukset nro 14 ja 13) huoltoreitti kulkee nykyistä kartanon ajoreittiä pitkin kukkulan länsipuolitse. Samaa reittiä pitkin johdetaan tarvittava liikenne myös kartanon muille rakennuksille. Uusia ajoreittejä kartanonmäelle ei järjestetä.

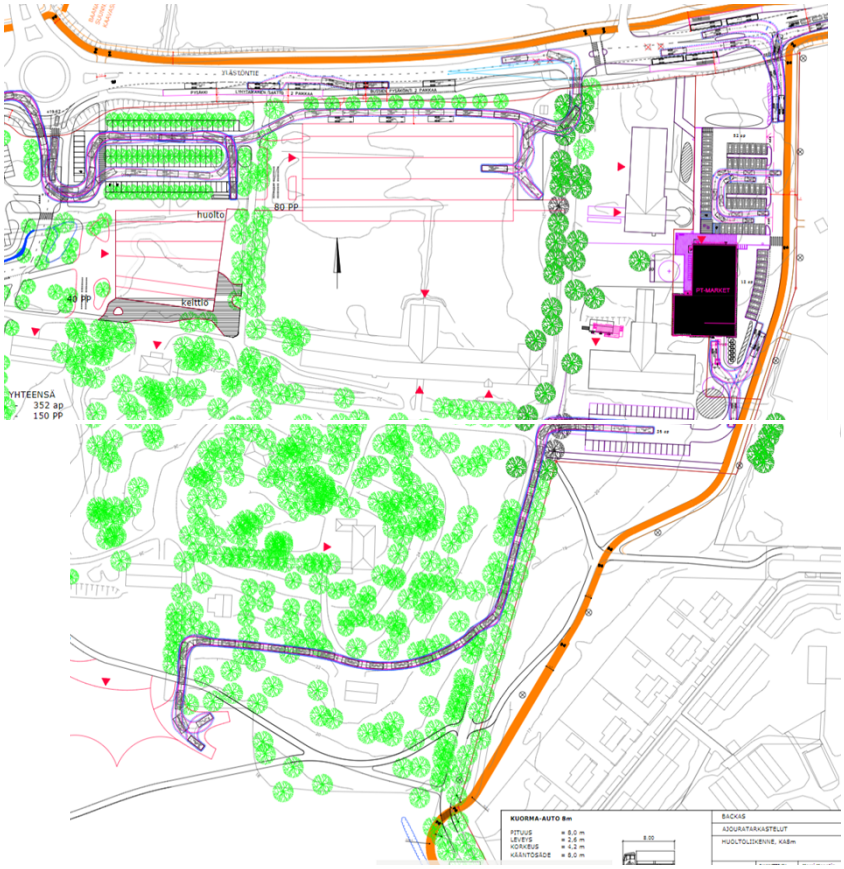

Huoltoauton ajouratarkastelut sekä baanan reitti /WSP

Viheralueet

Krakanoja ja Backaksenojan siirto

Backaksenojan yläjuoksulla ei ole luontoarvoja tai merkittävää kasvillisuutta. Backaksenojan muotoilulla voidaan parantaa Krakanojan veden laatua. ELY on todennut, että ”siirrettäväksi suunniteltu Krakanojan sivu-uoma ei ole kalaston kannalta merkittävä. Parhaat taimenen lisääntymis- ja elinalueet Krakanojassa ovat Ylästöntien pohjoispuolella. Uoman siirto ei siis edellytä vesilupaa. Kiintoaine- ja samennushaittojen ehkäisemiseksi siirto tulee kuitenkin tehdä vähän veden aikaan ja taimenen nousu- ja kutuajan (syys–marraskuu) ulkopuolella.”

Avoin peltoalue

Koska suunnittelualue on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokasta aluetta, säilytetään se pääosin avoimena, mikä edistää myös peltolinnuston hyvinvointia. Koska alueella on todettu sarvipöllön pesintää, tulee avoimessa maisemassa säilyttää myös puuryhmiä. Kartanonmäeltä avautuvat näkymät läheisille kartanoille, Haltialaan, Petakseen ja Grotensiin, säilytetään avoimina.

Näkymä Petakseen.

Backaksen kartanon suojelukaava (KV 18.5.2020)

Backaksen kartanon mäkeä puistoineen ja rakennuksineen koskevaan asemakaavaan sisältyi myös lähikaupan sijoittaminen alueelle ja alueen tulevia toimintoja tukevien uudisrakennusten sijoittaminen. Vanhoja rakennuksia, puukujia ja muuta suojeltavaa puustoa koskevat suojelumääräykset säilyvät ennallaan. Sikalan lähelle sijoittuvan uudisrakennuksen korvaa Ylästöntien suuntainen uudisrakennus nro 15 (tapahtumakeskus).

Voimassa olevan asemakaavan mukaiset perustelut rakennussuojelualueelle:

- Uudenmaan ympäristökeskuksen (nyk. ELY) päätöksen mukaiset rakennukset suojellaan lukuun ottamatta sysivajaa/liiteriä, joka on palanut, ja jo purettua lantalaa. Lisäksi suojellaan kellari ja vanhempi vesisäiliö. Kivisikalan puurakenteista osaa ei suojella.
- Kartanomäen puistosta suojellaan muutama edustava puuyksilö ja puurivejä.
- Näkemäakselit kartanonmäeltä maisemaan etelään ja länteen ovat osa suojelutavoitteiden toteutumista.
- Historialliset tiet, Karttatie ja Promenadi, osoitetaan suojelumerkinnöin.
- SR-alue rajataan siten, että kartanomäen etelälaidalla kulkenut vanha tie, joka näkyy pienenä kohoumana maastossa edelleen, jää suojelualueen osaksi.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

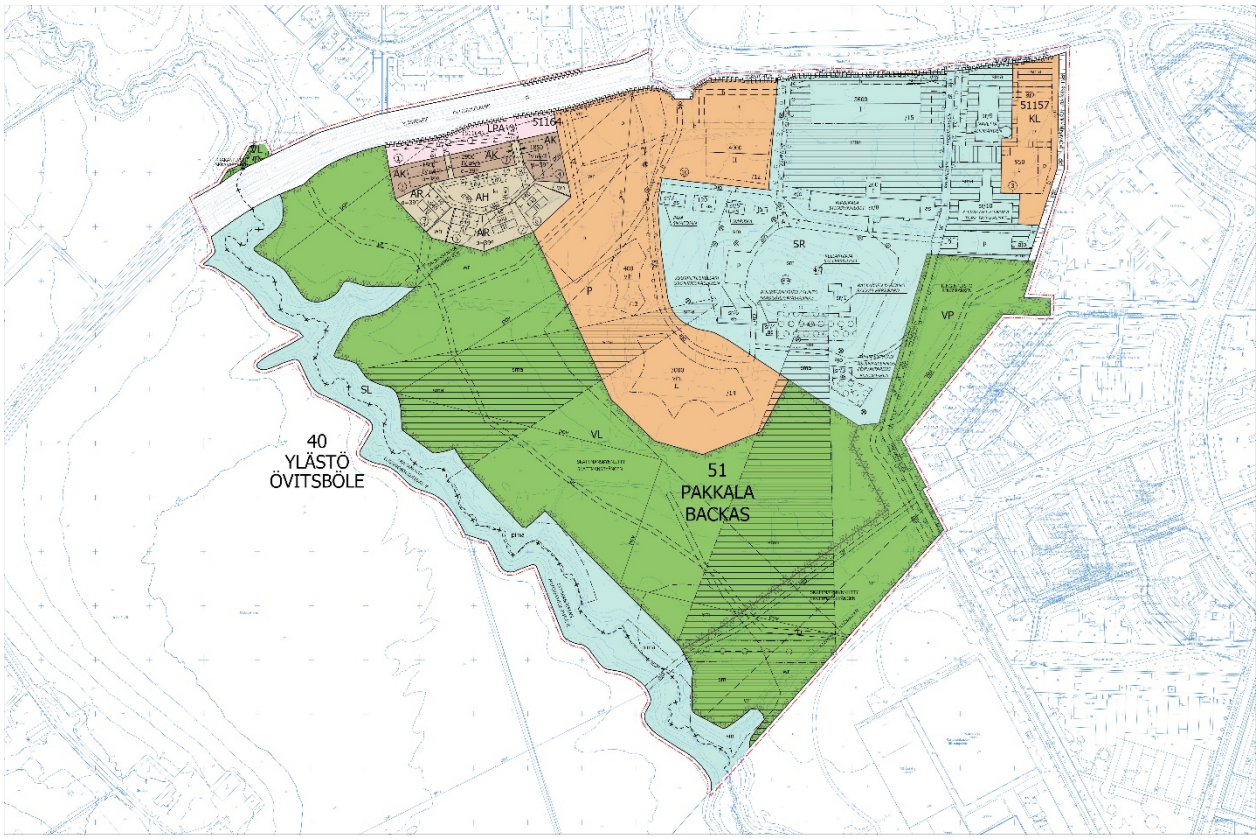

Asemakaavalla muodostetaan uusi asuinkortteli sekä siihen liittyvä autopaikkojen korttelialue LPA Ylästöntien varteen, Sandbackan eteläpuolelle. Asuinkortteli käsittää asuinkerrostalojen korttelialueen AK kolme tonttia, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueen AR neljä tonttia sekä asumista palvelevan yhteiskäyttöisen korttelialueen AH tontin.

Kartanokukkulan länsipuolelle osoitetaan palvelurakennusten korttelialuetta P. Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely-, opetus- ja kokoontumistiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, saunatiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa. Toimistotilojen määrää rajoitetaan 15 %:iin alueen kokonaiskerrosalasta. Kartanon lähiympäristöön osoitetaan uudisrakennuksia paikkoihin, joissa on ennenkin ollut rakennuksia tai joihin on vanhojen kartanosuunnitelmien mukaan suunniteltu rakennuksia (ks. kuva s. 42). Elämyskeskustoimintaa on mahdollista laajentaa avoimeen maisemaan erilaisin leikki- ja kilpailutapahtumin (esimerkiksi lasten hiihtokilpailut).

Krakanojan varteen muodostetaan luonnonsuojelualue SL ja lähivirkistysaluetta VL sekä Illenojan varteen puistoa VP, joka jatkuu Promenadille ja liittyy puistoihin.

Asemakaavamuutoksella suojellaan Backaksen kartanon alue osoittamalla se edelleen rakennussuojelualueeksi SR. Vanhat rakennukset ja kartanomäen ympäristö suojellaan. Alueelle saa sijoittaa samoja toimintoja kuin P-alueelle ja niiden lisäksi myös varastoja, autonsäilytystiloja sekä tarkemmin määriteltynä asumista. Suojeltavien rakennusten yksityiskohtaiset suojelumääräykset, kartanopuiston ominaispiirteitä ja huomattavimpia puuyksilöitä koskevat määräykset säilytetään ennallaan. Suojelu kattaa edelleen myös näkymiä kartanolle ja kartanolta maisemaan sekä avoimena säilytettävät alueet. Määräyksiin tulee muutamia tarkennuksia.

Asemakaavan muutoksella liikerakennusten korttelialuetta KL hieman pienennetään, koska alueen itälaidalle osoitetaan jalankulun ja pyöräilyn katualuetta baanaa varten. KL-alueen kaavamerkinnät pysyvät voimassa olevan kaavan mukaisina. Muutamiin määräyksiin tulee hieman tarkennuksia.

Voimassa olevan asemakaavan mukaisesti vanhoihin rakennuksiin liittyvä uudisrakentaminen sijoitetaan siten, että sillä voidaan tukea vanhojen rakennusten uudiskäyttöä. Kivisikalaan liittyvän lautarakenteisen osan voi korvata uudisosalla. Pajarakennuksen ja vanhan asuinrakennuksen väliin esitetään paikka pienelle uudisrakennukselle, joka voisi olla asuintalo. Uutta on, että Ylästöntien varteen sikalaa vastapäätä sijoittuu uudisrakennus, johon voi sijoittaa hallimaisen rakennuksen mm. seminaareja, konsertteja tai yritystapahtumia varten. Tavoitteena on, että tällainen tapahtumakeskus houkuttelisi toimijoita myös vanhojen rakennusten käyttöön ottoon.

Ajoliikenne kartanoalueelle ja P-alueen uudisrakennuksille osoitetaan KL-alueen liittymän ja Promenadin jatkeen kautta sekä liikenneympyrästä P-alueen halki. Asemakaavan muutoksella poistetaan Pitokartanontien katualuevaraus. Ringinpuistoon osoitetaan ohjeellinen varaus baanalle.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muodostetaan kortteliin 51157 liikerakennusten korttelialueelle tontti nro 3, kortteliin 51164 palvelurakennusten korttelialueelle tontti nro 10 ja asuinkerrostalojen korttelialueelle tontit nro 2-4, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueelle tontit nro 5-8, asumista palvelevan yhteiskäyttöisen korttelialueen tontti nro 9 ja autopaikkojen korttelialueelle tontti nro 1.

5.1.1 Mitoitus

Asemakaava-alueen koko on 31,8 ha. Siitä liikerakennusten korttelialuetta KL on 0,63 ha, palvelurakennusten korttelialuetta P 4,54 ha, asuinkerrostalojen korttelialuetta AK 0,40 ha, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialuetta AR 0,46 ha, asumista palvelevaa yhteiskäyttöistä korttelialuetta AH 0,37 ha ja suojelualueita SL 3,49 ha ja SR 6,90 ha. Loput on katualuetta. KL-alueen tehokkuus e_k on 0,15, P-alueen e_k on 0,16 ja A-alueen (AK+AR+AH) e_k on 0,75. Asuinkortteliin tulee asuntoja lähes 250:lle asukkaalle.

Uudisrakennuksille osoitetaan rakennusoikeutta seuraavasti, yhteensä 21 140 k-m^2 ja talousrakennuksia yhteensä 400 k-m^2:

- kauppa 950 k-m^2 yhteen kerrokseen voimassa olevan kaavan mukaisesti,
- kivisikalan ”pohjoissakara” 260 k-m^2 yhteen kerrokseen voimassa olevan kaavan mukaisesti,
- kivisikalan pohjoispuolella oleva rakennus 3 600 k-m^2 yhteen kerrokseen,
- uusi rakennus entisen pajan vieressä 120 k-m^2, yhteen kerrokseen voimassa olevan kaavan mukaisesti
- uusi rakennus liikenneympyrän vieressä 4 000 k-m^2, kahteen kerrokseen
- uusi rakennus kukkulan länsipuolella 400 k-m^2 yhteen kerrokseen,
- uusi rakennus kukkulan lounaispuolella 3 000 k-m^2 kahteen kerrokseen,
- asuinrakentamista kerrostaloihin 6 250 k-m^2 ja rivitaloihin 2 640 k-m^2, yhteensä 8 810 k-m^2, minkä lisäksi talousrakennuksia yhteensä 400 k-m^2.

Tällä asemakaavalla lisääntyvän uudisrakentamisen osuus on kaikkiaan 19 810 k-m^2 (+ 400 k-m^2).

Polkupyöräpaikkojen mitoitus noudattaa Vantaan polkupyörien mitoitusta: asunnoille 2 pp/ asunto. Muiden tilojen polkupyrävaade määritellään rakennusluvan yhteydessä, kun tarkemmin tiedetään tulevan toiminnan laatu.

SR-alueella asuintalojen lähelle saa sijoittaa enintään kaksi autoa kutakin asuinrakennusta kohden. Muiden toimintojen kuin asumisen osalta autopaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä, myös palvelurakennusten korttelialueella. Asuinkerrostalojen korttelialueella tulee olla 1 ap /100 k-m^2, kuitenkin vähintään 2 ap /3 asuntoa, ja rivitalojen ja muiden kytkettyjen

asuinrakennusten korttelialuella 1,5 ap/ asunto. Normin mukaisesta autopaikkamäärästä saa vähentää 15 %, kun pysäköinti keskitetään nimeämättömin paikoin pysäköintialueelle. Normin lisäksi tulee osoittaa 1 vieraspaikka /1 500 k-m^2 sekä lyhytaikaista huoltopysäköintiä sekä kotipalvelujen pysäköintiä varten 1 ap /5 000 k-m^2 porraskäytävien läheisyyteen.

Viitesuunnitelmassa autopaikkoja on asuinkorttelille (LPA-alue) esitetty 105 kpl, elämyspuistolle (P-alueen pysäköintialueet) 354 kpl ja kaupalle (KL-alue) 63 kpl.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Maapoliittisiin linjauksiin liittyvät tavoitteet mm. asuntotuotannon ja yritystoiminnan monipuolisuudesta täyttyvät. Rakentaminen tukee olemassa olevaa infrastruktuuria.

Asemakaavaratkaisu toteuttaa Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 tavoitteita mm. viherrakenteen, kerroksellisen kaupunkikuvan, rakennusperinnön vaalimisen, baanojen sekä luonnon ja kulttuurimaiseman suojelun osalta.

Asemakaavaratkaisu sisältää ja toteuttaa resurssiviisauden tiekartan mukaisia tavoitteita.

Hakijan tavoitteet alueen arvokkaan historian ja muiden erityispiirteiden huomioimisesta, sallituista käyttötarkoituksista, asuinkorttelista ja päivittäistavarakaupan sijoittumisesta toteutuvat. Asuinkortteliin tavoitellusta rakentamisen määrästä toteutuu noin 3/5, elämyspuiston rakentamisen määrästä on mahdollista toteuttaa tavoitteen vähimmäismäärä. Päivittäistavarakauppa toteutuu voimassa olevan kaavan mukaisena.

Asetetut suojelutavoitteet sekä maisemalliset ja liikenteelliset tavoitteet toteutuvat.

Näkymä asuinkorttelille. /Avanto Arkkitehdit Oy

5.3 ALUEVARAUKSET

Kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon, että alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Kaikki alueet liittyvät Backaksen kartanoalueen visuaaliseen ja monet lisäksi kartanoalueen toiminnalliseenkin kokonaisuuteen. Tämä tekee paikasta erityisen vaativan kohteen, minkä vuoksi uudisrakentamiselle ja ympäristön

rakentamiselle on annettu kohtalaisen tarkkojakin määräyksiä. Myös alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa ja pääasiassa puutarhakasvillisuutta. Kaava-alueella käytettävien materiaalien - ml. maanpinnan materiaalien - mainosrakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia. Asemakaava-alueella elää myös erityistä eläimistöä, jonka elinolojen säilyminen turvataan asemakaavalla.

Uudisrakentamisen tulee olla arkkitehtuuriltaan laadukasta ja merkittävää ja paikkaansa soveltuvaa. Uudisrakennusten sijainteihin ovat vaikuttaneet mm. näkymät komeita, vanhoja rakennuksia ja avointa maisemaa kohti. Vantaan nettisivulla https://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/aviapoliksen_kaavat/aviapoliksen_kaavat_arkisto/101/0/151184 on asemakaavallisen ratkaisun mukaisia viitekuvia uudisrakennuksista /Avanto Arkkitehdit Oy.

Krakanojan lähistössä rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT 89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallinta -ohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa.

5.3.1 Korttelialueet

Asuinkortteli muodostaa Sandbackan asuinalueelle uuden reunan peltomaisemassa ja yhdessä Sandbackan kanssa porttimaisen paikan Ylästöntiellä kulkeville peltomaiseman ja kaupunkimaiseman välillä. Kortteli on kuitenkin selkeästi omanlaisensa eikä se pyri olemaan sen enempää kartanonkoskimainen kuin sandbackalainenkaaan. Kortteli koostuu kolmen asuinkerrostalon ja neljän rivitalon kokonaisuudesta. Korttelin korkein osa sijoittuu Ylästöntien varteen, korttelin pohjoislaidalle ja matalimmat etelälaidalle. Korttelin lähes linnamaista korttelimuotoa korostetaan kattolyhdyillä, jotka ovat saaneet innoituksensa kivisikalasta. Katon alle muodostuukin tavanomaisesta poikkeavaa, mielenkiintoista asuintilaa.

Rakennusten muodot ja materiaalit viittaavat perinteisiin rakennusmateriaaleihin ja -tapoihin, mutta mm. värien käyttö ja mm. parvekkeiden asettelu antavat mahdollisuuksia myös modernimpaan ratkaisuun. Korttelin kaikkien rakennusten ja muiden järjestelyjen tulee muodostaa ehjä arkkitehtoninen kokonaisuus.

Asuinkorttelin ja palvelurakennusten korttelialueen pysäköintialueiden toteuttaminen edellyttää Backaksenojan siirtoa. Ennen ojan siirtämistä tulee selvittää siirron vaikutusalueella maaperän stabiliteetti ja ottaa se huomioon.

Palvelu- ja tapahtumarakennukset asettuvat kartanokukkulan ympärille niin, että niiden ja asuinkorttelin väliin jää rakentamatonta, vapaata tilaa, mikä edelleen korostaa kukkulan asemaa maisemassa. Rakennusten sijainnin ja koon valinnassa on tärkeää ottaa huomioon näkymät ja näkemäakselit kohti vanhoja kartanon rakennuksia ja kohti avointa maisemaa. Rakennukset sopeutetaan paikoilleen myös mm. ulkomateriaaleillaan. Puu ja tiili – ja katossa pelti – ovat perinteisiä vaihtoehtoja, mutta ruosteenpunaisen corten-teräksen tai laajan kasvikaton käytöllä rakennus saadaan kuvastamaan nykyaikaa.

Asuinkorttelin polkupyöräpaikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon. Muualla polkupyöräpaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä. Alueen pysäköinti on maantasossa, sillä pysäköintitalo olisi tässä ympäristössä vieras.

Asuinrakentamisella on tarkoitus osittain rahoittaa paitsi kartanoalueen vanhojen rakennusten korjaamista myös elämyskeskuksen toteuttamista. Tämän vuoksi asuntorakentamisen ajoitus sidotaan aikataulullisesti palvelurakentamiseen ja määrätään, että korttelin 51164 asuinrakentamista ei saa ryhtyä toteuttamaan ennen kuin korttelista 51164 palvelurakennusten korttelialueelta tai rakennussuojelualueelta on huvi- ja/tai tapahtumapalveluiden uudisrakennuksia aloitettu rakentamaan vähintään 3 000 k-m^2 laajuudelta siten, että vähintään niiden perustukset on tehty.

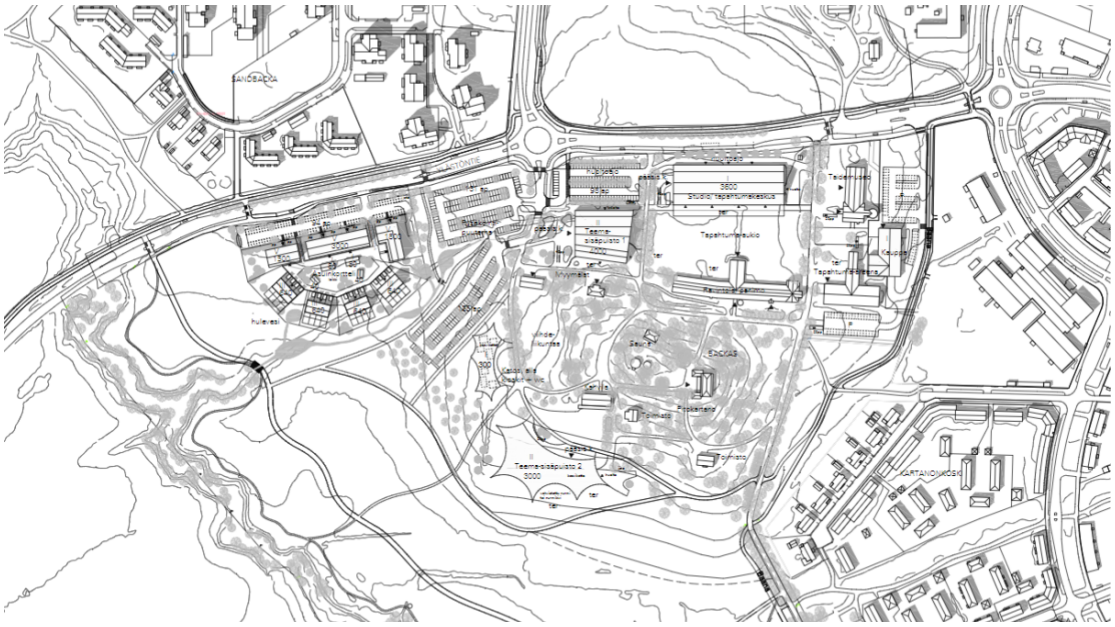

Viitesuunnitelma /Avanto Arkkitehdit Oy

Asuinkortteli. Kerrostalojen julkisivukaavio etelään. /Avanto Arkkitehdit Oy

AK Asuinkerrostalojen korttelialue

Asuinkerrostalojen korttelialueilla rakennukset asettuvat lähimmäs Ylästöntietä suojaten korttelipihaa (AH) liikenteen melulta. Näihin kolmeen kerrostaloon on viitesuunnitelmissa esitetty yhteensä 81 asuntoa. Korttelialueiden rakennusoikeus on yhteensä 6 250 k-m^2. Rakennusoikeuden

lisäksi saa rakentaa asukkaita palvelevia yhteistiloja sekä irtaimistovarastoja, joita saa sijoittaa kaikkiin kerroksiin asunnon yhteyteen.

Kerrostaloissa on neljä kerrosta ja niiden yläpuolella kattolyhdyin varustettu ullakkokerros, josta 4/5 lasketaan rakennusoikeuteen. Harjakatto nousee 39 asteen kulmassa. Viitesuunnitelmassa itäisimpään rakennukseen on esitetty ylimmäksi kaksikerroksisia asuntoja, millä saadaan vaihtelua asuntotarjontaan. Asuinrakennukset ovat väritykseltään punaisia ja harmaita. Kattomateriaali on tiiltä tai peltiä, julkisivut puuta tai tiiltä. Parvekkeet eivät korostu julkisivussa, vaan ne ovat keveitä tai sisäänvedettyjä. Parvekkeet ja asuntopihat suuntautuvat pääasiassa avoimen maiseman suuntaan, etelään ja länteen. Myös Ylästöntien puolelle voi sijoittaa parvekkeita, mutta ehdolla, että ne ovat joko ranskalaisia parvekkeita tai sisäänvedettyjä, lasitettuja parvekkeita.

Maantasokerrokseen asunnot kannattaa sijoittaa viitesuunnitelman mukaisesti niin, että niistä avautuu näkymiä maisemaan rivitalojen ja yhteispihan rakennusten välistä.

Asuinkerrostalojen korttelialueen ja asumista palvelevan yhteiskäyttöisen korttelialueen yhteisen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,1. Korttelin yhteinen leikki- ja oleskelualue sijoittuu korttelin yhteispihalle AH-korttelialueelle. Yhtenäisen naapuruston luomiseksi määrätään, että tonttien välisiä rajoja ei saa aidata, mutta asumisen yksityisyyden turvaamiseksi maantasokerroksen asuntopihat saa rajata leikattavin pensasaidoin. Korttelin ulkoreunan saa rajata lähivirkistysaluetta vasten vain matalakasvuisella pensasaidalla, joka ei estä näkymiä. Hulevesien hallinta voidaan järjestää tonttijaosta riippumatta ja myös AH-korttelialueella.

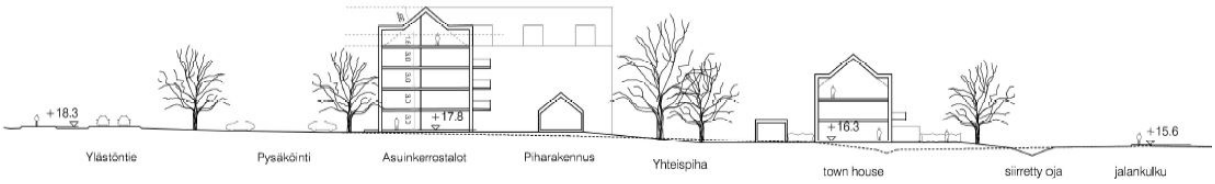

Leikkaus asuinkorttelista Ylästöntieltä Backaksenojalle /Avanto Arkkitehdit Oy

AR Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue

Rivitalot ja muut kytketyt asuinrakennukset sijoittuvat korttelissa kaareksi avoimen maiseman puolelle. Näihin neljään rakennukseen on viitesuunnitelmissa esitetty yhteensä 16 asuntoa. Korttelialueiden rakennusoikeus on yhteensä 2 560 k-m^2. Lisäksi on varattu 40 m^2 etupihoille varastotilaa rakennusta kohden. Ulkovarastot rajaavat asuntopihoja korttelin yhteispihasta.

Rakennukset ovat kolmikerroksisia. Harjakatto nousee 39 asteen kulmassa. Asuinrakennuksen ylin kerros tulee käsitellä julkisivussa ullakkomaisesti, mitä kattolyhdyt korostavat. Ullakkomaisuutta korostetaan myös rakentamalla parvekkeet ylimmän kerroksen pitkillä julkisivuilla ranskalaisina parvekkeina tai julkisivupinnasta sisäänvedettyinä. Parvekkeet ja asuntopihat suuntautuvat avoimen maiseman suuntaan. Parvekkeet eivät korostu julkisivussa, vaan ne ovat keveitä tai sisäänvedettyjä. Asuinrakennukset ovat väritykseltään punaisia ja harmaita. Kattomateriaali on tiiltä tai peltiä, julkisivut puuta tai tiiltä.

Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,1. Korttelin yhteinen leikki- ja oleskelualue sijoittuu korttelin yhteispihalle AH-korttelialueelle. Yhtenäisen naapuruston luomiseksi määrätään, että tonttien välisiä rajoja ei saa aidata, mutta asumisen yksityisyyden turvaamiseksi asuntokohtaisten terassien välissä saa olla enintään 4 m pitkä puurakenteinen aita.

Muutoin asuntopihat saa rajata leikattavin pensasaidoin. Korttelin ulkoreunan saa rajata lähivirkistysaluetta vasten vain matalakasvuisella pensasaidalla, joka ei estä näkymiä. Hulevesien hallinta voidaan järjestää tonttijaosta riippumatta ja myös AH-korttelialueella.

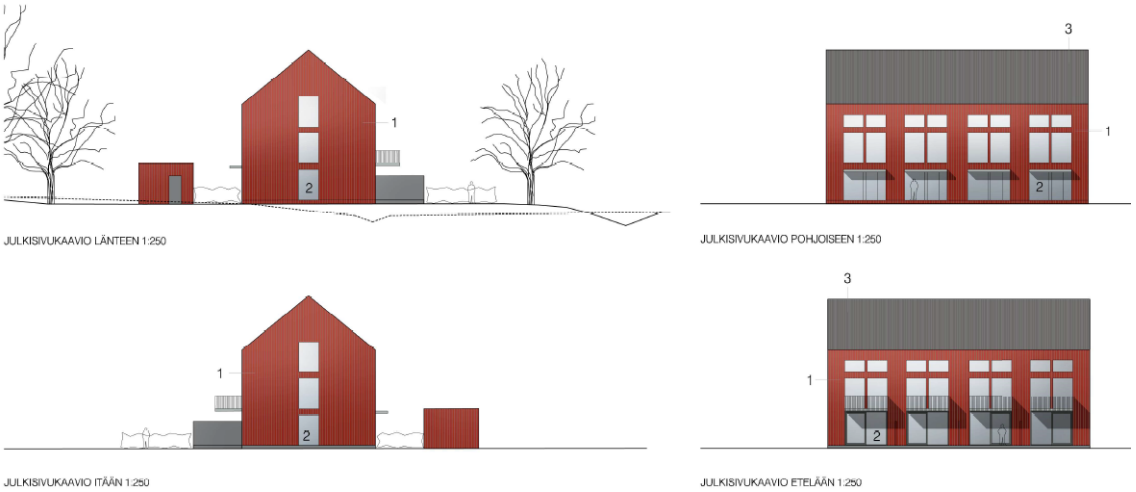

Rivitalojen julkisivukaaviot, vaihtoehto / Avanto Arkkitehdit Oy

AH Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue

Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue käsittää koko korttelin yhteispihan piharakennuksineen ja leikki- ja oleskelualueineen, hulevesien hallintajärjestelmät ja kulun asuinrakennuksiin sekä pysäköintialueelle. Asuintontteja palvelevaa, lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten saa sijoittaa 2 ap asuintalojen sisäänkäyntien läheisyyteen.

Piharakennukset sijoittuvat siten, että kerrostalon maantasokerroksen asunnoista on mahdollista nähdä maisemaan. Ne tuovat pienempää mittakaavaa ja lisäävät yhteisöllisyyttä korttelin asukkaiden välillä. Polkupyörävarastoja saa pihalle sijoittaa enintään 160 m^2:n verran. Pihalle voi rakentaa myös mm. kasvihuoneen, pihasaunan ja/tai kerhotilan, yhteensä 240 k-m^2. Piharakennusten ja -rakenteiden tulee sopia asuinrakennusten arkkitehtuuriin ja niissä tulee suosia kasvikattoja.

Korttelin ulkoreunan saa rajata lähivirkistysaluetta vasten vain matalakasvuisella pensasaidalla, joka ei estä näkymiä. Korttelialueella tulee käyttää erilaisia pinnoitteita ja istutuksia. AK- ja AH-korttelialueiden yhteisen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,1. AH-alueelle saa sijoittaa korttelin rakennuksia palvelevia energiakaivoja ja hulevesien hallintajärjestelmiä.

P Palvelurakennusten korttelialue

Kartanon lähialueen uusi käyttö voi olla monenlaista kulttuurihistorialliseen ympäristöön soveltuvaa toimintaa. Palvelurakennusten korttelialueelle saakin sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely-, opetus- ja kokoontumistiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, saunatiloja, muuntamon sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa. Rakennusoikeutta on kaikkiaan 7 400 k-m^2. Jottei alue kehity pelkästään toimistokeskittymäksi, saa toimistotilojen määrä olla korkeintaan 15 % alueen kokonaiskerrosalasta, mikä tarkoittaa 1 110 k-m^2. Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vaativaa

erikoiskauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä. Uudisrakennusten korkeudet suhteutetaan ympäristöön; kukkulaan ja vanhoihin rakennuksiin. Muuntamo sijoitetaan Ylästöntien tuntumaan, alueen länsiosaan ja sopeutetaan osaksi rakennettavaa ympäristöä.

Lähinnä Ylästöntietä sijoittuvaan rakennukseen (nro 12) on viitesuunnitelman mukaan tulossa Muumi-sisäpuisto (4 000 k-m^2). Rakennus sijoittuu siten, että sen pohjoissivun suuntaisesti avautuu näkemäakseli ja mahdollisesti jalankulkukäytävä kohti navetan ajosiltaa ja eteläsivun suuntaisesti kohti kivisikalan päätyä. Rakennuksen tulee olla kolmiharjainen, jonka keskimmäinen harja on korkein. Kattokulmien tulee vaihdella välillä ~ 25° - 60°, mikä antaa rakennuksen muodolle leikkisyyttä. Etelä- ja pohjoisjulkisivuilla julkisivun ja katon leikkauspisteen korkeus saa olla enintään 7 m maanpinnasta. Julkisivujen tulee olla joko paikalla muurattua tiiltä, puuta tai corten-terästä. Kattomateriaalin tulee olla tiiltä, konesaumattua peltiä tai corten-terästä. Corten-kattoa tulee käyttää vain corten-julkisivun kanssa. Konesaumattua peltikattoa tulee käyttää vain puujulkisivun kanssa.

Kukkulan lounais- ja länsilaidoilla olevat rakennukset integroidaan osaksi kumpuilevaa maisemaa. Rakennuksissa on muodoltaan kumpuilevat kasvikatot, jotka paikoin ulottuvat maahan asti. Rakennukset tehdään pääosin puurakenteisina. Eteläisimpään rakennukseen (nro 14) on viitesuunnitelmassa esitetty Lappi-aiheinen sisäpuisto (3 000 k-m^2). Sen vesikaton ylin korkeusasema saa olla enintään juurrutuskellarin harjan tasolla. Pohjoisempaan rakennuksen (nro 13) on viitesuunnitelmassa esitetty yhden laajan kasvikaton alle useita pienempiä tiloja kioskeille, wc-tiloille, lokerikoille, lippumyymälöille (400 k-m^2). Vesikaton ylin korkeusasema saa olla enintään kartanomäen lakikorkeuden tasolla.

Pysäköintialueet maisemoidaan ja sovitetaan maisemaan kauniisti. Kartanokukkulan eteläpuolella olevan, puutarhakauppaa palvelleen, asvaltoidun pysäköintialueen maisemointi tulee toteuttaa ensimmäisen rakennushankkeen yhteydessä, jotta ympäristö olisi käyttäjilleen viihtyisämpi. Uusi pysäköintialue kukkulan luoteispuolella on sovitettava maastoon maaston muotoja seuraillen ja ilman pengerryksiä. Määräyksellä täsmennetään, että pysäköintialueen ajoteiden tulee olla kivituhkaa tai vastaavaa ja pysäköintiruutujen tulee olla nurmikivipintaisia, millä varmistetaan myös maanpinnan materiaalien sopivuus arvokkaaseen ympäristöön. Pysäköintialue istutetaan puutarhamaiseksi kukkivin puin siten, että yhtä puuta kohden on enintään 4,7 autopaikkaa. Karttatien länsipuolella olevalle pysäköintialueelle tulee istuttaa kukkivia pienpuita siten, että yhtä puuta kohden on enintään 3,1 autopaikkaa. Puita istuttaessa tulee huolehtia siitä, että Ylästöntieltä edelleen avautuu näkymiä kohti avointa maisemaa. Koska hanke sijaitsee hyvien pyöräilyreittien, mm. baanan varrella, oletetaan, että monet vierailijat tulevat pyörällä. Polkupyöräpaikkoja sijoitetaan rakennusten lähelle useisiin paikkoihin.

Piha-alueet jäävät enimmäkseen avoimiksi, suoraan lähivirkistysalueeseen liittyviksi alueiksi. Alueita voidaan käyttää esimerkiksi leijanlennätykseen, rekiajeluun tai muuhun toimintaan. Piha-aluetta halkoo kaksi näkymäkiilaa kohti naapurikartanoita, Haltialaa, Grotensia ja Petasta. Näkymäkiilojen eteen ei saa sijoittaa näkymiä haittaavia esteitä. Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,0.

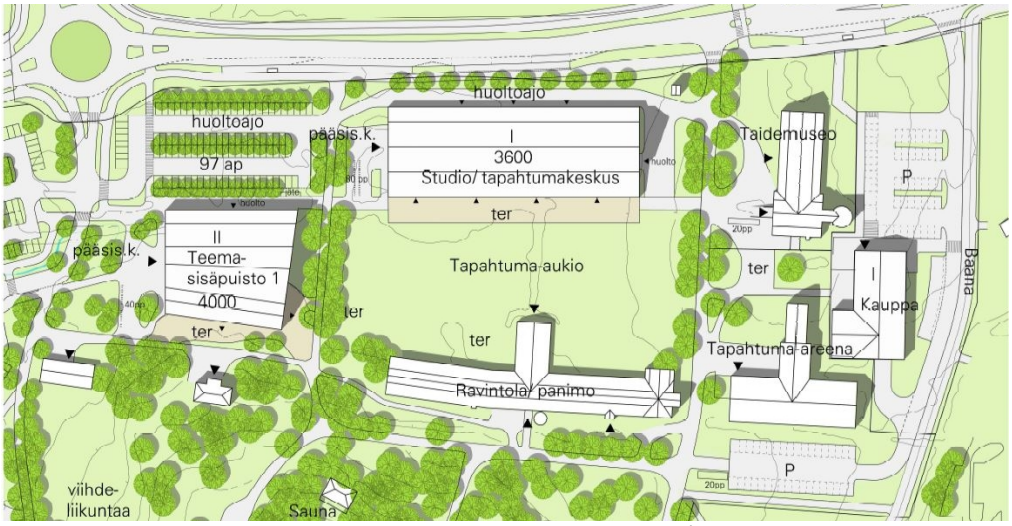

Teema-sisäpuisto 1 (muumit), tapahtumakeskus ja tapahtuma-aukio. /Avanto Arkkitehdit Oy

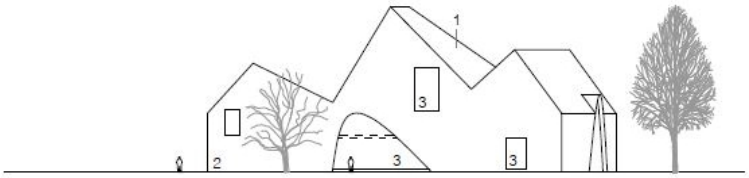

Teema-sisäpuisto 1 (muumit), julkisivukaavio länteen. /Avanto Arkkitehdit Oy

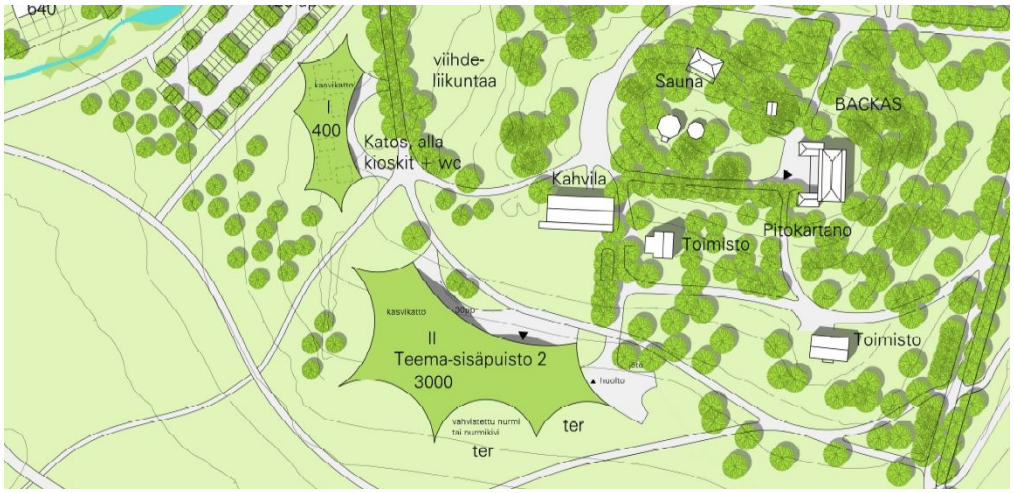

Teema-sisäpuisto 2 ja katosrakennus. /Avanto Arkkitehdit Oy

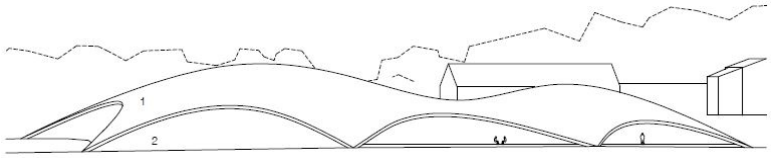

Teema-sisäpuisto 2, julkisivukaavio etelään. /Avanto Arkkitehdit Oy

KL Liikerakennusten korttelialue

Liikerakennusten korttelialue pienenee tällä kaavamuutoksella jalankulun ja pyöräilyn katualueen, baanan, verran.

Uudisrakennus liittyy kartanon talousrakennusten lähiympäristöön, minkä takia rakennuksen julkisivujen tulee olla joko punatiiltä tai punamullattua puuta. Kattomateriaalin tulee olla

punatiiltä. Kattomuodon tulee olla harja- tai aumakatto kuten muissakin kartanoalueen rakennuksissa.

Ylästöntien varteen osoitetaan avoimena säilytettävää aluetta (sma), mikä tukee alueen rakennusten näkyvyyttä ja korostaa kartanoalueen merkit tävyyttä. Pysäköintialueet rajataan matalin pensasistutuksin. Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 0,9.

LPA Autopaikkojen korttelialue

Autopaikkojen korttelialue palvelee koko asuinkorttelia. Sijoittamalla pysäköintialue tien ja asuinkorttelin väliin saadaan Ylästöntieltä ja Sandbackasta paremmin näkymiä avoimeen maisemaan. Alueen istutukset, mm. 20 puuta, liittävät asuinkorttelin katumiljöön osaksi. Kasvillisuus on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa eikä estä näkymiä Ylästöntien suunnasta peltoalueille. Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla 0,9.

5.3.2 Muut alueet

SR Rakennussuojelualue

Rakennussuojelualueen asemakaavamääräykset säilyvät suojeltavien rakennusten, raunion, puukujien, muinaismuistoalueen ja säilytettävien puuyksilöiden osalta samoina kuin voimassa olevassa asemakaavassa. Joitain määräyksiä tarkennetaan.

Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely-, opetus- ja *kokoontumis*tiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, asuntoja, saunoja, varastoja, autonsäilytystiloja *sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa*. (*Kursiivilla* on esitetty asemakaavamuutoksella muutettu osuus.)

Voimassa olevan asemakaavan mukaisesti asumista saa sijoittaa niihin rakennuksiin, jotka ovat olleet aiemminkin asuinkäytössä sekä entiseen pajarakennukseen ja juurrutuskellariin. Entiseen kivisikalaan (sr/8) saa sijoittaa asuntoja vain rakennuksen itäpäätyyn tiloihin, jotka ovat olleet aiemmin asuinkäytössä. Pajan (sr/7) ja vanhan asuinrakennuksen (sr/5) väliin saa rakentaa uusia asuntoja. Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.

Uudisrakentamista SR-alueelle voi tulla kaikkiaan 3 980 k-m^2. Asemakaavamuutoksella toimistotilojen määrää rajoitetaan siten, että uudisrakennuksiin sijoittuvien toimistotilojen määrä saa yhteensä olla korkeintaan 15 % alueen uudisrakennusten kokonaiskerrosalasta, mikä on 597 k-m^2.

Asemakaavamuutoksella määrätään, että ennen vanhoissa rakennuksissa tehtäviä muutostöitä tulee selvittää lepakoiden esiintyvyys. Mikäli rakennuksissa todetaan lepakoiden levähdys- tai lisääntymispaikkoja, on oltava yhteydessä alueelliseen luonnonsuojeluviranomaiseen jatkosuunnitteluohjeiden saamiseksi.

Alueen suojeltavat rakennukset on kuvattu selostuksen kohdassa 3.1.3 Rakennettu ympäristö / Rakennettu kulttuuriympäristö / Rakennukset, s. 13 - 18. Voimassa olevan asemakaavan mukaisesti jokaiselle suojeltavalle rakennukselle on kirjattu yksityiskohtaiset suojelumääräykset. Suojeltavat rakennukset ovat historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja/tai

aluekokonaisuuden kannalta merkittäviä ja siten suojelun arvoisia. Rakennusten korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Uudisrakennusten tulee ulkomuodoltaan ja materiaaleiltaan sopeutua historialliseen ympäristöön. Uudisrakentamisesta määrätään, että rakennusten julkisivut ja kattomateriaali voivat olla puun ja tiilen ohella *myös corten-terästä*. Rakennuksissa tulee olla harjakatto. (*Kursiivilla* on esitetty asemakaavamuutoksella muutettu osuus.)

Ylästöntien varteen osoitetulle rakennusalalle on rakennuksen nro 15 on viitesuunnitelman mukaan tulossa tapahtumakeskus (3 600 k-m^2). Rakennuksen muoto vertautuu pääasiassa navetan muotokieleen, minkä vuoksi rakennuksen keskiosassa tulee olla symmetrinen harjakatto, jonka kaltevuus on 32° - 39° ja jonka sivuilla on molemmin puolin matalammat, ulos päin kaatavat lapekatot kaltevuudeltaan 11° - 27°. Korkeimman harjan korkeus maanpinnasta saa olla enintään 18 m, mikä on lähellä navetan korkeinta harjaa. Pitkän julkisivun korkeus maasta seinän ja katon leikkauskohtaan tulee olla enintään 5 m. Rakennuksen päädyn tulee olla mittasuhteiltaan tasapainoinen ja pääsisäänkäynnin suunnassa kutsuva. Pääsisäänkäyntiä korostetaan lasiseinällä.

Voimassa olevan asemakaavan mukaisesti kartanoalue säilyy kaikille avoimena. Alueen asunnoille ei saa tehdä aidattuja yksityispihoja, mutta sen sijaan asunnoille voi istuttaa pienen puutarhan. Myös kartanoalueella sijaitsevat hedelmätarhat säilytetään.

Koska huoltoajo tapahtuu yleensä suurikokoisilla autoilla, on sille esitetty kaavakartalla reitit.

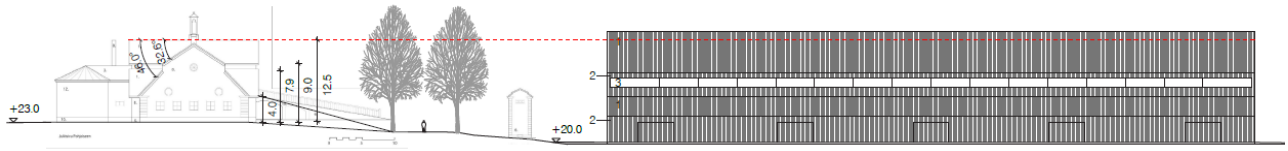

Tapahtumakeskuksen julkisivukaavio pohjoiseen /Avanto Arkkitehdit Oy

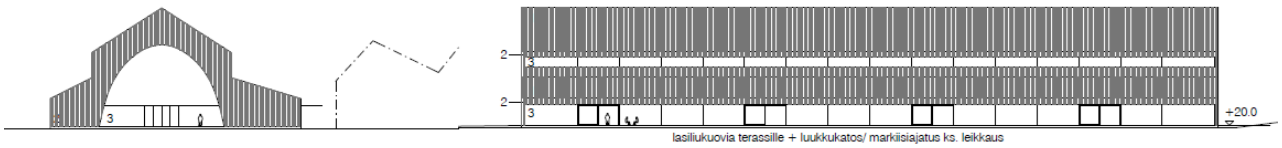

Tapahtumakeskuksen julkisivukaaviot länteen ja etelään, vaihtoehto /Avanto Arkkitehdit Oy

VL Lähivirkistysalue

Koko asemakaava-alueesta 512000 on lähivirkistysaluetta tai puistoa enemmän kuin muita maankäyttömuotoja. Niiden osuus on kaikkiaan 13,08 ha koko alueen 31,81 hehtaarista, mikä tarkoittaa 41,1 prosenttia.

Lähivirkistysalue sijoittuu luonnonsuojelualueen viereen ja pieneltä osin Ylästöntien pohjoispuolelle. Lähivirkistysalueen nimi on Skattmansbynniitty.

Lähivirkistysalueelle on tarkoitus sijoittaa elämyspuiston ulkotoimintoja sekä yleisesti käytettäviä ulkoilureittejä. Jos alue ei näin ollen siirry kaupungin hallintaan, määrätään, että maanomistajan tai -haltijan tulee toteuttaa lähivirkistysalue kaupungin hyväksymän puistosuunnitelman mukaisena. Maanomistaja siis laatii suunnitelman ja hyväksyttää sen kaupungilla.

Alueen halki Krakanojan suuntaisesti rakennetaan 4,5 m leveä, kivituhkapintainen ulkoilureitti, joka ei houkuta suuriin pyöräilynopeuksiin. Ulkoilureitti tarvitsee myös pari siltaa laskuojien yli. Sen yhteydessä tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Yleistavoite on, että alue säilyy avoimena, mutta alueella säilytetään tai istutetaan puuryhmiä tukemaan linnuston elinolosuhteita. Etenkin kartanomäeltä avautuvan näkemäkiilan alue (sma) tulee säilyttää esteettömästi avoimena. Mikäli lähivirkistysalueella on tarpeen kaataa puita, ei puidenkaatoja saa tehdä lintujen pesimäaikaan 1.4. - 31.7.. Kasvillisuuden tulee olla luonnonmukaisia niittyjä sekä maisemapeltoja ja muita viljelyalueita. Alueella tulee välttää nurmikoiden perustamista. Alueelle ei saa pystyttää aitoja. Väliaikaiset rakenteet yleisötapahtumien aikana kulkemisen ohjaamiseksi ovat kuitenkin sallittuja.

Alueen eteläosassa on muinaisjäännösalueita (sm); vanha tiepohja ja kyläpaikka, jotka on rauhoitettu muinaismuistolain nojalla. Jos muinaismuistoalueen päälle osoitetaan rakentamista, tulee arkeologisilla koetutkimuksilla selvittää, onko alueella säilynyt muinaisesta ihmistoiminnasta kertovia maakerroksia.

VP Puisto

Puistoalue käsittää Ringhinpuiston ja alueen Illenojan ympäriltä. Illenoja on asemakaavan alueella mahdollista muotoilla mutkittelevaksi ja loivapenkereiseksi kuten Kartanonkosken puolellakin. Kun rakennetaan alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1.8, tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Alueen halki sijoittuu näkymäakseli kohti Haltialan kartanoa, mikä on otettu kaavakartalla huomioon merkinnällä sma. Koko alue säilytetään pääosin avoimena. Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

Alueen halki kuljetaan Krakanojan länsipuolella olevalle pellolle, mikä sallitaan edelleen. Krakanojaa seuraileva ulkoilureitti toteutetaan 4,5 m leveänä ja kivituhkapintaisena. Muut kulkureitit tehdään kivituhka- tai sorapintaisina. Promenadin puukujanne varataan jalankulkijoille, kun pyöräilijöille tehdään oma baana puukujan länsipuolelle. Siitä pohjoiseen baana kulkee omalla reitillään puiston keskellä jalankulun ja pyöräilyn katualueelle asti. Baanan tulee olla kovapintainen ja tasainen. Se tarvitsee uuden sillan Illenojan yli.

Myös tämän alueen eteläosassa on muinaisjäännösalueita (sm); vanha tiepohja ja kyläpaikka, jotka on rauhoitettu muinaismuistolain nojalla.
Uuden puistoalueen nimi on Skattmansbynniitty kuten sen jatkeena olevan lähivirkistysalueenkin.

SL Luonnonsuojelualue

Krakanojan purokäytävä osoitetaan luonnonsuojelualueeksi virtavesiselvityksen mukaisesti ja pellon rajaa seuraillen. Se rauhoitetaan luonnonsuojelulain 24 §:n perusteella. Purolla ja purokäytävällä on monia luontoarvoja. Puro on vaelluskaloille soveltuva vesistö, joka on myös saukon käyttämää elinaluetta. Puronvarren puuston ja pensaikon linnusto on monipuolinen ja alue toimii ekologisena yhteytenä monille lajeille ja kulkuyhteytenä myös liito-oravalle sen elinympäristöjen välillä. Alueen luontoarvoja ei saa heikentää. Luonnonsuojelualue on nimeltään Krakanojan luonnonsuojelualue.

Alueen halki sallitaan viljelytoiminnan edellyttämä kulku Krakanojan länsipuolella olevalle pellolle. Reittiä tai siltaa parannettaessa saatetaan maaperän takia joutua tekemään pohjanvahvistustoimenpiteitä, mikä edellyttää stabiliteettitarkasteluja. Krakanoja on vesilain tarkoittama puro, joten mahdollisten silta- ja rumpurakentamisen yhteydessä on tarkistettava vesilain luvantarve. Samoin on syytä tarkistaa luvantarve myös jos Illenojaan tehdään rumpuja tai uoman muotoiluja, sekin lasketaan mukaan Krakanojan vesistöalueeseen.

Alueella on myös osa-alueita, joiden maaperä on saastunut jätetäyttöä ja haitta-aineipitoisuuksia sisältävän maa-aineksen takia. Alueet on merkitty kaavakartalle pima-merkinnällä. Ojan lähialueilla välttämättömien rakenteiden ja istutusten edellyttämä maarakentamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön.

Myös tämän alueen eteläosaan ulottuu muinaisjäännösalueita (sm); vanha tiepohja ja kyläpaikka, jotka on rauhoitettu muinaismuistolain nojalla.

Katualueet

Asemakaavalla osoitetaan Ylästöntietä Pakkalan puistotien liikenneympyrästä länteen päin katualueeksi ja merkinnällä st suojeltavaksi tieksi. Ylästöntie on tällä kohdin osa historiallisesti merkittävää Suurta Rantatietä, Kuninkaantietä.

Liikerakennusten korttelialueen itäpuolelle osoitetaan uusi jalankulun ja pyöräilyn katualue, jolla ppl-merkintä kertoo baanan reitistä. Reitti jatkuu baanatasoisena reittinä Ringinpuistossa ja Promenadin vierellä etelää kohti. Katualue on nimeltään Backaksenpolku.

Asemakaavan muutoksella Pitokartanontien katualuevaraus ja Karttatien liittymä poistuvat. Tilausbusseja varten Ylästöntien varteen rakennetaan saattopaikat ja katualuetta sen vuoksi levennetään.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Tämä asemakaava ja asemakaavan muutos on laadittu erityisesti elämyspuistohanketta varten. Jos alueelle olisikin tulossa sellainen hanke, jota ei voisi toteuttaa näillä asemakaavamerkinnöillä ja -määräyksillä, on harkittava asemakaavan muuttamista. Uuden asuinalueen toteuttaminen on sidoksissa elämyspuiston toteutukseen.

5.4.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavataloudelliset vaikutukset

Asemakaavan päätarkoitus on mahdollistaa Vantaalle uusi matkailukohde alueelle, jolla on paljon maisemallisia, kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja. Alueelle mahdollistetaan myös uutta asumista hienolle, mutta samalla haastavalle paikalle. Kartanon ja KL-korttelin alueet pysyvät enimmäkseen entisellään.

Uusi matkailun vetonaula on kaupungin tunnettavuuden ja elinkeinoelämän kannalta hyvä asia ja voi lisätä alueen yritysten elinvoimaisuutta. Uudet toiminnot virkistävät sekä paikallista kulttuuripalvelujen tarjontaa että Vantaan matkailua. Ainutlaatuinen, historiallisesti merkittävä

ympäristö ja Helsinki-Vantaan lentokentän läheisyys tukevat näiden toimintojen sijoittumista alueelle.

Uuden asumisen määrä on kohtuullisen suuri, lähes 9 000 k-m². Asuinkortteli on sijoitettu maisemallisesti harvinaisen hienolle paikalle, mutta kuitenkin lähelle palveluita ja hyviä liikenneyhteyksiä. Ympäristön arvojen vuoksi korttelin kaavamääräykset ovat tiukkoja ja rakentamisen on syytäkin olla laadukasta. Backaksenojan siirto kuuluu hankkeelle.

Elämyspuisto vaatii melko mittavia muutoksia Ylästöntiehen ja samassa yhteydessä tien varteen toteutetaan pyöräilyn laatukäytävä. Kaava-alueelle toteutetaan myös muita kevyen liikenteen reittejä, jotka parantavat yhteyksiä laajemmallakin alueella. Ylästöntien ja siihen liittyvä hulevesiviemärin rakentaminen maksavat noin kaksi miljoonaa euroa.

Hankkeen takia vesihuoltoverkostoon ei tarvitse tehdä muutoksia, ja uudet rakennukset on liitettävissä nykyiseen verkostoon.

Haastava maaperä rajoittaa rakentamista jonkin verran ja tekee siitä myös kalliimpaa. Krakanojan lähellä maaperän heikko stabiliteetti vaikuttaa myös ulkoilureittien sijaintiin.

Elämyskeskus sijoittuu kohtalaisen lähelle tulevan ratikan pysäkkiä. Tosin vastaavanlaisiin matkailukohteisiin tullaan usein paljon omalla autolla tai tilausajobussilla. Asumisen kannalta paikka on hyvä, varsinkin kaupallisten palvelujen näkökulmasta. Myös julkiset palvelut löytyvät läheltä ja joukkoliikenteen tarjontakin on kohtuullinen.

Maanomistaja osallistuu maankäyttösopimuksella kunnallistekniikan rakentamisen kustannuksiin ja muihin velvoitteisiin.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Asemakaava ja asemakaavan muutos 512000 muuttaa alueen nykyistä yhdyskuntarakennetta. Asuinkortteli muodostaa pyöreän ”kärjen” olemassa olevalle asuinalueelle ja samalla pehmeän reunan avoimeen kulttuurimaisemaan. Kartanokukkulan länsi- ja eteläpuolelle sijoittuvat kasvikattoiset uudisrakennukset sulautuvat maisemaan etelän suunnalta katsottaessa. Kukkulan pohjoispuolen maisemassa muutos on huomattavin. Siellä uudisrakennukset rajaavat vanhojen kartanon talousrakennusten kanssa ”miespihaksi” muuttuneen ”karjapihan” lähes suorakulmaisesti.

Kun elämyskeskuksen rakennukset ja kauppa ovat toteutetuneet sekä vanhat rakennukset korjattu ja otettu uuteen käyttöön, vireytyy alueen kaupunkikuva merkittävästi. Backaksesta tulee monipuolinen kulttuuri- ja vierailukohde niin lähialueen asukkaille kuin kaukomatkailijoillekin.

Kaupunkirakenne: nykytila ja asemakaavan mukainen tilanne.

Asuminen

Asuinkortteliin tulee lähes sata asuntoa ja n. 250 asukasta (35-40 k-m^2/hlö). Etenkin AR-korttelialueelle saattaa tulla suurempia perheasuntoja. Ullakkomainen ylimmän kerroksen käsittely houkuttanee kerrostaloihin personallisempaa asumista haluavia.

Rakennussuojelualueelle voi tulla uusia asukkaita sen mukaan, miten vanhoja, asumiseen sopivia rakennuksia korjataan ja otetaan asuinkäyttöön. Samoihin rakennuksiin voi sijoittua myös muutakin kuin asumista. Rakennussuojelualueella saattaa enimmillään asua pari kymmentä ihmisiä.

Palvelut ja työpaikat

Vantaalle luodaan sekä kansainvälisesti että kaupungin elinvoiman kannalta merkittävä matka-kohde, jossa yhdistyvät suomalainen luonto, kulttuurihistoria ja kansainvälisesti kiinnostavat brändit. Hanke toteuttaa Aviapoliksen visiota elävästä ja kansainvälisestä lentokenttäkaupungista.

Ainutlaatuiseen ympäristöön voi sijoittua hyvin ainutlaatuista toimintaa, joka houkuttelee asiakkaita kaukaa ja tarjoaa useita työpaikkoja. Elämyskeskus on merkittävä elinvoimahanke Vantaan kaupungille sekä laajemminkin koko pääkaupunkiseudulle. Lisäksi alueelle voi syntyä pienempää toimintaa; esimerkiksi putiikkeja, pikku pajoja ja liikuntapalveluita uusine työpaikkoineen.

Alueella varaudutaan elämys- ja tapahtumakeskuksen palveluihin. Niihin kuuluu tapahtumakeskuksen lisäksi myös kaksi sisäpuistoa ja huoltorakennus kioskeineen, lippumyymälöineen ja wc-tiloineeen. Sisäpuistoihin voidaan rakentaa myös myymälä-, kahvila- ja ravintolatiloja.

Koska alueelle voi sijoittua myös monenlaista muutakin toimintaa, lisääntyy Pakkalan työpaikkamäärä ja palvelutarjonta pysyvillä sekä kausittaisilla työpaikoilla. Hyvät yhteydet Aviapolis-aseman ja lentokentän suuntaan saattavat muodostua oleellisiksi palveluiden saavutettavuuden kannalta.

Pakkalan virkistystarjonta kasvaa. Nykyisiä peltoalueita rakennetaan puistomaisemmiksi ulkoilureitteineen ja oleskelupaikkoineen. Koko kartanonmäki säilyy edelleen avoimena, yleisesti

käytettävänä alueena. Myös palvelualueen ulkotilat ovat kaikkien vapaassa virkistyskäytössä. Koska alueen aitaaminen kielletään, on palvelurakennusten korttelialueen, rakennussuojelualueen ja lähivirkistysalueen väliset rajat maisemassa olemattomia.

Baana tuo oman lisänsä liikuntapalveluihin ja alueen saavutettavuuteen.

Vesihuolto

Kaava-aluetta palveleva runkolinja sijaitsee Ylästöntien pohjoispuolella. Kaava-aluetta palvelemaan rakennetaan kolme Ylästöntien ylittävää liitoshaaraa. Liitoshaarat rakennetaan asuinkorttelille, elämyskeskukselle sekä kaupan (KL) korttelille. Kaavamuutoksesta johtuen Ylästöntielle rakennetaan 800 metriä DN600 -hulevesiviemäriä. Ylästöntien rakentamisen yhteydessä HSY:llä on tarve saneerata myös olemassa oleva paineviemäri.

Kaavamuutoksesta johtuvat vesijohdon ja jätevesiviemärin suunnittelu- sekä rakentamiskustannukset ovat arviolta 52 000 €. Uuden hulevesiviemärin suunnittelu- ja rakentamiskustannus on arviolta 406 000 €.

Liikenne

Asemakaavaa varten on tehty kaava-aluetta selkeästi laajemmalta alueelta liikenneselvitys ja liikenteen yleissuunnitelma. Liikenneselvityksessä liikenne-ennusteet ja toimivuustarkastelut on laadittu Helmet 3.1 -liikennemallilla Vantaan raitiotien yleissuunnittelun tarkennetun ennusteen pohjalle. Alueen kävijämäärät on arvioitu asiantuntija-arvioina useiden kotimaisten referenssikohteiden pohjalta. Ennuste on laadittu vuoden 2030 iltahuipputunnille, jonka lisäksi tarkasteluja on tehty illan poistuvalle tapahtumaliikenteelle sekä lauantain huipputunnille. Laadittujen tarkastelujen mukaan elämyskeskuksen synnyttämä liikenne ei aiheuta katuverkon ruuhkautumista tai merkittävää jonoutumista alueen katuverkolla. Ainoat ruuhkautuvat kohdat tarkastellulla alueella ovat Lentoasemantiellä, ja merkittävin niistä on Väinö Tannerin tien/Tasetien liittymä. Tässä kohdassa kauppakeskus Jumbon liikenne on merkittävä tekijä ruuhkautumiseen.

Autoliikenne

Ylästöntielle tulee kolme uutta tonttiliittymää päivittäistavarakaupan, elämyskeskuksen ja asuinkorttelin pysäköintialueille ajon mahdollistamiseksi. Päivittäistavarakaupan liittymä alueen itäosassa lähellä Hagelstamintien liikenneympyrää vaatii muutoksia Ylästöntien katualueelle, mikä tarkoittaa Ylästöntielle uutta ryhmittymiskaistaa idästä kaupalle käännyttäessä ja toiselle puolelle liittymää uutta keskisaareketta. Samalla kadun molemmin puolin olevien linja-autopysäkkien paikkoja on muutettu uusi liittymä huomioiden.

Elämyskeskuksen pysäköintialueen liittymä yhdistyy Pakkalan puistotien ja Ylästöntien risteyksen liikenneympyrään. Linja-autojen tilausajoliikenteen pysäköinti järjestetään Ylästöntien varressa syvennyksessä. Lyhytaikaisia ja pitempiaikaisia pysäköintipaikkoja osoitetaan Ylästöntien varteen neljälle tilausajoliikenteen linja-autolle. Samalla nykyinen Karttatien tonttiliittymä suljetaan.

Joukkoliikenne

Alue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Suorat linja-autoyhteydet kulkevat mm. Helsingin keskustaan, Tikkurilaan, Myyrmäkeen ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Kartanonkosken ja Pakkalan alueella on useita kaupunkipyöräasemia, jonka lisäksi suunnitteilla olevan Vantaan ratikan lähin pysäkki sijoittuu reilun puolen kilometrin päähän kartanoalueesta. Elämyskeskuksen vieraista puolet saapuu joukkoliikenteellä tai tilausbusseilla.

Jalankulku ja pyöräily

Jalankulkua ja pyöräilyä kehitetään toteuttamalla Ylästöntien eteläpuolelle yhtenäinen yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä Hagelstamintien ja Krakanojan suuntaisesti suunnitellun ulkoilureitin välille. Myös tonteilta on hyvät yhteydet Ylästöntielle. Lisäksi Ylästöntielle on suunniteltu uusia keskisaarekkeellisia suojateitä, joilla varmistetaan turvalliset jalankulun ja pyöräilyn ylityskohdat.

Kaava-alueella kulkee kaksi tulevaisuudessa toteutettavaa pyöräilyn baanayhteyttä, jotka osin yhdistyvät alueella. Etelä-pohjoissuunnassa kulkee Helsingistä lentoasemalle ja länsi-itäsuunnassa Myyrmäestä Tikkurilaan menevät baanayhteydet. Baanayhteydet sijoittuvat Ylästöntielle, päivittäistavarakaupan tontin itäpuolelle, puistoalueelle Ringinpuistoon ja Promenadin viereen erilliselle osuudelle. Samalla Ylästöntielle Krakanojan ulkoilureitistä länteen on varattu tilavaraus tulevaisuudessa toteutuvalle baanayhteydelle Myyrmäen suuntaan.

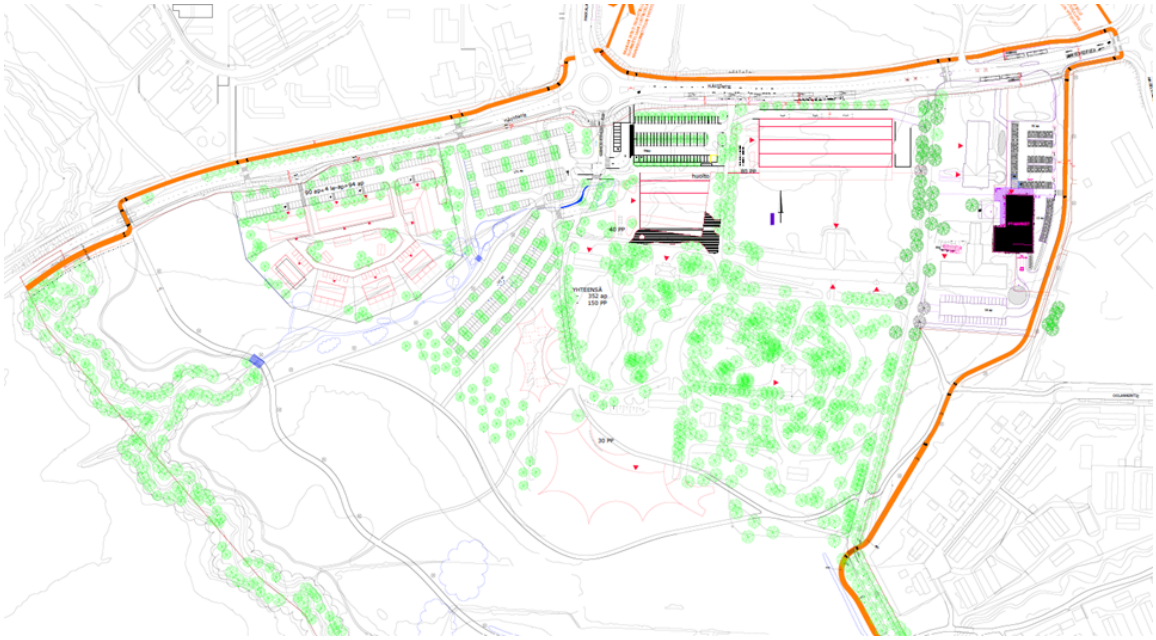

Backaksen elämyskeskuksen liikenteen yleissuunnitelma, WSP Finland Oy. Baanan reitti on esitetty oranssilla.

Huoltoliikenne

Huoltoliikenteen osalta merkittävimmät huoltoa vaativat kohteet ovat päivittäistavarakauppa sekä elämyskeskus. Päivittäistavarakaupalle on suunniteltu lastauspaikka rakennuksen eteläpuolelle ja elämyskeskuksen huolto on suunniteltu toteutuvan yksisuuntaisena Pakkalan puistotieltä Promenadin kautta poistuen. Asuinkorttelissa riittävät ajourat on tarkastettu pelastuslaitoksen nostolava-autolle.

Sosiaalinen ympäristö

Kartano- ja virkistysalueet ovat avoimia kaikille. Elämyskeskuksen sisäpuistot palvelevat pääasiassa lapsiperheitä. Sisäpuistotoiminta painottunee loma-aikoihin ja viikonloppuihin. Tapahtumakeskuksen palvelutarjonta kattanee laajemman yleisön. Yhdessä ne houkuttelevat kartanoalueen vanhoihinkin rakennuksiin sijoittumaan myös muita palveluita. Niiden tarjonnasta riippuu, kuinka hyvin ja monipuolisesti alue tarjoaa toimintamahdollisuuksia erilaisille ihmisille ja vastaako se toivottuun ”fiskarsmaiseen” toimintaan.

Asuinalueelle rakennettaneen toivottuja isompia perheasuntoja, joissa on kaikenikäisiä asukkaita.

Hanke on VAT:n mukainen.

5.4.2 Vaikutukset luonnon ympäristöön

Luonto ja luonnonympäristö

Tällä asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella turvataan monien eläinluokkien elinoloja.

Krakanojan eläimistöä suojellaan osoittamalla puroalue luonnonsuojelualueeksi, jonka luontoarvoja ei saa heikentää ja jonka luontoarvoja tulee vaalia. Koska taimen nousee kutemaan Krakanojaan, asemakaavassa määrätään, että Krakanojan läheisyydessä olevilla alueilla rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Tämä on otettava huomioon myös Backaksenojaa siirrettäessä. Backaksenojan siirto ja muotoilu asettuvat maastoon hyvin eikä suuria maastoleikkauksia tule.

Vuonna 2013 on Tulkintien lumenkaatopaikan asemakaavamuutoksen (nro 002149, kv 25.8.2014) yhteydessä arvioitu kaavan vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen ja myös Krakanojan luontoarvoihin. Silloin tehtiin myös erillinen saukkoselvitys Krakanojasta. Lumenkaatopaikan eteläisimmästä kolkasta on noin kilometri Backaksen elämyspuiston asemakaavamuutoksen alueeseen. Tuolloin Vantaan ympäristökeskus totesi, että saukon esiintymiseen Krakanojalla vaikuttaa enemmän rantojen kasvillisuuden ja muun vesiluonnon hoito ja suojelu kuin lumenkaatopaikan sulamisvedet. Myös taimenen menestymiseen Krakanojassa vaikuttavat muut puron valuma-alueelta tulevat hulevedet enemmän kuin hyvin toteutettu lumenvastaanottopaikka. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksessa on Krakanojan varteen osoitettu luonnonsuojelualue, jolloin mm. rantakasvillisuus suojaa vesieläinten elinympäristöä,

Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) selvityksessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia jokeen, mitä voidaan soveltaa myös Backaksen elämyspuiston kohdalla. Esirakentamisen ja rakentamisen aikana työmaavesien mukana kulkeutuva kiintoaines voi aiheuttaa samennusta ja uudelleen sedimentoitumista Vantaanjoessa. Samennuksella ja vesirakentamistöiden aiheuttamalla joen pohjan fyysisellä häiriöllä voi olla vaikutusta vuollejokisimpukkaan. Huleveden mukana kulkeutuvalla aineksella (lähinnä kiintoaines) voi olla vaikutusta vedenlaatuun ja siten vuollejokisimpukkaan. Selvityksessä todetaan kuitenkin: ”Vuollejokisimpukka on muiden jokiekosysteemin eliöiden tapaan sopeutunut jatkuviin muutoksiin eli lajilla on ns. kohtalaisen laaja ekologinen amplitudi (Vuorinen 2010). Vähäisestä

väliaikaisesta, paikallisesta ja palautuvasta vedenlaadun muutoksesta aiheutuvien epäsuorien vuollejokisimpukoihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan siten olevan merkittävyydeltään enintään vähäisiä. Vaikutukset sijoittuvat rakentamisaikaan.” Lisäksi todetaan: ”Vaikutuksia voidaan ehkäistä suunnittelemalla Natura-alueen ympäristössä toteutettavat rakennustyöt siten, että käsiteltävän maa-aineksen kulkeutuminen vesistöön on mahdollisimman vähäistä. Työmaalla muodostuva vesi tulee käsitellä esim. laskeutusaltaissa. Rakentamisen aikainen vesienhallinta on suunniteltava ja toteutettava hyvissä ajoin, jotta huleveden hallinta toimii rakentamisen alusta loppuun. Työmaaveden laatua tulee valvoa.”

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa määrätään, ettei Krakanojan vedenlaadulle saa aiheuttaa heikentymistä, ja mm. laatimaan hulevesien hallintasuunnitelma paitsi käytön myös rakentamisen ajalle. Hulevesivalunnan vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon elinolosuhteisiin voidaan täten arvioida olevan merkityksettömiä, koska alueelta poistuvan virtaaman tulisi vastata luonnontilaista virtaamaa eikä Krakanojan vedenlaatu saa kaavamääräysten mukaan heikentyä.

Kun osa Backaksen viljellystä pellosta, joka saattaa olla osan vuodesta mullalla, tulee muuttumaan ympäri vuoden kasvipeitteisiksi niityiksi sekä tehdään hulevesien viivytys- ja puhdistusrakenteita samalla, kun huolehditaan Krakanojasta, sen rantojen luonnontilasta ja sinne laskevien vesien laadusta, voidaan arvioida, ettei uudesta rakentamisesta synny haittaa Vantaanjokeen, vuollejokisimpukalle ja saukolle.

Alueelle määrätään istuttamaan vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa kasvillisuutta, mm. puutarhakasveja. Niityt, laajat kasvikatot ja kartanomäen suuret, vanhat puut ja muu monipuolinen kasvillisuuden käyttö houkuttaa monenlaisia hyönteisiä ja pieneläimiä. Maiseman avoimuudella turvataan peltolinnuston viihtyminen ja yksittäispuilla lintujen, mm. sarvipöllön, pesäpuiden säilyminen. Asemakaava ja asemakaavan muutos ottaa huomioon myös vanhoissa rakennuksissa mahdollisesti asuvien lepakoiden olot ja määrää, että ennen rakennuksissa tehtäviä muutostöitä tulee selvittää lepakoiden esiintyvyys. (Voimassa oleva asemakaava ei huomioi mahdollisia lepakoita.)

Entisen kasvihuoneiden alueen asvaltoitua pysäköintikenttää osin käytetään rakennusmaaksi, osin palautetaan kasvulliseksi maaksi, mikä lisää veden imeytymistä maaperään ja edistää veden kiertokulkua luonnossa.

Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat.

Huleveden käsittely suunnitellaan korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle.

Krakanojaan johtuvat vedet tulee huomioida suunnittelussa ja rakentamisessa. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työn aikainen hulevesien hallinta on suunniteltava huolellisesti. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT 89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallinta -ohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa.

Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla. Hulevesisuunnitelman tulee sisältää suunnitelma työnaikaisesta hulevesien hallinnasta.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Vihertehokkuus

Asemakaavamuutoksen eri korttelialueilla vaaditaan kaavamääräyksissä vihertehokkuutta, joka vaihtelee 0,9:n ja 1,1:n välillä alueen käyttötarkoituksen mukaan. Maiseman takia vihertehokkuusvaatimukset tässä kohteessa ovat korkeammat kuin yleisesti on edellytetty. Vihertehokkuuden – viherpintojen ja puiden – avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiöitä.

Vihertehokkuustuloskortit ovat selostuksen liitteenä.

Taulukko asemakaava-alueen vihertehokkuusvaatimuksista:

Alueen käyttötarkoitus	Vantaan tavoitetaso viherkertoimelle	**Backaksen asemakaavan viherkerroin**
asuinalue AK, AR, AH	0,9	**1,1**
LPA	0,6	**0,9**
palvelut, toimistot P	0,8	**1,0**
kauppa ja liikerak. KL	0,7	**0,9**

Hiilineutraalisuus

Viitesuunnitelman pohjalta tehdyn hiilineutraalisuusselvityksen perusteella asemakaavan hiilijalanjäljen vaikutukset BAU-tilanteeseen (business as usual) verrattuna voivat olla seuraavat:

- Rakennusten rakentamisen hiilijalanjälkeä voidaan puurakentamisella vähentää 21 % .
- Energian hiilijalanjälkeä voidaan vähentää 68 % ottamalla energia-arvoksi A ja käyttämällä maalämpöä.
- Liikenteen hiilijalanjälki voi olla 19 % vähemmän, kun sähköautojen osuus ajosuoritteista on 10 % ja ratikka liikennöi.
- Infra- ja esirakentamisessa voidaan saavuttaa 15,2 % vähennys, kun hyödynnetään purettavan pysäköintialueen ja kasvihuoneiden pohjien rakennekerrokset alueella, hyödynnetään tontilla kaivettava savi esim. pihojen muotoiluun, korvataan stabiloinnin kalkki-sementtiseoksen sementti teollisuuden sivuvirroilla sekä hyödynnetään mahdollisesti lähialueella purettavan rakennuksen betonimursketta korvaamaan pysäköintialueiden murskekerrokset (kuljetus 5 km).
- Mikäli alueen viheralueita kasvatetaan ja puita istutetaan lisää, pystytään pitkälti korvaamaan rakentamisen aiheuttama kasvillisuuden ja maaperän hiilinielun menetys.

Asemakaavatyötä varten laadittu hiilineutraalisuusselvitys (Backaksen hiilineutraaliusselvitys – Kaavamääräysehdotukset, A-Insinöörit, 26.4.2021) on kaupungin nettisivuilla https://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/aviapoliksen_kaavat/aviapoliksen_kaavat_arkisto/101/0/151184 .

Yhteenveto

Asemakaava suojelee olemassa olevaa ympäristöä ja sallii täydennysrakentamista, joka tukee alueen säilymistä ja kaupungin elinvoimaisuutta. Backas on hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

5.5 NIMISTÖ

Promenadi:	1999, nykyinen nimi. Tammiston rajalta alkava ulkoilutie jatkuu SR-alueella saman nimisenä. Alun perin kulkenut Backaksen kartanolta Tammiston kartanolle.
Karttatie:	Ehrnroothien aikaan (1886 – 1916) kartanorakennuksen länsipuolelta kulkenutta ja pihaa sivunnutta tietä kutsuttiin Karttatieksi, koska se oli kartalla ja sitä käytettiin. Kulkijat tapasivat eksyä kartanon pihaan, vaikka Ehrnrooth oli teettänyt uuden tien sivummalle. Kartanonmäellä on ollut keskiajalla Skatsmansbyn kylä, joten tie saattaa olla ikivanhaa kylätietä.
Illenoja:	2015, nykyinen nimi, Illenpuiston (1994) mukaan. Skattmansbyn rälssin 1500-luvulla omistaneen Ille-suvun mukaan.
Krakanoja:	1988, nykyinen nimi, vanhasta paikannimestä 1760 Skrakaåkrar. 1760 Kiäll-bäck, mutta ’Kylmäojia’ oli useita.
Krakanojan luonnonsuojelualue:	
	2013, nykyinen luonnonsuojelualueen nimi.
Ylästöntie:	1966, nykyinen nimi, 1742 Åbo vägen jne.
Krakanpuisto:	1991, nykyinen nimi, 1760 Skrakaåkrar jne.
Backaksenoja:	2015, nykyinen nimi.
Backaksenpolku:	uusi pyöräilykatu.
Ringinpuisto:	puiston uusi nimi (ent. Ringhinpuisto). Backaksen omisti 1617-33 Per Jönsson Ringh. Backas muodostui 1600-luvulla kahdesta kantatalosta, joista toisessa oli isäntinä 1602 Per Ring ja 1619 Christer Ring.
Skattmansbynniitty:	uusi virkistysalue, kylän nimestä Skattmansby (1480 Skyttmansby, 1505 Skattmanzby, 1957 Veromiehenkylä).

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavaa ryhdytään toteuttamaan kaavan tultua lainvoimaiseksi. Vanhojen rakennusten kunnostus on aloitettu.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu:	Johanna Rajala	aluearkkitehti
	Merja Häsänen	asemakaava-arkkitehti
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Jonna Juusola	asemakaavasuunnittelija
	Agon Shala	kaavoitusinsinööri
	Vuokko Rova	kaavatekninen koordinaattori
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kadut ja puistot:	Paula Luomala	suunnitteluinsinööri/vesihuolto
	Jarmo Pajunen	liikenteen alueinsinööri
	Juuso Kauppinen	liikenneinsinööri
	Petra Tammisto	maisema-arkkitehti
	Taina Suonio	projektivastaava/ kasvikatot
Kiinteistöt ja tilat:	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö/ sopimukset
	Tomi Henriksson	kiinteistökehityspäällikkö
	Elina Ranta	asumisen erityisasiantuntija
Kaupunginmuseo:	Anne Silanto	rakennustutkija
	Andreas Koivisto	arkeologi
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
	Ari Pietilä	ympäristösuunnittelija/ melu
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija/ melu
	Marja Vuorinen	ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
	Anna-Leena Karhunen	suunnitteluinsinööri
Rakennusvalvonta	Ilkka Rekonen	lupapäällikkö
	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
	Ilkka Laitinen	lupa-arkkitehti
Avanto Arkkitehdit Oy:	Anu Puustinen	
	Ville Hara	
	Noora Lehtinen	
	Veronika Farvozdinova	
	Akane Imai	
WSP Oy:	Harri Haantio	
Studio Terra Oy:	Sarianna Silfverberg	

A-Insinöörit:	Liisa Jäätvuori Hannela Ahvenniemi Anne Haavisto Tuomo Kotialho Katarina Varteva Salla Vuorinen
Helimäki Akustikot /Sitowise Oy:	Santtu Huusko Miikka Valtonen
HOK-Elanto:	Jyrki Karjalainen Martti Seppänen
Livson Group Oy:	Tim Livson Mikko Riistama

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 22. päivänä maaliskuuta 2022.

Merja Häsänen	Johanna Rajala
asemakaava-arkkitehti	aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	24.05.2021
Kaavan nimi	512000 Backaksen elämyskeskus		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	26.05.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	31,8108	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	22,8825
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	8,9283

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**31,8108**	**100,0**	**21540**	**0,07**	**22,8819**	**19510**
A yhteensä	1,2358	3,9	9210	0,75	1,2358	9210
P yhteensä	4,5393	14,3	7400	0,16	4,5393	7400
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,6332	2,0	950	0,15	-0,1225	0
T yhteensä						
V yhteensä	13,0840	41,1	0		12,1041	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,9274	6,1	0		1,7092	0
E yhteensä						
S yhteensä	10,3911	32,7	3980	0,04	3,4160	2900
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**31,8108**	**100,0**	**21540**	**0,07**	**22,8819**	**19510**
A yhteensä	1,2358	3,9	9210	0,75	1,2358	9210
AK	0,4054	32,8	6250	1,54	0,4054	6250
AR	0,4627	37,4	2720	0,59	0,4627	2720
AH	0,3677	29,8	240	0,07	0,3677	240
P yhteensä	4,5393	14,3	7400	0,16	4,5393	7400
P	4,5393	100,0	7400	0,16	4,5393	7400
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,6332	2,0	950	0,15	-0,1225	0
KL	0,6332	100,0	950	0,15	-0,1225	0
T yhteensä						
V yhteensä	13,0840	41,1	0		12,1041	0
VP	3,5403	27,1	0		2,5604	0
VL	9,5437	72,9	0		9,5437	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,9274	6,1	0		1,7092	0
Kadut	1,4757	76,6	0		1,2575	0
Kev.liik.kadut	0,1279	6,6	0		0,1279	0
LPA	0,3238	16,8	0		0,3238	0
E yhteensä						
S yhteensä	10,3911	32,7	3980	0,04	3,4160	2900
SL	3,4893	33,6	0		3,4893	0
SR	6,9018	66,4	3980	0,06	-0,0733	2900
M yhteensä						
W yhteensä						

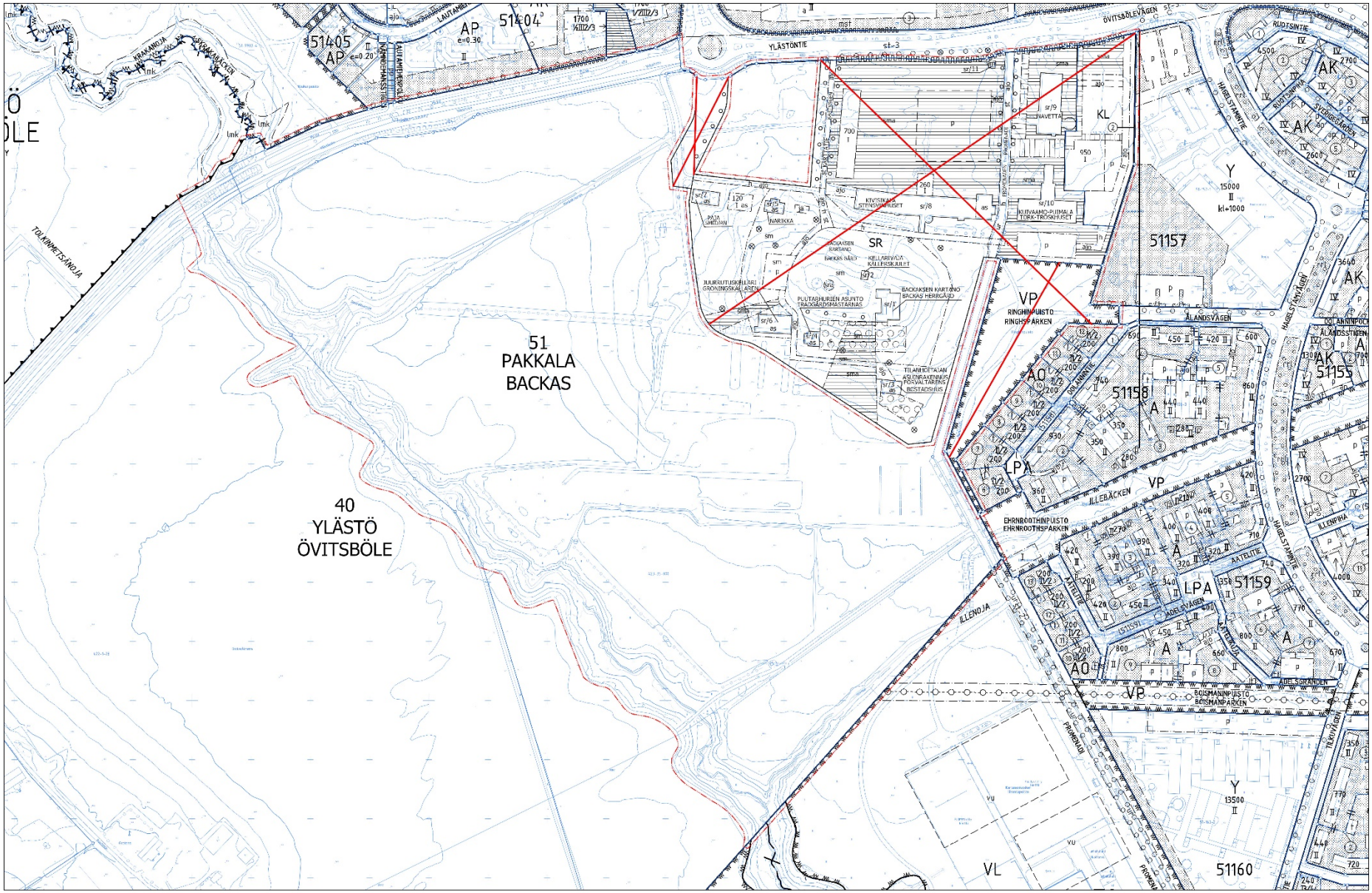

POISTETTAVAT MERKINNÄT

1:2000 m 0 50 100 200

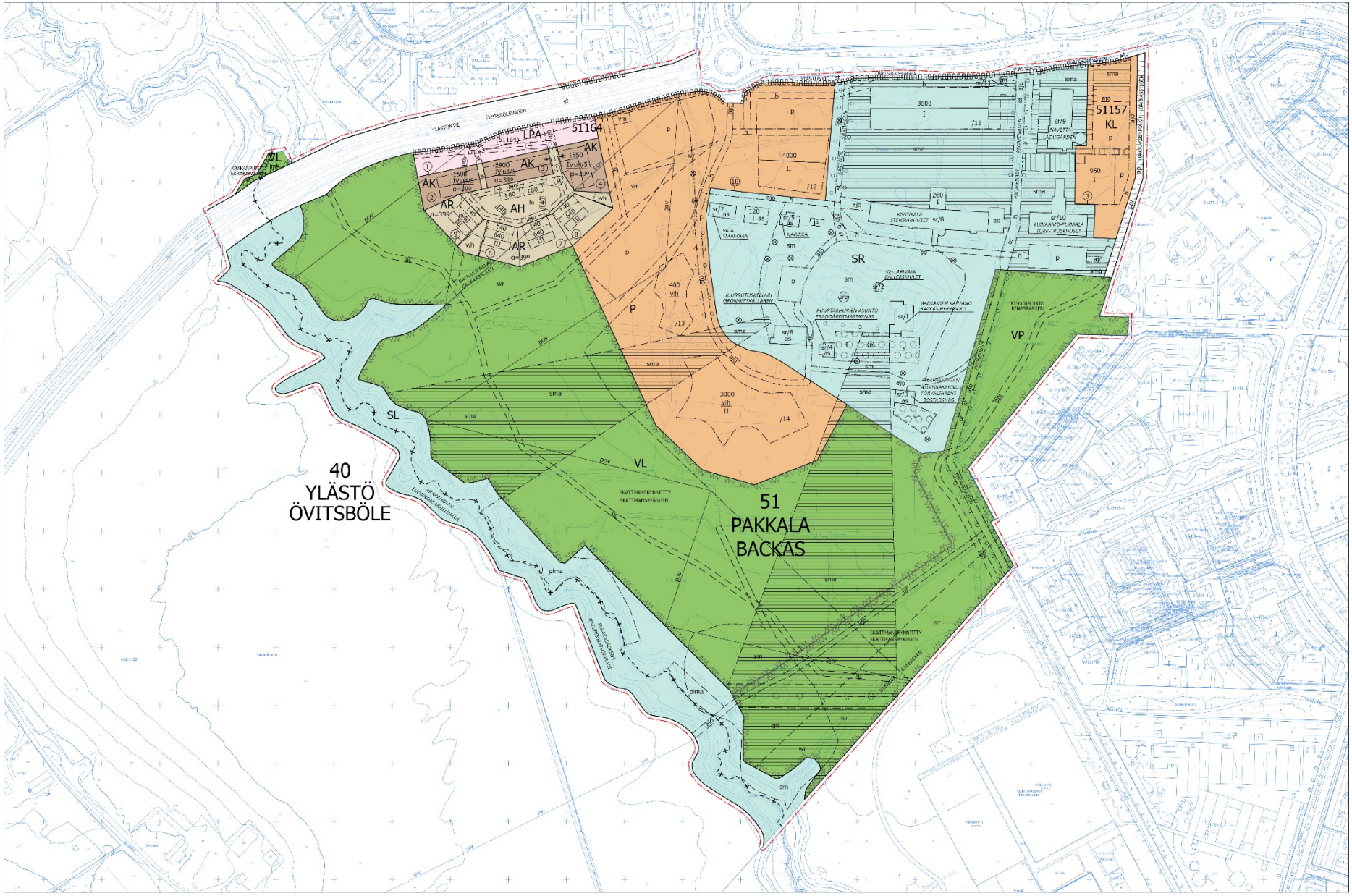

ASEMAKAAVA-JA ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS

1:2000

0 50 100 200 m

LIITE: Stadsfullmäktige 25.04.2022 / 20 §

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 512000	Päiväys Datum 22.3.2022

Vantaan kaupunki

BACKAKSEN ELÄMYSKESKUS

Asemakaava

Kaupunginosa 51, Pakkala

Kortteli 51164, katu-, virkistys- ja suojelualueet.

Kaupunginosa 40, Ylästö

Suojelualue.

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 51, Pakkala

Kortteli 51157, katu-, virkistys- ja suojelualueet.

Tonttijako

Kortteli 51164.

Tonttijaon muutos

Kortteli 51157.

1:2000

Vanda stad

BACKAS UPPLEVELSECENTRUM

Detaljplan

Stadsdel 51, Backas

Kvarteret 51164, gatu-, rekreations- och skyddsområden.

Stadsdel 40, Övitsböle

Skyddsområde.

Detaljplaneändring

Stadsdel 51, Backas

Kvarteret 51157, gatu-, rekreations- och skyddsområden.

Tomtindelning

Kvarteret 51164.

Ändring av tomtindelning

Kvarteret 51157.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Asuinkerrostalojen korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen visuaaliseen kokonaisuuteen. Korttelialueella käytettävien materiaalien, muotojen ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Korttelin 51164 asuinrakentamista ei saa ryhtyä toteuttamaan ennen kuin korttelista 51164 palvelurakennusten korttelialueelta tai rakennussuojelualueelta on huvi- ja/tai tapahtumapalveluiden uudisrakennuksia aloitettu rakentamaan vähintään 3 000 k-m² laajuudelta siten, että vähintään niiden perustukset on tehty.

Korttelin kaikkien rakennusten ja muiden järjestelyjen tulee muodostaa ehjä arkkitehtoninen kokonaisuus.

Rakennusoikeus.

Ullakolle saa rakentaa asuintiloja.

Maantasokerrokseen saa sijoittaa asukkaiden työtiloja.

Yhteistiloja ja ulkoiluvälinevarastoja saa rakentaa asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi. Yhteistiloja saa käyttää asukkaiden työtiloina.

Irtaimistovarastot saa sijoittaa asunnon yhteyteen rakennusoikeuden lisäksi.

Asuinrakennuksen porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Varsinaisen porrashuoneen lisäksi palotilanteessa poistumista palvelevan erillisen porrashuoneen saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009). Kvartersområdet för flervåningshus ingår i herrgårdsområdets visuella helhet vid Backas gård. Material, former och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

Bostadsbyggandet i kvarteret 51164 får inte inledas innan byggandet av nybyggnader för nöjes- och/eller evenemangstjänster har inletts i kvartersområdet för servicebyggnader i kvarteret 51164 eller i byggnadsskyddsområdet i en storlek av minst 3 000 m²-vy, så att åtminstone byggnadernas grunder har anlagts.

Alla byggnader och övriga arrangemang i kvarteret ska bilda en harmonisk arkitektonisk helhet.

Byggrätt.

Bostadsutrymmen får byggas på vinden.

I markplansvåningen får arbetsutrymmen för de boende placeras.

Gemensamma utrymmen och förråd för friluftsutrustning får byggas utöver den byggrätt som anges i detaljplanen. De gemensamma utrymmena får användas som arbetsutrymmen för de boende.

Förråd för lös egendom får placeras i anslutning till bostäderna utöver byggrätten.

En del som överskrider 15 m²-vy i bostadshusets trapphus får byggas på varje våning utöver den våningsyta som anges i detaljplanen.

Förutom den våningsyta som anvisats i detaljplanen får ett separat trapphus som fungera som utgång i händelse av brand byggas det egentliga trapphuset.

Tekniset tilat saa rakentaa asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi.

Asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa viherhuoneita.

Tonttien 2 – 4 väestönsuojatilat ja tekniset tilat saa rakentaa yhteisiksi AK-korttelialueella.

Asukkaita palvelevat yhteistilat ja polkupyörävarastot saa rakentaa yhteisiksi koko korttelissa ja niitä saa sijoittaa AH-korttelialueelle.

Maaperä

Rakennettaessa alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1,8 Krakanojan ja/tai Backaksenojan suhteen tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Ennen Backaksenojan siirtämistä tulee selvittää siirron vaikutusalueella maaperän stabiliteetti ja ottaa se huomioon.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Melu

Melutaso 55 dB ei saa päivällä ylittyä oleskeluparvekkeilla.

Rakennusvaihekohtaisesti tulee huolehtia siitä, että rakennusmääräyskokoelman vaatimukset rakennusten ääniympäristöstä täyttyvät.

Hiilineutraalisuus

Rakennushankkeelle tulee rakennuslupavaiheessa laatia ilmastoselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Selvityksessä on osoitettava, miten hankkeessa pyritään pienentämään hiilijalanjälkeä ja kasvattamaan hiilikädenjälkeä liittyen energiaratkaisuihin, rakennusmateriaaleihin sekä infra- ja esirakentamiseen.

Autokannan sähköistymisen vaatimukset tulee huomioida rakennushankkeen suunnitelmissa mm. lataustarpeen ja sen arvioidun kehittymisen osalta. Rakennuslupavaiheessa tulee esittää ratkaisun perustelut.

Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian avulla.

Rakennukset

Rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealuokkaisia ja poikkeuksellisia.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut tekniset tilat ja laitteet tulee integroida rakennuksen arkkitehtuuriin.

Rakennusten perustukset ja kuivatusrakenteet saavat ulottua AH-korttelialueelle.

Jätetilat tulee sijoittaa rakennukseen ja/tai LPA-alueelle joko sääsuojattuun tilaan tai maanalaisina säiliöinä ympäristöönsä sopeuttaen.

Katto ja julkisivut

Kattomuodon tulee olla harjakatto.

Kattomateriaalin ja -värin tulee olla punatiilen väristä tiiltä tai tummanharmaata, konesaumattua peltiä.

Rakennuksen pitkille sivuille tulee rakentaa kattolyhtyjä, joiden ulkomitoista leveys on enintään 3 m, korkeus enintään 3 m ja etäisyys toisiinsa ei saa alittaa 3 m. Kattolyhdyissä ei saa olla näkyvää harjakattoa, vaan kattokallistuksen tulee olla eteen tai sivulle.

Julkisivujen tulee olla pystylaudoitettua puuta tai puhtaaksimuurattua tiiltä maantasokerrosta lukuun ottamatta.

Rakennuksen julkisivuissa ei sallita näkyviä elementtisaumoja.

Asuinkerrostalojen julkisivujen värisävyn tulee vaihdella lamelleittain, mutta sävyjen tulee olla keskenään yhteensopivia. Värivariaatioiden tulee olla maanläheisistä harmaan sävyistä punatiilen sävyihin.

Tekniska utrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i detaljplanen.

Utöver den byggrätt som angetts i detaljplanen får grönrum byggas.

Skyddsrum och tekniska utrymmen för tomterna 2–4 får byggas så att de är gemensamma i kvartersområde AK.

Gemensamma utrymmen och cykelförråd som betjänar de boende får byggas så att de är gemensamma i hela kvarteret och de får placeras i kvartersområde AH.

Markens beskaffenhet

Vid byggande i ett område där markens stabilitet är mindre än F=1,8 i förhållande till Skrakabäcken och/eller Backasbäcken ska man utföra stabilitetsundersökningar och eventuella markförstärkningsåtgärder.

Innan Backasbäcken flyttas ska markens stabilitet undersökas och beaktas i det område som påverkas av flytten.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Buller

Bullernivån 55 dB får inte överskridas dagtid på balkongerna.

Vid varje byggfas ska man se till att byggbestämmelsesamlingens krav om byggnadernas ljudmiljö uppfylls.

Klimatneutralitet

För byggprojektet ska en klimatutredning utarbetas i bygglovsfasen, där koldioxidavtrycket och kolhandtrycket presenteras. I utredningen ska man visa hur man i projektet strävar efter att minska koldioxidavtrycket och förstora kolhandavtrycket i anslutning till energilösningar, byggmaterial samt infrastrukturbyggande och grundberedning.

Kraven i samband med elektrifieringen av bilparken ska beaktas i byggprojektets planer bl.a. med tanke på laddningsbehovet och dess uppskattade utveckling. I bygglovsfasen ska lösningens grunder presenteras.

Byggnadernas energiförbrukning ska delvis eller helt täckas med lokalt producerad förnybar energi.

Byggnader

Byggnaderna ska hålla hög kvalitet och vara exceptionella till sin arkitektur, sina material och med tanke på stadsbilden.

Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Ventilationsmaskinrum och övriga tekniska utrymmen och anordningar ska integreras i byggnadens arkitektur.

Byggnadernas grunder och dräneringskonstruktioner får skjuta ut i kvartersområde AH.

Soprum ska placeras i en byggnad och/eller i LPA-området antingen i ett väderskyddat utrymme eller som underjordiska cisterner så att de är anpassade till sin omgivning.

Tak och fasader

Takformen ska vara sadeltak.

Takmaterial och -färg ska bestå av rödtegelfärgat tegel eller mörkgrå maskinfalsad plåt.

På byggnadens långsidor ska takkupor byggas, vars yttermått är en bredd på högst 3 m, höjd högst 3 m och avståndet mellan dem får inte underskrida 3 m. Takkuporna får inte ha ett synligt sadeltak, utan taket ska luta framåt eller åt sidan.

Fasaderna ska bestå av stående brädfodring eller renmurat tegel med undantag av markplansvåningen.

I byggnadens fasader är synliga elementfogar inte tillåtna.

Färgnyansen i flervåningshusens fasader ska variera lamellvis, men nyanserna ska vara i harmoni med varandra. Färgerna ska variera mellan jordnära grå nyanser till rödtegelnyanser.

Julkisivut saavat poiketa maantasokerroksessa julkisivukäsittelyltään tai -materiaaliltaan muista kerroksista, olla muita kerroksia tummempia ja olla tiiltä, luonnonkiveä tai pystyuritettua betonia. Maantasokerroksen julkisivu voi olla käsitelty yhtenäisesti kaikissa taloissa.

Ikkuna-aukkojen ja ikkunaovien tulee olla pystysuuntaisia. Maantasokerroksen yleisten tilojen ikkunat voivat olla isoja. Ikkunat ja ikkunaovet tulee toteuttaa pystysuorissa riveissä. Parvekkeiden sijoittelussa tulee olla vaihtelua siten, että kaikki parvekkeet eivät ole pystysuunnassa kohdakkain.

Piharakenteiden tulee sopia asuinrakennusten arkkitehtuuriin.

Parvekkeet ja ulokkeet

Jokaisessa asunnossa tulee olla parveke, viherhuone tai terassi.

Rakennusrungosta ulkonevat parvekkeet tulee tehdä pinnakaiteellisina ja keveän vaikutelman antavina.

Maahan ulottuvia, rakennuksen rungon ulkopuolella olevia parvekkeen kannattajia ei sallita.

Ylästöntien puoleisiin julkisivuihin saa sijoittaa vain ranskalaisia parvekkeita tai sisäänvedettyjä lasitettuja parvekkeita.

Pihat

Korttelin ensimmäisen rakennusluvan yhteydessä tulee laatia koko korttelin laajuinen korttelisuunnitelma, joka sisältää piha- ja valaistussuunnitelman ja jota tarvittaessa päivitetään seuraavien rakennuslupien yhteydessä.

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa puutarhakasvillisuutta. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

AK- ja AH-korttelialueiden yhteisen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,1.

Korttelin yhteinen leikki- ja oleskelualue tulee sijoittaa AH-korttelialueelle.

Korttelin piha-alueet tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla.

Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Asuntopihat saa rajata leikattavin pensasaidoin.

Korttelin ulkoreunan saa rajata lähivirkistysaluetta vasten vain matalakasvuisella pensasaidalla.

Hulevedet

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Hulevesien hallinta voidaan järjestää tonttijaosta riippumatta ja myös AH-korttelialueella.

Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten sementumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Polkupyöräpaikat

Asunnot vähintään 2 pp /asunto

Polkupyöräpaikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

Polkupyöräpaikkoja saa sijoittaa AH-korttelialueelle.

Autopaikat

Asunnot 1 ap /100 k-m², kuitenkin vähintään 2 ap/3 asuntoa.

Normin mukaisesta autopaikkamäärästä saa vähentää 15 %, kun pysäköinti keskitetään nimeämättömin paikoin pysäköintialueelle.

På markplansvåningen får fasaderna avvika från de övriga våningarna till fasadbehandlingen eller -materialet, vara mörkare eller bestå av tegel, natursten eller lodrätt spårad betong. Markplansvåningens fasad kan vara likadant behandlad i alla hus.

Fönsteröppningar och fönsterdörrar ska vara placerade i höjdled. Fönstren i de allmänna utrymmena på markplansvåningen kan vara stora. Fönster och fönsterdörrar ska placeras i vertikala rader. Placeringen av balkonger ska variera så att inte alla balkonger står mittemot varandra i lodrät riktning.

Gårdens konstruktioner ska passa ihop med bostadshusens arkitektur.

Balkonger och utskjutande partier

Varje bostad ska ha en balkong, ett grönrum eller en terrass.

Balkonger som skjuter ut från byggnadsstommen ska förses med spjälräcken och ge ett lätt intryck.

Balkongstöttor som når ända ner till marken och ligger utanför byggnadsstommen är inte tillåtna.

Endast franska balkonger eller indragna inglasade balkonger får placeras på fasaderna mot Övitsbölevägen.

Gårdar

I anslutning till kvarterets första bygglov ska det för hela kvarteret utarbetas en kvartersplan som innehåller en plan över gården och belysningen och som vid behov uppdateras i anslutning till följande bygglov.

Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att det är trädgårdsväxtlighet som passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.

Den gemensamma gröneffektiviteten i kvartersområdena AK och AH ska ha ett målsättningstal på minst 1,1.

Kvarterets gemensamma lek- och vistelseområde ska placeras i kvartersområde AH.

Kvarterets gårdsområden ska delas upp med olika ytbeläggningar och planteringar.

Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Bostadsgårdarna får avgränsas med häckar som kan klippas.

Kvarterets utkant får endast avgränsas med en lågvuxen häck mot närrekreationsområdet.

Dagvatten

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Dagvattenhanteringen kan ordnas oberoende av tomtindelningen samt också i kvartersområde AH.

Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

Cykelplatser

Bostäder minst 2 cp/ bostad

Av cykelplatserna ska minst hälften placeras i ett förråd för friluftsutrustning i gårdsnivå.

Cykelplatser får placeras i kvartersområdet AH.

Bilplatser

Bostäder 1 bp/100 m²-vy, dock minst 2 bp/3 bostäder.

Det normenliga antalet bilplatser får minskas med 15 % när parkeringen koncentreras till omarkerade platser på parkeringsområdet.

Normin lisäksi tulee osoittaa 1 vieraspaikka /1 500 k-m², sekä lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten 1 ap /5 000 k-m² porraskäytävien läheisyyteen.

Asuntojen autopaikat ja vieraspaikat tulee sijoittaa LPA-alueelle.

Asuintontteja palvelevaa, lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten saa sijoittaa 2 ap asuintalojen sisäänkäyntien läheisyyteen.

Varastot, viherhuoneet ja yhteistilat eivät mitoita auto- eikä polkupyöräpaikkoja.

Utöver normen ska 1 bp / 1 500 m²-vy anvisas för gästparkering samt 1 bp / 5 000 m²-vy i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemtjänstparkering.

Bostädernas bilplatser och gästplatser ska placeras i LPA-området.

För kortvarig serviceparkering och hemtjänstparkering som betjänar bostadstomterna får 2 bp placeras i närheten av bostadshusens entréer.

Förråd, grönrum och gemensamma utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser.

AR

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue liittyy Backaksen kartano-alueen visuaaliseen kokonaisuuteen. Korttelialueella käytettävien materiaalien, muotojen ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Korttelin 51164 asuinrakentamista ei saa ryhtyä toteuttamaan ennen kuin korttelista 51164 palvelurakennusten korttelialuelta tai rakennussuojelualueelta on huvi- ja/tai tapahtumapalveluiden uudisrakennuksia aloitettu rakentamaan vähintään 3 000 k-m² laajuudelta siten, että vähintään niiden perustukset on tehty.

Korttelin kaikkien rakennusten ja muiden järjestelyjen tulee muodostaa ehjä arkkitehtoninen kokonaisuus.

Rakennusoikeus.

Irtaimistovarastot saa sijoittaa asunnon yhteyteen rakennusoikeuden lisäksi.

Tekniset tilat saa rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi.

Asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa viherhuoneita.

Asukkaita palvelevat yhteistilat ja polkupyörävarastot saa rakentaa yhteisiksi koko korttelissa ja niitä saa sijoittaa AH-korttelialueelle.

Maaperä

Rakennettaessa alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1,8 Krakanojan ja/tai Backaksenojan suhteen tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Ennen Backaksenojan siirtämistä tulee selvittää siirron vaikutusalueella maaperän stabiliteetti ja ottaa se huomioon.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Melu

Rakennusvaihekohtaisesti tulee huolehtia siitä, että rakennusmääräyskokoelman vaatimukset rakennusten ääniympäristöstä täyttyvät.

Hiilineutraalisuus

Rakennushankkeelle tulee rakennuslupavaiheessa laatia ilmastoselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Selvityksessä on osoitettava, miten hankkeessa pyritään pienentämään hiilijalanjälkeä ja kasvattamaan hiilikädenjälkeä liittyen energiaratkaisuihin, rakennusmateriaaleihin sekä infra- ja esirakentamiseen.

Autokannan sähköistymisen vaatimukset tulee huomioida rakennushankkeen suunnitelmissa mm. lataustarpeen ja sen arvioidun kehittymisen osalta. Rakennuslupavaiheessa tulee esittää ratkaisun perustelut.

Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian avulla.

Rakennukset

Rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealuokkaisia ja poikkeuksellisia.

Kvartersområde för radhus och andra kopplade bostadshus.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009). Kvartersområdet för radhus och andra kopplade bostadshus ingår i herrgårdsområdets visuella helhet vid Backas gård. Material, former och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

Bostadsbyggandet i kvarteret 51164 får inte inledas innan byggandet av nybyggnader för nöjes- och/eller evenemangstjänster har inletts i kvartersområdet för servicebyggnader i kvarteret 51164 eller i byggnadsskyddsområdet i en storlek av minst 3 000 m²-vy, så att åtminstone byggnadernas grunder har anlagts.

Alla byggnader och övriga arrangemang i kvarteret ska bilda en harmonisk arkitektonisk helhet.

Byggrätt.

Förråd för lös egendom får placeras i anslutning till bostäderna utöver byggrätten.

Tekniska utrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i detaljplanen.

Utöver den byggrätt som angetts i detaljplanen får grönrum byggas.

Gemensamma utrymmen och cykelförråd som betjänar de boende får byggas så att de är gemensamma i hela kvarteret och de får placeras i kvartersområde AH.

Markens beskaffenhet

Vid byggande i ett område där markens stabilitet är mindre än F=1,8 i förhållande till Skrakabäcken och/eller Backasbäcken ska man utföra stabilitetsundersökningar och eventuella markförstärkningsåtgärder.

Innan Backasbäcken flyttas ska markens stabilitet undersökas och beaktas i det område som påverkas av flytten.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Buller

Vid varje byggfas ska man se till att byggbestämmelsesamlingens krav om byggnadernas ljudmiljö uppfylls.

Klimatneutralitet

För byggprojektet ska en klimatutredning utarbetas i bygglovsfasen, där koldioxidavtrycket och kolhandtrycket presenteras. I utredningen ska man visa hur man i projektet strävar efter att minska koldioxidavtrycket och förstora kolhandavtrycket i anslutning till energilösningar, byggmaterial samt infrastrukturbyggande och grundberedning.

Kraven i samband med elektrifieringen av bilparken ska beaktas i byggprojektets planer bl.a. med tanke på laddningsbehovet och dess uppskattade utveckling. I bygglovsfasen ska lösningens grunder presenteras.

Byggnadernas energiförbrukning ska delvis eller helt täckas med lokalt producerad förnybar energi.

Byggnader

Byggnaderna ska hålla hög kvalitet och vara exceptionella till sin arkitektur, sina material och med tanke på stadsbilden.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut tekniset tilat ja laitteet tulee integroida rakennuksen arkkitehtuuriin.

Rakennusten perustukset ja kuivatusrakenteet saavat ulottua AH-korttelialueelle.

Jätetilat tulee sijoittaa rakennukseen ja/tai LPA-alueelle joko sääsuojattuun tilaan tai maanalaisina säiliöinä ympäristöönsä sopeuttaen.

Katto ja julkisivut

Kattomuodon tulee olla harjakatto.

Kattomateriaalin ja -värin tulee olla punatiilen väristä tiiltä tai tummanharmaata, konesaumattua peltiä.

Rakennuksen pitkille sivuille tulee rakentaa kattolyhtyjä, joiden ulkomitoista leveys on enintään 2,6 m, korkeus enintään 1,7 m julkisivun ja katon leikkauslinjan yläpuolella ja etäisyys toisiinsa ei saa alittaa 2,5 m. Kattolyhdyissä ei saa olla näkyvää harjakattoa, vaan kattokallistuksen tulee olla eteen tai sivulle.

Julkisivujen tulee olla pystylaudoitettua puuta tai puhtaaksi muurattua tiiltä. Julkisivujen materiaalin ja värisävyn tulee olla kaikissa asuinrakennuksissa sama.

Rakennuksen julkisivuissa ei sallita näkyviä elementtisaumoja.

Asuinrakennuksen ylin kerros tulee käsitellä julkisivussa ullakkomaisesti.

Ikkuna-aukkojen ja ikkunaovien tulee olla pystysuuntaisia. Ikkunat ja ikkunaovet tulee toteuttaa pystysuorissa riveissä.

Piharakennusten ja -rakenteiden tulee sopia asuinrakennusten arkkitehtuuriin.

Piharakennuksissa tulee suosia kasvikattoja.

Parvekkeet ja ulokkeet

Jokaisella asunnolla tulee asuntopihan lisäksi olla parveke, viherhuone tai terassi.

Viherhuoneita saa sijoittaa vain maantasokerroksiin.

Rakennusrungosta ulkonevat parvekkeet tulee tehdä pinnakaiteellisina ja keveän vaikutelman antavina.

Parvekkeiden rakentaminen ylimmän kerroksen pitkillä julkisivuilla on sallittu vain ranskalaisina parvekkeina tai julkisivupinnasta sisäänvedettyinä.

Maahan ulottuvia, rakennuksen rungon ulkopuolella olevia parvekkeen kannattajia ei sallita.

Pihat

Korttelin ensimmäisen rakennusluvan yhteydessä tulee laatia koko korttelin laajuinen korttelisuunnitelma, joka sisältää piha- ja valaistussuunnitelman ja jota tarvittaessa päivitetään seuraavien rakennuslupien yhteydessä.

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa puutarhakasvillisuutta. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

AR-korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,1.

Korttelin yhteinen leikki- ja oleskelualue tulee sijoittaa AH-korttelialueelle.

Rakentamattomat tontin osat tulee istuttaa.

Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Asuntokohtaisten terassien välissä saa olla enintään 4 m pitkä puurakenteinen aita. Muutoin asuntopihat saa rajata leikattavin pensasaidoin.

Korttelin ulkoreunan saa rajata lähivirkistysaluetta vasten vain matalakasvuisella pensasaidalla.

Hulevedet

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Hulevesien hallinta voidaan järjestää tonttijaosta riippumatta ja myös AH-korttelialueella.

Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Ventilationsmaskinrum och övriga tekniska utrymmen och anordningar ska integreras i byggnadens arkitektur.

Byggnadernas grunder och dräneringskonstruktioner får skjuta ut i kvartersområde AH.

Soprum ska placeras i en byggnad och/eller i LPA-området antingen i ett väderskyddat utrymme eller som underjordiska cisterner så att de är anpassade till sin omgivning.

Tak och fasader

Takformen ska vara sadeltak.

Takmaterial och -färg ska bestå av rödtegelfärgat tegel eller mörkgrå maskinfalsad plåt.

På byggnadens långsidor ska takkupor byggas, av vars yttermått en bredd på högst 2,6 m, en höjd på högst 1,7 m ligger ovanför fasadens och takets skärningslinje och avståndet mellan dem får inte underskrida 2,5 m. Takkuporna får inte ha ett synligt sadeltak, utan taket ska luta framåt eller åt sidan.

Fasaderna ska bestå av stående brädfodring eller renmurat tegel. Fasaderna ska ha samma material och färgnyans i alla bostadshus.

I byggnadens fasader är synliga elementfogar inte tillåtna.

Bostadshusets översta våning ska behandlas i fasaden på ett vindsliknande sätt.

Fönsteröppningar och fönsterdörrar ska vara placerade i höjdled. Fönster och fönsterdörrar ska placeras i vertikala rader.

Gårdsbyggnader och -konstruktioner ska passa ihop med bostadshusens arkitektur.

I gårdsbyggnaderna ska gröntak prioriteras.

Balkonger och utskjutande partier

Varje bostad ska utöver en bostadsgård ha en balkong, ett grönrum eller en terrass.

Grönrum får endast placeras på markplansvåningar.

Balkonger som skjuter ut från byggnadsstommen ska förses med spjälräcken och ge ett lätt intryck.

Byggande av balkonger på översta våningens fasader tillåts endast som franska balkonger eller så att de är indragna från fasadytan.

Balkongstöttor som når ända ner till marken och ligger utanför byggnadsstommen är inte tillåtna.

Gårdar

I anslutning till kvarterets första bygglov ska det för hela kvarteret utarbetas en kvartersplan som innehåller en plan över gården och belysningen och som vid behov uppdateras i anslutning till följande bygglov.

Den växtlighet som ska planteras i området ska väljas så att det är trädgårdsväxtlighet som passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.

Gröneffektiviteten i kvartersområde AR ska ha ett målsättningstal på minst 1,1.

Kvarterets gemensamma lek- och vistelseområde ska placeras i kvartersområde AH.

Obyggda tomtdelar ska förses med planteringar.

Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Mellan de bostadsvisa terrasserna får det finnas ett högst 4 m långt staket av trä. Annars får bostadsgårdarna avgränsas med häckar som kan klippas.

Kvarterets utkant får endast avgränsas med en lågvuxen häck mot närrekreationsområdet.

Dagvatten

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Dagvattenhanteringen kan ordnas oberoende av tomtindelningen samt också i kvartersområde AH.

Konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet ska vara färdiga innan byggarbetena påbörjas.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

Polkupyöräpaikat

Asunnot vähintään 2 pp /asunto

Polkupyöräpaikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

Polkupyöräpaikkoja saa sijoittaa AH-korttelialueelle.

Cykelplatser

Bostäder minst 2 cp/ bostad

Av cykelplatserna ska minst hälften placeras i ett förråd för friluftsutrustning i gårdsnivå.

Cykelplatser får placeras i kvartersområdet AH.

Autopaikat

Asuinpientalot 1,5 ap/ asunto

Normin mukaisesta autopaikkamäärästä saa vähentää 15 %, kun pysäköinti keskitetään nimeämättömin paikoin pysäköintialueelle.

Normin lisäksi tulee osoittaa 1 vieraspaikka /1 500 k-m² sekä lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten 1 ap /5 000 k-m² sisäänkäyntien läheisyyteen.

Asuntojen autopaikat ja vieraspaikat tulee sijoittaa pääosin LPA-alueelle.

Varastot, viherhuoneet ja yhteistilat eivät mitoita auto- eikä polkupyöräpaikkoja.

Bilplatser

Småhus 1,5 bp/ bostad

Det normenliga antalet bilplatser får minskas med 15 % när parkeringen koncentreras till omarkerade platser på parkeringsområdet.

Utöver normen ska 1 gästplats /1 500 m²-vy samt 1 bp/5 000 m²-vy anvisas i närheten av entréerna för kortvarig serviceparkering och hemtjänstparkering.

Bostädernas bilplatser och gästplatser ska huvudsakligen placeras i LPA-området.

Förråd, grönrum och gemensamma utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser.

AH

Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue.

Kvartersområde i sambruk som betjänar boendet.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen visuaaliseen kokonaisuuteen. Korttelialueella käytettävien materiaalien, muotojen ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009). Kvartersområdet ingår i herrgårdsområdets visuella helhet vid Backas gård. Material, former och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

Korttelin kaikkien rakennusten ja muiden järjestelyjen tulee muodostaa ehjä arkkitehtoninen kokonaisuus.

Alla byggnader och övriga arrangemang i kvarteret ska bilda en harmonisk arkitektonisk helhet.

Korttelialueelle tulee sijoittaa koko korttelin asukkaita palvelevia yhteistiloja sekä korttelin yhteinen leikki- ja oleskelualue.

I kvartersområdet ska det placeras gemensamma utrymmen som betjänar boende i hela kvarteret samt en lek- och vistelseplats som är gemensam för kvarteret.

Korttelialueelle saa sijoittaa korttelin rakennuksia palvelevia energiakaivoja.

I kvartersområdet får energibrunnar som betjänar kvarterets byggnader placeras.

Korttelialueelle saa sijoittaa polkupyörävarastoja enintään 160 k-m².

I kvartersområdet får högst 160 m²-vy cykelförråd placeras.

Piharakennusten ja -rakenteiden tulee sopia asuinrakennusten arkkitehtuuriin.

Gårdsbyggnader och -konstruktioner ska passa ihop med bostadshusens arkitektur.

Piha- ja varastorakennuksissa tulee suosia kasvikattoja.

I gårds- och förrådsbyggnaderna ska gröntak prioriteras.

AK- ja AR-korttelialueiden rakennusten perustukset ja kuivatusrakenteet saavat ulottua AH-korttelialueelle.

Byggnadernas grunder och dräneringskonstruktioner i kvartersområdena AK och AR får skjuta ut i kvartersområde AH.

Varastot ja yhteistilat eivät mitoita auto- eikä polkupyöräpaikkoja.

Förråd och gemensamma utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser.

Maaperä

Rakennettaessa alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1,8 Krakanojan ja/tai Backaksenojan suhteen tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Markens beskaffenhet

Vid byggande i ett område där markens stabilitet är mindre än F=1,8 i förhållande till Skrakabäcken och/eller Backasbäcken ska man utföra stabilitetsundersökningar och eventuella markförstärkningsåtgärder.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Piha

Korttelin ensimmäisen rakennusluvan yhteydessä tulee laatia koko korttelin laajuinen korttelisuunnitelma, joka sisältää piha- ja valaistussuunnitelman ja jota tarvittaessa päivitetään seuraavien rakennuslupien yhteydessä.

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa puutarhakasvillisuutta. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

Korttelin ulkoreunan saa rajata lähivirkistysaluetta vasten vain matalakasvuisella pensasaidalla.

Korttelialueen piha tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla.

Gården

I anslutning till kvarterets första bygglov ska det för hela kvarteret utarbetas en kvartersplan som innehåller en plan över gården och belysningen och som vid behov uppdateras i anslutning till följande bygglov.

Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att det är trädgårdsväxtlighet som passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.

Kvarterets utkant får endast avgränsas med en lågvuxen häck mot närrekreationsområdet.

Kvarterets gård ska delas upp med olika ytbeläggningar och planteringar.

AK- ja AH-korttelialueiden yhteisen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,1.

Asuintontteja palvelevaa, lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten saa sijoittaa 2 ap asuintalojen sisäänkäyntien läheisyyteen.

Hulevedet

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla.

AK- ja AR-korttelialueiden hulevesien viivytys voidaan järjestää AH-korttelialueella.

Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Den gemensamma gröneffektiviteten i kvartersområdena AK och AH ska ha ett målsättningstal på minst 1,1.

För kortvarig serviceparkering och hemtjänstparkering som betjänar bostadstomterna får 2 bp placeras i närheten av bostadshusens entréer.

Dagvatten

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden.

Fördröjningen av dagvatten från kvartersområdena AK och AR kan ordnas i kvartersområde AH.

Konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet ska vara färdiga innan byggarbetena påbörjas.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

P

Palvelurakennusten korttelialue.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Palvelurakennusten korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen toiminnalliseen ja visuaaliseen kokonaisuuteen. Korttelialueella käytettävien materiaalien, rakenteiden,mainoslaitteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely-, opetus- ja kokoontumistiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, saunatiloja, muuntamon sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa.

Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.

Muuntamo tulee sopeuttaa osaksi rakennettavaa ympäristöä myös väritykseltä ja julkisivumateriaalinsa osalta.

Kvartersområde för servicebyggnader.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Kvartersområdet för servicebyggnader ingår i herrgårdsområdets funktionella och visuella helhet vid Backas gård. Material, konstruktioner, reklamanordningar och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

I området är det tillåtet att placera restaurang-, nöjes- och underhållningstjänster, närtjänster, affärs- och kontorslokaler, inkvarteringslokaler, kultur-, utställnings-, undervisnings- och samlingslokaler, arbetslokaler som inte stör miljön, bastuutrymmen, en transformatorstation samt idrotts- och fritidsverksamhet.

Specialaffärer eller stora detaljhandelsenheter som kräver mycket utrymme får inte placeras i området.

Transformatorstationen ska anpassas så att den bildar en del av den miljö som byggs också för färgsättningens och fasadmaterialets del.

Rakennusoikeus.

Toimistotilojen määrä saa yhteensä olla korkeintaan 15 % alueen kokonaiskerrosalasta.

Tekniset tilat saa rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi.

Byggrätt.

Det sammanlagda antalet kontorslokaler får utgöra högst 15 % av områdets totala våningsyta.

Tekniska utrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i detaljplanen.

Maaperä

Ennen Backaksenojan siirtämistä tulee selvittää siirron vaikutusalueella maaperän stabiliteetti ja ottaa se huomioon.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Markens beskaffenhet

Innan Backasbäcken flyttas ska markens stabilitet undersökas och beaktas i det område som påverkas av flytten.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Melu

Rakennusvaihekohtaisesti tulee huolehtia siitä, että rakennusmääräyskokoelman vaatimukset rakennusten ääniympäristöstä täyttyvät.

Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.

Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq)päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).

Buller

Vid varje byggfas ska man se till att byggbestämmelsesamlingens krav om byggnadernas ljudmiljö uppfylls.

Vid arrangemang av musikframträdanden som eventuellt hålls utomhus ska bullerspridningen utredas i förväg och nödvändiga åtgärder ska vidtas för att minska olägenheterna från buller. Utomhuskonserter ska arrangeras, hållas och placeras så att de orsakar så lite bullerolägenheter som möjligt för områdets invånare, skola och daghem.

Bullernivån i affärs- och kontorsrum får inte överskrida riktvärdet för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) dagtid (kl. 07–22) 45 dB (A).

Hiilineutraalisuus

Rakennushankkeelle tulee rakennuslupavaiheessa laatia ilmastoselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Selvityksessä on osoitettava, miten hankkeessa pyritään pienentämään hiilijalanjälkeä ja kasvattamaan hiilikädenjälkeä liittyen energiaratkaisuihin, rakennusmateriaaleihin sekä infra- ja esirakentamiseen.

Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian avulla.

Klimatneutralitet

För byggprojektet ska en klimatutredning utarbetas i bygglovsfasen, där koldioxidavtrycket och kolhandtrycket presenteras. I utredningen ska man visa hur man i projektet strävar efter att minska koldioxidavtrycket och förstora kolhandavtrycket i anslutning till energilösningar, byggmaterial samt infrastrukturbyggande och grundberedning.

Byggnadernas energiförbrukning ska delvis eller helt täckas med lokalt producerad förnybar energi.

Rakennukset	**Byggnader**
Rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealuokkaisia ja poikkeuksellisia.	Byggnaderna ska hålla hög kvalitet och vara exceptionella till sin arkitektur, sina material och med tanke på stadsbilden.
Rakennuksen julkisivuissa ei sallita näkyviä elementtisaumoja.	I byggnadens fasader är synliga elementfogar inte tillåtna.
Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut tekniset tilat ja laitteet tulee integroida rakennuksen arkkitehtuuriin.	Ventilationsmaskinrum och övriga tekniska utrymmen och anordningar ska integreras i byggnadens arkitektur.
Lastaus- ja huoltotilat tulee sijoittaa rakennukseen. Ulkovarastointia ei sallita.	Utrymmen för lastning och underhåll ska placeras i en byggnad. Utomhuslagring tillåts inte.
Jätetilat tulee sijoittaa rakennuksiin tai sääsuojatusti aitauksiin.	Soprum ska placeras i byggnader eller väderskyddade inhägnader.
Piharakenteiden tulee sopia päärakennusten arkkitehtuuriin.	Gårdens konstruktioner ska passa ihop med huvudbyggnadernas arkitektur.
Rakennusta nro 12 koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller byggnad nr 12:**
Rakennuksessa tulee olla kolmiharjainen harjakatto. Kattokulmien tulee vaihdella välillä ~ 25° - 60°.	Byggnaden ska ha sadeltak med tre åsar. Takvinklarna ska variera mellan ~ 25° - 60°.
Rakennuksen korkeimman harjan tulee olla harjoista keskimmäinen. Etelä- ja pohjoisjulkisivuilla julkisivun ja katon leikkauspisteen korkeus saa olla enintään 7 m maanpinnasta.	Den mellersta åsen ska vara byggnadens högsta ås. På södra och norra fasaderna får fasadens och takets skärningspunkt ligga högst 7 m från markytan.
Rakennuksen julkisivujen tulee olla joko paikalla muurattua tiiltä, puuta tai corten-teräst. Kattomateriaalin tulee olla tiiltä, konesaumattua peltiä tai corten-teräst. Corten-kattoa tulee käyttää vain corten-julkisivun kanssa. Konesaumattua peltikattoa tulee käyttää vain puujulkisivun kanssa.	Byggnadernas fasader ska bestå av antingen platsmurat tegel, trä eller cortenstål. Takmaterialet ska bestå av tegel, maskinfalsad plåt eller cortenstål. Cortentak ska användas endast med cortenfasader. Maskinfalsat plåttak ska användas endast med trädfasader.
Rakennuksia nro 13 ja 14 koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller byggnaderna nr 13 och 14:**
Rakennuksissa tulee olla muodoltaan kumpuilevat kasvikatot, jotka paikoin ulottuvat maahan asti.	Byggnaderna ska ha gröntak som till sin form är kuperade och som på sina ställen når ända ner till marken.
Rakennuksen nro 13 vesikaton ylin korkeusasema saa olla enintään kartanomäen lakikorkeuden tasolla. Rakennus saa saavuttaa tämän korkeustason vain kerran.	Den högsta höjden hos yttertaket i byggnad nr 13 får högst ligga i nivå med gårdsbackens högsta höjd. Byggnaden får nå denna höjd endast en gång.
Rakennuksen nro 14 vesikaton ylin korkeusasema saa olla enintään rakennuksen nro sr/6, juurrutuskellarin, harjan tasolla. Rakennus saa saavuttaa tämän korkeustason vain kerran.	Den högsta höjden hos yttertaket i byggnad nr 14 får högst ligga i nivå med åsen på byggnad nr sr/6, groningskällaren. Byggnaden får nå denna höjd endast en gång.
Rakennukset tulee tehdä pääosin puurakenteisena.	Byggnaderna ska huvudsakligen byggas av trä.
Pihat	**Gårdar**
Ulkoalueet tulee säilyttää kaikille avoimina.	Utomhusområdena ska bevaras så att de är öppna för allmänheten.
Ensimmäisen rakennusluvan yhteydessä tulee laatia koko korttelin laajuinen korttelisuunnitelma, joka sisältää piha- ja valaistussuunnitelman ja jota tarvittaessa päivitetään seuraavien rakennuslupien yhteydessä.	I anslutning till det första bygglovet ska det för hela kvarteret utarbetas en kvartersplan som innehåller en plan över gården och belysningen och som vid behov uppdateras i anslutning till följande bygglov.
Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.	Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att den passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.
Vanhan, asvaltoidun alueen maisemointi tulee toteuttaa ensimmäisen rakennushankkeen yhteydessä.	Det gamla asfalterade området ska anpassas till landskapet i samband med det första byggprojektet.
Backaksenojan suuntainen ulkoilureitti tulee toteuttaa kaupungin ohjeiden mukaan. Ulkoilureitin tulee olla aina yleisesti käytettävissä.	Friluftsleden som följer Backasbäcken ska anläggas i enlighet med stadens anvisningar. Friluftsleden ska alltid vara allmänt tillgänglig.
Pysäköintialue on sovitettava maastoon maaston muotoja seuraillen ja ilman maisemaa muuttavia, suuria tasauksia ja pengerryksiä.	Parkeringsområdet ska anpassas till terrängen så att det följer terrängens former och utan stora utjämningar eller terrasseringar som förändrar landskapet.
Pysäköintialueen ajoteiden tulee olla kivituhkaa tai vastaavaa puoliläpäisevää pinnoitetta ja pysäköintiruutujen tulee olla nurmikivipintaisia.	Parkeringsområdets körvägar ska bestå av stenmjöl eller motsvarande halvgenomsläpplig beläggning och parkeringsrutorna ska vara gräsarmerade.
Pysäköintialue korttelin länsiosassa tulee istuttaa puutarhamaiseksi kukkivin puin siten, että yhtä puuta kohden on enintään 4,7 autopaikkaa.	Parkeringsområdet i kvarterets västra del ska planteras trädgårdslikt med blommande träd så att det finns högst 4,7 bilplatser för varje träd.
Karttatien länsipuolella olevalle pysäköintialueelle tulee istuttaa kukkivia pienpuita siten, että yhtä puuta kohden on enintään 3,1 autopaikkaa.	På parkeringsområdet väster om Kartvägen ska blommande små träd planteras så att det finns högst 3,1 bilplatser för varje träd.
Puut tulee istuttaa siten, että näkymiä Ylästöntieltä kohti avointa maisemaa säilyy.	Träden ska planteras så att utsikten över det öppna landskapet från Övitsbölevägen bevaras.
Pysäköintialueille istutettavien puiden elinmahdollisuudet tulee varmistaa infra-RYL:n mukaisilla kasvualustoilla.	Levnadsmöjligheterna hos de träd som planteras på parkeringsområdena ska tryggas med växtunderlag enligt InfraRYL.
Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 1,0.	Målsättningstalet för kvartersområdets gröneffektivitet ska vara minst 1,0.
Korttelialuetta ja tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.	Gränserna mellan kvartersområdet och tomterna får inte inhägnas.
Väliaikaiset rakenteet tapahtumien aikana kulkemisen ohjaamiseksi ovat sallittuja.	Temporära konstruktioner för att styra trafiken under evenemang är tillåtna.

Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista.

Hulevedet

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Hulevesien hallinta voidaan järjestää tonttijaosta riippumatta.

Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten sementumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Polkupyörä- ja autopaikat

Polkupyörä- ja autopaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Palvelurakennusten korttelialueelle saa sijoittaa myös rakennussuojelualueen autopaikkoja.

Parkeringsområdenas dagvatten ska hanteras med en filtrerande metod eller en oljeavskiljare innan de leds vidare.

Dagvatten

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Dagvattenhanteringen kan ordnas oberoende av tomtindelningen.

Konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet ska vara färdiga innan byggarbetena påbörjas.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatserna ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

Cykel- och bilplatser

Behovet av cykel- och bilplatser fastställs i samband med bygglovet.

I kvartersområdet för servicebyggnader får också byggnadsskyddsområdets bilplatser placeras.

KL

Liikerakennusten korttelialue.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Liikerakennusten korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen toiminnalliseen ja visuaaliseen kokonaisuuteen. Korttelialueella käytettävien materiaalien, mainosrakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Alueelle saa rakentaa rakennussuojelualuetta palvelevia tiloja.

Tekniset- ja huoltotilat saa rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi.

Ulkovarastointia ei sallita.

Rakennukset

Liiketilojen tulee avautua länteen.

Rakennuksen julkisivujen tulee olla joko punatiiltä tai punamullattua puuta.

Kattomateriaalin tulee olla punatiiltä.

Kattomuodon tulee olla harja- tai aumakatto avoräystäin.

Lastaus-, jäte- ja huoltotilat tulee sijoittaa rakennukseen.

Maaperä

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Pihat

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

Pysäköintialue tulee rajata ja jakaa osiin matalin pensasistutuksin.

Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla vähintään 0,9.

Polkupyörä- ja autopaikat

Polkupyörä- ja autopaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Kvartersområde för affärsbyggnader.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009). Kvartersområdet för affärsbyggnader ingår i herrgårdsområdets funktionella och visuella helhet vid Backas gård. Material, reklamkonstruktioner och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

I området får det byggas utrymmen som betjänar byggnadsskyddsområdet.

Tekniska utrymmen och serviceutrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i planen.

Utomhuslagring tillåts inte.

Byggnader

Affärslokalerna ska öppna sig västerut.

Byggnadens fasader ska bestå av antingen rödtegel eller rödmyllat trä.

Takmaterialet ska bestå av rödtegel.

Takformen ska vara sadel- eller valmtak med öppen takfot.

Utrymmen för lastning, avfall och underhåll ska placeras i byggnaden.

Markens beskaffenhet

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Gårdar

Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att den passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.

Parkeringsområdet ska avgränsas och delas in i delar med låga buskplanteringar.

Målsättningstalet för kvartersområdets gröneffektivitet ska vara minst 0,9.

Cykel- och bilplatser

Behovet av cykel- och bilplatser fastställs i samband med bygglovet.

VP

Puisto.

Alue valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

Alueella käytettävien materiaalien, rakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Puisto liittyy Backaksen kartanoalueen toiminnalliseen ja visuaaliseen kokonaisuuteen.

Alue säilytetään pääosin avoimena maisemana.

Park.

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Den växtlighet som ska planteras i området ska väljas så att den passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.

Material, konstruktioner och belysning som används i området ska passa in i miljön.

Parken ingår i herrgårdsområdets funktionella och visuella helhet vid Backas gård.

Området bevaras huvudsakligen som ett öppet landskap.

Pyöräilyn laatukäytävän, baanan, tulee olla kovapintainen ja tasainen.

Muut kulkureitit tulee tehdä pääosin kivituhka- tai sorapintaisina.

Ennen siltojen, ulkoilureittien ja pyöräilyn laatukäytävän rakentamista tulee selvittää maaperän stabiliteetti ja ottaa se huomioon.

Rakennettaessa alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1,8 Krakanojan ja/tai Backaksenojan suhteen tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Kvalitetskorridoren för cykeltrafik, banan, ska ha en hård yta och den ska vara jämn.

Övriga färdvägar ska anläggas så att de huvudsakligen är belagda med stenmjöl eller grus.

Innan broar, friluftsleder och en kvalitetskorridor för cykeltrafik byggs ska markens stabilitet undersökas och beaktas.

Vid byggande i ett område där markens stabilitet är mindre än F=1,8 i förhållande till Skrakabäcken och/eller Backasbäcken ska man utföra stabilitetsundersökningar och eventuella markförstärkningsåtgärder.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatserna ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

VL

Lähivirkistysalue.

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Lähivirkistysalue liittyy Backaksen kartanoalueen toiminnalliseen ja visuaaliseen kokonaisuuteen. Alueella käytettävien rakenteiden, materiaalien ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Maanomistajan tai -haltijan tulee toteuttaa lähivirkistysalue kaupungin hyväksymän puistosuunnitelman mukaisena.

Krakanojan ja Backaksenojan suuntaiset ulkoilureitit tulee toteuttaa ja pitää kunnossa kaupungin ohjeiden mukaan. Krakanojan suuntainen ulkoilureitti tulee toteuttaa 4,5 m leveänä ja kivituhkapintaisena. Ulkoilureittien tulee olla aina yleisesti käytettävissä.

Muut kulkureitit tulee tehdä pääosin kivituhka- tai sorapintaisina.

Alue säilytetään pääosin avoimena maisemana.

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja.

Backaksen kartanon ympäristö on arvokasta peltolinnustoaluetta. Alueella tulee säilyttää tai istuttaa puuryhmiä tukemaan linnuston elinolosuhteita. Mikäli alueella on tarpeen kaataa puita, ei puidenkaatoja saa tehdä lintujen pesimäaikaan 1.4. - 31.7.

Avoimena säilytettävät alueet tulee pääosin toteuttaa kasvillisuudeltaan luonnonmukaisina niittyinä sekä maisemapeltoina ja muina viljelyalueina. Alueella tulee välttää nurmikoiden perustamista.

Alueelle ei saa pystyttää aitoja. Väliaikaiset rakenteet tapahtumien aikana kulkemisen ohjaamiseksi ovat sallittuja.

Ennen Backaksenojan siirtämistä tulee selvittää siirron vaikutusalueella maaperän stabiliteetti ja ottaa se huomioon.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Rakennettaessa alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1,8 Krakanojan ja/tai Backaksenojan suhteen tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Område för närrekreation.

Området är en bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Närrekreationsområdet ingår i herrgårdsområdets funktionella och visuella helhet vid Backas gård. Konstruktioner, material och belysning som används i området ska passa in i miljön.

Markägaren eller -innehavaren ska anlägga ett närrekreationsområde enligt en parkplan som godkänts av staden.

Friluftslederna som följer Skrakabäcken och Backasbäcken ska anläggas och underhållas enligt stadens anvisningar. Friluftsleden som följer Skrakabäcken ska anläggas med en bredd av 4,5 m och med en beläggning av stenmjöl. Friluftslederna ska alltid vara allmänt tillgängliga.

Övriga färdvägar ska anläggas så att de huvudsakligen är belagda med stenmjöl eller grus.

Området bevaras huvudsakligen som ett öppet landskap.

Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att den passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.

Omgivningen runt Backas gård är ett värdefullt fältfågelområde. Trädgrupper ska bevaras eller planteras i området för att stödja fågelbeståndets levnadsförhållanden. Om träd behöver fällas i området får avverkning inte göras under fåglarnas häckningstid 1.4–31.7.

Områden som ska bevaras öppna ska huvudsakligen förverkligas med en växtlighet bestående av ängar i naturtillstånd samt landskapsåkrar och andra odlingsområden. I området ska man undvika att anlägga gräsmattor.

Staket får inte uppföras i området. Temporära konstruktioner för att styra trafiken under evenemang är tillåtna.

Innan Backasbäcken flyttas ska markens stabilitet undersökas och beaktas i det område som påverkas av flytten.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Vid byggande i ett område där markens stabilitet är mindre än F=1,8 i förhållande till Skrakabäcken och/eller Backasbäcken ska man utföra stabilitetsundersökningar och eventuella markförstärkningsåtgärder.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatserna ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

LPA

Autopaikkojen korttelialue

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Autopaikkojen korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen visuaaliseen kokonaisuuteen.

Korttelialueella käytettävien materiaalien, rakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.

Alueella ei saa tehdä maisemaa muuttavia, suuria tasauksia ja pengerryksiä.

Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa eikä se estä näkymiä Ylästöntien suunnasta peltoalueille.

Alueelle tulee istuttaa vähintään 20 puuta, joista osa sijoittuu autopaikkojen väliin siten, että puiden välissä on enintään 10 autoa.

Istutettavien puiden elinmahdollisuudet tulee varmistaa infraRYL:n mukaisilla kasvualustoilla.

Korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteluvun tulee olla 0,9.

Alueelle saa sijoittaa AK- ja AR-korttelialueiden jätetiloja joko sääsuojattuun tilaan tai maanalaisina säiliöinä ympäristöönsä sopeuttaen.

Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää pääasiassa vain ajoreiteillä.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista.

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Hulevesien hallinta voidaan järjestää tonttijaosta riippumatta.

Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten sementumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Kvartersområde för bilplatser

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Kvartersområdet för bilplatser ingår i herrgårdsområdets visuella helhet vid Backas gård.

Material, konstruktioner och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

I området är det inte tillåtet att göra stora utjämningar eller terrasseringar som förändrar landskapet.

Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att det är trädgårdsväxtlighet som passar in i den gamla kulturmiljön och att den inte blockerar utsikten över åkerområdena från Övitsbölevägen.

I området ska minst 20 träd planteras, varav en del placeras mellan bilplatserna så att det är högst 10 bilar mellan träden.

Levnadsmöjligheterna hos de träd som planteras ska tryggas med tillräckliga växtunderlag enligt InfraRYL.

Målsättningstalet för tomtens gröneffektivitet ska vara 0,9.

I området får soprum för kvartersområdena AK och AR placeras antingen i ett väderskyddat utrymme eller som underjordiska cisterner så att de är anpassade till sin omgivning.

Beläggning som inte släpper igenom vatten får huvudsakligen endast användas på körvägar.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

Parkeringsområdenas dagvatten ska hanteras med en filtrerande metod eller en oljeavskiljare innan de leds vidare.

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Dagvattenhanteringen kan ordnas oberoende av tomtindelningen.

Konstruktionerna för hantering av dagvattnet från byggandet ska vara färdiga innan byggarbetena påbörjas.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggarbetsplatserna ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

SL

Luonnonsuojelualue.

Alue rauhoitetaan luonnonsuojelulain 24 §:n perusteella.

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Jos ulkoilureitti, polku tai silta rakennetaan alueelle, missä maaperän stabiliteetti on pienempi kuin F=1.5, tulee tehdä stabiliteettitarkasteluja ja mahdollisesti pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Krakanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten sementumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaiden on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

Naturskyddsområde.

Området skyddas med stöd av 24 § i naturvårdslagen.

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Om en friluftsled, stig eller bro byggs i ett område där markens stabilitet är mindre än F=1.5 ska man utföra stabilitetsundersökningar och eventuella markförstärkningsåtgärder.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Skrakabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggarbetsplatserna ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.

SR

Rakennussuojelualue.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Kartanoalueen kaikki rakennukset ja historiallinen puisto muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden, jossa rakennussuojelu ja ympäristön suojelu nivoutuvat toisiinsa. Alueen käytön pitää sopeutua historialliseen kartanomiljööseen.

Byggnadsskyddsområde.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Alla byggnader i herrgårdsområdet och den historiska parken bildar en funktionell helhet, där byggnadsskyddet och miljöskyddet knyts samman. Områdets användning ska anpassa sig efter den historiska herrgårdsmiljön.

Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely-, opetus- ja kokoontumistiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, saunatiloja, asuntoja, varastoja, autonsäilytystiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa.	I området är det tillåtet att placera restaurang-, nöjes- och underhållningstjänster, närtjänster, affärs- och kontorslokaler, inkvarteringslokaler, kultur-, utställnings-, undervisnings- och samlingslokaler, arbetslokaler som inte stör miljön, bastuutrymmen, bostäder, förråd, bilförvaringsutrymmen samt idrotts- och fritidsverksamhet.
Asumista saa sijoittaa asemakaavakartalla as-merkinnällä osoitettuihin rakennuksiin.	Boende får förlaggas till byggnader som anvisats med beteckningen as på detaljplanekartan.
Merkinnällä sr/8 osoitettuun rakennukseen saa sijoittaa asuntoja vain rakennuksen itäpäätyyn tiloihin, jotka ovat olleet aiemmin asuinkäytössä.	I byggnaden som anvisats med beteckningen sr/8 får bostäder endast placeras i lokaler i byggnadens östra gavel, vilka tidigare använts för boende.
Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.	Specialaffärer eller stora detaljhandelsenheter som kräver mycket utrymme får inte placeras i området.
Jätetilat tulee sijoittaa rakennuksiin tai sääsuojatusti aitauksiin.	Soprum ska placeras i byggnader eller väderskyddade inhägnader.
Alueella käytettävien materiaalien, mainosrakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia.	Material, reklamkonstruktioner och belysning som används i området ska passa in i miljön.
Suojeltavien rakennusten korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.	För reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder i de skyddade byggnaderna ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.
Uusittaessa suojeltavien rakennusten täydentäviä rakennusosia, kuten ikkunoita tai ovia, tulee ne sopeuttaa rakennuksen alkuperäiseen ilmeeseen. Rakennuksen korjaus-, muutos- ja lisärakennustoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.	När de skyddade byggnadernas kompletterande byggnadsdelar förnyas, som fönster eller dörrar, ska de anpassas till byggnadens ursprungliga utseende. För reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder i en byggnad ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.
Ennen vanhoissa rakennuksissa tehtäviä muutostöitä tulee selvittää lepakoiden esiintyvyys. Mikäli rakennuksissa todetaan lepakoiden levähdys- tai lisääntymispaikkoja, on oltava yhteydessä alueelliseen luonnonsuojeluviranomaiseen jatkosuunnitteluohjeiden saamiseksi.	Innan det görs ändringsarbeten i gamla byggnader ska förekomsten av fladdermöss utredas. Ifall det i byggnaderna konstateras rast- och förökningsplatser för fladdermöss ska den regionala naturskyddsmyndigheten kontaktas för anvisningar om fortsatt planering.
Pohjavesiolosuhteet pitää ottaa huomioon suunnittelussa ja etenkin mahdollisten maanalaisten rakenteiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.	Grundvattenförhållandena ska beaktas i planeringen och i synnerhet vid planering och byggande av eventuella underjordiska konstruktioner.
Suojeltavaa rakennusta 1 (BACKAKSEN KARTANO) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **1 (BACKAS HERRGÅRD)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla. Rakennuksen vanhat tulisijat tulee säilyttää.	Byggnadens entydiga utseende samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som liknar de ursprungliga materialen. Byggnadens gamla eldstäder ska bevaras.
Suojeltavaa rakennusta 2 (KELLARIVAJA) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **2 (KÄLLARSKJULET)**:
Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennuksen osa. Rakennuksen kivikellaria ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen.	En historiskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnadsdel. Byggnadens stenkällare får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten utföras som riskerar bevarandet av de värden som nämns ovan.
Suojeltavaa rakennusta 3 (TILANHOITAJAN ASUINRAKENNUS) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **3 (FÖRVALTARENS BOSTADSHUS)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla. Rakennuksen vanhat tulisijat tulee säilyttää.	Byggnadens entydiga utseende samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som liknar de ursprungliga materialen. Byggnadens gamla eldstäder ska bevaras.
Suojeltavaa rakennusta 4 (PUUTARHURIEN ASUNTO) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **4 (TRÄDGÅRDSMÄSTARNAS BOSTAD)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen kivisokkeli, hirsirunko ja rakennuksen ulkomuoto tulee säilyttää tai tehdä alkuperäisen kaltaiseksi.	Byggnadens stensockel, timmerstomme och byggnadens utseende ska bevaras eller återställas till ursprunget.
Suojeltavaa rakennusta 5 (NARIKKA) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **5 (NARIKKA)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen kivisokkeli säilytetään, hirsirunko ja rakennuksen ulkomuoto tulee säilyttää tai tehdä alkuperäisen kaltaiseksi.	Byggnadens stensockel bevaras, timmerstommen och byggnadens utseende ska bevaras eller återställas till ursprunget.

Suojeltavaa rakennusta 6 (JUURRUTUSKELLARI) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **6 (GRONINGSKÄLLAREN)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen ulkomuoto, kivisokkeli, vellikello ja lastauslaituri suojellaan. Julkisivujen värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti.	Byggnadens utseende, stensockel, vällingklocka och lastkaj skyddas. Fasadernas färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär.
Suojeltavaa rakennusta 7 (PAJA) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **7 (SMEDJAN)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen ulkomuoto ja ominaispiirteet suojellaan.	Byggnadens utseende och kännetecknande drag skyddas.
Rakennuksen ulkoseinien saastuneisuus tulee tutkia ennen korjaus- ja muutostoimenpiteitä.	Före reparations- och ändringsåtgärder ska föroreningsgraden i byggnadens ytterväggar undersökas.
Suojeltavaa rakennusta 8 (KIVISIKALA) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **8 (STENSVINHUSET)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.
Rakennuksen ulkomuoto, vesikatto, seinät ja aukotus suojellaan.	Byggnadens utseende, yttertak, väggar och öppningar skyddas.
Rakennuksen lautaverhoillun, ulkonevan rakennusosan osalta sokkelin kivet tulee säilyttää. Puurakenteisen osan voi korvata uudisosalla.	I fråga om byggnadens brädbeklädda, utskjutande byggnadsdel ska sockelstenarna bevaras. Trädelen kan ersättas med en ny del.
Suojeltavaa rakennusta 9 (NAVETTA) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **9 (LADUGÅRDEN)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Rakennuksen selkeä ulkomuoto, vesikatto, vellikello sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.	Byggnadens entydiga utseende, yttertak, vällingklockan samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som liknar de ursprungliga materialen.
Suojeltavaa rakennusta 10 (KUIVAAMO-PUIMALA) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **10 (TORK-TRÖSKHUSET)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti.	Byggnadens entydiga utseende samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär.
Suojeltavaa rakennusta 11 (MUUNTAJARAKENNUS) koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden **11 (TRANSFORMATORBYGGNADEN)**:
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.	En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Rakennuksen ulkomuoto, vesikatto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti.	Byggnadens utseende, yttertak samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär.
Uudisrakennukset	**Nybyggnader**
Uudisrakennusten tulee tyyliltään sopeutua historialliseen ympäristöönsä. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä museoviranomaisen lausunto sekä selvitys, joka osoittaa rakennuksen/rakennelman sopeutumisen ympäristöönsä ja maastoon.	Nybyggnader ska vara anpassade till den historiska miljön. Till bygglovansökan ska museimyndighetens utlåtande bifogas samt en utredning som visar hur byggnaden/konstruktionen passar in i omgivningen och terrängen.
Uudisrakennuksiin sijoittuvien toimistotilojen määrä saa yhteensä olla korkeintaan 15 % alueen uudisrakennusten kokonaiskerrosalasta.	Det sammanlagda antalet kontorslokaler som placeras i nybyggnader får utgöra högst 15 % av den totala våningsytan för områdets nybyggnader.
Tekniset- ja huoltotilat saa rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi.	Tekniska utrymmen och serviceutrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i planen.
Rakennusten julkisivujen tulee olla punatiiltä, corten-terästä tai punamullattua tai peittomaalattua puuta.	Byggnadernas fasader ska bestå av rödtegel, cortenstål eller rödmyllat eller täckmålat trä.
Kattomateriaalin tulee olla tiiltä, corten-terästä tai maalattua, konesaumattua peltiä. Corten-kattoa tulee käyttää vain corten-julkisivun kanssa. Konesaumattua peltikattoa tulee käyttää vain puujulkisivun kanssa.	Takmaterialet ska bestå av rödtegel, cortenstål eller målad maskinfalsad plåt. Cortentak ska användas endast med corten-fasader. Maskinfalsat plåttak ska användas endast med träd-fasader.
Kattomuodon tulee olla harjakatto.	Takformen ska vara sadeltak.

Rakennusta nro 15 koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller byggnad nr 15:**
Rakennuksen keskiosassa tulee olla symmetrinen harjakatto, jonka kaltevuus on 32° - 39° ja jonka sivuilla on molemmin puolin matalammat, ulos päin kaatavat lapekatot kaltevuudeltaan 11° - 27°.	Byggnadens mittparti ska ha ett symmetriskt sadeltak som har lutningen 32° - 39° och som på båda sidorna har lägre utåtsluttande pulpettak med taklutningen 11° - 27°.
Korkeimman harjan korkeus maanpinnasta saa olla enintään 18 m. Pitkän julkisivun korkeus maasta seinän ja katon leikkauskohtaan tulee olla enintään 5 m.	Den högsta åsens höjd från markytan får vara högst 18 m. Den långa fasadens höjd från marken till väggens och takets skärningspunkt ska vara högst 5 m.
Rakennuksen päädyn tulee olla mittasuhteiltaan tasapainoinen ja pääsisäänkäynnin suunnassa kutsuva.	Byggnadens gavel ska till sina dimensioner vara balanserad och inbjudande i huvudentréns riktning.
Pääsisäänkäyntiä tulee korostaa lasiseinällä.	Huvudentrén ska framhävas med en glasvägg.
Rakennushankkeelle tulee rakennuslupavaiheessa laatia ilmastoselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Selvityksessä on osoitettava, miten hankkeessa pyritään pienentämään hiilijalanjälkeä ja kasvattamaan hiilikädenjälkeä liittyen energiaratkaisuihin, rakennusmateriaaleihin sekä infra- ja esirakentamiseen.	För byggprojektet ska en klimatutredning utarbetas i bygglovsfasen, där koldioxidavtrycket och kolhandtrycket presenteras. I utredningen ska man visa hur man i projektet strävar efter att minska koldioxidavtrycket och förstora kolhandavtrycket i anslutning till energilösningar, byggmaterial samt infrastrukturbyggande och grundberedning.
Rakennusten energiakulutus tulee osittain tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetun uusiutuvan energian avulla.	Byggnadernas energiförbrukning ska delvis eller helt täckas med lokalt producerad förnybar energi.
Pihat	**Gårdar**
Kartanoalue tulee säilyttää kaikille avoimena.	Herrgårdsområdet ska bevaras så att det är öppnet för allmänheten.
Alueen asunnoille ei saa tehdä aidattuja yksityispihoja.	Områdets bostäder får inte förses med inhägnade privata gårdar.
Hulevedet on käsiteltävä imeyttämällä ja/tai viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.	Dagvattnen ska hanteras genom infiltrering och/eller genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet.
Ulkovarastointia ei sallita.	Utomhuslagring tillåts inte.
Alueelle istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on vanhaan kulttuuriympäristöön sopivaa puutarhakasvillisuutta. Lajeina tulee käyttää monipuolisesti perinnekasveja	Den växtlighet som planteras i området ska väljas så att det är trädgårdsväxtlighet som passar in i den gamla kulturmiljön. Arterna ska bestå av traditionella växter som används på ett varierande sätt.
Ainoastaan kaavakartalla osoitetuilla huoltoajoreiteillä saa käyttää asvalttia. Promenadin asvaltoidun alueen leveys saa olla enintään 5 metriä.	Asfalt får användas endast på de servicekörningsvägar son anvisats på plankartan. Promenadens alfalterade område får vara högst 5 meter brett.
Pysäköintipaikat ja muut ajoväylät tulee tehdä kivituhka- tai sorapintaisina. Kiveyksiä tulee käyttää harkiten ja niiden tulee sopia ympäristöönsä.	Parkeringsplatser och övriga körbanor ska anläggas så att de är belagda med stenmjöl eller grus. Stenläggningar ska användas efter övervägande och de ska passa in i omgivningen.
Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista.	Parkeringsområdenas dagvatten ska hanteras med en filtrerande metod eller en oljeavskiljare innan de leds vidare.
Pysäköinti	**Parkering**
Asuinrakennusten pihapiiriin saa sijoittaa autopaikkoja enintään 2 autoa kutakin asuinrakennusta kohden. Muut autopaikat sijoitetaan kartanoalueen pysäköintipaikoille tai autonsäilytystiloihin.	På bostadshusens gårdsområde får bilplatser placeras till ett antal av högst 2 bilar per bostadshus. Övriga bilplatser förläggs till herrgårdsområdets parkeringsplatser eller bilförvaringsutrymmen.
Polkupyörä- ja autopaikat	**Cykel- och bilplatser**
Polkupyörä- ja autopaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.	Behovet av cykel- och bilplatser bestäms i samband med bygglovet.
Autopaikkoja saa sijoittaa myös palvelurakennusten korttelialueelle.	Bilplatser får också placeras i kvartersområdet för servicebyggnader.
Melu	**Buller**
Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.	Vid arrangemang av musikframträdanden som eventuellt hålls utomhus ska bullerspridningen utredas i förväg och nödvändiga åtgärder ska vidtas för att minska olägenheterna från buller. Utomhuskonserter ska arrangeras, hållas och placeras så att de orsakar så lite bullerolägenheter som möjligt för områdets invånare, skola och daghem.
Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq)päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).	Bullernivån i affärs- och kontorsrum får inte överskrida riktvärdet för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) dagtid (kl. 07–22) 45 dB (A).
-+—+- **Kaupunginosan raja.**	**Stadsdelsgräns.**
——— **Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.**	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
—·—·— **Osa-alueen raja.**	**Gräns för delområde.**
— — — **Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.**	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**

3	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
51	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
PAKK	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
51164	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
YLÄSTÖNTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
PROMENADI	**Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.**	**Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.**
3000	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
IV	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
u 4/5	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.	Ett bråktal efter en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i vindsplanet för utrymme som inräknas i våningsytan.
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	**Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.**
α=39°	**Kattokaltevuus.**	**Taklutning.**
X	**Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.**	**Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
as	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa asuinrakennuksen.**	**Byggnadsyta där bostadshus får placeras.**
vm	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.**	**Byggnadsyta där transformator får placeras.**
t	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen**	**Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras**
jä	**Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa jätehuollon vaatimia tiloja.**	**Riktgivande byggnadsyta, på vilken utrymmen för sophämtning får placeras.**
	Rakennuksen harjansuuntaa osoittava viiva.	**Linje som anger takåsens riktning.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**
le	**Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa**	**För lek och utevistelse reserverad del av område**
ppl	**Ohjeellinen pyöräilyn laatukäytävä.**	**Riktgivande kvalitetskorridor för cykling.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.** Reitin tarkempi linjaus tulee tutkia toteutussuunnittelussa.	**Riktgivande friluftsled.** Ledens mer exakta sträckning ska undersökas vid planeringen av genomförandet.
wh	**Hulevesialue.** Hulevesialue tulee toteuttaa maanpäällisenä rakenteena.	**Dagvattenområde.** Dagvattenområdet ska anläggas som en konstruktion ovan jord.
wr	**Ohjeellinen hulevesireitti.** Ohjeellinen hulevesireitti tulee toteuttaa maanpäällisenä rakenteena.	**Riktgivande dagvattenled.** Den riktgivande dagvattenlinjen ska anläggas som en konstruktion ovan jord.
	Säilytettävä/istutettava puurivi Huonokuntoiset puut tulee tarvittaessa uusia.	**Trädrad som skall bevaras/planteras** Träd i dåligt skick ska vid behov förnyas.
vih	**Viherkatto.**	**Gröntak.**

s	**Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.** Backaksen kartanon hedelmätarhat tulee säilyttää. Näkymät kartanonmäeltä hedelmätarhan läpi ja yli kohti kulttuurimaisemaa tulee säilyttää.	**Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.** Fruktträdgårdarna vid Backas gård ska bevaras. Utsikten från herrgårdsbacken tvärs över fruktträdgården och bort mot kulturlandskapet ska bevaras.
⊗	**Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.** Puita uudistettaessa ne tulee korvata mielellään saman lajin yksilöillä. Puun juuristoalueella, 5 metriä puun tyvestä mitattuna, ei saa tehdä kaivuu- tai muita vastaavia töitä.	**Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.** Då träd förnyas ska de helst ersättas med exemplar av samma trädslag. I området för trädets rotsystem, mätt 5 meter från trädets bas, får inga gräv- eller motsvarande arbeten utföras.
lmk	**Luonnonmukaisena kehitettävä alueen osa.**	**Del av område som ska utvecklas naturenligt.**
sma	**Maisemallisista syistä avoimena säilytettävä alueen osa.** Avoimen maiseman erityispiirteet tulee säilyttää. Maisemassa olevat yksittäispuut voidaan säilyttää. Kulkuväyliä, pintamateriaaleja, rakenteita ja istutuksia tulee hoitaa ja tarvittaessa uudistaa siten, että ympäristökokonaisuuden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Näkymät kartanonmäeltä hedelmätarhan läpi ja yli kohti kulttuurimaisemaa tulee säilyttää. Rakenteet tulee tehdä riittävän matalina siten, että näkymät kartanonmäeltä ja Ylästöntieltä kohti kulttuurimaisemaa säilyvät.	**Del av område som av landskapsmässiga orsaker skall bevaras öppen.** Det öppna landskapets särdrag ska bevaras. Enskilda träd i landskapet kan bevaras. Förbindelseleder, ytmaterial, konstruktioner och planteringar ska skötas och vid behov förnyas så att miljöhelhetens kulturhistoriska värde bevaras. Utsikten från herrgårdsbacken trävs över fruktträdgårder och bort mot kulturlandskapet ska bevaras. Växtligheten ska huvudsakligen vara låg. Konstruktioner ska byggas så att de är tillräckligt låga på ett sådant sätt att utsikten från gårdsbacken och Övitsbölevägen över kulturlandskapet bevaras.
pima	**Alueen osa, jonka maaperä on saastunut.** Jätetäyttöä ja haitta-ainepitoisuuksia sisältävän maa-aineksen takia alueella sallitaan vain välttämättömien rakenteiden ja istutusten edellyttämä maarakentaminen. Maarakentamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön.	**Del av område vars mark är förorenad.** På grund av avfallsupplag och marksubstanser som innehåller halter av skadliga ämnen är det i området endast tillåtet med sådan markbyggnad son förutssätts av nödvändiga konstruktioner och planteringar. I samband med markbyggandet ska man se till att skadliga ämnen inte kan spridas till omgivningen.
	Katu.	**Gata.**
pp	**Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.**	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
h	**Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa**	**För områdets interna servicetrafik reserverad del av område**
h	**Ohjeellinen alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.**	**Instruktivt för områdets interna servicetrafik reserverad del av område.**
jk	**Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa**	**För områdets interna gångtrafik reserverad del av område**
jk	**Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.**	**Riktgivande del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.**
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa	**För allmän gångtrafik reserverad del av område**
p	**Pysäköimispaikka.**	**Parkeringsplats.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
(51164)	**Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit ja tontit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.**	**Siffrorna inom parentesen anger de tomter och kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.**
/11	**Alueeseen tai kohteeseen liittyvä kirjain- tai numerotunnus.**	**Bokstavs- eller sifferkod för ett område eller objekt.**

sm

Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain mukainen muinaismuistoalue.

Alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.

Jos ulkoilureitti tai muuta rakentamista osoitetaan muinaismuistoalueen päälle, tulee ensin tehdä arkeologiset koetutkimukset, joilla selvitetään, onko alueella säilynyt muinaisesta ihmistoiminnasta kertovia maakerroksia.

Del av område inom vilken i lagen om fornminnen avsett fornminnesområde är beläget.

I området finns ett fast fornminne som är skyddat genom fornminneslagen (295/1963). Med stöd av fornminneslagen är det förbjudet att gräva i området, att täcka in det, ändra eller på annat sätt göra åverkan på området. Angående åtgärder och planer som gäller området måste museimyndigheten konsulteras.

Om en friluftsled eller annat byggande anvisas på ett fornminnesområde ska arkeologiska provgrävningar först utföras för att utreda om marklager som vittnar om forntida mänsklig aktivitet bevarats i området.

sr

Suojeltava rakennus.

Byggnad som bör skyddas.

sra

Suojeltava raunio.

Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä vesisäiliön raunio, jota ei saa purkaa tai muuttaa siten, että sen historiallista arvoa turmellaan. Korjaus- ja muutostoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Ruin som skall skyddas.

En historiskt och med tanke på området som helhet betydelsefull ruin efter en vattenreservoar som inte får rivas eller ändras så att dess historiska värde förstörs. För reparations- och ändringsarbeten ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

st

Suojeltava tie.

Alueen osa, jolla sijaitsee historiallisesti merkittävä tieosuus. Tien luonne ja linjaus on säilytettävä. Alueen rakentamis- ja hoitosuunnitelmista on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Väg som skall skyddas.

Områdesdel där det finns ett vägavsnitt av historisk betydelse. Vägens karaktär och sträckning ska bevaras. Över områdets byggnads- och underhållsplaner ska den lokala museimyndighetens utlåtande inhämtas.

pov

Alue, jolle rakentaminen edellyttää pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Område, där byggande förutsätter åtgärder för att stärka markgrunden.

MUUTA

Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden tasoa.

ÖVRIGT

Byggandet ska utföras så att det inte leder till förändringar i grundvattennivån.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Vantaalla / Vanda __/__20__

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Vihertehokkuuslaskelma
/ Asuinkerrostalojen korttelialue AK ja asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue AH

Tuloskortti

Päivämäärä 7.5.2021

Osoite Backaksen tila, asuinkortteli AH+AK
Kaavan numero 512000 Backas elämyskeskus

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	1,3
Tavoitetaso	1,1

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	2	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuusk	2	8
Pinnoitteet	1	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**6**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
24,3	
Valuma kerroin C	
0,6	
Viivytystilavuustarve m^3	
24,3	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	66,5
Läpäisemättömän pinnan osuus	
21 %	

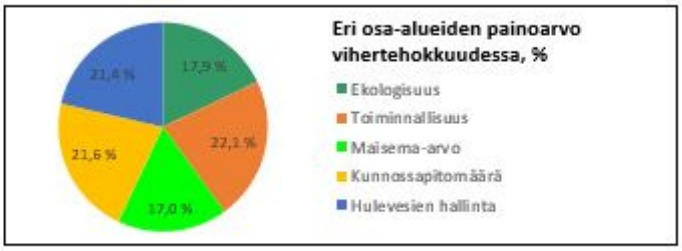

kaavavaihe

Vihertehokkuuslaskelma
/ Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue AR

Tuloskortti

Päivämäärä 7.5.2021

Osoite Backaksen tila, Asuinkortteli AR
Kaavan numero 210503 Backas elämyspuisto

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	1,2
Tavoitetaso	1,1

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	2	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuusk	1	8
Pinnoitteet	1	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**5**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
13,4	
Valuma kerroin C	
0,5	
Viivytystilavuustarve m^3	
13,4	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	13,5
Läpäisemättömän pinnan osuus	
12 %	

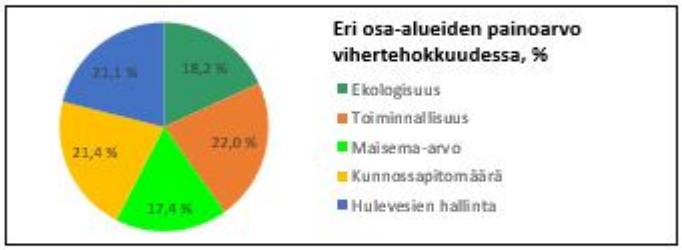

Kaavavaihe

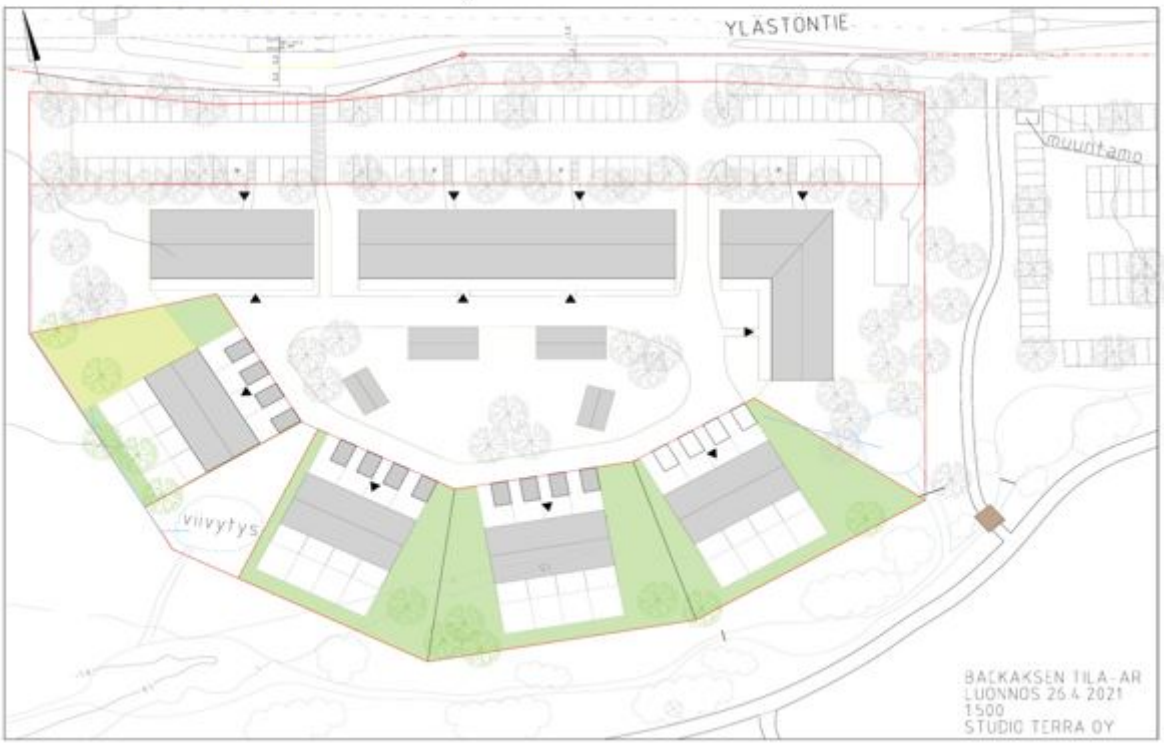

Vihertehokkuuslaskelma
/ Autopaikkojen korttelialue LPA

Tuloskortti

Päivämäärä 3.5.2021

Osoite Backaksen tila, asuinkortteli LPA
Kaavan numero 210503

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	1,7
Tavoitetaso	0,9

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	3	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuusk	1	8
Pinnoitteet	1	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**6**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
16,7	
Valuma kerroin C	
0,8	
Viivytystilavuustarve m^3	
16,7	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	17,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
79 %	

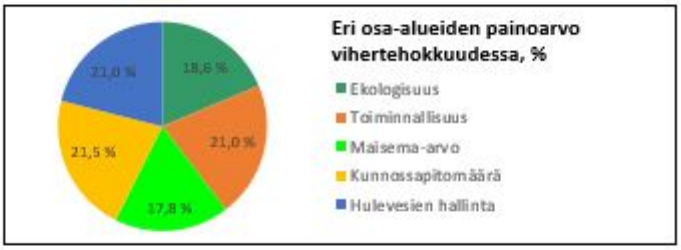

Kaavavaihe

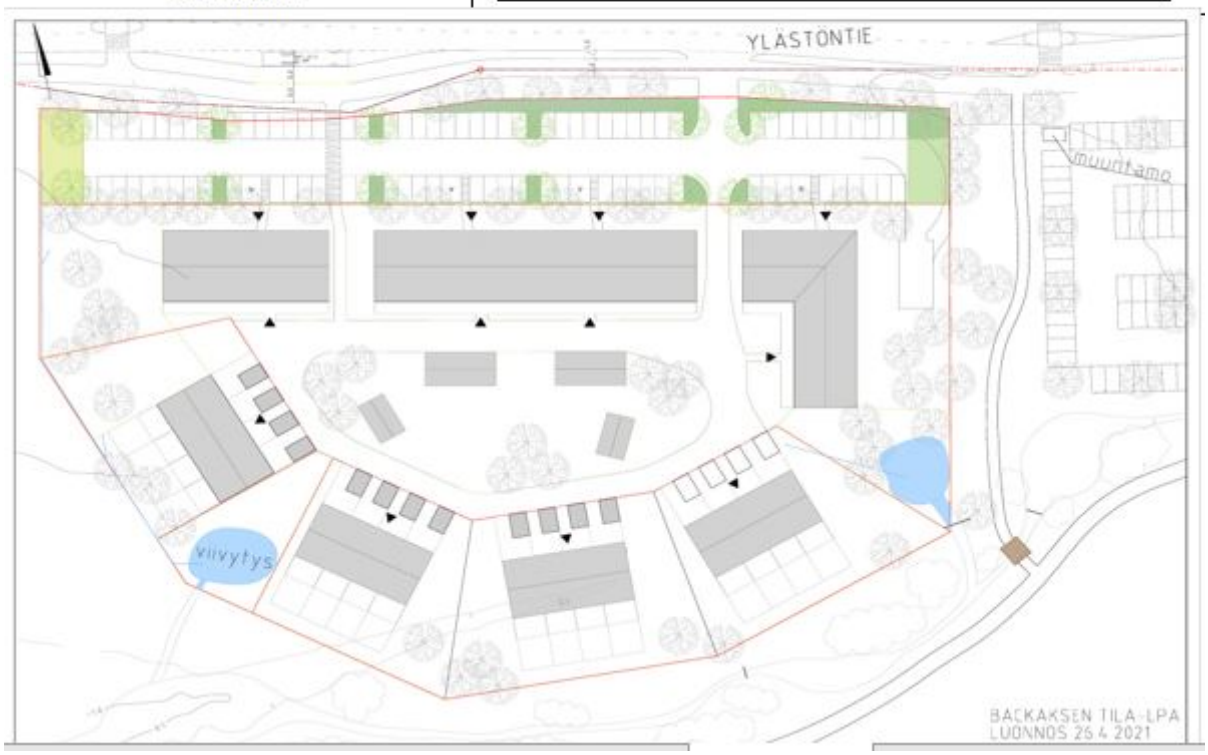

Vihertehokkuuslaskelma
/ Palvelurakennusten korttelialue P

Tuloskortti

Päivämäärä 3.5.2021

Osoite Backaksen tila, P- Elämyskortteli, Ylästöntie 28, Pakkala

Kaavan numero -

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	**1,6**
Tavoitetaso	**1,0**

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	7
Istutettava kasvillisuus	4	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	3	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**11**	**36**

Hulevesimäärä m³	
76,5	
Valuma kerroin C	
0,4	
Viivytystilavuustarve m³	
76,5	
Jää viivyttämättä m³	**Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m³**
0,0	**150,8**
Läpäisemättömän pinnan osuus	
8 %	

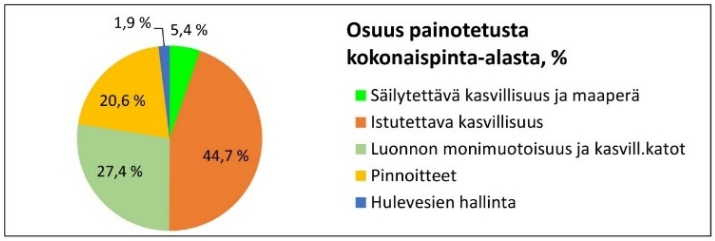

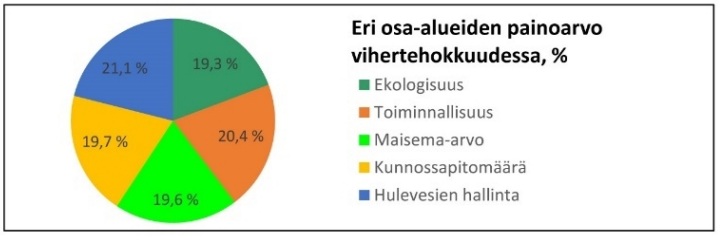

Pihasuunnitelma

Vihertehokkuuslaskelma
/ Rakennussuojelualue SR

Tuloskortti

Päivämäärä 4.5.2021

Osoite Backaksen tila,SR-Alue, Ylästöntie 28, Pakkala

Kaavan numero -

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	1,7
Tavoitetaso	1,0

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	2	7
Istutettava kasvillisuus	3	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	1	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**9**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
140,5	
Valuma kerroin C	
0,4	
Viivytystilavuustarve m^3	
140,5	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	151,5
Läpäisemättömän pinnan osuus	
7 %	

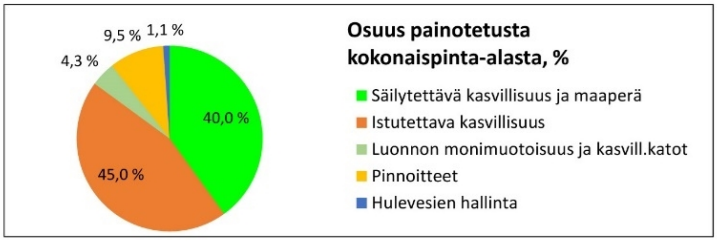

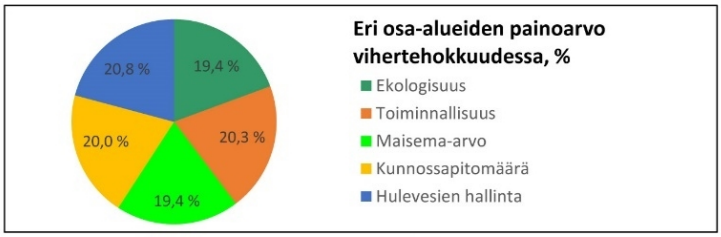

Pihasuunnitelma

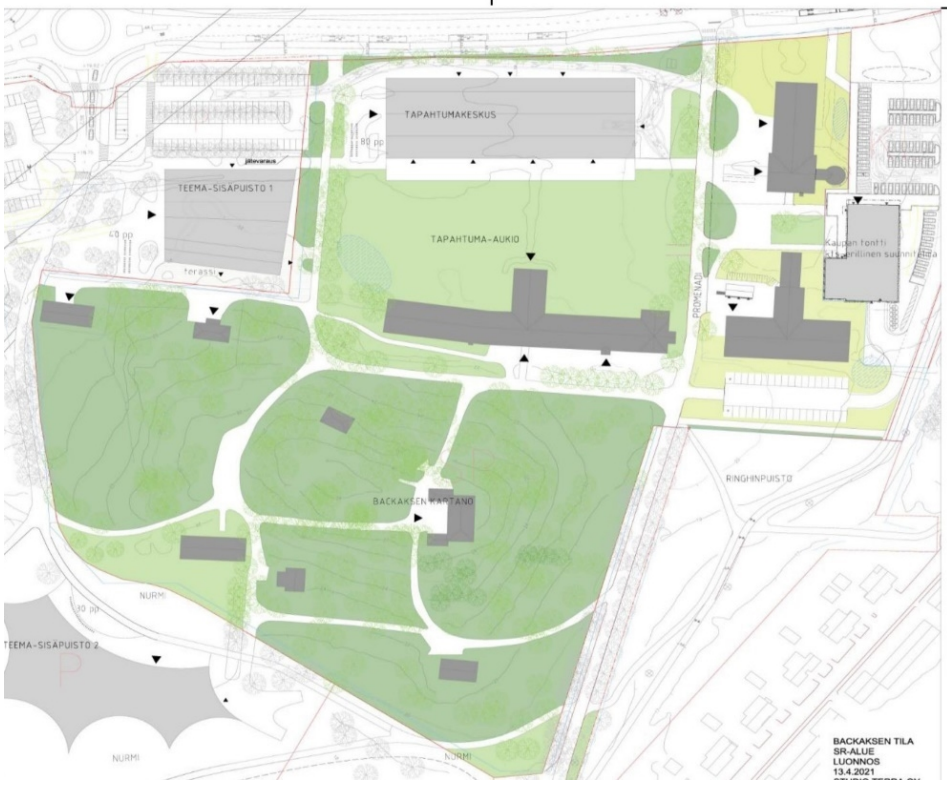

Puuinventointi / Loci Maisema-arkkitehdit

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 1 (VAAHTERA)

PUU 2 (VAAHTERA)

PUU 3 (VAAHTERA)

Backas - kokousmateriaali 04.10.2017 - LOCI maisema-arkkitehdit Oy

1

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 4 (VAAHTERA)

PUU 5 (TAMMI)

PUU 6 (VAAHTERA)

Backas - kokousmateriaali 04.10.2017 - LOCI maisema-arkkitehdit Oy

2

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 7 (VAAHTERA)

PUU 8 (VAAHTERA)

PUU 9 (TAMMI)

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 10 (TAMMI)

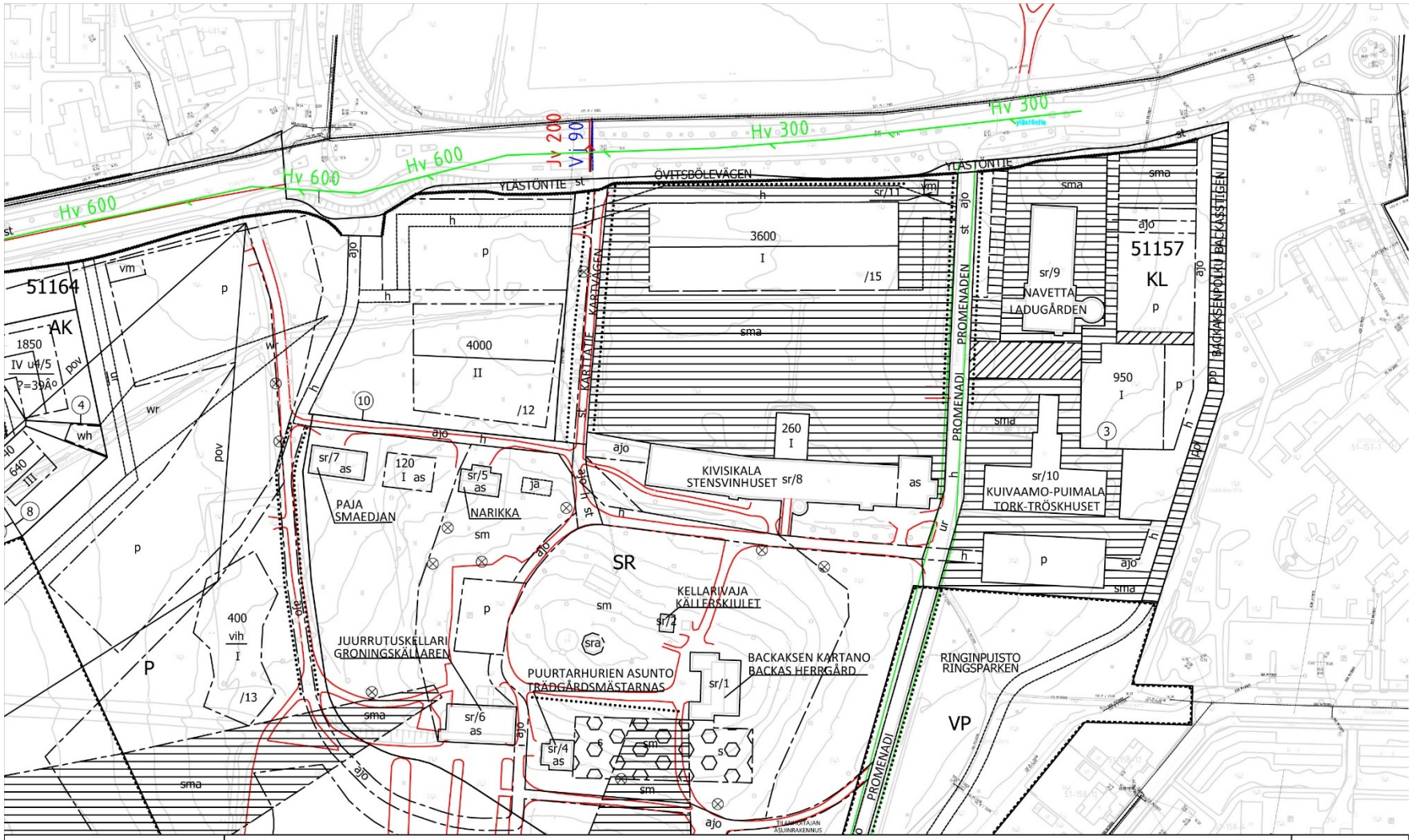

Vantaan kaupunki copyright Paula Luomala tulosteen laatija 28.2.2022 päiväys	Vesihuollon esisuunnitelma 512000 Backaksen elämyskeskus	ETRS-GK25 Koord.järj. N2000 Korkeusjärj. 1:2000 Mittakaava

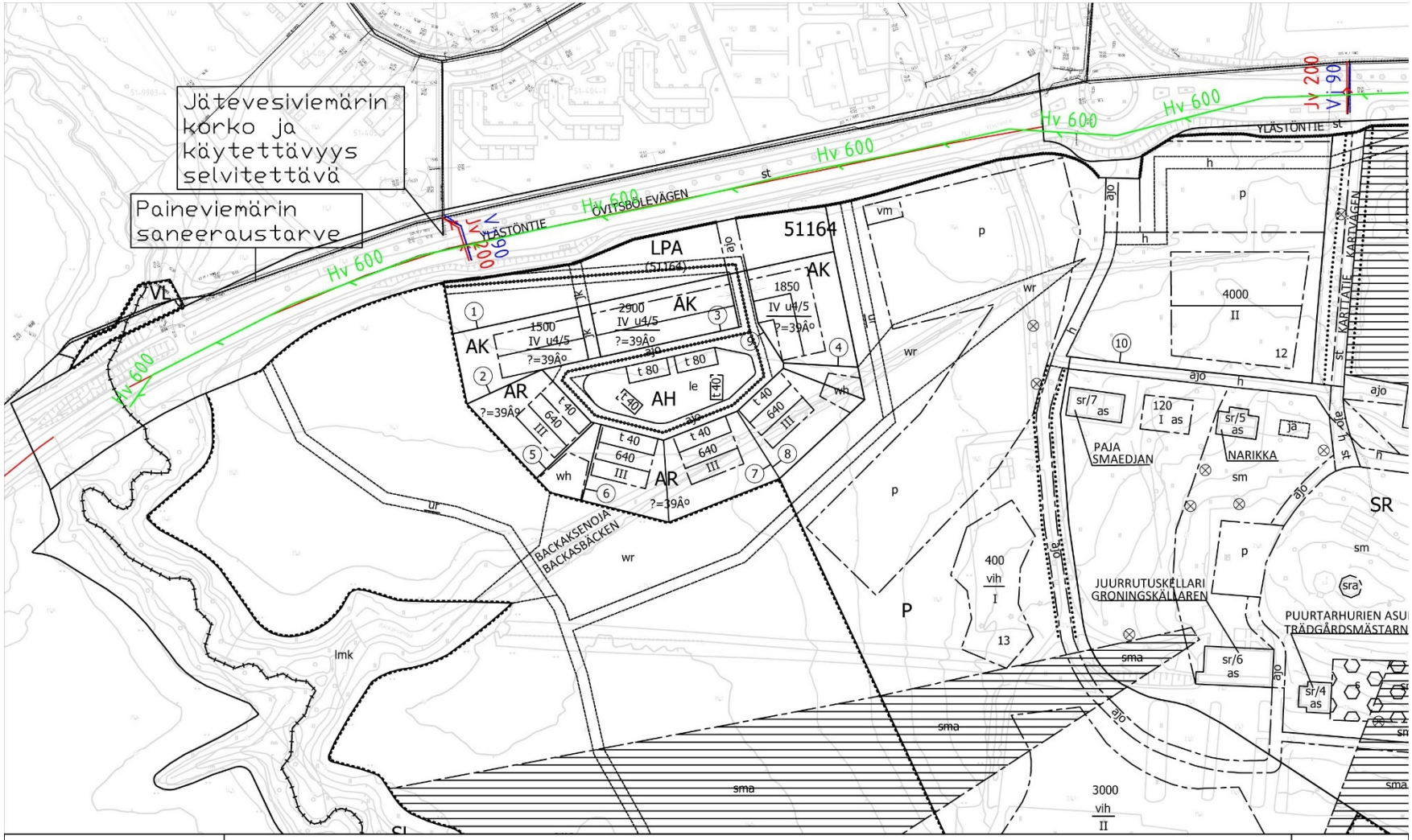
Jätevesiviemärin korko ja käytettävyys selvitettävä
Paineviemärin saneeraustarve
Hv 600
Jv 200
Vl 90
YLÄSTÖNTIE
ÖVITSBÖLEVÄGEN
KARTTATIE
KARTVÄGEN
LPA
(51164)
51164
AK
AR
AH
1500
IV u4/5
?=39Âº
2900
1850
t 80
t 40
640
III
le
wh
ajo
wr
vm
p
4000
II
12
sr/7 as
120 I as
sr/5 as
ja
PAJA SMAEDJAN
NARIKKA
sm
SR
sra
JUURRUTUSKELLARI GRONINGSKÄLLAREN
PUUTARHURIEN ASU
TRÄDGÅRDSMÄSTARN
sr/6 as
sr/4 as
400 vih I
13
3000 vih II
P
sma
lmk
ur
BACKAKSENOJA BACKASBÄCKEN
VL
Vantaan kaupunki
copyright
Paula Luomala
tulosteen laatija
18.5.2021
päiväys
Vesihuollon esisuunnitelma
512000 Backaksen elämyskeskus
ETRS-GK25
Koord.järj.
N2000
Korkeusjärj.
1:2000
Mittakaava

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAEHDOTUS

NRO 512000
Backaksen elämyskeskus
MUISTUTUKSET JA VASTINEET
22.3.2022

Asemakaavoitus / MHÄ

Asemakaavaehdotus nro 512000 / Backaksen elämyskeskus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **10.11.-9.12.2021**. Tänä aikana jätettiin 11 muistutusta ja yksi myöhästyneenä.

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1, **asukas 1,** 25.11.2021	Liikenneselvitys ei sisällä vaihtoehtoa ilman ratikkaa. Ylästöntien ruuhkaisuus kasvaa. Ei huomioitu uusien asuntojen pysäköinnin liikennejärjestelyjä. Tapahtumien purkautumisessa ei ole huomioitu kevyen liikenteen aiheuttamia liikennekatkoja. Elämyspuisto pitää siirtää Aviapoliksen aseman lähelle. Backaksessa ei ole tilaa laajeta. Kaavan hyväksyminen tulee sitoa Vantaan Ratikan hyväksymiseen.	-
NRO 2, **asukas 2,** 30.11.2021	Liikennevaikutuksia ympäröiviin alueisiin pitää tutkia laajasti. Kaavaehdotuksen rajaus on riittämätön eikä ota huomioon liikennejärjestelyitä Ylästöntien itäosassa (kahden kiertoliittymän välillä). Ei ole huomioitu kasvavaa liikennemäärää ja lisäkaistatarvetta. Ei ole huomioitu jalankulun ja kevyenliikenteen sujuvaa ja turvallista reittiä kaavamuutosalueen ja Ylästöntien pohjoispuolen välillä. Asuntorakentaminen ei ole yleiskaavan mukaista. Kaupungin karttapalvelussa kaavamuutosalue ei näy. Ulkoesiintymislava ei näy ohjeellisena alueena kaavaehdotuksessa. Alueille SR ja P täytyy laittaa desibelirajoitukset estämään mahdolliset meluhaitat.	Lisätään P- ja SR-alueiden määräyksiin: *”Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.”*

NRO 3, **asukas 3,** 7.12.2021	Liikennejärjestelyt ruuhkautuvat. Edellyttää suuria kevyenliikenteen ja liittymien laajennuksia. Kaavan hyväksyminen tarkoittaa ratikan hyväksymistä. Alueelle ei mahdu suunniteltuja fasiliteetteja, eikä niistä ole alueen asukkaille hyötyä, esim. Aviapolikseen mahtuisi.	-
NRO 4, **asukas 4,** 6.12.2021	Liikenneselvityksessä ei ole huomioitu tapahtumia, jotka ruuhkauttavat alueen liikenteen. Liikenneselvitys on puutteellinen ja perustuu Vantaan Ratikkaan. Ehdotus pilaa kulttuurisesti ja luontoarvoiltaan tärkeän alueen, kasvattaa liikennemääriä ja alentaa alueen asumisviihtyvyyttä ja liikenneturvallisuutta. Parempi paikka olisi juna-asemalla. Yksittäinen maanomistaja ei voi määrätä kunnan kaavoitusta. Kaavaehdotus ei tue kulttuurisesti arvokkaan alueen säilymistä, vaan tuhoaa sen alueelle sopimattomalla rakentamisella. Kaava poikkeaa ylemmän tason kaavoista. Asukkaiden kuuleminen on jätetty vastausten tasolle tekemättä muutoksia kaavaehdotukseen. Kaavaehdotus heikentää mm. lähiasukkaiden turvallisuuden tunnetta, alueen viihtyisyyttä, liikenteen sujuvuutta, virkistyskäyttöä, luonnonympäristöä… Ehdotus ei tuo asukkaille uusia palveluita. HOK-Elannon tulee pitää kiinteistönsä kunnossa. Pieneliöstöä ei liene kartoitettu. Rakentaminen ja Backaksenojan siirto uhkaavat uhanalaisia eläimiä. Kaikki esitetyt parkkipaikat tulee poistaa ja käyttää olevia asfalttikenttiä ja tulevan kaupan autopaikkoja.	-

	Baana ei sovi Ringhinpuistoon. Baana alkaa ei mistään ja päättyy ei mihinkään. Aidosti julkista liikennettä, kävelyä ja pyöräilyä suosiva kaupunki ei kaavoita parkkipaikkoja. Kaava tulee hylätä ja tarvittaessa palauttaa paremmin yleiskaavan, maakuntakaavan, luonnon monimuotoisuuden, liikenteen ja historialliset arvot huomioiden uudelleen käsittelyyn. Ilmastonmuutokseen varautuminen ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Erilaisia digitaalisia vaihtoehtoja kansainvälisen elämyskeskuksen järjestämiseksi ei ole huomioitu. Vaarallisiin tartuntatauteihin ei ole varauduttu ja vierailijoiden ennakkotestaus, koronavilkut yms. seuranta tulee saattaa kaavamääräyksiin. Alueen suojeltujen rakennusten käyttötarkoitusta ja kunnossapitoa ei ole yksilöity. Erilaisten sukupuolten välinen ero tulee huomioida alueen käytön suunnittelussa.	
NRO 5, **asukas 5,** 8.12.2021	HOK-Elanto on itse päästänyt alueen rakennukset nykyiseen kuntoonsa. Kaupungin ei tule ottaa kantaa, millä rahalla yksityinen maanomistaja rakennuksiaan kunnostaa maanomistajien tasavertaisen kohtelun nimissä. Vantaa on linjannut, että yksityistä maata ei asemakaavoiteta, miksi nyt toimitaan toisin? Onko noin 14 hehtaarin puistoalueen lisääminen perusteltua? Alueen historia perustuu viljelyyn. Asukkaiden mielipiteillä tulisi olla enemmän painoarvoa.	-
NRO 6, **asukas 6,** 8.12.2021	Uusi liikenneselvitys pitäisi tehdä, jossa mahdollista raitiovaunuverkkoa ei huomioida.	-

NRO 7, **asukas 7,** 8.12.2021	Vantaan upeaa historia Backaksella ja Ylästöntiellä tulee säilyttää ja muutetaan Backaksen kaavasuunnitelmaa, joka tuhoaa historiallisen miljöön. Pelto on luonnonsuojelualuetta. Kerrostalo blokkaa auringonvalon Ylästöntieltä varsinkin talviaikaan, kun aurinko on matalalla. Asuintalot saisivat olla matalia ja siten, etteivät ne eivät pilaa maisemaa, esim. tapahtumahalli 2:n kohdalla, jolloin nykyistä parkkipaikkaa voisi hyödyntää asukkaille. Suunnitelmassa on liian paljon parkkialueita. Suunnitelma ei suojele historiallista miljöötä, sillä uudet rakennukset estävät upeiden rakennusten ja miljöön näkymisen tielle. Ensin olisi tehtävä suunnitelma vanhoille rakennuksille ja laskea niistä saatava hyöty vuokrakseen ja muuhun toimintaan, joilla voisi kustantaa kunnostusta. Suunnitelmassa ei ole otettu huomioon meitä asukkaita, jotka emme halua näin suuria halleja naapuriimme. Mahtipontisen suunnitelman sisäpuistot eivät tue Backaksen kartanomiljöötä tai alueen karaktääriä. Olemassa olevan pysäköintialueen ’maisemointia’ ei suunnitelmassa näytetä. Miksi sitä ei voi käyttää pysäköintipaikaksi? Esityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät pihan oleskelualueilla, mutta ei asunnoissa. Väitetään, että hanke ei aiheuttaisi enempää ruuhkaa, mutta asukkaat ovat eri mieltä. Asiasta kerrottiin ilmoitettavan lähiseudun isännöitsijöille, jotta he olisivat yhteydessä asukkaisiinsa. Isännöitsijämme ei ollut kuullutkaan tästä. Asukkaiden vastustamaa ideaa viedään lujaa eteenpäin, jolloin vaihtoehtoja ei ehditä miettiä tarpeeksi.	

	Kuinka voi olla varaa tehdä kallis suunnitelma ja uudisrakennuksia, mutta ei kunnostaa vanhoja rakennuksia ja luoda niille liiketoimintaa? Asukkaiden toiveita ei ole otettu huomioon. Haluamme, että vanhat rakennukset otettaisiin käyttöön niitä kunnioittaen ja säästettäisiin pihapiirin upea luonto. Suunnitelmassa olevaan taidemuseon rakennukseen olisi hienoa saada yritystapahtumia, konsertteja, joulutapahtumia, messuja ym. Vanha rakennus toisi ainutlaatuisen elämyksen tapahtumille. Backakseen ei sovi uudisrakennus tällaisten tapahtumien järjestämiseen. Sikalarakennukseen olisi hienoa saada ravintola- ja kahvilatoimintaa. Muumipuisto voisi olla Aviapoliksessa.	
NRO 8, **asukas 8,** 9.12.2021	Ehdotuksessa ei ole riittävästi huomioitu vaikutusta Backaksen alueen historiallisen ilmeen säilyttämiseen ja tapahtumakeskuksen vaikutuksia olemassa oleviin lähiasuinalueisiin. Tehdyt arviot tapahtumakeskuksen liikennevaikutuksista sekä tarvittavista pysäköintipaikoista eivät ole riittäviä. Esitettyä kaavamuutosta ei tulisi tällaisenaan hyväksyä. Vaikutukset lähiympäristöön ja kaava-alueeseen tulisi selvittää uudestaan. Ehdotus ei huomioi v. 2012 tärkeinä pidettyjä näkymiä tai kartanoalueen säilyttämistä omana maisemakokonaisuutenaan. Kartanon aluetta tulisi kehittää nykyisiä rakennuksia korjaamalla, ilman näin merkittävää lisärakentamista. Tapatumapuiston ja Vantaan Ratikan päätökset tulisi kytkeä yhteen tai siirtää tapahtuma-	Lisätään P- ja SR-alueiden määräyksiin: *”Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.”*

	puisto paikkaan, jossa esitetty julkinen liikenne voi toteutua, esimerkiksi Aviapoliksen juna-aseman lähistölle. Pysäköintipaikkojen tarve tulisi arvioida uudestaan. Liikenneselvitys tulisi tehdä uudestaan siten, ettei Vantaan Ratikkaa huomioida ja että suurin osa elämyspuiston käynneistä painottuu joko viikonloppuihin (lauantai ja sunnuntai) sekä loma-kausiin. Myös elämyspuiston teemapäivien vaikutukset tulisi arvioida paremmin. Ei ole selvitetty tapahtumien melun vaikutusta lähiasuinalu-eiden asukasviihtyvyyteen.	
NRO 9, **asukas 9,** 9.12.2021	Ylästöntie ruuhkautuu. Miten turvallinen ja toimiva liikenne taataan alueen asukkaille? Ylästöntielle tulisi tehdä Backakseen kääntyville erilliset kaistat. Tilausajobusseille pitää osoittaa sellainen paikka pysähtyä ja pysäköidä, ettei se haittaa Ylästöntien liikennettä ja aiheuta vaaratilanteita. Asukkaiden ilmainen pysäköinti kirjastokäynneille on taattava, etteivät turistit valtaa näitä pysäköintipaikkoja.	
NRO 10, **asukas 10,** 9.12.2021	Toivon, että viheralueita ei ylihoi-deta ja että jätetään pusikoita, pensaikkoja ja puuryhmiä pien-eläimille. Tämän kaavan jälkeen ilmeisesti hankitaan lisää tilaa parkkipai-koiksi Ylästöntien puolelta niityltä. Selostuksessa on ristiriita koskien sarvipöllöjä: säilytetäänkö puu-ryhmiä vai yksittäisiä puita? Riittääkö sarvipöllölle yksittäiset puut? Onko tehdyt luontoselvitykset ajantasaisia?	

NRO 11, **asukas 11,** 9.12.2021	Kaavaehdotus on palautettava valmisteluun Maankäyttö- ja rakennuslain (sekä Vantaan strategisten tavoitteiden vastaisena. Baanan linjaus ei noudata yleiskaavaa. Kaavaehdotus edistää kestävien kulkumuotojen sijaan autoliikennettä. Liikenneselvitys tulisi laatia uudelleen niin, että se kattaa kaikki kulkumuodot. Elämyskeskuksen pysäköinnin sijoittamista kartanoalueen ulkopuolelle ei ole selvitetty tarpeeksi. Kaava-aluetta tulisi tarvittaessa laajentaa. Kookkaat uudisrakennukset ovat ristiriidassa valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen kanssa. Asukkaiden huolia lisääntyvästä liikenteestä ei oteta vakavasti. Muutos ja rakentaminen on liian massiivista. Suunnitelma heikentää alueen luontoarvoja, asukkaiden hyvinvointia ja alueen arvoa.	
NRO 12, **asukas 12,** 12.12.2021 (myöhässä)	Elämyspuisto pitäisi sijoittaa paikkaan, mihin vierailijat pääsisivät helposti tulemaan julkisilla kulkuvälineillä eli Aviapoliksen junaaseman tuntumaan. Kaava muuttaa alueen nykyisen luonteen urbaaniksi lähiöksi. Vähemmällä rakentamisella alueesta saadaan vantaalaisille paljon viihtyisämpi ja se antaisi myös Vantaasta paljon myönteisemmän kuvan vierailijoille.	

NRO 1
asukas1, 25.11.2021

Muistutus:

Arvoisa Vantaan Valtuusto sekä Hallitus.

Backaksen Elämyspuistohankkeen asemakaavamuutoksen valmistelussa on esitetty useita ansiokkaita selvityksiä mm. melun ja ympäristön osalta. Liikenneselvitys ei kuitenkaan täytä laadukkaalta selvitykseltä vaadittuja ansioita. Liikenneselvitys jättää useita kysymyksiä avoimeksi.

Liikenneselvitys perustuu vain ja ainoastaan Vantaan Ratikkaan, jonka rakentamispäätös tehdään aikaisintaan 2023 ja aikaisin valmistumisajankohta olisi vuonna 2028. Ensimmäistäkään liikenneselvitystä ilman Vantaan Ratikkaa ei ole esitetty. Jo nykyään Ylästöntie ennen Lentoasemantien liikenneympyrää Ylästöstä tultaessa on ruuhka-aikoina pahasti ruuhkautunut. Liikenneselvityksen mukaan Ylästöntien liikenne itään päin mennessä ruuhkautuisi vielä entisestään. Ja tämä ratikan kanssa. Ylästöläiset voivat unohtaa liikenteen idän suuntaan elämyspuiston valmistuttua. Ratikalla, tai ilman. Tämän lisäksi kevyen liikenteen kulku Ylästöntien yli on suunniteltu suojateitä pitkin. Jokainen suojatien ylitys pysäyttää koko Ylästöntien liikenteen luoden vielä enemmän ruuhkia. Suunnittelussa ei myöskään olla otettu huomioon uuden asuntotuotannon asukaspysäköinnin vaatimia liikennejärjestelyjä. Idän suunnasta tulevien on lähes mahdotonta päästä kotiinsa tapahtuma-aikoihin. Tämän lisäksi liikenneselvityksen tapahtumien purkautumista koskevassa osiossa ei ole otettu huomioon kevyen liikenteen aiheuttamia liikennekatkoja. Todennäköisesti tapahtumien purkautuminen tullee kestämään tunnista kahteen, jolloin tieraivo ja liikenneonnettomuusalttius lisääntyy huomattavasti.

Ratkaisuja puutteellisiin liikennejärjestelyihin on useita. Backaksen alueen liikenneselvitys tulisi tehdä myös ilman Vantaan Ratikan vaikutusta. Samalla tulee pitää mielessä, että vastuullinen ja kestävä kehitys ei voi perustua yksityisautoiluun.

Raitiovaunulla, tai ilman Vantaan tulee varautua varsinkin kevyen liikenteen liikennejärjestelyistä koituviin kuluihin ylikulkusiltojen, ja/tai alikulkutunneleiden myötä.

Liikennejärjestelyjen suunnitelmat ovat puutteelliset, mutta nojaavat silti 100 % Vantaan Ratikkaan. Kaavamuutoksen hyväksyminen tulee sitoa Vantaan Ratikan hyväksymiseen. Valtuutettujen tulee myös ymmärtää, että hyväksymällä Backaksen Elämyspuiston kaavan Vantaan Ratikan hyväksymiselle ei enää ole vaihtoehtoja.

Paras ratkaisu liikennejärjestelyjen sujuvuuden varmistamiseksi on siirtää elämyspuiston suunnitelmat sinne, minne ne alun perinkin kuuluvatkin, eli Aviapoliksen juna-aseman läheisyyteen. Rautateiden kuljetuskapasiteetti on vertaansa vailla varsinkin tarkasteltaessa asiaa kestävän kehityksen, tai vastuullisuuden mittareilla. Elämyspuisto tulee olemaan massiivinen kompleksi, joka toimisi erinomaisena ankkurina aluekehitykselle. Toteutuessaan elämyspuisto luo useita työpaikkoja Vantaalle ja kehittää koko aluetta eteenpäin. Backaksen alueella jatkokehitysmahdollisuuksia ei ole. Uusia hotelleja, huvipuistoja, ravintoloita, tai baareja ei mahdu Backaksen läheisyyteen elämyspuiston jälkeen. Aviapolikseen mahtuisi. Toteutuessaan Vantaan Ratikka pystyisi tuomaan elämyspuiston alueelle lähialueen kävijöitä, mutta elämyspuisto ei olisi riippuvainen Ratikan toteutumisesta.

Kaavamuutoksen hyväksyminen tulee sitoa Vantaan Ratikan hyväksymiseen. Ilman tomivia joukkoliikenneyhteyksiä kaavamuutosta ei tule hyväksyä.

As Oy Vantaan Backaksen Iidan, Backaksen Elämyspuiston ”seinänaapurin”, puolesta … [asukas 1]

Vastine:
Liikenneselvityksen laatijat ovat alansa huippuja Suomessa. Heillä on monen vuosikymmenen kokemus vastaavien selvitysten laadinnasta, minkä lisäksi he ovat olleet laatimassa Vantaalle monia muita - myös ratikkaan liittyviä - liikenneselvityksiä ja liikenteen toimivuustarkasteluja, mikä antaa heille hyvät pohjatiedot alueen ja sen liikenteen kehityksestä ja muista taustatiedoista.

Liikenneselvityksiä on tehty yksi, jossa yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidetaan vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Liikenteellinen vertailu ratikan ja ei-ratikan välillä on tehty jo ratikan aikaisemman suunnittelun (mm. ratikan hankearviointi) yhteydessä. Ratikka- tai bussilinjasto -vaihtoehdon erojen vaikutus tällä etäisyydellä olevaan tämäntyyppisen hankkeen liikenteen toimivuuteen on pieni. Ratkaisevia ovat hankkeen omat tunnusluvut ja ominaisuudet, joiden perusteella liikenneselvitys on tehty. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen. Täten ei voida väittää, että selvitys perustuu yksinomaan ratikan liikennöintiin. Näin vaatimus, että tämä asemakaava ja asemakaavan muutos tulisi sitoa ratikan hyväksymispäätökseen, on perusteeton.

Liikenneselvityksessä elämyskeskuksen vierailijoista noin 50 % odotetaan vuositasolla olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu alueelle omalla autolla, vaan julkisilla liikennevälineillä. Keskukseen saavutaan myös paljon tilausajobusseilla. Kävely- ja pyöräily-yhteydet alueelle ovat hyvät. Vantaan baanaverkkokin kytkeytyy alueeseen. Tästä nähdään, että kohde on hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla.

Liikenneselvityksessä todetaan, että Ylästöntien ja Lentoasemantien kiertoliittymässä sekä Lentoasemantien ja Tasetien liikennevalloissa etelän suunnasta syntyvät jonot ovat lyhytaikaisia. Myös Ylästöntien ja Pakkalan puistotien kiertoliittymän liikenteen välityskyky on hyvä, joten jonotus ei sielläkään muodostu pitkäksi. Kaikkiaan vaihtoehtoisia reittejä eri suuntiin on useita, mikä tulee tasaamaan yksittäisten liittymien kuormitusta.

Liikenneselvityksessä todetaan myös, että tarkastellun alueen länsipuolella ruuhkautumista ei ole, vaikka selvityksessä lasketut automäärät edustavat syntyvän liikenteen ylälikiarvoa, sen lisäksi, että suurin liikennettä tuottava tekijä on Jumbon kauppakeskus. Uuden asuinkorttelin autopaikkamäärä kokonaisuuden kannalta on pieni, 105 paikkaa. Asukkaat voivat halutessaan autoilla kotiinsa myös vaihtoehtoisia reittejä pitkin, esimerkiksi Pakkalan puistotietä pitkin. Asuinkorttelin autoliikenne ei edellytä lisäkaistoja tai muita liikennejärjestelyjä Ylästöntielle. Kiertoliittymä tulee tässä toimimaan erinomaisesti.

Ylästöntielle tullaan tekemään keskisaarekkeellisia suojateitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Toki suojatietä ylittävää täytyy väistää ja autokin ehkä pysäyttää, mutta liikenne kaupungissa edellyttää sitä. Pakkalan alue on yhä suurelta osaltaan rakentamatonta, mutta yleiskaavan mukaisesti alue tulee täydentymään ja asukasmäärä ja siten myös liikennemäärä kasvamaan. Kun liikenne perustuu pääasiassa joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn, vältytään monelta liikenneraivokohtaukselta ja ylipäätään liikenteen konfliktitilanteilta.

Jalankulun ja pyöräilyn eritasoratkaisut Ylästöntien yli tai ali ovat tässä kohdin haasteellisia. Jotta ratkaisu olisi esteetön, tulee tien ylle tai alle johtavien ramppien pituudeksi – maaston muodoista riippuen – n. 50 – 70 m, minkä johdosta kiertomatkat muodostuisivat helposti pitkiksi, jolloin osa kulkijoista ylittäisi kadun edelleen tasossa, mikä olisi autoilijoille yllätyksellistä ja jalankulkujoille turvattomampaa.

Tilaisuudesta purkautuva liikenne on liikennemallinnuksessa laskettu 500 autoa tunnissa, mikä on liioitellusti yliarvioitu, sillä elämyspuiston alueelle on varattu vain 350 autopaikkaa. Samalla kaavalla laskettuna elämyskeskuksen automäärä poistuisi 42 minuutissa.

Koska Vantaan kaupungin maanomistus kaupungin alueella on kohtalaisen vähäinen, varsinkin Aviapoliksen suuralueella, on kaupungin asemakaavoitus pääasiassa ns. kumppanuuskaavoitusta, jossa maanomistaja

yleensä tekee aloitteen asemakaavan laadinnasta tai muuttamisesta. Elämyskeskuksen tapaiset asemakaavahankkeet edellyttävät toiminnasta kiinnostunutta tahoa; kaupunki ei voi realistisesti ajatellen lähteä kaavoitusmonipolinsa turvin tekemään kaavaa sellaiselle hankkeelle, jolle ei ole tiedossa toteuttajaa. Elämyskeskuksen toimija on selvittänyt toiminnalleen potentiaalisia sijoitusvaihtoehtoja ja päätynyt Backakseen. Vaihtoehtoina on ollut myös ulkomailla sijaitsevia kohteita. Aviapoliksen asemanseutu on todella hyvä toiminnalle, joka houkuttaa asiakasvirtoja, mutta elämyspuistotoimija ei ole siitä kiinnostunut. Kaupunki ei voi pakottaa yksityistä toimijaa toteuttamaan hankettaan paikkaan, jossa tämä ei katso voivansa toimia toimintansa edellyttämällä tavalla.

Aviapoliksen aseman seudulle on Aviapoliksen kaavarungossa esitetty paikka ”yleisömagneetille” Tikkurilantien ja Lentoasemantien kulmaan. Sekin on yksityistä maata, joka toistaiseksi odottaa, että sopiva hanke kiinnostuu paikasta. Aviapoliksen aseman seudulla maankäyttö keskittyy eloisan, kaupunkimaisen ympäristön luomiseen asuinkorttelein, työpaikoin ja palveluin, puistoja unohtamatta.

Elämyskeskuksen toiminnalle Backas on Suomen vaihtoehdoista paras, koska se sijaitsee keskeisesti pääkaupunkiseudulla ja on helposti tavoitettavissa lentoasemalta, juna-asemalta ja mm. seudun hotelleista. Asemilta, hotelleista ja kauppakeskuksesta tuleville vierailijoille elämyskeskustoimija voi järjestää kuljetuksen, mutta se ei ole asemakaavallinen asia eikä siitä voi esimerkiksi antaa asemakaavassa määräystä. Ensi vaiheessa elämyspuistosta on tarkoitus toteuttaa lähinnä Ylästöntietä olevat rakennukset: tapahtumakeskus ja Muumi-sisäpuisto. Myöhemmin toimintaa on tarkoitus laajentaa entisten kasvihuoneitten kulmille toisella sisäpuistolla. Toimijan suunnitelmissa on myös mm. järjestää ympäri vuoden koko perheen ulkoilutapahtumia, jotka tarvitsevat paljon vapaata ulkotilaa, mitä Backaksessa on. Suunnitelmassa on siten jo varauduttu toiminnan laajenemiseen.

Tarkistukset:
-

NRO 2

asukas 2, 30.11.2021

Muistutus:

1. Liikennevaikutukset

Kaavamuutoksen liikennevaikutuksia ympäröiviin alueisiin pitää tutkia laajasti. Ylästöntie on tukossa jo nykyisellä käytöllä. Iltaisin saa jalankulkija odottaa suojatien reunassa loputtoman autoletkan taukoamista. Tämä on tilanne molempien Ylästöntien kiertoliittymien kohdalla sijaitsevilla suojateillä ja lisäksi niiden välillä sijaitsevilla kaksiosaisilla suojateillä.

Kaavaehdotuksen rajaus on riittämätön eikä nykyisellään ota lainkaan huomioon liikennejärjestelyitä po. Ylästöntien itäosassa (kahden kiertoliittymän välillä), koska ko. tieosuus ei kuulu kaavamuutosalueeseen. Mitä kautta vahvasti yksityisautoiluun tukeutuva liikenne saapuu suunniteltuun elämyspuistoon, kun ilmeisesti edellä mainittua tieosuutta ei tulla kaavaehotuksen rajauksesta ja yleisötilaisuuden annista päätellen saapumistarkoitukseen käyttämään? Mitä liikennejärjestelyitä kaavaehdotus pitää sisällään tai poikii jatkossa?

Pidän kaavamuutosalueen rajausta riittämättömänä, koska siinä ei olla huomioitu esimerkiksi Ylästöntien kasvavaa liikennemäärää, kadun mahdollista lisäkaistatarvetta liikennevirran kasvaessa suunnitellun elämyskeskuksen ja muun suunnittelun johdosta. Täten ei myöskään ole voitu ottaa huomioon yleisen jalankulun ja kevyenliikenteen sujuvaa ja turvallista reittiä kaavamuutosalueen ja pohjoisen alueen välillä (Ylästöntie erottaa nämä alueet toisistaan).

2. Asuntorakentaminen

Voimassa oleva yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta (yleiskaavan oikeusvaikutus). Yleiskaavassa kaavamuutosalueella on merkinnät P ja VL, joista kumpikaan ei tarkoita asumisen uudisrakentamista.

Samassa yhteydessä moitin sitä, että tätä kaavamuutosehdotusta ei näy Vantaan karttapalvelun vireillä olevissa kaavoissa alueena, jolloin sitä voisi tehokkaasti tarkastella osana ympäröiviä suunnitelmia ja suhteessa mm. yleiskaavaan. Onko ollut tarkoitus hankaloittaa tiedon etsimistä kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana?

3. Elämyspuistoon suunniteltu ulkolava

Ulkona sijaitseva esiintymislava ei näy ohjeellisena alueena kaavamuutosehdotuksessa, mutta aihe tuli esiin Vantaan järjestämässä yleisötilaisuudessa. Elämyspuisto (ymmärtääkseni kuitenkin vahvasti sisätiloihin tukeutuvana) ja siihen liittyvä toiminta ei saa aiheuttaa meluhaittaa ympäröivien alueiden asukkaille. Tämän turvaamiseksi korttelialueille SR ja P täytyy laittaa asemakaavaan desibelirajoitukset, jotka tehokkaasti estävät mahdolliset suunnitellut meluhaitat.

Vastine:

1. Liikennevaikutukset

Asemakaavaehdotuksen aluerajausta Ylästöntien osalta ei ole ollut tarpeen ulottaa esitettyä laajempana, koska Ylästöntiellä on jo asemakaava Backaksen kohdalta itään päin. Tämän asemakaavan ja asemakaavamuutoksen ehdotuksen hyväksymisen jälkeen ainoastaan Krakanojan ja Tolkinkyläntien välinen

osuus Ylästöntiestä on ilman asemakaavaa. Liikenneselvityksessä tarkastelualue on tietenkin asemakaavan aluetta huomattavasti laajempi.

Backaksen elämyskeskuksen oletettu vierailijamäärä, noin 0,5 miljoonaa kävijää, huomioiden sille on osoitettu vain 350 autopaikkaa. Tällöin ei voida väittää, että elämyskeskuksen toiminta perustuisi yksityisautoiluun. Elämyskeskuksen vierailijoista noin 50 % odotetaan vuositasolla olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu alueelle omalla autolla, vaan julkisilla liikennevälineillä ja tilausbusseilla. Autolla saapuvat vierailijat tulevat todennäköisesti pääasiassa Kehä III:n suunnasta Lentoasemantietä ja Pakkalantietä – Pakkalan puistotietä pitkin.

Ylästöntielle tullaan tekemään keskisaarekkeellisia suojateitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Alueen pyöräliikenteen sisäistä ja jo osin ulkoistakin verkkoa täydennetään ja tilausajobusseille tehdään jättöpaikat. Ylästöntien pohjoispuolelle, Backasta vastapäätä, ryhdytään laatimaan lähivuosina asemakaavamuutosta. Sen yhteydessä voidaan tarvittaessa tarkemmin määrittää tarvittavien jalankulun ja pyöräilyn ylityspaikkojen sijaintia ja tarkistaa Ylästöntien katualueen leveyttä. Ylästöntien pohjoispuolen aluetta ei otettu mukaan Backaksen asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen, koska molemmat asemakaavatyöt ovat hyvin laajoja kokonaisuuksia ja molempiin liittyy siten paljon erilaisia asioita ja selvitystarpeita. Tosin Ylästöntien pohjoispuolta on Backaksen kaavatyön yhteydessä alustavasti luonnosteltu mm. rakentamisen määrän ja liikennetuotoksen arvioimiseksi. Luonnokset ovat olleet niin alustavia, ettei niitä ole ollut syytä liittää asemakaava-aineistoon.

2. Asuntorakentaminen

Maankäyttö- ja rakentamislaki sanoo yleiskaavasta mm.: ”Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet. / Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. / Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.” Yleiskaava siis ohjaa asemakaavoitusta yleispiirteisesti.

Yleispiirteisyyden rajoissa voidaan todeta, että asuinkortteli tukeutuu Sandbackan asuinalueeseen ja olemassa olevaan katuverkkoon sijoittumalla Ylästöntien varteen, kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön rajalle. Kaukomaisemassa uudisrakentamisella ja sen lähiympäristön rakentamisella luodaan uusi reuna rakennetulle ympäristölle niin, että se sopeutuu kulttuuriympäristöön. Sopeutuminen toteutetaan perinteisillä rakennusten asemoimisella, rakennusmuodoilla ja -materiaaleilla sekä pihakasvillisuudella. Sijoittamalla rakennukset hieman etäämmälle Ylästöntiestä ja istuttamalla puita tien ja pysäköintialueen väliin korostetaan tien luonnetta paikoin luontoympäristön halki kulkevana Suurena Rantatienä.

Niin asuinrakentaminen kuin palvelurakentaminenkin tukeutuvat myös yleiskaava 2020:n mukaisiin kestävän kasvun vyöhykkeeseen ja kaupunkikeskustan alueeseen sekä yleiskaava 2007:n mukaiseen keskustatoimintojen alueeseen. Vähänkin lisääntyvä asukasmäärä edistää palvelurakenteen kehittymistä yleiskaavan mukaisella keskustamaisella alueella.

Backaksen asemakaavaehdotuksessa ja asemakaavan muutosehdotuksessa yleiskaavan mukaisesta korttelimaasta (P) osa muuttuu virkistysalueeksi (VL) ja yleiskaavan mukaisesta virkistysalueesta osa muuttuu korttelimaaksi. Lopputuloksena on, että virkistysalueen määrä asemakaavassa on lähes sama kuin yleiskaavassa.

Backaksen asemakaava-alueen rajaus oli huomaamattamme kadonnut karttapalvelun sivulta. Se on jälleen lisätty sinne.

3. Elämyspuistoon suunniteltu ulkolava

Asemakaava ja asemakaavan muutos ei määrää esiintymislavalle sijoituspaikkaa. Mahdollisen esiintymislavan sijoittamisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset.

Desibelirajoitukset laitetaan asemakaavakartalle siinä tapauksessa, että jokin tila on suojattava tilan ulkopuolelta tulevalta melulta, eli koskemaan rakennuksen ulkovaipan (seinät, katto) tai meluesteen (seinämäinen rakenne) äänieristävyyttä. Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti toiminnanharjoittajan on tehtävä erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta ympäristönsuojelulain 60 §:n mukainen kirjallinen ilmoitus Vantaan ympäristökeskukselle vähintään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista. Tämä koskee mm. ulkoilmakonserttia. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske yksipäiväistä tapahtumaa, joka järjestetään maanantaista lauantaihin klo 7.00–20.00 tai sunnuntaina tai yleisenä juhlapäivänä kello 12.00–20.00.

Ulkokonsertit järjestetään todennäköisimmin sikalan, tapahtumakeskuksen ja vanhan navetan välisellä alueella, jolloin jo ympäröivistä rakennuksista muodostuu hyvää äänisuojaa ympäristöön nähden. Sen lisäksi ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.

Tarkistukset:

Lisätään P- ja SR-alueiden määräyksiin:
”Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.”

NRO 3
asukas 3, 7.12.2021

Muistutus:

Vaadin kaava-ehdotuksen hylkäämistä ja suunnitelmien siirtämistä Aviapoliksen alueelle.

Oma suurin huolenaiheeni on liikennejärjestelyjen ruuhkautuminen ilman ratikkaa tai ratikan kanssa. Jo nyt liikenne on tukkoinen sekä Kartanonkosken liikenneympyrässä että ennen sitä Ylästön ja Jumbon suunnista. Asian ratkaisemiseksi vaadittaisiin massiiviset kevyenliikenteen ja liittymien laajennukset. Mikäli kaava hyväksytään tarkoittaa se myös kytkykauppana ratikan hyväksymistä. Toivottavasti tämä on kaupungin päättäjille selvä.

Alueelle ei yksinkertaisesti mahdu suunniteltuja fasiliteetteja, eikä niistä ole alueen asukkaille hyötyä (alueella on jo riittävästi palveluita ja työpaikkoja välittömässä läheisyydessä, myös nuorisolle).
Toisin kuin esim. Avispolikseen viihdyke-eläimet (muumit) ja konsertti/tv-studio ym.sopisivat mainiosti, vaikka tulevan Ilmailumuseon läheisyyteen.

Pyydän ystävällisesti siirtämään kaupungin lobbaustoiminnan HOK-Elannosta Finavian ja muiden lentokentän alueen toimijoiden suuntaan.

Yst.
[X. X.]
Backaksen alueen välitön naapuri, asunut alueella vuodesta 2013 lähtien.

[Muistutuksesta on poistettu nimi]

Vastine:

Koska Vantaan kaupungin maanomistus kaupungin alueella on kohtalaisen vähäinen, varsinkin Aviapoliksen suuralueella, on kaupungin asemakaavoitus pääasiassa ns. kumppanuuskaavoitusta, jossa maanomistaja yleensä tekee aloitteen asemakaavan laadinnasta tai muuttamisesta. Elämyskeskuksen tapaiset asemakaavahankkeet edellyttävät toiminnasta kiinnostunutta tahoa; kaupunki ei voi realistisesti ajatellen lähteä kaavoitusmonipolinsa turvin tekemään kaavaa sellaiselle hankkeelle, jolle ei ole tiedossa toteuttajaa. Elämyskeskuksen toimija on selvittänyt toiminnalleen potentiaalisia sijoitusvaihtoehtoja ja päätynyt Backakseen. Vaihtoehtoina on ollut myös ulkomailla sijaitsevia kohteita. Aviapoliksen asemanseutu on todella hyvä toiminnalle, joka houkuttaa asiakasvirtoja, mutta elämyspuistotoimija ei ole siitä kiinnostunut. Kaupunki ei voi pakottaa yksityistä toimijaa toteuttamaan hankettaan paikkaan, jossa tämä ei katso voivansa toimia toimintansa edellyttämällä tavalla. Kaupunki ei ole hankkeessa mukana.

Aviapoliksen aseman seudulle on Aviapoliksen kaavarungossa esitetty paikka ”yleisömagneetille” Tikkurilantien ja Lentoasemantien kulmaan. Sekin on yksityistä maata, joka toistaiseksi odottaa, että sopiva hanke kiinnostuu paikasta. Aviapoliksen aseman seudulla maankäyttö keskittyy eloisan, kaupunkimaisen ympäristön luomiseen asuinkorttelein, työpaikoin ja palveluin, puistoja unohtamatta.

Elämyskeskuksen toiminnalle Backas on Suomen vaihtoehdoista paras, koska se sijaitsee keskeisesti pääkaupunkiseudulla ja on helposti tavoitettavissa lentoasemalta, juna-asemalta ja mm. seudun hotelleista. Ensi vaiheessa elämyspuistosta on tarkoitus toteuttaa lähinnä Ylästöntietä olevat rakennukset: tapahtumakeskus ja Muumi-sisäpuisto. Myöhemmin toimintaa on tarkoitus laajentaa entisten

kasvihuoneitten kulmille toisella sisäpuistolla. Toimijan suunnitelmissa on myös mm. järjestää ympäri vuoden koko perheen ulkoilutapahtumia, jotka tarvitsevat paljon vapaata ulkotilaa, mitä Backaksessa on. Suunnitelmassa on siten jo varauduttu toiminnan laajenemiseen, mikä Backaksen alueelle mahtuu hyvin.

Elämyskeskus hyödyttää vantaalaisia mm. siten, että uudet toiminnat tuovat Vantaalle uusia työpaikkoja niin rakentamisen aikana kuin toiminnan aikana mm. pysyvillä ja kausittaisilla työpaikoilla. Toiminnan menestyksekkyys tuottaa Vantaalle myös verotuloja.

Liikenneselvityksessä yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidetaan vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen. Täten väite, että Backaksen elämyskeskuksen asemakaava ja asemakaavan muutos olisi kytköksissä ratikkaa koskeviin päätöksiin, on perusteeton.

Liikenneselvityksessä elämyskeskuksen vierailijoista noin 50 % odotetaan vuositasolla olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu alueelle omalla autolla, vaan julkisilla liikennevälineillä. Keskukseen saavutaan myös paljon tilausajobusseilla. Asemilta, hotelleista ja kauppakeskuksesta tuleville vierailijoille elämyskeskustoimija voi järjestää kuljetuksen, mutta se ei ole asemakaavallinen asia eikä siitä voi esimerkiksi antaa asemakaavassa määräystä. Kävely- ja pyöräily-yhteydet alueelle ovat hyvät. Vantaan baanaverkkokin kytkeytyy alueeseen. Tästä nähdään, että kohde on hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla, jotka rasittavat katuverkkoa vähemmän kuin yksityisautoilu.

Liikenneselvityksessä todetaan, että Ylästöntien ja Lentoasemantien kiertoliittymässä sekä Lentoasemantien ja Tasetien liikennevalloissa etelän suunnasta syntyvät jonot ovat lyhytaikaisia. Lisäksi todetaan, että myös Ylästöntien ja Pakkalan puistotien kiertoliittymän liikenteen välityskyky on hyvä. Liikenneselvityksessä todetaan myös, että tarkastellun alueen länsipuolella ruuhkautumista ei ole, vaikka selvityksessä lasketut automäärät edustavat syntyvän liikenteen ylälikiarvoa, sen lisäksi, että suurin liikennettä tuottava tekijä on Jumbon kauppakeskus.

Ylästöntielle tullaan tekemään keskisaarekkeellisia suojateitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Alueen pyöräliikenteen sisäistä ja jo osin ulkoistakin verkkoa täydennetään. Pakkalan alue on yhä suurelta osaltaan rakentamatonta, mutta yleiskaavan mukaisesti alue tulee täydentymään ja asukasmäärä ja siten myös liikennemäärä kasvamaan. Esteettömät eli riittävän loivat jalankulun ja pyöräilyn eritasoratkaisut Ylästöntien yli tai ali ovat tässä kohdin haasteellisia. Reittien jatkuminen Ylästöntien pohjoispuolelle tutkitaan kyseisen alueen asemakaavatyössä. Jotta ratkaisu olisi esteetön, tulee tien ylle tai alle johtavien ramppien pituudeksi – maaston muodoista riippuen – n. 50 – 70 m, minkä johdosta kiertomatkat muodostuisivat helposti pitkiksi, jolloin osa kulkijoista ylittäisi kadun edelleen tasossa, mikä olisi autoilijoille yllätyksellistä ja jalankulkujoille turvattomampaa.

Tarkistukset:

-

NRO 4
asukas 4, 6.12.2021

Muistutus:

Vaadin kaava-ehdotuksen hylkäämistä ja tarvittaessa palauttamista uuteen valmisteluun.

Kaavaehdotus ei tue lähialueiden asukkaiden hyvinvointia tai turvallisuutta. Alueelle suuntautuva liikenne kulkee jo ruuhkaisen Jumbon liittymän, Kartanonkosken asuinalueen toisen uloskäynti-liittymän (myös joukkoliikenteen ainoa julkinen väylä), neljän koulun alueelta (Veromies, Veromiehen koulun sivupiste, Pointin kansainvälinen koulu, Kartanonkosken koulu) ja lukuisten päiväkotien läheltä. Alueella järjestettävien tapahtumien jotka ruuhkauttavat alueen liikenteen (autoilu, joukkoliikenne, pysäköinti, jalankulku, pyöräily) ei ole huomioitu liikenne-selvityksissä. Liikenne kohdistuu hyvin pienelle alueella jonka liittymät ovat hyvinkin rajattuja ja suuntautuvat lähinnä pohjoiseen (eli yhteen ilmansuuntaan alueella jossa ei ole liikennevaloja - eikä toivottavasti koskaan tule).

Liikenneselvitys on myös puutteellinen ja perustuu ehkä 2030 rakennettavaan Vantaan Ratikkaan. Vantaan kaupungille on myös tehty valtuustoaloite koko Ratikka-hankkeen hylkäämisestä johon on osallistunut 25 valtuutettua 67:stä valtuutetusta (lähde: Vantaan Sanomat 24.8.2021). Näiltä osin kaavaehdotuksen liikenneselvitys on jo niin puutteellinen että kaava tulee asettaa vähintään uudelleen tarkasteltavaksi, mutta mieluiten hylätä jäljellä esitettävien painavien ja merkityksellisten seikkojen takia.

Hylkäyksen syynä on myös kulttuurisesti ja luontoarvoiltaan merkityksellisen alueen pilaaminen ja liikennemäärien kasvu ja sitä kautta alueen asumisviihtyvyyden ja liikenneturvallisuuden aleneminen. Kaavoittajan tulisikin osoittaa elämyskeskuksille ja vastaaville yleiskaavassa paremmin soveltuva jollekin Vantaan lukuisista juna-asemien ympäristöistä. Yksittäisen maanomistajan toiminta ja halu kaavoittaa ei voi määrätä kunnan kaavoitusta - toki ehdotukset ovat hyviä kun mietitään kuinka Vantaata voi kehittää. Suojeltu alue ei voi olla paras paikka elämys-toiminnalle joka pohjautuu turismiin eikä niinkään kuntalaisten elinolojen ja viihtyvyyden parantamiseen.

Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen ei tue kulttuurisesti arvokkaan alueen säilymistä vaan tuhoaa sen alueelle sopimattomalla lisärakentamisella. Muumit-puistot tai esiintymislavat eivät tue kulttuurihistoriallisesti merkittävän alueen imagoa. SR-kaava jo sinällään vaatii alueen rakennusten suojelua ja ELY-keskuksen puuttumista Kaavoittajan toimiin. Kaava vaikuttaa lainvastaiselta koska poikkeaa ylemmän tason kaavoista (maakuntakaava ja yleiskaava) sekä asukkaiden kuuleminen on jätetty vastausten tasolle tekemättä järkeviä ja tarpeellisia muutoksia kaavaehdotukseen. Kaavaehdotus heikentää oleellisesti alueen lähiasukkaiden turvallisuuden tunnetta, alueen viihtyisyyttä, liikenteen sujuvuutta, alueen virkistyskäyttöä, luonnonympäristön oloja ym..

Alueen asukkaat ovat osoittaneet voimakasta vastustusta, eikä kaava-ehdotus tuo heille mitään uusia kaivattuja palveluita - päinvastoin meluisaa, saastuttavaa ja ruuhkauttavaa liikennettä (bussit, jalankulku, yksityisautoilu). Palvelut ovat jo nyt Vantaan parhaimmistoa: lähikauppoja, supermarketteja, ostoskeskuksia, Jumbon kauppakeskus, Flamingon elämyskeskus, Tammiston luonnonsuojelualue, Vantaanjoki, Haltialan tila ja Haltialan aarnialue.

1
Kiinteistön omistajan HOK-Elannon vastuulla on huolehtia kiinteistöjen pitämisestä kunnossa ja jos rahat ei riitä niin aina voi tehdä Elannot (konkurssi). Tilan osti Elannolle aikanaan sotasyyllisyydestä vankilaan vuosiksi 1946-1948 tuomittu Väinö Tanner (viittaus Tanneriin HOK-Elannon mainosmateriaalissa) ja ehdotankin osuus-liikkeelle että voisi olla aika antaa historian olla ja lahjoittaa tai myydä (esim. eurolla) kiinteistö sen arvot paremmin tunnistavalle taholle. Pitkäaikaisena Elannon ja sittemmin osuusliike HOK-

Elannon asiakasomistajana en ymmärrä halua pilata kulttuurihistoriallisesti merkittävä alue turismilla ja sinne kuulumattomalla toiminnalla.

Alueella olevaa pieneliöstöä ei liene kartoitettu ja kaava-ehdotus puuttuu eliölajien luontaiseen asujaimistoon, Backaksenojaan - jonka siirtoa on ehdotettu. Alueen lisärakentaminen asettaa uhanalaisen pieneliöstön tai eläimien (nilviäiset, perhoset, liito-oravat, jyrsijät, linnut ym.) elinolosuhteet uhatuiksi. Kaikki kaavaehdotuksessa esitetty parkkipaikat tulee poistaa luonnoksesta ja alueen kehitys sitoa jo olemassa oleviin viihtyisiin asfaltti-kenttiin alueen etelä-reunalla ja alueelle tulevan päivittäistavarakaupan tontille tuleviin autopaikkojen varaan. Alueella jo muutenkin lukuisia parkkialueita jotka istuvat alueen historiaan ja ilmeeseen oikein hyvin.

Alueelle kaava-luonnoksessa esitetty asuinrakennuskanta ei myöskään sovi alueella vaan tulisi suosia maalaismaisemaa - joita ei ole koskaan liikaa. Vastustan siis asuinrakennusten sijoittelua niiden kulttuurimaisemaa pilaavan ja liikennettä haittaavan ylimääräisen liikennetarpeen takia - myös pieneliöstö alueella tulee kartoittaa. Niille voi osoittaa paikan olemassa olevan asfalttikentän etelälaidalta jossa aiemmin sijaisi nyt jo purettu lämpövoimala kauniine tiilisine savupiippuineen.

Polkupyörille tarkoitettu Baana-väylähanke on sijoitettu täysin sopimattomasti Ringhinpuistoon joka on erityisesti koiranulkoiluttajien suosiossa. Korona-aika on lisännyt koirien määrää ja ne tuovat ihmisille iloa. Nyt koiranulkoiluttajat ja Kartanon maisemasta nauttivat ulkoilijat asetetaan vaaraan “vauhdikkaiden” (viittaus kaavaluonnoksen lähdemateriaaliin) pyöräilijöiden sekaan. Baana alkaa ei mistään ja päättyy ei mihinkään, ja se tulee uudelleen linjata järkevämmin Backaksen kartanonmäen länsipuolelta. Sinne voi rakentaa polkupyöräilijöille vauhti-kaistan jolloin turistit voivat ihastella vauhdikasta ja innovatiivista menoa (etenkin jos pyöräilijät ajavat +25km/h sähköpyörillä). Aidosti julkista liikennettä, kävelyä ja pyöräilyä suosiva Kaupunki ei kaavoita parkkipaikkoja (kuten esim. Kivistön alueella on menestyksekkäästi tehty)

Kaava tulee edellä mainituista asioista johtuen hylätä ja tarvittaessa palauttaa paremmin yleiskaavan, maakuntakaavan, luonnon monimuotoisuuden, liikenteen ja historialliset arvot huomioivan kaavaehdotuksen ollessa kyseessä uudelleen käsittelyyn. Ilmastonmuutokseen varautuminen ja huomiointi esim. kansainvälisen lentoliikenteen toivottavana vähentymisenä (hiilidioksidipäästöt) ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Myöskään erilaisia digitaalisia vaihtoehtoja kansainvälisen elämyskeskuksen järjestämiseen sen sijaan, että suunnitellaan kaikenlaisen liikenteen avulla paikalla tulemiseen pohjautuvaa liikenteenlamauttajaa ja ympäristömelun lisääjää, ei ole huomiotu. Korona-virukseen ja muihin vaaralliseen tartuntatauheihin ei myöskään ole varauduttu suunnitelmissa ja eri puolilta maailmaa alueelle ja erityisesti sisä-puistoon ohjattavien henkilöiden ennakkotestaus, rekisteröinti, korona-vilkut yms. seuranta tulee saattaa kaavamääräyksissä ajan tasalle.

2
Alueella jo olevien, SR kaavalla suojeltujen, rakennusten käyttötarkoitusta ja kunnossapitoa ei ole yksilöity vaan esitetty että niille ehkä keksitään jotain käyttöä. Historiallisesti merkittävän alueen hyödyntäminen ei voi pohjata uudisrakentamiseen vaan jo olemassa olevan rakennuskannan järkevään käyttöön mikä on kulttuuriarvojen ja ekologisuuden kannalta paras ja ainoa vaihtoehto. Ei ole tarpeen jättää vanhoja rakennuksia kulisseiksi vaan luoda niihin aitoa toimintaa.

Erilaisten sukupuolten välinen ero tulee myös huomioida alueen käytön suunnittelussa ja muumit eivät edusta tasapuolista sukupuolten välistä jakoa pohjautuen Muumi-Mamma, Muummi-Pappa, Niisku-Neiti sukupuolittuneisiin termeihin ja 40-luvun perherakenteen manifestaatioon. Muumimaailma edustaakin tässä suhteessa vanhakantaisia patriarkaalisia valtarakenteita.

Taiteilija Goodmania siteeraten ja vinkiksi tontin omistajalle (HOK-Elanto) ja Kaavoittajalle (Vantaan Kaupunki) tähän oli sopinut parempikin teksti, mutta tällä kertaa näin koska kehitystä pitää olla (historian, tasa-arvoisuuden ja segregaation vastustamisen nimissä):

Ensin oli pelto, sitten kymmenen taloa, ostoskeskus ja sen keskellä krouvi
Siellä turvenuijat ja eronneet muijat kaljaansa maistelee
Siellä istuu tummat, ja kollaat ja summat kolunneet taistelee
Se on lähiön kulttuurin kehto, se on monen elämän ehto
Siellä turvenuijat ja eronneet muijat kaljaansa maistelee
Vilja kasvoi ja lainehti puntarpäät
Arkkitehditkin viisaat ja älykkäät
Elementeistä laatikot suuret loi
Perunamaalta kansaa toi
Sinne Karjalan poikaa ja Pohjanmaa
Muutti kirves ja justeeri kontissaan
Päättyi avio-onni pian oikeuteen
Jäi krouvi heille kodikseen

Sanat Irwin Goodmanin kappaleesta Ostoskeskus ja Krouvi.
(Backaksen Krouvi, se uusi Hyvä Ystävä !)

Vastine:

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan ja asemakaavan muutokseen liittyvä liikenneselvitys on tehty, jotta saadaan selville elämyskeskustoiminnan aiheuttama liikennetuotos. Täten väite, jonka mukaan elämyskeskustapahtumien liikennettä ei olisi selvityksessä otettu huomioon, on perusteeton.

Liikenneselvityksessä yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidetaan vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen. Täten väite, että Backaksen elämyskeskuksen asemakaava ja asemakaavan muutos perustuisi ratikkaan, on perusteeton.

Liikenneselvityksessä elämyskeskuksen vierailijoista noin 50 % odotetaan vuositasolla olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu alueelle omalla autolla, vaan julkisilla liikennevälineillä. Keskukseen saavutaan myös paljon tilausajobusseilla. Asemilta, hotelleista ja kauppakeskuksesta tuleville vierailijoille elämyskeskustoimija voi järjestää kuljetuksen, mutta se ei ole asemakaavallinen asia eikä siitä voi esimerkiksi antaa asemakaavassa määräystä. Kävely- ja pyöräily-yhteydet alueelle ovat hyvät. Vantaan baanaverkkokin kytkeytyy alueeseen. Tästä nähdään, että kohde on hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla, jotka rasittavat katuverkkoa vähemmän kuin yksityisautoilu.

Liikenneselvityksessä todetaan, että Ylästöntien ja Lentoasemantien kiertoliittymässä sekä Lentoasemantien ja Tasetien liikennevalloissa etelän suunnasta syntyvät jonot ovat lyhytaikaisia. Lisäksi todetaan, että myös Ylästöntien ja Pakkalan puistotien kiertoliittymän liikenteen välityskyky on hyvä. Selvityksessä todetaan myös, että tarkastellun alueen länsipuolella ruuhkautumista ei ole, vaikka selvityksessä lasketut automäärät edustavat syntyvän liikenteen ylälikiarvoa. Lisäksi on muistettava, että suurin liikennettä tuottava tekijä on Jumbon kauppakeskus.

Koska Vantaan kaupungin maanomistus kaupungin alueella on kohtalaisen vähäinen, varsinkin Aviapoliksen suuralueella, on kaupungin asemakaavoitus pääasiassa ns. kumppanuuskaavoitusta, jossa maanomistaja yleensä tekee aloitteen asemakaavan laadinnasta tai muuttamisesta. Elämyskeskuksen tapaiset asemakaavahankkeet edellyttävät toiminnasta kiinnostunutta tahoa; kaupunki ei voi realistisesti ajatellen lähteä kaavoitusmonopolinsa turvin tekemään kaavaa sellaiselle hankkeelle, jolle ei ole tiedossa toteuttajaa. Elämyskeskuksen toimija on selvittänyt toiminnalleen potentiaalisia sijoitusvaihtoehtoja ja päätynyt Backakseen. Vaihtoehtoina on ollut myös ulkomailla sijaitsevia kohteita. Aviapoliksen tai muu

asemanseutu on todella hyvä toiminnalle, joka houkuttaa asiakasvirtoja, mutta elämyspuistotoimija ei ole siitä kiinnostunut. Kaupunki ei voi pakottaa yksityistä toimijaa toteuttamaan hankettaan paikkaan, jossa tämä ei katso voivansa toimia toimintansa edellyttämällä tavalla. Kaupunki ei ole hankkeessa mukana.

Elämyskeskuksen toiminnalle Backas on Suomen vaihtoehdoista paras, koska se sijaitsee keskeisesti pääkaupunkiseudulla ja on helposti tavoitettavissa lentoasemalta, juna-asemalta ja mm. seudun hotelleista. Ensi vaiheessa elämyspuistosta on tarkoitus toteuttaa lähinnä Ylästöntietä olevat rakennukset: tapahtumakeskus ja Muumi-sisäpuisto. Myöhemmin toimintaa on tarkoitus laajentaa entisten kasvihuoneitten kulmille toisella sisäpuistolla. Toimijan suunnitelmissa on myös mm. järjestää ympäri vuoden koko perheen ulkoilutapahtumia, jotka tarvitsevat paljon vapaata ulkotilaa, mitä Backaksessa on. Suunnitelmassa on siten jo varauduttu toiminnan laajenemiseen, mikä Backaksen alueelle mahtuu hyvin.

Vantaan kaupunki on katsonut, että elämyskeskus hyödyttää vantaalaisia mm. siten, että uudet toiminnat tuovat Vantaalle uusia työpaikkoja niin rakentamisen aikana kuin toiminnan aikana mm. pysyvillä ja kausittaisilla työpaikoilla. Toiminnan menestyksekkyys tuottaa Vantaalle myös verotuloja.

Asemakaavamääräyksin ja -merkinnöin on varmistettu, että kartanon ainutlaatuinen luonne säilytetään ja otetaan huomioon kaikessa toteutuksessa. Parhaiten alue säilyy, kun vanhat rakennukset otetaan käyttöön ja alueelle sallitaan monipuolista toimintaa.

Pelkästään säilyttämällä vanhat rakennukset ilman, että sallitaan uutta rakentamista, rajataan alueen toimintamahdollisuuksia rajusti, sillä rakennukset ovat pieniä, jolloin niihin sijoittuvan toiminnan tulee olla myös hyvin pienipiirteistä. Pienipiirteisen toiminnan tuotolla harvoin pystytään investoimaan rakennusten edellyttämään korjaamiseen. Kaikkein hankalin tilanne on entisen sikalan kohdalla: kuntoinventoinnissa on ilmennyt, että rakenteet ovat urean kyllästämiä. Sikala tulisi korjata käytännössä lähes rakentamalla se uudelleen puhtain rakentein tai tekemällä ulkokuoren sisään jonkinlainen ”kapseloitu” puhdas tila ja jäykistämällä ulkokuori niin, että se pysyy koossa. Niin kauan kuin sikala on käyttämättömänä, sen säilyttäminen vaikeutuu vuosi vuodelta. Sikala on sentään alueen komeimpia rakennuksia. Alueen säilyttäminen edellyttää uutta rakentamista, jolla osin rahoitetaan korjauskuluja ja siten edistetään alueen historian säilymistä näkyvänä.

Alueen historiallisen luonteen säilyttäminen on varmistettu asemakaavaehdotuksessa. Uudisrakennuksille on annettu hyvin tarkkoja määräyksiä, joilla varmistetaan, että ne sopeutuvat ympäristöönsä. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joissa on ennenkin ollut tai joihin on joskus suunniteltu uudisrakentamista. Asuinkorttelin sijainti tukeutuu Sandbackan alueeseen ja olevaan katuverkkoon. Rakennusten materiaalit ja muodot ovat peräisin alueen vanhasta rakennuskannasta ja uudisrakennukset korkeudet on sovitettu kartanokukkulaan ja alueen vanhaan rakennuskantaan. Asuinkortteli muodostaa perinteisen, rakennuksin ympäröidyn pihan. Kartanon ympärille jätetään avointa maisemaa. Puutarhahistoriaan viitataan pysäköintialueen runsailla puuistutuksilla.

Alueen vanhat rakennukset on suojeltu asemakaavassa nro 511800 (KV 18.5.2020) aluksi ympäristöministeriön, sittemmin ELY-keskuksen kehotuksen mukaisesti. Määräyksissä on mm. tarkasti määritelty, mitä kunkin rakennuksen piirteitä tulee säilyttää tai ennallistaa. Asemakaavassa alueen suojelua on laajennettu koskemaan myös kulttuuriympäristön kannalta merkittäviä yksittäispuita, puurivejä, rakenteita, vanhoja tielinjauksia ja pitkiä näkymiä ja näkemäsuuntia.

Yleiskaava pohjautuu maakuntakaavaan. Maankäyttö- ja rakentamislaki sanoo yleiskaavasta mm.: ”Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet. / Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. / Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.” Yleiskaava siis ohjaa asemakaavoitusta yleispiirteisesti.

Yleispiirteisyyden rajoissa voidaan todeta, että asuinkortteli tukeutuu Sandbackan asuinalueeseen ja olemassa olevaan katuverkkoon sijoittumalla Ylästöntien varteen, kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön rajalle. Kaukomaisemassa uudisrakentamisella ja sen lähiympäristön rakentamisella luodaan uusi reuna rakennetulle ympäristölle niin, että se sopeutuu kulttuuriympäristöön. Sopeutuminen toteutetaan perinteisillä rakennusten asemoimisella, rakennusmuodoilla ja -materiaaleilla sekä pihakasvillisuudella. Sijoittamalla rakennukset hieman etäämmälle Ylästöntiestä ja istuttamalla puita tien ja pysäköintialueen väliin korostetaan tien luonnetta paikoin luontoympäristön halki kulkevana Suurena Rantatienä.

Niin asuinrakentaminen kuin palvelurakentaminenkin tukeutuvat myös yleiskaava 2020:n mukaisiin kestävän kasvun vyöhykkeeseen ja kaupunkikeskustan alueeseen sekä yleiskaava 2007:n mukaiseen keskustatoimintojen alueeseen. Vähänkin lisääntyvä asukasmäärä edistää palvelurakenteen kehittymistä yleiskaavan mukaisella keskustamaisella alueella.

Backaksen asemakaavaehdotuksessa ja asemakaavan muutosehdotuksessa yleiskaavan mukaisesta korttelimaasta (P) osa muuttuu virkistysalueeksi (VL) ja yleiskaavan mukaisesta virkistysalueesta osa muuttuu korttelimaaksi. Lopputuloksena on, että virkistysalueen määrä asemakaavassa on lähes sama kuin yleiskaavassa.

Edellä esitetyn perusteella voidaan sanoa, että asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus ovat yleiskaavan mukaisia.

Asemakaavatyön aikana asukkaita on kuultu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti työn alussa osallistumis- ja arviointivaiheessa sekä kaavaehdotusvaiheessa, johon esitetty muistutus ja tämä vastine liittyvät. Lisäksi kaavatyöstä on järjestetty kaksi yleisötilaisuutta, jotka koronatilanteen vuoksi toteutettiin Teams-tapahtumina. Asukkaiden mielipiteitä on otettu huomioon mm. sallimalla alueelle erilaisia toimintoja, joilla varmistetaan, että vanhoillekin rakennuksille voidaan saada jotain käyttöä, sekä määräämällä kartanopuiston pysymisestä avoimena myös ulkoilijoille, huolehtimalla alueen eläimistön hyvinvoinnista jopa asemakaavamääräyksin, poimimalla uudisrakennusten ulkonäköön liittyviä seikkoja vanhasta rakennuskannasta ja Kartanonkoskelta sekä vähennetty asuinrakentamisen määrää.

1
HOK-Elanto on korjannut alueen rakennuksia useilla miljoonilla euroilla. Kartanon päärakennus on korjattu perusteellisesti ja rakennustyyliin sopimattomat korjaukset ja muutokset on palautettu vastaamaan paremmin rakennuksen alkuperäistä luonnetta.

Alueen eläimistöstä on kartoitettu saukko ja linnusto, jonka lisäksi erikseen petolinnut. Lisäksi tiedetään, että taimen nousee Krakanojaan ja että Backaksenoja ei ole taimenelle tärkeä. Vantaanjoen vuollejokisimpukka ei esiinny asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueella, mutta Krakanojan vedenlaatu vaikuttaa sen elinympäristöön ojansuussa Vantaanjoen alueella. Lepakkoja ei kartoitettu, mutta koska niitä esiintyy usein vanhoissa rakennuksissa, määrätään, että lepakkotilanne selvitetään ennen kuin vanhoissa rakennuksissa tehdään muutostöitä. Kartanokukkulan ympärillä on viljeltyä peltoa, jonka pieneläimistö ei ole merkittävä; eläimet siirtyvät nykyisinkin puimureiden tieltä muualle. Asemakaavaehdotuksessa Krakanojan varsi osoitetaan luonnonsuojelualueeksi ja nykyiset pellot virkistysalueeksi, jonka kasvillisuudesta ja muusta käsittelystä määrätään, että sen on oltava monipuolista ja perinnemaisemaan sopivaa. Sillä varmistetaan myös monipuolisen pieneläimistön asettuminen ja hyvinvointi alueella. Myös asuinkortteli sijoittuu nykyisen pellon alueelle eikä se siten ole uhka eläimistölle. Backaksenojan uudelleen muotoilu mutkikkaaksi ja vedenvirtausta hidastavammaksi ojaan liittyvine hulevesien viivytysrakenteineen mahdollistaa kosteikkoeläinten asettumisen ojan äärelle jopa paremmin kuin nykyinen suora pelto-oja.

Asemakaavassa tulee esittää riittävä määrä pysäköintipaikkoja asemakaavassa osoitettuun toimintaan. Jos pysäköintipaikkoja ei ole tarpeeksi eikä niiden käyttöä pystytä riittävästi rajoittamaan esimerkiksi aikatauluttamalla, on vaarana, että pysäköinti laajenee hallitsemattomasti lähiympäristöön ja vie sieltä esimerkiksi asukkaiden pysäköintipaikkoja. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on elämyskeskukselle osoitettu n. 350 autopaikkaa, asuinkorttelille n. 105 autopaikkaa, kaupalle n. 63 autopaikkaa sekä kartanoalueelle n. 45 autopaikkaa, minkä oletetaan olevan tarpeeksi. Kauppapuutarhan aikaiset asvalttikentät kartanokukkulan eteläpuolelta maisemoidaan. Niitä ei osoiteta pysäköintialueiksi, jotta autoliikenne voidaan rajoittaa mahdollisimman pienelle alueelle mahdollisimman lähelle katuverkkoa liikennevahinkojen välttämiseksi. Vaikka olettaisimme kaikkien vierailijoiden käyttävän julkista liikennettä tai tulevan jalan tai pyörällä, aina on liikuntaesteisiä, joiden on hyvä päästä kohteeseen henkilöautolla ja saada auto pysäköityä mahdollisimman lähelle määränpäätään.

Pyöräilyn baana on linjattu asemakaavan ja asemakaavamuutoksen itälaidalle, jotta ei aiheuteta vaaratilanteita lapsivierailijoiden ja pyöräilijöiden välillä. Baanan luonteeseen kuuluu, että se on sujuva ja kovapäällysteinen, minkä vuoksi voidaan olettaa pyöräilijöiden vauhdinkin olevan tavallista suurempi esteettömillä ja vähäliikennöidyillä osuuksilla. Kaavan alueella niin Ringhinpuistossa kuin Promenadin vierelläkin baana kulkee omalla reitillään tai kaistallaan. Alueen länsilaidalle on osoitettu ulkoilureitti, jota myös pyöräilijät voivat käyttää, mutta reitin rakenteen vuoksi kulkuvauhti on rauhallisempi. Ylästöntiellä baana sijoittuu tien pohjoislaidalle elämyskeskuksen kohdalla ja siirtyy tien etelälaidalle ennen Krakanojan ylitystä. Baana tulee jatkumaan Backaksesta etelään päin, mutta sille ei ole toistaiseksi esitetty omaa kaavamerkintää voimassa olevassa asemakaavassa, koska kyseinen asemakaava on tullut voimaan ennen baanasuunnitelmia. Baanan jatkuminen otetaan huomioon myös laadittaessa asemakaavamuutosta Ylästöntien pohjoispuolelle.

Kaavaehdotuksessa on varauduttu ilmastonmuutoksen ilmiöihin. Kaikissa asemakaavoissa edellytetään mm. vihertehokkuuslaskelmaa ja hulevesien käsittelyä, jotka tulee todentaa rakennusluvan yhteydessä. Hiilineutraaliudesta on laadittu selvitys, jonka pohjalta kaavaehdotukseen on kirjattu määräyksiä. Kansainvälisen lentoliikenteen kehitys ja siihen liittyvät päästövähennykset eivät kuulu asemakaavoituksen piiriin.

Digitaalisten, etäkoettavien elämysten järjestäminen ei kuulu asemakaavoitukseen. Asemakaavalla tehdään mahdolliseksi sellaisten tilojen rakentaminen, joihin kyseinen toiminta voi sijoittua.

Tartuntatauteja ja niihin varautumista koskee oma lainsäädäntönsä, joka on eri kuin rakentamista, kaavoitusta ja maankäyttöä koskeva maakäyttö- ja rakennuslaki.

2
Rakennussuojelualueen suojeltuihin rakennuksiin voi asemakaavan mukaisesti sijoittua monenlaista toimintaa. Asemakaavassa ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa täsmällisiä käyttötarkoituksia kullekin rakennukselle, jottei siten tarpeettomasti estetä jotain toista, rakennukseen yhtä hyvin soveltuvaa käyttöä. Tavoitteena on alueen pitäminen ns. elävänä, rakennuksiin aidosti sopivan toiminnan löytäminen. Liian tarkka määrittely myös rajoittaisi rakennukseen sijoittumaan kiinnostuvien toimijoiden piiriä, mikä ei ole viime vuosikymmenten aikana kovin suurena näyttäytynyt.

Sallimalla asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa alueelle lukuisia erilaisia käyttötarkoituksia voidaan olettaa ja odottaa, että kaikensukupuolisille ja kaikenikäisille on alueella toiminnallista, viihdykkeellistä ja esteettistä tarjontaa. Satuhahmot eivät kuulu maankäytön piiriin.

Tarkistukset:
-

NRO 5
asukas 5, 8.12.2021

Muistutus:

Backaksen yleisötilaisuuden 17.11. kysymysvastaukset:
”Jotta vanhoja rakennuksia voidaan korjata ja ottaa käyttöön, alueelle tarvitaan uutta rakentamista, jolla maksetaan ympäristön ja rakennusten korjaamista ja ylläpitoa”
Muistutan että kaupungin puolustaessa asuin rakentamista tuollaisella lausunnolla, tulee huomioida että HOKElanto on itse tietoisesti päästänyt alueen rakennukset nykyiseen kuntoonsa.
Vantaan kaupunkina ei tule ottaa kantaa millä rahalla yksityinen maanomistaja rakennuksiaan kunnostaa, tämä ei ole tasavertaista kohtelua maanomistajien kesken. Tasavertaista ei myöskään ole aiottu maankäyttösopimus, Vantaa on selkeästi linjannut että yksityistä maata ei asemakaavoiteta, miksi nyt toimitaan toisin?

Poimintoja kaavan yleisötilaisuudesta:
”HOK-Elannon tavoitteen ”kartanojuuriensa” säilymisestä.”
"näkymä ylästötieltä peltomaisemaan säilyy".
Tällaisten lauseiden jälkeen voisi olettaa että alueella säilytettäisiin myös oikeaa maatalouspeltoa. Asemakaava alueen vieressä sijaitsee jo ringhinpuisto sekä liikuntapuisto joissa on puistoaluetta jo yhteensä lähes 4 hehtaaria ja asemakaavalla aiotaan vielä lisätä alueelle noin 14 hehtaaria puistoaluetta. Onko näin iso puistoalue perusteltua? Alueen historiahan nimenomaan perustuu viljelyyn, ei mihinkään muuhun. On sinisilmäistä kertoa että halutaan vaalia alueen historiaa ja toimia päinvastaisesti.

Asukkaiden mielipiteillä tulisi olla enemmän painoarvoa. Jää tunne että jos asukkaat vastustavat rakentamista niin saavat vain vastauksen: parkkipaikoille lisätään hedelmäpuita, eikös puu parkkipaikalla olekin ainutlaatuista. Alusta asti on ollut selvää että tämä runnotaan läpi, sanoivat asukkaat mitä hyvänsä

Vastine:
HOK-Elanto on korjannut alueen rakennuksia useilla miljoonilla euroilla. Kartanon päärakennus on korjattu perusteellisesti ja rakennustyyliin sopimattomat korjaukset ja muutokset on palautettu vastaamaan paremmin rakennuksen alkuperäistä luonnetta. Muiden rakennusten osalta korjaaminen on ollut välttämättömien rakenteiden uusimista, millä on estetty rakennuksen tuhoutuminen. On mm. uusittu talousrakennusten kattoja. Rakennusten kunnostaminen sellaiseen kuntoon, että rakennukset voidaan ottaa muuhun kuin varastokäyttöön, vie todella paljon niin taloudellisia kuin muitakin resursseja. Backaksen kartano on myös valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, joka sijaitsee Vantaan kaupungin alueella. Siten on myös kaupungin asia pitää huolta ympäristön kunnosta.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa (Kaupunginvaltuusto 18.6.2018) määritellään kohdan 2. Päämäärä alla, että ”Vantaalle suunnitellaan vetovoimaisia asunto- ja työpaikka-alueita palveluineen”. Samassa yhteydessä todetaan, että ”Kaavoitamme ensisijaisesti kaupungin omistamaa maata ja asemakaavoitettuja täydennysrakentamisalueita”. Backaksen elämyskeskus on katsottu tuon ensimmäisen sitaatin alaiseksi ja siten asemakaavoituksessa erittäin tärkeäksi, vaikkei ns. ensisijaiseksi kaavoituskohteeksi.

Backaksen kartano ei ole enää viljelykartano. Alkuperäinen toiminta on muuttunut kauppapuutarhaksi ja sen loputtua kartanoalueen toiminnallinen identiteetti on ollut löytymättä. Kartanon päärakennus on toiminut ravintolana, mutta muille rakennuksille ei ole juurikaan ollut käyttöä. Ilman käyttöä rakennukset rapistuvat. Jäljellä olevia peltoalueita on viljellyt vuokraviljelijä. Jotta pellosta saataisiin riittävä hyöty viljelijän kannalta, tulee viljeltävän alueen olla riittävän laaja. Backaksen peltoala on jokseenkin pieni. Maisemassa säilyy kyllä viljeltyä peltoakin, sillä Krakanojan länsipuolella on viljelytila edelleen. Myös HOK-

Elannon omistamista alueista osa myös jäämässä edelleen pelloksi ja viljelykäyttöön (Krakanojan länsipuoli). Asemakaavallisen ratkaisun yhtenä periaatteena on jättää kartanomäen ympärille avointa tilaa. Koska se on tehokkaaksi peltopinta-alaksi liian pieni, on se osoitettu pääasiassa virkistysalueeksi. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa määrätään, että lähivirkistysalue tulee toteuttaa mm. niittyinä ja maisemapeltoina. Kaupunkisuunnittelussa ja asemakaavoituksessa täytyy usein sovittaa vanhaa toimintaa ja rakennuskantaa nykytilanteeseen ja nykynormeihin. Sekä vanhan että nykyisen on usein taivuttava toisiaan kohti.

Asemakaavatyön aikana asukkaita on kuultu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti työn alussa osallistumis- ja arviointivaiheessa sekä kaavaehdotusvaiheessa, johon esitetty muistutus ja tämä vastine liittyvät. Lisäksi kaavatyöstä on järjestetty kaksi yleisötilaisuutta, jotka koronatilanteen vuoksi toteutettiin Teams-tapahtumina. Asukkaiden mielipiteitä on otettu huomioon mm. sallimalla alueelle erilaisia toimintoja, joilla varmistetaan, että vanhoillekin rakennuksille voidaan saada jotain käyttöä, sekä määräämällä kartanopuiston pysymisestä avoimena myös ulkoilijoille, huolehtimalla alueen eläimistön hyvinvoinnista jopa asemakaavamääräyksin, poimimalla uudisrakennusten ulkonäköön liittyviä seikkoja vanhasta rakennuskannasta ja Kartanonkoskelta. On huomattava, että osallistumis- ja arviointivaiheessa saadut mielipiteet olivat toisinaan keskenään ristiriitaisiakin. Myös kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen on muistutuksia otettu huomioon mm. tarkistamalla selostusta ja lisäämällä määräys mahdollisten ulkokonserttien kovaäänisyydestä.

Tarkistukset:

-

NRO 6
asukas 6, 8.12.2021

Muistutus:

Elämyspuistoprojektin dokumentaatiossa ja yleisötilaisuudessanne esitetyt selvitykset liikennemääristä eivät vakuuta minua. Alueen vieressä asuvana uskon että ruuhkat ovat väistämättömiä. Uusi liikenneselvitys pitäisi tehdä, jossa mahdollista raitiovaunuverkkoa ei huomioida.

Vaimoni kysyi arviosta, kuinka läpiajoliikenne Hagelstamintien kautta kasvaa. Tähän emme saaneet vastausta.

Vastine:
Liikenneselvityksen laatijat ovat alansa huippuja Suomessa. Heillä on monen vuosikymmenen kokemus vastaavien selvitysten laadinnasta, minkä lisäksi he ovat olleet laatimassa Vantaalle monia muita - myös ratikkaan liittyviä - liikenneselvityksiä ja liikenteen toimivuustarkasteluja, mikä antaa heille hyvät pohjatiedot alueen ja sen liikenteen kehityksestä ja muista taustatiedoista.

Liikenneselvityksessä yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidetaan vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen.

Hagelstamintie on jo alun perin suunniteltu vain Kartanonkosken asutuksen ja muiden toimintojen tarpeisiin. Siksi läpiajosta on tehty mahdollisimman vähän houkutteleva, kun yhteys sitä kautta on hitaampi, mutkikkaampi ja pidempi kuin Ylästöntietä pitkin. Tämä toimii myös uusien käyttäjien suhteen.

Tarkistukset:
-

NRO 7
asukas 7, 8.12.2021

Muistutus:

Toivon että Vantaan upeaa historia Backaksella ja Ylästöntiellä säilyy ja vaaditaan muutosta Backaksen kaavasuunnitelmaan, joka tuhoaa upean historiallisen miljöön. Upeassa maisemassa on suuri arvo!

Backaksen maisemapellolle kerrostaloja

Backaksen maisemapelto on ehdottomasti Vantaan kauneimpia maisemia ja on pieni palanen yhä säilynyttä Elannon historiaa. Backaksen pelto mukailee keskiaikaista maisemaa historiallisen Kuninkaantien varrella. Muuttaessani Pakkalaan vuonna 2010, ihastuin ensimmäisenä upeaan peltomaisemaan, joka avautuu ikkunoistani. Naapurini kertoi minulle tuolloin, että pelto on luonnonsuojelualuetta, eikä siihen tulla rakentamaan. Löysin tuolloin netistä tiedon, että maisemapelto mukailee keskiaikaista näkymää historialliselta Kuninkaantieltä ja on suojeltu alue.

Kaunis maisemapelto on todella upea kaikkina vuodenaikoina ja se on täynnä elämää; muuttolintujen, kuten joutsenten kokoontumispaikkana, jänisten, kettujen, kauriiden, siilien ja monien muiden eläinten elinpaikkana. On ollut upeaa katsella ikkunasta, kun traktori kyntää peltoa ja puimuri poimii viljaa. Tämä pelto on elinehto meille asukkaille, ohikulkijoille ja monille eläimille. Se on pieni jäljellä oleva pala Elannon historiaa, joka on osa Backaksen näkyvää miljöötä. Aurinko nousee Backaksen suunnalta ja ottaa vastaan ohikulkijat. Kerrostalo blokkaisi auringonvalon Ylästöntieltä, varsinkin talviaikaan, kun aurinko on matalalla.

Kaavamuutoksessa myönnetään, että alue on valtakunnallisesti kulttuuriympäristön- ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Väitetään että kaavamuutoksella suojellaan kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas Backaksen alue, mutta tämä väite ei käy suunnitelmassa toteen.

Suunnitelmassa esitettiin, että Sandbackasta olisi yhä näkymä peltomaisemaan, vaikka talot rakennettaisiin pellolle. Tämä ei pidä paikkaansa, sillä talot rakennettaisiin juurikin kauneimpaan peltomaisemaan. Mikäli taloja olisi pakko rakentaa, ne saisi olla matalia ja kohdassa, jossa ne ei pilaa maisemaa. Tämä kohta voisi olla suunnitellun tapahtumahalli 2:n kohdalla, jolloin nykyistä parkkipaikkaa voisi hyödyntää asukkaille. On todella hurjaa, että suunnitelmssa on niin paljon parkkialueita tänne upealle alueelle. Jo nyt suuri alue on pilattu asfaltilla.

[HOK-E:n] mukaan pelto alkaisi risuuntumaan ja kuusiaita olisi ylikasvanut, mutta minä asukkaana näen pellon vuokraajan tekevän työtä maisemapellon ylläpitämiseksi. Kuusiaita on maisemallisesti todella kaunis, kuin metsä pellon laidalla. Kuuset voivat hyvin elää vaikka 400- vuotiaaksi. Vanhat, suuret puut kertovat myös alueen historiasta. Ilmeisesti juurikin näihin kuusiin on sarvipöllökin tehnyt pesän. Pöllön ääntä olen Backakselta kuullutkin. Suunnitelma ei todellakaan näytä suojelevan historiallista kartanomiljöötä, vaan päinvastoin, uudet rakennukset sijoiteltaisiin maisemallisesti estämään upeiden rakennusten näkyvyyttä tielle ja näin ollen estää miljöön näkymisen. Suuria rakennuksia on katsottava kauempaa, jolloin niiden kauneus tulee esiin!

Ulkopaikkakunnalla asuneena näen sen, mitä Vantaalla ikänsä asunut ei välttämättä osaa arvostaa. Luonnonsuojelualueet ja lehtometsät, rauhallinen maalaisidylli loistavilla liikenneyhteyksillä, palveluilla ja kauniilla joenvarsireiteillä yllättivät tehden minuun suuren vaikutuksen. Olen tutustunut myös Vantaan kiehtovaan historiaan, josta en ollut aiemmin kuullutkaan ja josta Vantaa saisi olla vielä ylpeämpi! Meillä ei ole paljoa jäljellä historiallisia alueita, Backas on uniikki ja todellinen helmi!

Backaksen uudistusta koskeva yleisötilaisuus 17.11.2021.

Esitys käytiin nopealla tahdilla läpi ja siinä oli paljon ristiriitoja ja epäkohtia! Hanke vaikuttaa todella mittavalta ja kalliilta, jonka ’tarkoituksena on rahoittaa vanhojen rakennusten kunnostusta’. Mielestäni ensin olisi tehtävä kunnon suunnitelma upeille vanhoille rakennuksille ja laskea niiden käytöllä saatava hyöty vuokraukseen ja muuhun toimintaan, joilla voisi kustantaa kunnostustoimenpiteitä. Näen että vanhojen rakennusten kunnostamisella saataisiin paljon parempi ja kannattavampi lopputulos myös liiketoiminnan kannalta, kuin mittavalla uudisrakentamisella, jolla tuhotaan kulttuurisia arvoja.

- Vaikutti siltä, että [HOK-E] ei ole ottanut huomioon, että vanhojen rakennusten käytöllä on myös taloudellista potentiaalia. […] Saa vaikutelman, että kulttuurilla ei olisi taloudellista tuottoa. Näihin rakennuksiin kannattaisi tehdä kunnon suunnitelmat, jotka palvelisivat sekä alueen asukkaita, että myös vierailevia turisteja. [HOK-E:lla] ei […] ole vielä ideaa tai suunnitelmaa vanhoihin rakennuksiin, vaikka meiltä asukkailta on tullut paljon hyviä ja arvokkaita ideoita, joilla on myös kaupallista arvoa kulttuuri- ja asumisen lisäarvoista puhumattakaan! Hän mainitsi, että sikalan rakennus on niin huonossa kunnossa, että on epävarmaa, voidaanko sitä edes hyödyntää. Olen käynyt Backaksen puutarhamyymälässä, jolloin rakennukset olivat vielä käytössä.

- Suunnitelmassa ei ole otettu tarpeeksi huomioon meitä alueen asukkaita, jotka emme halua näin suuressa mittakaavassa olevia elämyshalleja naapuriimme. Me halusimme vanhojen rakennusten ottamista käyttöön kahvila- ja ravintolatoimintaan, livemusiikille, galleriaksi sekä paikallisten tuotteiden myymäläksi.

- Vaikka toisin väitetään, suunnitelman mukaan Sandbackalta ei jää näkymää varsinaiseen peltomaisemaan enää, koska juuri pellolle, näkymään on tarkoitus rakentaa kerrostaloja!

- Asuinkortteli saisi tulla mieluummin kohtaan, johon on tarkoitus rakentaa teemasisäpuisto 2. jolloin asukkailla olisi jo valmiiksi parkkipaikat, eikä rakennukset pilaisi arvokasta maisemaa.

- Nykyisessä kaavassa on aivan liian mahtipontinen suunnitelma erilaisia sisäpuistoja, jotka eivät millään tavalla tue Backaksen kartanomiljöötä tai alueen karaktääriä.

- Nykyinen upean maiseman avoimuus pellolle ja vanhoihin rakennuksiin EI tulisi säilymään, koska Ylästöntieltä maiseman peittää kerrostalot, muumirakennus ja tapahtumahalli. Kartanonkoskelta tullessa maiseman peittää Alepa, nyt jo rakennettu päiväkoti ja koulu sekä tapahtumahalli. Avoimuudella tarkoitetaan jostain kohdista hieman näkyviin jääviä kulmia, mutta todellisuudessa ei missään nimessä voi puhua avoimesta näkymästä!

- On jo valmiina laaja pysäköintialue, joka tarkoitus 'maisemoida' (asfaltti), jota ei suunnitelmassa näytetä. Miksi sitä ei voi ottaa käyttöön pysäköintipaikaksi, vaan rakennettaisiin uudet pysäköintipaikat? Kyllä autoilijakin voisi sen verran kävellä. Suunnitelmassa Ylästöntien varrella on nyt pelkkää parkkipaikkaa, joka on järkyttävä jo ajatuksenakin. 'Hedelmätarha' ei auta tilannetta!

- Meluselvityksen mukaan asuntoihin kohdistuu 60dB melutaso, kun Vantaan rakennusjärjestys edellyttää 30 dB:n äänitasoeroa tieliikennemelua vastaan. Esityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät pihan oleskelualueilla, mutta ei asunnoissa. Asukkaana Ylästöntien varrella tiedän, että melu on todella kova varsinkin ruuhka-aikaan!

- Väitetään että liikenteellisesti keskus ja asunnot eivät aiheuttaisi enempää ruuhkaa, mutta asukkaat ovat tästäkin eri mieltä. Me tiedämme, millainen ruuhka täällä on jo nyt ja sitä olisi mieluummin vähennettävä! Esityksessä mainittiin, että liikenne ajoittuisi pääosin lauantaihin, jolloin ei oletettu olevan muuta liikennettä mutta lauantait ovat tällä alueella myös todella ruuhkaisia, kun alueen asukkaat käyvät ostoksilla ja viettävät vapaa-aikaa.

- Asiasta kerrottiin ilmoitettavan lähiseudun isännöitsijöitä, jotta he voisivat olla yhteydessä suunnitelmasta asukkaisiinsa. Minulle ei ole tullut isännöitsijältä mitään infoa, eikä isännöitsijämme […] ollut kuullutkaan tästä. He vastasivat, että eivät voi ottaa kantaa ja tiedonvälitys on asukkaiden käsissä. [Kyseiset] asunnot ovat maisemapeltoa vastapäätä.

Joulutapahtuma

Kyselin Backaksesta vuonna 2013, voisiko Puimalaa vuokrata talvikäyttöön. Minulla oli jo tuolloin paljon ideoita Backaksen kehittämiseksi, koska asuin Backaksen naapurissa. Valmistuin […] vuonna 2010, jolloin muutin Sandbackaan ja perustin oman […]. Suunnittelin tuolloin Joulutapahtumaa, jossa olisi rekiajelua, kuusimyyntiä ym. Sain tuolloin Backakselta vastaukseksi, että tilaa ei vuokrata talvella. Lähetin samankaltaisen viestin myöhemmin [HOK-E:lle], joka sanoi jakavansa viestin myös [X:lle], mutta en saanut häneltä vastausta. Ehdotin että voitaisiin pitää asukkaiden kanssa jopa talkoot Backaksen kehittämiseksi ja tarjouduin talkoo- ja ideointiavuksi. […..] Backaksen Puimalassa on järjestetty pari vuotta Joulutapahtumia, jonne olen osallistunutkin, mutta henkilökunta on jäänyt etäiseksi.

Historiallinen asuinalue

Backaksen alue on todella historiallinen, uniikki ja muutokset olisi tehtävä todella harkiten! Nyt tätä asukkaiden vastustamaa ideaa ollaan viemässä liian lujaa eteenpäin, jolloin vaihtoehtoja ei ehditä miettiä tarpeeksi!

Kuninkaantiellä on kuljettu jo keskiajalla. Silloin kestikievarit tarjosivat levähdyspaikkoja kulkijalle. Backaksen upeista kivinavetoista saisi hienon kestikievarin ruokailulle ja illanviettoon rauhallisen livemusiikin parissa. Tapahtumien melutasossa on otettava huomioon asukkaat pidemmältäkin alueelta, joten suuria konsertteja alueella ei voisi järjestää. Ehkä Krapinpajan kaltaisia tapahtumia voisi järjestää.

Tällä hetkellä Backaksen kartanon ravintola tuntuu hyvin etäiseltä, sillä se on pääasiassa tilauskäytössä. Muuten varmasti tulisi käytyä ravintolassa. Tapahtumat Puimalassa ovat todella kalliita siihen nähden, mitä ohjelmaa heillä on. Olisi mukava käydä Backaksella ilman että tarvitsee ostaa kallista lippua tai suunnitella menoa paljon ennakkoon. Kuten Aviapolis asukkaiden ryhmässä keskusteltiin, asukkaat toivovat mukavaa tilaa, jossa voisi viettää aikaa. Lähin tällainen paikka on Wanha Pehtoori Haltialassa, joka onkin todella suosittu. Toinen on Laurentius Pyhän Laurin kirkolla, joka on myös suosittu. Ylästöstä varmasti tulisi asiakkaita viihtymään Backaksella, jos alue olisi mukavan rauhallinen ja viihtyisä.

Lähiympäristöstä pääsee Backakselle helposti bussilla tai pyörällä. Tällöin parkkipaikkaa ei tarvitsisi lisätä, sillä parkkialue Kartanonkosken puolella, Backaksen takana olisi riittävä. Backaksen alue ja Kuninkaantie ovat jo itsessään upeita ja historiallisia nähtävyyksiä. Rakentamalla alueelle lisää, upea ja houkutteleva näkymä tieltä rakennuksiin tuhotaan täysin! Jo nyt aivan rakennuksen viereen ollaan pystyttämässä ALEPA ruokakauppaa, joka peittää upean näkymän lentokenttäväylän varrelta. Tätä näkymää olen aina niin ihaillut bussin ikkunasta ja nyt se tuhotaan lopullisesti. Aviapolis asukkaiden Facebook keskusteluissa kaikki asukkaat ovat olleet ALEPA kauppaa vastaan, sillä meillä on aivan tarpeeksi lähikauppoja alueella.

Jo nyt Ylästöntie on todella ruuhkainen ja meluisa. Jostain syystä kaikki äänet kuuluvat erittäin voimakkaasti, kuten tiellä liikkuvien puhe kuuluu omaan pihaan ja ruuhka-aikana on niin kova melu, että se häiritsee keskustelua pihassa. Naapurin kanssa jutellessa täytyy korottaa ääntä merkittävästi.

Sanottiin että suunnitelmassa Sanbackasta säilytetään peltonäkymä, mutta se tarkoittaa näkymää uusista rakennetuista taloista, joilla blokataan peltonäkymä nykyisistä taloista. Kulttuurihistoriallista maisemapeltoa ei tällöin enää ole Backaksella, joka näkyisi Kuninkaantieltä (nyk. Ylästöntie).

Hiekkatien varrelta, pellon laidalta purettiin viime kesänä omakotitalo maan tasalle. Se taisi olla ensimmäinen askel tälle järjettömälle hankkeelle, jossa ei nähdä alueen todellista potentiaalia, vaan tuhotaan se. Backaksen upeus on näkymä, jonka se tarjoaa jo tieltä Ylästöntieltä- ja Kartanonkoskelta tullessa. Suunnitelmissa nämä kauniit näkymät peitetään uusien rakennusten myötä!

Asukkaiden huomioiminen

Tällähetkellä Backaksen puisto on suosittu virkistyspaikka alueen asukkaille juurikin sen luonnollisen ympäristön ja kauniiden rakennusten ansiosta. Hiekkatie pellon reunalla on aivan ihastuttava ja vertaansa vailla! Täällä on todella tunne, kuin olisi maalla! Olen nähnyt turistien myös ihailevan peltoa ja ottavan siitä kuvia. Jokaisen alueesta päättävän on ehdottomasti tutustuttava alueeseen erityisen tarkasti myös asukkaiden näkökulmasta. Me asukkaat olemme Backaksen tulevia asiakkaita! Me osallistuisimme mielellään talkoisiin – kyläyhteisöllisyys, josta olisi etua jokaiselle ja Vantaa näyttäytyisi asukaslähtöisenä kaupunkina. Ymmärrän että Backaksella on tarkoitus tehdä myös bisnestä, jotta voitaisiin suojella vanhoja rakennuksia. Olen jo kauna odottanutkin, että Backaksen upeat rakennukset tulisivat käyttöön.

Mutta kuinka voi olla, että on varaa tehdä kallis suunnitelma ja uudisrakennuksia, mutta ei ole varaa kunnostaa vanhoja rakennuksia ja luoda niille hyvää liiketoimintaa. Jyrki Karjalaisen mukaan heillä ei ole vielä kunnon suunnitelmia tai ideoita vanhoille rakennuksille. Suunnitelmassa edetään mielestäni väärässä järjestyksessä. Kuulemma vasta kun uudet rakennukset tuottavat, olisi mahdollista alkaa kartoittamaan vanhojen rakennuksien potentiaalia!

Eikö myös asukkaat voisi tehdä ehdotuksia ja niiden perusteella äänestäisimme suosikkia, jonka pohjalta tehtäisiin uusi suunnitelma. Tämän hetken suunnitelmassa Muumipuistorakennus on kuin lapsen piirtämä, eikä sovi ollenkaan arvokkaaseen miljööseen!

Minua harmittaa, että asukkaiden ääntä ja toiveita ei ole otettu huomioon. Me asukkaat haluaisimme, että vanhat, upeat rakennukset otettaisiin käyttöön niitä kunnioittaen ja säästettäisiin pihapiirin upea luonto.

Backas ei kaipaa ulkopuolista, väkisin tehtyä vetonaulaa, vaan jo olemassa olevan upean historian tuomista esille. Meillä Vantaalla voisi olla oma Fiskars, Elannon upea tilapuoti, kulttuuria ja kaupunkilaisten rauhallinen oleskelutila. Alueella ei asu enää niin paljoa lapsiperheitä, vaan aikuisia, joiden lapset ovat jo muuttaneet pois ja alue on silti niin rakas, että täältä ei halua pois muuttaa. Backas olisi ihanteellinen alue aikuisille, mutta toki myös lapsille voisi järjestää tapahtumia ja konsertteja.

Unelmieni Backas, Vantaan historiallinen ylpeys!

- Suunnitelmassa olevan taidemuseon rakennukseen, (ensimmäinen rakennus vasemmalla) olisi hienoa saada tila yritystapahtumille, konserteille, joulutapahtumille, messuille ym. Nimenomaan vanha rakennus toisi ainutlaatuisen elämyksen tapahtumille. Backaksen miljööseen ei mielestäni sovi uudisrakennus tällaisten tapahtumien järjestämiseen. Uudisrakennus lisäksi peittäisi ainutlaatuisen kauniin näkymän historialliselta Kuninkaantieltä, nykyiseltä Ylästöntieltä.

- Sikalarakennukseen olisi hienoa saada avointa ravintola- ja kahvilatoimintaa, samaan tilaan galleria- sekä kotimaisten- ja paikallisten tuotteiden myymälä. Ravintola voisi olla kestikievari, jossa yhdistyisi perinteet raikkaasti nykypäivän mausteilla. Paikalla voisi olla myös Vantaan ylpeys, Fazerin kahvila ja leipomomyymälä. Karl Fazer toi aikanaan Vantaalle fasaaneita, joita on alueella vieläkin runsaasti. Ravintolassa voisi tarjoilla ruoaksi vaikka fasaania ja historia yhdistyisi samalla paikallisuuteen. Uskon että asiakkaita, niin paikallisia kuin turisteja kiinnostaisi paljon enemmän kiehtova historia ja Fazerin uniikki kahvila sekä ravintola, kuin Muumipuisto. Muumipuisto voisi olla Aviapoliksessa, matkan varrella, jolloin turistit voisivat vierailla vaikka molemmissa.

- Sikalarakennuksen edessä, nurmialueella voisi järjestää tapahtumia ja ravintolakahvilalla voisi olla alueella myös terassi. Nurmialue muotoutuisi erilaisiksi tapahtumiksi kesä- ja talviaikaan. Esimerkiksi joulutori kuusineen ja kesällä juhannustapahtuma kokkoineen. Näkymä Ylästöntielle on mielestäni erityisen arvokas ja tärkeä jo houkuttelevuuden ja elämyksellisyyden kannalta, mutta myös historiallisen arvon kannalta. On tärkeää, että kaikkea ei rakenneta umpeen!

- Puimalassa olisi jatkossakin mukava olla lavatansseja, kesäteatteritoimintaa ja kesätapahtumia. Talvella rekiajelua, joulutori ja kuusimyyntiä.

- Backaksen peltoja voisi hyödyntää myös viininviljelyyn. Minulla- ja naapurillani on viiniköynnökset, jotka tuottavat satoa todella hyvin. Olen saanut tehtyä rypäleistä erittäin hyvää viiniä. Olisi upeaa, jos Vantaallakin olisi oma viinitila, kuten muualla Suomessa on esimerkiksi Rönnvikin viinitila, jossa on myös upea ravintola, myymälä ja näyttelytila. http://ronnvik.com/

- Backaksella olisi nähtävä ne potentiaalit, jotka tukevat miljöötä, ovat ainutlaatuisia ja jo olemassa olevia!

Mallia muualta

Asuessani [X:ssä], lähellä oli samankaltainen suuri kivinavetta, kuin Backaksessa. Navetassa oli kahvila, galleria, kivinäyttely ja kotimaisten tuotteiden myymälä, jossa soi rauhoittava musiikki. Paikka oli syrjässä, mutta todella suosittu. Siellä kävi bussilasteittain asiakkaita kauempaakin. […] Tilassa kiehtovaa oli nimenomaan vanhat kiviseinät ja rakennuksen tuoma tunnelma!

Uskon että meiltä Vantaalta löytyisi paljon upeita yrittäjiä tilaan vuokralle! Tilassa voisi olla Kinuskillan tapainen konditoria, jonne voisi milloin vain mennä kahville, lounaalle, brunssille tai lasilliselle. Sieltä saisi tuoreita, paikallisia leivonnaisia myös mukaan vietäväksi. Kinuskilla on todella suosittu, vaikka onkin pienellä Kellokosken ruukkialueella, jossa ei paljoa muuta nähtävää ole. Vantaalaisista yrityksistä uniikki Fazer kahvila olisi upea! Vantaan Fazer kahvila on niin syrjässä, että en ole itse ainakaan siellä koskaan käynyt, paitsi kerran Jumbossa, mutta kauppakeskuksessa ei ole aitoa tunnelmaa. Voisin kuvitella

lentokentältä bussilla kulkevia turisteja (ei tarvitse edes parkkipaikkaa) käymässä jo pelkän Fazer kahvilan- ja paikallisen historian-, ympäristön- ja tuotteiden vuoksi Backaksella!

Vantaalla ei myöskään ole oikein taidegalleriaa, josta voisi ostaa taidetta. Kahvilan yhteydessä voisi samalla ihailla esimerkiksi paikallista, vaihtuvaa taidetta. Myymälässä voisi olla paikallisia tuotteita ja muita kotimaisia, pienempien brandien tuotteita, joita ei Vantaalta oikein löydy. Lähellä on vain suurien ketjujen outletkauppoja sekä kauppakeskus. Vantaan olisi aika nostaa kulttuuria ja paikallista osaamista vahvemmin esille.

Valmistuin vuonna 2010 […] ja minulla on oma […]. Suunnittelen ja valmistan luonnonläheiset tuotteet kotonani […], Backaksen naapurissa. Voisiko olla lähempänä tuotettua ja uniikimpaa, kuin tämä? En ole löytänyt Vantaalta tuotteilleni sopivaa jälleenmyyjää, mutta Backas olisi sopiva paikka juurikin paikalliselle- ja uniikille muotoilulle.

Ravintola Backas

Backaksen ravintola nostaa esille luontoarvoja, paikallisia raaka-aineita ja lähituotantoa. Olisipa hienoa, jos Backas nostaisi tätä vielä enemmän esille ja hyödyntäisi myös aluetta paikallisessa tuotannossa. Oman tilan hunajaa, hedelmiä ja muita pienelintarvikkeita voisi olla myös myynnissä. Miksi ei voisi Backaksellakin olla oma viinitila?

Backaksen ravintolassa on harvakseltaan järjestetty paikallisten elintarviketuottajien myyjäiset. Lisäksi kananmunan tuottaja käy myymässä Kartanonkosken koulun parkkipaikalla kennoittain tuoreita munia. Tilaukset hoidetaan facebookissa. Olisi upeaa, jos esimerkiksi Backaskella oleva vanha, mansardikattoinen talo kunnostettaisiin paikallisten tuottajien kaupaksi, jossa myös ravintolan herkkuja (hunajaa, sinappia, hilloja ym.) olisi tarjolla. Sieltä voisi saada myös tuoretta luomulihaa, riistaa ja sesonkiherkkuja. Talo olisi sympaattinen myös vohvelikahvilana, jonka entisöidyssä puutarhassa voisi istuskella ja ihailla peltomaisemaa.

Kauniin asuinympäristömme puolesta,

[Muistutuksesta on poistettu nimet ja muut henkilöihin suoraan viittaavat tiedot]

Vastine:

Backaksen maisemapellolle kerrostaloja

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella pyritään juuri säilyttämään kartanoalueen upeaa historiaa sekä lisäämään siihen uusi kulttuurikerrostuma. Usein ajatellaan, että vain vanha kulttuuri on arvokasta eikä uudet muutokset niinkään, mutta ehkä nykyisin upeina historiakerrostumina pitämämme muutokset ovat aikoinaan herättäneet närkästystä. Jotain sellaista on aikaisemmassakin historiassa tapahtunut, mikä on ollut syynä muutokseen: kyllästyikö kartanonherra pihansa läpi nelistäviin kasakoihin ja siksi linjasi tiensä uudelleen sikalan ja tallin välistä; halusiko toinen seurata muotia ja uusi siksi päärakennuksen ulkomuotoa? Vanhoja karttoja selaamalla voidaan todeta, että kartanoalueella on ollut mm. monia, nyt jo hävinneitä rakennuksia sekä rautatie kartanolta nykyisen lentokentän alueelle. Elämyskeskus on uusi vaihe kartanon elämässä.

Kartanoa ympäröivä pelto ei ole koskaan ollut luonnonsuojelualuetta. Lähin rauhoitettu luonnonsuojelualue on Ylästöntien pohjoispuolella Krakanojan ympärillä. Krakanojan varsi siitä etelään päin on virtavesien arvokasta elinympäristöä ja siitä on tehty luonnonsuojelualuevaraus. Tämän asemakaavan vahvistuttua Krakanojan luonnonsuojelualueen rajat vahvistuvat. Peltoalueet ovat arvokasta peltolinnustoaluetta. Asemakaavalla määrätään, että alue tulee säilyttää pääosin avoimena niittynä tai maisemapeltoina ja toteuttaa monipuolisin, perinnemaisemaan sopivin lajein, jotta alueella edelleen viihtyy monipuolinen linnusto ja tulisi myös monipuolinen hyönteislajisto. Pellolla olevassa puussa – ei kuitenkaan kuusessa - on myös sarvipöllön pesä. Yksittäispuita tulee tämän vuoksi säilyttää eikä puita saa kaataa lintujen pesimäaikaan. Toki peltoalueen ilme tulee jonkin verran muuttumaan, mutta maisematila säilyy edelleen avoimena ja mm. aitaamattomana.

Asuintalot on sijoitettu niin, että niiden sivuitse ja välistä voi edelleen nähdä avoimeen maisemaan niin Ylästöntiellä kulkien kuin Sandbackan asunnoistakin. Lisäksi Krakanojaa seurailee ulkoilureitti, joka on kaikkien käytettävissä, joten avoimesta maisemasta pääsevät nauttimaan kaikki muutkin, kuin lähiasukkaat. Asuinrakennukset ovat riittävän etäällä Ylästöntiestä, jotta niiden varjo ei lankea tielle asti silloin, kun aurinko jo lämmittää. Talviaurinko paistaa niin matalalta, että se luo aina pitkiä varjoja missä tahansa.

Asemakaavamääräyksin ja -merkinnöin on varmistettu, että kartanon ainutlaatuinen luonne säilytetään ja otetaan huomioon kaikessa toteutuksessa. Parhaiten alue säilyy, kun vanhat rakennukset otetaan käyttöön ja alueelle sallitaan monipuolista toimintaa. Vanhat, suojeltavat rakennukset on asemakaavakartalla osoitettu sr-merkinnöin ja niistä on annettu tarkempia suojelumääräyksiä. Puukujanteita tulee säilyttää, samoin kuin tärkeät näkemäkiilat.

Backaksen uudistusta koskeva yleisötilaisuus 17.11.2021.

Backaksen elämyskeskuksen asemakaava ja asemakaavan muutos on sekä pinta-alaltaan että sisällöltään hyvin laaja asemakaavatyö. Yleisötilaisuudelle oli 17.11.2021 varattu noin kaksi tuntia, mikä oli kieltämättä hyvin lyhyt aika koko kaavamateriaalin esittelemiseen ja siitä keskustelemiseen. Keskustelua ja kysymyksiä kuitenkin nousi kiitettävän paljon.

Pelkästään säilyttämällä vanhat rakennukset ilman, että sallitaan uutta rakentamista, rajataan alueen toimintamahdollisuuksia rajusti, sillä rakennukset ovat pieniä, jolloin niihin sijoittuvan toiminnan tulee olla myös hyvin pienipiirteistä. Pienipiirteisen toiminnan tuotolla harvoin pystytään investoimaan rakennusten edellyttämään korjaamiseen. Kaikkein hankalin tilanne on entisen sikalan kohdalla: kuntoinventoinnissa on ilmennyt, että rakenteet ovat urean kyllästämiä ja haurastuttamia. Sikala tulisi korjata käytännössä lähes rakentamalla se uudelleen puhtain rakentein tai tekemällä ulkokuoren sisään jonkinlainen ”kapseloitu” puhdas tila ja jäykistämällä ulkokuori niin, että se pysyy koossa. Niin kauan kuin sikala on käyttämättömänä, sen säilyttäminen vaikeutuu vuosi vuodelta. Sikala on sentään alueen komeimpia rakennuksia. Se olisi

sijainniltaan upea ravintolaksi, mutta rakenteiden saastuneisuus ja hauraus sekä tilan mataluus toistaiseksi estävät sen. Koko alueen säilyttäminen edellyttää uutta rakentamista, jolla osin rahoitetaan korjauskuluja.

Elämyskeskushankkeella ja asuinkorttelin tuotolla ei pystytä kokonaan kattamaan Backaksen kartanoalueen vanhojen rakennusten korjaamista. Niillä pystytään vain osin auttamaan korjaamisessa. Yleisötilaisuudessa 17.11.2021 kerrottiin, että HOK-Elanto on korjannut Backaksen rakennuksia (mm. päärakennuksen korjaaminen ja kattojen uusimista) jo useilla miljoonilla euroilla. Voidaanko edes kuvitella, kuinka moninkertaisesti jo käytetty rahamäärä vielä tarvitaan, jotta kaikki rakennukset olisivat käyttökelpoisia uuteen toimintaan? On selvää, että vuokratuloilla korjauskuluja ei pystytä kattamaan. Elämyskeskustoiminta uudisrakennuksineen antaa kartanoalueelle pitkään kaivatun piristyspulssin, joka houkuttaa paikalle myös oheistoimintaa. Vanhoihin rakennuksiin on mahdotonta ryhtyä keksimään toteutuskelpoisia käyttötarkoituksia, jollei käytön toteuttajaa ja tilan käyttökuntoon saattamiseen tarvittavaa rahoitusta tiedetä. Siksi on rakennusten säilymisen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että alueesta on kiinnostunut riittävän suuri ns. veturihanke. Ehkä navettaan tai sikalaan syntyykin joskus ”Vantaan Fiskars”, kun ne on ensin kunnostettu, mutta pelkällä pienipiirteisellä toiminnalla niin ei tapahdu. Mutta ideointia tietenkin tarvitaan. Tavoitteena on, että alue on kiinnostava paitsi matkailijoiden myös paikallisten asukkaiden silmissä ja että alueella on monenlaista toimintaa, kuten muistuttajan esittämää kahvila- ja ravintolatoimintaa, livemusiikkia, galleria sekä paikallisten tuotteiden myymälä.

Asukkaiden mielipiteitä on otettu huomioon mm. sallimalla alueelle erilaisia toimintoja, joilla varmistetaan, että vanhoillekin rakennuksille voidaan saada jotain käyttöä, sekä määräämällä kartanopuiston pysymisestä avoimena myös ulkoilijoille, huolehtimalla alueen eläimistön hyvinvoinnista jopa asemakaavamääräyksin, poimimalla uudisrakennusten ulkonäköön liittyviä seikkoja vanhasta rakennuskannasta ja Kartanonkoskelta sekä vähentämällä asuinrakentamisen määrää. On huomattava, että osallistumis- ja arviointivaiheessa saadut mielipiteet olivat toisinaan keskenään ristiriitaisiakin: mm. osa asukkaista toivotti hankkeen tervetulleeksi, osa ei.

Alueen historiallisen luonteen säilyttäminen on varmistettu asemakaavaehdotuksessa. Uudisrakennuksille on annettu hyvin tarkkoja määräyksiä, joilla varmistetaan, että ne sopeutuvat ympäristöönsä. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joissa on ennenkin ollut tai joihin on joskus suunniteltu uudisrakentamista. Asuinkorttelin sijainti tukeutuu Sandbackan alueeseen ja olevaan katuverkkoon. Rakennusten materiaalit ja muodot ovat peräisin alueen vanhasta rakennuskannasta ja uudisrakennukset korkeudet on sovitettu kartanokukkulaan ja alueen vanhaan rakennuskantaan. Asuinkortteli muodostaa perinteisen, rakennuksin ympäröidyn pihan. Kartanon ympärille jätetään avointa maisemaa. Puutarhahistoriaan viitataan pysäköintialueen runsailla puuistutuksilla.

Se, ettei asuinkortteli ole kiinni Ylästöntiessä, vaan pysäköintialueen verran kauempana, johtaa siihen, että asuinkorttelin ohi ja rakennusten välistä näkee hyvin avoimeen maisemaan.

Asuinkorttelia ei ole esitetty kartanokukkulan eteläpuolelle, koska kartanomäen liittyminen maisemaan ja näkymä kohti Haltialan tilaa on kulttuurimaiseman kannalta tärkeää ja osa kartanon historiaa. Kukkulan lounais- ja länsipuolelle on osoitettu kasvipeitteiset ja kumpuilevakattoiset rakennukset, jotka sulautuvat maisemaan. Samaa vaikutelmaa ei asuinrakennuksilla hevin saada.

Nykyistä, pysäköintikäytössä ollutta asvalttikenttää ei ole osoitettu pysäköintialueeksi, koska elämyskeskustoimijalla on aikomuksena ulottaa toimintoja, kuten lasten hiihtokilpailuja tai rekiajeluja, myös virkistysalueelle, jolloin jalankulkuliikenne risteäisi tarpeettomasti pysäköintialueelle suuntautuvan autoliikenteen kanssa. Asvalttikenttä maisemoidaan paremmin kulttuuriympäristöön sopivaksi mm. nurmettamalla ja liittämällä se osittain kasvikattoisen sisäpuiston pihapiiriin, osittain lähivirkistysalueeksi.

Ylästöstä päin tultaessa kartanorakennuksia ei runsaan puuston takia näe nykyisin juuri lainkaan. Juurrutuskellarin pääty ja vellikello ovat ensimmäisiä, jotka tulevat näkyviin Krakanojan ylityksen jälkeen.

Asemakaava ja asemakaavamuutos eivät muuta tätä. Inventoinneissa on sikalan komeat päädyt arvotettu tärkeiksi. Jos sikala saadaan huonosta nykykunnostaan huolimatta säilymään, näkyvät päädyt hyvin Ylästöntielle uudisrakentamisen jälkeenkin. Navetta ja kuivaamo-puimala näkyvät tielle kuten aiemminkin. Navetan pohjoispääty näkyy Ylästöntielle hyvin myös lännestä lähestyttäessä, sillä tapahtumakeskuksen uudisrakennus on asemoitu siten. Tapahtumakeskuksen sijoittelussa on otettu huomioon myös näkemäyhteys Backaksen ja Lustikullan välillä, koska niillä on yhteinen historia. Myös muuntamorakennus näkyy Ylästöntielle hyvin. Myymälärakennus rakentuu voimassa olevan asemakaavan mukaisesti puretun lantalan paikalle, eli sekään ei oleellisesti muuta maisemaa.

Viimeisen reilun 20 vuoden aikana Backaksen kartanoalueen ympäristöön on etsitty monenlaista toimintaa. Suunnitelmia lie ollut jo aiemminkin.

Alueelle on esitetty suurimittakaavaista pääkonttoritoimintaa Ylästöntien varteen, mutta toimistokeskittymänä alueen tunnelma ja ilme kärsisivät eivätkä kerrostalomaiset toimistorakennukset sopisi tähän maisemaan. Samalla ainakin osa alueesta yksityistettäisiin toimistokäyttöön.

Aluetta on esitetty myös golf-käyttöön. Koko peltoalue olisi sen suunnitelman mukaan golf-kenttää, jonne kenelläkään ei ole menemistä ilman oikeanlaista varustusta ja pelioikeutta. Maisema toki säilyisi avoimena, mutta golf-viheriöt ovat melko kaukana kulttuurihistoriallisen maiseman statuksesta. Tämä suunnitelma ei myöskään tukenut vanhojen rakennusten uusiokäyttöä.

On myös esitetty suunnitelmia, joissa lähes koko kartanokukkulaa ympäröivä peltoalue sekä kartanokukkulan ja Ylästöntien välinen alue täytettäisiin rivitaloilla ja muilla pientaloilla sekä muutamalla kerrostalolla. Tällainen suunnitelma muuttaisi kulttuurihistoriallisesti merkittävää maisemaa joka suunnalta, peittäisi näkymät avoimeen maisemaan niin Ylästöntieltä kuin Kartanonkosken asunnoista ja muuttaisi lähes koko alueen yksityiseksi korttelimaaksi. Tosin näin suurimittakaavaisella asuntorakentamisella voitaisiin hyvin osin rahoittaa vanhojen rakennusten kunnostusta.

Backaksen elämyskeskus -asemakaavaehdotuksen taustalla oleva suunnitelma on tähän asti esitetyistä suunnitelmista parhaiten kartanorakennukset ja miljöön huomioon ottava. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joihin on sata vuotta sitten suunniteltu tai niissä on ollut rakennuksia. Suunnitelma ottaa huomioon näkymät niin kartanonmäeltä maisemaan kuin ympäröiviltä alueita kartanolle. Avoin maisema säilyy kartanon ympärillä. Uusi toiminta on sellaista, että se tukee vanhojen rakennusten säilymistä houkutellessaan niihin uusia toimijoita sen jälkeen, kun ne on kunnostettu. Alue säilyy kokonaisuudessaan lähialueen asukkaiden ulkoilukäytössä kuten se on epävirallisesti ollut tähänkin asti, vaikka alue onkin yksityistä maata. Sen lisäksi ulkoilualueita laajennetaan rakentamalla virkistysalueita toimintoineen (mm. viljelypalstoja, leikkipaikkoja, piknik-paikkoja, lintutorneja) nykyisten peltojen sijaan.

Tämä suunnitelma ottaa huomioon kartanopuiston arvokkaan säilymisen, rakennusten hienovaraisen uusiokäytön, asukkaiden toiveet alueen säilymisestä yleisessä käytössä ja siitä, ettei aluetta rakenneta täyteen, kaupungin tahtotilan virkistysmahdollisuuksien lisääntymisestä ja talouden tasapainottamisesta, valtakunnallisesti merkittävän maiseman säilymisen sekä HOK-Elannon tavoitteen ”kartanojuuriensa” säilymisestä. Samalla pidetään huolta liikenneturvallisuudesta niin kartanoalueen sisällä kuin sen ympärilläkin, kun muun muassa jalankulun ja pyöräilyn reittejä ei ohjata tarpeettomasti risteämään autoliikenteen kanssa.

Vantaan kaupunki on katsonut, että elämyskeskus hyödyttää vantaalaisia mm. siten, että uudet toiminnat tuovat Vantaalle uusia työpaikkoja niin rakentamisen aikana kuin toiminnan aikana mm. pysyvillä ja kausittaisilla työpaikoilla. Toiminnan menestyksekkyys tuottaa Vantaalle myös verotuloja.

Ylästöntietä lähinnä oleviin julkisivuihin kohdistuu enimmillään 61 dB:n keskiäänitaso päivällä. Kaavan yhteydessä teetetyn meluselvityksen mukaan kyseisten julkisivujen ääneneristävyysvaatimus olisi 30 dB. Mutta koska kortteli sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle 3 (Lden 50-55 dB), Vantaan rakennusjärjestys edellyttää asuntojen ulkovaipalta (ulkoseinät, katto) 32 dB:n äänitasoeroa tieliikennemelua vastaan. Piha-alue sen sijaan on kokonaisuudessaan alle melun ohjearvojen (< 55 dB).

Liikenneselvityksen laatijat ovat alansa huippuja Suomessa. Heillä on monen vuosikymmenen kokemus vastaavien selvitysten laadinnasta, minkä lisäksi he ovat olleet laatimassa Vantaalle monia muita - myös ratikkaan liittyviä - liikenneselvityksiä ja liikenteen toimivuustarkasteluja, mikä antaa heille hyvät pohjatiedot alueen ja sen liikenteen kehityksestä ja muista taustatiedoista.

Liikenneselvityksiä on tehty yksi, jossa yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidetaan vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen. Liikenneselvityksessä elämyskeskuksen vierailijoista noin 50 % odotetaan vuositasolla olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu alueelle omalla autolla, vaan julkisilla liikennevälineillä. Keskukseen saavutaan myös paljon tilausajobusseilla. Kävely- ja pyöräily-yhteydet alueelle ovat hyvät. Vantaan baanaverkkokin kytkeytyy alueeseen. Tästä nähdään, että kohde on hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla.

Liikenneselvityksessä on tutkittu normaalin arkihuipputunnin ja lauantain huipputunnin liikenteen sujuvuus, eli ajankohdat, jolloin liikenteessä todennäköisimmin on eniten liikkujia. Selvityksessä todetaan, että Ylästöntien ja Lentoasemantien kiertoliittymässä sekä Lentoasemantien ja Tasetien liikennevaloissa etelän suunnasta syntyvät jonot ovat lyhytaikaisia. Myös Ylästöntien ja Pakkalan puistotien kiertoliittymän liikenteen välityskyky on hyvä, joten jonotus ei sielläkään muodostu pitkäksi. Liikenneselvityksessä todetaan myös, että tarkastellun alueen länsipuolella ruuhkautumista ei ole, vaikka selvityksessä lasketut automäärät edustavat syntyvän liikenteen ylälikiarvoa, sen lisäksi, että suurin liikennettä tuottava tekijä on Jumbon kauppakeskus. Asuinkorttelin autopaikkamäärä, 105 autoa, on pieni kokonaisuuden kannalta.

Osallistumis- ja arviointivaiheessa asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön isännöitsijää pyydetään toimittamaan tieto asemakaavan laatimisesta ja/tai muuttamisesta alueella isännöimänsä yhtiön asukkaille, osakkaille ja kiinteistössä toimiville yrityksille. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaan (MRA 27 §) asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on lähetettävä kirjallinen ilmoitus sellaiselle asemakaavoitettavaan alueeseen kuuluvan maan omistajalle ja kunnan tiedossa olevalle maan haltijalle, jonka kotikunta on toisella paikkakunnalla. Koska kiinteistöosakeyhtiönne ei ole kaava-alueen maanomistaja, sille ei myöskään ole lain mukaan tarvinnut ilmoittaa nähtävilläolosta.

[Historiallinen asuinalue]

Asemakaavassa tulee esittää riittävä määrä pysäköintipaikkoja asemakaavassa osoitettuun toimintaan. Jos pysäköintipaikkoja ei ole tarpeeksi eikä niiden käyttöä pystytä riittävästi rajoittamaan esimerkiksi aikatauluttamalla, on vaarana, että pysäköinti laajenee hallitsemattomasti lähiympäristöön ja vie sieltä esimerkiksi asukkaiden pysäköintipaikkoja. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on elämyskeskukselle osoitettu n. 350 autopaikkaa, asuinkorttelille n. 105 autopaikkaa, kaupalle n. 63 autopaikkaa sekä kartanoalueelle n. 45 autopaikkaa, minkä oletetaan olevan tarpeeksi. Elämyskeskuksen pysäköintipaikat eivät ole asvalttipintaisia.

[Unelmieni Backas, Vantaan historiallinen ylpeys!]

Koska Vantaan kaupungin maanomistus kaupungin alueella on kohtalaisen vähäinen, varsinkin Aviapoliksen suuralueella, on kaupungin asemakaavoitus pääasiassa ns. kumppanuuskaavoitusta, jossa maanomistaja yleensä tekee aloitteen asemakaavan laadinnasta tai muuttamisesta. Elämyskeskuksen tapaiset asemakaavahankkeet edellyttävät toiminnasta kiinnostunutta tahoa; kaupunki ei voi realistisesti ajatellen

lähteä kaavoitusmonopolinsa turvin tekemään kaavaa sellaiselle hankkeelle, jolle ei ole tiedossa toteuttajaa. Elämyskeskuksen toimija on selvittänyt toiminnalleen potentiaalisia sijoitusvaihtoehtoja ja päätynyt Backakseen. Vaihtoehtoina on ollut myös ulkomailla sijaitsevia kohteita. Aviapoliksen tai muu asemanseutu on todella hyvä toiminnalle, joka houkuttaa asiakasvirtoja, mutta elämyspuistotoimija ei ole siitä kiinnostunut. Kaupunki ei voi pakottaa yksityistä toimijaa toteuttamaan hankettaan paikkaan, jossa tämä ei katso voivansa toimia toimintansa edellyttämällä tavalla. Kaupunki ei ole hankkeessa mukana.

Elämyskeskuksen toiminnalle Backas on Suomen vaihtoehdoista paras, koska se sijaitsee keskeisesti pääkaupunkiseudulla ja on helposti tavoitettavissa lentoasemalta, juna-asemalta ja mm. seudun hotelleista. Ensi vaiheessa elämyspuistosta on tarkoitus toteuttaa lähinnä Ylästöntietä olevat rakennukset: tapahtumakeskus ja Muumi-sisäpuisto. Myöhemmin toimintaa on tarkoitus laajentaa entisten kasvihuoneitten kulmille toisella sisäpuistolla. Toimijan suunnitelmissa on myös mm. järjestää ympäri vuoden koko perheen ulkoilutapahtumia, jotka tarvitsevat paljon vapaata ulkotilaa, mitä Backaksessa on. Suunnitelmassa on siten jo varauduttu toiminnan laajenemiseen, mikä Backaksen alueelle mahtuu hyvin.

Tarkistukset:

-

NRO 8

asukas 8, 9.12.2021

Muistutus:

Arvoisa Vantaan Valtuusto sekä Hallitus,

Backaksen elämyspuistohankkeen asemakaavamuutoksen valmistelussa on esitetty useita selvityksiä. Mielestämme kaavamuutosta suunniteltaessa ei ole kuitenkaan huomioitu riittävästi kaavan vaikutusta Backaksen alueen historiallisen ilmeen säilyttämiseen ja tapahtumakeskuksen vaikutuksia olemassa oleviin lähiasuinalueisiin. Lisäksi kaavamuutoksen yhteydessä tehdyt arviot tapahtumakeskuksen liikennevaikutuksista sekä arviot tarvittavista pysäköintipaikoista eivät ole riittäviä ja liikenneselvityksen alkuoletukset ovat mielestämme virheellisiä ja/tai liian optimistisia. Esitettyä kaavamuutosta ei tulisi tällaisenaan hyväksyä ja muutoksen vaikutukset lähiympäristöön ja kaava-alueeseen tulisi selvittää uudestaan.

Backaksen alueen historiallisen ilmeen säilyttäminen

Vuonna 2012 laadittiin Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma, jossa oli tavoitteena kartanon ydinalueen säilyttäminen omana maisemakokonaisuutena ja korostettiin tärkeitä “näkymäsektoreita” (https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/150235_kaupsu_511800_selostus_kh23032020_.pdf). Näitä yleissuunnitelmassa mainittuja “näkymäsektoreita” olivat mm. oheisen kuvan mukaiset näkymät Ylästöntieltä kartanon ja sikalan suuntaan. Nyt esitetty kaavamuutos ei huomioi vuonna 2012 tärkeinä pidettyjä näkymiä tai kartanoalueen säilyttämistä omana maisemakokonaisuutenaan. Osa uudisrakennuksista on suunniteltu suoraan “näkymäsektorien” päälle ja viitesuunnitelmassa mainitut rakennukset "Teema sisäpuisto 1" ja "Studio/tapahtumakeskus" peittävät vanhemmassa suunnitelmassa mainitut "näkymäsektorit" Ylästöntieltä sikalan suuntaan lähes kokonaan muuttaen radikaalisti näkymää Ylästöntien suunnasta.

Backaksen kartanon alue on historiallinen kokonaisuus, jonka viehätys perustuu kauniisiin vanhoihin rakennuksiin ja avaraan tilaan niiden ympäristössä. Ehdotettu kaava lisää merkittävästi alueen rakennusten määrää muuttaen alueen luonnetta merkittävästi. Mielestämme kartanon alueen toimintaa tulisi kehittää nykyisiä rakennuksia korjaamalla, ilman näin merkittävää lisärakentamista.

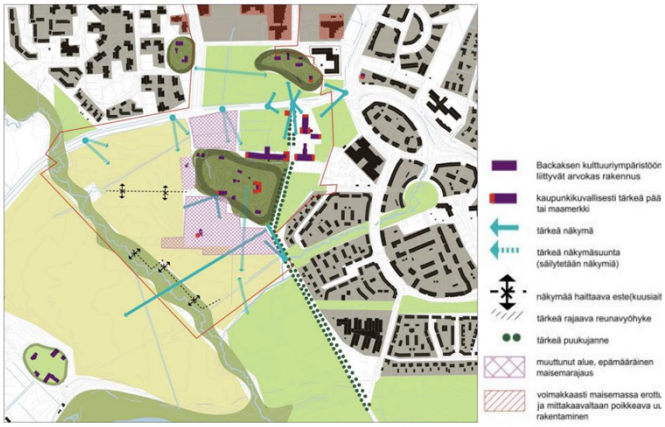

Analyysikartta /Serum Arkkitehdit 2012

157653_210519_Backas_viitesuunnitelma_Avanto.pdf

Liikenneselvitys

Liikenneselvityksen (https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/157654_Backaksen_liikenneselvitys_raportti_20201116_WSP.pdf) lähtökohtana on käytetty arvioita, jonka mukaan elämyspuistossa kävisi 500 000 vuosittaista kävijää ja puolet kävijöistä saapuisi alueelle julkisilla liikennevälineillä.

Liikenneselvitys perustuu hyvin vahvasti siihen oletukseen, että puolet vuosittaisista vierailijoista käyttäisi julkista liikennettä ja että Vantaan Ratikka olisi käytössä. Vantaan Ratikan rakentamispäätös tehdään kuitenkin aikaisintaan 2023 ja aikaisin valmistumisajankohta olisi vuonna 2028. Mielestämme liikenneselvitys on näin ollen virheellinen, sillä mikäli tapahtumapuiston vierailijoiden käytettävissä ei ole sujuvaa julkista liikennettä – saapuvat he paikalle suurella todennäköisyydellä omilla ajoneuvoilla, jolloin esitetty liikenneselvitys ei toteudu nyt esitetyllä tavalla. Tapatumapuiston ja Vantaan Ratikan päätökset tulisikin mielestämme kytkeä yhteen tai siirtää tapahtumapuisto sellaiseen paikkaan, jossa tämä nyt esitetty julkinen liikenne voi toteutua, esimerkiksi Aviapoliksen juna-aseman lähistölle.

Liikennemääriä arvioitaessa on myös käytetty oletusta, jonka mukaan elämyskeskuksen käynnit jakautuvat tasaisesti ympäri vuoden kaikille viikonpäiville (liikenneselvitys/ Elämyskeskuksen matkatuotos). Toisaalta kaavamuutosten sosiaalisia vaikutuksia arvioidaan asemakaavan selostuksen luvussa "Sosiaalinen ympäristö" seuraavasti: **”Kartano- ja virkistysalueet ovat avoimia kaikille. Elämyskeskuksen sisäpuistot palvelevat pääasiassa lapsiperheitä. Sisäpuistotoiminta painottunee loma-aikoihin ja viikonloppuihin.”.** Nämä kaksi oletusta ovat selvästi ristiriidassa keskenään.

Asemakaavamuutoksesta järjestettiin yleisötilaisuus 2021-11-17. Tilaisuudessa Livson Groupin […] kertoi, että elämyspuiston kävijämäärä “kohtuukiireisenä” päivänä saattaa olla noin 5000 kävijää ja enemmänkin mikäli tapahtuma-aukiolla on tapahtuma. Tapahtumapäivinä arvioidut kävijämäärät ovat selvästi suuremmat kuin mitä liikenneselvityksen päivittäisenä kävijämääränä (500 000/365 <1400) on arvioitu ja mielestämme liikenneselvitys pitäisi tehdä myös selvästi suuremmille kävijämäärille.

Elämyskeskuksen autopaikkatarpeen on arvioitu olevan 354 autopaikkaa (https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/159332_kaupsu_512000_selostus_12102021.PDF). Arvio perustuu liikenneselvitykseen ja elämyskeskuksen kävijämäärien tasaiseen jakautumiseen. Kaava-alueen lähellä olevilla asuinalueilla (esim. Kartanonkoski, Sandbacka) on pulaa vieraspaikoista ja epäilemme, että suuret kävijämäärät tulevat lisäämään merkittävästi lähialueiden pysäköintiongelmia. Pysäköintipaikkojen tarve tulisi arvioida uudestaan, sillä oletuksella, että merkittävästi isompi osa kävijöistä tulee alueelle omalla autolla ja vierailut painottuvat viikonloppuihin ja loma-aikoihin. Pysäköintipaikkojen puute houkuttelee elämyskeskuksen asiakkaita etsimään pysäköintipaikkoja lähiasuinaluiden kaduilta tai Kartanonkosken liikuntapuiston yhteydessä

olevalta parkkipaikalta, mikä tulee lisäämään autoliikennettä asuinaluilla ja heikentämään liikenneturvallisuutta erityisesti pienten lasten osalta.

Liikenneselvityksessä on arvioitu vuoden 2030 iltahuipputunnin liikennemäärien vaikutusta ja selvityksessä on todettu, että idän (elämyskeskuksen) suunnasta tuleva liikenne varaa Ylästöntien ja Lentoasemantien kiertoliittymän aiheuttaen pohjoisen ja lännen suunnilta jonoutumista. Liikenneselvityksessä ei kuitenkaan arvioitu sitä, miten kiertoliittymän varaaminen heijastuu esim. Hagelstamintien kautta ajamisena tultaessa Kartanonkoskelle lännen suunnalta (Muuntotien ja Ylästöntien kiertoliittymän kautta).

Edellä mainituista syistä johtuen liikenneselvitys tulisi tehdä uudestaan siten, ettei Vantaan Ratikkaa huomioida ja että suurin osa elämyspuiston käynneistä painottuu joko viikonloppuihin (lauantai ja sunnuntai) sekä lomakausiin. Myös elämyspuiston mahdollisten teemapäivien vaikutukset tulisi arvioida nykyistä paremmin. 4 (5)

Lähiasuinalueiden asuinviihtyvyyden säilyttäminen
Suunnitelmassa ei ole mielestämme riittävästi arvioitu suunnitellun kaava-alueen lähellä asuvien ihmisten asuinviihtyvyyttä. Mikäli kaava-alueella tulee vierailemaan vuosittain 500 000 vierasta, tulee se väistämättä vaikuttamaan ainakin Sandbackaan ja Kartanonkoskeen. Näin suuri vierailijamäärä tulee varmasti lisäämään myös lähialueiden autoliikennettä, vaikeuttamaan vieraspysäköintiä sekä muuttamaan lähialueiden äänimaailmaa.

Suunnitellun "tapahtuma-areenan" paikalla toimii nykyisin tapahtumakeskus Puimala, jossa järjestettävästä toiminnasta aiheutuu jo nykyisin meluhaittaa viikonloppuisin lähitalojen asukkaille. Suunnitelmassa ei arvioitu riittävästi esimerkiksi "tapahtuma-areenan" ja “tapahtuma aukion” ympäristövaikutuksia (meluhaittaa) lähialueiden asukkaiden asuinviihtyvyyteen. Vuonna 2006 julkaistussa tutkimuksessa "Miljöö miellyttää, palveluissa parannettavaa" (https://docplayer.fi/4939707-Miljoo-miellyttaa-palveluissa-parannettavaa.html), todetaan mm. seuraavasti: "Yli puolet kyselyyn vastanneista oli muuttanut nykyiseen asuntoonsa muualta Vantaalta. Ulkopaikkakuntalaisista 60 prosenttia oli helsinkiläisiä. Kartanonkoski oli ainoa alue, jonne oli muuttanut enemmän ulkopaikkakuntalaisia kuin vantaalaisia. Asuinalueen valintaan valtaosalla vaikutti asuinalueen **luonnonläheisyys**, **rauhallisuus**, **turvallisuus** ja hyvät ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet. Lapsiperheillä asiaan vaikutti luonnollisesti alueen lapsiystävällisyys.

Palveluiden merkitys asuinalueen valintaan jäi vähäisemmäksi. Kartanonkoskella asuinalueen valintaan oli vaikuttanut paljon myös alueen ulkonäkö." Samassa raportissa todettiin myös seuraavasti: "Kyselyyn vastanneet pitivät asuinalueitaan viihtyisinä, rauhallisina ja turvallisina. Kaikki alueet saivat hyviä arvioita visuaalisesta ilmeestään, mutta ylivoimaisesti parhaimmat arviot asukkailtaan sai Kartanonkoski. Palveluihin oltiin tyytyväisimpiä kerrostaloalueilla ja etenkin niiden kerrostaloissa, ja tyytymättömimpiä Kartanonkoskella ja pientaloalueilla.

Tyytymättömyyttä herätti myös vieraspysäköinti, erityisesti Kartanonkoskella, mutta myös kerrostaloalueiden kerrostaloissa." Raportin valmistumisen jälkeen Kartanonkosken ja lähialueiden palveluita ovat parantaneet mm. kahden lähikaupan (Alepa ja K-kauppa) avaaminen Kartanonkoskella, Flamingon ostoskeskuksen avautuminen sekä lukuisien Tammiston kauppatien kauppojen avaaminen. Sen sijaan Sandbackan ja Kartanonkosken vieraspysäköintimahdollisuudet eivät ole juuri parantuneet.

Kartanonkosken asuinalueen rauhallisuus, turvallisuus sekä näkymät Backaksen kartanon suuntaan muuttuvat huonompaan suuntaan suunnitellun teemapuiston myötä. Pelkästään jo lisääntyvä liikenne aiheuttaa rauhallisuuden vähenemistä. Täällä on ollut myös turvallista päästää kohtuullisen pienetkin lapset omalle piha-alueelle ja lähipuistoihin leikkimään – lisääntyvä liikenne ei tätä enää jatkossa mahdollista.

Asuinalueen rauhallisuuteen vaikuttaa myös alueen äänimaailma. Kuten jo aiemmin totesimme, aiheuttavat tapahtumakeskus Puimalassa pidetyt konsertit ja tanssit jo tällä hetkellä meluhaittaa viikonloppuisin Kartanonkoskelle - voimme vain arvailla, miten paljon lisämeteliä tulee teemapuistosta.

Asemakaavamuutoksen yleisötilaisuudessa 2021-11-17 kysyttiin kuinka elämyskeskuksen alueella järjestettävien tapahtumien aiheuttamaa meluhaittaa on tutkittu kaavaa suunniteltaessa. Vantaan kaupungin asemakaava-arkkitehti […] totesi, että melua tuottavia tapahtumia koskee kaupungin järjestyssääntö ja ettei meluhaittoja ole voitu arvioida etukäteen. 5 (5)

Haluaisimme tietää, kuinka voidaan suunnitella kaavamuutosta liiketoiminnalle, jonka yksi liiketoimintaidea on järjestää tapahtumia, ilman että tapahtumien meluhaittoja arvioidaan kattavasti. Lisäksi kaupungin järjestyssäännöt ovat melko väljät melurajojen ja niitä koskevien kellonaikojen suhteen ja vähäisempikin äänenvoimakkuus voi häiritä lähitalojen asukkaita. Kaavaa suunniteltaessa on kyllä selvitetty liikenteen melun vaikutus alueen toimintoihin, mutta ei lainkaan tapahtumien melun vaikutusta lähiasuinalueiden asukasviihtyvyyteen.

Esitämme siis, että elämyspuistoa koskeva kaavamuutos 512000 palautetaan käsittelyyn, jossa huomioidaan tässä muistutuksessa esitetyt asiat.

[Muistutuksesta on poistettu nimet ja muut henkilöihin suoraan viittaavat tiedot]

Vastine:

Backaksen alueen historiallisen ilmeen säilyttäminen

Vuonna 2012 laaditun Länsi-Pakkalan yleissuunnitelman analyysikartan mukaan kartanomäki erottuu hyvin maisemassa, Ylästöntieltä avautuu useita näkymäsuuntia kartanolle päin ja kartanolta avautuu tärkeitä näkemäsuuntia peltomaisemaan. Kyseiseen yleissuunnitelmaan sisältyy myös suunnitelmaosa, jossa on tutkittu erilaisia kehittämisen vaihtoehtoja. Niissä oli mm. asuinkortteli Ylästöntien varrella kuten tässä asemakaavaehdotuksessa, mutta laajempana, sisäpuisto 1:n paikalla oli yhtä paljon rakentamista, sikalan pohjoispuolta oli täydennetty uudisrakentamisella ja entisten kasvihuoneiden paikalla oli myös uudisrakentamista. Analysoituja näkymäsuuntia oli silloin työn edetessä arvotettu ja säilytetty tärkeimmät.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen ehdotuksessa kartanomäki säilyy edelleen nykyisellään. Uudet rakennukset on sijoitettu paikkoihin, joissa on kartanohistorian aikana ollut tai niihin on suunniteltu rakennuksia jo viime vuosituhannella. Ehdotus säilyttää laajat näkymäkiilat kohti Haltialan ja Petaksen kartanoita ja siten sitoo niiden yhteistä historiaa yhteen. Ylästön suunnasta tultaessa juurrutuskellarin pääty ja vellikello näkyvät edelleen ensinäkymänä kartanosta. Itse päärakennus on kartanopuiston puiden kätkemänä niin, ettei se näy juuri muualta kuin etelän suunnasta. Sisäpuisto 1 sijoittuu nykyisin puustoittuneelle alueelle ja puustoa karsimalla tieltä voidaan avata uusia näkymiä mm. kohti pajarakennusta ja Narikkaa (ent. asuinrakennus). Vanhan sikalan pääty näkyy tielle uudisrakennusten välistä. Tallin pääty ja muuntamorakennus eivät myöskään jää tapahtumakeskuksen taakse piiloon, vaan ne näkyvät hyvin Ylästöntien molemmista suunnista. Myös näkymäyhteys Backaksen ja Lustikullan välillä on huomioitu jättämällä sikalalta ja kuivaamo-puimalalta tielle johtavan puukujanteen ympäristö nykyiselleen. Myymälärakennus rakentuu voimassa olevan asemakaavan mukaisesti puretun lantalan paikalle. Kukkulan lounais- ja länsipuolelle on esitetty kasvipintaisten, kumpuilevakattoisten rakennusten rakennusalat, jotta rakennukset sulautuisivat kaukomaisemassa kartanomäkeen. Niidenkin paikalle on yli sata vuotta sitten suunniteltu isoja rakennuksia. Täten voidaan todeta, että kaavaehdotus ottaa huomioon tärkeitä näkymäsuuntia ja kohtelee kartanoympäristöä kokonaisuutena ja suurella pieteetillä.

Pelkästään säilyttämällä vanhat rakennukset ilman, että sallitaan uutta rakentamista, rajataan alueen toimintamahdollisuuksia rajusti, sillä rakennukset ovat pieniä, jolloin niihin sijoittuvan toiminnan tulee olla myös hyvin pienipiirteistä. Pienipiirteisen toiminnan tuotolla harvoin pystytään investoimaan rakennusten edellyttämään korjaamiseen. Kaikkein hankalin tilanne on entisen sikalan kohdalla: kuntoinventoinnissa on ilmennyt, että rakenteet ovat urean kyllästämiä ja haurastuttamia. Sikala tulisi korjata käytännössä lähes rakentamalla se uudelleen puhtain rakentein tai tekemällä ulkokuoren sisään jonkinlainen ”kapseloitu” puhdas tila ja jäykistämällä ulkokuori niin, että se pysyy koossa. Niin kauan kuin sikala on käyttämättömänä eikä sitä korjata uuteen käyttöön, sen säilyttäminen vaikeutuu vuosi vuodelta. Sikala on sentään alueen komeimpia rakennuksia. Se olisi sijainniltaan upea vaikkapa ravintolaksi, mutta rakenteiden saastuneisuus ja hauraus sekä tilan mataluus toistaiseksi estävät sen. Koko alueen säilyttäminen edellyttää uutta rakentamista, jolla osin rahoitetaan korjauskuluja.

Elämyskeskushankkeella ja asuinkorttelin tuotolla ei pystytä kokonaan kattamaan Backaksen kartanoalueen vanhojen rakennusten korjaamista. Niillä pystytään vain osin auttamaan korjaamisessa. Yleisötilaisuudessa 17.11.2021 kerrottiin, että HOK-Elanto on korjannut Backaksen rakennuksia (mm. päärakennuksen korjaaminen ja kattojen uusimista) jo useilla miljoonilla euroilla. Voidaanko edes kuvitella, kuinka moninkertaisesti jo käytetty rahamäärä vielä tarvitaan, jotta kaikki rakennukset olisivat käyttökelpoisia uuteen toimintaan? Elämyskeskustoiminta uudisrakennuksineen antaa kartanoalueelle pitkään kaivatun piristyspulssin, joka houkuttaa paikalle myös oheistoimintaa. Vanhoihin rakennuksiin on mahdotonta ryhtyä keksimään toteutuskelpoisia käyttötarkoituksia, jollei käytön toteuttajaa ja tilan käyttökuntoon saattamiseen tarvittavaa rahoitusta tiedetä. Siksi on rakennusten säilymisen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että alueesta on kiinnostunut riittävän suuri ns. veturihanke. Ehkä navettaan tai sikalaan syntyykin joskus ”Vantaan Fiskars”, kun ne on ensin kunnostettu, mutta pelkällä pienipiirteisellä toiminnalla niin ei tapahdu. Mutta ideointia tietenkin tarvitaan. Tavoitteena on, että alue on kiinnostava paitsi matkailijoiden myös paikallisten asukkaiden silmissä ja että alueella on monenlaista toimintaa, kuten kahvila- ja ravintolatoimintaa, livemusiikkia, galleria sekä paikallisten tuotteiden myymälä.

Liikenneselvitys

Liikenneselvityksessä yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidettaisiin vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen. Täten ei voida väittää, että selvitys perustuu yksinomaan ratikan liikennöintiin. Näin vaatimus, että tämä asemakaava ja asemakaavan muutos tulisi sitoa ratikan hyväksymispäätökseen, on perusteeton.

Koska Vantaan kaupungin maanomistus kaupungin alueella on kohtalaisen vähäinen, varsinkin Aviapoliksen suuralueella, on kaupungin asemakaavoitus pääasiassa ns. kumppanuuskaavoitusta, jossa maanomistaja yleensä tekee aloitteen asemakaavan laadinnasta tai muuttamisesta. Elämyskeskuksen tapaiset asemakaavahankkeet edellyttävät toiminnasta kiinnostunutta tahoa; kaupunki ei voi realistisesti ajatellen lähteä kaavoitusmonopolinsa turvin tekemään kaavaa sellaiselle hankkeelle, jolle ei ole tiedossa toteuttajaa. Elämyskeskuksen toimija on selvittänyt toiminnalleen potentiaalisia sijoitusvaihtoehtoja ja päätynyt Backakseen. Vaihtoehtoina on ollut myös ulkomailla sijaitsevia kohteita. Aviapoliksen tai muu asemanseutu on todella hyvä toiminnalle, joka houkuttaa asiakasvirtoja, mutta elämyspuistotoimija ei ole siitä kiinnostunut. Kaupunki ei voi pakottaa yksityistä toimijaa toteuttamaan hankettaan paikkaan, jossa tämä ei katso voivansa toimia toimintansa edellyttämällä tavalla. Kaupunki ei ole hankkeessa mukana.

Elämyskeskuksen toiminnalle Backas on Suomen vaihtoehdoista paras, koska se sijaitsee keskeisesti pääkaupunkiseudulla ja on helposti tavoitettavissa lentoasemalta, juna-asemalta ja mm. seudun hotelleista. Ensi vaiheessa elämyspuistosta on tarkoitus toteuttaa lähinnä Ylästöntietä olevat rakennukset: tapahtumakeskus ja Muumi-sisäpuisto. Myöhemmin toimintaa on tarkoitus laajentaa entisten kasvihuoneitten kulmille toisella sisäpuistolla. Toimijan suunnitelmissa on myös mm. järjestää ympäri vuoden koko perheen ulkoilutapahtumia, jotka tarvitsevat paljon vapaata ulkotilaa, mitä Backaksessa on.

Suunnitelmassa on siten jo varauduttu toiminnan laajenemiseen, mikä Backaksen alueelle mahtuu hyvin. Tämän lisäksi sekä maanomistaja että elämyskeskustoimija ovat sitoutuneita kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kartanoympäristön vaalimiseen.

Liikenneselvityksessä sanotaan: ”Ennuste on laadittu vuoden 2030 iltahuipputunnille. Lisäksi on tehty herkkyystarkastelu iltatunnin tapahtumaliikenteelle (festivaalit yms.) sekä lauantain huipputunnille”. Matkatuotoksen jakauma on arvioitu tasaisesti läpi vuoden arkipäiville 60 % ja viikonlopulle 40 % eli esimerkiksi kesäloma- tai hiihtolomakautta ei ole eritelty erikseen. Voidaan olettaa, että esimerkiksi maaliskuussa, jolloin ei ole yleisiä lomapäiviä (jos pääsiäinen ajoittuu huhtikuulle), sisäpuistotoiminta on hiljaisempaa kuin esimerkiksi heinäkuussa, jolloin lähes koko valtakunta lomailee, ja viikonloppuisin – jopa maaliskuussa – voi vierailijoita olla enemmän kuin saman kuun arkipäivinä. Ristiriitaa ei siis ole liikenneselvityksen ja selostusmaininnan välillä.

Liikenneselvitys kuvaa tilaisuudesta purkautuvaa liikennettä näin: ”Liikenneverkon toimivuus on tarkistettu tilanteessa, jossa elämyskeskuksessa oleva iso tilaisuus päättyy. Tässä on oletettu, että tällöin alueelta poistuu katuverkkoon 500 autoa tunnissa. Pohjana on iltaliikenne huipputunnin jälkeen (70 % iltahuipputunnin liikenteestä). Liikenneverkko välittää hyvin tällaisen liikennetilanteen. Liikenteessä syntyy lyhytaikaisia jonoja Ylästöntien ja Lentoasemantien kiertoliittymässä sekä Lentoasemantien ja Tasetien liikennevalloissa etelän suunnasta. Jonoja syntyy myös elämyskeskuksen pysäköintialueelle osallistujien poistuessa paikalta. Ylästöntien ja Pakkalan puistotien kiertoliittymän liikenteen välityskyky on hyvä, joten jonotus ei muodostu pitkäksi.” Tapahtumapäivän tilanne on siis jo tutkittu ja todettu, että liikenneverkko toimii.

Elämyskeskuksen pysäköintipaikkojen tarve on arvioitu noin 350 paikaksi. Elämyspuistovierailijoiden saapumista voidaan porrastaa tiedottamalla asiasta nettisivuilla esimerkiksi lipunoston yhteydessä sekä varaamalla vierailijalle vierailuun esimerkiksi kolme tuntia. Näin kaikki päiväkohtaiset vierailijat eivät ole paikalla samanaikaisesti. Jos alueella sattuu olemaan tapahtuma, joka houkuttaa paikalle samalla kertaa paljon väkeä, voi toimija järjestää lisäpysäköintipaikkoja esimerkiksi Jumbosta tai muualta lähialueelta sekä kuljetuksen kyseisestä paikasta Backakseen. Jumbon ja Flamingon toimijoiden kanssa onkin jo keskustelu autopaikkojen sijoittamisesta myös Jumbon alueelle. Tällöin ratkaisu voisi toimia niin sanottuna varaventtiilinä, mutta ei kaavan mukaisena ratkaisuna. Se tarvitsee bussi-/shuttle-kuljetuksen kohteeseen. Vastaaviin kohteisiin verraten on arvioitu, että suuri osa vierailijoista saapuu paikalle turistibusseilla. Myös esimerkiksi lähialueen hotellivieraille voidaan järjestää kuljetus. Voidaan todeta, että pysäköinti voidaan järjestää hallitusti ja naapurialueita rasittamatta.

Liikenneselvityksessä on oletettu, että elämyskeskusvieraat ymmärtävät, ettei Hagelstamistietä ajaminen lyhennä matkaa tai matka-aikaa, joten selvityksessä on otettu huomioon vain kartanonkoskelaisten aiheuttama liikenne.

Lähiasuinalueiden asuinviihtyvyyden säilyttäminen

Asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotusta on laadittu myös lähialueen asukkaita muistaen. Asukkaiden viihtyvyyttä lisää mm. virkistysalueiden rakentaminen nykyisen pellon sijaan.
Kun alueelle sallitaan erilaisia toimintoja, varmistetaan, että alue voi palvella monenlaisia ihmisiä ja vanhoillekin rakennuksille voidaan saada jotain käyttöä. Asemakaavassa ja asemakaavan muutosehdotuksessa määrätään kartanopuiston pysymisestä avoimena myös ulkoilijoille ja huolehditaan alueen eläimistön hyvinvoinnista. Alueelle rakennetaan uusia ulkoilureittejä monipuolisen liikkumisen takaamiseksi. Myös baana on lähialueen asukkaiden helposti saavutettavissa. Asukkaiden toivomuksesta uudisrakentaminen sopeutetaan vanhaan rakennuskantaan mm. poimimalla uudisrakennusten ulkonäköön liittyviä seikkoja vanhoista rakennuksista ja Kartanonkoskelta. Liikenneturvallisuutta vaalitaan mm. sijoittamalla pysäköintialueet lähelle Ylästöntietä, jottei alueella jalan ja pyörällä liikkuvien – niin

elämyskeskusvieraiden kuin ulkoilijoidenkaan - kulkureitit häiriinny, sekä rakentamalla Ylästöntielle keskisaarekkeellisia ylityspaikkoja.

Vantaan kaupunki on katsonut, että elämyskeskus hyödyttää vantaalaisia mm. siten, että uudet toiminnat tuovat Vantaalle uusia työpaikkoja niin rakentamisen aikana kuin toiminnan aikana mm. pysyvillä ja kausittaisilla työpaikoilla. Toiminnan menestyksekkyys tuottaa Vantaalle myös verotuloja.

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus eivät vaikuta Sandbackan ja Kartanonkosken leikkipuistoihin johtaviin kulkureitteihin. Elämyskeskukseen suuntautuva liikenne ohjataan Kehä III:n suunnasta Lentoasemantietä ja Pakkalantietä-Pakkalan puistotietä pitkin. Sandbackassa ei ole läpikulkuliikennettä lainkaan eikä mikään ajoreitti oikaise Kartanonkosken kautta.

Tapahtuma-aukio sijoittuisi sikalan ja tapahtumakeskuksen väliin, jolloin em. rakennukset yhdessä tallirakennuksen ja kuivaamo-puimalan kanssa estävät melun leviämistä. Asemakaava ja asemakaavan muutos ei määrää esiintymislavalle sijoituspaikkaa. Mahdollisen esiintymispaikan sijoittamisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset.

Desibelirajoitukset laitetaan asemakaavakartalle siinä tapauksessa, että jokin tila on suojattava tilan ulkopuolelta tulevalta melulta, eli koskemaan rakennuksen ulkovaipan (seinät, katto) tai meluesteen (seinämäinen rakenne) äänieristävyyttä. Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti toiminnanharjoittajan on tehtävä erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta ympäristönsuojelulain 60 §:n mukainen kirjallinen ilmoitus Vantaan ympäristökeskukselle vähintään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista. Tämä koskee mm. ulkoilmakonserttia missä tahansa Vantaalla. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske yksipäiväistä tapahtumaa, joka järjestetään maanantaista lauantaihin klo 7.00–20.00 tai sunnuntaina tai yleisenä juhlapäivänä kello 12.00–20.00.

Ulkokonsertit järjestetään todennäköisimmin sikalan, tapahtumakeskuksen ja vanhan navetan välisellä alueella, jolloin jo ympäröivistä rakennuksista muodostuu hyvää äänisuojaa ympäristöön nähden. Sen lisäksi ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille. Puimalassa ei ole äänieristystä, mikä musiikkitarkoituksiin suunnitelluilta uudisrakennuksilta vaaditaan. Kun alueelle saadaan konsertteja varten tehty rakennus (tapahtumakeskus), voidaan Puimalan musiikkitilaisuuksia siirtää sinne. Puimala kuitenkin soveltuu hyvin esimerkiksi kesäisille tansseille.

Muistuttajan mainitseman 2006 julkaistun raportin "Miljöö miellyttää, palveluissa parannettavaa" julkaisun jälkeen Kartanonkoskelle on toteutettu vieraspysäköintipaikkoja keskeiselle paikalle, Hagelstamintien varteen asemakaavamuutoksen nro 001951 (kv 25.8.2008) mukaisesti.

Tarkistukset:

Lisätään P- ja SR-alueiden määräyksiin:
”Ulkona mahdollisesti pidettäviä musiikkiesityksiä järjestettäessä tulee etukäteen selvittää melun leviäminen ja tehdä tarvittavat toimenpiteet melusta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Ulkokonserttitapahtumat tulee järjestää, toteuttaa ja sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän meluhaittaa alueen asukkaille, koululle ja päiväkodille.”

NRO 9
asukas 9, 9.12.2021

Muistutus:

Millä tavalla tässä suunnitelmassa on huolehdittu siitä, että alueella asuvat ihmiset pystyvät jatkamaan normaalia elämäänsä? Liikkumaan töihin, kouluun, kauppaan, kirjastoon ja harrastuksiin? Suunnitelmissa sanotaan, että elämyskeskuksen synnyttämä liikenne ei aiheuta katuverkon ruuhkautumista, mutta samalla odotetaan 500 000 kävijää vuodessa. Tämä yhtälö on mahdoton. Jo nyt liikenne Ylästöntiellä on todella vilkasta, ja erityisesti ruuhka-aikoina se puuroutuu viimeistään Ylästöntien ja Lentoasemantien liikenneympyrässä. Tähän kun lisätään 500 000 turistia, niin liikennekaaos on aivan varmasti taattu. Tässä asiassa ei voi tuudittautua siihen oletukseen, että kaikki ruuhka johtuu kauppakeskus Jumboon menevästä liikenteestä.

Haluan tietää millä tavalla turvallinen ja toimiva liikenne taataan alueen asukkaille. Ehdotan, että Ylästöntiestä tehdään vähintään Backaksen kohdalla nelikaistainen, niin että Backakseen kääntyvillä on erilliset kaistat, ja liikenne pääsee kulkemaan suoraan kääntyvistä ajoneuvoista huolimatta. Lisäksi linjaautojen tilausajoliikenteelle pitää osoittaa sellainen paikka pysähtyä ja pysäköidä, ettei se haittaa Ylästöntien liikennettä ja aiheuta siinä vaaratilanteita, eli syvennys Ylästöntien varressa ei kuulosta järkevältä ratkaisulta. Lisäksi alueen asukkaiden ilmainen pysäköinti kirjastokäynneille on taattava jollain tavalla, niin etteivät turistit valtaa näitä pysäköintipaikkoja.

Vastine:

Liikenneselvityksen laatijat ovat alansa huippuja Suomessa. Heillä on monen vuosikymmenen kokemus vastaavien selvitysten laadinnasta, minkä lisäksi he ovat olleet laatimassa Vantaalle monia muita - myös ratikkaan liittyviä - liikenneselvityksiä ja liikenteen toimivuustarkasteluja, mikä antaa heille hyvät pohjatiedot alueen ja sen liikenteen kehityksestä ja muista taustatiedoista.

Liikenneselvitys on laadittu siten, että Backaksen elämyskeskuksen kävijämäärät on arvioitu asiantuntija-arvioina useiden kotimaisten referenssikohteiden pohjalta. Selvityksessä sanotaan lisäksi: ”Ennuste on laadittu vuoden 2030 iltahuipputunnille. Lisäksi on tehty herkkyystarkastelu iltatunnin tapahtumaliikenteelle (festivaalit yms.) sekä lauantain huipputunnille. Elämyskeskuksen vierailijoista noin 50 % odotetaan vuositasolla olevan kansainvälisiä turisteja, jotka eivät saavu alueelle omalla autolla, vaan julkisilla liikennevälineillä. Näin ollen selvityksessä lasketut automäärät edustavat syntyvän liikenteen ylälikiarvoa.” Eli tarkastelu on tehty oletettua suuremmalle vierailijajoukolle.

Elämyskeskuksen aiheuttama liikenteen määrä on kohtuullinen ja liikenne jakautuu normaalioloissa suurelle osalle päivää. Alueelle saavutaan paljon myös tilausajobusseilla, mikä merkittävästi pienentää henkilöautoliikenteen määrää.

Selvityksessä todetaan lopuksi: ”Laadittujen tarkastelujen mukaan elämyskeskuksen synnyttämä liikenne ei aiheuta katuverkon ruuhkautumista tai merkittävästi jonotumista alueen katuverkolla. Ainoat ruuhkautuvat kohdat tarkastellulla alueella ovat Lentoasemantiellä, merkittävin niistä on Väinö Tannerin tien / Tasetien liittymä. Tässä kohdassa kauppakeskus Jumbon liikenne on merkittävä tekijä ruuhkautumiseen.

Elämyskeskus liittyy Ylästöntiehen ja keskuksen lähiympäristön liikenneverkko toimii hyvin niin arjen iltahuipputuntina, lauantain päivähuipputuntina kuin illalla alueella olleen yleisötilaisuuden päättyessä. Liikenneturvallisuus on tärkeä lähtökohta elämyskeskuksen suunnittelussa. Se on otettu huomioon kaikissa kohdissa, joissa kävely ja pyöräily risteävät henkilöautoliikenteen kanssa. Olennaista on varmistaa, että

autojen nopeudet Ylästöntiellä pysyvät matalina. Tämä edellyttää nopeusrajoitusten lisäksi niiden noudattamisen valvontaa tai rajoituksia tukevia liikennejärjestelyjä.”

Asiantuntijatyönä tehdyn liikenneselvityksen perusteella alueen liikenneverkko toimii eikä Ylästöntielle ole tarvetta rakentaa lisäkaistoja. Jos niille kuitenkin tulevaisuudessa todetaan tarve, tutkitaan liikenteen järjestämisen vaihtoehtoja.

Pysäköintipaikkojen tarve on arvioitu noin 350 paikaksi. Elämyspuistovierailijoiden saapumista voidaan porrastaa tiedottamalla asiasta nettisivuilla esimerkiksi lipunoston yhteydessä sekä varaamalla vierailijalle vierailuun esimerkiksi kolme tuntia. Näin kaikki päiväkohtaiset vierailijat eivät ole paikalla samanaikaisesti. Jos alueella sattuu olemaan tapahtuma, joka houkuttaa paikalle samalla kertaa paljon väkeä, voi toimija järjestää lisäpysäköintipaikkoja esimerkiksi Jumbosta tai muualta lähialueelta sekä kuljetuksen kyseisestä paikasta Backakseen. Jumbon ja Flamingon toimijoiden kanssa onkin jo keskustelu autopaikkojen sijoittamisesta myös Jumbon alueelle. Tällöin ratkaisu voisi toimia niin sanottuna varaventtiilinä, mutta ei kaavan mukaisena ratkaisuna. Se tarvitsee bussi-/shuttle-kuljetuksen kohteeseen. Vastaaviin kohteisiin verraten on arvioitu, että suuri osa vierailijoista saapuu paikalle turistibusseilla. Myös esimerkiksi lähialueen hotellivieraille voidaan järjestää kuljetus. Voidaan todeta, että pysäköinti voidaan järjestää hallitusti ja naapurialueita rasittamatta.

Tilausbussien pysäköintijärjestelyjen jatkosuunnittelussa otetaan huomioon HSL:n joukkoliikenteen toiminta. Järjestelyissä pyritään mahdollisimman selkeään erotteluun.

Tarkistukset:
-

NRO 10
asukas 10, 9.12.2021

Muistutus:

Alueen "kehittämisen" myötä toivon todella, että jäljelle jääviä viheralueita ei ylihoideta, että alueelle (sekä kartanon ympäristöön että tulevaan puistoon) jätetään oikeasti kunnon pusikoita, pensaikkoja ja puuryhmiä pieneläimille, linnuille ym.. Emme tarvitse yhtään enempää monimuotoisesti köyhää nurmikkoa ja yksittäisiä puita tai siistittäviä, talveksi alasleikattavia pensaita siellä täällä. Tämän kaavan hyväksymisen myötä tullaan ilmeisesti hankkimaan lisää tilaa parkkipaikoiksi Ylästöntien puolelta. Eli lisää niittyä asfaltin alle vain?

Tässä kaksi ristiriitaista otetta selostuksestanne 12.10. koskien sarvipöllöjä:
Sivu 53 "Koska alueella on todettu sarvipöllön pesintää, tulee avoimessa maisemassa säilyttää myös puuryhmiä" mutta sitten s. 71: "Maiseman avoimuudella turvataan peltolinnuston viihtyminen ja yksittäispuilla lintujen, mm. sarvipöllön, pesäpuiden säilyminen." Olette siis tunnistaneet sarvipöllöjen pesäpuut? Tuletteko säilyttämään puuryhmiä vai yksittäisiä puita? Ja riittääkö sarvipöllölle todella yksittäiset puut lajin viihtymiseen alueella jatkossakin?

Onko luontoselvitykset tehty vanhojen raporttien pohjalta ja koskevat ko. raportit nimenomaan tätä aluetta? Onko alueella tehty mitä luontokartoituksia paikan päällä kaavan suunnittelun yhteydessä ja mihin vuoden aikaan selvitykset on tehty?

Asukkaiden huolia lisääntyvästä liikenteestä ei selvästi oteta vakavasti vaan niihin on suhtauduttu jopa vähättelevästi. Liikenne ei muka lisäänny merkittävästi alueella tämän muutoksen myötä. Toisaalta kaupungin puolella ollaan kyllä huolissaan turistien turvallisuudesta, joiden ei ole hyvä kävellä paikalle kauempaa parkkipaikoilta (kts. yleisötilaisuus). Mutta alueen asukkaiden ja etenkin koululaisten on kuitenkin turvallista liikkua?

Muutos ja rakentaminen kartanon ympärille on aivan liian massiivista. Aluetta olisi pitänyt kehittää tavalla, joka olisi sopinut alueen ympäristöön. Alueen rauhallisuudesta ei ole mitään jäljellä tämän jälkeen. Kuljemme tuolla alueella lähes joka päivä. Suunnitelma heikentää alueen luontoarvoja, asukkaiden hyvinvointia ja alueen arvoa.

Ainoa hyvä puoli tässä kaavassa on Krakanojan luonnonsuojelualueen laajentaminen, mutta senkin olisi voinut tehdä ilman tätä massiivista muutosta.

Vastine:

Krakanojan varsi osoitetaan kaavaehdotuksessa luonnonsuojelualueeksi, millä varmistetaan kalojen ja muiden vesieläinten ja alueen muun, pusikoissa viihtyvän eläinkannan hyvinvointi ja elinolosuhteiden säilyminen. Mitä vähemmän hoidettuja Krakanojan reunavyöhykkeet ovat, sitä paremmin ne turvaavat siellä pesiviä (myös maassa pesiviä) lintuja mm. ulkoilijoilta ja koiranulkoiluttajilta. Lähivirkistysalueelle määrätään mm. että ”avoimena säilytettävät alueet tulee pääosin toteuttaa kasvillisuudeltaan luonnonmukaisina niittyinä sekä maisemapeltoina ja muina viljelyalueina. Alueella tulee välttää nurmikoiden perustamista”. Tavoitteena on juuri alueen pieneläimistön monipuolisuuden lisääminen mm. pölyttäjähyönteisillä sekä perinnemaiseman säilyttäminen kuitenkin niin, että asukkaillakin on pääsy alueen ulkoilureiteille, piknikpaikoille ja eläinten bongailuun.

Asemakaavassa tulee esittää riittävä määrä pysäköintipaikkoja asemakaavassa osoitettuun toimintaan. Jos elämyskeskus toteaa tarvitsevansa lisää pysäköintitilaa, voi elämyskeskustoimija vuokrata sitä lähialueelta esimerkiksi Jumbosta, joka on jo esittänyt kiinnostuksensa tällaiseen järjestelyyn. Tällöin ratkaisu voisi toimia niin sanottuna varaventtiilinä, mutta ei kaavan mukaisena ratkaisuna. Se tarvitsee bussi-/shuttle-kuljetuksen kohteeseen. Vastaaviin kohteisiin verraten on arvioitu, että suuri osa vierailijoista saapuu paikalle turistibusseilla. Myös esimerkiksi lähialueen hotellivieraille voidaan järjestää kuljetus. Vierailijoiden saapumista voidaan myös porrastaa tiedottamalla asiasta nettisivuilla esimerkiksi lipunoston yhteydessä sekä varaamalla vierailijalle vierailuun esimerkiksi kolme tuntia. Näin kaikki päiväkohtaiset vierailijat eivät ole paikalla samanaikaisesti. Voidaan todeta, että pysäköinti voidaan järjestää hallitusti ja naapurialueita rasittamatta.

Ylästöntien pohjoispuolelle, Backasta vastapäätä, ryhdytään seuraavien vuosien aikana laatimaan asemakaavamuutosta. Ylästöntien pohjoispuolen pysäköinti tullaan ratkaisemaan kyseisessä kaavatyössä. Samalla tutkitaan mm. jalankulun ja pyöräilyn reittejä alueen halki ja voidaan tarvittaessa tarkemmin määrittää tarvittavien jalankulun ja pyöräilyn ylityspaikkojen sijaintia ja tarkistaa Ylästöntien katualueen leveyttä.

Kaavatyössä on käytetty sekä aiemmin laadittuja luontoselvityksiä että niitä tätä kaavatyötä varten tarkennettuja tietoja. Selvitykset on laadittu asiantuntijatöinä vuosina 2013 – 2020. Luonnonsuojelualueen rauhoituksen taustalla on vuosina 2010 - 2011 tehty Vantaan virtavesiselvitys 2010 - 2011 (Vantaan Ympäristökeskus, Aki Janatuinen). Asiantuntijat tietävät, mihin aikaan vuodesta selvitys on paras tehdä.

Lintututkija Tapio Solonen (Päiväpetolintujen ja pöllöjen esiintyminen Vantaalla vuosina 2001–2014. Vantaan kaupunki, ympäristökeskus, julkaisematon, 2015) on tämän kaavatyön yhteydessä tarkentanut inventointiraportissaan olevaa tietoa sarvipöllöstä seuraavasti: ”Tammiston – Backaksen alueella on havaittu sarvipöllöpoikueita useina vuosina. Pesiä ei ole yleensä etsitty, mutta ne ovat vanhoissa variksen tai harakan pesissä. Harakanpesiä voi olla niin kookkaissa puissa kuin ojanvarsien pajupensaikoissakin. Variksenpesät ovat tavallisesti korkeammalla varttuneempien puiden latvuksissa. Sarvipöllön pesintä riippuu siten ravintotilanteen lisäksi tällaisten pesäalustojen saatavuudesta. Sarvipöllö siis valitsee varislintujen aikaisemmin valitsemista paikoista, eikä pesäpaikan tarkalla sijainnilla ole suurta merkitystä. Suositullakin pesimäalueella pesäpaikat yleensä vaihtuvat vuosittain.” Solonen on myös kartoittanut sarvipöllön käyttämän pesäpuun.

Lisäksi kaavatyössä mukana olleen ympäristökeskuksen käytössä on ollut Kari Lindblomin vuonna 2021 valmistunut, vielä julkaisemattomaan selvitys: Vantaan linnusto 2010-luvulla – avomaaympäristöjen lajit, sekä merkittävät lintukohteet kosteikoilla, maatalousmailla ja muilla avomaa-alueilla. Hän on osoittanut linnustoltaan arvokkaita avomaa-alueita ja kuvailee myös Krakanojan lähellä olevaa peltoaluetta.

Kun kaava-alueella ja sen läheisyydessä säilyy sekä isoja puita, puuryhmiä että puronvarren pensaikkoa, niin sarvipöllölle, varikselle ja harakalle on alueella riittävästi pesäpuita. Muutoinkin tämä kaavaehdotus ottaa huomioon monenlaisten eläinten elinolot ja suojaa niitä. Myös monipuolisella kasvillisuuden käytöllä turvataan biodiversiteetin laaja kirjo.

Elämyskeskus on lapsiperhekohde, joten suuri osa paikalle tulevista turisteista on lapsia. Sen takia keskuksen pysäköintialueet on sijoitettu lähelle Ylästöntietä, jottei jalankulkijoiden tarvitse tarpeettomasti ristetä autoliikenteen kanssa. Tarvittaessa elämyskeskustoimija voi järjestää kuljetuksen kauempaa elämyskeskuksen käytössä olevilta pysäköintipaikoilta, joiden käytöstä on erikseen sovittu. Elämyskeskustoiminnan voidaan olettaa olevan vilkkaimmillaan silloin, kun koululaiset ovat lomalla. Tällöin eivät myöskään Pakkalan alueen koululaiset kulje kouluihinsa. Lisäksi Ylästöntielle tullaan tekemään keskisaarekkeellisia suojateitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Viimeisen reilun 20 vuoden aikana Backaksen kartanoalueen ympäristöön on etsitty monenlaista toimintaa. Suunnitelmia lie ollut jo aiemminkin.

Alueelle on esitetty suurimittakaavaista pääkonttoritoimintaa Ylästöntien varteen, mutta toimistokeskittymänä alueen tunnelma ja ilme kärsisivät eivätkä korkeat toimistorakennukset sopisi tähän maisemaan. Samalla ainakin osa alueesta yksityistettäisiin toimistokäyttöön.

Aluetta on esitetty myös golf-käyttöön. Koko peltoalue olisi sen suunnitelman mukaan golf-kenttää, jonne kenelläkään ei ole menemistä ilman oikeanlaista varustusta ja pelioikeutta. Maisema toki säilyisi avoimena, mutta golf-viheriöt ovat melko kaukana kulttuurihistoriallisen maiseman statuksesta. Tämä suunnitelma ei myöskään tukenut vanhojen rakennusten uusiokäyttöä.

On myös esitetty suunnitelmia, joissa lähes koko kartanokukkulaa ympäröivä peltoalue sekä kartanokukkulan ja Ylästöntien välinen alue täytettäisiin rivitaloilla ja muilla pientaloilla sekä muutamalla kerrostalolla. Tällainen suunnitelma muuttaisi kulttuurihistoriallisesti merkittävää maisemaa joka suunnalta, peittäisi näkymät avoimeen maisemaan niin Ylästöntieltä kuin Kartanonkosken asunnoista ja muuttaisi lähes koko alueen yksityiseksi korttelimaaksi. Tosin näin suurimittakaavaisella asuntorakentamisella voitaisiin hyvin rahoittaa vanhojen rakennusten kunnostusta.

Backaksen elämyskeskus -asemakaavaehdotuksen taustalla oleva suunnitelma on tähän asti esitetyistä suunnitelmista parhaiten kartanorakennukset ja miljöön huomioon ottava. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joihin on sata vuotta sitten suunniteltu tai niissä on ollut rakennuksia. Suunnitelma ottaa huomioon näkymät niin kartanonmäeltä maisemaan kuin ympäröiviltä alueita kartanolle. Avoin maisema säilyy kartanon ympärillä. Uusi toiminta on sellaista, että se tukee vanhojen rakennusten säilymistä houkutellessaan niihin uusia toimijoita sen jälkeen, kun ne on kunnostettu. Alue säilyy kokonaisuudessaan lähialueen asukkaiden ulkoilukäytössä kuten se on epävirallisesti ollut tähänkin asti, vaikka alue onkin yksityistä maata. Sen lisäksi ulkoilualueita laajennetaan rakentamalla virkistysalueita toimintoineen (mm. viljelypalstoja, leikkipaikkoja, piknik-paikkoja, lintutorneja) nykyisten peltojen paikalle. Kukkulan etelä- ja länsipuolen kumpuilevasti viherkattoiset rakennukset maastoutuvat kaukomaisemassa hyvin kukkulan rinteeseen. Uudella asuinkorttelilla rahoitetaan vanhojen rakennusten korjaamista ja lähiympäristön rakentamista, mutta ei kateta niitä kokonaan.

Tämä suunnitelma ottaa huomioon kartanoympäristön arvokkaan säilymisen, rakennusten hienovaraisen uusiokäytön, asukkaiden toiveet alueen säilymisestä yleisessä käytössä ja siitä, ettei aluetta rakenneta täyteen, kaupungin tahtotilan virkistysmahdollisuuksien lisääntymisestä ja talouden tasapainottamisesta, valtakunnallisesti merkittävän maiseman säilymisen sekä HOK-Elannon tavoitteen ”kartanojuuriensa” säilymisestä. Samalla pidetään huolta liikenneturvallisuudesta niin kartanoalueen sisällä kuin sen ympärilläkin, kun muun muassa jalankulun ja pyöräilyn reittejä ei ohjata tarpeettomasti risteämään autoliikenteen kanssa.

Tarkistukset:
-

NRO 11
asukas 11, 9.12.2021

Muistutus:

Kaavaehdotus on palautettava valmisteluun Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, mm. 24 §, 54 §) sekä Vantaan strategisten tavoitteiden vastaisena. Perustelut:

1. Baanan linjaus poikkeaa niin merkittävästi Yleiskaava 2020:ssa esitetystä, ettei esitettyä linjausta voida pitää yleiskaavan ohjeellisen linjauksen mukaisena.

2. Baanan mutkitteleva linjaus ei toteuta yleiskaavan kaavamerkinnän “Pitkämatkaisen pyöräliikenteen nopea runkoyhteys” tarkoitusta. (MRL 54 §)

3. Baanan sijoittamista tammikujanteen keskelle ei ole selvitetty riittävästi. Riittävällä suunnittelulla toteutus olisi mahdollista ilman, että puut kärsivät. Tammikujannetta
seuraava linjaus palvelisi baanan tarkoitusta ja olisi yleiskaavan mukainen.

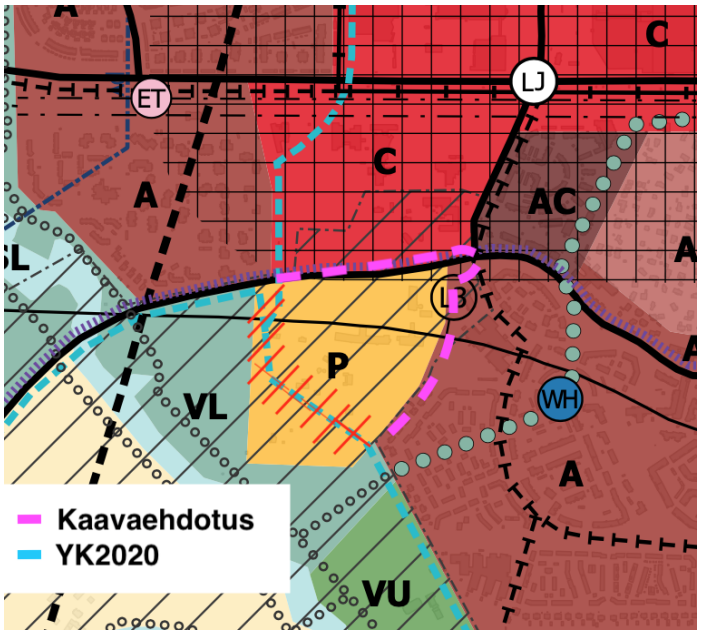

Yleiskaava 2020:n kaavamerkintä, sekä ote oikeusvaikutteisesta yleiskaavakartasta, johon on merkitty pinkillä muistutuksen kohteena olevassa kaavaehdotuksessa esitetty mutkitteleva linjaus. 2/2

4. Kaavaehdotus on Vantaan strategisten tavoitteiden (mm. Hiilineutraali Vantaa 2030) vastainen, sillä se edistää kestävien kulkumuotojen sijaan autoliikennettä.

5. Liikenneselvitys on puutteellisesti laadittu, sillä se tarkastelee vain autoliikennettä. Liikenneselvitys tulisi laatia uudelleen niin, että se kattaa kaikki kulkumuodot (julkisen liikenteen sekä jalankulku- ja pyöräliikenteen).

6. Elämyskeskuksen autopysäköinnin sijoittamista kartanoalueen ulkopuolelle ei ole selvitetty tarpeeksi. Kaava-aluetta tulisi tarvittaessa laajentaa, jotta autopysäköinti voidaan ratkaista ilman laajojen pysäköintialueiden rakentamista.

7. Kookkaat uudisrakennukset (elämyskeskuksen rakennukset ja asuinkerrostalot) ovat ristiriidassa Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen kanssa. (MRL 24 §)

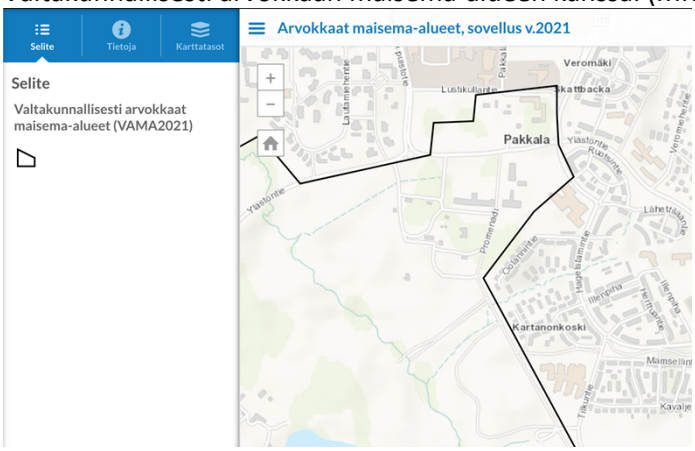

Vastine:

1. Maankäyttö- ja rakentamislaki sanoo yleiskaavasta mm.: ”Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet. / Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. / Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.” Yleiskaava siis ohjaa asemakaavoitusta yleispiirteisesti toimintoja yhteen sovittaen.

   Koska elämyskeskus on etenkin lapsiperheiden vierailukohde, katsottiin, että voisi aiheutua vaaratilanteita etenkin lapsivieraille, jos baana kulkisi paikassa, jossa jalankulkureitit risteäisivät pyöräliikenteen kanssa juuri pysäköintialueen ja elämyskohteiden välissä. Sen takia baana on linjattu alueen itälaitaan, josta se saadaan juohevasti jatkumaan myös kohti pohjoista, Aviapoliksen asemalle ja lentokentälle asti. Baanan jatkolinjaus ratkaistaan tässä kohtaa tarkemmin tulevissa asemakaavoissa lähivuosina. Etelästä länteen päin suuntautuva pyöräliikenne voi käyttää myös Krakanojaa seurailevaa ulkoilureittiä.

   Yleiskaavan yleispiirteisyyden rajoissa voidaan todeta, että esitetty baanan linjaus on yleiskaava 2020:n mukainen.

2. Asemakaavan sisältövaatimusten mukaisesti (MRL § 54) asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus luo edellytykset erityisesti terveelliselle, turvalliselle ja siten myös viihtyisälle elinympäristölle sekä liikenteen järjestämiselle, sillä ehdotus ottaa hyvin huomioon kaikenlaiset liikkujat ja heidän liikenneturvallisuutensa. MRL sanoo myös, että ”Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää”.

   Yleiskaava 2020:n mukaan baanalle on ”jatkosuunnittelussa tehtävä riittävä tilavaraus ja se tulee toteuttaa erityisen korkeatasoisena”. Kaavaehdotuksessa esitetty linjaus on sellainen. Lisäksi kaavaehdotuksessa esitetään kaksi pyöräilyyn sopivaa reittiä: varsinaisen baanan lisäksi myös lähivirkistysalueella kulkeva, korkeatasoinen ulkoilureitti, jolloin verkostollisesti pyöräilyreitistöstä tulee laadukas. Kaksi reittiä mahdollistaa sujuvan kulun pohjois-etelä-suuntaisesti sekä lännen suuntaan. Alueen on hyvin saavutettavissa pyörällä, vaikka baana ei kuljekaan alueen läpi.

3. Baana ei voi sijoittua jalankulkureitin kanssa Promenadin puukujan väliin mitoituksellisista syistä. Koska puut ovat jo isoja ja kasvattaneet vapaasti juuriaan laajallekin, jouduttaisiin juuria katkomaan rajustikin, jotta laadukkaan baanan edellyttämät rakennekerrokset saataisiin tehtyä. Sen jälkeen puita tuskin olisi. Tämän takia baana on suunniteltu puukujan länsipuolelle Promenadin suoralla osuudella ja sen ylitys on sijoitettu mahdollisimman hyvään paikkaan. Jatkossa Kartanonkosken liikuntapuiston kohdalla joudutaan tekemään muutoksia joidenkin järjestelyjen osalta, mm. siirtämään huoltorakennusta. Täytyy muistaa, että yleiskaavan esitystapa ei suinkaan ole tarkka, vaan yleispiirteinen ja ohjeellinen.

4. Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017) painottaa mm. kaupunkirakenteen eheyttämistä ja keskustojen tiivistämistä joukkoliikenteen runkolinjojen varsille, kestävää kehitystä, ekologisia näkökulmia ja oikeudenmukaisuutta.

   Asemakaavaehdotuksessa ja asemakaavan muutosehdotuksessa on määräyksiä myös hiilineutraaliudesta. Ne pohjautuvat asemakaavatyön yhteydessä teetettyyn hiilineutraaliusselvitykseen (A-Insinöörit, 2021), jota kaupungin resurssiviisausasiantuntijat ohjasivat ja jota tekijä on sen jälkeen käyttänyt malliesimerkkinä hiilineutraalisselvityksen sisällöstä ja vaatimuksista.

   Elämyskeskuksen kävijöistä arviolta jopa puolet tulee muulla tavoin kuin henkilöautolla. Arvio perustuu useisiin kotimaisiin referenssikohteisiin sekä toiminnan laatuun, joka kiinnostaa erityisesti ulkomaisia matkailijoita. Elämyskeskustoimija voi järjestää kuljetuksen lähialueen hotelleilta ja lentoasemalta sekä esimerkiksi Jumbosta. Täten väite autoliikenteeseen perustuvan toiminnan edistämisestä on perusteeton.

   Siten asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus on Vantaan strategisten tavoitteiden ja Vantaa hiilineutraali 2030 -raportin mukainen.

5. Liikenneselvitys tarkastelee elämyskeskuksen aiheuttamaa liikennetuotosta ja ympäröivän katuverkon toimivuutta. Selvitys ottaa huomioon joukkoliikenteen ja muut kulkutavat seuraavissa suhteissa: autoilu 65 %, joukkoliikenne 18 % ja muut kulkutavat 17 %. Päähuomio on autoliikenteessä, koska sen vaikutus on suurin.

6. Asemakaavassa tulee esittää riittävä määrä pysäköintipaikkoja asemakaavassa osoitettuun toimintaan. Jos pysäköintiä laajennettaisiin toiselle alueelle, esimerkiksi Ylästöntien pohjoispuolelle, tulisi myös kyseinen alue sisällyttää asemakaavaan ja laatia tai laadituttaa myös siltä alueelta erilaisia selvityksiä sekä suunnitella sen ja sitä ympäröivän alueen maankäyttö. Kyseisen alueen maanomistajan olisi näin myös haluttava asemakaavan muuttamista mailleen. Kovin harvassa taitavat olla ne, jotka luovuttaisivat maataan jonkun toisen toiminnan pysäköintiä varten. Elämyskeskuksen tapauksessa Jumbo on jo esittänyt halukkuutensa pysäköintitilojensa vuokraamiseen eikä asemakaava estä elämyskeskustoimijaa sopimasta asiasta. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa osoitettujen autopaikkojen oletetaan olevan tarpeeksi.

7. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on kuvattu selostuksen kohdassa 3.2 suunnittelutilanne / 3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset / Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavahanke on näiden tavoitteiden mukainen.

   Alueen historiallisen luonteen säilyttäminen on varmistettu asemakaavaehdotuksessa. Uudisrakennuksille on annettu hyvin tarkkoja määräyksiä, joilla varmistetaan, että ne sopeutuvat ympäristöönsä. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joissa on ennenkin ollut tai joihin on joskus suunniteltu uudisrakentamista, kookastakin. Asuinkorttelin sijainti tukeutuu Sandbackan alueeseen ja olevaan katuverkkoon. Rakennusten materiaalit ja muodot ovat peräisin alueen vanhasta rakennuskannasta ja uudisrakennukset korkeudet on sovitettu kartanokukkulaan ja

alueen vanhaan rakennuskantaan. Asuinkortteli muodostaa perinteisen, rakennuksin ympäröidyn pihan. Kartanon ympärille jätetään avointa maisemaa.

Alueen vanhat rakennukset on suojeltu asemakaavassa nro 511800 (KV 18.5.2020) aluksi ympäristöministeriön, sittemmin ELY-keskuksen kehotuksen mukaisesti. Asemakaavassa alueen suojelua on laajennettu koskemaan myös kulttuuriympäristön kannalta merkittäviä yksittäispuita, puurivejä, rakenteita, vanhoja tielinjauksia ja pitkiä näkymiä ja näkemäsuuntia.

Tarkistukset:

-

NRO 12
asukas 12, 12.12.2021 (myöhässä)

Muistutus:

Minusta elämyspuisto rakennetaan täysin väärään paikkaan, mihin suurin osa ihmisistä tulisi omalla autolla. Alueella ei tällä hetkellä ole julkisen liikenteen taso sillä tasolla, että voisi olettaa kovinkaan monen tulevan bussilla elämyspuistoon. Tämä käy ilmi jo pelkästään kun katsoo autojonoja Jumboon, jotka tukkivat alueen liikenteen aikoina milloin ihmiset tekevät ostoksia. Samoin lähialueen liikenneympyrät ovat ruuhka-aikoina aivan tukossa, koska autoja on liikaa suhteessa liikenteen kapasiteettiin. Näin massiivinen elämyspuisto tulisi jumittamaan liikennettä entisestään ja loisi alueesta Tammiston kauppakadun tyyppisen liikennesumpun, jota yritän välttää ruuhka-aikoina. Tämän takia elämyspuisto pitäisi sijoittaa paikkaan mihin ihmiset ja ulkomaiset vierailijat pääsisivät helposti tulemaan myös julkisilla kulkuvälineillä eli Aviopoliksen juna-aseman tuntumaan mihin myös liikennejärjestelyt pystytään rakentamaan paljon paremmin.

Toinen asia on, että alueen kulttuurihistoriallinen maisema tulisi täysin peruuttumattomasti muuttumaan ja alueesta tulisi urbaani lähiö. HOK Elanto on esittänyt alueen suunnitelmaksi jatkuvasti ratkaisuita missä alue rakennettaisiin täyteen asuntoja tai siitä tulisi elämyspuiston tyylinen iso huvipuisto. Nämä ratkaisut jättävät käytännössä kartanon ja sen rakennukset täysin muiden rakennusten keskelle, samalla muuttaen alueen nykyisen luonteen urbaaniksi lähiöksi. Uskon, että vähemmän massiivisella rakentamisella alueesta saadaan Vantaalaisille ihmisille paljon viihtyisämpi ja se antaisi samalla myös Vantaasta paljon myöteisemmän kuvan vierailijoilla.

Vastine:

Koska Vantaan kaupungin maanomistus kaupungin alueella on kohtalaisen vähäinen, varsinkin Aviapoliksen suuralueella, on kaupungin asemakaavoitus pääasiassa ns. kumppanuuskaavoitusta, jossa maanomistaja yleensä tekee aloitteen asemakaavan laadinnasta tai muuttamisesta. Elämyskeskuksen tapaiset asemakaavahankkeet edellyttävät toiminnasta kiinnostunutta tahoa; kaupunki ei voi realistisesti ajatellen lähteä kaavoitusmonipolinsa turvin tekemään kaavaa sellaiselle hankkeelle, jolle ei ole tiedossa toteuttajaa. Elämyskeskuksen toimija on selvittänyt toiminnalleen potentiaalisia sijoitusvaihtoehtoja ja päätynyt Backakseen. Vaihtoehtoina on ollut myös ulkomailla sijaitsevia kohteita. Aviapoliksen asemanseutu on todella hyvä toiminnalle, joka houkuttaa asiakasvirtoja, mutta elämyspuistotoimija ei ole siitä kiinnostunut. Kaupunki ei voi pakottaa yksityistä toimijaa toteuttamaan hankettaan paikkaan, jossa tämä ei katso voivansa toimia toimintansa edellyttämällä tavalla.

Aviapoliksen aseman seudulle on Aviapoliksen kaavarungossa esitetty paikka ”yleisömagneetille” Tikkurilantien ja Lentoasemantien kulmaan. Sekin on yksityistä maata, joka toistaiseksi odottaa, että sopiva hanke kiinnostuu paikasta. Aviapoliksen aseman seudulla maankäyttö keskittyy eloisan, kaupunkimaisen ympäristön luomiseen asuinkorttelein, työpaikoin ja palveluin, puistoja unohtamatta.

Elämyskeskuksen toiminnalle Backas on Suomen vaihtoehdoista paras, koska se sijaitsee keskeisesti pääkaupunkiseudulla ja on helposti tavoitettavissa lentoasemalta, juna-asemalta ja mm. seudun hotelleista. Asemilta, hotelleista ja kauppakeskuksesta tuleville vierailijoille elämyskeskustoimija voi järjestää kuljetuksen, mutta se ei ole asemakaavallinen asia eikä siitä voi esimerkiksi antaa asemakaavassa määräystä.

Liikenneselvityksen yhtenä lähtökohtana on ratikan rakentaminen. Jos ratikkaa ei tulisi, hoidetaan vastaava liikenteellinen palvelutaso bussilinjastolla. Ilmastotietoinen, kestävä kaupunkisuunnittelu perustuu mm. hyvin toimivaan joukkoliikenteeseen.

Elämyskeskuksen aiheuttama liikenteen määrä on kohtuullinen ja liikenne jakautuu normaalioloissa suurelle osalle päivää. Alueelle saavutaan paljon myös tilausajobusseilla, mikä merkittävästi pienentää henkilöautoliikenteen määrää. Selvityksessä todetaan lopuksi: ”Laadittujen tarkastelujen mukaan elämyskeskuksen synnyttämä liikenne ei aiheuta katuverkon ruuhkautumista tai merkittävästi jonotumista alueen katuverkolla. Ainoat ruuhkautuvat kohdat tarkastellulla alueella ovat Lentoasemantiellä, merkittävin niistä on Väinö Tannerin tien / Tasetien liittymä. Tässä kohdassa kauppakeskus Jumbon liikenne on merkittävä tekijä ruuhkautumiseen. Elämyskeskuksen lähiympäristön liikenneverkko toimii hyvin niin arjen iltahuipputuntina, lauantain päivähuipputuntina kuin illalla alueella olleen yleisötilaisuuden päättyessä.

Viimeisen reilun 20 vuoden aikana Backaksen kartanoalueen ympäristöön on etsitty monenlaista toimintaa. Suunnitelmia lie ollut jo aiemminkin.

Alueelle on esitetty suurimittakaavaista pääkonttoritoimintaa Ylästöntien varteen, mutta toimistokeskittymänä alueen tunnelma ja ilme kärsisivät eivätkä korkeat toimistorakennukset sopisi tähän maisemaan. Samalla ainakin osa alueesta yksityistettäisiin toimistokäyttöön.

Aluetta on esitetty myös golf-käyttöön. Koko peltoalue olisi sen suunnitelman mukaan golf-kenttää, jonne kenelläkään ei ole menemistä ilman oikeanlaista varustusta ja pelioikeutta. Maisema toki säilyisi avoimena, mutta golf-viheriöt ovat melko kaukana kulttuurihistoriallisen maiseman statuksesta. Tämä suunnitelma ei myöskään tukenut vanhojen rakennusten uusiokäyttöä.

On myös esitetty suunnitelmia, joissa lähes koko kartanokukkulaa ympäröivä peltoalue sekä kartanokukkulan ja Ylästöntien välinen alue täytettäisiin rivitaloilla ja muilla pientaloilla sekä muutamalla kerrostalolla. Tällainen suunnitelma muuttaisi kulttuurihistoriallisesti merkittävää maisemaa joka suunnalta, peittäisi näkymät avoimeen maisemaan niin Ylästöntieltä kuin Kartanonkosken asunnoista ja muuttaisi lähes koko alueen yksityiseksi korttelimaaksi. Tosin näin suurimittakaavaisella asuntorakentamisella voitaisiin hyvin rahoittaa vanhojen rakennusten kunnostusta.

Backaksen elämyskeskus -asemakaavaehdotuksen taustalla oleva suunnitelma on tähän asti esitetyistä suunnitelmista parhaiten kartanorakennukset ja miljöön huomioon ottava. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joihin on sata vuotta sitten suunniteltu tai niissä on ollut rakennuksia. Suunnitelma ottaa huomioon näkymät niin kartanonmäeltä maisemaan kuin ympäröiviltä alueita kartanolle. Avoin maisema säilyy kartanon ympärillä. Uusi toiminta on sellaista, että se tukee vanhojen rakennusten säilymistä houkutellessaan niihin uusia toimijoita sen jälkeen, kun ne on kunnostettu. Alue säilyy kokonaisuudessaan lähialueen asukkaiden ulkoilukäytössä kuten se on epävirallisesti ollut tähänkin asti, vaikka alue onkin yksityistä maata. Sen lisäksi ulkoilualueita laajennetaan rakentamalla virkistysalueita toimintoineen (mm. viljelypalstoja, leikkipaikkoja, piknik-paikkoja, lintutorneja) nykyisten peltojen paikalle. Kukkulan etelä- ja länsipuolen kumpuilevasti viherkattoiset rakennukset maastoutuvat kaukomaisemassa hyvin kukkulan rinteeseen.

Asuinkortteli tukeutuu Sandbackan asuinalueeseen ja olemassa olevaan katuverkkoon sijoittumalla Ylästöntien eteläpuolelle, kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön rajalle. Kaukomaisemassa uudisrakentamisella ja sen lähiympäristön rakentamisella luodaan uusi reuna rakennetulle ympäristölle niin, että se sopeutuu kulttuuriympäristöön. Sopeutuminen toteutetaan perinteisillä rakennusten asemoimisella, rakennusmuodoilla ja -materiaaleilla sekä pihakasvillisuudella.

Tämä suunnitelma ottaa huomioon kartanoympäristön arvokkaan säilymisen, rakennusten hienovaraisen uusiokäytön, asukkaiden toiveet alueen säilymisestä yleisessä käytössä ja siitä, ettei aluetta rakenneta

täyteen, kaupungin tahtotilan virkistysmahdollisuuksien lisääntymisestä ja talouden tasapainottamisesta, valtakunnallisesti merkittävän maiseman säilymisen sekä HOK-Elannon tavoitteen ”kartanojuuriensa” säilymisestä. Samalla pidetään huolta liikenneturvallisuudesta niin kartanoalueen sisällä kuin sen ympärilläkin, kun muun muassa jalankulun ja pyöräilyn reittejä ei ohjata tarpeettomasti risteämään autoliikenteen kanssa.

Tarkistukset:

-

VANTAAN KAUPUNKI **ASEMAKAAVAEHDOTUS 512000**

Backaksen elämyskeskus
LAUSUNNOT JA VASTINEET
Asemakaavoitus JOR /MHÄ **kala 22.3.2022**

Kaupunginhallitus 1.11.2021 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta 512000 Backaksen elämyskeskus. Lausuntoja pyydettiin 11 kpl ja saatiin 7 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, Helsingin , 1.12.2021	Alueen kehittäminen monipuolisena elämyskeskuksena on Helsingin ja koko pääkaupunkiseudun näkökulmasta kannatettavaa. Olisi perusteltua tutkia uutta siltayhteyttä Vantaanjoen yli kuntayhteistyönä.	-
NRO 2, HSL, 2.12.2021	Tilausbussien pysäköinnin suunnitteluun Ylästöntien varressa on kiinnitettävä huomiota, jotta tilausbussien pysäköinti ei haittaa HSL:n joukkoliikenteen toimintaa.	-
NRO 3, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, 15.12.2021	Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.	-
NRO 4, Vantaan Energia, 15.12.2021	Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Alue on mahdollista liittää kaukolämpöön Ylästöntien ja Oolannintien kautta.	-
NRO 5, Ylästön kotiseutuyhdistys, 15.12.2021	Ylästöntien ja Pakkalan puistotien liikenneympyrä sijaitsee ainoalla itään johtavalla reitillä, joten ruuhkautuessaan se tukkisi pääsyn itään sekä henkilöauto-	Selostuksen kohtaa 3 Lähtökohdat /Selvitys suunnittelualueen oloista / 3.1.2 Luonnon ympäristö täydennetään vesieläinten osalta.

	että bussiliikenteeltä etenkin viikonloppuisin. Sujuva liikenne Ylästöstä itäsuuntaan on varmistettava kaikissa olosuhteissa vaihtoehtoisilla reiteillä. Turistibussit tulisi ohjata pääsääntöisesti elämyskeskuksen alueelle matkustajien jättämistä ja noutamista varten. Pääsyä Pakkalan alueelta päävälylille pitäisi sujuvoittaa toteuttamalla vaihtoehtoisia reittejä. On varmistettava, ettei elämyskeskuksen ja sen lähialueiden asuntorakentaminen vaaranna Pakkalanpuron luontoarvoja, ja aiheuta ylimääräistä häiriötä puron taimenkannalle ja rantalehtojen eläimille. Kartanon erityisluonteen ja historiallisen identiteetin säilyminen pitää ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa.	Selostuksen kohtaa 5.4. Kaavan vaikutukset /5.4.2. Vaikutukset luonnon ympäristöön täydennetään kaavan vaikutuksia alueen vesistöihin ja niiden eläimistöön. Selostuksen kohtaa ”1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista” täydennetään kahdella julkaisulla.
NRO 6, Vantaan kaupunginmuseo, 16.12.2021	Muinaisjäännöskohteet on merkitty asianmukaisesti. Voimassa olevan asemakaavan suojelumääräykset sekä aiemmin laaditut kulttuurihistorialliset selvitykset on otettu huomioon. Alueen ominaisluonne ja erityispiirteet on huomioitu. Valtakunnallisesti arvokkaan alueen kulttuuriympäristön arvot on mahdollista turvata kaavaehdotuksen mukaisilla ratkaisuilla. On hyvä, että historiallisesti arvokkaisiin rakennuksiin liittyvä uudisrakentaminen sijoitetaan siten, että sen avulla voidaan tukea vanhojen rakennusten korjausta ja uudiskäyttöä.	-
NRO 7, Uudenmaan ELY-keskus, 16.12.2021	Kaava-aineistoa on asuinkorttelin osalta syytä täydentää tarkastelulla, miten asemakaava toteuttaa kaavoitusta ohjaavaa yleis-	Selostukseen lisätään kohtaan 4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja valitun ratkaisun perustelut /Vaihtoehtoiset asema-

	kaavaa ja sen tavoitteita. Hulevesien hallinta ja käsittely tulee suunnitella kokonaisuutena ja siinä tarvittaville rakenteille tulee varata alustavat alueet kaavakartalla. Kaavamääräyksiin tulee lisätä, että rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen maarakentamisen aloittamista. Pysäköintialueiden (LPA- ja p) kaavamääräyksiin tulee lisätä, että niiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista. Määräyksen ” Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT 89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallinta -ohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa.” voi poistaa. Kaavaselostukseen on lisättävä arviointi Vantaanjoen Natura-alueelle mahdollisesti kohdistuvasta vesistökuormituksesta ja sen vaikutuksesta suojelun perusteena olevaan vuollejokisimpukkaan. Rakennusten massoittelun avulla tulee varmistaa, että kaikki asuinhuoneistot avautuvat myös suuntaan, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät, tai meluselvitykseen on liitettävä vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset on perusteltu. Melun näkökulmasta olisi parempi, että kaikki pysäköintialueet sijoitettaisiin Ylästöntien varteen. Kaavassa tulisi antaa melusta yleismääräys: ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).”	kaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan /Valitun ratkaisun suhde yleiskaavaan /Uudisrakentaminen /Asuinkortteli /Kaavaratkaisun perustelut, miten asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus ottaa huomioon yleiskaavan. AK-, AR-, AH-, P- ja LPA-alueiden kaavamääräyksiä täydennetään rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden osalta. LPA-, P- ja SR-alueille lisätään määräys pysäköintialueiden hulevesien tarkemmasta käsittelystä. Hulevesimääräyksistä poistetaan ELY:n ehdottama lause. Selostuksen kohtaa 3 Lähtökohdat /Selvitys suunnittelualueen oloista / 3.1.2 Luonnon ympäristö täydennetään vesieläinten, etenkin vuollejokisimpukan osalta. Selostuksen kohtaa 5.4. Kaavan vaikutukset /5.4.2. Vaikutukset luonnon ympäristöön täydennetään arvioinnilla Vantaanjoen Natura-alueelle mahdollisesti kohdistuvasta vesistökuormituksesta ja sen vaikutuksesta suojelun perusteena olevaan vuollejokisimpukkaan. Selostuksen kohtaa ”1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista” täydennetään kahdella julkaisulla. Selostuksen kohtaa 4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja valitun ratkaisun perustelut /Vaihtoehtoiset asemakaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan /Valitun ratkaisun suhde yleiskaavaan /Uudisrakentaminen /Asuinkortteli /Kaavaratkaisun perustelut täydennetään melun

		näkökulmasta Lisätään C- ja SR-alueille määräys: ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A)”.

NRO 1
Helsingin kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus, 1.12.2021

Lausunto:

Vantaan kaupungin asemakaavoitus pyytää Helsingin kaupungilta lausuntoa Backaksen elämyskeskuksen asemakaavaehdotuksesta.

Suunnittelualue sijaitsee Haltialan pohjoispuolella ja rajautuu Helsingin ja Vantaan rajavyöhykkeen laajaan viheralueeseen. Alueen kehittäminen monipuolisena elämyskeskuksena on Helsingin ja koko pääkaupunkiseudun näkökulmasta kannatettavaa. Backaksen kartanoalueen länsipuolelle suunniteltu elämyskeskus sijoittuu, ja tullee houkuttelemaan pääkaupunkiseudun lisäksi kävijöitä myös muualta Etelä-Suomesta sekä lentokentältä. Elämyskeskuksen sijaintipaikka tukee samalla Backaksen kartanomiljöön kehittämistä matkailukohteena, joka on hyvin saavutettavissa myös Pohjois-Helsingistä. Helsingin ja Vantaan alueelle levittäytyvän laajan viheralueen palveluita on kehitetty molempien kaupunkien alueella ja alueen käyttö on lisääntynyt. Haltialan pellot ja Paloheinän ladut houkuttelevat pääkaupunkiseudulla keskeisesti sekä helsinkiläisiä että vantaalaisia asukkaita eri vuodenaikoina. Vastaavasti helsinkiläiset hyödyntävät Vantaan alueen monipuolisia palveluja.

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala kiinnittää huomiota seudullisen viherverkoston ja virkistysreitistön jatkuvuuteen ja toimivuuteen Vantaanjoen yli. Alueen kehittyessä ja sen virkistyskäytön lisääntyessä olisi perusteltua tutkia siltayhteyttä Vantaanjoen yli kuntayhteistyönä. Nykyisten ylityspaikkojen etäisyys on neljä kilometriä, joka on huomattavasti pidempi matka kuin muualla Vantaanjoen varrella. Seudullisen kävely- ja pyöräilyverkoston kehittäminen edistäisi viisaan liikkumisen kulkutapoja kuntarajan molemmin puolin ja voisi lisätä molempien kaupunkien alueelle levittäytyvän laajan viher- ja virkistysalueen houkuttelevuutta entisestän.

Vastine:

Niskalansilta-nimellä on ollut investointihanke, joka on toistaiseksi jäänyt toteutumatta. Vantaan kaupunki on ollut yhteydessä Helsingin kaupunkiin tästä asiasta. Vantaan viheraluerakenteelle olisi hyväksi saada silta Ylästönrantaan, missä geo-olosuhteet olisivat helposti rakennettavat ja silta jäisi lyhyeksi. Helsingin suunnitelmissa siltaa oli ehdotettu idemmäs, missä sillan tulisi olla pidempi ja pohjarakentamisolosuhteet olisivat haastavammat. Vantaan puolella Helsingin esittämän sillan sijainti ei johtaisi mihinkään kaupungin omistamaan viheralueeseen. Keskustelu kaupunkien välillä tästä jatkuu.

Vantaan liikennesuunnittelun näkökulmasta siltayhteys Vantaanjoen yli on kannatettava. Silta reitistön osana vastaisi myös Vantaan yleiskaavan ajatuksia.

Tarkistukset:
-

NRO 2 HSL, 2.12.2021

Lausunto:

Alue sijaitsee Pakkalan ja hieman myös Ylästön kaupunginosissa pääosin Ylästöntien eteläpuolella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Ylästöntie ja Sandbackan asuinalue, idässä Kartanonkosken asuinalue, lännessä viljelykäytössä oleva peltoalue ja etelässä Kartanonkosken liikuntapuiston alue. Alueen koko on noin 31,8 ha.

Kaava lisää uudisrakentamista 19 810 k-m2. Asuntorakentamista 8 810 km2: n ja elämyspuistorakentamista 11 000 k-m2:n verran ja 380 k-m2:n verran rakennussuojelualueen voimassa olevan kaavan mukaisia uudisrakennuksia. Asuinkortteliin sallitaan lisäksi yhteensä 400 k-m2 talousrakennuksia. Liikerakennuksen (950 k-m2) korttelialueen ja rakennussuojelualueen asemakaavamerkintöjä tarkistetaan.

HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on lausunut asemakaavan muutoksesta 06/20 seuraavaa:

”Alueella on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Ylästöntien linjat 415, 571 ja 614 tarjoavat yhteydet Myyrmäen ja Tikkurilan aluekeskuksiin sekä Lentoasemalle ja Helsingin keskustaan. Kaavoitusalueen itäreunalta linja 615 lisää vuorotarjontaa Lentoaseman ja Helsingin keskustan suuntaan, linja 561 mahdollistaa vaihdottomat yhteydet Itä-Helsingin alueille.

Hämeenlinnanväylän- ja Vihdintien linjastosuunnitelma tuo muutoksia alueen joukkoliikenneverkkoon. Näillä näkymin vuonna 2022 linja 415 lakkautetaan ja bussi 574 Myyrmäki–Peijas siirtyy kulkemaan kaavoitusalueen viereen reitille Ylästöntie–Pakkalan puistotie–Väinö Tannerin tie. Linja tulee kulkemaan myös Lentoaseman rautatieaseman eteläisen sisäänkäynnin läheisyyteen, jossa se tulee palvelemaan kaavoitusalueen joukkoliikennetarjonnasta poistuvan linjan 415 Lentoaseman suuntaiset yhteydet. Linjan 571 Myyrmäki–Tikkurila reitti oikaistaan Ylästöntielle, Kuriirintielle ja Tikkurilantielle, jonka seurauksena matka Tikkurilaan nopeutuu huomattavasti.

Linjapari 571-574 yhteisellä runkolinjamaisella tiheydellään tulee tarjoamaan erinomaiset yhteydet Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen sekä sujuvat vaihdot Kehäradan junille Martinlaaksossa Helsingin keskustaan. Rakennusvaiheessa on huomioitava Ylästöntien pysäkkien käytettävyys ja lopputilanteessa lisäksi alueen kävely-yhteydet pysäkeille.

HSL on mielellään mukana suunnittelun edetessä ja kommentoimme mieluusti myös asiaan liittyviä liikenneselvityksiä.

Aiempaan lausuntoon nähden on osaan linjoista tulossa muutoksia syysliikenteen alusta 2022 alkaen. Linja 615 muutetaan runkolinjaksi 600, joka tarjoaa entistä tiheämpiä ja sujuvampia yhteyksiä, reitti pysyy edelleen kaava-alueen itäpuolella. Linja 614 muuttuu liikennöimään ainoastaan ruuhka-aikoina ja sen reitti muuttuu Kartanonkosken läpiajon sijaan liikennöimään Tammiston kauppatietä. Linjan 561 reittiä jatketaan Aviapoliksesta lentoaseman sijaan Kivistöön, joten yhteydet sinne paranevat. Linja 574 ei aja Pakkalan puistotietä eikä Väinö Tannerin tietä, sen reitti muutetaan Ylästöntielle ja Lentoasemantielle, jonka ansiosta linjapari 571-574 tulee tarjoamaan paremmat vaihtoyhteydet Ylästöstä ja suunnittelualueelta uudelle runkolinjalle 600.

Tilausbussien pysäköinnin suunnitteluun Ylästöntien varressa on kiinnitettävä huomiota, jotta tilausbussien pysäköinti ei haittaa HSL:n joukkoliikenteen toimintaa. Eri toiminnot tulee olla selkeästi eriytetty ja viitoituksin selkeästi osoitettu, jotta minimoidaan tilausbussiliikenteen väärinpysäköinti joukkoliikenteen pysäkeillä. Tilausbussien pysäköintipaikkojen ja joukkoliikenteen bussipysäkin sijoittaminen samaan pysäkkitaskuun ei ole toivottava ratkaisu.

Lisätietoja lausunnosta antaa joukkoliikennesuunnittelija Jussi Saarinen ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija Markus Nevalainen, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
Mika Nykänen

Vastine:

Tilausbussien pysäköintijärjestelyjen jatkosuunnittelussa otetaan huomioon HSL:n joukkoliikenteen toiminta. Järjestelyissä pyritään mahdollisimman selkeään erotteluun.

Tarkistukset:
-

NRO 3
HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, 15.12.2021

Lausunto:

Asemakaavoitettava alue sijaitsee Pakkalan ja hieman myös Ylästön kaupunginosissa pääosin Ylästöntien eteläpuolella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Ylästöntie ja Sandbackan asuinalue, idässä Kartanonkosken asuinalue, lännessä viljelykäytössä oleva peltoalue ja etelässä Kartanonkosken liikuntapuiston alue. Alueen koko on noin 31,8 ha.

Asemakaava koskee Backaksen kartanon viereen sijoittuvaa elämyskeskuskokonaisuutta. Vantaalle luodaan sekä kansainvälisesti että kaupungin elinvoiman kannalta merkittävä matkakohde, jossa yhdistyvät suomalainen luonto, kulttuurihistoria ja kansainvälisesti kiinnostavat brändit.

Asumiseen rakennusoikeutta tulee yhteensä 8810 k-m2 ja asumiseen liittyville talousrakennuksille 400 k-m2. Elämyspuistoa varten osoitetaan palvelurakennusten korttelialueelle 7400 k-m2 ja rakennussuojelualueelle 3600 k-m2.

Rakennussuojelualueella toteutumaton 700 k-m2:n rakennusoikeus poistuu, muut uudisrakennusmerkinnät (yht. 380 k-m2) sekä KL-korttelialueen 950 k-m2 pysyvät voimassa olevan kaavan mukaisina. Kaava lisää uudisrakentamista 19 810 k-m2

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:
Suunnittelualueen pohjoisreunassa, Ylästöntien katualueelle, sijaitsee rakennettua vesihuoltoa. Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Lisätietoja antaa aluepäällikkö Mikko Stenius, puh. (09) 1561 2109.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 4
Vantaan Energia, 15.12.2021

Lausunto:

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti. Suunnittelualueella karttaliitteiden ulkopuolella ei sijaitse VES:n keski- tai pienjännitejohtoja.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavakarttaan palvelurakennusten korttelialueelle merkattu muuntamon rakennusala (vm) on soveltuva muuntamon sijoitukselle. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse kaukolämpöjohtoja. Alue on mahdollista liittää kaukolämpöön Ylästöntien ja Oolannintien kautta.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa kaukolämpöinsinööri Tero Kortesmäki, puh. 050-4633508.

Kunnioittavasti
VANTAAN ENERGIA OY
Tero Kortesmäki

VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY
Antti Hartikainen

LIITTEET
1. Keskijänniteverkon kartta 1:2000
2. Pienjänniteverkon kartta 1:2000

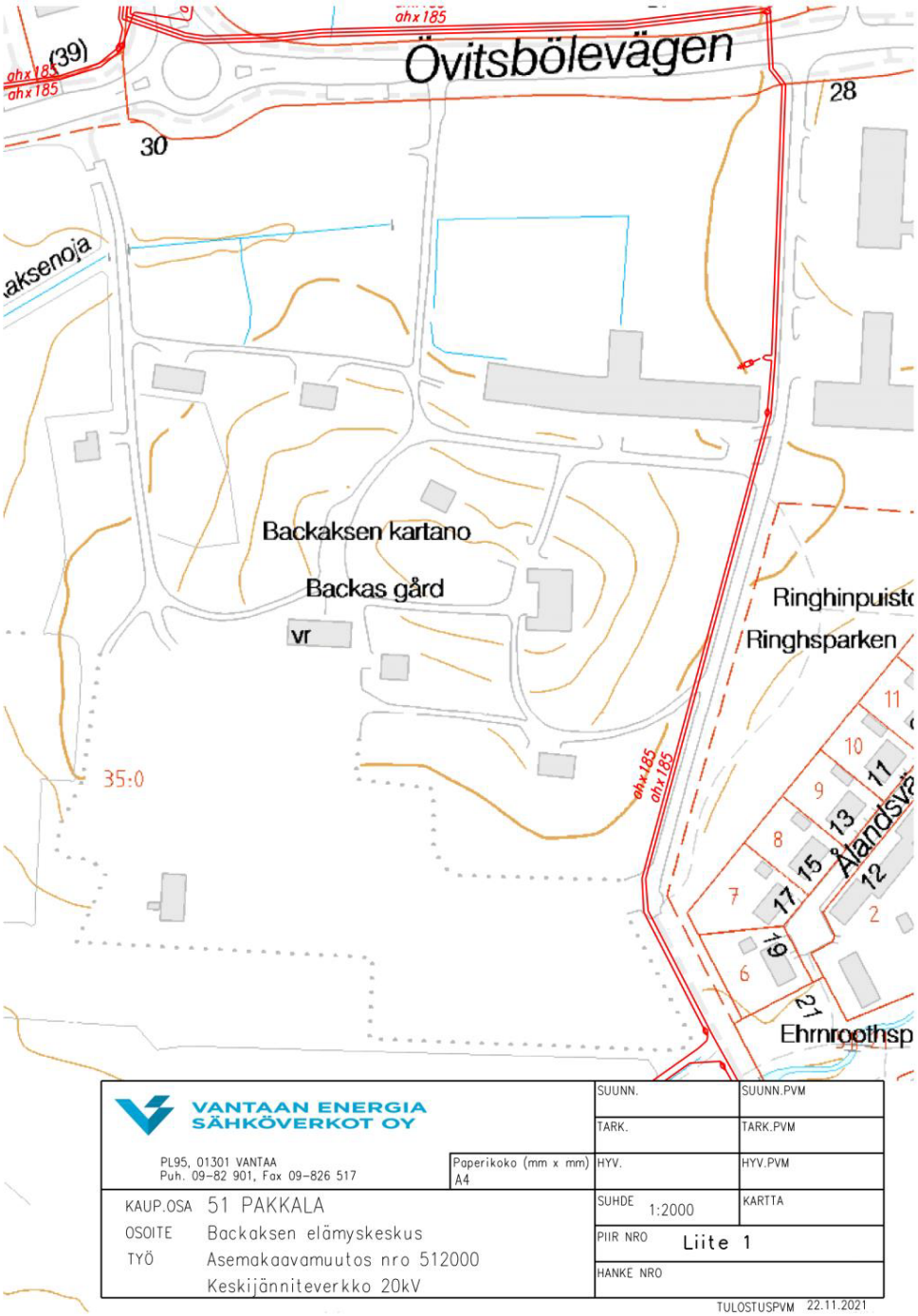
Övitsbölevägen
ahx185
(39)
30
28
aksenoja
Backaksen kartano
Backas gård
vr
Ringhinpuisto
Ringhsparken
35:0
11
10
9
8
7
6
13
15
17
19
21
12
2
Ehrnroothsp
VANTAAN ENERGIA
SÄHKÖVERKOT OY
PL95, 01301 VANTAA
Puh. 09-82 901, Fax 09-826 517
Paperikoko (mm x mm)
A4
SUUNN.
SUUNN.PVM
TARK.
TARK.PVM
HYV.
HYV.PVM
KAUP.OSA 51 PAKKALA
OSOITE Backaksen elämyskeskus
TYÖ Asemakaavamuutos nro 512000
Keskijänniteverkko 20kV
SUHDE 1:2000
KARTTA
PIIR NRO Liite 1
HANKE NRO
TULOSTUSPVM 22.11.2021

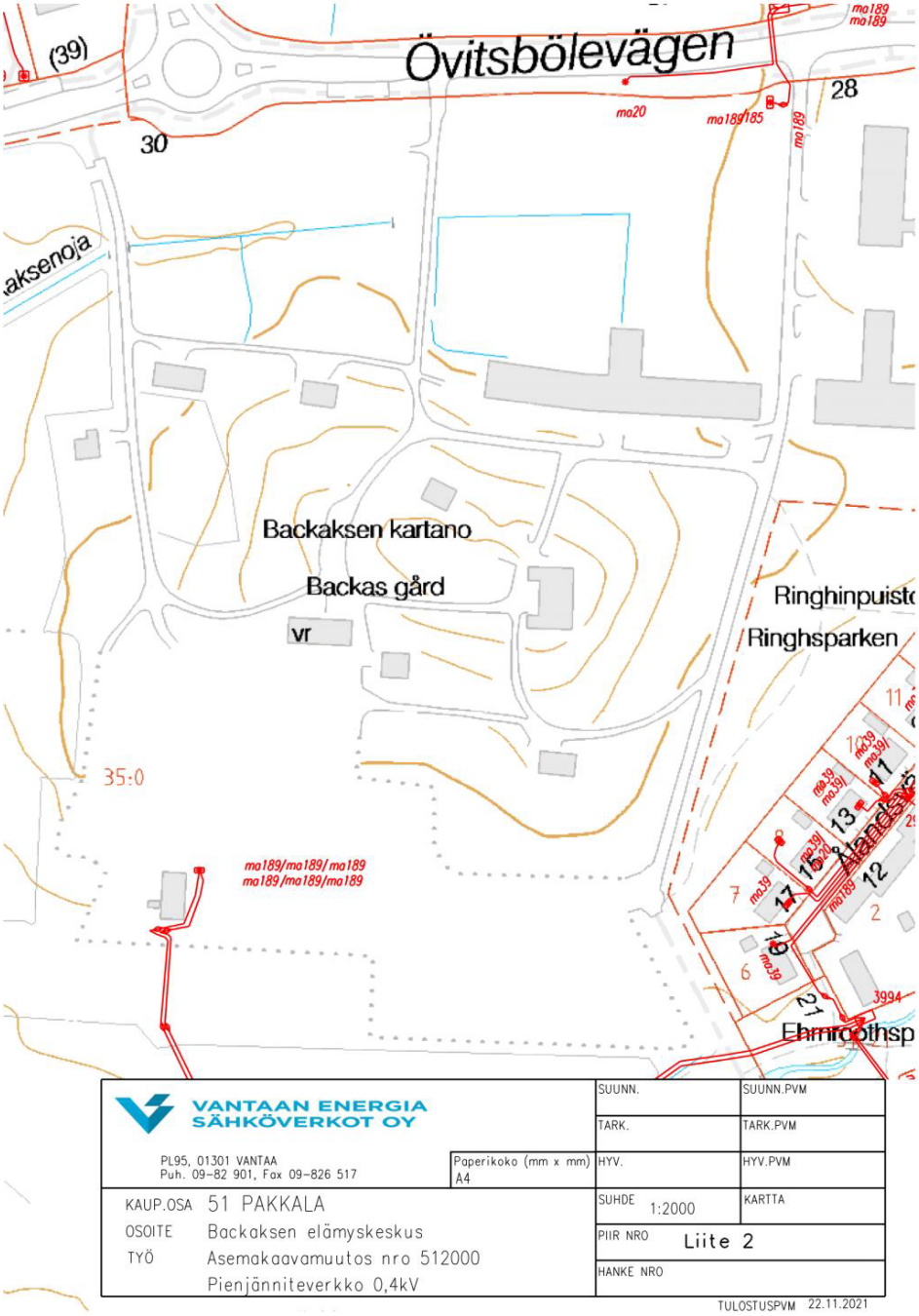

Vastine:

Jos maakaapeleiden siirto on aiheellista, toimitaan kuten on aiemmin kaupungin ja Vantaan Energian kesken sovittu.

Tarkistukset:

-

NRO 5
Ylästön kotiseutuyhdistys, 15.12.2021

Lausunto:

Ylästön kotiseutuyhdistys kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä. Suhtaudumme lähtökohtaisesti positiivisesti Backaksen elämyskeskushankkeeseen, mutta haluamme lausunnossamme kiinnittää huomiota seuraaviin huolenaiheisiin:

1. Ylästön liikenne ja saavutettavuus

Yli 5000 asukkaan Ylästö sijaitsee liikenteellisesti haastavassa paikassa: sieltä on vain yhdet reitit Ylästöntietä pitkin itään ja länteen. Muita vaihtoehtoisia reittejä ei ole.

Ylästöntien ja Pakkalan puistotien risteyksen liikenneympyrä sijaitsee ainoalla itään johtavalla reitillä, joten ruuhkautuessaan se tukkisi pääsyn itään sekä henkilöauto- että bussiliikenteeltä. Liikennemäärien kasvaessa etenkin viikonloppuruuhkat ovat erittäin todennäköisiä. Vastaava ilmiö on nähtävissä jo Tammiston kauppatiellä.

Sisääntuloväylillä Kesä 3:n ja Tuusulanväylän suunnilta on paljon liikennevalo-ohjattuja vilkkaita risteyksiä, joiden vetokyky on jo nykyisillä liikennemäärillä usein heikko. Sujuva liikenne Ylästöstä itäsuuntaan on varmistettava kaikissa olosuhteissa vaihtoehtoisilla reiteillä.

Turistibussit tulisi ohjata pääsääntöisesti elämyskeskuksen alueelle matkustajien jättämistä ja noutamista varten.

2. Pakkalan kaupungiosan heikot yhteydet pääväyliin

Pakkalan alueelta (sisältää Vantaanportin ja Kartanonkosken alueet) ei ole kovin sujuvia yhteyksiä pääväylille: Kehä 3:lle itään ja Tuusulanväläylälle pääsee vain Jumbon risteyksen kautta, ja reitti on nykyisin usein ruuhkainen.

Pääsyä Pakkalan alueelta pääväylille pitäisi sujuvoittaa toteuttamalla vaihtoehtoisia reittejä.

3. Krakanojan suojeleminen ja luontoarvot

Krakanojan eli Pakkalanpuron ennallistamisen eteen on tehty paljon työtä, jonka tuloksena puro on saatu elvytettyä hienoksi luontokohteeksi, ja luotua edellytykset esimerkiksi taimenen kudulle. Puronvarren lehdot ovat myös arvokkaita luontokohteita, ja useiden nisäkäs- ja lintulajien pesimäalueita.

On varmistettava, ettei elämyskeskuksen ja sen lähialueiden asuntorakentaminen vaaranna Pakkalanpuron luontoarvoja, ja aiheuta ylimääräistä häiriötä puron taimenkannalle ja rantalehtojen eläimille.

4. Backaksen kartanoalueen historiallinen luonne

Backaksen kartanoalue on tärkeä osa Aviapoliksen alueen identiteettiä ja historiaa. Samalla kun elämyskeskushanke parantaa taloudellisia edellytyksiä kartanoalueen suojelemiseen ja säilyttämiseen, aiheuttaa se myös riskejä alueen historiallisen identiteetin säilymiselle.

Kartanon erityisluonteen ja historiallisen identiteetin säilyminen pitää ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kunnioittavasti
X. X.
Hallituksen puheenjohtaja
Ylästön kotiseutuyhdistys ry.

Vastine:

1. Liikenneselvityksen perusteella Pakkalan puistotien ja Ylästöntien kiertoliittymässä ei ole arki-iltana ruuhkautumisen tai edes merkittävän jonoutumisen riskiä. Lauantai on viikonlopun vilkkain päivä ja selvityksen perusteella liikenne on silloin Pakkalan puistotien ja Ylästöntien kiertoliittymässä pienempi kuin arkena.

   Turistibusseille ei ole asemakaavaehdotuksessa esitetty pysäköintimahdollisuutta tai ajoreittiä kartanoalueen kautta, koska niiden vaatima tila on niin suuri, että se turmelisi kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä. Bussien ajoreitin tieltä täytyisi mm. raivata kartanopuiston puita ja puiden lehvästöä riittävien näkemien ja ajotilan varmistamiseksi sekä estää tai rajoittaa elämyspuistovieraiden kulkua turvallisen liikkumisen takaamiseksi. Koska alue tulee olemaan etenkin lapsivieraiden kohde, ei tällaista vaihtoehtoa ole pidetty mahdollisena. Bussit olisivat tässä kulttuurimaisemassa kuin ”norsut posliinikaupassa”: ne ovat kooltaan niin suuria ja kartanoympäristön imagosta poikkeavia, että niiden pysäköinninkin onnistunut sijoittaminen kartanoalueelle on hyvin vaikeaa, käytännössä mahdotonta.

2. Vaihtoehtoisia yhteyksiä pääväylille eri suuntiin on jo nyt useita. Nykyisin Pakkalasta Kehä III:lle pääsee Lentoasemantietä sekä Pakkalan puistotietä ja Pakkalantietä (Kehä III länteen) pitkin. Tikkurilantien kautta on yhteys myös Niittytielle ja siitä Kehä III:lle tai Tuusulanväylälle etelään. Kehä III:lle pääsee myös Tulkintien ja Caravellentien kautta. Tuusulanväylälle ajoreitti kulkee joko Tasetietä tai Ylästöntietä sekä Tammiston kauppatietä pitkin, jota pitkin ajamalla pohjoisessa on Valkoisenlähteentien ja Niittytien eritasoliittymät ja etelässä Tammiston eritasoliittymä. Kaupunki on tehnyt yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa vuonna 2018 Kantatien 45 Tuusulanväylän parantamisen sekä Ylästön suuntaisliittymän toteuttamiskelpoisuusselvityksen. Selvityksessä on mm. suunniteltu Ylästöntieltä rampit etelään Helsingin suuntaan. Ramppien toteuttamisesta ei ole kuitenkaan vielä päätöstä.

3. Vuonna 2013 on Tulkintien lumenkaatopaikan asemakaavamuutoksen (nro 002149, kv 25.8.2014) yhteydessä arvioitu kaavan vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen ja myös Krakanojan luontoarvoihin. Silloin tehtiin myös erillinen saukkoselvitys Krakanojasta. Lumenkaatopaikan eteläisimmästä kolkasta on noin kilometri Backaksen elämyspuiston asemakaavamuutoksen alueeseen. Tuolloin Vantaan ympäristökeskus totesi, että saukon esiintymiseen Krakanojalla vaikuttaa enemmän rantojen kasvillisuuden ja muun vesiluonnon hoito ja suojelu kuin lumenkaatopaikan sulamisvedet. Myös taimenen menestymiseen Krakanojassa vaikuttavat muut puron valuma-alueelta tulevat hulevedet enemmän kuin hyvin toteutettu lumenvastaanottopaikka. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksessa on Krakanojan varteen osoitettu ympäristökeskuksen esityksen mukaisesti luonnonsuojelualue, jolloin mm. rantakasvillisuus suojaa vesieläinten elinympäristöä,

   Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) yhteydessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen (Ramboll, 30.11.2021). Vantaanjoessa elää vuollejokisimpukka (Unio crassus), joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu, valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) virtalude, jota esiintyy mm. Ruutinkoskella, sekä erittäin uhanalainen taimen, ja vaikka se ei olekaan suojeluperuste tai erityisesti suojeltu laji, on se syytä huomioida. Taimen nousee myös Krakanojaan. Vantaanjoki on todettu yksilömäärältään Suomen runsasyksilöisimmäksi suursimpukkajoeksi (Valovirta ym. 2008). Selvityksen perusteella Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti noin 2,9 miljoonaa yksilöä ja vähintään 2,06 milj.

yksilöä. Vantaanjoen alajuoksun (0 – 20 km jokisuulta) vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti keskimäärin 1,98 milj. yksilöä ja vähintään 1,4 milj. yksilöä. Saukkohavainnot ovat lisääntyneet Vantaalla viime vuosina ja saukkoja esiintyy mm. Vantaan- ja Keravanjoella sekä niiden suurimmissa sivupuroissa. Vantaanjoen Natura-alueen suojeluperusteena on myös saukko, joka liikkuu myös Krakanojalla.

Vantaankosken myllyn selvityksessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia jokeen, mitä voidaan soveltaa myös Backaksen elämyspuiston kohdalla. Esirakentamisen ja rakentamisen aikana työmaavesien mukana kulkeutuva kiintoaines voi aiheuttaa samennusta ja uudelleen sedimentoitumista Vantaanjoessa. Samennuksella ja vesirakentamistöiden aiheuttamalla joen pohjan fyysisellä häiriöllä voi olla vaikutusta vuollejokisimpukkaan. Huleveden mukana kulkeutuvalla aineksella (lähinnä kiintoaines) voi olla vaikutusta vedenlaatuun ja siten vuollejokisimpukkaan. Selvityksessä todetaan kuitenkin: ”Vuollejokisimpukka on muiden jokiekosysteemin eliöiden tapaan sopeutunut jatkuviin muutoksiin eli lajilla on ns. kohtalaisen laaja ekologinen amplitudi (Vuorinen 2010). Vähäisestä väliaikaisesta, paikallisesta ja palautuvasta vedenlaadun muutoksesta aiheutuvien epäsuorien vuollejokisimpukoihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan siten olevan merkittävyydeltään enintään vähäisiä. Vaikutukset sijoittuvat rakentamisaikaan.” Lisäksi todetaan: ”Vaikutuksia voidaan ehkäistä suunnittelemalla Natura-alueen ympäristössä toteutettavat rakennustyöt siten, että käsiteltävän maa-aineksen kulkeutuminen vesistöön on mahdollisimman vähäistä. Työmaalla muodostuva vesi tulee käsitellä esim. laskeutusaltaissa. Rakentamisen aikainen vesienhallinta on suunniteltava ja toteutettava hyvissä ajoin, jotta huleveden hallinta toimii rakentamisen alusta loppuun. Työmaaveden laatua tulee valvoa.”

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa määrätään, ettei Krakanojan vedenlaadulle saa aiheuttaa heikentymistä, ja mm. laatimaan hulevesien hallintasuunnitelma paitsi käytön myös rakentamisen ajalle. Hulevesivalunnan vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon elinolosuhteisiin voidaan täten arvioida olevan merkityksettömiä, koska alueelta poistuvan virtaaman tulisi vastata luonnontilaista virtaamaa eikä Krakanojan vedenlaatu saa kaavamääräysten mukaan heikentyä.

Ojan varressa on myös esimerkiksi kulkureittien ja polkujen toteuttamisessa otettava huomioon, ettei ojan läheisyyteen aikoinaan haudattuja, vaarallisia aineita kulkeudu ojaan, esimerkiksi sijoittamalla polut ja kulkureitit riittävän etäälle ojasta ja tarvittaessa uusimaan ojan yli kulkeva siltayhteys riittävää varovaisuutta noudattaen. Kaavakartalla pilaantuneiden maiden alue on esitetty pima-merkinnällä ja siihen liittyvällä lisämääräyksellä, millä varmistetaan, että asia otetaan huomioon maisemarakentamisessa.

Kun osa Backaksen viljellystä pellosta, joka on osan vuodesta mullalla, tulee muuttumaan ympäri vuoden kasvipeitteisiksi niityiksi sekä tehdään hulevesien viivytys- ja puhdistusrakenteita samalla, kun huolehditaan Krakanojasta, sen rantojen luonnontilasta ja sinne laskevien vesien laadusta, voidaan arvioida, ettei uudesta rakentamisesta synny haittaa Vantaanjokeen, vuollejokisimpukalle, taimenelle ja saukolle.

Kari Lindblom osoittaa raportissaan ”Vantaan linnusto 2010-luvulla avomaaympäristöissä” (Vantaan kaupunki, ympäristökeskus, julkaisematon, 2020) Backaksen ja Ylästön pellot linnustoltaan arvokkaiksi alueiksi seuraavin arvioin: ”Pesimälinnustoltaan merkittävimmät alueet sijoittuvat peltojen laiteille erityisesti Krakanojaan ja sen sivuojiin rajautuville piennarkuvioille, jotka tarjoavat reheviä niittylaikkuja, sekä vaihtelevia lehtomaisia puustokuvioita ja pensastoja. Reuna-alueilla viihtyvät mm. yölaulajat (satakieli, luhta- ja viitakerttunen, sekä pensas- ja viitasirkkalintu), jotka ovat alueen linnustossa merkittävä osa loppukevään ja alkukesän äänimaisemaa. Lintujen levähdys ja ruokailukertymät ovat keskittyneet Krakanojan länsipuolen pelloille Ylästöntien ja Ruutinkosken välille (Bäckesåkrarna), siemeniä syövien osalta myös Krakanojan itäpuolen maisemapeltoina viljellyille lohkoille.”

Asemakaavassa määrätäänkin luonnonsuojelualueeseen rajoittuvan lähivirkistysalueen käsittelystä, että alue tulee säilyttää pääosin avoimena alueena, joka tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan pääosin luonnonmukaisina niittyinä ja maisemapeltoina.

Tapio Solonen (Päiväpetolintujen ja pöllöjen esiintyminen Vantaalla vuosina 2001–2014. Vantaan kaupunki, ympäristökeskus, julkaisematon, 2015) on tämän kaavatyön yhteydessä tarkentanut inventointiraportissaan olevaa tietoa sarvipöllöstä seuraavasti:
”Tammiston – Backaksen alueella on havaittu sarvipöllöpoikueita useina vuosina. Pesiä ei ole yleensä etsitty, mutta ne ovat vanhoissa variksen tai harakan pesissä. Harakanpesiä voi olla niin kookkaissa puissa kuin ojanvarsien pajupensaikoissakin. Variksenpesät ovat tavallisesti korkeammalla varttuneempien puiden latvuksissa. Sarvipöllön pesintä riippuu siten ravintotilanteen lisäksi tällaisten pesäalustojen saatavuudesta. Sarvipöllö siis valitsee varislintujen aikaisemmin valitsemista paikoista, eikä pesäpaikan tarkalla sijainnilla ole suurta merkitystä. Suositullakin pesimäalueella pesäpaikat yleensä vaihtuvat vuosittain.”

Kun kaava-alueella ja sen läheisyydessä säilyy sekä isoja puita, puuryhmiä että puronvarren pensaikkoa, niin sarvipöllölle, varikselle ja harakalle on alueella riittävästi pesäpuita.

4. Asemakaavamääräyksin ja -merkinnöin on varmistettu, että kartanon ainutlaatuinen luonne säilytetään ja otetaan huomioon kaikessa toteutuksessa. Parhaiten alue säilyy, kun vanhat rakennukset otetaan käyttöön ja alueelle sallitaan monipuolista toimintaa.

   Pelkästään säilyttämällä vanhat rakennukset ilman, että sallitaan uutta rakentamista, rajataan alueen toimintamahdollisuuksia rajusti, sillä rakennukset ovat pieniä, jolloin niihin sijoittuvan toiminnan tulee olla myös hyvin pienipiirteistä. Pienipiirteisen toiminnan tuotolla harvoin pystytään investoimaan rakennusten edellyttämään korjaamiseen. Kaikkein hankalin tilanne on entisen sikalan kohdalla: kuntoinventoinnissa on ilmennyt, että rakenteet ovat urean kyllästämiä. Sikala tulisi korjata käytännössä lähes rakentamalla se uudelleen puhtain rakentein tai tekemällä ulkokuoren sisään jonkinlainen ”kapseloitu” puhdas tila ja jäykistämällä ulkokuori niin, että se pysyy koossa. Niin kauan kuin sikala on käyttämättömänä, sen säilyttäminen vaikeutuu vuosi vuodelta. Sikala on sentään alueen komeimpia rakennuksia. Alueen säilyttäminen edellyttää uutta rakentamista, jolla osin rahoitetaan korjauskuluja.

   Alueen historiallisen luonteen säilyttäminen on varmistettu asemakaavaehdotuksessa. Uudisrakennuksille on annettu hyvin tarkkoja määräyksiä, joilla varmistetaan, että ne sopeutuvat ympäristöönsä. Elämyskeskuksen uudisrakennukset sijoittuvat paikkoihin, joissa on ennenkin ollut tai joihin on joskus suunniteltu uudisrakentamista. Asuinkorttelin sijainti tukeutuu Sandbackan alueeseen ja olevaan katuverkkoon. Rakennusten materiaalit ja muodot ovat peräisin alueen vanhasta rakennuskannasta ja uudisrakennukset korkeudet on sovitettu kartanokukkulaan ja alueen vanhaan rakennuskantaan. Asuinkortteli muodostaa perinteisen, rakennuksin ympäröidyn pihan. Kartanon ympärille jätetään avointa maisemaa. Puutarhahistoriaan viitataan pysäköintialueen runsailla puuistutuksilla.

   Asemakaavaehdotuksessa määrätään suojeltaviksi myös kulttuuriympäristön kannalta merkittäviä yksittäispuita, puurivejä, rakenteita, vanhoja tielinjauksia ja pitkiä näkymiä ja näkemäsuuntia.

Tarkistukset:

Selostuksen kohtaan 3 Lähtökohdat /Selvitys suunnittelualueen oloista / 3.1.2 Luonnon ympäristö lisätään:

/ Eläimistö
Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) yhteydessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen (Ramboll, 30.11.2021). Vantaanjoessa elää vuollejokisimpukka (Unio crassus), joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu, valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) virtalude, jota esiintyy mm. Ruutinkoskella, sekä erittäin uhanalainen taimen, ja vaikka se ei olekaan suojeluperuste tai erityisesti suojeltu laji, on se syytä huomioida. Taimen nousee myös Krakanojaan. Vantaanjoki on todettu yksilömäärältään Suomen runsasyksilöisimmäksi suursimpukkajoeksi (Valovirta ym. 2008). Selvityksen perusteella Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti noin 2,9 miljoonaa yksilöä ja vähintään 2,06 milj. yksilöä. Vantaanjoen alajuoksun (0–20 km jokisuulta) vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti keskimäärin 1,98 milj. yksilöä ja vähintään 1,4 milj. yksilöä. Saukkohavainnot ovat lisääntyneet Vantaalla viime vuosina ja saukkoja esiintyy mm. Vantaan- ja Keravanjoella sekä niiden suurimmissa sivupuroissa. Vantaanjoen Natura-alueen suojeluperusteena on myös saukko, joka liikkuu myös Krakanojalla.

Selostuksen kohtaan 5.4. Kaavan vaikutukset /5.4.2. Vaikutukset luonnon ympäristöön lisätään:

”Vuonna 2013 on Tulkintien lumenkaatopaikan asemakaavamuutoksen (nro 002149, kv 25.8.2014) yhteydessä arvioitu kaavan vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen ja myös Krakanojan luontoarvoihin. Silloin tehtiin myös erillinen saukkoselvitys Krakanojasta. Lumenkaatopaikan eteläisimmästä kolkasta on noin kilometri Backaksen elämyspuiston asemakaavamuutoksen alueeseen. Tuolloin Vantaan ympäristökeskus totesi, että saukon esiintymiseen Krakanojalla vaikuttaa enemmän rantojen kasvillisuuden ja muun vesiluonnon hoito ja suojelu kuin lumenkaatopaikan sulamisvedet. Myös taimenen menestymiseen Krakanojassa vaikuttavat muut puron valuma-alueelta tulevat hulevedet enemmän kuin hyvin toteutettu lumenvastaanottopaikka. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksessa on Krakanojan varteen osoitettu luonnonsuojelualue, jolloin mm. rantakasvillisuus suojaa vesieläinten elinympäristöä,

Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) selvityksessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia jokeen, mitä voidaan soveltaa myös Backaksen elämyspuiston kohdalla. Esirakentamisen ja rakentamisen aikana työmaavesien mukana kulkeutuva kiintoaines voi aiheuttaa samennusta ja uudelleen sedimentoitumista Vantaanjoessa. Samennuksella ja vesirakentamistöiden aiheuttamalla joen pohjan fyysisellä häiriöllä voi olla vaikutusta vuollejokisimpukkaan. Huleveden mukana kulkeutuvalla aineksella (lähinnä kiintoaines) voi olla vaikutusta vedenlaatuun ja siten vuollejokisimpukkaan. Selvityksessä todetaan kuitenkin: ”Vuollejokisimpukka on muiden jokiekosysteemin eliöiden tapaan sopeutunut jatkuviin muutoksiin eli lajilla on ns. kohtalaisen laaja ekologinen amplitudi (Vuorinen 2010). Vähäisestä väliaikaisesta, paikallisesta ja palautuvasta vedenlaadun muutoksesta aiheutuvien epäsuorien vuollejokisimpukoihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan siten olevan merkittävyydeltään enintään vähäisiä. Vaikutukset sijoittuvat rakentamisaikaan.” Lisäksi todetaan: ”Vaikutuksia voidaan ehkäistä suunnittelemalla Natura-alueen ympäristössä toteutettavat rakennustyöt siten, että käsiteltävän maa-aineksen kulkeutuminen vesistöön on mahdollisimman vähäistä. Työmaalla muodostuva vesi tulee käsitellä esim. laskeutusaltaissa. Rakentamisen aikainen vesienhallinta on suunniteltava ja toteutettava hyvissä ajoin, jotta huleveden hallinta toimii rakentamisen alusta loppuun. Työmaaveden laatua tulee valvoa.”

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa määrätään, ettei Krakanojan vedenlaadulle saa aiheuttaa heikentymistä, ja mm. laatimaan hulevesien hallintasuunnitelma paitsi käytön myös rakentamisen ajalle. Hulevesivalunnan vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon elinolosuhteisiin voidaan täten arvioida olevan merkityksettömiä, koska alueelta poistuvan virtaaman tulisi vastata luonnontilaista virtaamaa eikä Krakanojan vedenlaatu saa kaavamääräysten mukaan heikentyä.

Kun osa Backaksen viljellystä pellosta, joka saattaa olla osan vuodesta mullalla, tulee muuttumaan ympäri vuoden kasvipeitteisiksi niityiksi sekä tehdään hulevesien viivytys- ja puhdistusrakenteita samalla, kun huolehditaan Krakanojasta, sen rantojen luonnontilasta ja sinne laskevien vesien laadusta, voidaan arvioida, ettei uudesta rakentamisesta synny haittaa Vantaanjokeen, vuollejokisimpukalle ja saukolle."

Selostuksen kohtaan "1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista" lisätään:

Vantaankosken mylly, asemakaavamuutoksen natura-arviointi. Vaikutukset vantaanjoen NATURA-alueeseen. Ramboll, 30.11.2021.

Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkainventointi 2004-2007. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Eläinmuseo ja Maailman Luonnon Säätiö (WWF). Valovirta, I. 2008.

NRO 6
Vantaan kaupunginmuseo, 16.12.2021

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 512000 Backaksen elämyskeskus. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on suojella kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas Backaksen kartanokukkula, osoittaa kaava-alueelle luonnonsuojelualuetta, lähivirkistysaluetta sekä puistoa sekä sallia uudisrakentamista kukkulan ympärille. Uudisrakentaminen koostuu asunto-, elämyspuisto- ja talousrakennuksista sekä liikerakennuksesta. Asemakaavaa laaditaan osalle Ylästöntietä. Vantaan kaupunginmuseo lausuu asiasta museolain (314/2019) tarkoittamana kulttuuriympäristön asiantuntijana Keski-Uudenmaan aluevastuumuseon kanssa tehdyn delegointisopimuksen mukaisesti. Museo on antanut mielipiteensä kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 26.05.2020 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/105/2020).

Museo toi edellisessä lausunnossaan esille, että kaava-alueella on useita kulttuuriympäristöön kohdistuvia arvoja. Backaksen kartanoalue ja sen lähiympäristö muodostavat merkittävän osan Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaa. Se on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, jota halkoo Suuren Rantatien linjaus, eli nykyinen Ylästöntie (Backas- Elannon suurtila ja Suuri Rantatie, RKY 2009). Suunnittelualue on myös valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Ympäristöministeriö, mietintö 66/1992), jonka status on huomioitu myös kaavatyön aikana valtioneuvoston päätöksellä vahvistuneessa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamassa inventoinnissa (VAMA 2021). Voimassa olevassa Vantaan yleiskaavassa (Kv 17.12.2007) alue on maisemallisesti arvokasta aluetta, jonka maisemakuvaa on suojeltava. Lisäksi alueella sijaitsee useita muinaismuistolain (295/1963) suojelemia muinaisjäännöskohteita.

Kaupunginmuseo huomautti aiemmassa lausunnossaan, että muinaisjäännösalueet tulee merkitä kaavakartalle sm-merkinnöillä ja niihin liittyvillä suojelumääräyksillä. Muinaisjäännöskohteet on nyt kaavaehdotuksessa merkitty asianmukaisin

suojelumerkinnöin ja -määräyksin.

Osa suunnittelualueesta on asemakaavoitettu (kv 18.5.2020). Alue on pääosin rakennussuojelualuetta. Voimassa olevassa asemakaavassa on annettu yksityiskohtaisia suojelumääräyksiä alueen olemassa oleville rakennuksille, rauniona suojeltavalle vanhalle vesisäiliölle, kartanopuiston maisemallisille ominaispiirteille kuten puuyksilöille, puurivelle, näkymäakseleille ja historialliallisille tielinjauksille. Voimassa olevan asemakaavan suojelumääräykset sekä aiemmin laaditut kulttuurihistorialliset selvitykset on huomioitu rakennusperinnön ja kulttuurimaiseman suojelemiseksi myös asemakaavamuutoksen yhteydessä. Alueen ominaisluonne ja erityispiirteet on tunnistettu. Valtakunnallisesti merkittävän alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset, rakennelmat, puukujanteet, kartanopuisto sekä ympäröivä viljelysmaisema ja arvokkaat historialliset tieosuudet on osoitettu asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksessa yksityiskohtaisin ja selkein suojelumääräyksin. Kaavaehdotuksessa on annettu kortteli- ja rakennuskohtaisia määräyksiä suunnitellun uudisrakentamisen sijoittumiseen alueelle, sekä sopeutumiseen Backas - Elannon suurtilan perinteiseen rakennuskantaan ja kulttuurimaisemaan.

Kaavatyön yhteydessä on tehty vaikutusten arviointia ja etsitty ratkaisuja kaupunkikuvan, maiseman ja kulttuuriperinnön vaalimiseen suunnittelualueella. Uudisrakennusten sijoittelussa on huomioitu tärkeimpien näkymien säilyminen alueelta ja alueelle, kuten vanhojen talousrakennusten kaupunkikuvallisesti merkittäviin päätyihin. Rakennusten korkeudet on sovitettu ympäröivien rakennusten korkeuksiin. Uudisrakennusten julkisivujen kaariaiheet viittaavat Backaksen vanhojen maatalousrakennusten näyttäviin päätyihin ja julkisivuihin, joissa sisäänkäyntien paikkaa sekä keskinäistä hierarkiaa on korostettu eri kokoisilla kaarimuodoilla. Kaupunginmuseon näkökulmasta valtakunnallisesti arvokkaan alueen kulttuuriympäristön arvot on mahdollista turvata kaavaehdotuksen mukaisilla ratkaisuilla. Museo pitää myönteisenä tavoitetta, jossa historiallisesti arvokkaisiin rakennuksiin liittyvä uudisrakentaminen sijoitetaan siten, että sen avulla voidaan tukea vanhojen rakennusten korjausta ja uudiskäyttöä.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 7
Uudenmaan ELY-keskus, 16.12.2021

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 512000).

Yhdyskuntarakenne

Kaavaselostuksessa on syytä avata perusteellisemmin uuden asumisen korttelialueiden sijoittamista Ylästöntien eteläpuolelle. Aineistossa on tarkasteltu asuinrakentamisen maisemallisia vaikutuksia, mutta aineistoa on syytä täydentää tarkastelulla, miten asemakaava toteuttaa kaavoitusta ohjaavaa yleiskaavaa ja sen tavoitteita. ELY-keskus toteaa esitetyn rakentamisen liittyvän Ylästöntien pohjoispuolella olevaan rakenteeseen.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Asemakaavaratkaisussa on tunnistettu Backaksen kartanon erityisen merkittävät kulttuuri- ja rakennushistorialliset arvot. Tunnistaminen perustuu asianmukaisiin selvityksiin. Suojelutavoitteet on turvattu asianmukaisin suojelumääräyksin.

Kartanorakennusten muodostaman rakennetun kulttuuriympäristön lisäksi myös kartanon toiminnan ilmentäjänä toimivaan maisematilaan on kiinnitetty huomiota. Uudisrakentaminen tulee muuttamaan maisemaa, mutta kartanoa ympäröivät avoimet, pitkään viljeltyinä olleet alueet säilyttävät avoimen luonteensa kartanon toiminnasta muistuttavana maisemaelementtinä, uudisrakentamisen sijoittuessa maisematilan laitamille, osittain vanhojen rakennusten paikalle. Rakentamisen vaikutusta maisemaan on myös mahdollista lieventää maisematilaan soveltuvin istutuksin.

Kartanon lähettyville, entisen talouspihan ympärille sijoittuvan uudisrakentamisen sijoittelussa on pyritty noudattamaan osittain vanhoja rakennuspaikkoja tai aiemmin kartanon historiassa suunniteltuja rakennuspaikkoja. Tämä vaikuttaa perustellulta ratkaisulta. Rakennusten koot ovat suurehkoja, mutta niiden sijoittuessa suunnittelualueen laitamille, katualueen varrelle ja sen läheisyyteen, ne muodostavat uuden suojaavan kerrostuman arvokkaalle kartanoympäristölle.

Ylästöntien varteen sijoittuvat asuinkerrostalot sijoittuvat sinällään irralleen maisema- ja kartanoalueesta omaksi yksikökseen. Rakennukset pysäköintialueineen tulevat kuitenkin muuttamaan kartanoympäristöä ja maisemaa, mutta vaikutuksia kulttuuriympäristöön ja maisemaan on mahdollista lieventää mm. istutuksin. Piha- ja pysäköintialueiden käsittelystä ja istutuksista on määrätty erikseen, mikä edistää kulttuuriympäristön huomioimista.

Pinta- ja hulevesien hallinta

Krakanojan läheisyyden vuoksi kaava-alueen hulevesien hallinta ja käsittely tulee suunnitella kokonaisuutena ja siinä tarvittaville rakenteille tulee varata ainakin alustavat alueet kaavakartalla.

Hulevesien määrää kaava-alueella on pyritty vähentämään mm. viherkatoilla ja niiden laadullisia haittavaikutuksia on rajoitettu määräyksillä. Krakanojan vedenlaadun ja vesiympäristön suojelemiseksi erityisesti rakentamisen aikaisilta hulevesivaikutuksilta on annettu määräyksiä. Toisaalta kaavan toiminnan aikaista hulevesien käsittelyä ei ole suunniteltu kaavassa riittävän yksityiskohtaisesti. Kaavamääräyksiin tulee lisätä, että rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen maarakentamisen aloittamista. Lisäksi pysäköintialueiden (LPA- ja p) kaavamääräyksiin tulee lisätä, että

niiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista. Määräyksen ” Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT 89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallinta -ohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa.” voi poistaa.

Luonnonsuojelu

Kaavaselostukseen on lisättävä arviointi Vantaanjoen Natura-alueelle mahdollisesti kohdistuvasta vesistökuormituksesta ja sen vaikutuksesta suojelun perusteena olevaan vuollejokisimpukkaan.

Meluntorjunta

Kaava-alueella on tie- ja lentoliikenteen aiheuttamaa melua. ELY-keskus katsoo, että kaavassa tulee rakennusten massoittelun avulla varmistaa, että kaikki asuinhuoneistot avautuvat myös suuntaan, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät. Varmistamalla asunnon avautuminen hiljaisen julkisivun puolelle kompensoidaan meluisan puolen haitallisia vaikutuksia ja mahdollistetaan asunnon tuulettaminen ilman melusta aiheutuvaa haittaa.

Mikäli edellä mainitusta poiketaan, on meluselvitykseen syytä liittää vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset on perusteltu. Kaupunkirakenteen tiivistämisen yhteydessä ohjearvosta on voinut poiketa ainoastaan riittävien meluselvitysten ja vaikutusarviointien perusteella. Ohjearvoista poikkeaminen kaavahankkeessa ei vaikuta perustellulta, koska asia todennäköisesti olisi ratkaistavissa rakennusten massoittelulla ja/tai vaatimuksella läpitalon huoneistoista.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on hyvä, että asuinkorttelin pysäköintialue on sijoitettu Ylästöntien varteen. Elämyskeskuksen pysäköintialueet kuitenkin sijaitsevat osittain kaava-alueen hiljaisemmassa osassa lähellä asuinrakennuksia. Melun näkökulmasta olisi parempi, että pysäköintialueet sijoitettaisiin Ylästöntien varteen. ELY-keskus huomauttaa, että parvekkeiden lisäksi myös leikki- ja oleskelualueet sekä virkistysalueet tulee sijoittaa tai suojata siten, että päiväajan keskiäänitason ohjearvo (55 dB) ei ylity. Kaavassa tulisi antaa melusta yleismääräys: ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).”

Vastine:

Yhdyskuntarakenne

Asemakaava tarkentaa yleiskaavassa esitettyjä eri aluevarausten rajoja. Tässä kohdassa on mahdollista esittää rakentamista VL-varauksen päälle, koska kyseessä on laaja viheraluekokonaisuus, jonka laidan maisemakuvaa esitetty rakentaminen pyrkii eheyttämään. Asuinkortteli tukeutuu Sandbackan asuinalueeseen ja olemassa olevaan katuverkkoon sijoittumalla Ylästöntien eteläpuolelle, kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön rajalle. Kaukomaisemassa uudisrakentamisella ja sen lähiympäristön rakentamisella luodaan uusi reuna modernisti rakennetulle ympäristölle niin, että se sopeutuu kulttuuriympäristöön. Sopeutuminen toteutetaan perinteisillä rakennusten asemoimisella, rakennusmuodoilla ja -materiaaleilla sekä pihakasvillisuudella. Sijoittamalla rakennukset hieman etäämmälle Ylästöntiestä ja istuttamalla puita tien ja pysäköintialueen väliin korostetaan tien luonnetta paikoin luontoympäristön halki kulkevana Suurena Rantatienä.

Niin asuinrakentaminen kuin palvelurakentaminenkin tukeutuvat myös yleiskaava 2020:n mukaisiin kestävän kasvun vyöhykkeeseen ja kaupunkikeskustan alueeseen sekä yleiskaava 2007:n mukaiseen keskustatoimintojen alueeseen. Pienestikin lisääntyvä asukasmäärä edistää palvelurakenteen kehittymistä yleiskaavan mukaisella keskustamaisella alueella.

Yleiskaava 2020:n mukaisesti asemakaavaehdotuksessa on otettu huomioon museoviranomaisen ylläpitämän kulttuuriympäristötietokannan mukaiset merkittävät rakennusperintökohteet sekä museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaiset kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet ja selvitetty niiden suojelutarve ja -edellytykset. Kaavaehdotuksessa on mm. näitä koskevia rakennuskohtaisia ja ympäristöä koskevia suojelumääräyksiä sekä olevaa ja istutettavaa kasvillisuutta koskevia määräyksiä. Määräyksiä on laadittu yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Uusi rakentaminen sopeutetaan perinteiseen ympäristöön, mistä myös annetaan kaavamääräyksiä. Viljelymaiseman säilymistä edistetään avoimen maisematilan säilyttämisellä sekä määräyksillä maisemaan sopivan kasvillisuuden käytöllä. Backaksen kartanoalueen avoin maisematila säilytetään kartanokukkulan eteläpuolella Haltialaan ja Petakseen päin suuntautuvien näkymäkiilojen alueilla sekä kukkulan länsi-, etelä- ja itäpuolella viheralueiden avoimena maisemana säilytettävällä määräyksellä. Avoimuutta säilytetään myös kaupan korttelialueella sekä vanhojen talousrakennusten ympärillä. Kasvillisuudesta määrätään, että sen tulee olla kulttuuriympäristöön sopivaa, monipuolista perinnekasvillisuutta. Avoimena säilytettävät alueet tulee pääosin toteuttaa kasvillisuudeltaan luonnonmukaisina niittyinä sekä maisemapeltoina ja muina viljelyalueina. Nurmikoiden perustamista tulee välttää. Viljelymaiseman ja avoimen maiseman suojeluun liittyvät määräykset ovat tiukemmat kuin yleiskaava 2007:ssä, koska alue tuolloin haluttiin varata golfkentäksi.

Pinta- ja hulevesien hallinta

Asuinkorttelin hulevesien hallintaan on kaavakartalla esitetty kaksi wh-merkinnällä (hulevesialue) osoitettua alueen osaa. Palvelurakennusten korttelialueelle ja lähivirkistysalueelle on esitetty wr-merkinnällä (ohjeellinen hulevesireitti) osoitetut alueen osat. Lisäksi kaikille uusille korttelialueille on hulevesien käsittelystä annettu määräyksiä. Hulevesiä tulee viivyttää ja myös rakennustyön aikaisisten hulevesien käsittelystä on esitettävä suunnitelma. Rakennussuojelualuetta koskeva hulevesien käsittelyä koskeva määräys on sama kuin voimassa olevassa asemakaavassa. Hulevesisuunnitelmat hyväksytään rakennuslupavaiheessa. Hulevesialueet tulee toteuttaa maanpäällisinä rakenteina, jolloin niiden kautta johdettavien hulevesien laatua saadaan parannettua ennen vesien johtumista Krakanojaan.

Kaavamääräyksiä täydennetään rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden osalta, että niiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista.

Luonnonsuojelu

Vuonna 2013 on Tulkintien lumenkaatopaikan asemakaavamuutoksen (nro 002149, kv 25.8.2014) yhteydessä arvioitu kaavan vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen ja myös Krakanojan luontoarvoihin. Silloin tehtiin myös erillinen saukkoselvitys Krakanojasta. Lumenkaatopaikan eteläisimmästä kolkasta on noin kilometri Backaksen elämyspuiston asemakaavamuutoksen alueelle. Tuolloin Vantaan ympäristökeskus totesi, että saukon esiintymiseen Krakanojalla vaikuttaa enemmän rantojen kasvillisuuden ja muun vesiluonnon hoito ja suojelu kuin lumenkaatopaikan sulamisvedet. Myös taimenen menestymiseen Krakanojassa vaikuttavat muut puron valuma-alueelta tulevat hulevedet enemmän kuin hyvin toteutettu lumenvastaanottopaikka. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksessa on Krakanojan varteen osoitettu luonnonsuojelualue, jolloin mm. rantakasvillisuus suojaa vesieläinten elinympäristöä.

Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) yhteydessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen (Ramboll, 30.11.2021). Vantaanjoessa elää vuollejokisimpukka (Unio crassus), joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu, valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) virtalude, jota esiintyy mm. Ruutinkoskella, sekä erittäin uhanalainen taimen, ja vaikka se ei olekaan suojeluperuste tai erityisesti suojeltu laji, on se syytä huomioida. Taimen nousee myös Krakanojaan.

Vantaanjoki on todettu yksilömäärältään Suomen runsasyksilöisimmäksi suursimpukkajoeksi (Valovirta ym. 2008). Selvityksen perusteella Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti noin 2,9 miljoonaa yksilöä ja vähintään 2,06 milj. yksilöä. Vantaanjoen alajuoksun (0 – 20 km jokisuulta) vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti keskimäärin 1,98 milj. yksilöä ja vähintään 1,4 milj. yksilöä. Saukkohavainnot ovat lisääntyneet Vantaalla viime vuosina ja saukkoja esiintyy mm. Vantaan- ja Keravanjoella sekä niiden suurimmissa sivupuroissa. Vantaanjoen Natura-alueen suojeluperusteena on myös saukko, joka liikkuu myös Krakanojalla.

Vantaankosken myllyn selvityksessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia jokeen, mitä voidaan soveltaa myös Backaksen elämyspuiston kohdalla. Esirakentamisen ja rakentamisen aikana työmaavesien mukana kulkeutuva kiintoaines voi aiheuttaa samennusta ja uudelleen sedimentoitumista Vantaanjoessa. Samennuksella ja vesirakentamistöiden aiheuttamalla joen pohjan fyysisellä häiriöllä voi olla vaikutusta vuollejokisimpukkaan. Huleveden mukana kulkeutuvalla aineksella (lähinnä kiintoaines) voi olla vaikutusta vedenlaatuun ja siten vuollejokisimpukkaan. Selvityksessä todetaan kuitenkin: ”Vuollejokisimpukka on muiden jokiekosysteemin eliöiden tapaan sopeutunut jatkuviin muutoksiin eli lajilla on ns. kohtalaisen laaja ekologinen amplitudi (Vuorinen 2010). Vähäisestä väliaikaisesta, paikallisesta ja palautuvasta vedenlaadun muutoksesta aiheutuvien epäsuorien vuollejokisimpukoihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan siten olevan merkittävyydeltään enintään vähäisiä. Vaikutukset sijoittuvat rakentamisaikaan.” Lisäksi todetaan: ”Vaikutuksia voidaan ehkäistä suunnittelemalla Natura-alueen ympäristössä toteutettavat rakennustyöt siten, että käsiteltävän maa-aineksen kulkeutuminen vesistöön on mahdollisimman vähäistä. Työmaalla muodostuva vesi tulee käsitellä esim. laskeutusaltaissa. Rakentamisen aikainen vesienhallinta on suunniteltava ja toteutettava hyvissä ajoin, jotta huleveden hallinta toimii rakentamisen alusta loppuun. Työmaaveden laatua tulee valvoa.”

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa määrätään, ettei Krakanojan vedenlaadulle saa aiheuttaa heikentymistä, ja mm. laatimaan hulevesien hallintasuunnitelma paitsi käytön myös rakentamisen ajalle. Hulevesivalunnan vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon elinolosuhteisiin voidaan edellä mainittujen selvitysten ja Backaksen elämyskeskuksen kaavan määräysten perusteella arvioida olevan merkityksettömiä, koska alueelta poistuvan virtaaman tulisi vastata luonnontilaista virtaamaa eikä Krakanojan vedenlaatu saa kaavamääräysten mukaan heikentyä.

Kun osa Backaksen viljellystä pellosta, joka on osan vuodesta mullalla, tulee muuttumaan ympäri vuoden kasvipeitteisiksi niityiksi sekä tehdään hulevesien viivytys- ja puhdistusrakenteita samalla, kun huolehditaan Krakanojasta, sen rantojen luonnontilasta ja sinne laskevien vesien laadusta, voidaan arvioida, ettei uudesta rakentamisesta synny haittaa Vantaanjokeen, vuollejokisimpukalle, taimenelle ja saukolle.

Meluntorjunta

Sijoittamalla asuinrakennukset etäämmälle Ylästöntiestä sijoittuvat ne myös kauemmas melunlähteestä. Lamellikerrostaloissa on mahdollista tehdä läpitalon asuntoja, jolloin ikkunan voi avata myös meluttomalle puolelle. Asemakaavaehdotuksessa määrätään myös, että jokaisessa asunnossa tulee olla parveke, viherhuone tai terassi. Melun osalta niiden kohdalla määrätään lisäksi, että melutaso 55 dB ei saa päivällä ylittyä oleskeluparvekkeella. Asunnot on näin mahdollista tuulettaa parvekkeen kautta ilman meluhaittaa. L-mallisen talon koillisimman nurkan voi asuntosuunnitteluvaiheessa ratkaista esimerkiksi niin, että nurkkaan sijoitetaan asuntovarastot kerroskohtaisesti. Rakentamisen suunnittelussa, lupamenettelyissä ja valvonnassa sovelletaan rakennusvaihekohtaisesti niin asuintilojen kuin alueen muiden tilojen äänieristävyyden osalta, että rakennusmääräyskokoelman vaatimukset rakennusten ääniympäristöstä täyttyvät, kuten on määrätty. Esitetyllä rakennusten asemoinnilla saadaan oleskelupihojen melutaso pysymään ohjearvojen alapuolella. Selostusta täydennetään meluun liittyvien ratkaisujen osalta ja lisätään kaavaratkaisun perusteluja kohtaan.

Selostukseen kohtaan 5.4 Kaavan vaikutukset /5.4.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön/ Ympäristöhäiriöt lisätään

Elämyskeskuksen pysäköintialueet sijoittuvat mahdollisimman lähelle Ylästöntietä, jotta mahdollisimman paljon kartanoaluetta säilyy jalan liikkuvien vierailijoiden käytössä ja jotta mahdollisimman hyvin vältetään autojen ja jalankulkijoiden reittien risteämisiä. Rakennuksen nro 12 pohjoispuolelle sijoittuva pysäköintialue on meluselvityksen mukaan meluvyöhykkeillä > 60 dB ja > 55 d B. Ajoliittymän länsipuolella, lähinnä Ylästöntietä oleva osa pysäköintialueista sijoittuu meluvyöhykkeille > 60 dB ja > 55 dB, mutta osa myös vyöhykkeelle > 50 dB, koska edellä kerrotusta syystä pysäköinti on haluttu pitää mahdollisimman rajatulla alueella. Elämyskeskuksen pysäköintialueen kokoa on kompensoitu määräämällä pysäköintialueelle runsaasti puuistutuksia muistumaksi aiemmasta puutarhasta. Pysäköintiä on jaoteltu useampaan ”lohkoon” mm. maisemallisista syistä. Pysäköintialueiden liikenne on hidasta ja siten myös melko hiljaista, joten siitä ei aiheudu varsinaista meluhaittaa.

Virkistysalueen Ylästöntiehen rajoittuva osa Krakanojan luonnonsuojelualueen ja asuinkorttelin välissä on sijaintinsa vuoksi melualueilla > 60 db ja > 55 dB. Kaikki virkistysalueen leikki- ja oleskelualueet on mahdollista sijoittaa < 55 dB:n melualueille. Tilaa on runsaasti.

Asemakaava-alue sijoittuu osittain lentomelualueelle L_{den} 50-55 dB, jolloin noudatetaan Vantaan rakennusjärjestyksen mukaista vaatimusta rakennuksen julkisivun kokonaisäänieristävyydestä, jonka mukaan äänitasoeron (ulko- ja sisämelutason erotus) tulee olla 32 dB asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa sekä 28 dB toimistotiloissa yleensä. Lentomelualueen ulkopuolella ulko- ja sisämelutason erotus (äänitasoero) on asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa vähintään 28 dB ja toimistotiloissa yleensä 25 dB. Suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, rakennusvalvonnalle on esitettävä selvitys siitä, miten vaadittava rakenteiden ääneneristävyys saavutetaan.

ELY-keskuksen ehdotus melun yleismääräyksestä ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A)” lisätään C- ja SR-alueiden määräyksiin.

Tarkistukset:

Selostuksen kohtaan 3 Lähtökohdat /Selvitys suunnittelualueen oloista / 3.1.2 Luonnon ympäristö lisätään:

/ Eläimistö

Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) yhteydessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen (Ramboll, 30.11.2021). Vantaanjoessa elää vuollejokisimpukka (Unio crassus), joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu, valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) virtalude, jota esiintyy mm. Ruutinkoskella, sekä erittäin uhanalainen taimen, ja vaikka se ei olekaan suojeluperuste tai erityisesti suojeltu laji, on se syytä huomioida. Taimen nousee myös Krakanojaan. Vantaanjoki on todettu yksilömäärältään Suomen runsasyksilöisimmäksi suursimpukkajoeksi (Valovirta ym. 2008). Selvityksen perusteella Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti noin 2,9 miljoonaa yksilöä ja vähintään 2,06 milj. yksilöä. Vantaanjoen alajuoksun (0–20 km jokisuulta) vuollejokisimpukkakannan koko on laskennallisesti keskimäärin 1,98 milj. yksilöä ja vähintään 1,4 milj. yksilöä. Saukkohavainnot ovat lisääntyneet Vantaalla viime vuosina ja saukkoja esiintyy mm. Vantaan- ja Keravanjoella sekä niiden suurimmissa sivupuroissa. Vantaanjoen Natura-alueen suojeluperusteena on myös saukko, joka liikkuu myös Krakanojalla.

Selostukseen lisätään kohtaan 4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja valitun ratkaisun perustelut /Vaihtoehtoiset asemakaavaratkaisut ja suhde yleiskaavaan /Valitun ratkaisun suhde yleiskaavaan /Uudisrakentaminen /Asuinkortteli /Kaavaratkaisun perustelut:

”Asuinkortteli tukeutuu Sandbackan asuinalueeseen ja olemassa olevaan katuverkkoon sijoittumalla Ylästöntien eteläpuolelle, kulttuurimaiseman ja rakennetun ympäristön rajalle. Kaukomaisemassa uudisrakentamisella ja sen lähiympäristön rakentamisella luodaan uusi reuna rakennetulle ympäristölle niin, että se sopeutuu kulttuuriympäristöön. Sopeutuminen toteutetaan perinteisillä rakennusten asemoimisella, rakennusmuodoilla ja -materiaaleilla sekä pihakasvillisuudella. Sijoittamalla rakennukset hieman etäämmälle Ylästöntiestä ja istuttamalla puita tien ja pysäköintialueen väliin korostetaan tien luonnetta luontoympäristön halki kulkevana Suurena Rantatienä.

Yleiskaava 2020:n mukaisesti asemakaavaehdotuksessa on otettu huomioon museoviranomaisen ylläpitämän kulttuuriympäristötietokannan mukaiset merkittävät rakennusperintökohteet sekä museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaiset kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet ja selvitetty niiden suojelutarve ja -edellytykset. Kaavaehdotuksessa on mm. näitä koskevia rakennuskohtaisia ja ympäristöä koskevia suojelumääräyksiä sekä olevaa ja istutettavaa kasvillisuutta koskevia määräyksiä. Uusi rakentaminen sopeutetaan perinteiseen ympäristöön, mistä myös annetaan kaavamääräyksiä.”

Samaan selostukseen kohtaan lisätään myös:

”*Sijoittamalla asuinrakennukset etäämmälle Ylästöntiestä sijoittuvat ne myös kauemmas melunlähteestä. Lamellikerrostaloissa on mahdollista tehdä läpitalon asuntoja, jolloin ikkunan voi avata myös meluttomalle puolelle. Asemakaavaehdotuksessa määrätään, että jokaisessa asunnossa tulee olla parveke, viherhuone tai terassi. Lisäksi määrätään, että melutaso 55 dB ei saa päivällä ylittyä oleskeluparvekkeella. Asunnot on näin mahdollista tuulettaa parvekkeen kautta ilman meluhaittaa. L-mallisen talon koillisimman nurkan voi asuntosuunnitteluvaiheessa ratkaista esimerkiksi niin, että nurkkaan sijoitetaan asuntovarastot kerroskohtaisesti. Rakentamisen suunnittelussa, lupamenettelyissä ja valvonnassa sovelletaan rakennusvaihekohtaisesti niin asuintilojen kuin alueen muiden tilojen äänieristävyyden osalta, että rakennusmääräyskokoelman vaatimukset rakennusten ääniympäristöstä täyttyvät, kuten on määrätty. Esitetyllä rakennusten asemoinnilla saadaan oleskelupihojen melutaso pysymään ohjearvojen alapuolella*.”

Selostuksen kohtaan 5.4. Kaavan vaikutukset /5.4.2. Vaikutukset luonnon ympäristöön lisätään:

”Vuonna 2013 on Tulkintien lumenkaatopaikan asemakaavamuutoksen (nro 002149, kv 25.8.2014) yhteydessä arvioitu kaavan vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen ja myös Krakanojan luontoarvoihin. Silloin tehtiin myös erillinen saukkoselvitys Krakanojasta. Lumenkaatopaikan eteläisimmästä kolkasta on noin kilometri Backaksen elämyspuiston asemakaavamuutoksen alueeseen. Tuolloin Vantaan ympäristökeskus totesi, että saukon esiintymiseen Krakanojalla vaikuttaa enemmän rantojen kasvillisuuden ja muun vesiluonnon hoito ja suojelu kuin lumenkaatopaikan sulamisvedet. Myös taimenen menestymiseen Krakanojassa vaikuttavat muut puron valuma-alueelta tulevat hulevedet enemmän kuin hyvin toteutettu lumenvastaanottopaikka. Backaksen elämyskeskuksen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksessa on Krakanojan varteen osoitettu luonnonsuojelualue, jolloin mm. rantakasvillisuus suojaa vesieläinten elinympäristöä.

Vantaankosken myllyn asemakaavamuutoksen (nro 002101, vireillä) selvityksessä on arvioitu rakentamisen vaikutuksia jokeen, mitä voidaan soveltaa myös Backaksen elämyspuiston kohdalla. Esirakentamisen ja

rakentamisen aikana työmaavesien mukana kulkeutuva kiintoaines voi aiheuttaa samennusta ja uudelleen sedimentoitumista Vantaanjoessa. Samennuksella ja vesirakentamistöiden aiheuttamalla joen pohjan fyysisellä häiriöllä voi olla vaikutusta vuollejokisimpukkaan. Huleveden mukana kulkeutuvalla aineksella (lähinnä kiintoaines) voi olla vaikutusta vedenlaatuun ja siten vuollejokisimpukkaan. Selvityksessä todetaan kuitenkin: "Vuollejokisimpukka on muiden jokiekosysteemin eliöiden tapaan sopeutunut jatkuviin muutoksiin eli lajilla on ns. kohtalaisen laaja ekologinen amplitudi (Vuorinen 2010). Vähäisestä väliaikaisesta, paikallisesta ja palautuvasta vedenlaadun muutoksesta aiheutuvien epäsuorien vuollejokisimpukoihin kohdistuvien vaikutusten arvioidaan siten olevan merkittävyydeltään enintään vähäisiä. Vaikutukset sijoittuvat rakentamisaikaan." Lisäksi todetaan: "Vaikutuksia voidaan ehkäistä suunnittelemalla Natura-alueen ympäristössä toteutettavat rakennustyöt siten, että käsiteltävän maa-aineksen kulkeutuminen vesistöön on mahdollisimman vähäistä. Työmaalla muodostuva vesi tulee käsitellä esim. laskeutusaltaissa. Rakentamisen aikainen vesienhallinta on suunniteltava ja toteutettava hyvissä ajoin, jotta huleveden hallinta toimii rakentamisen alusta loppuun. Työmaaveden laatua tulee valvoa."

Backaksen elämyskeskuksen asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa määrätään, ettei Krakanojan vedenlaadulle saa aiheuttaa heikentymistä, ja mm. laatimaan hulevesien hallintasuunnitelma paitsi käytön myös rakentamisen ajalle. Hulevesivalunnan vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon elinolosuhteisiin voidaan täten arvioida olevan merkityksettömiä, koska alueelta poistuvan virtaaman tulisi vastata luonnontilaista virtaamaa eikä Krakanojan vedenlaatu saa kaavamääräysten mukaan heikentyä.

Kun osa Backaksen viljellystä pellosta, joka saattaa olla osan vuodesta mullalla, tulee muuttumaan ympäri vuoden kasvipeitteisiksi niityiksi sekä tehdään hulevesien viivytys- ja puhdistusrakenteita samalla, kun huolehditaan Krakanojasta, sen rantojen luonnontilasta ja sinne laskevien vesien laadusta, voidaan arvioida, ettei uudesta rakentamisesta synny haittaa Vantaanjokeen, vuollejokisimpukalle ja saukolle."

Selostuksen kohtaan "1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista" lisätään:

Vantaankosken mylly, asemakaavamuutoksen natura-arviointi. Vaikutukset vantaanjoen NATURA-alueeseen. Ramboll, 30.11.2021.

Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkainventointi 2004-2007. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Eläinmuseo ja Maailman Luonnon Säätiö (WWF). Valovirta, I. 2008.

LPA-, P- ja SR-alueiden kaavamääräyksiin lisätään:
"Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä suodattavalla menetelmällä tai öljynerotuksella ennen eteenpäin johtamista."

AK-, AR-, AH-, P- ja LPA-alueiden kaavamääräyksiin lisätään: "Rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyrakenteiden tulee olla valmiita ennen rakennustöiden aloittamista."

Kaavamääräykseen wh lisätään: "Hulevesialue tulee toteuttaa maanpäällisenä rakenteena."

Kaavamääräykseen wr lisätään: "Ohjeellinen hulevesireitti tulee toteuttaa maanpäällisenä rakenteena."

Määräyksiin lisätään C- ja SR-alueille:
"*Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A)."*

Poistetaan määräyksistä lause "*Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT 89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallinta -ohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa*."

21 § Detaljplaneändring 002423, 40 Övitsböle/ Bergpassvägen 7

VD/5675/10.02.04.00/2019

TeA/HW/TLA/JOR/ALV/VIK/JT/KW

I Övitsböle på Bergpassvägen 7 görs en planändring som möjliggör byggande av en industri-, lager- och kontorsbyggnad i tre våningar med tomtexploateringstalet= 0,50. Byggrätten ökar till det dubbla från 1021 m²-vy till stä 2042 m²-vy och antalet våningar från två till tre.

Detaljplaneändringen gäller en del av kvarteret 40105 i stadsdel 40 Övitsböle.

Ändringen gäller en del av kvarteret 40105 i den detaljplan som upphävs.

Området ligger i stadsdelen Övitsböle söder om Ring III, i korsningen av Bergpassvägen och Slunggränden, på adressen Bergpassvägen 7.

Sökande
Maanrakennusliike Lehtonen Oy

Markägare
Området ägs av sökanden.

Beredning
Utöver stadens sakkunniga har arkitektbyrån Arkkitehtitoimisto M.A.T./Markku Toivakka ja Vekkeli & Lemmenlehti Oy/Mikko Vekkeli deltagit som konsult i beredningen av planen.

Generalplan 2007
I den generalplan med rättsverkningar som godkänts av stadsfullmäktige 17.12.2007 är området ett område för funktioner med betydande miljökonsekvenser (TT). Området reserveras för sådana produktions-, logistik-, lager- och depåfunktioner som på grund av de miljöolägenheter som verksamheten orsakar inte kan placeras i andra arbetsplatsområden.
På områdets västra sida har anvisats beteckningen för råvattentunnel. (Päijännetunneln) Området ligger i flygbullerzon 1 (LDEN över 60 dB).

Generalplan 2020
I den av stadsfullmäktige 25.1.2021 godkända generalplanen (inte vunnit laga kraft) är området ett område för produktions- och lagerverksamhet som kräver utrymme (TT).

Området reserveras för produktions-, lager- och logistikfunktioner samt funktioner för samhällsteknisk försörjning. I området får placeras sådana funktioner som på grund av de miljöstörningar som dessa orsakar inte kan placeras i andra arbetsplatsområden.

På områdets västra sida har i generalplanen anvisats beteckningen för råvattentunnel (v) (Päijännetunneln) och landningszon för flygplan. I råvattentunnelns skyddsområde (200 m från rörets mittlinje) tillåts inte sådan verksamhet som kan äventyra tunneln eller vattnets kvalitet.

I landningszonen för flygplan ska bullret beaktas vid byggandet. Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller i ytterskiktet i byggnader som används för boende och andra funktioner känsliga för buller ska vara minst 35 dB. Området ligger i flygbullerzon 1 (LDEN över 60 dB)

Detaljplaneändringen
Fastighetsägaren har ansökt om planändring med målsättningen att få användningen av området förenhetligat i enlighet med den allmänna effektiviteten för området.
Ett tidigare kvartersområde för småindustribyggnader (TP5) ändras till ett kvartersområde för industri-, lager- och kontorsbyggnader (TKT). Områdets tomtexploateringstal ändras från e=0,25 till e= 0,50 och den tillåtna höjden för byggnader från II till III. Den områdesdel av tomten som bestämts för plantering minskas till att utgöra 2–5-meter. I planen förverkligas planeringsprinciper som överensstämmer med hållbar utveckling samt anpassning och bekämpning av klimatförändringen genom att bestämma om gröneffektiviteten, dagvattenhanteringen för funktioner, koldioxidneutralitet samt vägtrafik- och flygbuller. Bilplatser har bestämts för industri 1 bp/100 m²-vy, lagerutrymmen 1 bp/150 m²-vy, kontorslokaler 1 bp/50 m²-vy och affärslokaler 1 bp/35 m²-vy. Antalet cykelplatser bestäms i samband med bygglovet.

Deltagande och växelverkan
Ett program för deltagande och bedömning gjordes upp 12.10.2020.
I Vantaan Sanomat har meddelats om att planen blivit aktuell och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Det lämnades in 6 åsikter.

Stadens mark- och bostadspolitiska riktlinjer
Planen följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Avtal
Detaljplaneändringen omfattar ett markanvändningsavtal.

Sökanden har lämnat in en förbindelse om markköp efter att planen har trätt i kraft.

Ändringskostnaderna betalas av sökanden Maanrakennusliike Lehtonen Oy och för stadsstyrelsen föreslås att avgiftsklass 2 (5000 €) fastställs.

Stadsmiljönämnden 9.11.2021 § 7

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att
a) förslaget till detaljplaneändring nr 002423, 40 Övitsböle/Bergpassvägen 7, som daterats 9.11.2021, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,
c) avgiftsklass 2 fastställs och det konstateras att ändringskostnaderna (5000 €) betalas av sökanden Maanrakennusliike Lehtonen Oy.

Beslut:
Förslaget godkändes.

———

Stadsstyrelsen 13.12.2021 § 25

Förslag framlagt av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) lägga fram förslaget till detaljplaneändring nr 002423, 40 Övitsböle/Bergpassvägen 7, som daterats 9.11.2021, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
b) berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden, och
c) fastställa avgiftsklass 2 och konstatera att ändringskostnaderna (5000 €) betalas av sökanden Maanrakennusliike Lehtonen Oy.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Framläggning
Förslaget till detaljplaneändring hölls framlagt 12.1.2022–10.2.2022 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades inga anmärkningar.

Planutlåtanden
Stadsstyrelsen beslutade 13.12.2021 berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Det begärdes 8 utlåtanden och 5 lämnades in.

Finavia Oyj anmärkte i sitt utlåtande att hänvisningen i planbestämmelserna till reservlandningsbanan är felaktig och bör strykas och att växtligheten också måste beaktas i bestämmelsen som ett element, vars höjd inte får överstiga hindrets yta. I planeringsbestämmelserna ska det också konstateras att flyghindertillstånd måste inhämtas för placeringen av tillfälliga hinder som sträcker sig högre än 10 m över markytan.

NTM-centralen i Nyland önskade att det i Päijännetunnelns skyddsområde inte får sprängas berg nedanför tunnelns tryckvattennivå +43 m utan specialutredningar och att risken för skador på tunneln och den tillåtna vibrationsnivån ska beaktas vid sprängningsarbeten samt att det i området inte heller får placeras sådana funktioner som kan riskera kvaliteten på tunnelns råvatten eller kvaliteten på områdets grundvatten. Även områden avsedda för behandling eller upplagring av flytande bränslen, serviceområden och parkeringsområden ska utrustas med lämpliga skyddskonstruktioner, så att Päijännetunnelns råvatten eller områdets grundvatten inte äventyras och dagvatten som samlas upp från ovan nämnda områden ska ledas bort från tunnelns skyddsområde via oljeavskiljningsbrunnar. Jordvärmebrunnar tillåts inte heller i området.

Vanda Energi påminde om avtalet mellan staden och Vanda Energi i det fall, där ledningar behöver flyttas.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) hade ingenting att anmärka.

Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadsmiljönämnden 22.3.2022 § 9

Stadsplaneringsdirektörens förslag:
Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

a) utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs, och att
b) förslaget till detaljplaneändring 002423, 40 Övitsböle/Bergpassvägen 7, som daterats 22.3.2022, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Avtal
Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplanen undertecknades 1.4.2022.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 29

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

a) utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs, och att
b) förslaget till detaljplaneändring 002423, 40 Övitsböle/Bergpassvägen 7, som daterats 22.3.2022, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:
Förslaget godkändes.

_____

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 21

Stadsstyrelsens förslag:
Stadsfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till detaljplaneändring 002423, 40 Övitsböle/Bergpassvägen 7, som daterats 22.3.2022.
Beslut:
Förslaget godkändes.

Bilagor:
– Detaljplaneändringens beskrivning 22.3.2022
– Utlåtanden och svar 22.3.2022

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:
Johanna Rajala, områdesarkitekt, tfn 050 302 8975
planläggningstekniker Anna-Liisa Vanhala, tfn 050 302 9334
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

002423 KALLIOSOLANTIE 7

YLÄSTÖ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 22.3.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002423. Kaavoitus on tullut vireille 12.10.2020.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

osa korttelista 40105 kaupunginosassa 40 Ylästö. (kumoutuvan asemakaavan osa korttelista 40105, kaupunginosassa 40 Ylästö).

Alue kaavoitetaan teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT). Alueelle on suunnitteilla kolmikerroksinen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennus tonttitehokkuudella e= 0,50.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Anna-Liisa Vanhala, kaavoitusteknikko, Vantaan kaupunki;
etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. +358 50 302 9334.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

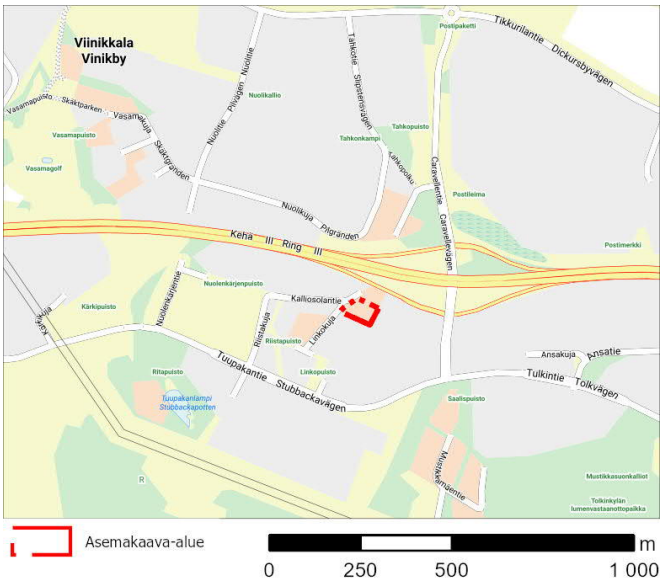

Opaskartta
Kaavamuutosalue sijaitsee Ylästön kaupunginosassa Kehä III:n eteläpuolella Kalliosolantien ja Linkokujan risteyksessä osoitteessa Kalliosolantie 7.

.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanrakennusliike Lehtonen Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 27.6.2019. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002423.
- Kaavoitus tuli vireille 12.10.2020.
- Mielipiteet pyydettiin 11.11.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 6 kappaletta.
- Kaupunkiympäristölautakunta 9.11.2021 esitti kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi ja pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Kaupunginhallitus 13.12.2021 päätti asettaa kaavamuutosehdotuksen nähtäville 30 päiväksi ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Kaavamuutosehdotus oli nähtävillä 12.1.2022 -10.2.2022. Nähtävilläoloaikana ei tullut muistutuksia. Lausuntoja pyydettiin 8 kpl ja saatiin 5 kpl.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä ... 4
2. Lähtökohdat ... 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 5
2.2 Suunnittelutilanne ... 8
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 10
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 10
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 10
3.3. Asemakaavan tavoitteet ... 12
4. Asemakaavan kuvaus ... 13
4.1 Kaavan rakenne ... 13
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 13
4.3 Aluevaraukset ... 14
4.4 Kaavan vaikutukset ... 14
4.5 Ympäristön häiriötekijät ... 16
4.6 Nimistö ... 16
5. Asemakaavan toteutus ... 17
6. Kaavatyöhön osallistuneet ... 17
7. Asemakaavan seurantalomake ... 18
8. Asemakaavakartta ja –määräykset ... 20
9. Muu suunnitelma-aineisto ... 24

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavakartta ja kaavamääräykset 12.10.2021
- Havainnekuvia (Arkkitehtitoimisto A.M.T. Oy)
- Vesihuollon yleissuunnitelmakartta (Paula Luomala, Vantaan kaupunki)

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vihertehokkuuslaskelmat 19.4.2021 (Vekkeli & Lemmenlehti Oy)
- Yhteenveto osallisten mielipiteistä 27.1.2021
- Hiilineutraaliusselvitys 21.4.2021 (Agon Shala, Vantaan kaupunki)

1. TIIVISTELMÄ

Voimassa olevaa kaavaa muutetaan pienteollisuusrakennusten korttelialueesta (TP5) teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT). Alueen tonttitehokkuus muutetaan e=0,25:stä e= 0,50:een ja rakennusten sallittu korkeus II:ta III:een. Tontin istutettavaksi määrättyä alueenosaa kavennetaan.

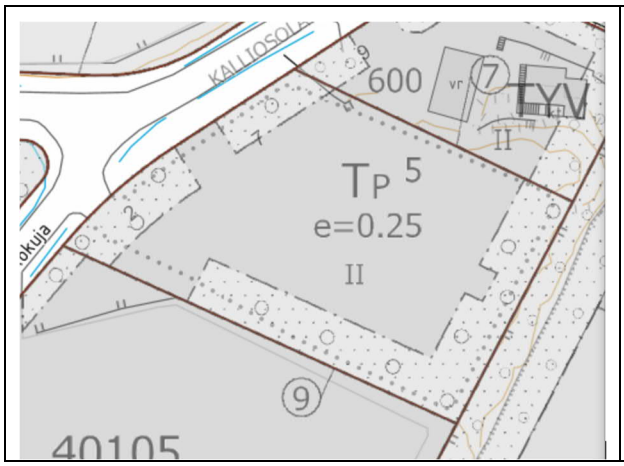

Voimassa oleva asemakaavatilanne

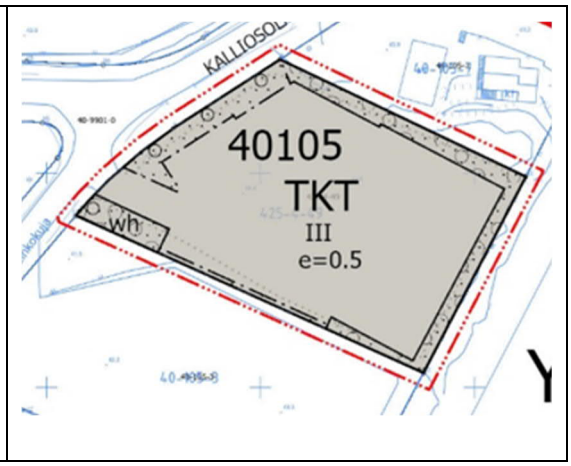

Asemakaavamuutos

2. LÄHTÖKOHDAT

Viistoilmakuva alueesta ja alueen rajaus

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Ylästön kaupunginosa rajautuu etelässä ja lännessä Vantaanjokeen, idässä Krakanojaan ja Pakkalan kaupunginosaan, sekä pohjoisessa Viinikkalan kaupunginosaan ja Tuupakassa Kehä III:lle asti. Vantaanjoen vastarannalla ovat Vantaanlaakson ja Kaivokselan kaupunginosat sekä Helsingin kaupungin Kaarelan ja Tuomarinkylän kaupunginosat.

Kaupunginosan pohjoisosissa Tuupakantien varrella on myös yritysaluetta. Esimerkiksi rakennuskonevuokraamoyritys Cramon ja sähkötarvikkeiden tukkukauppa SLO:n pääkonttorit sijaitsevat Ylästössä Kehä III:n eteläpuolella Tuupakassa. Myös tämä kaava-alue sijaitsee Ylästön teollisuusalueella aivan Kehä III:n eteläpuolella. Lentoasema on vajaan kahden kilometrin päässä kaava-alueesta.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne
Alueella ei ole inventoituja luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous
Kaavamuutosalue on nykytilanteessa tasattua sorakenttää. Hulevedet johtuvat Linkokujan avo-ojiin.

Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä

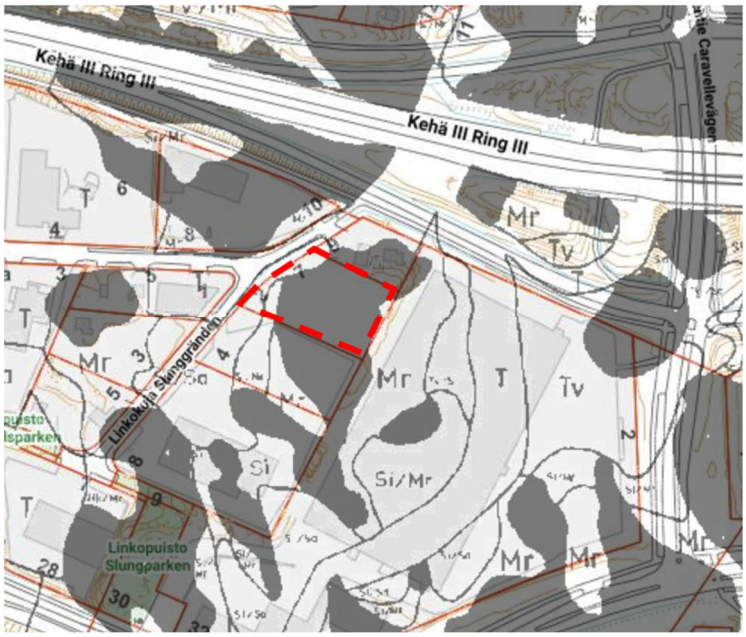

Maaperä on suurelta osin kalliota, aivan Kalliosolantien vieressä on kaistale moreenia.

Topografia

Maaston korot vaihtelevat +41,6 ja 44,80 metrin välillä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Ylästön kaupunginosassa asui vuoden 2019 alussa 4948 henkeä. Alueen väkiluku on kasvanut vuosien 2009-2018 välillä 324:llä hengellä. Yli 50% väestöstä on työikäisiä 25-64 vuotiaita. Kaava-alue sijaitsee Ylästön teollisuus- ja varastoalueella ja siellä asukasmäärä on tilastotietojen mukaan alle 10 asukasta. Itse kaava-alueella ei ole asuntoja eikä asukkaita.

Palvelut ja työpaikat
Työpaikkojen määrä Ylästön kaupunginosassa on kasvanut vuodesta 2009 vuoteen 2018 mennessä vain 2,8 % (66 kpl). Koko Aviapoliksen alueella vastaava luku oli 26,8 % (8 799). Suurinta työpaikkojen kasvu oli Veromiehen alueella 98,8 %.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Ylästön teollisuus- ja varastoalueella. Linkokujan ja Kalliosolantien ympäristössä on varastorakennuksia ja teollisuusrakennuksia sekä rekisterien mukaan neljä asuinrakennusta.

Kaupunkikuva

Ympäröivät varasto- ja teollisuusrakennukset on rakennettu 1986 – 2013. Kalliosolantie 10:ssä sijaitseva toimistorakennus on vuodelta 2000. Asuinrakennukset ovat 1950-1960 luvuilta.

Liikenne

Kalliosolantie 7 tontti sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien päässä.

Autoliikenne: Tontille pääsee Tuupakantieltä Riistakujan kautta ja se on sujuvasti saavutettavissa suuremmillakin ajoneuvoilla. Sijainti keskeisellä paikalla Kehä III:n varrella mahdollistaa kilpailukykyiset yhteydet niin lyhyt- kuin pitkämatkaisessa liikenteessä.

Julkinen liikenne: Aluetta palvelee kattavat HSL-liikenteen linja-autoyhteydet. Lähimmät pysäkit sijaitsevat Tuupakantiellä, Caravellentiellä ja Kehä III:n varressa 300–600 metrin etäisyydellä. Niiltä on suorat yhteydet Martinlaaksoon, Myyrmäkeen, Kivistöön, Tammistoon, Tikkurilaan ja Koivukylään sekä Helsingin puolelle Hakaniemeen ja Mellunmäkeen. Lisäksi Riistakujalla alle 400 metrin päässä on kaupunkipyöräasema.

Kävely ja pyöräily: Kalliosolantiellä ei ole erillistä jalankulku- ja pyörätietä, mutta leveytensä ja alhaisten liikennemäärien takia se on toimiva yhteys myös kävelijöille ja pyöräilijöille. Muuten alueelta on laadukkaat yhteydet Tuupakantien ja Kehä III:n varren yhteyksien kautta jokaiseen ilmansuuntaan.

Vesihuolto
<u>Vedenjakelu</u>
Kaavamuutosalue on rakennetun vesijohtoverkoston piirissä. Kalliosolantiellä sijaitsee yleinen vesijohto (VJ 315 M 1986) ja Linkokujalla (VJ 110M 1986), joihin kaavoitettava alue voidaan liittää.

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja LW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +66.00 ... +83.00 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

<u>Jätevesiviemäröinti</u>

Kaavamuutosalue on rakennetun jätevesiviemäriverkon piirissä. Kalliosolantiellä sijaitsee yleinen jätevesiviemäri (JV 225 M 1986) ja Linkokujalla (VJ 250 M 1986), joihin kaavoitettava alue voidaan liittää.

Jätevedet johdetaan Kehä III siirtoviemärin kautta Tuupakan jätevesipumppaamolle, josta vedet johdetaan edelleen Espoon puolelle Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Kaavamuutosalue on rakennetun hulevesiviemäröinnin piirissä. Kaavamuutosalueen lähin yleinen hulevesiviemäri sijaitsee Kalliosolantiellä (HV 300 B 1986). Hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä kehä III tienvarsiojaan, josta ne lopulta päätyvät onkiojaa pitkin Vantaa jokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Kehä Kehä III:n kautta Kalliosolantielle.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia tontin länsilaidan ja Kalliosolantien välissä kulkee pienjänniteverkkoa ilmalinjana.

Ympäristöhäiriöt
Lentomelu
Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä 1 (LDEN yli 60 dB), joka edellyttää toimistotiloilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 35 dB ääneneristävyyttä.
Vantaan rakennusjärjestys 57 §, 1.11.2011.

Tiemelu
Alueelle kantautuu tiemelua Kehä III:lta. Alueen tiemelutaso on 60-65 dB (2016 päivällä 7-22), mikä edellyttää toimistotiloilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 35 dB ääneneristävyyttä. Lentomelu on määräävä.
Vantaan rakennusjärjestys 57 §, 1.11.2011.

Erityistoiminnat
Päijänne-tunneli
Kaavamuutosalueen ali kulkee Päijänne-tunneli, jonka kautta kuljetetaan raakavettä pääkaupunkiseudulle. Tunnelin suoja-alue kattaa 200 metrin levyisen vyöhykkeen tunnelin molemmin puolin sen keskilinjasta mitattuna.
Alueella tapahtuva toiminta ei saa vaarantaa Päijänne-tunnelin veden tai pohjaveden laatua. Alueiden käytössä on otettava huomioon raakaveden ja tunnelin suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet.
Päijänne-tunneli on otettava huomioon tunnelin vaikutusalueella rakennettaessa.
Raakavesitunnelin suoja-alueella ei kalliota saa louhia tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erityisselvitystä. Suoja-alueella tulee louhintatöissä ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittava tärinätaso. Toimenpiteitä suunniteltaessa tulee olla yhteydessä Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:öön. Kemikaali- ja öljytuoteonnettomuuksien varalta ojat on Päijänne-tunnelin vaikutusalueella tiivistettävä siten, etteivät haitalliset aineet pääse imeytymään maaperään. Laaditun ohjeen "Ohje Päijänne-tunnelin suojaustarpeen huomioon ottamisesta Vantaalla, 12.1.2001" mukaisesti kaavamuutoksesta pyydetään lausunto Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:ltä.

2.1.4 Maanomistus

Kaava-alueen omistaa Maanrakennusliike Lehtonen Oy.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)	
	Maanrakennusliike Lehtonen Oy	0,4	
Yhteensä		0,4	

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Maakuntakaava

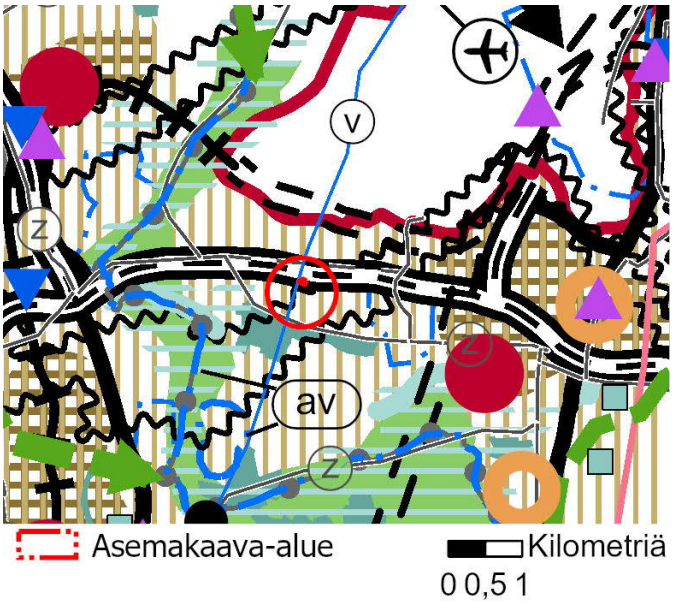

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä.

V Alueen vieritse kulkee raakavesitunneli.

55 Lentomelualue (Lden 55 - 60 dBA)

Joukko- ja/tai tavaraliikenteen kannalta merkittävä tie tai katu

Z Voimajohto

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

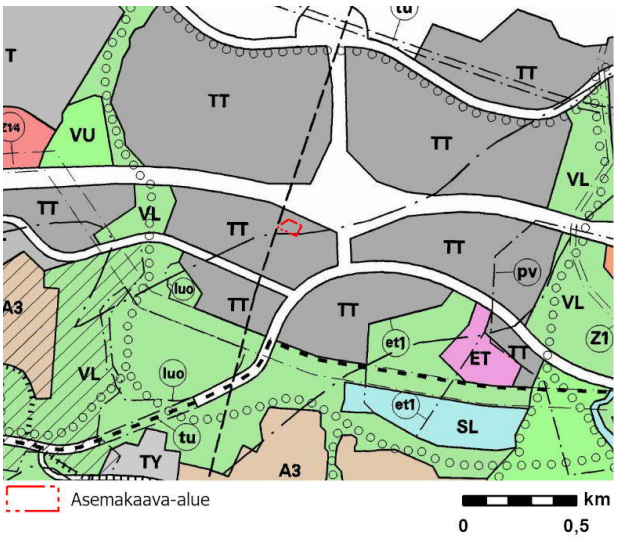

Yleiskaava 2007
Alue on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien toimintojen aluetta (TT).
Alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikko toiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille.

Alueen länsipuolelle on merkitty raakavesitunneli-merkintä. (Päijännetunneli).

Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä m1. (LDEN yli 60 dB)

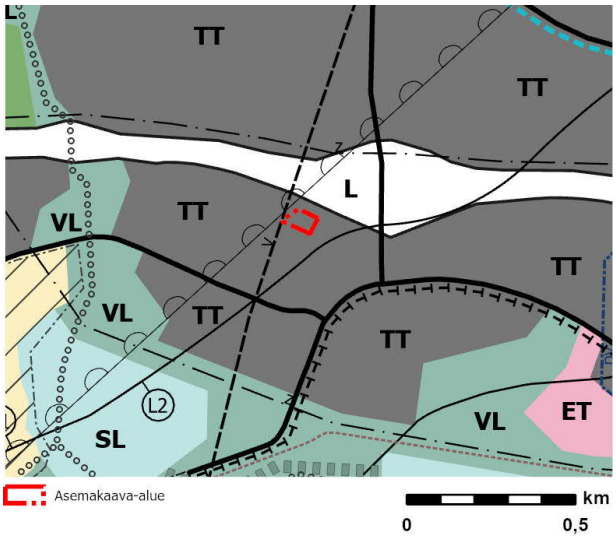

Yleiskaava 2020 kv 25.1.2021
Yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021.

Yleiskaavassa alue kuuluu tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueeseen (TT).

Alue varataan tuotanto-, varasto-, logistiikka- ja yhdyskuntateknisen huollon toiminnoille. Alueelle saa sijoittaa toimintoja, joita niiden aiheuttamien ympäristöhäiriöiden vuoksi ei voi sijoittaa muille työpaikka-alueille.

Alueen länsipuolelle on yleiskaavaan merkitty raakavesitunneli-merkintä(v) (Päijännetunneli) ja lentokoneiden laskeutumisvyöhyke.
Raakavesitunnelin suoja-alueella (200 m putken keskilinjasta) ei ole sallittu sellainen toiminta, joka voi aiheuttaa vaaraa tunnelille tai veden laadulle.
Lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeellä melu on huomioitava rakentamisessa. Asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB. Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä 1 (LDEN yli 60 dB).

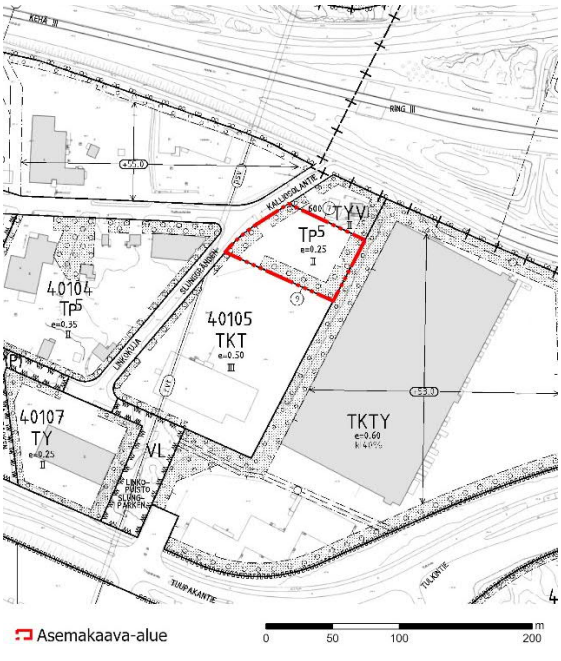

Asemakaava

Alueella on voimassa Tuupakka 2 asemakaava (400500), joka on vahvistettu Sisäasiain ministeriössä 12.1.1981.

Alue on pienteollisuusrakennusten korttelialuetta (TP5), jolla olemassa olevia asuinrakennuksia saa kunnostaa ja käyttää asumiseen.

Tonttitehokkuus e=0,25 ja rakennusten suurin sallittu kerrostenlukumäärä on kaksi (II).

Suurelta osin tonttia ympäröi noin kymmenen metriä leveä istutettava korttelinosa, jolla olevia puita tulee säilyttää ja uusia puita istuttaa niin, että 3 metriä korkeiden puiden määrä on vähintään 7 kpl kutakin tontin alkavaa 1000 m2 kohti.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Alueelle on myönnetty 01.12.2016 lupa omakotitalon ja saunarakennuksen purkamiselle sekä tontin louhimiselle ja aidan rakentamiselle tontin koillisrajalle. Lupatunnus 40-1142-16-P § 1003, lupapistetunnus LP-092-2016-05757. Toimenpide Omakotitalon ja saunarakennuksen purkaminen. Tontin louhiminen ja aidan rakentaminen tontin koillisrajalle.

Päijänne-tunneli: Kyseisellä kohdalla Päijänne-tunnelin painetaso on noin +42,5 ja tunnelin katto on noin tasossa +3. Kallion laatu on paikoin huonoa, suuriakin lohkareita on pudonnut tunnelin katosta ja kallioperässä on hyvin vettä johtavaa rakoilua.

Radon: Säteilyturvakeskus suosittelee Ylästössä radonturvallista rakentamista.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

- Maanrakennusliike Lehtonen Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 27.6.2019. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002423. Kaavoitus tuli vireille 12.10.2020. Kaavamuutos on vuoden 2021 työohjelmassa.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)

- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille sähköpostitse.

MRL 62§
Naapuri Timreal Oy huomautti, että kaava-alueen louhinnan yhteydessä vuonna 2018 rakennusviranomaiset ovat määränneet rajalla (Kalliosolantie 7 ja 9) olevan kallionkielekkeen louhittavaksi pois myös Timreal Oy:n puolelta, mutta kaavan hakija on louhinut kallion vain tontin rajaan saakka. Kalliosolantie 9 puolella oleva kallionkielekkeestä rakennuslupaviranomaisen mielestä voi olla vaaraa Kalliosolantie 9:n rakennuksille ja mahdollisesti tulevalle viheralueelle Kalliosolantie 7 puolella. Asiasta tehdystä huomautuksesta huolimatta kaavamuutoksen hakija ei ole ryhtynyt em. toimenpiteisiin.

Mielipiteen ovat jättäneet myös HSY, Fingrid Oyj, Caruna Espoo Oy, Vantaan Energia Oy ja Vantaan kaupunginmuseo, joilla ei ollut huomautettavaa.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 12.1.-10.2.2022. Ehdotuksesta pyydettiin lausuntoja 8 kpl. Muistutuksia ei tullut, mutta lausuntoja saatiin 5 kpl.

Finavia Oyj lausui, että
- viittaus varakiitotiehen on virheellinen ja se tulee poistaa.
- Myös kasvillisuus tulee huomioida määräyksessä elementtinä, jonka korkeus ei saa ylittää estepintaa.
- Suunnittelumääräyksessä tulee todeta, että maanpinnan tasosta yli 10 m korkeuteen ulottuvien tilapäistenkin esteiden sijoittamiseen on haettava lentoestelupaa.

Uudenmaan ELY-keskus lausui, että
- Päijännetunnelin suoja-alueella ei saa louhia kalliota tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erillisselvitystä.
- Suoja-alueella louhintatöissä tulee ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittu tärinätaso.
- Päijännetunnelin suoja-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa tunnelin raakaveden tai alueen pohjaveden laadun.
- Polttonesteiden käsittelyyn tai varastointiin tarkoitetut alueet, huoltoalueet sekä pysäköintialueet tulee varustaa asianmukaisin suojarakentein, jotta Päijännetunnelin raakavesi tai alueen pohjavesi eivät vaarannu. Edellä mainituilta alueilta kertyvät hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pois tunnelin suoja-alueelta.
- Alueella ei sallita maalämpökaivoja.

Vantaan Energia muistutti kaupungin ja Vantaan Energian välisestä sopimuksesta tapauksessa, jossa johtosiirrot ovat tarpeen.

HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ja HSY Helsingin seudun ympäristöpalveluilla ei ollut huomautettavaa.

Lausuntoja on otettu huomioon siten, että kaavamääräyksiä on täydennetty ja tarkennettu.

Kaavamääräyksiin on lisätty Finavian Oy:n ja Uudenmaan Ely-keskuksen lausunnoissaan pyytämät lisäykset ja korjaukset.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Kaavakarttaan on tehty piirustusteknisiä korjauksia sekä lisätty Uudenmaan Ely-keskuksen ja Finavia Oy:n lausunnoissaan esitetyt lisäykset ja korjaukset.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Hakijan tavoitteena on saada alueen käyttöä yhtenäistettyä alueen yleisen tehokkuuden mukaiseksi.

Kaupungin tavoitteena on asemakaavassa määrätä alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavamuutosalue käsittää yhden 4086 m2 suuruisen tontin, joka sijaitsee osoitteessa Kalliosolantie 7. Tontti muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT), jonka tonttitehokkuus on e=0.50 (rakennusoikeus 2043 k-m2). Rakennukset saa rakentaa kolmikerroksisiksi Tonttia ympäröi noin kahdesta viiteen metriä leveä istutuskaista.
Kaavassa on annettu määräyksiä vihertehokkuudesta, hulevesien hallinnasta, hiilineutraaliudesta, sekä tieliikenne- ja lentomelusta.

4.1.1 Mitoitus

Teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialue (TKT) on 0,4086 hehtaarin alue, tehokkuusluku e=0.50, joten rakennusoikeus on 2043 k-m2. Rakennusten suurin sallittu kerrostenlukumäärä on kolme (III).

Autopaikkojen määrät:
Teollisuus 1 ap/100 k-m2, varastot 1 ap/150 k-m2, toimistot 1 ap/50 k-m2 ja liiketilat 1 ap/35 k-m2. Polkupyöräpaikkojen lukumäärä määritellään rakennusluvan yhteydessä.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Uusi rakentaminen noudattaa ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakentamisessa tulee huomioida rakennusten ja niihin liittyvien rakenteiden kuten katosten ja aitojen materiaaleiltaan yhtenäinen kaupunkikuvaan soveltuva kokonaisuus. Alue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen, erityisesti tulee huomioida näkymät KehäII:n ja Kalliosolantien suuntaan.

Viherrakentamisesta, hulevesien käsittelystä ja hiilineutraaliudesta on annettu määräykset kaavaan. Suunnittelualueella käytetyt vihertehokkuusratkaisut ovat rakennusluvan yhteydessä vaadittu vihertehokkuus 0.7, istutettavien puiden määrän ja koon vaatimus sekä määräämällä hulevesien käsittelystä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kaavassa on annettu myös määräyksiä sähköautojen latauspisteiden rakentamiseksi sekä uusiutuvan energian tuotantoon varautumisesta.

Päijänne-tunnelin Helsinki - Vantaan lentoaseman tai varakiitotien lentoesteiden korkeusrajoituspintoja vaikutukset rakentamiseen on otettu myös kaavamääräyksissä huomioon.

Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä 1 (LDen yli 60 dB) ja Kehä III:n tieliikenne melu alueella on yli 60 dB, joten toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lentomelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

4.3 ALUEVARAUKSET

Kaava-alue on kokonaisuudessaan teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialuetta (TKT).

Kaava-alueen länsipuolitse kulkee Päijänne-tunneli, jonka 200 metrin suoja-alueella kaava-alue sijaitsee. Kaavassa on annettu määräys raakavesitunnelin huomioon ottamiseksi aluetta rakennettaessa.

Kaava-alutta ympäröi noin viisi metriä levä istutusvyöhyke lukuun ottamatta tontin eteläreunassa olevaa autopaikkaa, jonka eteläpuolella istutusalue on kaksi metriä.

4.3.1 Korttelialueet

TKT teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialue. Alueen tonttitehokkuus on e= 0,50 ja rakennusten kerrosten lukumäärä III. Tontin istutettavaksi määrättyä alueenosaa viisi metriä. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 0,7.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Asemakaavan selostuksessa esitetään johtopäätökset ja tiivistelmät selvityksistä ja arvioidaan keskeisiä vaikutuksia.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Alue tulee rakennetuksi tehokkaammin ja rakennettu ympäristö täydentyy.
Istutusalueet pienenevät. Asfalttialueet laajenevat, mutta ne ovat toiminnan kannalta välttämättömiä. Rakentaminen vaikuttaa työllisyyteen ja talouteen.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaava-alueella tulee olemaan muutamia työntekijöitä. Alueelle ei tule asukkaita.

Yhdyskuntarakenne

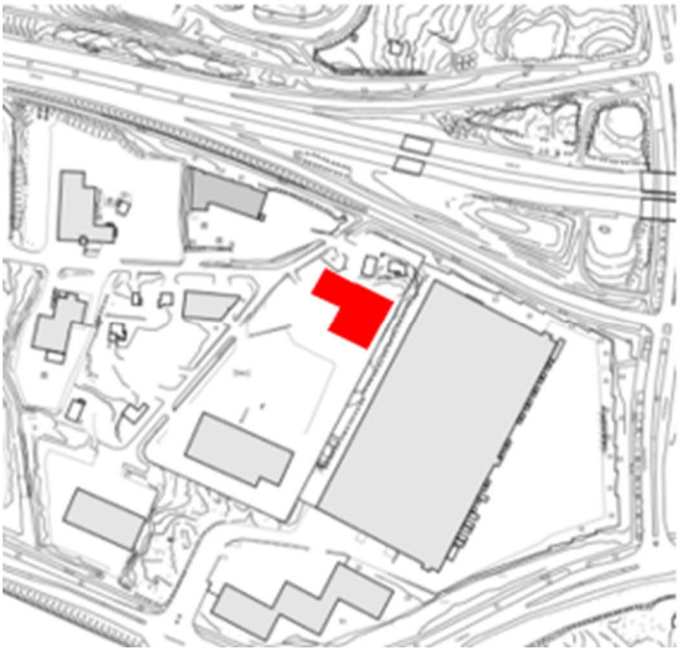

Alue sijoittuu Ylästön teollisuusalueelle Kehä II:n eteläpuolelle Kalliosolantien ja Linkokujan itäpuolelle. Idässä alue rajoittuu varastorakennukseen. Ratkaisu edistää teollisuusalueen täydennysrakentamista ja tukee alueen kaupunkirakennetta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen. Materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu jäävät rakennuslupavaiheeseen. Kortteleista saadaan vehreitä mm. vihertehokkuudesta määräämällä.

Asuminen
Alueelle ei tule asukkaita.

Palvelut ja työpaikat

Alueella säilyy ympäröivien kortteleiden rakennukset niiden työpaikat. Uusia työpaikkoja alueelle tulee muutamia. Kaavamuutoksella ei juurikaan ole vaikutusta alueen palveluihin ja työpaikkojen määrään.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset ovat verrattain pieniä.

Virkistys
Lähimmät puistot sijaitsevat Linkotien päästä kuljettaville Riista- ja Linkopuistoille. Toisaalta kaavassa on annettu määräyksiä kaava-alueelle sijoitettavista puiden ja pensaiden määräistä ja koosta.

Liikenne
Lisärakentaminen lisää jonkin verran liikennettä Linkokujalla ja Kalliosolantiellä.
Teollisuus- ja varastoalueilla liikennemäärän lisäys riippuu tulevasta toiminnasta,
joten sitä ei voida arvioida tarkasti.

Vesihuolto
Uudet asuinrakennukset sekä toimitilat voidaan liittää jo rakennettuun vesihuoltoverkostoon. . Yleistä vesihuoltoverkostoa ei tarvitse kaavamuutosta varten laajentaa, joten muutoksesta ei aiheudu vesihuollolle lisäkustannuksia.

Ympäristöhäiriöt
Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu, josta määrätään kaavassa toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyyden määräyksellä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Korttelialueiden hiilineutraaliuden huomioimisella ja vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista.

Vesistöt ja vesitalous
Alueelle laaditaan pihasuunnitelma, vihertehokkuuslaskelma ja hulevesien käsittelysuunnitelma. Kaavamuutoksen myötä kaavamuutosalueen vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat. Kaava-alueen hulevesien muodostumista korttelialueilla pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle.

Rakennusluvan yhteydessä tontille tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava rakennus tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu nykyiseen katuverkkoon.
Hiilineutraalius on otettu huomioon kaavamääräyksissä määräämällä mm. latauspisteiden määrästä ja uusiutuvan energiantuotantoon varautumisesta.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Alueella mitoittavana melulähteenä on tie- ja lentomelu.

4.6 NIMISTÖ

Alueelle ei tule uutta nimistöä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Arkkitehtitoimisto M.A.T. Markku Toivakka
Vekkeli & Lemmenlehti Oy Mikko Vekkeli

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Johanna Rajala	alue-arkkitehti
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
	Elisa Ekroos	maisemasuunnittelija
	Agon Shala	kaavoitusinsinööri
	Kimmo Kangas	kaavatekninenkoordinaattori (tilastolomake)
Kuntatekniikan keskus :	Paula Luomala	vesihuollon suunnittelu
	Juuso Kauppinen	liikenneinsinööri
Rakennusvalvonta:	Matti Karjanoja	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen	ympäristöinsinööri
Rakentaminen	Mikko Vanhanen	projekti-insinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 22. päivänä maaliskuuta 2022

Anna-Liisa Vanhala
kaavoitusteknikko

Johanna Rajala
aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	22.09.2021
Kaavan nimi	002423 Ylästö 40 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	12.10.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002423
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,4086	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,4086

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,4086**	**100,0**	**2043**	**0,50**	**0,0000**	**1020**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,4086	100,0	2043	0,50	0,0000	1020
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,4086**	**100,0**	**2043**	**0,50**	**0,0000**	**1020**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,4086	100,0	2043	0,50	0,0000	1020
TKT	0,4086	100,0	2043	0,50	0,4086	2043
TP5	0,0000		0		-0,4086	-1023
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

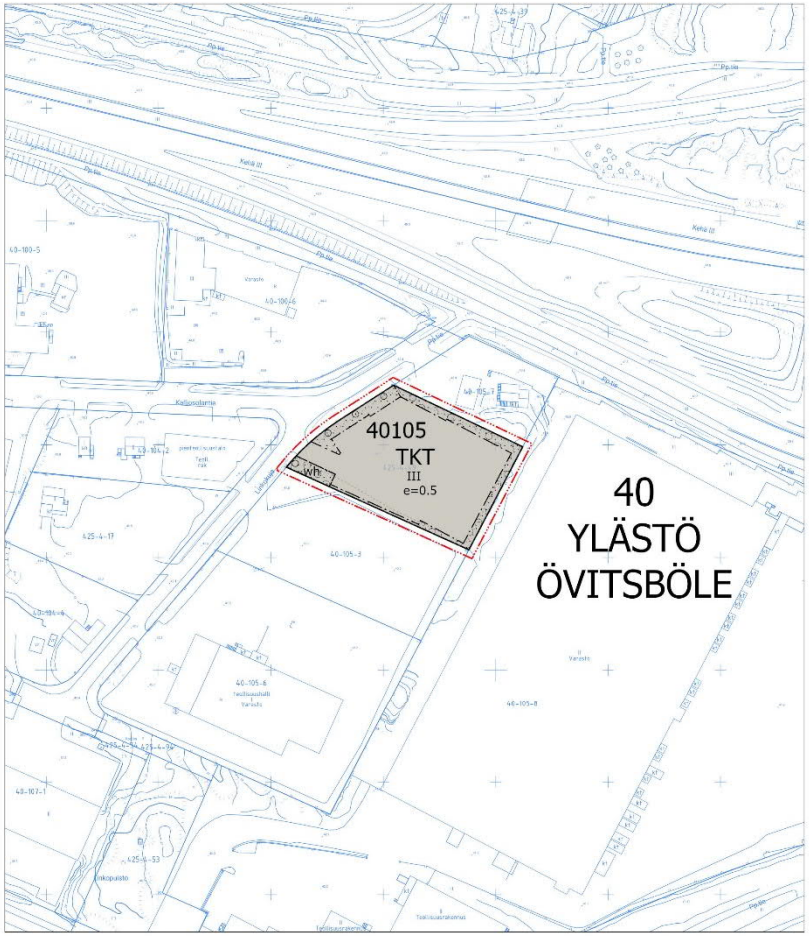

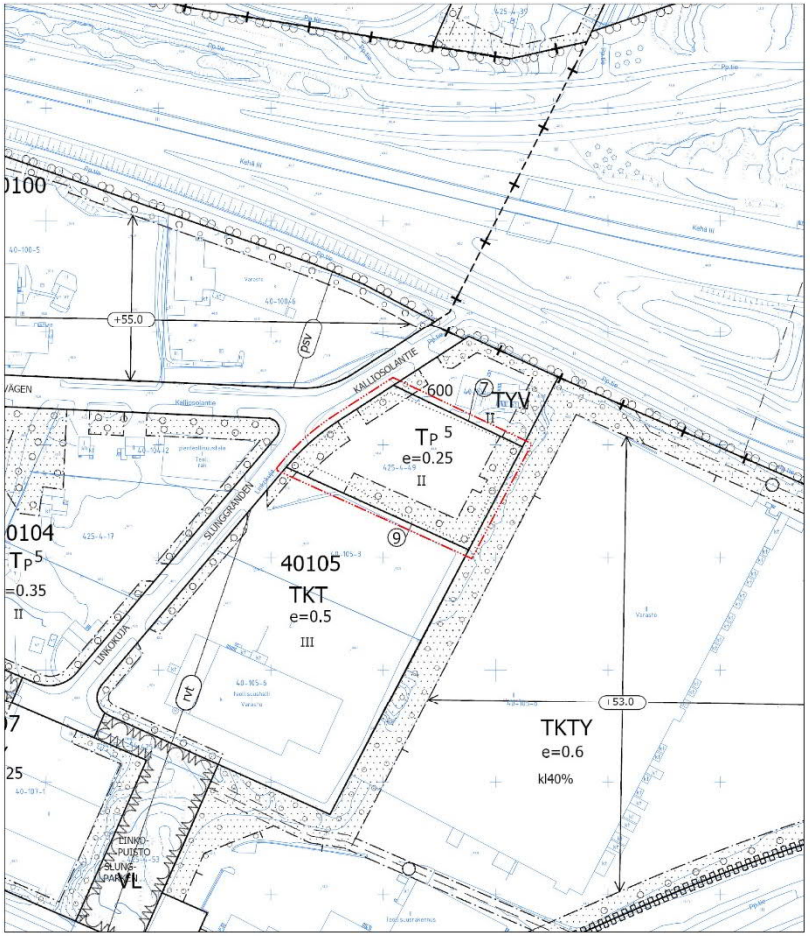

0 80 160 320 Metriä

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002423	22.3.2022

Vantaan kaupunki

Kalliosolantie 7

Kaupunginosa 40, Ylästö

Vanda stad

Bergpassvägen 7

Stadsdel 40, Övitsböle

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 40105.

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 40105.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
TKT	**Teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för industri-. lager-och kontorsbygnader.**
	Rakennusten ja niihin liittyvien rakenteiden, katosten ja aitojen tulee olla kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan yhtenäinen kokonaisuus.	Byggnaderna med anslutande konstruktioner, skärmtak och inhägnader ska i fråga om stadsbild och material utgöra en enhetlig helhet.
	Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen Erityisesti tulee huomioida näkymät KehäII:n ja Kalliosolantien suuntaan.	Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadssätt och den arkitektur som används håller hög klass. Skärskilt vyerna från Ring III och Bergpassvägen ska tas i beaktande.
	Rakennusluvan yhteydessä alueelle tulee laatia pihasuunnitelma ja vihertehokkuuslaskelma, jossa tulee saavuttaa 0,7 vihertehokkuus.	I samband med bygglovet ska en plan över gården utarbetas och gröneffektiviteten beräknas, där 0,7 ska uppnås som gröneffektivitet.
	Piha-alueelle tulee istuttaa myös suuriksi kasvavia puulajeja, joiden elinmahdollisuudet tulee varmistaa riittävillä kasvualustoilla ja lajivalinnoilla. Piha-alueella tulee istuttaa vähintään 6 pienkokoista puuta, täysikasvuisena 6-7 m ja 1 suurikokoinen puu, täysikasvuisena 9m.	I gårdsområdet ska också högväxta trädslag planteras, vars livsbetingelser ska säkerställas med tillräckliga växtunderlag och val av arter. I gårdsområdet ska minst 6 småväxta träd planteras, 6–7 m som fullvuxna, och 1 högväxt träd, 9 m som fullvuxet.
	Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä.	I hanteringen av dagvatten ska principerna och metoderna i Vandas verksamhetsmodell för dagvatten följas.
	Korttelialueella tulee rakenteellisin tai muin toimenpitein hidastaa hulevesien virtausta ja imeyttää kattovesiä maaperään.	På kvartersområdet skall dagvattenflödet bromsas upp genom konstruktionsmässiga eller andra åtgärder och takvattnet absorberas av marken.
	Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.	På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.
	Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.	För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.
	Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee hulevesijärjestelmät suunnitella ja toteuttaa yhteensopiviksi.	På tomter som gränsar till varandra ska dagvattensystemen planeras och byggas så att de passar ihop med varandra.
	Tontilla tulee toteuttaa vähintään yksi suuritehoinen latauspiste. Tontilla tulee toteuttaa latauspistevalmius vähintään 50 prosenttiin pysäköintipaikoista.	Tomten ska förses med minst en högeffektiv laddningspunkt. På tomten ska beredskap skaffas för laddningspunkter för minst 50 procent av parkeringsplatserna.

Tontilla tulee varautua uusiutuvan energian tuotantoon.	Tomten ska ha beredskap för produktion av förnybar energi.
Päijänne-tunnelin vaikutusalueella on kielletty kaikki tunnelin rakennetta ja vedenlaatua heikentävät toimenpiteet. Alue on rakennettava ja maanmuokkaustoimenpiteet tehtävä niin, että ne eivät aiheuta haittaa Päijänne-tunnelille. Maan muokkauksesta ja rakentamisesta tulee rakennushakkeeseen ryhtyvän pyytää lausunto tunnelin omistajalta hyvissä ajoin ennen rakennusluvan myöntämistä ja toimenpiteiden suorittamista.	I det område som påverkas av Päijännetunneln är alla åtgärder som försvagar tunnelns konstruktioner och försämrar vattenkvaliteten förbjudna. Området ska byggas och markbearbetningsåtgärderna ska genomföras så att de inte orsakar olägenheter för Päijännetunneln. Den som tar sig an byggnadsprojektet ska be tunnelns ägare om ett utlåtande om bearbetningen och byggandet av marken i god tid före beviljandet av bygglov och genomförandet av åtgärder.
Päijännetunnelin suoja-alueella ei saa louhia kalliota tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erillisselvitystä. Suoja-alueella louhintatöissä tulee ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittu tärinätaso.	I Päijännetunnelns skyddsområde får berg inte sprängas nedanför tunnelns tryckvattennivå +43 m utan specialutredningar. Vid sprängningsarbeten i skyddsområdet ska risken för skador på tunneln och den tillåtna vibrationsnivån beaktas.
Päijännetunnelin suoja-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa tunnelin raakaveden tai alueen pohjaveden laadun.	I Päijännetunnelns skyddsområde får inte placeras sådana funktioner som kan riskera kvaliteten på tunnelns råvatten eller kvaliteten på områdets grundvatten.
Polttonesteiden käsittelyyn tai varastointiin tarkoitetut alueet, huoltoalueet sekä pysäköintialueet tulee varustaa asianmukaisin suojarakentein, jotta Päijännetunnelin raakavesi tai alueen pohjavesi eivät vaarannu. Edellä mainituilta alueilta kertyvät hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pois tunnelin suoja-alueelta.	Områden avsedda för behandling eller upplagring av flytande bränslen, serviceområden och parkeringsområden ska utrustas med lämpliga skyddskonstruktioner, så att Päijännetunnelns råvatten eller områdets grundvatten inte äventyras. Dagvatten som samlas upp från ovan nämnda områden ska ledas bort från tunnelns skyddsområde via oljeavskiljningsbrunnar.
Alueella ei sallita maalämpökaivoja.	Jordvärmebrunnar tillåts inte i området.
Mikään rakenne, laite, antenni tai kasvillisuus ei saa edes tilapäisesti läpäistä Helsinki - Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.	Ingen struktur, anläggning, antenn eller växtlighet får ens tillfälligt överskrida flyghindrens höjdbegränsningsytor på Helsingfors - Vanda flygplats.
Maanpinnan tasosta yli 10 m korkeuteen ulottuvien tilapäistenkin esteiden sijoittamiseen on haettava lentoestelupaa.	Flyghindertillstånd måste inhämtas även för placeringen av tillfälliga hinder som sträcker sig högre än 10 m över markytan.
Toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tie- ja lentomelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Ljudisoleringen mot väg- och flygbuller i kontorslokalers ytterväggar ΔL skall vara minst 35 dB.
Autopaikkojen vähimmäismäärät: Teollisuus 1 ap/100 k-m2 Varastot 1 ap/150 k-m2 Toimistot 1 ap/50 k-m2 Liiketilat 1ap/35 k-m2	Minimiantalet bilplatser: Industri 1 bp/100 m2-vy Lager 1 bp/150 m2-vy Kontor 1 bp/50 m2-vy Affärslokaler 1bp/35 m2-vy
Pääsisäänkäyntien yhteyteen tulee sijoittaa helposti käytettäviä polkupyöräpaikkoja.	Cykelplatser som är lätta att använda skall placeras vid huvudingångarna.
Pysäköintialueet tulee rajata istutuksin.	Parkeringsplatserna skall avgränsas med planteringar.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
12 **Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VANT **Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
123 **Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
IV **Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
e = 0.12 **Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.**	**Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.**
Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
wh **Hulevesialue.**	**Dagvattenområde.**

	Säilytettävä/istutettava puurivi	**Trädrad som skall bevaras/planteras**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	**Del av område där träd och buskar skall planteras.**
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Johanna Rajala
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda __.__.20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

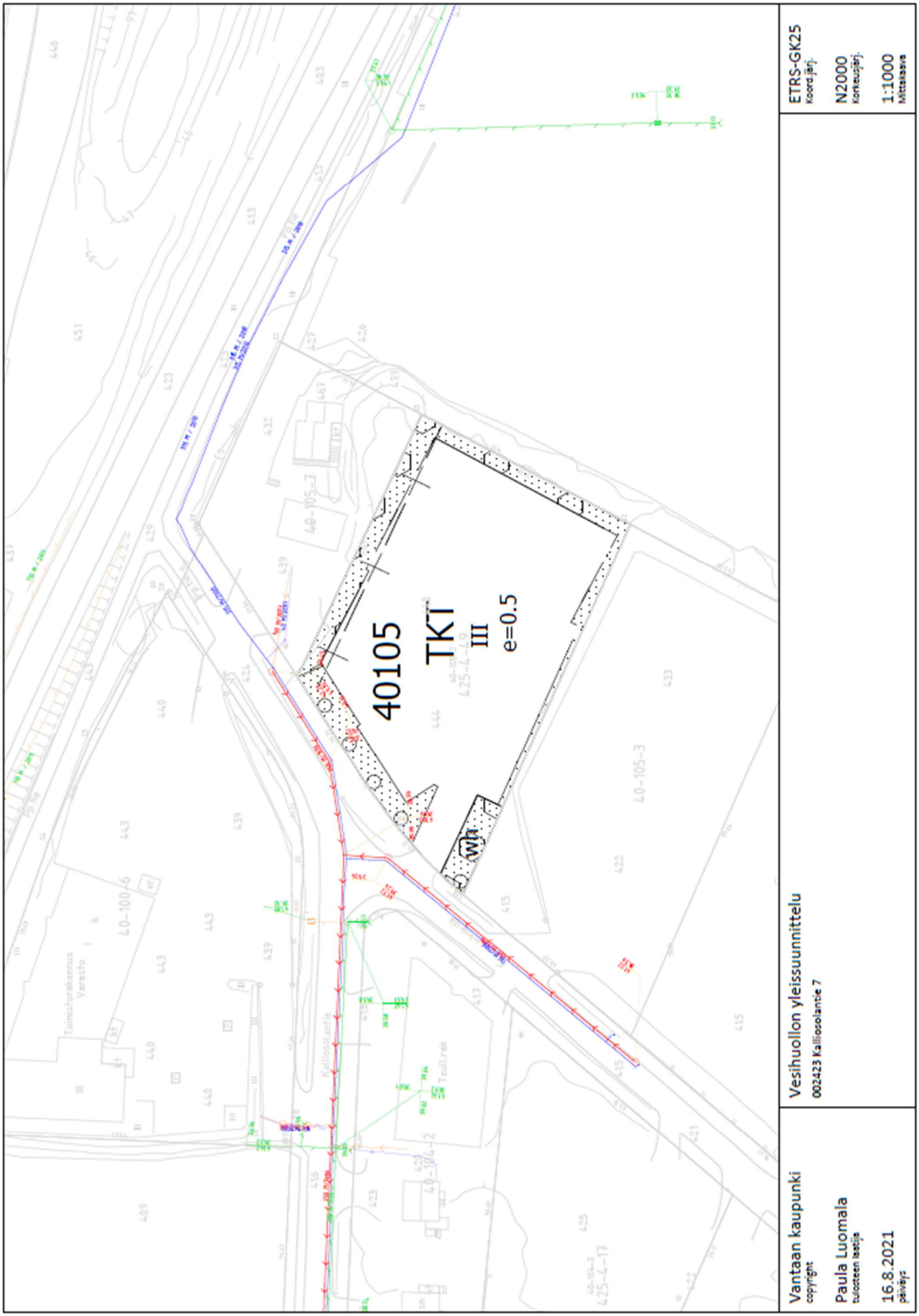
40105
TKT
III
e=0.5
wh
Vesihuollon yleissuunnittelu
002423 Kalliosolantie 7
Vantaan kaupunki
copyright
Paula Luomala
tulosteen laatija
16.8.2021
päiväys
ETRS-GK25
Koordjärj.
N2000
Korkeusjärj.
1:1000
Mittakaava

Tuloskortti

Päivämäärä 19.4.2021

Osoite Kalliosolantie 7, 01740 Vantaa / 40.

Kaavan numero 002423/ 002423 Kalliosolantie 7 (Vireillä)

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	0,90
Tavoitetaso	0,70

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	3	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	1	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien hallintarakenteet	ei elementtiä!	10
Yhteensä	**6**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
22,7	
Valuma kerroin C	
0,8	
Viivytystilavuustarve m^3	
22,7	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	23,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
35 %	

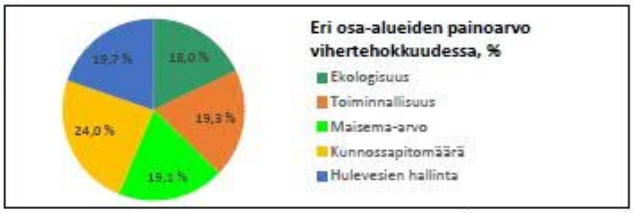

Pihasuunnitelma, KAAVAMUUTOS

Vantaa

Asemakaavoitus / A-LVa

Kaupunginhallitus **13.12.2021** oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002423** / **Kalliosolantie 7**. Lausuntoja pyydettiin 8 ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 Elisa Oyj	Ei lausuntoa.	-
NRO 2 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	Ei lausuntoa.	-
NRO 3 Finavia Oyj	Viittaus varakiitotiehen on virheellinen ja se tulee poistaa. Myös kasvillisuus tulee huomioida määräyksessä elementtinä, jonka korkeus ei saa ylittää estepintaa. Suunnittelumääräyksessä tulee todeta, että maanpinnan tasosta yli 10 m korkeuteen ulottuvien tilapäistenkin esteiden sijoittamiseen on haettava lentoestelupaa.	Poistetaan sana varakiitotie määräyksestä. Lisätään sana kasvillisuus määräykseen. Lisätään määräys: Maanpinnan tasosta yli 10 m korkeuteen ulottuvien tilapäistenkin esteiden sijoittamiseen on haettava lentoestelupaa.
NRO 4 Uudenmaan ELY-keskus	Päijännetunnelin suoja-alueella ei saa louhia kalliota tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erillisselvitystä. Suoja-alueella	Lisätään määräykset kaavaan.

	louhintatöissä tulee ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittu tärinätaso. Päijännetunnelin suoja-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa tunnelin raakaveden tai alueen pohjaveden laadun. Polttonesteiden käsittelyyn tai varastointiin tarkoitetut alueet, huoltoalueet sekä pysäköintialueet tulee varustaa asianmukaisin suojarakentein, jotta Päijännetunnelin raakavesi tai alueen pohjavesi eivät vaarannu. Edellä mainituilta alueilta kertyvät hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pois tunnelin suoja-alueelta. Alueella ei sallita maalämpökaivoja.	
NRO 5 Vantaan Energia Oy	Ei huomautettavaa.	-
NRO 6 HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Ei huomautettavaa.	-
NRO 7 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut	Ei huomautettavaa.	-

NRO 8 Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Ei lausuntoa.	-

NRO 1
Elisa Oyj

Lausunto:
Ei lausuntoa.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 2
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Lausunto:
Ei lausuntoa.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 3
Finavia Oyj

Lausunto:

Finavia Oyj:n lausunto asemakaavaehdotuksesta 002423 Kalliosolantie 7, Ylästö, Vantaa

Vantaan kaupunki on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa asemakaavaehdotuksesta 002423 Kalliosolantie 7, Ylästö 10.2.2022 mennessä.
Asemakaavan muutosehdotuksessa nykyinen pienteollisuusalue muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten alueeksi. Tonttitehokkuutta nostetaan ja rakennusten kerroskorkeus nostetaan kahdesta kolmeen. Kohde sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman 60 dB ylittävällä lentokonemelualueella, joten toimistotilojen ääneneristävyysvaatimus on 35 dB.
Kohde sijaitsee noin 1,8 km etäisyydellä kiitotien 22L päästä ja noin 0,3 km kiitotien jatkeelta sivuun. Kaavaehdotuksessa on aiheellisesti huomioitu Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspinnat, mutta määräyksen viittaus varakiitotiehen on virheellinen ja se tulee poistaa. Myös kasvillisuus tulee huomioida määräyksessä elementtinä, jonka korkeus ei saa ylittää estepintaa. Lisäksi kohteen sijainnin vuoksi suunnittelumääräyksessä tulee todeta, että maanpinnan tasosta yli 10 m korkeuteen ulottuvien tilapäistenkin esteiden sijoittamiseen on haettava lentoestelupaa. Lisätietoa lentoesteluvasta: *https://www.traficom.fi/fi/asioi-kanssamme/hae-lupaa-lentoesteelle*.

Vastine:
Tarkistetaan kaavaa.

Tarkistukset:
Poistetaan sana varakiitotie määräyksestä.

Lisätään sana kasvillisuus määräykseen.

Lisätään määräys kaavaan: Maanpinnan tasosta yli 10 m korkeuteen ulottuvien tilapäistenkin esteiden sijoittamiseen on haettava lentoestelupaa.

NRO 4
Uudenmaan Ely-keskus

Lausunto:
Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Kalliosolantie 7 asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 002423).

Kiinteistö sijaitsee Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä, pienin etäisyys tunnelista on noin 30 metriä. Kallioperän on todettu olevan alueella paikoin heikko, ja tunneliin on pudonnut suuriakin lohkareita. Alueen kallioperässä on kaavaselostuksen mukaan todettu hyvin vettä johtavaa rakoilua. Tästä johtuen Päijännetunnelia koskevia kaavamääräyksiä tulee täydentää.

Päijännetunnelin suoja-alueella ei saa louhia kalliota tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erillisselvitystä. Suoja-alueella louhintatöissä tulee ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittu tärinätaso.
Päijännetunnelin suoja-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa tunnelin raakaveden tai alueen pohjaveden laadun.

Polttonesteiden käsittelyyn tai varastointiin tarkoitetut alueet, huoltoalueet sekä pysäköintialueet tulee varustaa asianmukaisin suojarakentein, jotta Päijännetunnelin raakavesi tai alueen pohjavesi eivät vaarannu. Edellä mainituilta alueilta kertyvät hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pois tunnelin suoja-alueelta.

Alueella ei sallita maalämpökaivoja.

Vastine:
Lisätään kaavan lausunnossa esitetyt määräykset.

Tarkistukset:
Päijännetunnelin suoja-alueella ei saa louhia kalliota tunnelin painevesitason +43 m alapuolelta ilman erillisselvitystä. Suoja-alueella louhintatöissä tulee ottaa huomioon tunnelin vaurioitumisriski ja sallittu tärinätaso.

Päijännetunnelin suoja-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa tunnelin raakaveden tai alueen pohjaveden laadun.

Polttonesteiden käsittelyyn tai varastointiin tarkoitetut alueet, huoltoalueet sekä pysäköintialueet tulee varustaa asianmukaisin suojarakentein, jotta Päijännetunnelin raakavesi tai alueen pohjavesi eivät vaarannu. Edellä mainituilta alueilta kertyvät hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pois tunnelin suoja-alueelta.

Alueella ei sallita maalämpökaivoja.

NRO 5
Vantaan Energia Oy

Lausunto:

Sähköverkko
Ei huomauttamista.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.
Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.
Kaukolämpöverkko
Ei huomauttamista.
Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaa Energia kaukolämpöverkkoa. Kalliosolantiellä olevat johdot on esitetty liitteessä 2.
Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

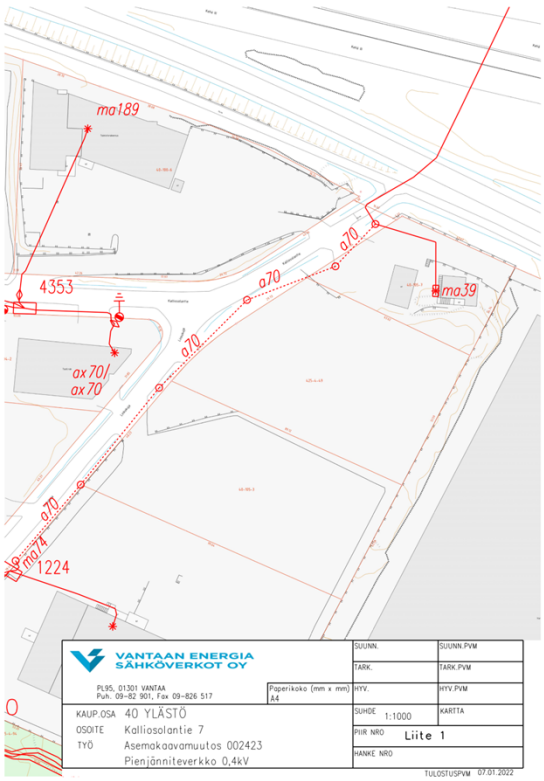

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 6
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Lausunto:
Lausunto asemakaavamuutos nro 002423 Kalliosolantie 7, Vantaa
Kaavamuutosalue sijaitsee Ylästön kaupunginosassa Kehä III:n eteläpuolella Kalliosolantien ja Linkokujan risteyksessä osoitteessa Kalliosolantie 7.
Alue kaavoitetaan teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT). Alueelle on suunnitteilla kolmikerroksinen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennus tonttitehokkuudella e= 0,50.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 7
Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

Lausunto:
Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Uudet rakennukset ovat liitettävissä viereisten katujen vesihuoltoverkkoon. Kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 8
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy

Lausunto:
Ei lausuntoa

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

22 § Reija Frimans och Jussi Särkeläs samt 21 andra ledamöters motion om att grunda konstnärsresidens i Vanda

VD/4966/00.02.00.03/2022

Reija Friman och **Jussi Särkelä** samt 21 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda bör utreda möjligheten att grunda konstnärsresidens, genom vilka vi kan stödja kulturutövare, uppmuntra till växelverkan och aktivera konstlivet i Vanda.

Ett konstnärsresidens erbjuder möjlighet till arbete för konstnärer inom olika områden. De residens som grundas i Vanda kunde representera bland annat formgivning och arkitektur, inklusive arbete med att restaurera och liva upp gamla bostadsområden, dans, musik och olika genrer inom litteraturen och bildkonsten.

Utöver majoritetsbefolkningen kunde olika minoritetskulturer i Vanda, som kulturer från arabvärlden och afrikanska länder, ryska och slaviska områden i allmänhet, utan att utesluta några andra, vara representerade i konstnärsresidensen.

Grundandet av residensen behöver inte belasta stadens ekonomi oskäligt mycket, om de förverkligas i samarbete med olika aktörer inom konstsektorn, t. ex. organisationer, stiftelser, handelsrepresentationer eller till och med ambassader.

Grundandet av residensen skulle stödja de mål om att utveckla stadskulturen och främja invånarnas aktiviteter på eget initiativ som ställs upp i stadens strategi. Residensverksamheten kan också medföra regionalpolitisk nytta till exempel när det gäller att vitalisera bostadsområden som lider av segregation.

Vi föreslår att Vanda stad börjar utreda vilka lokaler som eventuellt skulle passa att användas som konstnärsresidens och olika samarbetsparter för att sätta i gång med residensverksamheten.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 22

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
– Reija Frimans och Jussi Särkeläs samt 21 andra ledamöters undertecknade motion om att grunda konstnärsresidens i Vanda

VALTUUSTOALOITTEET **KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 25.4.2022**	
Taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vantaalla tulee selvittää mahdollisuutta perustaa taiteilijaresidenssejä, joiden avulla tuemme kulttuurintekijöitä, rohkaisemme vuorovaikutusta ja aktivoimme taide-elämää Vantaalla. Taiteilijaresidenssi tarjoaa mahdollisuuden eri alojen taiteilijoiden työskentelyyn. Vantaalle perustettavat residenssit voisivat edustaa mm. muotoilua ja arkkitehtuuria, mukaan lukien vanhojen asuinalueiden restaurointia ja elävöittämistä, tanssia, musiikkia sekä kirjallisuuden eri lajeja ja kuvataiteita. Taiteilijaresidensseissä edustettuina voisi kantaväestön lisäksi olla vantaalaisia vähemmistökulttuureja kuten arabi- ja Afrikan maiden, venäläisen ja yleensä slaavilaisen alueiden kulttuureja muita poissulkematta. Residenssien perustamisen ei kohtuuttomasti tarvitse rasittaa kaupungin taloutta, kun ne toteutetaan yhteistyössä eri taiteen toimijoiden, kuten järjestöjen ja säätiöiden sekä kaupallisten edustustojen tai jopa suurlähetystöjen kanssa. Residenssien perustaminen tukisi kaupungin strategiaan asetettuja tavoitteita kaupunkikulttuurin kehittämisestä ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan edistämisestä. Residenssitoiminta voi tarjota myös aluepoliittista hyötyä esimerkiksi segregaatiosta kärsivien asuinalueiden elvyttämisessä. Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy selvittämään taiteilijaresidenssikäyttöön mahdollisesti soveltuvia tiloja sekä yhteistyötahoja residenssitoiminnan käynnistämiseksi. *Aloite jätetään 25.4.2022 kokoukseen.*	Aloitteen tekijän nimi: *Reija Friman* *Jussi Särkelä* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Anu Hall 2. Tarja Eklund 3. Tanja Aidanjuuri 4. Kai-Ari Lundell 5. Vaula Norrena 6. Tuomas Mutanen 7. Sirpa Siru Kauppinen 8. Tuire Kaimio 9. Faysal Abdi 10. Naima El Issaoui 11. Juha Suoniemi 12. Mikko Viilo 13. Ranbir Sodhi 14. Jari Sainio 15. Marjo Vacker 16. Ida Tamminen 17. Minttu Sillanpää 18. Eva Tawasoli 19. Maija Rautavaara 20. Funda Demiri 21. Antero Eerola

23 § Jussi Särkeläs och 21 andra ledamöters motion om att stärka organisationernas inflytande

VD/4969/00.02.00.03/2022

Jussi Särkelä och 21 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Enligt Patent- och registerstyrelsen finns det 2 097 föreningar i Vanda. De arbetar med frågor och service som gäller kultur, hobbyverksamhet, idrott och motion, internationalism samt social- och hälsovård. Varannan Vandabo är medlem i åtminstone en förening. I dessa finns omkring 1 800–2 600 aktivt verkande personer som förverkligar organisationernas verksamhetsidé.

Hjälpen som olika organisationer erbjuder baserar sig i huvudsak på kamratverksamhet och kamratstöd. Ofta verkar de också i områden med brister i välfärden, dit den offentliga servicen inte sträcker sig eller når. För denna del har organisationerna en särskild uppgift i att sammanföra stadsbor med våra gemensamma nätverk. Utan organisationerna skulle en större andel av stadsborna än nu stå utanför alla sammanslutningar. Organisationerna befäster de officiella och icke-officiella sammanslutningarna.

Det är viktigt att staden har sådana strukturer där organisationernas verksamhet och röst förmedlas smidigt till beslutsfattarna och där man kan komma överens om arbetsfördelningen mellan stadens s.k. officiella verksamhet och organisationernas kamratverksamhet och övriga verksamhet Stadens ekonomiska stöd och övriga stöd som riktas till organisationerna behöver också diskuteras i ett gemensamt forum.

Vi föreslår att
- det skapas en bestående struktur/ett forum för den regelbundna och fortgående dialogen mellan Vanda stad och olika organisationer, så att organisationerna kan vara en expert och resurs av betydelse när Vanda utvecklas och invånarnas delaktighet och välfärd främjas,
- Vanda och organisationerna sinsemellan utformar och kommer överens om verksamhetsprinciper för det ekonomiska stödjandet och övriga stödjandet av organisationernas verksamhet, så att deras verksamhetsförutsättningar trygga även i framtiden.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 23

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
- Jussi Särkeläs och 21 andra ledamöters undertecknade motion om att stärka organisationernas inflytande

Järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen	**Jussi Särkelä**
JÄRJESTÖJEN VAIKUTUKSEN VAHVISTAMINEN Vantaalla on Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan 2.097 yhdistystä. Ne toimivat kulttuurien, harrastusten, liikunnan, kansainvälisyyden sekä sosiaalisten- ja terveydellisten kysymysten ja palvelujen parissa. Joka toinen vantaalainen on vähintään yhden yhdistyksen jäsen. Niissä on aktiivisesti toimivia järjestöjen toiminta-ajatusta toteuttavia henkilöitä noin 1.800–2.600. Järjestöjen tarjoama apu perustuu pääasiassa vertaistoimintaan ja -tukeen. Usein ne toimivat myös hyvinvoinnin katvealueilla, jonne julkinen palvelu ei ylety tai pääse. Tältä osin järjestöillä on erityinen tehtävä kiinnittää kaupunkilaisia yhteisiin verkostoihimme. Ilman järjestöjä nykyistä suurempi osa kaupunkilaisista olisi yhteisöjen ulkopuolella. Järjestöt kiinteyttävät virallisia ja epävirallisia yhteisöjä. On tärkeää, että kaupungilla on rakenteet, joissa järjestöjen toiminta ja ääni välittyvät sujuvasti päättäjien tietoon ja joissa on sovittavissa kaupungin ns. virallisen toiminnan ja järjestöjen vertais- ja muun toiminnan työnjaosta. Myös järjestöille kohdistettavasta kaupungin taloudellisesta ja muusta tuesta on tarpeen keskustella yhteisessä foorumissa. Esitämme, että -luodaan Vantaan kaupungin ja järjestöjen säännölliselle ja jatkuvalle vuoropuhelulle pysyvä rakenne / foorumi, jotta järjestöt voivat olla merkittävä osaaja ja resurssi Vantaata kehitettäessä ja asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia edistettäessä, -luodaan ja sovitaan yhdessä Vantaan kaupungin ja järjestöjen kesken toimintaperiaatteet järjestöjen toiminnan taloudellisesta ja muusta tukemisesta, jotta turvataan niiden toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa. Aloite jätetään 25.4. kokouksessa.	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Pirjo Luokkala 3. Vaula Norrena 4. Reija Friman 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Naima El Issaoui 7. Mikko Viilo 8. Jouko Jääskeläinen 9. Ranbir Sodhi 10. Faysal Abdi 11. Marjo Vacker 12. Minna Räsänen 13. Tarja Eklund 14. Sirkka-Liisa Kähärä 15. Eeva Tikkanen 16. Minttu Sillanpää 17. Ulla Kaukola 18. Tuire Kaimio 19. Eva Tawasoli 20. Funda Demiri 21. Antero Eerola

24 § Centerns fullmäktigegrupps och 22 andra ledamöters motion om mer attraktionskraft och livskraft i Vanda genom en smidigare bygglovsprocess

VD/4973/00.02.00.03/2022

Centerns fullmäktigegrupp och 22 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att man i Vanda på alla sätt söker fungerande lösningar för att lösa överbelastningen och resursbristen inom byggnadstillsynen. Kötiderna som ur enskilda invånares och företags perspektiv drar långt ut på tiden orsakar både omänskliga och ekonomiska förluster.

Tillståndsprocessen från ansökan till beslutet bör i fortsättningen vara snabbare och bättre betjäna vår stads invånare, företag, indirekt företagens anställda och kunder samt andra aktörer. Vi föreslår att det fastställs en rimlig behandlingstid för tillstånd, utreds hur snabbheten i tillståndsprocessen inverkar på vår stads livskraft och att byggnadstillsynens attraktionskraft och förmåga att hålla kvar invånarna utvecklas tillsammans med de anställda. Anslagen i anslutning till utvecklingen reserveras vid beredningen av nästa års budget.

Motiveringar: För närvarande väntar sammanlagt cirka 650 bygglovsansökningar och ansökningar om åtgärdstillstånd på behandling vid byggnadstillsynen i Vanda. En bedömning av den genomsnittliga tiden för behandlingen av tillstånd är cirka 5–7 månader, i värsta fall till och med över ett år för de mest omfattande eller svåraste projekten.

För närvarande är antalet egentliga bygglovsansökningar och ansökningar om åtgärdstillstånd vid byggnadstillsynen i Vanda är cirka 370. Dessutom finns det omkring 280 begäranden om rådgivning som i praktiken utvecklas till egentliga bygglovsansökningar. Ansökningarna fördelar sig på flervåningshus (50 st.), undervisnings- och affärsbyggnader med utbyggnader (ca 40 st.), industribyggnader med utbyggnader (ca 40 st.), egnahemshus med utbyggnader (ca 180 st.), garage, carportar och ekonomibyggnader (ca 70 st.). Resten av ansökningarna fördelar sig bland annat på linjesaneringar, energibrunnar, reklam, ändringar inne i lokaler och ändringar i användningsändamålet.

Vanda tävlar på samma arbetsmarknad med både närkommunerna och privata arbetsgivare. Under de senaste tiderna har Vanda genomfört effektivare rekryteringar och använt extern tillståndshandläggning baserad på avtal, vilken man har goda erfarenheter av.

Genom att utnyttja ett rekryteringstillägg har man just kunnat anställa två nya tillståndshandläggare.

Byggnadstillsynens resultat har under de senaste åren varit starkt positivt (1300t€ - 2000t€), varför det säkert finns möjlighet att utveckla tillsynen. Vanda bör ställa upp som mål för byggnadstillsynen att den ska vara den effektivaste och snabbaste i huvudstadsregionen. Detta skullevara till fördel för vår stad i främjandet av livskraften, företagsamheten och attraktionskraften.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 24

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
– Centerns fullmäktigegrupps och 22 andra ledamöters undertecknade motion

Ketterämmällä rakennuslupaprosessilla lisää vetovoimaa ja elinvoimaa Vantaalle	
Ketterämmällä rakennuslupaprosessilla lisää vetovoimaa ja elinvoimaa Vantaalle Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaalla etsitään kaikin keinoin toimivia ratkaisuja rakennusvalvonnan kuormittumisen ja resurssipulan ratkaisemiseksi. Yksittäisten asukkaiden ja yritysten näkökulmasta pitkäksi venyvät jonotusajat aiheuttavat sekä inhimillisiä että taloudellisia tappiota. Lupaprosessien aika hakemuksesta päätökseen tulisikin olla jatkossa nopeampi ja palvella aidommin kaupunkimme asukkaita, yrittäjiä, välillisesti yritysten työntekijöitä ja asiakkaita, sekä muita toimijoita. Esitämme, että kohtuullinen luvan käsittelyaika määritellään, lupaprosessin nopeuden vaikutus kaupunkimme elinvoimaan selvitetään ja rakennusvalvonnan veto- ja pitovoimaa kehitetään yhdessä työntekijöiden kanssa. Kehittämiseen liittyvät määrärahat varataan ensi vuoden talousarvion valmistelussa. **Perustelut:** Tällä hetkellä Vantaan rakennusvalvonnassa odottaa käsittelyä yhteensä noin 650 rakennus- ja toimenpidelupahakemusta. Arvio keskimääräisestä lupakäsittelyajasta on noin 5- 7 kuukautta, pahimmillaan laajimmissa tai monimutkaisimmissa hankkeissa jopa yli vuoden. Varsinaisia rakennus- ja toimenpidelupahakemuksia on tällä hetkellä Vantaan rakennusvalvonnassa noin 370 kappaletta. Lisäksi aktiivisia neuvontapyyntöjä, jotka käytännössä kehittyvät varsinaisiksi rakennuslupahakemuksiksi on noin 280 kappaletta. Hakemukset jakaantuvat asuinkerrostaloihin (50 kpl), opetus- ja liikerakennuksiin laajennuksineen (n. 40 kpl), teollisuusrakennuksiin ja niiden laajennuksiin (n. 40 kpl), omakotitaloihin ja niiden laajennuksiin (n. 180 kpl), autotalleihin, autokatoksiin ja talousrakennuksiin (n. 70 kpl). Loput hakemukset jakaantuvat mm. linjasaneerauksiin, energiakaivoihin, mainoksiin, sisätilojen muutoksiin ja käyttötarkoitusmuutoksiin. Vantaa kilpailee samoilla työmarkkinoilla sekä lähikuntien että yksityisten työnantajien kanssa. Viime aikoina Vantaa on tehnyt tehostettua rekrytointia ja käyttänyt sopimuspohjaista ulkoista lupakäsittelyä, josta on hyvät kokemukset.	Aloitteen tekijän nimi: *Keskustan valtuustoryhmä* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Tanja Aidanjuuri 2. Jussi Särkelä 3. Tiina Tuomela 4. Kai-Ari Lundell 5. Vaula Norrena 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Milad Dehghan 8. Suvi Karhu 9. Jouko Jääskeläinen 10. Heli Hakala 11. Marjo Vacker 12. Nina Nummela 13. Otso Kivimäki 14. Susanna Kaiju 15. Stefan Åstrand 16. Manav Phull 17. Janne Hartikainen 18. Eva Tawasoli 19. Niilo Kärki 20. Reija Friman 21. Tuomas Mutanen 22. Erika Veltheim

Rekrytointilisää hyödyntäen on juuri saatu palkattua kaksi uutta lupakäsittelijää. Rakennusvalvonnan tulos on ollut viime vuosina vahvasti positiivinen (1300t€-2000t€), joten mahdollisuuksia valvonnan kehittämiseksi varmasti on. Vantaa rakennusvalvonnan tavoitteeksi tulisi asettaa olla pääkaupunkiseudun tehokkain ja nopein. Tämä loisi kaupungillemme etulyöntiaseman elinvoiman, yrittäjyyden ja vetovoiman edistämisessä. Aloite jätetään 25.4. kokouksessa.	

25 § Mikko Viilos och 34 andra ledamöters motion om att göra Petikko till ett centralt natur- och rekreationsmål

VD/4977/00.02.00.03/2022

Mikko Viilo och 34 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Petikko naturrekreationsområde hör till de viktigaste grönområdena i huvudstadsregionen. Området har sakta men säkert utvecklats under de senaste årtiondena. Vi kunde höja ambitionsnivån och inspireras mer av Petikkos potential på lång sikt.
I den här motionen föreslås följande konkreta steg:

1. Det ordnas invånardelaktighet och idétävlingar för att utveckla Petikkos område, till exempel inom ramen för det arbetet med servicenätet för grönområden som pågår.
2. Vi lyfter nya friluftsleder från att vara visioner till förverkligande.
3. När det byggs parkeringsområden i Veckal, utförs de enligt samanvändningsprincipen så att de på kvällar och veckoslut kan användas av motionsidkare.
4. Vi börjar söka efter en ersättande jordupplagringsplats till Långmossens utfyllnadsbacke, dvs. Petiktoppen.

Bakgrund, motiveringar, visioner
Utvecklingen av Petikko har till många delar inte nått de mål som tidigare ställts upp. Ett mer omfattande nät av leder eller avskiljandet av Petiktoppen för rekreationsbruk enligt översiktsplanen 2009 har inte framskridit. Utvidgningen av parkeringsområdet i söder, arbetet med att rekonstruera myrar samt spängerna i Storkärr är goda utvecklingssteg.

Petikko har en bra tillgänglighet och den friluftsled som planeras till Veckal kommer att göra området unikt bland de stora grönområdena i huvudstadsregionen. Efterfrågan och belastningen på friluftsområden kommer sannolikt att fortsätta att öka i och med befolkningsökningen.

I utvecklingen av Petikkos område kunde åtminstone näringsservicen och konsten tas med i miljöns, rekreationens och motionens perspektiv. Petiktoppen och den misslyckade golfparkens område intill är stora områden mitt i Petikko och kritiska med tanke på utvecklingen av Petikko. Å andra sidan är utvecklingsmöjligheterna när det gäller dessa mycket stora. Hur som helst tar utvecklingen lång tid och då områdena i första hand är onaturliga, lönar det sig för oss att fundera på mer speciella lösningar för dessa. Förutom att området Petikko i fortsättningen är bakgård för hundratusentals invånare i huvudstadsregionen ligger det också 10 på minuters tågavstånd från flygplatsen.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 25

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
– Mikko Viilos och 34 andra ledamöters undertecknade motion om att göra Petikko till ett centralt natur- och rekreationsmål eller eventuellt natur- och rekreationsområde

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Petikosta virkistyksen ja luonnon kärkikohde Petikon luontovirkistysalue on Vantaan ja pääkaupunkiseudun tärkeimpiä viheralueita. Sitä on kehitetty viime vuosikymmenet pienin askelin. Voisimme nostaa kunnianhimon tasoa ja innostua Petikon pidemmän tähtäimen potentiaalista voimakkaammin. Tässä aloitteessa esitetään seuraavia konkreettisia askelia: 1. Järjestetään asukasosallisuutta ja ideakilpailuja Petikon alueen kehittämiseen, esimerkiksi käynnissä olevan viheralueiden palveluverkkotyön puitteissa. 2. Nostetaan uusia ulkoilureittejä visioista toteutukseen. 3. Kun Vehkalaan rakennetaan pysäköintialueita, tehdään ne yhteiskäyttöperiaatteella niin, että ne ovat illalla ja viikonloppuisin ulkoilijoiden käytössä. 4. Aloitetaan Pitkäsuon täyttömäen eli Petikonhuipun korvaavan maanläjityspaikan etsintä. **Taustaa, perusteluja, visioita** Petikon kehittäminen on monilta osin jäänyt aiemmista tavoitteista. Vuoden 2009 yleissuunnitelman mukainen laajempi reitistö tai Petikonhuipun vapauttaminen virkistyskäyttöön ei ole edennyt. Eteläisten parkkialueiden laajennus, soiden ennallistamistyöt ja Isosuon pitkospuut ovat hyviä kehitysaskelia. Petikon saavutettavuus on hyvä, ja suunnitteilla oleva ulkoilureitti Vehkalaan tulee nostamaan sen ainutlaatuiseksi pääkaupunkiseudun isoista viheralueista. Ulkoilualueiden kysyntä ja kuormitus tulevat todennäköisesti edelleen kasvamaan väestönkasvun myötä.	Aloitteen tekijän nimi: *Mikko Viilo* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Sami Kanerva 2. Ulla Kaukola 3. Anu Hall 4. Eeva Tikkanen 5. Jussi Särkelä 6. Tiina Tuomela 7. Eve Rämö 8. Kai-Ari Lundell 9. Siri Ahokas 10. Pirjo Luokkala 11. Vaula Norrena 12. Reija Friman 13. Maija Rautavaara 14. Tuomas Mutanen 15. Sirpa SIru Kauppinen 16. Tuire Kaimio 17. Milad Dehghan 18. Juha Järä 19. Erika Veltheim 20. Juha Suoniemi 21. Oskari Iivarinen 22. Susanna Kaiju 23. Jouko Jääskeläinen 24. Marjo Vacker 25. Tarja Eklund 26. Otso Kivimäki 27. Maarit Raja-Aho 28. Heli Hakala 29. Mika Kasonen 30. Manav Phull 31. Eva Tawasoli 32. Anssi Aura 33. Niilo Kärki 34. Ida Tamminen

Petikon alueen kehittämisessä voisi ympäristön, virkistyksen ja liikunnan näkökulmaan ottaa mukaan ainakin elinkeinopalvelut ja taiteen. Petikonhuippu ja sen viereinen epäonnistuneen golfpuiston alue ovat isoja alueita Petikon keskellä, ja kriittisiä Petikon kehittämisen kannalta. Toisaalta niiden kehitysmahdollisuudet ovat huikeat. Kehittäminen vie joka tapauksessa kauan, ja kun alueet ovat lähtökohtaisesti epäluonnollisia, meidän kannattaa miettiä niille erikoisempiakin ratkaisuja. Petikon alue on jatkossa paitsi satojentuhansien pääkaupunkiseutulaisten takapihaa, myös 10 minuutin junamatkan päässä lentoasemalta. *(Jätetään valtuuston kokouksessa 25.4.2022)*	

26 § Anssi Auras och 26 andra ledamöters motion att trafiksäkerheten i Helsinge kyrkobys område måste förbättras

VD/4979/00.02.00.03/2022

Anssi Aura och 26 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Invånarna Helsinge kyrkoby har i området observerat ett upprepat trafikbeteende som äventyrar människors säkerhet. Beteendet inverkar inte bara på människors säkerhet, utan också på trivseln hos människor som bor och vistas i området. Särskilt de fortkörningar som observerats i tätortsområdet har väckt diskussion och oro. Områdets invånare upplever att den ökade trafikmängden på Kyrkovägen har minskat trafiksäkerheten i området och innebär en betydande risk för dem som bor och rör sig i området. Man säger sig särskilt vara orolig för de barn som rör sig i området.

Man vet att polisen utfört trafikövervakning i området men upplever att detta inte är tillräckligt. Det behövs bestående lösningar från staden sida. Invånarna har föreslagit att bland annat fartguppar kunde vara en lämplig lösning.

Dessutom har områdets invånare upplevt att den busshållplats som finns framför kaffestugan Kahvitupa Laurentius och skyddsvägen i dess omedelbara närhet ger upphov till farliga situationer. Hållplatsens nummer är V6903. Den är mycket farlig i de situationer, då bussen har stannat på hållplatsen. Då bussen stannar på hållplatsen har man ofta observerat situationer, där ett annat fordon som befinner sig bakom bussen börjar köra om bussen samtidigt som en människa framför bussen går över skyddsvägen. Man har sett många sådana situationer.

Vi förtroendevalda som undertecknat motionen kräver snabba åtgärder — Det är vår önskan att staden utreder och löser problemen med trafiksäkerheten i Helsinge kyrkobys område i god växelverkan med områdets invånare och alla övriga aktörer som verkar i området.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 26

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
- Anssi Auras och 26 andra ledamöters undertecknade motion att trafiksäkerheten i Helsinge kyrkobys område måste förbättras

Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava Helsingin pitäjän kirkonkylän asukkaat ovat havainneet alueella toistuvaa ihmisten turvallisuutta vaarantavaa liikennekäyttäytymistä, joka vaikuttaa paitsi ihmisten turvallisuuteen, niin myös alueella asuvien ja aikaansa viettävien ihmisten viihtyvyyteen. Erityisesti keskustelua ja huolta ovat aiheuttaneet taajama-alueella havaitut ylinopeudet. **Alueen asukkaat kokevat kirkkotien lisääntyneen liikennemäärän heikentäneen alueen liikenneturvallisuutta ja aiheuttavan huomattavaa riskiä alueella asuville ja liikkuville. Erityisenä huolen kohteena on mainittu alueella liikkuvat lapset.** Alueella tiedetään poliisin tehneen liikennevalvontaa, mutta tämän ei koeta riittävän. Tarvitaan pysyviä ratkaisuja kaupungin toimesta. **Asukkaat ovat esittäneet mm. hidastetöyssyjen olevan yksi sopiva ratkaisu.** Lisäksi alueen asukkaat ovat kokeneet Kahvitupa Laurentiuksen edessä olevan bussipysäkin ja sen välittömässä läheisyydessä olevan suojatien aiheuttavan vaaratilanteita. Pysäkkitunnus V6903. Tämä on erittäin vaarallinen niissä tilanteissa, kun bussi on pysähtynyt pysäkille. Bussin pysähtyessä pysäkille, on useasti havaittu tilanteita, joissa bussin takaa lähtee toinen ajoneuvo ohittamaan bussia, samaan aikaan, kun bussin edessä oleva ihminen ylittää suojatietä. Näitä tilanteita on havaittu useita Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme pikaisia toimenpiteitä — Toivomme, että kaupunki selvittää ja ratkaisee kirkkotien alueen liikenneturvallisuusongelmat, hyvässä vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja muiden alueella vaikuttavien tahojen kanssa. *(Jätetään valtuuston kokouksessa 25.4.2022)*	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Anssi Aura* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sami Kanerva 2. Patrik Karlsson 3. Heli Hakala 4. Jussi Särkelä 5. Tiina Tuomela 6. Pirjo Luokkala 7. Vaula Norrena 8. Sirpa Siru Kauppinen 9. Reija Friman 10. Oskari Iivarinen 11. Tuomas Mutanen 12. Susanna Kaiju 13. Mikko Viilo 14. Jari Sainio 15. Anitta Orpana 16. Marjo Vacker 17. Tarja Eklund 18. Nina Nummela 19. Mika Kasonen 20. Eeva Tikkanen 21. Otso Kivimäki 22. Stefan Åstrand 23. Manav Phull 24. Tuire Kaimio 25. Eva Tawasoli 26. Säde Tahvanainen

27 § Eve Rämös och 26 andra ledamöters motion om att det bör utarbetas anvisningar för identifiering av och ingripande i sexuella trakasserier och sexuellt ofredande

VD/4980/00.02.00.03/2022

Eve Rämö och 26 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Arbetarskyddslagstiftningen kräver att arbetsgivaren ingriper och förhindrar trakasserier. 28 § i arbetarskyddslagen förpliktar arbetsgivaren att ingripa och utreda trakasserier eller osakliga bemötanden i arbetet som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa och som arbetsgivaren fått information om. I 28 § i arbetarskyddslagen anses trakasserier vara osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa. Sexuella trakasserier och trakasserier som baserar sig på kön omfattas också av 28 § i lagen.

Med sexuella trakasserier avses i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män någon form av icke önskvärt verbalt, ickeverbalt eller fysiskt beteende av sexuell natur vars syfte är eller som leder till en kränkning av en persons psykiska eller fysiska integritet, särskilt när detta sker genom att skapa en hotfull, fientlig, förnedrande, förödmjukande eller tryckande stämning. Man känner till att trakasserier har många slags skadliga effekter på offret, särskilt på den det psykiska välbefinnandet och upplevelsen av trygghet. Från trakasserier är steget inte heller långt till allt allvarligare våld, som sexuellt ofredande. Våldtäkt eller våldtäktsförsök samt fysiskt sexuellt ofredande är straffbara gärningar enligt strafflagen. Sexuellt ofredande har varit ett brott sedan år 2014. Med sexuellt ofredande avses enligt strafflagen en fysisk handling som kränker en persons sexuella självbestämmanderätt.

Enligt jämställdhetsbarometern 2017 hade 39 procent av alla kvinnor och 17 procent av alla män upplevt sexuella trakasserier under de två senaste åren. De sexuella trakasserierna riktade sig särskilt mot kvinnor under 35 år, av vilka över hälften hade upplevt trakasserier. För männen blev andelen olika former av sexuella trakasserier under tio procent. I Vanda rapporterade 11 % av alla anställda under 30 år (i de övriga grupperna 2–7 %) om sexuella trakasserier i den senaste enkäten Kommun 10 år 2020. Kvinnors upplevelse av våld på arbetsplatserna och sexuella trakasserier har ökat under de senast åren.

Omkring 80 procent av alla som jobbar inom kommunsektorn är kvinnor.

Trakasserier och osakligt bemötande kan förekomma på flera olika sätt i arbetet. Arbetsgivaren själv eller hens representant kan rikta trakasserier mot en arbetstagare. En arbetstagare kan trakassera eller bemöta en annan arbetstagare eller en chef osakligt. Även en kund eller någon annan person utanför arbetsplatsen kan bemöta en arbetstagare på ett osakligt sätt. Trakasserierna och i allvarligare form ofredande sker således i varierande miljöer: i arbetsgemenskaper, i kundsituationer och på sociala medier.

Vanda har för närvarande inga anvisningar eller någon plan för att systematiskt lägga märke till, ingripa i och eliminera sexuella trakasserier. En sådan behövs. Trakasserier och våld som hänför sig till sexualitet kan konstateras vara av särskilt skadlig karaktär. Dessutom upptäcks en betydande del av dessa aldrig, eftersom offren inte identifierar sina erfarenheter som trakasserier, de skäms och anklagar sig själva för de trakasserier de upplever. Uppkomsten av trakasserier och osakligt bemötande måste förhindras och arbetsgivaren måste kunna identifiera alla riskfaktorer när det gäller trakasserier på arbetsplatsen. Med hjälp av en bedömning av riskerna i arbetet ska arbetsgivaren utreda om det i arbetet förekommer

trakasserier eller riskfaktorer i fråga om trakasserier. Vi behöver också anvisningar för de situationer som leder till en straffprocess, då anställda i sitt arbete upplever till exempel sexuellt ofredande.

För närvarande fästs det i Vanda stads anvisningar för personalen, jämställdhetsplaner eller i personalberättelsen ingen uppmärksamhet vid sexuella trakasserier. Det räcker inte med endast nolltorerans om det helt och hållet saknas anvisningar för att ingripa i fenomenet. Det behövs en diskussion, utbildning för att man ska kunna identifiera fenomenet samt klara och tydliga anvisningar för r hur man stöder en person som blivit utsatt för trakasserier. I anvisningarna saknas speciellt anvisningar som gäller sexuella trakasserier och sexuellt ofredande i anslutning till kundarbetet och på sociala medier. De måste finnas anvisningar om hur en anställd som är på hembesök kan göra anmälan om trakasserier som begås av en kund och hur man ingriper i situationen och hur arbetsgivaren kan vara till stöd i straffprocessen. På sociala medier ska de anställda som utför sina arbetsuppgifter också vara skyddade från trakasserier och man måste systematiskt ingripa i dessa.

Vi som undertecknat motionen kräver att Vanda
*Utarbetar anvisningar för ingripande vid sexuella trakasserier och sexuellt ofredande
*Utarbetar anvisningar för stödjande av en anställd som blivit utsatt för trakasserier eller ofredande under den tid som saken utreds och under den eventuella straffprocessen
*Utarbetar en plan för identifiering av sexuella trakasserier och hur saken lyfts upp och hålls synlig.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 27

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
– Eve Rämös och 26 andra ledamöters undertecknade motion om att det bör utarbetas verksamhetsanvisningar för identifiering av och ingripande i sexuella trakasserier och sexuellt ofredande

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vantaan kaupungille laadittava seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun tunnistamisen ja puuttumisen toimintaohjeet Työsuojelulainsäädäntö vaatii työnantajaa puuttumaan ja ehkäisemään häirintää. Työturvallisuuslain 28 § velvoittaa työnantajaa puuttumaan ja selvittämään tietoonsa tullut terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttava häirintä tai epäasiallinen kohtelu työssä. Häirintänä pidetään työturvallisuuslain 28§:n mukaan epäasiallista kohtelua, joka aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijän terveydelle. Myös seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä kuuluu työturvallisuuslain 28 § piiriin. Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaissa sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Häirinnällä tiedetään olevan uhrilleen monenlaisia vahingollisia vaikutuksia etenkin psyykkiseen hyvinvointiin ja turvallisuuden kokemiseen. Häirinnästä on myös lyhyt matka yhä vakavampaan väkivaltaan kuten seksuaaliseen ahdisteluun. Raiskaus tai sen yritys sekä fyysinen seksuaalinen ahdistelu ovat rikoslain nojalla rangaistavia tekoja. Seksuaalinen ahdistelu on ollut rikos vuodesta 2014 alkaen. Rikoslain mukaan seksuaalinen ahdistelu tarkoittaa seksuaalista itsemääräämisoikeutta loukkaavaa fyysistä tekoa. Tasa-arvobarometrin 2017 mukaan seksuaalista häirintää kahden viime vuoden aikana oli kokenut 39 prosenttia naisista ja 17 prosenttia miehistä. Seksuaalinen häirintä kohdistui erityisesti alle 35-vuotiaisiin naisiin, joista häirintää oli kokenut yli puolet. Miehillä seksuaalisen häirinnän eri muotojen osuudet jäivät alle kymmenen prosentin. Vantaalla seksuaalista häirintää raportoi 11 % alle 30-vuotiaista (muissa ryhmissä 2-7 %) viimeisimmässä kunta-10 kyselyssä vuonna 2020. Naisten kokema väkivalta työpaikoilla ja seksuaalinen häirintä on lisääntynyt viime vuosina.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Eve Rämö* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tanja Aidanjuuri 2. Tiina Tuomela 3. Anu Hall 4. Vaula Norrena 5. Tuomas Mutanen 6. Reija Friman 7. Maija Rautavaara 8. Sirpa Siru Kauppinen 9. Tuire Kaimio 10. Naima EL Issaoui 11. Minna Räsänen 12. Suvi Karhu 13. Mikko Viilo 14. Ulla Kaukola 15. Marjo Vacker 16. Nina Nummela 17. Tarja Eklund 18. Ida Tamminen 19. Naima El Issaoui 20. Minttu Sillanpää 21. Pirjo Luokkala 22. Eeva Tikkanen 23. Eva Tawasoli 24. Funda Demiri 25. Anssi Aura 26. Antero Eerola

Kunta-alalla työskentelevästä henkilöstöstä noin 80 prosenttia on naisia. Häirintää ja epäasiallista kohtelua voi esiintyä työssä usealla tavalla. Työnantaja itse tai tämän edustaja voi kohdistaa häirintää työntekijään. Työntekijä voi häiritä tai kohdella toista työntekijää tai esimiestä epäasiallisesti. Myös asiakas tai muu työyhteisön ulkopuolinen henkilö voi kohdella työntekijää epäasiallisesti. Häirintää ja vakavammassa muodossa ahdistelua tapahtuu siis vaihtelevissa ympäristöissä: työyhteisöissä, asiakastilanteissa ja somessa. Vantaalla ei tällä hetkellä ole ohjeita tai suunnitelmaa seksuaalisen häirinnän järjestelmälliseen huomaamiseen, puuttumiseen ja pois kitkemiseen. Sellaisia tarvitaan. Seksuaalisuuteen liittyvällä häirinnällä ja väkivallalla voidaan todeta oleva erityisen haavoittavia piirteitä. Lisäksi huomattava osa siitä ei tule koskaan julki, sillä uhrit eivät tunnista kokemuksiaan häirinnäksi, he häpeävät ja he syyllistävät itseään kokemastaan häirinnästä. Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun syntymistä tulee ennaltaehkäistä ja työnantajan tulee tunnistaa häirinnän riskitekijät työpaikalla. Työn vaarojen arvioinnin avulla työnantajan tulee selvittää, ilmeneekö työssä häirintää tai häirinnän riskitekijöitä. Tarvitsemme toimintaohjeita myös tilanteeseen, jotka johtavat rikosprosessiin, kun työntekijät kokevat työssään esimerkiksi seksuaalista ahdistelua. Tällä hetkellä Vantaan henkilöstön ohjeistuksessa, tasa-arvo suunnitelmissa eikä henkilöstökertomuksessa kiinnitetä huomiota seksuaaliseen häirintään. Pelkkä nollatoleranssi ei riitä, jos ilmiöön puuttumisen toimintaohjeet puuttuvat kokonaisuudessaan. Tarvitaan keskustelua, koulutusta ilmiön tunnistamiseen sekä selkeät toimintaohjeet ja ohjeet häirinnän kohteeksi joutuneen tueksi. Erityisesti ohjeistuksesta puuttuu seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun ohjeistus liittyen asiakastyöhön ja someen. On oltava ohjeet siitä, miten kotikäynnillä oleva työntekijä voi tehdä ilmoituksen asiakkaan tekemästä häirinnästä ja miten tilanteeseen puututaan ja miten työnantaja voi tukea	

rikosprosessissa. Somessa työtehtäviään tekevien työntekijöiden tulee myös olla suojassa häirinnältä ja siihen on systemaattisesti puututtava. Me allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaa *Laatii henkilöstölle ohjeet seksuaalisen häirinnän ja seksuaalisen ahdisteluun puuttumiseksi *Laatii ohjeistuksen häirinnän tai ahdistelun kohteeksi joutuneen työntekijän tukemiseksi asian selvittelyn ja mahdollisen rikosprosessin ajaksi *Laatii suunnitelman seksuaalisen häirinnän tunnistamiseksi ja asian esillä pitämisestä *Vantaalla 25.4.2022*	

28 § Tuomas Mutanens och 23 andra ledamöters motion om en elektronisk planuppföljningsservice för att förbättra delaktiggörandet av invånarna i stadsplaneringen

VD/4982/00.02.00.03/2022

Tuomas Mutanen och 23 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda utreder ibruktagandet av en elektronisk planuppföljningsservice. Växelverkan med invånarna är en mycket viktig del i arbetet med nya planer och planändringar. För en detaljplaneändring begär stadsplaneringen kommentarer och anmärkningar av invånarna, vilka man strävar efter att beakta för att hitta den bästa möjliga lösningen.

Planläggningsprocessen är ändå invecklad och kan verka väldigt förvirrande för invånarna. Av den anledningen är det svårt och besvärligt att följa ett visst planläggningsarbete som invånarna är särskilt intresserade av, och det kräver att invånarna tålmodigt och aktivt kontrollerar Vandas webbsidor. Invånarna har nödvändigtvis inte någon klar uppfattning om när de har möjlighet att lämna in anmärkningar om en plan. I värsta fall märker invånarna inte de tidsbestämda skedena för växelverkan i tid. Den invecklade planprocessen belastar också stadsplaneringen, då aktiva invånare upprepade gånger ringer och frågar hur planerna i deras närområden framskrider.

I den här fullmäktigemotionen föreslår vi en lösning på det här problemet: en elektronisk planuppföljningsservice. En elektronisk planuppföljningsservice skulle som idé vara mycket enkel. Invånaren kan om de vill registrera sin e-post eller sitt telefonnummer på uppföljningslistan för den plan som de är intresserade av. Då planen framskrider till nästa skede skulle invånaren få ett automatiskt meddelande om detta, till exempel:
”Programmet för deltagande och bedömning för plan XX har öppnats. Åsikter ska lämnas in till registraturen senast xx.xx.xxxx: kirjaamo@vantaa.fi Närmare information om planen finns på sidan XX.”

eller

”Framläggningen av detaljplaneändring XX kungjordes xx.xx.xxxx–xx.xx.xxxx . Anmärkningar riktade till stadsstyrelsen ska under framläggningstiden lämnas in till registraturen kirjaamo@vantaa.fi Närmare information om planen finns på sidan XX.”

Den elektroniska planuppföljningsservicen skulle också förbättra transparensen i stadens beslutsfattande betydligt, om den genom automatiska meddelanden alltid skulle meddela det senaste politiska beslutet om planen på olika stadier. Servicen kunde till exempel meddela att stadsplaneringsnämnden genom sitt beslut har fört planen vidare och den tas till följande upp för behandling i stadsstyrelsen.
Enligt Vanda stads förvaltningsstadga ska kommuninvånarna beredas möjlighet att påverka Vanda stads verksamhet i rätt tid och i växelverkan.

Den planuppföljningsservice som nämns ovan skulle vara en konkret och betydande förbättring i detta avseende.”

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
– Tuomas Mutanens och 23 andra ledamöters undertecknade motion om en elektronisk planuppföljningsservice för att förbättra delaktiggörandet av invånarna i stadsplaneringen

Sähköinen kaavanseurantapalvelu parantamaan asukkaiden osallistamista kaupunkisuunnitteluun	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Sähköinen kaavanseurantapalvelu parantamaan asukkaiden osallistamista kaupunkisuunnitteluun Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa selvittää sähköisen kaavanseurantapalvelun käyttöönottoa. Asukasvuorovaikutus on erittäin tärkeässä osassa uusia kaavoja ja kaavamuutoksia tehtäessä. Asemakaavamuutosta varten kaupunkisuunnittelu pyytää asukkailta kommentteja ja muistutuksia, joita pyritään ottamaan huomioon parhaan mahdollisen ratkaisun löytämiseksi. Kaavoitusprosessi on kuitenkin monipolvinen ja näyttäytyy erittäin sekavana asukkaille. Tästä syystä tietyn, asukasta erityisesti kiinnostavan kaavoitustyön seuraaminen on työlästä ja vaatii asukkaalta pitkäjänteistä ja aktiivista Vantaan nettisivujen tarkkailua. Asukkailla ei ole välttämättä selkeää käsitystä, milloin heidän on mahdollista tehdä kaavaan huomautuksia. Pahimmillaan määräaikaiset vuorovaikutusvaiheet jäävät heiltä kokonaan ajoissa huomaamatta. Kaavaprosessin sekavuus kuormittaa myös kaupunkisuunnittelua, kun aktiiviset asukkaat soittelevat toistuvasti lähialueensa kaavojen edistymisen perään. Esitämme tässä valtuustoaloitteessa ratkaisua tähän ongelmaan: sähköinen kaavanseurantapalvelu. Kaavanseurantapalvelu olisi idealtaan hyvin yksinkertainen. Asukas voisi halutessaan rekisteröidä sähköpostinsa tai puhelinnumeronsa häntä kiinnostavan kaavan seurantalistalle. Kun kaava etenisi seuraavaan vaiheeseen, asukas saisi tästä automaattisen viestin, esim.: ”Kaavan XX Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on avattu. Mielipiteet pyydetään päivämäärään xx.xx.xxxx mennessä kirjaamoon: kirjaamo@vantaa.fi Lisätietoja kaavasta saatavilla sivulta XX.” tai ”Asemakaavamuutos XX on kuulutettu nähtäville xx.xx.xxxx - xx.xx.xxxx . Kaupunginhallitukselle osoitettavat muistutukset on toimitettava nähtävilläoloaikana kirjaamoon kirjaamo@vantaa.fi Lisätietoja kaavasta saatavilla sivulta XX.” Sähköinen seurantapalvelu parantaisi myös merkittävästi kaupungin päätöksenteon läpinäkyvyyttä kansalaiselle, jos se ilmoittaisi automaattisilla viesteillä aina viimeisimmästä kaavaa koskevasta poliittisesta päätöksestä eri asteilla. Palvelu	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Tuomas Mutanen* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Eve Rämö 2. Kai-Ari Lundell 3. Pirjo Luokkala 4. Vaula Norrena 5. Reija Friman 6. Maija Rautavaara 7. Sirpa Siru Kauppinen 8. Tuire Kaimio 9. Milad Dehghan 10. Juha Järä 11. Juha Suoniemi 12. Suvi Karhu 13. Mikko Viilo 14. Tiina Tuomela 15. Marjo Vacker 16. Minttu Sillanpää 17. Eeva Tikkanen 18. Pirjo Luokkala 19. Janne Hartikainen 20. Eva Tawasoli 21. Funda Demiri 22. Niilo Kärki 23. Erika Veltheim

voisi esimerkiksi ilmoittaa, että kaupunkiympäristölautakunta on päätöksellään vienyt kaavaa eteenpäin ja seuraavaksi se siirtyy kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti Vantaan kaupungin toimintaan. Edellä esitetty kaavanseurantapalvelu olisi konkreettinen ja merkittävä parannus tässä suhteessa. *Aloite jätetään 25.4.2022 kokouksessa.*	

29 § Vänsterförbundets fullmäktigegrupps och 13 andra ledamöters motion om parkeringsregler för elsparkcyklar

VD/4984/00.02.00.03/2022

Vänsterförbundets fullmäktigegrupp och 13 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Antalet elsparkcyklar har ökat betydligt i gatubilden utan att parkeringen på något sätt regleras. För närvarande lämnas elsparkcyklar hur som helst utmed gatorna och i värsta fall leder de till farliga situationer för fotgängare, cyklister, synskadade och rörelsehindrade.

Vi som undertecknat motionen föreslår att staden skrider till åtgärder och markerar ut s.k. parkeringsrutor för elsparkcyklar på asfalten framför affärer och intill busshållplatser. Detta skulle öka säkerheten och städa upp gatubilden.”

Stadsfullmäktige 25.04.2022 § 29

Beslut:
Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:
– Vänsterförbundets fullmäktigegrupps och 13 andra ledamöters undertecknade motion om parkeringsregler för elsparkcyklar

Sähköpotkulautojen paikoitussäännöksi.	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Sähköpotkulaudat ovat lisääntynet katukuvassa merkittävästi ilman että pysäköintiä säännösteltäisiin mitenkään. Tällä hetkellä potkulaitoja jätetään katujen varsille, miten sattuu ja pahimmillaan ne aiheuttavat vaaratilanteita jalankulkijoille, pyöräilijöille, näkö- ja liikuntarajoitteisille. Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy toimeen ja merkitsee ns. parkkiruudut sähköpotkulaudoille asfalttiin kauppojen edustoille ja linja-autopysäkkien viereen. Tällöin turvallisuus lisääntyisi ja katukuva siistiytyisi. *Valtuustoaloite jätetään 25.04.2022 kokouksessa*	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Vasemmistoliiton valtuustoryhmä* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Mikko Viilo 3. Jari Sainio 4. Tiina Tuomela 5. Ulla Kaukola 6. Anu Hall 7. Ida Tamminen 8. Tarja Eklund 9. Pirjo Luokkala 10. Eeva Tikkanen 11. Eva Tawasoli 12. Reija Friman 13. Vaula Norrena

Sammanträdet avslutat

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 30

Beslut:
Ordförande avslutade sammanträdet kl. 22.35

Vanda

Anvisningar för sökande av ändring 1. Besvärsanvisning

Besvärsrätt

Ändring i ett beslut som fattats av fullmäktige söks genom besvär.

Besvär får anföras

– av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt
– av kommunmedlemmarna.

I ett ärende som gäller utfärdande av byggförbud får besvär anföras

– av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och

– av en myndighet på grundval av stadgande i lag eller om besvärsrätten är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten skall bevaka.

Besvär över ett beslut som gäller **godkännandet av en generalplan, en detaljplan och en byggnadsordning** får dessutom anföras

– av Nylands miljöcentral och andra myndigheter i ärenden som hör till deras verksamhetsområde
– av ett förbund på landskapsnivå och en kommun inom vars område den markanvändning som anges i planen eller byggnadsordningen medför konsekvenser
– av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde och inom det geografiska område där sammanslutningen är verksam.

Besvär får anföras på den grunden att:

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- fullmäktige har överskridit sina befogenheter
- beslutet i övrigt strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anförs hos **Helsingfors förvaltningsdomstol**.

Besvärstid

Besvär ska anföras **inom 30 dagar** från delfåendet av beslutet.

- En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes eller inom tre dagar från att ett elektroniskt meddelande har avsänts, om inte något annat påvisas. De som saken gäller anses dock ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en general- eller detaljplan eller en byggnadsordning eller byggförbud när protokollet har lagts fram offentligt.

- En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet eller den dag då protokollet har lagts fram räknas inte in i den bestämda tiden.

Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag eller en annan sådan dag då ämbetsverken är stängda, får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

– det beslut i vilket ändring söks
– till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
– de grunder på vilka ändring yrkas
– ändringssökandens namn och hemkommun
– den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Om ändringssökandens talan förs av en laglig företrädare eller ett ombud eller om besvärsskriften har upprättats av någon annan, ska också hans namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Inlämnande av besvärsskrift

Besvärsskriften ska innan besvärstiden utgår inlämnas till besvärsmyndigheten, Helsingfors förvaltningsdomstol under dess öppettid.

Besvärsskriften kan på ändringssökandens ansvar skickas per post eller genom bud. Då ska besvärsskriften skickas i så god tid att den hinner fram före utgången av besvärstiden.

Besvär kan också på ändringssökandens ansvar skickas per fax eller e-post inom besvärstiden.

Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till en myndighet när det finns tillgängligt för myndigheten i en mottagaranordning eller ett datasystem i en sådan form att meddelandet kan behandlas.

Ett elektroniskt dokument som inkommit till en myndighet behöver inte kompletteras med en underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Av ändringssökanden uppbärs i förvaltningsrätten en rättegångsavgift på 530 euro.

Kontaktinformation:

Helsingfors förvaltningsdomstol
Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Telefon: 029 564 2000
Fax: 029 564 2079
E-post: helsinki.hao@oikeus.fi

Öppettid: kl. 8.00–16.15

Vanda

Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende

Den som är missnöjd med den kommunala myndighetens (den upphandlande enhetens) beslut om upphandling som understiger det nationella tröskelvärdet eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan söka upphandlingsrättelse hos den upphandlande enheten enligt 81 § och 83 § i upphandlingslagen eller rättelse enligt 89 § i kommunallagen. Upphandlingsrättelse kan sökas av en anbudsgivare som har deltagit i ett anbudsförfarande eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part). Rättelse enligt kommunallagen kan dessutom sökas av en kommunmedlem.

Tidsfristen för rättelseyrkande

Rättelse ska sökas inom 14 dagar efter att den som framställer rättelseyrkandet har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande av annat slag i upphandlingsförfarandet.

- Vid elektronisk delgivning anses **en part** ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

  Om delgivningen sker brevledes per post anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare.

  När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat bevis över delfåendet.

- **En kommunmedlem** anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Innehållet i en upphandlingsrättelse och ett rättelseyrkande

Av ett rättelseyrkande ska framgå yrkandena med motiveringar. I ansökan ska namnen på dem som söker rättelse och som avfattat skrivelsen antecknas liksom de kontaktuppgifter som behövs för att hantera ärendet.

Till en upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Upphandlingsrättelsen och/eller rättelseyrkandet lämnas in/skickas på adressen:

Vanda stads registratur
Stadsfullmäktige
Stationsvägen 7, 01300 Vanda,
e-postadress: kirjaamo@vantaa.fi,
Telefon (registraturen) 09- 8392 2184, fax: 09- 8392 4163
Tjänstetid: måndag–fredag 8.15–16.00

Vanda

Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen

Enligt lagen om offentlig upphandling (upphandlingslagen) kan en part söka ändring i ett beslut eller något annat avgörande i ett upphandlingsförfarande som gäller offentlig upphandling genom att yrka på att den upphandlande enheten rättar beslutet eller avgörandet (upphandlingsrättelse). Ärendet kan också genom besvär föras till marknadsdomstolen om upphandlingens värde överstiger tröskelvärdet i 15 § i upphandlingslagen.

3.1 Rättelseanvisning

Den som är missnöjd med en upphandlande enhets beslut eller med ett annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan skriftligen lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse till **den upphandlande enheten** enligt 81–83 § i upphandlingslagen. En anbudsgivare som har deltagit i ett anbudsförfarande eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) får yrka på upphandlingsrättelse.

Tidsfrist för yrkande av upphandlingsrättelse

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse **inom 14 dagar** från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande i upphandlingsförfarandet.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i upphandlingsrättelsen

Yrkandena med motiveringar ska framgå av upphandlingsrättelsen. Av upphandlingsrättelsen ska framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna skötas.

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Distributionsadress

Ett yrkande på upphandlingsrättelse lämnas in/skickas på adressen:

Vanda stads registratur
Stadsfullmäktige

Vanda

Stationsvägen 7, 01300 Vanda
e-post: kirjaamo@vantaa.fi,
Telefon (registraturen) 09- 8392 2184, fax: 09- 8392 4163

Tjänstetid: måndag–fredag 8.15–16.00

Tidpunkten för när upphandlingsrättelsen anhängiggörs och behandlas påverkar inte den tidsfrist inom vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

3.2. Anvisning om besvär till marknadsdomstolen

Anbudsgivare, anbudssökande eller andra som saken gäller kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Enligt 86 § i lagen om offentlig upphandling får man söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal besvärsvägen endast om marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av saken. Tillstånd ska beviljas, om
1)det är viktigt att pröva ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden, eller
2)det finns vägande skäl som anknyter till förfarandet vid den upphandlande enheten.

Om inte något annat bestäms i lag ska besvären lämnas in skriftligen **inom 14 dagar** från det att parten i fråga fått del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärsanvisning.

Besvären ska anföras **inom 30 dagar** från det att parten i fråga har fått del av beslutet, om den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt med stöd av 78 § 1 punkten i upphandlingslagen utan att iaktta den stipulerade väntetiden.

Besvären ska lämnas in senast **sex månader** efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärsanvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärsanvisningen har haft väsentliga brister.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i besvären

I besvären ska uppges det upphandlingsärende som besvären gäller och ändringssökandens yrkanden och grunderna för dessa. När det gäller en upphandling som grundar sig på ett ramavtal ska parten i besvärsskriften motivera varför behandlingstillstånd bör beviljas.

I besvären ska anges ändringssökandens namn och hemkommun. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har avfattat besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges. Vidare ska ändringssökandens postadress och telefonnummer anges för eventuella meddelanden. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvären ska fogas det beslut som överklagas i original eller som kopia och ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden har börjat. Till besvären ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sina yrkanden. Ett ombud ska till besvärsskriften foga en fullmakt enligt 21 § i förvaltningsprocesslagen.

Inlämning av besvären

Besvären ska lämnas in till marknadsdomstolen. De ska vara inlämnade senast den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolen stänger. Själva delfåendedagen räknas inte med.

Ansökan kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, genom ombud, genom bud, per post eller som telefax alternativt med e-post så som lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) föreskriver. Om sista dagen för anhängiggörande infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får handlingarna lämnas in till marknadsdomstolen den första vardagen därefter.

Besvärsförbud

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt 102 § i upphandlingslagen får ändring inte sökas med stöd av kommunallagen eller förvaltningsprocesslagen.

Enligt 86 § i upphandlingslagen får en part söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal genom besvär endast om marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av saken.

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende med stöd av 88 § i upphandlingslagen ska skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in till den upphandlande enheten senast då besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in på den adress som den upphandlande enheten har uppgett i punkt 3.I.

Rättegångsavgift

För behandling i marknadsdomstolen uppbärs av den som söker ändring 2 120 euro i rättegångsavgift för en upphandling som underskrider en miljon euro. Om upphandlingens värde är minst 1 miljon euro, är behandlingsavgiften 4 240 euro. Ifall upphandlingens värde är minst 10 miljoner euro, är behandlingsavgiften 6 350 euro.

Rättegångsavgiften i marknadsdomstolen är 530 euro för privatpersoner.

Vanda

Marknadsdomstolens adress och annan kontaktinformation

Marknadsdomstolen
Sörnäsgatan 1, 00580 Helsinfors
tfn 029 56 43300
fax 029 56 43314, e-post: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tjänstetid: kl 8.00–16.15

Vanda

Anvisningar för sökande av ändring 4. Besvärsförbud

4.1
Enligt 91 § i Kommunallagen får rättelse inte yrkas i och kommunalbesvär inte anföras över **beslut som gäller endast beredning eller verkställighet**.

4.2
I det vid detta sammanträde fattade **beslutet § -, som berör sådant som nämns i lagen om kommunala tjänstekollektivavtal 26 §**, får ändring inte sökas genom besvär.

4.3
I det beslut som fattats vid detta sammanträde **§ -, som berör rättelse av upphandling**, får ändring inte sökas.

4.4
I det **beslut § -**, **om ordnandet av kommunal folkomröstning**, som fattats vid detta sammanträde, får ändring inte sökas genom besvär (kommunallagen 99 §).